Liber magistri Pauli Pirzek licentiati decretorum / in quo continentur tres libri Euclidis / Theorica planetarum / Canones tabularum Resolutarum / liber Alkabicij in Astrologia / et in fine ponuntur iudicia per astrologiam disposita ad unum annum / introligatus Cracovie 1468 per cle. d. Scando.

Liber

Euclides libri tres. Theorica Planetarum; et alia opuscula Astrologica

N. Inw.
1918.

BB XII
7

[illegible]

[illegible] abstractio [illegible]

[illegible] Abstractio est [illegible] modis abstrahi [illegible] abstrahi [illegible]

[illegible] et [illegible] abstrahit et [illegible]

[illegible] mathematicus [illegible]

[illegible] [illegible] interrogat si [illegible] et [illegible]

Et [illegible] secunda [illegible]

[illegible]

[illegible] Richardus [illegible]

Geometria [illegible] descriptio [illegible]

[illegible] quam [illegible]

et [illegible] et [illegible]

[illegible] Altimetria Cosmimetria planimetria [illegible]

[illegible] et latitudinem [illegible] et [illegible] et [illegible] Altimetria [illegible]

altum et profundum et [illegible] sursum et deorsum Cosmimetria

[illegible] geometria [illegible]

[illegible] et tamen [illegible] speculativa

[illegible] causas [illegible]

Geometria [illegible]

Geometria [illegible]

Et [illegible] geometria

speculativa [illegible]

[illegible]

[illegible]

I

[illegible]

[illegible]

[illegible]

In nomine domini amen

[illegible] succincta [illegible] commendacioni mathematice scientie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in de
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si nova orbita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] scientie summa [illegible] [illegible] amica [illegible] [illegible] claritate
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia ipsa [illegible] sui amenitate [illegible] [illegible] nos
offert [illegible] [illegible] sit omnium [illegible] ut inquit [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] dulcedine flore [illegible] in ea nullus [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
ut ait [illegible] [illegible] illa enim que in [illegible] [illegible] scientia [illegible] [illegible] intelli
[illegible] quia [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] visura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] et [illegible] scientia ea que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] ea que argumentando [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] vallem [illegible] intellectu [illegible] velut
[illegible] de valle [illegible] [illegible] sit ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientia
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mathematice [illegible] declaracionem [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] quid sit geometria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Primum ad [illegible] Noto quod mathesis
seu mathematica [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] vel de aliquo [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] quia [illegible] noto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mathematica a mathesis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] scientia [illegible]
doctrinalis scientia [illegible] quod [illegible] mathematicam [illegible] ad [illegible] que est doctrina
doctrinare [illegible] quod [illegible] doctrina sit in mathematica quam in aliis [illegible] [illegible] aliis
enim [illegible] solo [illegible] sit doctrina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] argumentacionem argumentandi [illegible] [illegible]
scientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sub [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in ea est [illegible] ad mathematicam sit in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad modum argumentandi Item noto [illegible] [illegible] in diffinicione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] vel [illegible] mathematice [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] libros [illegible] [illegible] et musice [illegible]
qui [illegible] libri [illegible] [illegible] de [illegible] et sunt [illegible] Item [illegible] [illegible]
vel de aliquo [illegible] [illegible] [illegible] de armilla quadrante et astrolabio qui
[illegible] sunt mathematici et [illegible] de [illegible] Circa 2um principale noto quod quadruvale
est mathematica scilicet [illegible] geometria musica et astronomia [illegible] [illegible] [illegible] dif-
[illegible] [illegible] et modos [illegible] et [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ut
[illegible] possim et [illegible] [illegible] [illegible] Item circa 3um principale noto quod [illegible]
diffinitur [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel de aliquo [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] quod geometria est
scientia [illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] theorica [illegible] que investigat
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible] quod omnis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] practica est que [illegible] [illegible] [illegible] investigat [illegible] in
[illegible] ut est altimetria que docet investigare altitudines [illegible] [illegible]
planimetria que est de [illegible] planarum et [illegible] [illegible] quadrans
astrolabium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Punctus est cuius

Iste liber cuius subiectum est quantitas est primus Euclidis quidam rex magnus et p[illegible]
[illegible] quantitatem magnitudinis [illegible] regularitas irregularitas [illegible] [illegible] [illegible]
dividitur in [illegible] libros particulares [illegible] [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] In [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] In [illegible] de [illegible] et de [illegible] [illegible]
in [illegible] et de quo determinatur in aliis [illegible] [illegible] [illegible] Primus liber dividitur in duas
partes particulares In prima determinat de quibusdam principiis valentibus sibi ad [illegible] In
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] incipit ibi [illegible] [illegible]
Et pars incipit a puncto [illegible] a [illegible] in mathematica [illegible] [illegible]
[illegible] a puncto quod [illegible] in mathematica sicut [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Omnia mathematica resolvuntur in puncto tamquam in [illegible] [illegible] [illegible]
est tamquam primum in mathematica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] incipit a puncto [illegible] a [illegible] mathematica [illegible] puncto [illegible]
[illegible] et mathematica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee et [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] puncto [illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] linea et [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] sunt [illegible] et [illegible] sunt [illegible] [illegible] inchoativa [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] puncto [illegible]
differunt ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea ut [illegible] [illegible] mathematica [illegible]
[illegible] [illegible] et dicit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] caret [illegible] et [illegible] [illegible] et ita [illegible] [illegible]

Linea est longitudo

[illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] ut [illegible] linea [illegible] recta

Linea recta est

[illegible] [illegible] [illegible] linee recte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
linea recta est ab uno puncto ad aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a puncto [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] linea recta est
[illegible] [illegible] puncti in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Superficies est

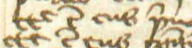
[illegible] [illegible] superficies [illegible] superficies [illegible] quantitas [illegible] longitudinem et latitudinem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] superficies [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] puncti
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] linea [illegible] quantitas [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quantitas que longitudinem et latitudinem [illegible] [illegible] [illegible] quantitas [illegible]
et latitudinem [illegible] superficies est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superficies [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] puncti [illegible] [illegible] [illegible] longitudinem et latitudinem [illegible]
et [illegible] [illegible] plana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superficies

Superficies plana

[illegible] plana superficies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superficies plana [illegible]
[illegible] [illegible] linea recta [illegible] ad aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] ad aliud [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] linea recta [illegible] superficies plana

Superficies quadrata est ab una linea curva ad aliam lineam curvam vel rectam extensio in suis extremitatibus ambas recipiens, exemplum sunt due linee c f [illegible] ut hic

Angulus planus

Ponit diffinitionem anguli plani dicens angulus planus contactus est duarum linearum [illegible] in aliquo puncto [illegible] exemplum sit punctus a in quo tangerent se due linee scilicet a b et a c [illegible] superficie [illegible] angulus planus ut est hic [illegible] non differt angulus in [illegible] anguli [illegible] diffinitionem anguli in [illegible] anguli plani [illegible] [illegible] angulus [illegible] quidam obtusus quidam acutus [illegible] rectus quidam planus

Cum autem angulus

Describit angulum rectilineum dicens cum due linee que [illegible] angulum recte fuerint [illegible] angulus ut hic [illegible] due linee recte [illegible] angulus [illegible] rectilineus et [illegible] angulus [illegible] recte linee [illegible] angulum rectum et [illegible] una linea recta [illegible] super aliam rectam lineam [illegible] exemplum sit linea a b c super quam stet linea a d ut hic

Angulus qui recto maior est

Ostendit quis angulus dicitur obtusus et quis acutus dicens angulus obtusus est [illegible] recto et continetur [illegible] una recta linea [illegible] recte super aliam [illegible] [illegible] exemplum angulus a b c [illegible] ut hic

acutus angulus est [illegible]

Terminus est quod angulus

[illegible] apud [illegible] [illegible] [illegible] apud [illegible] [illegible] apud [illegible] ad [illegible] linea [illegible] [illegible] angulus [illegible] [illegible] apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angulus [illegible] [illegible] et [illegible] linea [illegible]

Figura est que

Describit figuram dicens [illegible] figura [illegible] apud [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] figura [illegible] linea [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut hic

[illegible] figura [illegible] et [illegible] et [illegible] figura [illegible] in una [illegible] [illegible] figura [illegible] plurimum [illegible] angulus in [illegible] [illegible] planarum [illegible] aliis [illegible]

Circulus est

[illegible] describit [illegible] figure et dividit in [illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible] a [illegible] vel [illegible] recte [illegible] linea [illegible] ut hic

[illegible] a [illegible] linea [illegible] ut hic [illegible]

Rectilinee figure

[illegible] de figura que una linea [illegible] et de [illegible] que [illegible] [illegible] planis lineis [illegible] una et [illegible] [illegible] rectilineam [illegible] [illegible] figura est [illegible] [illegible] in tribus [illegible] ut hic [illegible] que [illegible] ut hic [illegible] ut hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut hic [illegible]

[illegible] circa [illegible]

[illegible] pro [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et ideo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et dicit [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] plura

Si fuerint due res quarum utraque [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] una parte et due [illegible] [illegible] altera parte [illegible] [illegible] [illegible] proportionum

a ———— b   a ———— g

Si fuerint due res quarum est una

c ———— f

[illegible] [illegible] [illegible] et due [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] erit [illegible] [illegible] [illegible] a b [illegible] c d [illegible] e f [illegible] [illegible] c d et e f [illegible] [illegible] [illegible] due res [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] g [illegible] [illegible] f [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b ad a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Campanus ponit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] una parte [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad una [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item alia [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] una [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

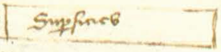
[illegible]

Superficies et tanta quod tollit punctum figuras ponit in quantitate

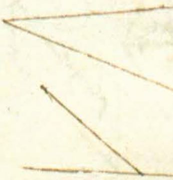
Punctus est cuius pars non est. Linea est lon-
gitudo sine latitudine cuius extremitates sunt
duo puncta. Linea recta est ab uno puncto 3
ad aliud extensio in extremitates suas utrumque eorum
recipiens. Superficies est quod longitudinem et latitudinem
tantum habet cuius termini sunt linee. Superficies plana est
ab una linea ad aliam extensio in extremitates su-
as eas recipiens. Angulus planus est duarum li-
nearum alternus contactus quarum expansio super super-
ficiem applicatioque non directa. Quando autem due linee
que continent angulum recte fuerint rectilineus vocatur
angulus. Quando recta linea super rectam lineam steterit
duoque anguli utrobique fuerint equales eorum uter-
que rectus erit. Linea quoque superstans ei cui superstat per-
pendicularis vocatur. Angulus qui recto maior est ob-
tusus dicitur. Angulus minor recto acutus appellatur. Ter-
minus est quod uniuscuiusque finis est. Figura est que
termino vel terminis clauditur. Circulus est figura pla-
na una quidem linea contenta que circumferentia nominatur
in cuius medio punctus est a quo omnes linee ducte ad
circumferentiam exeuntes sibi invicem sunt equales. Et
hic quidem punctus centrum circuli dicitur. Dyameter
circuli est linea que super centrum circuli transiens ex-
tremitatesque suas circumferentie applicans circulum in duo
media dividit. Semicirculus est figura plana
dyametro circuli et medietate circumferentie contenta. Por-
tio circuli est figura recta linea et parte circumferentie contenta
semicirculo quidem aut maior aut minor. Rectilinee fi-
gure sunt que rectis continentur lineis. Quarum quedam trilatere
tribus lineis rectis. Quedam quadrilatere quatuor lineis rectis.

Triangulus ysopleurus equat / scalenon non habet duo equales

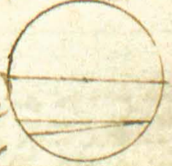

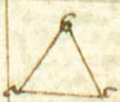
Angulus in quo differt est duarum linearum alterius contactus

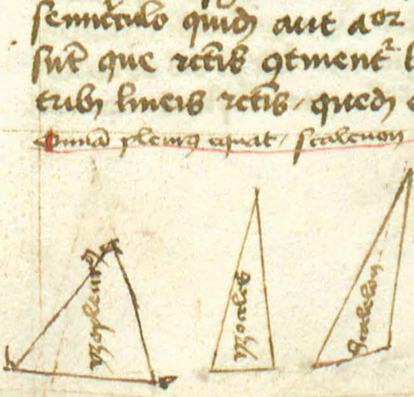

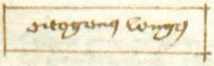

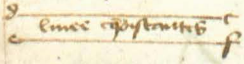
Nota quod figure quadrilatere preter quadratas dicuntur elmuarife [illegible] ... quadrilatere [illegible] ... elmuarife ... [illegible] ... quadrilatera et [illegible] divisio seu divisio [illegible] latera divisa [illegible]

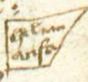
quedam multilatere plurium quam quatuor lineis rectis. Figurarum trilaterarum alia est triangulus tria habens latera equalia alia triangulus duo habens equalia latera alia triangulus trium inequalium laterum. Figurarum vero alia est orthogonium unum scilicet rectum angulum habens. alia ampligonium aliquem angulum obtusum habens. alia exigonium in quo tres anguli sunt acuti. Figurarum autem quadrilaterarum alia est quadratum equilaterum atque rectangulum. alia est tetragonus longus est que figura rectangula sed equilatera non est. alia est helmuaym equilatera sed rectangula non est. alia est similis helmuaym que opposita latera habet equalia atque oppositos angulos equales. idem tamen nec rectis angulis nec equis lateribus continetur. Preter has autem omnes quadrilatere figure elmuarife nominantur. Equedistantes linee sunt que in eadem superficie collocate atque in alterutram partem protracte non conveniunt etiam si in infinitum protrahantur.

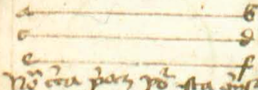

Petitiones sunt quinque. A quolibet puncto in quemlibet punctum rectam lineam ducere. Atque lineam diffinitam in continuum rectum quantumlibet protrahere. Super centrum quodlibet quantumlibet occupando spacium circulum designare. Omnes rectos angulos sibi invicem equales esse. Si linea recta super duas rectas ceciderit duo anguli ex una parte duobus angulis rectis minores fuerint illas duas lineas in eadem parte protractas procul dubio coniunctum iri. Due recte linee nullam superficiem includunt. Communes animi conceptiones sunt hee. Que uni et eidem sunt equalia sibi invicem sunt equalia. Si equalibus equalia addas tota quoque fient equalia. Et si ab equalibus equalia auferantur que relinquuntur sunt equalia.

Circa peticiones nota [illegible] ... Campanus [illegible] ... Euclides [illegible]

Nota circa [illegible] ... que uni et eidem ... [illegible] ... Si equalibus equalia addantur ... [illegible] ... Et si ab equalibus auferantur ... que remanent sunt equalia ... [illegible]

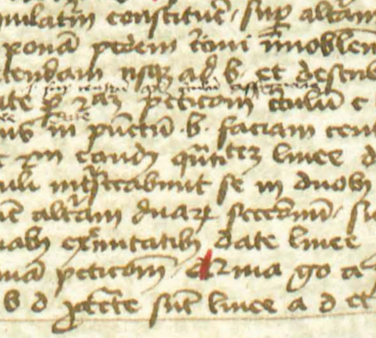
[illegible]

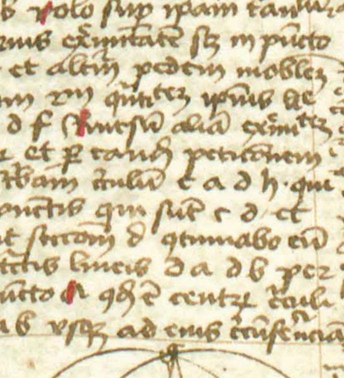
Et si inequalibus equalia addas ipsa fient inequalia Si fuerint res quibus sit una et eadem equalis utraque earum erit equalis alteri Si fuerint res due quarum utriusque unius eiusdem quod sint dimidium utraque erit equalis alteri Si aliqua res alteri supponatur applicetque quod ei nec excedat alia aliam ille sibi invicem sunt equales Omne totum sua parte maius est Item autem quod preter has communes sententias multas alias que numero sunt incomprehensibiles pretermisit Euclides quarum hec est una Si due quantitates equales ad quamlibet tantam eiusdem generis comparentur simul erunt ambe vel tante aut eque maiores aut eque minores aut simul equales Item alia Quanta est aliqua quantitas ad quamlibet aliam eiusdem generis tantam esse quamlibet tantam ad aliquam quartam quantitatem eiusdem generis In quantitatibus continuis hoc verum est sive antecedentes maiores fuerint quantitatibus sive minores Magnitudo enim decrescit in infinitum in numeris autem non sic sed si fuerit primus submultiplex secundi erit quilibet tertius eque submultiplex alicuius quarti quia numerus crescit in infinitum sicut magnitudo in infinitum minuitur.

[marginal glosses: Si equa quantitas separatur ad duas quantitates equales ... aut eque maior aut eque minor ... [illegible]]

Super datam lineam triangulum equilaterum collocare Esto data linea ab volo super ipsam triangulum equilaterum constituere super alteram eius extremitatem scilicet in puncto a ponam pedem circini immobilem et alterum pedem mobilem extendam usque ad b et describam secundum quantitatem ipsius linee date secundum tertiam petitionem circulum c b d f Rursum aliam extremitatem eius in puncto b faciam centrum et secundum eandem petitionem et secundum eandem quantitatem linee describam circulum c a d h qui circuli intersecabunt se in duobus punctis qui sint c d et tunc alterum duarum secundum sicut secundum continuabo eum duabus extremitatibus date linee protractis lineis d a d b per primam petitionem Altera ergo a puncto c quod est centrum circuli c b d iterate sunt linee a d et a b usque ad eius circumferentiam

[marginal glosses: [illegible]]

[illegible marginal note]

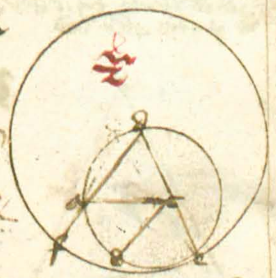
ipse erunt equales per diffinitionem circuli. Similiter quoque et a puncto b quod est centrum circuli e a d protracte sunt linee b a et b d usque ad eius circumferentiam et ipse erunt per eandem diffinitionem erunt equales. Quia ergo utraque duarum linearum a b, b d equalis est linee a b ipse erunt equales inter se per primam conceptionem. Ergo super datam lineam collocavimus triangulum equilaterum quod est propositum. Si autem super eandem lineam libeat collocare reliquas duas triangulorum species scilicet triangulum duorum equalium laterum (ysosceles) et triangulum trium inequalium laterum protrahatur linea a b in utramque partem usque occurrant circumferentie amborum circulorum super duo puncta f h et posito centro in puncto a linietur circulus e g h secundum quantitatem linee a h. Item quoque posito centro in puncto b linietur alius circulus e f g secundum quantitatem linee b f. Hii autem circuli intersecabunt se in duobus punctis que sunt e g. Coniungantur ergo extremitates date linee ad alteram duarum sectionum per duas lineas rectas que sunt a g, b g. Et quia linee a b [illegible] et a f exeunt a centro circuli e b d f ad eius circumferentiam ipse erunt equales. Similiter quoque b a et b h exeunt a centro circuli e a d h usque ad ipsius circumferentiam et ipse erunt equales. Quia ergo utraque linearum duarum a f et b h equalis est linee a b ipse sunt inter se equales, ergo posita a b communi erit b f equalis a h. Sed b f est equalis b g quia ambe exeunt a centro circuli e f g ad circumferentiam. Similiter quoque a h equalis est a g quia exeunt a centro circuli e h g ad circumferentiam. Ergo b g est equalis a g et utraque earum est maior a b, eo quod utraque duarum linearum b f et a h est maior a b. Quare super datam lineam collocavimus triangulum duorum equalium laterum. Trium inequalium laterum super eandem lineam collocabimus. Si aliquod punctum extra in circumferentia alterius duorum maiorum circulorum quod non sit in altera duarum sectionum et cum non obviet linea f h eum in utramque partem protracta fuit in quantum et ducere voluerimus per duas lineas rectas eum ambabus extremitatibus linee date sit ergo punctum k et signatum in circumferentia circuli e f g et non sit in altera sectionum nec occurrat ei f h eum protracte in quantum et ducetur usque ad eius circumferentiam, protraham ergo lineam a k et b k et secabit a k circumferentiam circuli e h g. Secet ergo in puncto l.

utrumque aut [illegible] aut equales [illegible] b k et a l sunt equales [illegible] a centro circuli e f g ad circumferentiam [illegible] a centro circuli e h g et [illegible] sunt equalia

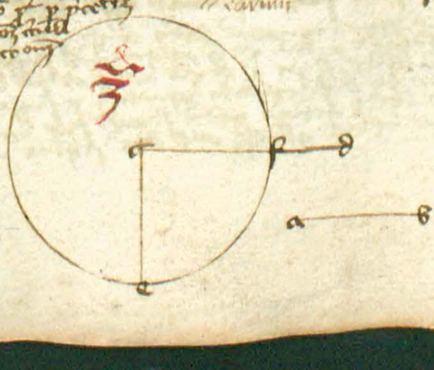
[illegible marginal notes]

erit quod b h equalis a l quia b h est equalis b g et a l equalis a g quia a h est maior b h scilicet b h est maior a b triangulus ergo a b h est trium inequalium laterum. Sic ergo supra datam lineam collocavimus triangulum equilaterum et duum equalium laterum et trium inequalium laterum quod fuit propositum

A dato puncto cuilibet recte linee proposite equam rectam lineam ducere. Sit a punctus datus et b c linea proposita volo a puncto a ducere lineam unam equalem linee b c in quamcumque partem contingat. Coniungam ergo punctum a cum altera extremitate linee b c cum qua volo et educam ipsum cum extremitate c per lineam a c super quam constituam triangulum equilaterum secundum doctrinam premisse qui sit a c d et in illa extremitate linee date cum qua iunxi punctum datum scilicet in extremitate c ponam pedem circini immobilem et describam super ipsum circulum secundum quantitatem ipsius linee date qui sit circulus e b et latus trianguli equilateri quod opponitur puncto dato scilicet latus d c protraham per centrum circuli descripti usque ad eius circumferentiam et sit tota linea sic protracta d c e in eius circumferentiam limbo circulo posito centro in d qui sit circulus e f et postea protraham latus d a usque ad circumferentiam huius ultimi circuli et occurrat circumferentia ipsius in puncto f. Dico ergo quod a f est equalis b c. Nam b c et c e sunt equales quia exeunt a centro circuli eb ad eius circumferentiam. Similiter quod d f et d e sunt equales quia exeunt a centro circuli e f ad circumferentiam scilicet d a et d c sunt equales quia latera trianguli equilateri ergo si d a et d c demantur a d f et d e que sunt equales relinquuntur residua que sunt a f et c e equalia. Quare igitur utraque duarum linearum a f et c b est equalis c e ipse sunt equales inter se quare a puncto a protraximus lineam a f equalem linee b c quod est propositum

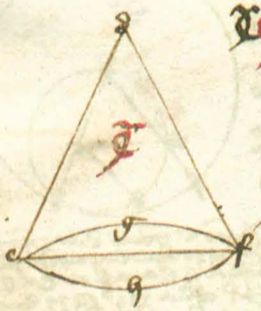

Propositis duabus lineis inequalibus de longiore equalem breviori abscindere

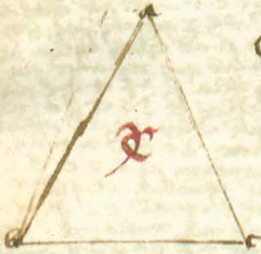

[illegible marginal gloss]

Sunt due linee date ab et cd ab maior cd volo ergo de cd abscindere unam que sit equalis ab. A puncto c protraham lineam equalem ab sicut docuit precedens que sit ce posito quoque centro c describam circulum in quantitate ce qui secabit lineam cd sitque ut secet eam in puncto f erit quod linea cf equalis ce cum ambe exeunt a centro eiusdem circuli ad circumferentiam et quia utraque duarum linearum ab et cf est equalis ce ipse sunt inter se equales quod est propositum.

Omnium duorum triangulorum quorum duo latera unius duobus lateribus alterius equalia fuerint duo quoque anguli eorum illis equis lateribus contenti fuerint alter alteri erit quoque basis basi equalis Reliqui vero anguli unius reliquis angulis alterius equales ac totus triangulus toti triangulo equalis. Sint duo trianguli abc def sitque latus ab equale lateri de et latus ac equale lateri df et angulus a equalis angulo d. Dico ergo quod basis bc est equalis basi ef et angulus b equalis angulo e item quod angulus c equalis angulo f. quod sic probatur. Superponatur triangulus abc super triangulum def ita quod angulus a cadat super angulum d et latus ab super latus de et latus ac super latus df, et patet per penultimam conceptionem quod nec anguli nec latera se excedunt eo quod angulus a est equalis angulo d et latera supposita hiis quibus supponuntur per ypotesim. Puncta ergo b c cadunt super puncta e f. Si ergo linea bc cadat super lineam ef patet propositum quia cum linea bc supposita linee ef non excedat eam neque exceditur ab ea est equalis ei per conceptionem penultimam, et eadem ratione erit angulus b equalis angulo e et angulus c equalis angulo f. Si autem linea bc non cadat super lineam ef sed cadat intra triangulum sicut linea e h f vel autem extra sicut linea e g f tunc due linee recte concludunt superficiem quod est contra ultimam petitionem.

[illegible marginal gloss]

Omnis trianguli duum equalium laterum angulos qui supra basim sunt equales esse necesse est.

[illegible marginal gloss]

[illegible] sub basi [illegible] sint equales

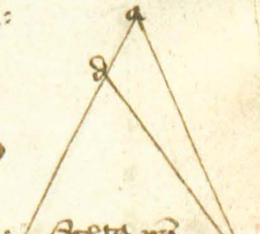
Omnis trianguli cuius duo latera directe protrahantur fient quoque sub basi duo anguli invicem equales.

Sit triangulus a b c cuius latus a b sit equale lateri a c. Dico quod angulus a b c est equalis angulo a c b. quoniam protrahantur a b et a c usque ad d et e. fiet angulus d b c equalis angulo e c b. quod sic probatur. protrahis b e et c d fient duo trianguli partiales a c et a b. ponam [illegible] lineam a d equalem linee a e et protraham lineas e b et d c et intelligam duos triangulos a b e et a c d. quos probabo esse equales equilateros et equiangulos. Sunt enim duo latera a b et a e trianguli a b e equalia duobus lateribus a c et a d trianguli a c d et angulus a communis utrique. ergo per premissam basis b e est equalis basi c d et angulus d equalis angulo e et angulus a b e equalis angulo a c d. Item intelligo duos triangulos d b c et e c b quos similiter probabo esse equilateros et equiangulos. Nam duo latera b d et d c trianguli b d c sunt equalia duobus lateribus e c et c b et angulus d angulo e. ergo per premissam basis basi et reliqui anguli reliquis angulis. ergo angulus d b c est equalis angulo e c b. et hec est secunda pars, scilicet quod anguli sub basi sunt equales. et angulus d c b est equalis angulo e b c. sed totus angulus a b e est equalis toti angulo a c d ut probatum fuit super quo angulus a b c residuus est equalis angulo a c b residuo quorum uterque est super basim. et hec est prima pars propositi.

6 Si duo anguli alicuius trianguli equales fuerint duo quoque latera eius illos angulos respicientia equalia erunt.

Hec est conversa quinte quantum ad primam partem eius. Sit enim triangulus a b c cuius duo anguli b et c sint equales. Dico quod latus a b est equale lateri a c. Si enim non sunt equalia erit alterum maius quod restrecetur ad equalitatem a c per tertiam ut supponitur. sit a d in partem a et restrecetur in puncto d. erit quoque d b equalis a c et ducatur linea d c. intelligo duos triangulos a b c et d b c quos probabo esse equilateros et equiangulos. Sunt enim duo [illegible]

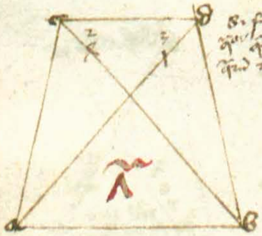

[illegible]

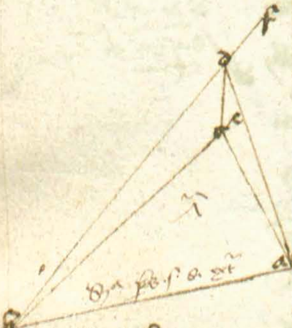
Nota ista septima demonstratur per ... quartam et septimam ... quinte et 2am partem eiusdem

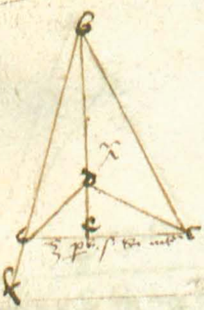
latera d b et b c trianguli d b c equalia duobus lateribus a c et c b trianguli a c b et angulus b equalis angulo c totali, ergo basis d c est equalis basi b a et angulus d c b equalis angulo a b c. Sed angulus a b c est equalis angulo a c b per ypotesim, ergo angulus d c b est equalis angulo a c b pars videlicet toti quod est impossibile.

Si a duobus punctis aliquam lineam terminantibus due linee ad punctum unum concurrentes exierint ab eisdem punctis alias duas lineas singulas suis conterminalibus equales que ad aliud punctum concurrunt in eandem partem educi est impossibile.

Sit linea a b, a cuius extremitatibus protrahantur due linee in partem unam que concurrant in eodem puncto, ut sint linee a c et b c que concurrant in puncto c. Dico quod non in eandem partem protrahuntur alie due linee ab eisdem extremitatibus que concurrant ad aliud punctum ita quod ea que egreditur a puncto a sit equalis linee a c et que egreditur a puncto b sit equalis linee b c. Quod si fuerit possibile protrahantur alie due linee in eandem partem que concurrant in puncto d et sit linea a d equalis linee a c et linea b d equalis linee b c. Aut punctum d cadet intra triangulum a b c aut extra. Sed in alterum laterum a c et b c non cadet quia tunc pars esset equalis toti. Si autem cadat extra aut altera linearum a d et b d secabit alteram linearum a c et b c aut neutra neutram, et secet primo altera alteram et protrahatur linea c d. Quia ergo trianguli a c d duo latera a c et a d sunt equalia, erit angulus a c d equalis angulo a d c per quintam conclusionem. Similiter quia in triangulo b c d et b d c duo latera b c et b d sunt equalia, erunt anguli b c d et b d c per talem equales. Et quia angulus b d c est maior angulo a d c sequitur angulum b c d esse maiorem angulo a c d partem scilicet toti quod est impossibile. Si autem d cadat extra triangulum a b c ita quod linee non secent se protraham lineam d c et producam b d et b c sub basi usque ad f et ad e, et quia linee a c et a d sunt equales

Si fuerint quatuor recte vel quantitates sic se habentes quod earum due ex una parte fuerint equales et relique due ex alia parte ... sicut prima ad secundam sic 3a ad 4am

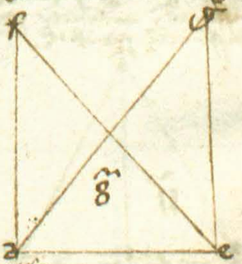
Sed quia octava premissa potest in forma ... supponit quod alteri ut excedit aliud etc. et ... ab eo quod ... si autem a c b ... ut excedit ... per suppositionem ... dico quod duo latera unius sint equalia duobus lateribus alterius et quod basis sit equalis basi, suppono basim a b basi d e etc. ut in littera.

erunt anguli a c d et a d c equales per quintam similiter quia ... sed b c et b d similiter equales erunt anguli sub basi qui sunt c d f et d c e equales per secundam partem eiusdem, ergo cum angulus e c d maior angulo a c d, sequitur ... f d c maiorem esse angulo a d c quod est impossibile cum ducit ad inconveniens, ergo punctum d cadat intra triangulum a b c.

8 Omnium duorum triangulorum quorum duo latera unius duobus lateribus alterius fuerint equalia basis quoque unius basi alterius equalis duos angulos equis lateribus contentos equales esse necesse est.

Sint duo trianguli a b c, d e f, sitque a c equalis d f et b c equalis e f et a b equalis d e. Dico quod angulus c est equalis angulo f et angulus a angulo d et angulus b angulo e. Suppono basim a b basi d e que cum sint equales neutra excedit alteram per penultimam conceptionem, sicut quod punctus c cadet super punctum f aut non. Si sic tunc quod angulus c suppositus est angulo f et neuter eorum excedit alterum, ideo sunt equales per quartam conceptionem. Similiter arguitur reliquos angulos esse equales. Si autem punctus c non cadat super punctum f, sit super quendam alium qui sit punctus g, eritque a g equalis a c et g b equalis b c primo. Item d g equalis a c et e g equalis e f et d g equalis d f quod est impossibile per precedentem.

9 Datum angulum per equalia secare.

Sit datus angulus quem oportet dividere per equalia a b c, lineis ipsum continentibus que sunt a b et b c. Ponam equales per tertiam, et protraham lineam a c super quam constituam triangulum equilaterum a d c, et protraham lineam b d. Dico quod ipsa dividit datum angulum per equalia. Intelligo duos triangulos a b d et c b d, duo latera a b et b d trianguli a b d sunt equalia duobus lateribus c b et b d trianguli c b d et basis a d basi c d, ergo per precedentem angulus a b d est equalis angulo c b d, quod oportebat efficere.

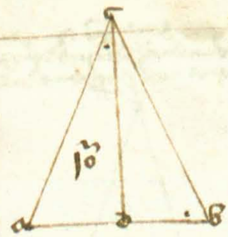
Omnis angulus qui non excedit alium nec exceditur ab alio est equalis alteri, si a d c vel ... nota ista nona per 3am et per octavam.

10 Propositam lineam rectam eam per equalia dividere.

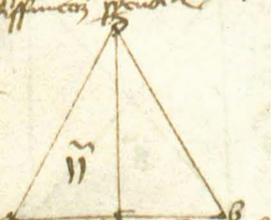
Sit proposita linea quam oportebat dividere per equalia.

Nota ista 10ma per primam et per nonam et per penultimam et per 4am.

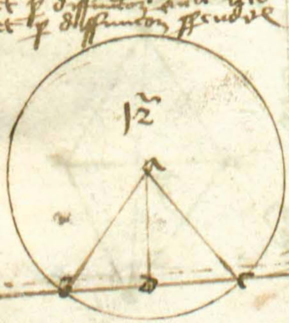

linea ab, super ipsam constituo triangulum equilaterum a c b et angulum c divido per equalia secundum doctrinam precedentis per lineam c d. Dico quod linea c d dividit datam lineam a b per equalia. Et intelligo duos triangulos a c d et b c d, et duo latera a c et c d trianguli a c d esse equalia duobus lateribus b c et c d trianguli b c d, et angulus c unius angulo c alterius, ergo per quartam basis a d basi b d est equalis quod est propositum.

11 Data linea recta a puncto in ea assignato perpendicularem extrahere duobus quidem angulis equalibus et rectis utrique subnixam. Sit data linea a b in qua sit datum punctum c, a quo oportet perpendicularem extrahere. Pono per tertiam lineam c b equalem linee a c et super totam a b constituo triangulum equilaterum a d b et protraho lineam c d, de qua dico quod ipsa est perpendicularis super lineam a b. Intelligo duos triangulos a c d et c b d et quia duo latera a c et c d trianguli a c d sunt equalia duobus lateribus c b et c d trianguli b c d, et basis a d basi b d, erit per octavam angulus a c d equalis angulo b c d, quare uterque eorum erit rectus per diffinitionem anguli recti et linea c d perpendicularis super lineam a b per diffinitionem perpendicularis quod est propositum.

12 A puncto extra assignato ad datam lineam indiffinite quantitatis perpendicularem ducere. Sit a punctum assignatum extra lineam b c a quo ad ipsam oportet nos ducere perpendicularem. Protraham lineam b c in utramque partem quantum libuit et super punctum a describam circulum b c sic ut secet lineam datam in punctis b c et protraham lineam a b et a c et dividam angulum b a c per equalia per lineam a d secundum quantitatem doctrinam none. Dico quod a d est perpendicularis super lineam b c. Intelligo duos triangulos a b d et a c d et quia duo latera a b et a d trianguli a b d sunt equalia duobus lateribus a c et a d trianguli a c d et angulus a unius est equalis angulo a alterius, erit per quartam basis b d equalis basi d c et angulus a d b equalis angulo a d c, quare uterque eorum erit rectus et linea a d perpendicularis super b c per diffinitionem anguli recti et perpendicularis quod est propositum.

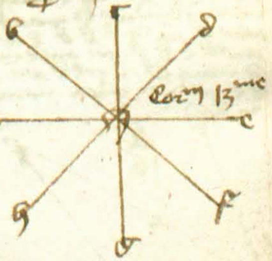
Ad 13 primi. Recta linea cadens super rectam lineam causat duos angulos rectos vel equales duobus rectis. Sit linea ab cadit super lineam c d et causat duos rectos aut duobus rectis equales. Si enim a b cadit perpendiculariter super lineam c d non est ... ... patet per 13 in textu ...
Ex ista 13 patet quod anguli ... equales duobus rectis ... unus est equalis duobus ... duos equales duobus ... per diffinitionem anguli recti. Si non, tunc a puncto b ducatur perpendicularis super c d.

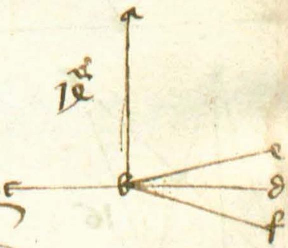
13 **Omnis recte linee super rectam lineam stantis duo utrobique anguli sunt recti aut duobus rectis equales.** Sit quod linea a b stet super lineam c d que si fuerit super eam perpendicularis faciet duos angulos rectos per conversionem diffinitionis perpendicularis. Si autem super eam non fuerit perpendicularis, a puncto b ducatur b e perpendicularis super c d per 11am. Erunt ergo duo anguli e b c et e b d recti per conversionem diffinitionis. Quia ergo duo anguli d b a et a b e adequantur angulo d b e ipsi enim angulo e b c erunt equales duobus rectis, quare tres anguli qui sunt d b a et a b e et e b c sunt equales duobus rectis. Item angulus e b a est equalis duobus angulis qui sunt e b c et e b a, ergo duo anguli c b a et a b d sunt equales duobus rectis, quod est propositum. Ex quo patet totum spacium in qualibet superficie plana circa quodlibet punctum consistens quatuor angulis rectis esse equale.

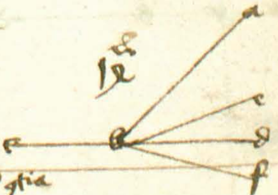

Angulus qui est equalis uni equalium est equalis alteri equalium; sed angulus e b a et angulus a b c sunt simul equales angulis e b c et c b a ... angulis ... et a b d qui sunt equales duobus rectis, ergo ... anguli sunt equales duobus rectis quod fuit probandum.

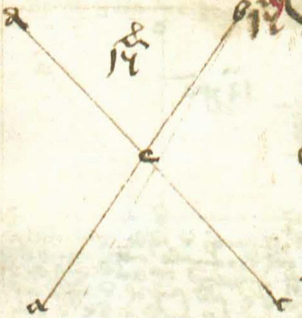
14 **Si due linee a puncto unius linee ad diversas partes exierint duosque ita se angulos rectos aut duobus rectis equales fecerint, ille due linee sibi directe coniuncte sunt et una linea dicitur.** Sit ut a puncto b linee a b exeant due linee in oppositas partes que sunt b c et b d et faciant duos angulos qui sunt c b a et d b a equales duobus rectis. Dico quod due linee c b et d b sunt sibi invicem directe coniuncte et linea una, et hec est conversa premisse. Quod si non fuerit linea una, tunc protrahatur c b in continuum et directum, que quia non est linea una cum b d transibit super eam ut b e aut infra eam ut b f. Quia ergo super lineam rectam que est c b e cadit linea a b, erunt anguli c b a et e b a equales duobus rectis per precedentem. Et quia omnes recti sunt ad invicem equales per 3am petitionem, anguli quoque c b a et d b a sunt equales duobus rectis per ypotesim, erunt anguli duo c b a et e b a equales duobus angulis c b a et d b a, ergo communi angulo c b a dempto erit angulus e b a equalis angulo d b a pars toti, quod est impossibile. Similiter probabis angulum d b a esse equalem angulo f b a, si forte dicat adversarius lineam c b protractam cadere infra b d.

Ad 14 ... patet per ... anguli simul sunt ... aliqua ... quelibet linee ... sub eodem puncto ... in diversas partes faciunt duos angulos rectos ille sibi invicem directe sunt una linea ... quia si non fuerit una linea tunc sequitur ... in ...

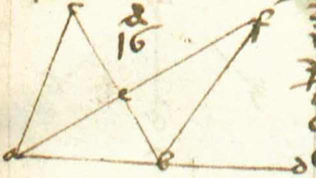
Vo circa ytem 15 ... q vnus angulus ... ita q ... pt a e d et d e b sunt equales 2bs
rectis ... angulus d e b et ... pt angulus d e b et b e c per equales duobus rectis ... duo
sunt per equales 2bus rectis ... et angulus d e b e ... et ... tunc alij duo ma-
nebunt equales ... a e d et b e c ... ab equalibus ... posito duobus quibus
vnum et ... equale ... equale ... pt e d et anulo a e c et b e d ... ut in figura

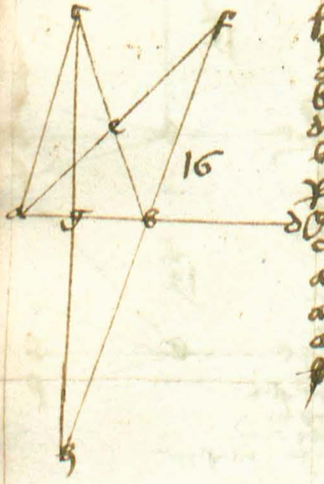

15 Omnium duarum linearum se inuicem secancium omnes anguli contra positi sunt equales. Unde manifestum quod cum due linee recte se inuicem secant quatuor qui fiunt angulos 4or rectis esse equales. Sint due linee a b et c d se inuicem secantes in puncto e, dico quod angulus b e d est equalis angulo a e c, et angulus b e c equalis angulo a e d. Erit enim per 13 duo anguli a e c et c e b equales 2bus rectis. Similiter et duo anguli c e b et b e d equales 2bus rectis per eandem. Quare duo simul sunt equales 2bus postremis. Et quod ... recto sunt adinuicem equales per 3am peticionem. Dempto quod angulo qui est c e b erit angulus a e c equalis angulo d e b. Eodem modo probabitur angulus c e b esse equalis angulo a e d. Sed quod ... totum.

Vo ... 16 demonstratur per 14 3am 13am et 4tam ...
Vo ... ... maior vno ... aliorum angulus c b d ... maior angulo c b ... maior ... b c a ... ut nona ... in figura

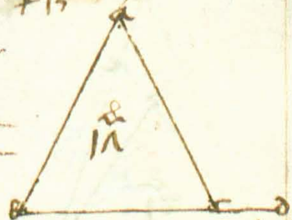
16 Si quodlibet laterum trianguli protrahatur directe, faciet angulum extrinsecum vtroque angulo trianguli sibi extrinsecus opposito maiorem. Sit ut trianguli a b c latus a b protrahatur usque ad d. Dico quod angulus d b c maior est vtroque duorum angulorum intrinsecorum sibi oppositorum qui sunt b a c et b c a. Diuidam per 10 lineam c b per equalia in puncto e et protraham a e usque ad f ita ut e f fiat equalis a e per 3am et protraham lineam f b. Intelligo itaque duos triangulos c e a et b e f. Et quia duo latera a c et e c trianguli a e c sunt equalia duobus lateribus f e et e b trianguli f e b et angulus vnius est equalis angulo e alterius per 15am quia contrapositi erit per 4am angulus e c a equalis angulo e b f et ideo angulus c b d maior est angulo b c a. Similiter quod probabit esse maior angulo c a b. Diuidam a b per equalia in puncto g per 10 et protraham lineam c g h et ponam lineam c g equalem g h per 3am. Postea protraham h b f. Erit quod duorum triangulorum qui sunt a g c et b g h duo latera a g et g c sunt equalia 2bus lateribus b g et g h et angulus g vnius angulo g alterius per 15 ideo per 4tam angulus g a c equalis angulo g b h. Quare per 14 et angulus h b d et quia angulus c b d est maior angulo h b d erit ... maior b a c quod est propositum.

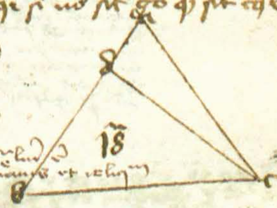
17 Omnis trianguli duo quilibet anguli duobus angulis rectis sunt minores. Sit triangulus a b c. dico quod quilibet duo anguli eius duobus rectis sunt minores. protrahatur eius unum latus eius ut b c usque ad d. erit igitur per precedentem c angulus extrinsecus maior a et a b. c extrinsecus cum c intrinseco est equalis duobus rectis per 13. ergo anguli b et c intrinseci sunt anguli a et c intrinseci sunt minores duobus. similiter si protrahatur latus b a probabitur quod duo anguli a et b sunt minores duobus rectis

Nota ista secunda demonstrat per precedentem et per 13am

18 Omnis trianguli longius latus maiori angulo oppositum est. Sit ut in triangulo a b c angulus a sit a b c angulo c. dico quod latus c b maius est latere a b. si non sit equale erit per 5 angulus a angulo equalis c quod est contra ypotesim. si autem a b sit maius reseca ad equalitatem c b per 3. sit igitur d b equale c b. igitur per 5 angulus b d c equalis angulo b c d. igitur b d c est angulo b a c per 16. ergo b c d est maior b a c. quare multo fortius maior a c b pars toto quod

Ista 18 facit omnis trianguli latus equalis et angulus latus a b ... c maius a c ... quod si non sit ergo quod sit equale

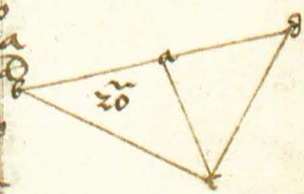

19 Omnis trianguli maior angulus longiori lateri est oppositus. Sit ut in triangulo a b c latus c b sit maius latere a b. dico quod angulus a erit maior angulo c. et est quasi precedens. si enim sit equalis tunc per precedentem latus a b est equale lateri b c quod est contra ypotesim. si autem c sit maior tunc per precedentem latus b a est maius latere b c quod est contra ypotesim. quare assertum propositum

Nota ista 19 per precedentem et per precedentem

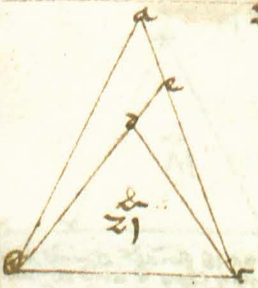

20 Omnis trianguli quelibet simul iuncta latera tertio reliquo sunt longiora. Sit triangulus a b c. dico quod duo latera a b et a c simul iuncta sunt longiora b c. protrahatur a b usque ad d ita ut a d sit equale a c et protrahatur c d. erit igitur per 5 angulus a c d equalis angulo d. quare b c d est maior angulo d. igitur per 18am latus b d est maius latere b c. sed b d est equale b a et a c simul iuncta sunt maiora b c quod est propositum. equale b a et a c

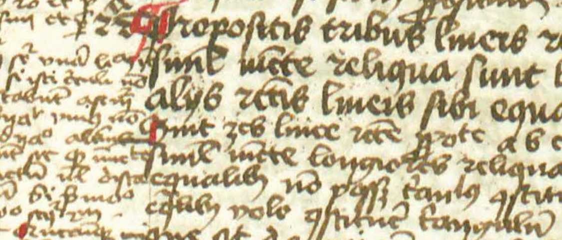
[illegible] per 20 primi [illegible] longius longior [illegible] b a et a c sunt longiores b e et e c et iste sunt longiores b d et d c [illegible] in textu. [illegible] per 21 primi [illegible] maius maiore [illegible] b d c angulus d maior angulo e per 16 et angulus e est maior angulo a [illegible] triangulus angulus d est maior angulo a [illegible] extra [illegible] in textu.

Si duobus punctis terminalibus unius lateris trianguli due linee exeuntes infra triangulum ad punctum unum concurrant eedem duabus reliquis quidem trianguli lineis breviores erunt et maiorem angulum continebunt. Sit ut in triangulo a b c ab extremitatibus b c concurrant due linee b d et c d ad punctum d intra triangulum a b c. Dico quod ipse simul iuncte sunt breviores duabus a b et a c simul iunctis et quod angulus d est maior a. Protraham b d usque secet a c in puncto e, erit per 20 b a et a e simul iuncte maiores b e, ergo b a et a c sunt longiores b e et e c. Sit iterum d e et e c simul iuncte per eandem sunt maiores d c. Quare b e et e c sunt longiores b d et d c, et quia b a et a c sunt longiores b e et e c ut probatum est multo erunt longiores b d et d c quod est primum propositum. At quia angulus b d c maior angulo d e c per 16 et angulus d e c maior angulo c a b per eandem erit angulus b d c multo fortius maior angulo b a c quod est secundum propositum.

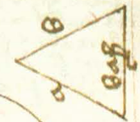
[illegible marginal notes]

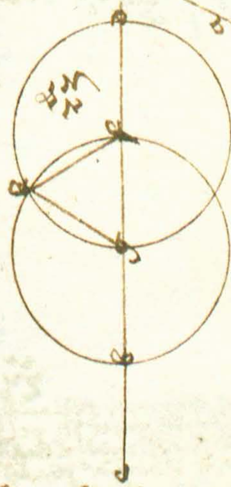
Propositis tribus lineis rectis quarum due quelibet simul iuncte reliqua sunt longiores, de tribus aliis rectis lineis sibi equalibus triangulum constituere. Sint tres linee recte proposite a b c et sint quelibet due simul iuncte longiores reliqua, aliter enim ex tribus equalibus non posset triangulus constitui per 20. Cum ex tribus equalibus volo constituere triangulum sumo lineam rectam que sit d e cui non pono finem determinatum a parte e, de qua sumo per 3 d f equalem a et f g equalem b et g h equalem c. Facto quoque puncto f centro describo secundum quantitatem linee f d circulum d k l. Iterumque facto g centro describo secundum quantitatem g h circulum h k l qui circulus alium secabit se in duobus punctis quorum unum sit k et alterum l, alioquin sequitur unum alterum tangere vel ~~Duco ergo lineas k f et k g~~ aliis duabus simul iuncte aut includere eius quod est contrarium positum. Duco ergo lineas k f et k g, erit ergo triangulus f g k constitutus ex tribus lineis equalibus lineis a b c datis. Sunt enim f d et f k equales quia ducuntur a centro ad circumferenciam

per 22 [illegible] et per d et per sequentem [illegible] [illegible] ex duorum [illegible] latera a et b [illegible] a b c est equalis [illegible] [illegible] et [illegible] basis c [illegible] a b c est equalis basi [illegible]
ergo angulus k f g est equalis angulo dato a c b per octavam [illegible] et [illegible] puncti [illegible]

quare e k est equalis a. Similiter quoque g h et g k
sunt equales quia exeunt a centro ad circumferentiam
quare g k est equalis c et quia g f supposita fuit
equalis b patet propositum

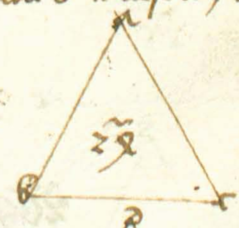

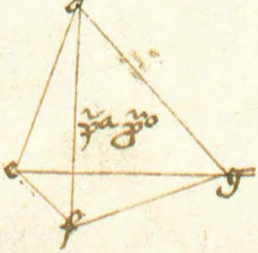
23 Data linea recta super terminum eius angulum angulo
proposito equum angulum designare. Sit data
linea f e que c in superiori figura et sint linee
b a continentes angulum datum et c subtendens basim c
super punctum f linee e f volumus facere equalem angulo
supposito dato ad hanc e f adiungam f d equalem
linee a et ex e f sumo f g equalem b et ex g
e sumo g h equalem c et super puncta f et g describo
duos circulos d k et k h cum centris duarum linearum
f d et g h intersecantes se in puncto k sicut docuit
precedens ductis lineis k f et k g erunt duo latera
k f et f g trianguli k f g equalia duobus lateribus
a et b trianguli a b c et basis g k equalis basi c
ergo per octavam angulus k f g equalis angulo contento a b
a et b quod est propositum

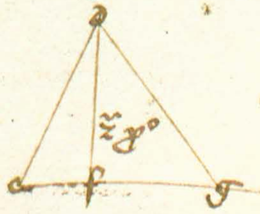
24 Omnium duorum triangulorum quorum duo latera
unius duobus lateribus alterius fuerint equalia
si fuerit angulorum sub illis equis lateribus
contentorum alter altero maior basis quoque
eiusdem basi alterius maior erit. Sint duo triangula
a b c d e f sintque duo latera a b et a c equalia duobus
lateribus d e et d f ~~sintque duo linea a b et a c~~
unumquodque suo correlativo sitque a maior angulo d
dico quod basis b c maior est basi e f. faciam enim iuxta
doctrinam precedentis angulum e d g equalem angulo a
erit quod angulus e d f pars eius et ponam d g equalem
a c et protraham e g que aut descendet super e f ut
faciat lineam d f aut super e f ut sit secunda vel [illegible]
aut infra ut supra et quia a b et a c latera
trianguli a b c sunt equalia e d et d g lateribus
trianguli e d g et angulus a angulo d totali erit per quartam
basis b c equalis basi e g. Sit vero quod d g et d f
sunt equales quia utraque est equalis a c et per quintam
erit angulus d f g equalis angulo d g f quare

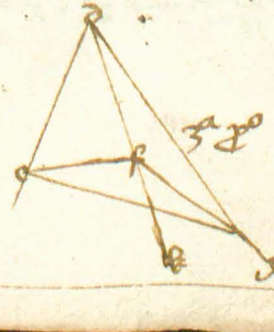
per quintam 23 per primam et per octavam [illegible] et per 23 [illegible] angulus c f g [illegible] angulo d f g [illegible] angulus d g f [illegible] equalis angulo d g f [illegible]

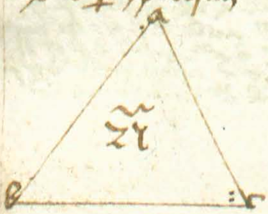
Si vero transeat e g. Ubi non 2o a... in figura erit maior angulo maius latus opponitur, scilicet angulus e f g maior est angulo e g f ... per 18 demonstratur quo ad secundam partem; ... basis e g ... basi b c ... a b c ... ab e f basis ... e g f que est equalis basi e f ... d f ergo ... maior ... 2a parte ... ceteris ... deducitur in ...

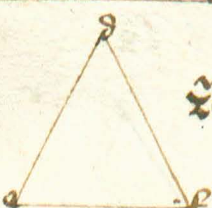
Tunc per 19 ... angulus d f g maior erit f g e; ergo e f g multo fortius maior est e g f; ergo per 18 latus e g maius est latere e f, quare et b c maior e f, quod est propositum. Si vero e g transeat super e f et sit linea una tantum, e f eius pars, e g ... patet propositum. Si vero transeat e g sub e f, protrahantur due linee d f et d g que sunt equales ut probatum est usque ad k et ad h; fiet per 5 ... sub basi f g anguli k f g et f g h equales; quare angulus e f g maior erit angulo e g f; ergo per 18 latus e g maius est latere e f, quare b c maior est e f, quod est propositum. Istud ... probari per 21 ... erunt in dispositione due linee d g et e g maiores duabus d f et f e, et quia d g est equalis d f ... remanet g e maior e f, quare et b c maior latus, quod est propositum. Necesse tamen est demonstrare ... modo ut in omni dispositione argumentatur per ...

25 Omnium duorum triangulorum quorum duo latera unius duobus lateribus alterius fuerint equalia, basis vero unius basi alterius maior fuerit, erit quoque angulus trianguli maiorem basim habentis equis lateribus contentus angulo alterius se respiciente maior. Sint duo trianguli a b c, d e f, sintque duo latera a b et a c equalia duobus lateribus d e et d f, scilicet unumquodque suo correlativo, sitque basis b c maior basi e f. Dico quod angulus a maior erit angulo d. Si enim est equalis, ponitur equalis quidem non erit, sic enim per 4am basis b c equalis basi e f, quod est contra ypotesim. Sed nec minor, quia sic esset d maior, et ita per precedentem basis e f maior basi b c, quod est contra positionem. Sic quod est propositum.

26 Omnium duorum triangulorum quorum duo anguli unius duobus angulis alterius utrique se respicienti equales fuerint, latus quoque unius lateri alterius equale fuerit, quod latus illud inter duos angulos equales aut unum eorum oppositum

Nota 25 ... angulorum ... sunt ... ... maioritatem angulorum ... maioritatem laterum per 8 et per 24 et per ypotesim

Nota 26 est reconvertulata ... triangulorum probata quo ad ... modum per 4 et ... et ... per ypotesim ... ad ... modum per ... 16 ...

erunt qz duo ~~anguli~~ vnius reliqua latera duobus
reliquis alterius trianguli lateribus vnumquodque sibi re
spicienti equalia angulus qz reliquus vnius an
gulo reliquo alterius equalis Sint duo trianguli
a b c d e f sit qz angulus b equalis angulo e et angulus
c equalis angulo f sitque latus b c equale lateri e f
aut alterum duorum laterum a b et a c equale lateri duorum
laterum d e et d f ita quod a b sit equale d e aut a c
equale d f Dico quod reliqua duo latera vnius erunt
equalia duobus lateribus alterius reliquis et reliquus an
gulus equalis reliquo angulo scilicet angulus a angulo
d Ponam ergo primo quod latus b c super quod iacent anguli
b c sit equale lateri e f super quod iacent anguli
e f qui positi sunt equales angulis b c tunc dico
quod latus a b est equale lateri d e et latus a c lateri
d f et angulus a angulo d Si enim latus a b non
est equale lateri d e erit alterum maius Sit ergo maius
d e quod resecabo ad equalitatem a b sit qz g e equale
a b et producam lineam g f erit qz per 4am angulus
g f e equalis angulo a c b quare angulo d f e
pars toti quod est impossibile erit d e equale a b ergo per
4am d f est equale a c et angulus d angulo a
quod est primum membrum distinctionis proposite Sint rursus
ut prius duo anguli b c equales duobus angulis e f
sit qz latus a b quod opponitur angulo c equale lateri
d e quod opponitur angulo f qui est positus equalis
angulo c dico quod latus b c erit equale e f et latus
a c lateri d f et angulus a angulo d Si enim
latus e f non fuerit equale lateri b c erit alterum
maius Sit ergo e f maius ponam itaqz e g equale
b c et producam lineam d g erit qz per 4am angulus
d g e equalis angulo a c b quare et angulo d
f e extrinsecus vz intrinseco quod est impossibile per 16am
erit ergo e f equale b c ergo per 4am d f dicitur
equale a c et angulus d totalis angulo a quod est
secundum membrum distinctionis proposite Sic ergo patet totum propositum

27a Si recta linea super duas rectas lineas ce
ciderit duos qz angulos coalternos sibi in

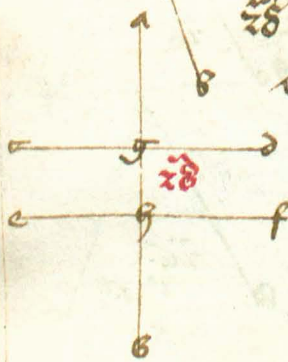
Nota 27a est demonstrata per aliquas equidistantium linearum et est conversa alterius angulorum coalternorum et est per 16

Pro eo 27 sequitur [illegible] linee in alterutram partem [illegible] si in infinitum protrahantur [illegible] equedistantes [illegible] c d et e f per [illegible] non diffinitionem [illegible] et cadat linea a b super ipsas in duobus punctis g et h aut quod concurrent ad partem c e vel ut in [illegible]

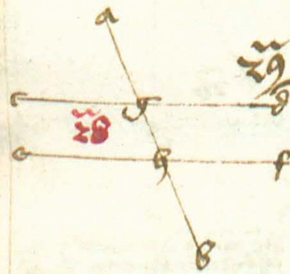
Quando anguli coalterni [illegible] duo anguli intrinseci [illegible] ab aqua linea cadente super duas lineas et illis duabus lineis [illegible] cadit [illegible] partibus linee cadentis quorum unus est ad dextram et alius a sinistra et unus superius et alius deorsum [illegible]

invicem fecerit ille due linee erunt equedistantes. Sit ut linea a b cadat super lineas duas c d e f et secet lineam c d in puncto g et lineam e f in puncto h. Sit quod angulus d g h equalis angulo e h g. Dico quod linee c d et e f sunt equedistantes. Si enim concurrant aut ad partem c e super punctum k aut ad partem d f super punctum l, quacumque fuerit accidit impossibile per 16 scilicet angulum extrinsecum esse equalem angulo intrinseco. Nam unus dictorum angulorum coalternorum qui positi sunt equales erit extrinsecus et reliquus intrinsecus. Quia ergo impossibile est eas concurrere in alterutram partem, patet ipse sunt equedistantes per diffinitionem, quod est propositum.

28 Si linea recta duabus superveniens fecerit quod angulus extrinsecus angulo intrinseco sibi opposito equalis aut duo anguli intrinseci ex una parte duobus angulis rectis equales, ille due linee erunt equedistantes. Sit ut linea a b secet lineas c d et e f in duobus punctis g et h. Sit quod angulus extrinsecus equalis angulo h intrinseco ex eadem parte sumpto aut duo anguli g et h intrinseci et ex eadem parte sumpti duobus rectis angulis equales. Dico quod due linee c d et e f sunt equedistantes. Sit quod angulus d g a equalis angulo f h g, erit quod per 15 angulus c g h equalis eidem angulo scilicet f h g, quare per premissam c d et e f sunt equedistantes. Sint rursus duo anguli d g h f h g equales duobus rectis, quia per 13 duo anguli d g h et c g h sunt simul equales duobus rectis, et angulus c g h equalis f h g, quare per premissam linee c d et e f erunt equedistantes, quod est propositum.

29 Si duabus lineis equedistantibus linea supervenerit duo anguli coalternatim equales erunt, angulusque extrinsecus angulo intrinseco sibi opposito equalis, itemque duo anguli intrinseci ex alterutra parte constituti duobus rectis angulis equales esse. Sint due linee a b et c d equedistantes super quas cadat linea e f secans eas in punctis g et h. Dico quod angulus g et h

Pro 28 [illegible] per 15 quia ad [illegible] partem et per 27 [illegible] et per 13 et per 27 [illegible] quo [illegible] recte [illegible] linea a b [illegible] c g h et f h g equales ergo c d et e f sunt equedistantes [illegible] c g h et g h f [illegible] equales [illegible] a g d [illegible] f h g [illegible] duobus rectis per 13 ergo c g h equalis f h g [illegible]

coalterni sunt equales et quod angulus g extrinsecus est equa-
lis angulo h intrinseco sibi opposito ex eadem parte sumpto
et quod anguli g et h intrinseci ex eadem parte sumpti sunt
equales duobus rectis. Hec est conversa duarum precedentium.
Primum patet. Si enim angulus b g h non est equalis c h g
alter eorum erit maior. Sit ergo angulus maior c h g et
quia duo anguli c h g et d h g sunt equales
duobus rectis per 13am, erunt duo anguli b g h et d
h g minores duobus rectis, ergo per petitionem due
linee ab et cd si protrahantur concurrent in partem b
et d ad aliquod punctum ut ad k, non ergo sunt eque-
distantes per diffinitionem, quod est contra ypotesim, et quia
hoc est impossibile erunt duo anguli coalterni b g h et
c h g equales, quod est primum propositum. Ex hoc autem patet
secundum. Est enim per 15 angulus b g h equalis angulo
a g e, ergo angulus a g e est equalis angulo c h g
extrinsecus scilicet intrinseco, quod est 2m propositum. Ex hoc et
rursus patet 3m. Sunt enim per 13 duo anguli a g h et
b g h equales duobus rectis, ergo duo anguli a g h et
c h g erunt eciam equales duobus rectis, qui sunt duo
intrinseci ex eadem parte sumpti, quod est tercium propositum.

Nota 29 per quam partem ... 29 per ... 13 per ... ypotesim ... 2a ... per 13

Nota per anguli a g e et e g h ... sumpti sunt equales b g h ... intra ... patet in commento.

30 Si fuerint plures linee equedistantes uni
eidem sibi invicem equedistantes erunt.
Sint due linee ab et cd quarum utraque sit eque-
distans linee ef. Dico quod ab et cd sunt equedistantes.
Hec autem est vera sive due linee ab et cd sint
in una superficie cum linea ef sive non. Hic tamen non
intendit nisi eam quod sunt in superficie una, sed autem
quod sunt in diversis superficiebus, scilicet quod ipse sibi invicem
equedistant in 9° undecimi. Sint ergo omnes in
superficie una, protraham autem lineam g h secantem
lineas ab, ef et cd in punctis k l et m. Et quia
ab equedistat ef erit angulus b k l equalis angulo
e l k per primam partem precedentis, qui sunt coalterni. Et
quia cd equedistat ef erit angulus h l e extrinsecus
equalis angulo l m c intrinseco per 2am partem precedentis.
... 30 anguli coalterni b k l et l m c sunt equales,
ergo ab et cd sunt equedistantes per 2a ... quia ambo
... anguli sunt equales in 30 ... ergo sunt
... equales per primam intra ... in commento.

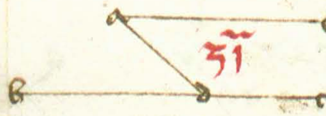
Nota 30 per equedistantiam linearum plurium et quod per partem primam 29 et per ... 29 et per 2a et partem ...

Nota 31 est quod a puncto extra datam lineam equedistantem [illegible] date [illegible] et est per 23 et 27 2^a^ 23

ergo angulus b e f est equalis angulo e m b qui cum sint coalterni [illegible] per 2^am^ linee ab et c d equedistantes quod est propositum

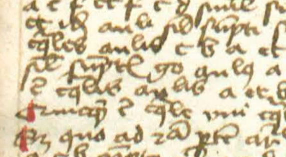
31ª A puncto extra signato lineam linee proposite equedistantem ducere. Puncto extra lineam datum intelligit cum linea infinita utrimque protrahatur quia non sufficit. Sit ergo a punctus datus extra lineam b c a quo oportet protrahere lineam equedistantem ad lineam b c. Protraho lineam a d qualitercumque contingat et super punctum a qui est extremitas linee a d constituo angulum e a d secundum doctrinam 23^e^ equalem angulo b d a sibi coalterno erit ergo a e equedistans b c per 27ª

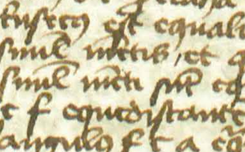

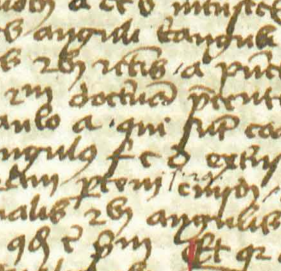
Nota circa 32 propositionem quo ad [illegible] per 31 [illegible] per 29 [illegible] per 13 [illegible]

32ª Omnis trianguli angulus extrinsecus [qui est propositum] duobus intrinsecis sibi oppositis est equalis. Omnes autem tres angulos eius duobus angulis rectis equos esse necesse est. Sit triangulus a b c cuius latus b c protraham usque ad d. Dico quod angulus c extrinsecus est equalis duobus a et b intrinsecis sibi oppositis simul iunctis, et quod tres anguli trianguli a b c simul iuncti sunt equales 2^bus^ rectis. A puncto c protraham c f equedistantem a b per doctrinam precedentem. Erit ergo angulus f c a equalis angulo a qui sibi coalterni per primam partem 29, et angulus f c d extrinsecus equalis angulo b intrinseco per 2^am^ partem eiusdem. Ergo totus a c d extrinsecus est equalis 2^bus^ angulis a et b intrinsecis sibi oppositis quod est primum. Et quia duo anguli a c b et a c d sunt equales 2^bus^ rectis per 13, erunt tres anguli a b et c intrinseci equales 2^bus^ rectis quod est 2^m^. Ex hac autem [illegible] quod omnis sic poligonie omnes anguli simul sumpti tot angulis rectis sunt equales quotus est numerus quo ad figuram distitit duplicatus. [illegible] poligoniarum figurarum est triangula prima, quia si esset duarum linearum tunc figura [illegible] lineis tunc due recte linee includunt superficiem quod est impossibile per ultimam petitionem.

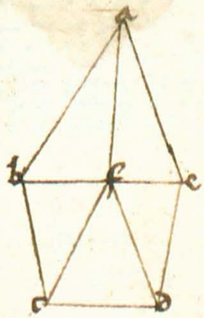

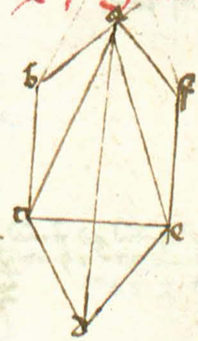

quadrilatera secunda pentagona tertia. Similiter autem quelibet
erit tota in ordine quotus erit numerus laterum aut angulorum
eius ibidem dempto binario. Dico ergo quod eius trianguli
qui est prima omnes anguli sunt equales duobus rectis
quadrilatere que est secunda erunt equales 4or rectis, et
pentagone que est tertia 6. Hec autem inde manifestum
est quoniam eius quelibet talis figura secatur in tot triangulos
[illegible] quota ipsa fuit a prima ductis rectis li-
neis a quovis angulorum eius ad omnes angulos
oppositos. Sunt quia omnes anguli omnis trianguli 2bus rectis
equales, erunt omnes quadrilatere figure omnes
anguli bis tot rectis equales quota ipsa fuit a
prima quod est propositum. Exemplum. Sit pentagonus a b
c d e a cuius angulo a ducantur linee ad angulos c
et d sibi oppositos, erit quia totus pentagonus re-
solutus in 3 triangulos a b c, a c d, a d e quorum cuiuslibet
sint tres anguli equales angulis 2bus rectis erunt pentagoni
anguli equales 6 rectis quod est duplum eius numeri quo
a prima distat seu duplum numeri angulorum aut laterum
inde eius scilicet dempto binario. Possumus quoque et aliter
ponere quod omnes figure polygonie omnes anguli
pariter accepti sunt tot rectis angulis equales quotus
est numerus qui eius anguli duplicat in dempto
4or. Puncto enim quolibet intra talem figuram signato
et ab eo ad singulos angulos lineis protractis erit
ipsa figura talis in tot triangulos resoluta quot
erunt eius anguli, ideo quia omnes anguli omnium trian-
gulorum pariter accepti tot rectis angulis erunt
equales quotus est numerus qui duplicant anguli
predicte figure. Cum itaque omnes anguli [?] tri-
angulorum in quos ipsa resoluta est et punctum
medium constantes 4 rectis equales sunt, patet
Corollarium manifeste constat propositum. Similiter quod [?] quod omnes
2m figure polygonie anguli omnes extrinseci 4or
angulis rectis sunt equales. Sunt enim intrinseci
et extrinseci bis tot rectis equales quot habuit angulos

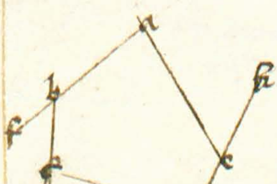

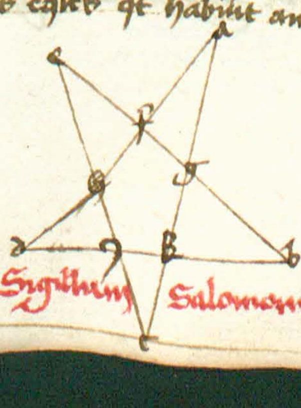
Nota figure polygonie dicuntur que habent plures angulos quam duos

Que polygonia

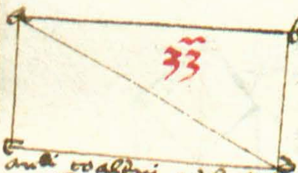
Sigillum Salomonis

p 13 Intrinseci autem sunt bis tot rectis equales quot sunt angulos dempto X, ergo extrinseci sunt X rectis equales quod erat probandum. Exempli gratia. Sint pentagoni latera protracta ut fiant anguli extrinseci, ab quinque protracta usque ad f b c usque ad g c d usque ad h d e usque ad k e a usque ad l. erit quod per 13 duo anguli a intrinsecus et a extrinsecus equales 2bus rectis, eadem ratione duo anguli b intrinsecus et b extrinsecus. Sic et ceteri quare a b c d e anguli intrinseci et extrinseci erunt equales 10 rectis. Demptis ergo intrinsecis qui sunt equales 6 rectis erunt extrinseci videlicet b a l c b f d c g e d h et a e k equales 4or rectis. Patet etiam quod omnis pentagoni cuius unumquodque latus duo fecerit ex reliquis 2bus quinque angulos 2bus rectis equales. Sit qualis pentagonus a b c d e et secet latus a c latus b e in puncto g et latus b d idem latus b e in puncto f. Erit quod angulus a f g equalis duobus angulis b et d cum sit extrinsecus ad ipsos in 2o f b d. Itemque angulus f g a erit equalis duobus angulis c et e cum sit extrinsecus ad ipsos in 2o g k e. Sed duo anguli a f g et f g a cum angulo a sunt equales 2bus rectis, ergo X anguli b d et c e cum angulo a sunt equales 2bus rectis quod est propositum.

Si in summitatibus duarum linearum equedistancium et equalis quantitatis alie due linee coniungantur ipse quoque equales et equedistantes erunt. Sint due linee a b et c d equales equedistantes quarum extremitates coniungam per lineas a c et b d quas dico equales et equedistantes, protraham enim lineam a d, et quia linea a b et c d sunt equedistantes, erit angulus b a d equalis angulo c d a per primam partem 29. Erit ergo duo latera a b et a d trianguli a b d equalia 2bus lateribus d c et d a trianguli d c a, angulus a primi equalis angulo d 2i, ergo per 4tam basis b d primi

Nota 33 per 2 quoniam ad primam ... partem 29 et per ... et per 2 ...

33

anguli coalterni a d b et d a c sunt equales ergo b d et a c sunt equedistantes, 2a pars 27e ... per ... 2a

[illegible marginal notes]

est equalis basi a c secunde et angulus a d b primi est equalis angulo d a c secunde et quia ipsi sunt coalterni cum linee b d et a c equedistantes per 27 et quod probandum probatum est eas esse equales per utramque propositionem

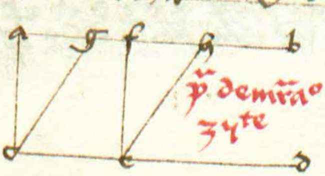
33 Omnis superficies equedistantibus contenta lateribus lineas atque angulos ex adverso collocatos habet equales. Unde manifestum est angulos constitutos esse equales dyametro dividente eam per medium. Sit superficies equedistantium laterum a b c d, ita quod linea a b equedistat c d et a c equedistat b d. Dico duas lineas a b et c d, similiter duas lineas a c et b d esse equales. Similiter dico angulum a esse equalem angulo d et angulum b angulo c, et dyametrum dividere superficiem illam per medium. Protraham dyametrum a d. Quia a b et c d sunt equedistantes erunt anguli b a d et c d a qui sunt coalterni equales per 29. Et quia a c et b d sunt equedistantes erunt anguli c a d et b d a qui similiter sunt coalterni equales. Intelligo duos triangulos a d b et d a c, et quia duo anguli a et d trianguli a d b sunt equales duobus angulis d et a trianguli d a c et latus a d commune iacet inter illos angulos in utroque triangulo, erit per 26 latus a b equale lateri c d et latus b d lateri a c, et angulus b angulo c, et quia angulus a totalis equalis est angulo d totali patet propositum. Et sic liquet totum propositum ac etiam corollarium.

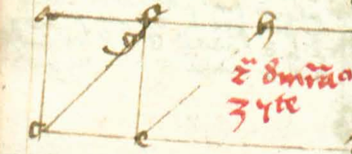
33e

34 Omnes superficies equedistantium laterum super unam basim atque in eisdem alternis lineis constitute equales probantur. Sint due linee a b et c d equedistantes inter quas fiat a c f e superficies laterum equedistantium super basi c e, et super eadem basi et inter easdem lineas fiat alia superficies g c h e similiter equedistantium laterum.

[illegible marginal note]

prima demonstratio 34te

2ª demonstratio 3ª

Dico predictas duas superficies esse equales quod sic probatur
aut enim linea e g secabit lineam a b in directo puncto
linee a f aut in puncto f aut in aliquo puncto pro-
b f b. Secet ergo primo in aliquo puncto linee
in prima figuratione ut apparet. Et quia utraque
duarum linearum a f et g h est equalis c e propter
una earum erit equalis alteri. Dempta ergo linea
g f que remanebit a g equalis f h. Et quia
propter ... c a c equalis f e et erit angulus
h f e equalis angulo g a c per 29am propter
extrinsecus intrinseco erit quod per 4am partem 29 etc.
equalis 3° f e h. Ergo triangulus a c g
est g c e f addita figura quadrilatera que
equalis superficiei quod est propositum. Secet ergo linea
e g lineam a b in puncto f ut in 2a figuratione
apparet. Erit quod per argumentationem fieri duo
additis triangulis f e e et ... equales. Quare utrobique
de g linea a b inter puncta duo f b erit ut in
2a figuratione apparet. Secabit quod linea f c per
ut in puncto k et quia per argumentationem fieri
linea a f c equalis linee g h ...
f g erit a g equalis f h et ... linea
equalis 3° f e h addito ergo utrique 3° c k e
et detracto ab utroque triangulo f k g erit superficies
a c f e equalis superficiei h f e h e quod est propositum.

2ª demonstratio eiusdem

Nota 36 probatur per 33 et per premissam bis ... et per partem ... 3° ... equalia ... superficies ... a b c d et ... sunt equales in 2° ... in superficiebus c d e f ... 36

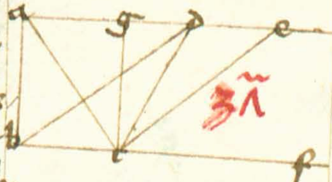

36

Omnia paralellogramma in basibus equalibus atque in eisdem alternis lineis constituta equalia esse necesse est. Paralellogramma dicta
superficies equedistantium laterum. Sint ille superficies
a b c d et e f g h equedistantium laterum constitute
inter duas lineas equedistantes que sint a f c h
et super equales bases que sint c d et g h. Duco eas
per 33 superficies c d e f equedistantium laterum erit quod
e equalis et equedistans c d ... propter ... equalis g h
quod ergo per premissam utraque duarum superficierum a b c d et e f g h
equalis superficiei c d e f ipse erunt similiter equales quod est propositum.

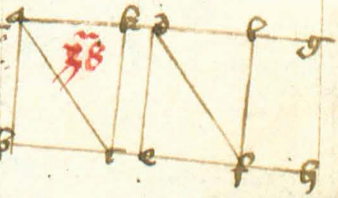
37ª Equales sunt sibi cuncti trianguli qui super eandem basim atque inter duas lineas equedistantes fuerint constituti
Sint duo trianguli a b c et d b c constituti super basim b c inter lineas a e et b f que sunt equedistantes dico eos esse equales protraham enim c g equedistantem a b et c e equedistantem b d eritque quod due superficies a b c g et b d c g e equales per 35am et quia dicti trianguli sunt earum dimidia per 34am 3e ipsi erunt equales per communem sententiam que est quorum tota sunt equalia et dimidia sic quod patet propositum

Per 37 per 31 et per 34 3e et [illegible]

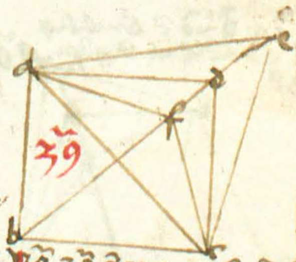
38ª Si duo trianguli super bases equales atque inter duas lineas equedistantes ceciderint equales eos esse necesse est
Sint duo trianguli a b c, d e f constituti super bases b c et e f equales et inter lineas a g et b h equedistantes dico eos esse equales protraham c k equedistantem b a et f l equedistantem e d eritque quod due superficies a b c k et d e f l equales per 36 et quia dicti trianguli sunt earum dimidia per 34 ipsi erunt equales per antedictam sententiam communem

Per 38 per 31 per 36 et per 34 3e et per [illegible] antedictam quorum dimidia sunt equalia et ipsa equalia erunt

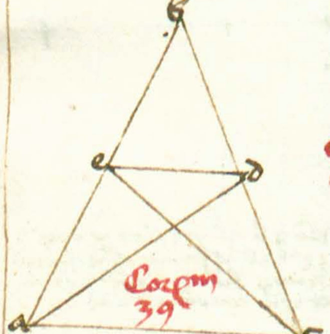
39ª Omnes duo trianguli equales si in eandem basim et ex eadem parte ceciderint inter duas lineas equedistantes erunt
Sint duo trianguli a b c, d b c constituti super basim b c et ex una eadem parte sint equales dico eos inter lineas equedistantes et a puncto a protraham equedistantem linee b c que si transierit per punctum d liquet propositum si autem transibit supra aut infra transeat primo supra et per e [illegible] [illegible] et a b c e equalis [illegible] a b c [illegible] [illegible] [illegible] d b c

Per 39 et [illegible] et per 31 [illegible] ad impossibile

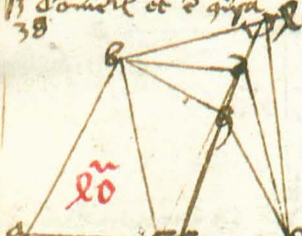
Producam quoque b d usque secet lineam a c in puncto e et protraham e c ergo erit triangulus e b c est equalis triangulo a b c per 37 et triangulus d b c positus est super equalis 37o a b c erit triangulus d b c equalis e b c pars toti quod est impossibile. Non ergo transibit linea que a puncto a ducitur equedistanter b c super d transeat ergo infra et sit a f secans lineam b d in puncto f. Protraham ergo f c lineam et quia per 37 triangulus f b c est equalis 37o a b c ipse erit equalis 37o d b c pars toti quod est impossibile quia igitur linea ducta a puncto a equedistans b c non transibit nisi per punctum d patet propositum.

Corollarium. Ex hac autem et premissa notum quod si aliqua linea recta duo alicuius trianguli latera per equa secuerit ipsa erit lineae equedistans quod sit. Verbi gratia sit triangulus a b c cuius duo latera que sunt a b et b c secet linea d e per equalia a b quidem in puncto e et b c in puncto d. Dico quod ipsa d e est equedistans a c. Protraham in quadrilatero a e c d dyametros a d et e c. Erit quoque per 38 triangulus a e d equalis 37o d e b propter illud quod linea a e posita est equalis linee e b. Item quia per eandem triangulus c e d posita est equalis linee d b quoniam 37us a e d est equalis 37o c e d. Cum ergo ipsi sint constituti super eandem basim videlicet lineam e d et ex eadem parte ipsius erunt per hanc 39 inter lineas equedistantes ergo linea d e est equedistans a c quod est propositum ad tamen quartam ubi valebit.

Nota quod hic non est Euclides sed Campani et est figura 38

40 Si duo trianguli equales super bases equales unius eiusdem quoque linee ex eadem parte fuerint constituti, eos inter lineas eque distantes necesse est contineri. Sint duo trianguli a b c d e f equales constituti super duas bases equales sunt b c e f unius eiusdem quoque linee b f et ex eadem parte. Dico eos esse inter lineas eque-

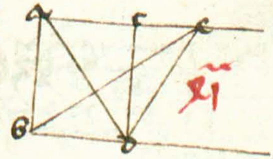

Monachi cappa

distantes et hec est conversa 38 et probatur per impossibile
sicut precedens per 39 a puncto a ducatur linea equi-
distans linee b c q si transierit per punctum d patet
propositum si autem transeat pinus supra ut a g
et ducatur c d usque ad ipsam que sit c g et
ducatur linea g f erit ergo per 38 triangulus a b c equalis
g e f triangulo quare et triangulus d e f erit equalis triangulo
g e f pars toti quod est impossibile Non ergo transibit
super ipsam infra et secet lineam d e in puncto h et
ducatur linea h f Erit ergo per 38 triangulus h e f
equalis triangulo a b c quare et triangulo d e f pars toti
quod est impossibile quia ergo non transibit nisi per punctum
d patet totum propositum

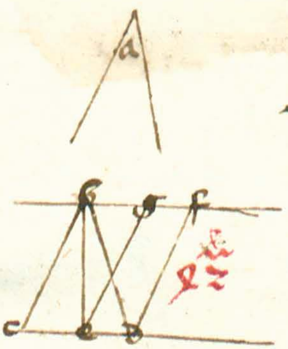
xli Si paralellogrammi triangulique in eadem
basi atque in eisdem alternis lineis consti-
tuta fuerint paralellogrammum triangulo
duplum esse conveniet Sit paralellogramum
a b c d et triangulus e b d super basim b d et inter
lineas a e et b d que sunt equedistantes dico
quod paralellogrammum est duplum triangulo protraham in pa-
ralellogramo dyametrum a d erit ergo triangulus a b d
dimidium paralellogrammi per 34 triangulus a b d
triangulo e b d est equalis per 37 Et quia
triangulum e b d est dimidium paralellogrammi a b c d
patet quod est propositum Similiter quod potest probari quod
si paralellogrammum triangulo quod in equalibus basibus atque
inter lineas equedistantes fuerint constituta
paralellogrammum duplum est triangulo quod ideo non
posuit Euclides quia leviter patet ex hac et 38 Dimisso paralellogrammo per dyametrum in duos
triangulos ut super basim paralellogrammi inter easdem
equedistantes tamen constituto ad quem duplum
est paralellogrammum per hanc precedentem et ipsi
equalis alteri triangulo per 38

xlii Equedistantium laterum superficiem designare
cuius angulus sit assignato angulo

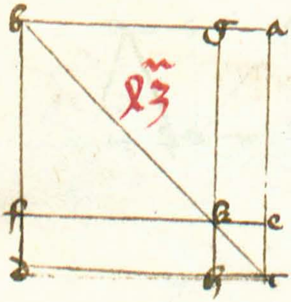
No 42 per 23 per 38 et per 10 et
quem primum e
triangulum dividere per equa

equalis, ipsa vero superficies triangulo assi-
gnato equalis. ¶ Sit assignatus angulus a et assi-
gnatus triangulus b c d; volo describere superficiem equidistantium
laterum equalem triangulo b c d, cuius utrique duorum an-
gulorum contra se positorum sit equalis a. Divido c d per
medium in puncto e et protraham lineam b e, et a
puncto b ducam b f equedistantem c d. ¶ Erit quia per 38
triangulus b e d equalis triangulo b e c, quare triangulus
b e d est dimidium totius trianguli b c d, et super punctum
e linee d c constituo angulum d e g equalem an-
gulo a, et perficio parallelogrammum g e d f; et quia
per precedentem est duplum ad triangulum b e d, erit equale
triangulo b c d per hanc communem scientiam: que eiusdem dimi-
dia sunt equalia, ipsa quoque equalia erunt; est enim
triangulus b e d utriusque dimidium, quare descriptum
parallelogrammum g e d f equale triangulo b c d, cuius utrique
duorum angulorum g e d et d f g contra se positorum
est equalis angulo a; quod fuit propositum.

¶ Ro quia per 2am p quoniam triangulus a b d b equalis [illegible] equalia demittas [illegible] ¶ Ro 2o est 3a [illegible] de [illegible] 2o de area, quia tetragonus fit ortogonalis

43 ¶ Omnis parallelogrammi spacii eorum que circa
dyametrum sunt parallelogrammorum supplementa
equa sibi invicem esse necesse est.
¶ Sit parallelogrammum a b c d in quo protraham dia-
metrum b c, et protraham [lineam] e f equedistantem utrique
duorum laterum a b et c d, que secet dyametrum in
puncto k, a quo ducam k g equedistantem utrique
duorum laterum a c et b d, et producam quousque secet
utrumque latus a b et c d, sitque tota g k h. ¶ Erit
quia totum parallelogrammum a b c d divisum in 4 paral-
lelogramma, quorum duo scilicet e c k h et g k b f duo
consistunt circa dyametrum, reliqua duo scilicet a e g k
et k h f d duo supplementa. Hec duo supplementa
dico esse equalia. ¶ Sunt duo trianguli a b c et c b d equa-
les per 34. ¶ Hec duo trianguli e c k et k h c
similiter sunt equales per idem 34. ¶ Demptis
ergo duobus triangulis b g k et k e c de toto triangulo
a b c, ac reliquo c d b, erunt per communem scientiam residua
que sunt duo supplementa equalia; quod est propositum.

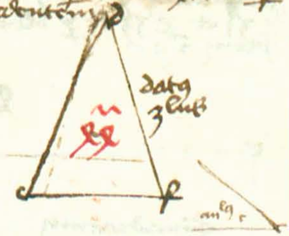
xx

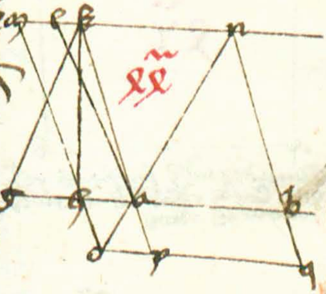
Proposita linea recta super eam superficiem equedistantium laterum tanto assignato equalem designare ~

nota per 42 eiusdem primi per 23 et per 26 et per 28 et per 31 et per precedentem

Designare superficiem equedistantium laterum super lineam aliquam est ipsam lineam facere latus unius ipsius superficiei. sit ergo data linea a b et datus angulus c et datus triangulus d e f super lineam a b. volo designare superficiem unam equedistantium laterum ita quod linea a b sit unum latus de lateribus eius, cuius utrique duorum angulorum sibi contra positorum sit equalis angulo c, et ipsa tota sit equalis trianguli d e f. differt autem hec a 42 quia datum hic latus unius superficiei designande super lineam a b. ibi autem nullum. Cum ergo hoc voluero facere ad lineam a b adiungo in rectum lineam a g quam pono equalem linee e f basi trianguli dati super quam constituo triangulum unum et equalem et equilaterum et hoc modo facio constituo angulum a g k equalem angulo c et angulum g a k equalem angulo f per 23 et quia g a posita fuit equalis e f erit per 26 triangulus g a k equalis et equilaterus triangulo e f d. Deinde ergo g a protraham in puncto h et protraham k h et producam a puncto k lineam m l n equedistantem linee g b et erit per 28 triangulus a h k equalis triangulo g h k. tunc super punctum a linee g a faciam angulum g a l equalem angulo c dato et complebo super basim a h inter lineas g b et m n equedistantes superficiem equedistantium laterum m l a h que per 41 dupla erit ad triangulum k h a quare equalis totali triangulo k g a quare et triangulo d e f posito. protraham ergo b n equedistantem a l et producam dyametrum n a quam protraham usque concurrat cum m h in puncto o et complebo superficiem equedistantium laterum m o n q et protraham l a usque ad p. erit ergo per precedentem supplementum a b p q equale supplemento m l h a quare et triangulo d e f et quia per 15 l a h et equalis angulo b a p equalis angulo c patet super

si una et eadem quantitas fuit diuisa diuersimode et cetera

Nota 45 per ultimam partem 29 per diffinitionem quadrati et per 11 et per 31 et per 33 et per ultimam partem 29

datam lineam ab descriptam esse superficiem equidistantium laterum ab per que equalem dato triangulo d e f cuius utrorumque duorum angulorum contra se positorum qui sunt a et g est equalis angulo dato c quod fuit propositum

45 Ex data linea quadratum describere

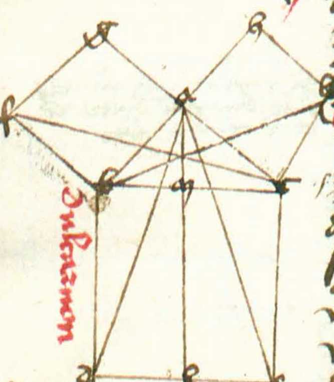
Sit data linea ab ex qua volo quadratum describere a punctis a et b linee ab duco per 11 lineas a c et b d perpendiculares ad lineam ab que erunt equidistantes per ultimam partem 28 et pono utramque earum eidem ab per 3am equalem et protraho lineam c d eritque ipsa equalis et equidistans linee ab per 33. Et quia utrorumque duorum angulorum a et b d rectus est quia utrorumque duorum c et d rectus per ultimam partem 29 quare per diffinitionem ab c d est quadratum quod est propositum. Item aliter sit a c perpendicularis super lineam ab per 11 et sit ei equalis ut prius et a puncto c per 31 ducatur c d equidistans ab et ponatur equalis ei et ducatur linea d b que per 33 est equalis et equidistans a c et omnes anguli recti per ultimam partem 29 quare per diffinitionem habemus propositum.

Quadratum est superficies plana quatuor lateribus equalibus habens angulos rectos

46 In omni triangulo rectangulo quadratum quod a latere recto angulo opposito in semetipso ducto describitur equum est duobus quadratis que ex duobus reliquis lateribus conscribuntur.

Sit triangulus a b c cuius angulus a sit rectus dico quadratum lateris b c equum est quadrato a b et quadrato a c simul sumptis. Quadrabo quodque horum trium laterum secundum doctrinam premisse. Sit quod quadratum b c superficies b c d e et quadratum b a superficies b f g h et quadratum a c superficies a c h k. ab angulo a recto ducam ad basim de maximi quadrati tres lineas a l equidistantem utrique laterum b d et c e que secet b c in puncto m et hypotenusas a d et a e. Item a duobus angulis reliquis trianguli qui sunt b et c ducam ad duos

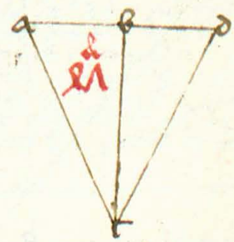
Nota 46 per 4 per 38 per 8va et per 41 et per quartam partem que dicit ... dividia ...

Ypotenuse dicuntur linee que oblique recipiuntur

Nota 2o quod ista 46 est ... et capiatur ... et dividatur per diametrum ... 2a quadrata utrumque ortogonium ... super ... constituta ... ad ... et per ... super duabus costis

angulos duorum quadratorum minorum duas lineas se intersecantes intra ipsum triangulum que sint b k et c f. Et quia utrique duorum angulorum b a c et b a g est rectus erit per 14 primi g a et a c linea una. Eadem ratione erit b h linea una quia uterque duorum angulorum c a b et c a h est rectus. Quia ergo super basim b f et inter lineas equidistantes que sunt c g et b f constituta sunt parallelogramum b f g a et triangulus b f c erit per 41 parallelogramum b f g a duplum triangulo b f c. Sed triangulus b f c est equalis triangulo b a d per quartam istius quia f b et b c latera primi sunt equalia a b et b d lateribus posterioris et angulus b primi est equalis b posterioris eo quod uterque constat ex angulo recto et angulo a b c communi. Ergo parallelogramum b f g a est duplum ad triangulum a b d. Sed parallelogramum b d l m est duplum ad eundem triangulum a b d per 41 quia constituti sunt super eandem basim scilicet b d et inter lineas equidistantes que sunt b d et a l. Ergo quadratum a b f g et parallelogramum b d l m sunt equalia quia eorum dimidia ut predicti anguli sunt equales. Eodem et per easdem rationes inter triangulos b k b c et a c probabimus quadratum a c h k esse equale parallelogrammo c e l m. Quod erat propositum.

xlvi Si quadratum quod ab uno trianguli latere in se ipsum ducto producitur equum fuerit duobus quadratis que a duobus reliquis lateribus describuntur rectus est angulus cui latus illud supponitur. Linea in se ipsam ducta est eius quadratum describere. Sit triangulus a b c sitque quadratum lateris eius a c equale quadratis duorum laterum a b et b c simul iunctis. Dico angulum b cui latus a c supponitur rectum et hec est conversa precedentis. A puncto b extraho lineam b d perpendicularem super lineam b d c

quam pono equalem ab et produco lineam d c erit qz per precedentem quadratum d c equale duobus quadratis duarum linearum b d et b c et qz b d posita est equalis b a erunt per communem sciam que de linearum equalium equalia esse quadrata quadrata duarum linearum a b et b d equalia quapropter erit quadratum d c equale quadrato a c ergo per aliam communem sciam que de quorum quadrata sunt equalia esse equales erit d c equalis a c quare per octavam angulus b tanti d b c de rectus quod est propositum

Nota ut plenius hec propositio 2a de linearibus patet in 20 primi de mag[...]

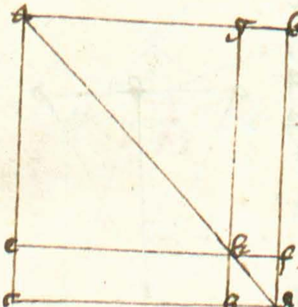
Nota ista diffinitione[...] si ducat una linea in aliam tunc ille due linee ambient et continebunt unum angulum rectum et [...] [...] in planam [...] rectangulum [...] superficiam

Omne parallelogramum rectiangulum sub duabus lineis angulum rectum ambientibus dicitur contineri ¶ Parallelogramum est superficies equedistantium laterum ¶ Parallelogramum rectangulum est habens omnes angulos rectos et producitur ex una duarum linearum ipsum ambientium que ex sunt angulis ducto in reliquam et ideo sub illis dicitur contineri

de parallelogramo rectangulo

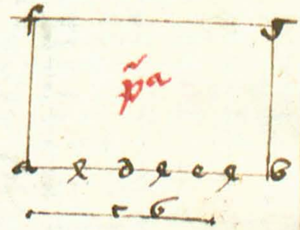
¶ Omnis parallelogrami spatii ea quidem que diameter secat per medium parallelogramma circa eandem diametrum consistunt eorum vero parallelogramorum que circa eandem diametrum consistunt quodlibet unum cum supplementis duobus gnomo nominatur

¶ Que parallelograma dicantur consistere circa diametrum et que sunt supplementa expositum est in demonstratione 43 primi Sit enim ut parallelogramum a b c d cuius diametrum a d dividat due linee e f et g h ducte equedistantes lateribus oppositis dicti parallelogrami secantes se super diametrum a d in puncto k in quo parallelogramum in hoc ergo parallelogramo uniuscuiusque duorum parallelogramorum que sunt a g e k et k f h d que diameter secat per medium dup[...]

consistentia circa diametrum reliqua duo que diametrum
non secat dicuntur supplementa. Omnis ergo unius duorum
parallelogramorum consistentium circa diametrum cum omnibus
figuram quandam que gnomo appellatur cum deest
ad complementum parallelogrami, parallelogramum unum
quod si ei addatur super diametrum totale compositum
constat. Erit ergo simile tali unum parallelogramum
addito ergo gnomone omnibus crescit minime tamen
alteratur, quemadmodum dixit Aristoteles in predicamentis sub

Si fuerint due linee quarum una in quotlibet
partes dividatur illud quod ex ductu alterius
in alteram fiet equum erit hiis rectangulis
que ex ductu linee indivise in unamquamque
partem linee divise particulatim rectangula
producentur. Lineam in aliam duci est super
terminos unius earum duas lineas orthogonaliter
alteri equales erigere et super eas equidistantibus
lateribus rectangula complere que sub illis
duabus lineis per diffinitionem dicitur contineri. Sint
due linee ab et c quarum ab in quotlibet partes
dividatur que sint ad et de et eb. Dico quod id
quod fit ex c in totam ab equum est illis parallelo-
gramis rectangulis simul iunctis que fiunt ex
c in ad et de et eb. Super puncta a et b
erigam lineas af et bg perpendiculares super lineam
ab quarum utraque sit equalis linee c, et complebo
rectangulum superficiem afbg ducta linea fg
que per diffinitionem producitur ex c in ab et sub eis
dicitur contineri. Protraham ergo a punctis d e lineas
dh et ek equedistantes lateribus af et bg.
Erit ergo utraque earum equalis c per 34 primi cum
utraque sit equalis af. Per diffinitionem ergo rectangulum
adfh producitur ex c in ad et sub illis dicitur
contineri, rectangulum dhek ex c in de, et rectan-
gulum ekbg ex c in eb, et omnia hec rectan-
gula simul iuncta sunt equalia toti rectangulo
afbg. Patet verum esse propositum.

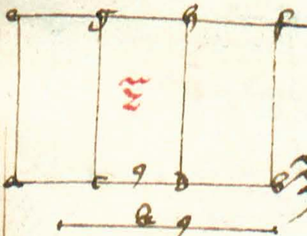
Nota exemplum de numeris et de hac arte si ... unum per super alium unum ... alium et sunt equalia

Nota 2o sit linea ab 12 pedum et sit linea c sex pedum et tunc ducatur c in ab fit ... 12 et ... 72 et ducatur b in ad ... pedum et ... c pedum et ... pedum et ergo ...

Vo ista 2a pte sic cum ducedo lineam k q valet nomeris in a b totalem que vel 2 9 ptes repulabat 81 sic ducedo 9 in ba ter repulabit 81 ut sic nomeris q sunt 81 Item nomeris 3 et sunt 27 sic nomeris 3 per unum 27 et 30 nomeris 3 unum sunt 27 illud additum simul repulat 81

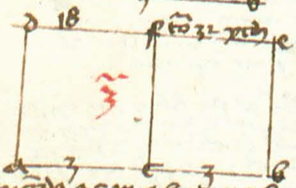
2 Si fuerit linea in ptes divisa illud qd fit ex ductu totius linee in seipam equum erit hiis que ex ductu eiusdem in omnes suas partes Sit linea a b divisa in a c g d et d b dico q illud qd fit ex ductu totius a b in seipam qd sit a e b f equum e hiis que fiunt ex ipsa tota in unamquamque dictarum ptium qd palam patebit ductis c g et d h equedistantibus a e et b f Nam sumatur k equalis a b, erit per primam qd fit ex ductu k in totam a b equum ei qd fit ex ductu k in omnes ptes a b et quia ex k in a b tantum surgit quantum ex a b in se et ex k in omnes ptes a b quantum ex a b in easdem ptes propter illud q k et a b sunt equales, patet propositum

3 Si fuerit linea in duas ptes divisa id qd fit ex ductu totius in alterutram ptem equum est hiis que ex ductu eiusdem ptis in seipam et altius ptis in alteram Sit linea a b divisa in a c et b c, dico q illud qd fit ex tota a b in eius ptem a c equum e quadrato eiusdem ptis a c et ei qd fit ex eadem pte a c in c b, fiat quadratum linee a c qd sit a c d f et pficiatur superficies a b d e probat Nam sumatur g equalis a c et quia a b in a c tantum e quantum a c in a b et in c b et in seipam quantum g in totam a b quantum in a c et in c b per primam propositionem sequitur q tantum est a c in a b quantum in se et in c b quare ergo a b in a c quantum a c in se et in c b qd voluimus demonstrare

pta lin a b 16 pedes et lin a c 8 et duc tamen 16 in 8 et erunt 108 ergo ducatur 8 in 16 et erunt 108

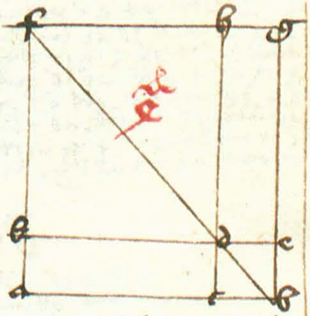

ducatis a c in a b et in c b et in seipam repulat 108 sic per ducendo q in eius ptem repulat

Si fuerit linea in duas ptes divisa id qd ex ductu totius in seipam fit, equum erit hiis que ex ductu utriusque in seipam et alterius ptis in alteram bis ex hoc ma=

manifestum est quod in omni quadrato due superficies quas diametros secat per medium sunt ambe quadrate. Sit linea ab divisa in a c et b c. Dico quod quadratum totius ab equum est quadratis duobus duarum linearum a c et b c et duplo eius quod fit ex uno earum in alteram. describam quadratum alterius parcialium. Sit quadratum c d b e quadratum e b cui adiungam gnomonem ex ductu alterius linee scilicet a c quod faciam hoc modo. In quadrato descripto protraham diametrum b d et a puncto a educam perpendicularem super lineam ab que sit a k quam a k et diametrum d b producam quousque concurrant in puncto f et a puncto f educam f h equidistantem linee ab quam f h et b c producam usque concurrant in puncto g et producam e d usque ad h et c d usque ad k. Et quia duo latera d e et e b trianguli d e b sunt equalia erunt per 5am primi duo anguli e d b et e b d equales et quia angulus e est rectus erit per 32 primi uterque eorum medietas recti. Eadem ratione uterque duorum angulorum c d b et c b d erit medietas recti. quare per 29am et 15am primi erit uterque quatuor angulorum qui sunt h f d et h d f et k f d et k d f medietas recti. Ideo per 6am primi f g et g b sunt equales. Similiter quatuor f a et a b per eandem rationem f h et h d. Item k f et k d quare utraque duarum superficierum a b g f et k d h f est quadrata. et quia totale quadratum quod est quadratum linee a b constat ex duobus quadratis que consistunt circa diametrum que sunt quadrata duarum linearum a c et c b et ex duobus supplementis quorum utrumque provenit ex a c et c b patet propositum. Aliter sit linea a b ut prius divisa in a c et c b. erit per 2am huius quod fit ex a b in se equum ei quod fit ex ipsa in a c et c b. sed ex ipsa in a c tantumdem quantum ex a c in se et ex a c in b c per 3am huius. Item quod ex ipsa in c b tantum fit quantum ex c b in se

tota a b in c b tantum fit quantum ex c b in se

Item ista propositio in numeris declaratur sit linea a b 8 pedum sit linea a c 6 pedum et sit linea c b duorum pedum ergo octies octo sunt 64 Item sexies sex sunt 36 Item bis duo sunt 4or Item bis sex sunt 12 Item bis sex sunt 12 ita quod una earum debet multiplicari et in toto erunt 24 quod addendo 24 ad 36 erunt 64.

Quod autem in omni quadrato due superficies que circa diametrum consistunt sunt quadrate et quod latera eorum magis ut minus alterius sunt equales et 2 omnes superficies quarum latera sunt equalia et duos angulos rectos sunt quadrata. sic et de superficie a g et de superficie k f h d sunt quadrata.

parte 29. angulus e d b extrinsecus equalis angulo g f d intrinseco sibi opposito et quia angulus e b d est medietas recti ergo angulus f g d est medietas recti. Item quia linea b f cadit super duas lineas equidistantes que sunt a b k e faciet per 2am partem 29 angulum k d f extrinsecum angulo c b d intrinseco sibi opposito equalem. sed angulus c b d est medietas recti. Item quia linea b f cadit super duas lineas f h c h et b g faciet per 2am partem 29 angulum f d h extrinsecum angulo d b e intrinseco sibi opposito equalem. sed angulus d b e est medietas recti ergo et angulus f d h est medietas. nam sunt equales. quia aliter non essent equales

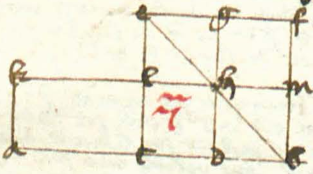
Quod autem angulus d est medietas recti per 2am partem 29 probatur. Nam cum linea b f cadit super duas lineas equidistantes que sunt a f et c k erit per 2am partem 29 angulus b d c extrinsecus equalis angulo d f k intrinseco sibi opposito sed quia angulus b d c extrinsecus est medietas recti ergo angulus d f k intrinsecus est medietas recti. Item quia eadem linea b f cadit super duas lineas equidistantes que sunt f h, k e erit per 2am partem 29 angulus ... sibi opposito. Sed quia angulus a b d est medietas recti ... linea b f cadit super duas lineas equidistantes ... angulum f d k extrinsecum angulo e b d ... medietas recti ergo angulus k d f est medietas

ducatur 10 [illegible] in db [illegible] ducere [illegible] fit 6 2 [illegible] 12 item ducitur [illegible] in se [illegible] et [illegible] addatur ad 12 et fit 16 [illegible] ducitur cb 4 [illegible] in se fit quod [illegible] et fit 12 [illegible] 16 [illegible] equale ei quod fit ex ad in db et quadrato cd

Numero sit linea ad sex pedum et linea cd duorum pedum, item sit linea cb [illegible] pedum tunc per 3 primi quia linea ad [illegible] 6 pedum in db ducitur 6 fit 12 item [illegible] duo fit 4 et addatur 4 ad 12 erunt 16 [illegible] ducitur [illegible] in se et [illegible] 16 [illegible] linea cb [illegible] linea [illegible] pedum 16 pedum

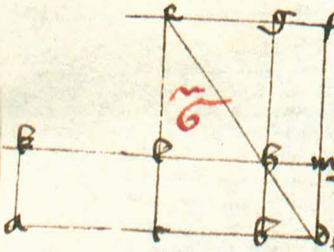
et ex cb in ac per eandem, ergo quod fit ex toto ab in se equum est ei quod fit ex ac in se et in cb et ex cb in se et in ac quod est propositum, ex hac via ut a peritis probatur per tertiam

5 Si linea recta per duo equalia duoque inequalia secetur quod sub inequalibus totius sectionis cum eo quadrato quod ab ea que inter utrasque sectiones describitur equum est ei quadrato quod a dimidio totius linee in se ducte describitur. Sit linea ab divisa per equalia in puncto c, et per inequalia in puncto d. Dico quadratum cb esse equale ei quod fit ex ad in db et quadrato cd. Describam quadratum super cb quod sit cbfe in quo protraham diametrum eb, [et ducta dg equidistantem bf que secet diametrum in puncto h] et a puncto h ducam equidistantem ~~ef que secet diametrum~~ linee ab que secet in k[?] stans lineam bf in puncto m et lineam ce in puncto l, et protraham a k equidistantem ce, erit ergo per 43 primi utraque duarum superficierum lg et dm quadrata, et per eam per duo supplementa ch et hf equalia, ergo addito quadrato dm utrique erit parallelogrammum cm equale parallelogrammo df, et quia al est equale parallelogrammo cm erit ah equale gnomoni qui circumstat quadratum lg, ergo addito utrique quadrato lg erit ah cum quadrato lg equale quadrato cf quod

Numero exemplum sit ab 10 ut d [illegible] quia [illegible] ad [illegible] et erunt 16 et tunc ducitur [illegible] 3 in se et erunt 9 et [illegible] 9 adde ad 16 erunt 25 item [illegible] [illegible] additur [illegible] 2 adde ad 5 [illegible] 7 et tunc ducitur [illegible] in se et erunt 25 [illegible] propositum

6 Si linea recta in duo equalia dividatur alia vero in longum ei linea addatur quod ex ductu totius iam cum linea adiecta in adiectam est cum eo quod est ex ductu dimidie in se ipsam equum est ei quadrato quod ab ea que constat ex adiecta et dimidia in se ipsam ducta describitur. ¶ Conclusio[?] Sit linea ab divisa per equalia in puncto c, cui ergo addatur linea bd. Dico quod quadratum dc de cf equale

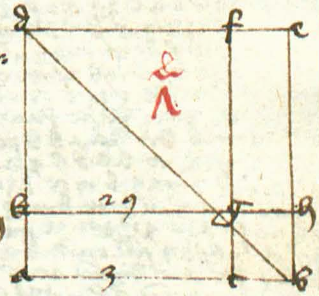

est ei quod fit ex tota a d in b d et quadrato c b. producta in quadrato producto diametro d e et linea b g equidistante d f que secet diametrum d e in puncto h a quo h producta equidistante linee a b que sit k m secans d f in puncto m et c e in puncto l et producta a k equidistante c l erit per 36 primi a k equalis c h et c h est equalis h f per 43 primi quare a k equalis h f communi addito c m utrobique erit a m equalis toti gnomoni constanti l g quare l g addito utrobique erit a m cum l g equale toti quadrato c f et quia utraque superficierum duarum l g et b m est quadrata patet propositum.

Item numero pro secundo posito. Sit linea a b octo pedum c b duorum pedum et a c 6 pedum et ducatur a c in se 6 6 octies 6 ut sic 48 et 6 4 et c b in se 2 2 4 bis duo sunt 4 et quadratum simul erit 68 et altera parte ducatur a b in c b bis 8 bis 8 est bis 16 et bis 8 octo et sunt 32 et sic ducatur a c in se sexies 6 erunt 36 et gaudebunt 36 et 32 et erunt 68 per quod patet propositum.

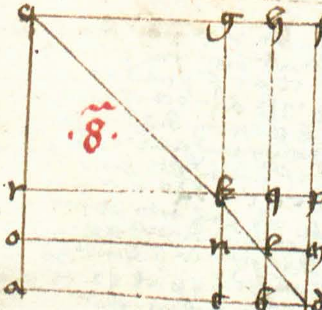
Xa. Si linea in duas partes dividatur quod fit ex ductu totius in seipsam cum eo quod est ex ductu alterius partis in seipsam equum est eis que ex ductu totius linee in eandem partem bis et ex ductu alterius partis in seipsam.

Sit linea a b divisa in duas partes in puncto c dico quod quadratum totius cum quadrato b c equum est ei quod fit ex a b in b c bis cum quadrato a c. describatur quadratum totius quod sit a b d e et ducatur diameter b d et c f equidistans b d e secans diametrum in puncto g et ducatur k g h equidistans a b et quia quadratum a c cum quadrato c h tantum sunt quantum quadratum k f cum duabus superficiebus a h et c e patet.

8a. Si linea in partes duas dividatur et quantum in longum equalis uni dividencium ei adiungatur quod ex ductu totius iam composite in seipsam fiet equum erit hiis que ex ductu prioris linee in eam que adiecta est quater et ei quod ex ductu alterius dividentis in seipsam. Sit linea a b divisa in puncto c qualitercumque cui addatur b d equalis c b dico quod quadratum totius a d quod fit a d e f est

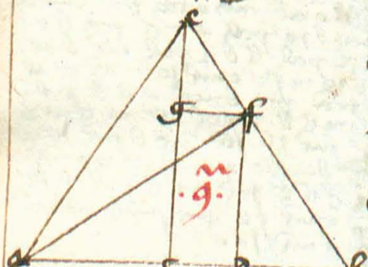
Item numero ad idem octavum. Sit linea a b 10 pedum a c 8 pedum b c 2 pedum b d 2 pedum tunc ducatur 10 in se erunt 100 item ex altera parte ducatur a b 8 pedum in b d 2 pedum quater ut bis 8 sunt 16 et bis 8 sunt 16 et duodecies quater et veniunt 64 item a c 6 pedum in se erunt 36 que pariter addantur erunt 100

equale ei quod fit ex a b in b d quater cum quadrato a c. Hoc autem probabit ducta diametro d e et lineis e g et b h equedistantibus lineis d f et secantibus diametrum in punctis k l x que puncta ducantur per eorum terminos p q k r et m l n o equedistantes a d. Erit enim unumquodque superficierum c g et b m quadrata et quia c b potentia est equalis b d erit utraque superficierum c l et l p quadrata. Erunt quoque quatuor quadrata dividencia quadratum c p equalia, et quia totus gnomo circumstans quadratum l g est quadruplus ei quod fit ex a b in b d quadruplus ad superficiem a l patet propositum.

9. Si linea in duo equalia, duo quoque inequalia dividatur, que fiunt ex ductu inequalium in seipsa pariter accepta dupla sunt utrisque pariter que quidem ex dimidia sectione et ea que utrique sectioni interiacet quadratis describuntur. Sit linea a b divisa per equalia in c et per inequalia in d. Dico quod quadratum a d et quadratum d b simul iuncta dupla sunt quadrato a c et quadrato c d simul iunctis. Super lineam a b erigo lineam c e perpendiculariter et equalem utrique linearum a c et b c, et produco e a et e b. Erit quoque per 32 primi utrique angulorum a et b, et utrique angulorum partialium qui sunt apud e medietas recti. Totus quoque e rectus, et produco d f equedistantem e c et perpendicularem super lineam d b. Erit quoque uterque angulorum apud d rectus et angulus d f b medietas recti per 32 primi. Quare per 6 eiusdem latera d f et d b sunt equalia. A puncto f duco f g equedistantem a b. Erit quoque per 29 primi uterque angulorum g rectus, et angulus e f g medietas recti. Quare per sextam eiusdem latera e g et g f sunt equalia. Et quia per penultimam eiusdem e f est equale quadrato e g et quadrato g f, ipsum erit duplum ad quadratum g f quare et ad quadratum c d. Item quoque per eandem penultimam quadratum

Hoc per numeros huius nomine [illegible] constructio quod gnomon [illegible] e g f 29 et c a 39 a c f et g est a f d. Item quod quadratum d b est equale quadrato f d, quare unus angulus g cum alio [illegible] duobus rectis, et unus g [illegible] rectus per 13 et alius [illegible] rectus. Item potest fieri [illegible] in numeris. Sit linea a b 8 pedum, c d 2 pedum et linea d b [illegible] pedum [illegible] ducatur 8 in se [illegible] octies 8 veniunt 64 et ducatur d b in se [illegible] 102 et sunt 16 et addatur [illegible] erunt 80 pedes. Item duc lineam a c 6 pedum in seipsam quod est medietas [illegible] a b [illegible] erunt 36. Item [illegible] c d 2 pedum in seipsam [illegible] bis 2 sunt 4 et addantur simul et sunt 40 pedes quod est medium de 80 [illegible] propositum.

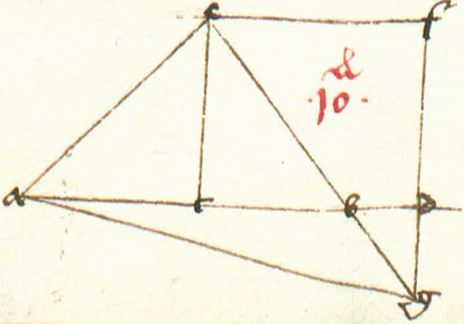

e a est equale quadrato a c et quadrato c e ipsum erit duplum ad quadratum a c. Et quia quadratum a f est equale quadrato e f et a c per eandem, ipsum est duplum quadrato a c et quadrato c d. Sed quadratum a f est etiam equale per eandem quadrato a d et quadrato d f. Ergo quadratum a d et quadratum d f dupla sunt ad quadratum a c, et quia quadratum d f est equale quadrato d b, erunt quadrata duarum linearum que sunt a c et c d quod est propositum.

10 Si linea in duo equalia dividatur, cui quoque in longum alia linea addatur, quadratum quod describitur ex tota cum addita et quadratum quod ab ea que addita, utraque quadrata pariter accepta, ei quadrato quod a dimidia et ei quoque quod ab ea producitur que ex dimidia adiecta quoque consistit, utrisque quadratis pariter acceptis duplam esse necesse est.

Sit linea a b divisa per equalia in c, et addita sibi linea b d. Dico quod duo quadrata duarum linearum a d et b d pariter accepta dupla sunt duobus quadratis duarum linearum a c et c d pariter acceptis. Erigo c e perpendiculariter super lineam a b et equalem utrique linearum a c et b c, et protraho duas a e b ductis lineis a e et e b. Eritque ut in premissa uterque angulorum a et b, et uterque eorum qui sunt a e c et c e b medietas recti per 32 primi, totus quoque e rectus. A puncto e produco e f equalem c d equidistantem c d et produco f d et e b usque concurrant in puncto g et produco lineam a g. Erit quoque per ultimam partem 29 primi angulus e c f rectus, sed c e b est medietas recti, ergo angulus b e f est similiter medietas recti. Et quia per 33 primi f d est equidistans c e, erit per 29 equaliter angulus f rectus, ergo per 32 primi erit angulus e g f medietas recti. Item quoque per eandem angulus d b g similiter medietas recti. Patet illud quod angulus b d g

Exemplum in numeris 10 a c [illegible] quadratum a g est equale quadratis a d et b d et quadratum a g est duplum ad quadratum linearum a c et c d [illegible] sit linea a b 12 pedum et linea b d 2 pedum [illegible] addita erit 18 [illegible] 196 [illegible] Item [illegible] a c 6 pedum [illegible] 36 et c d 8 pedum [illegible] 64 [illegible] addita [illegible] 100 quod est medium

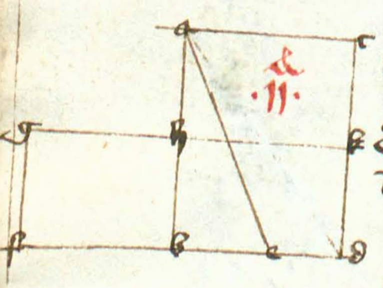
d 10

est rectus, quod per sextam eiusdem duo latera e f et f g sunt equalia. Item quia duo latera b d et d g sunt equalia, quod per penultimam eiusdem quadratum e g du-plum est ad quadratum e d. Item quia per eandem quadratum a e duplum est ad quadratum a c, et quia quadratum a g per eandem equale est quadrato a e et e g. Similiter quia et quadrato a d et d g, et quia quadratum d g est equale quadrato b d, erunt duo quadrata duarum linearum a d et d b pariter acceptarum dupla duarum linearum a c et c d pariter acceptarum quod est propositum. Hec autem et omnes premisse veritatem habent in numeris sicut in lineis.

11 Datam lineam sic secare ut quod sub tota et una portione rectangulum continetur equum sit ei quod fit ex reliqua sectione quadrato.

Sit linea data a b quam volumus sic dividere ut quod ex tota et eius minori portione rectangulum producitur equum sit quadrato maioris. Describo primum quadratum quod sit a b c d, et latus b d divido per equalia in e et produco a e et e b usque ad f, ita quod e f sit equalis a e, et ex b f portionem extra descriptam quadratum quod ex latere a b resecat portionem equalem b f, que sit b h, et quadratum descriptum sit h f g. Dico quod a b secta est et divisa in puncto h, quod id quod fit ex tota a b in eius portionem a h est equale quadrato h b. Produco g h usque ad k, que erit equidistans a c, quia quod linea d b divisa est per equalia in e et ei addita est linea b f, erit quod fit ex d f in b f cum quadrato e b equale quadrato e f, quare et quadrato e a per penultimam primi quadratis duarum linearum e b et b a, quo dempto a b utrisque quadrata linee d g equale quadrato linee a g, quo dempto ab utrisque quod fit ex d f in b f et ipsum est superficies parallellogramo g d, erit quadratum h f equale parallellogramo h c, et quia quadratum h f est quadratum

Non autem [illegible] a c et [illegible] est contra-[illegible] quia e f [illegible] portionem [illegible] a h [illegible] e f h sumptis equalibus [illegible] abscisis ab equalibus [illegible] equalia [illegible] Item [illegible] b c [illegible] linee a b et [illegible] d g ablato [illegible] b e [illegible] equalia sunt [illegible] et f h [illegible] et [illegible]

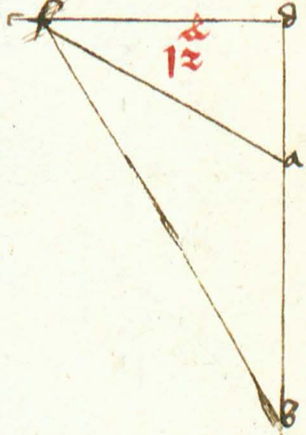

dratum linee h b et paralellogramum hc ponatur ex c a que est equalis ab in a h per premissam et propositum. Ad hoc autem faciendum in tribus non laborent quia impossibile est dividi unum ut hec 11a proponit sicut sciens sextam decimam sexti docentem.

12a In hys triangulis qui obtusum hnt angulum tanto ea que obtuso subtendit angulo ambobus reliquis lateribus que obtusum continent angulum amplius potest quantum est quod continetur bis sub uno eorum atque ea que sibi directe iuncta ad obtusum angulum a perpendiculari extra deprehendit.

Sit triangulus a b c habens angulum a obtusum a puncto c ducatur perpendicularis ad lineam b a que necessario cadet extra triangulum a b c alioquin angulus obtusus esset rectus aut minor recto per 16 primi. Sit ergo c d super lineam a b et protracta linea a b usque ad d. Dico quod quadratum lateris b c quod subtendit angulo obtuso tanto maius est duobus quadratis duarum linearum a b et a c ambientibus ipsum angulum obtusum quantum est illud quod fit ex b a in a d bis. Unde tantum dicitur linea posse quantum in se ducta producit. Erit enim per penultimam primi quadratum b d equale duobus quadratis duarum linearum b a et a d et duplo eius quod fit ex b a in a d. quia quadratum b c per penultimam primi est equale quadrato b d et quadrato c d ipsum erit equale quadratis trium linearum b a, a d et d c et duplo eius quod fit ex b a in a d. Sed quadratum a c per eandem est equale quadratis duarum linearum a d et d c. ergo quadratum b c est equale quadratis duarum linearum a b et c a et duplo eius quod fit ex a b in d a, quare b c tanto amplius potest duabus lineis b a et a c quantum est duplum eius quod fit ex a b in a d. Iterum enim dicimus quod tantum dici posse linea quelibet quantum in se ducta producit quod est propositum.

Ulterius notandum 12 quod angulus a in triangulo c a b est obtusus per hoc quod c d b est rectus et c b metitur recta primum b c a est maior quam metitur rectum quod subtendit angulo b c d. ergo oportet quod angulus a sit alter recto et sic obtusus in triangulo c a b primum notandum quod quadratum c b uz quadrati extra que b a et a c primum duo latera faciunt quod ea extra quod quadratum a c est equale duobus quadratis a d et d c et b a facit unum quadratum quod c b quadrato est equale quadratis b a a d d c et duplo eius quod fit ex b a in a d extra vz quod extra quadratum c b in duobus quadratis excedit extra latera b a et a c. Item notandum quod quadratum b c vz quadratum lineae c d et quadratum linee b d. Et quadratum lineae b d vz extra tunc de illis auferatur ea per c d et d a et b a quod reliqua duo latera 2i amplygonii veniunt ea ea probat totum propositum

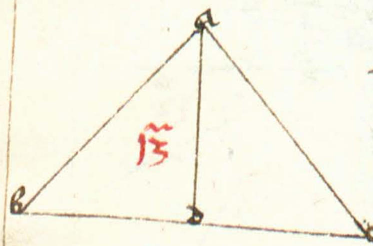
[illegible]

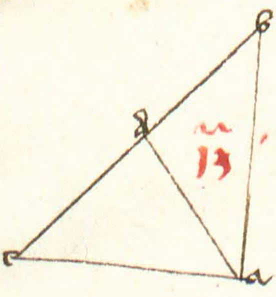
13 Omnis oxigonii tanto ea que acutum respicit angulum ambobus lateribus angulum acutum continentibus minus potest quantum est quod bis continetur sub uno eorum cum perpendiculari intra supposita ea sui parte que perpendiculari angulo que acuto interiacent.

Id est quod potest de latere subtenso alicui acuto angulo in triangulo oxigonio, vitare hoc de latere subtenso cuilibet angulo acuto in omni triangulo sive sit orthogonius sive ampligonius sive oxigonius. Sit ergo triangulus a b c cuius angulus c sit acutus, qui si fuerit oxigonius ducatur perpendicularis ab utrolibet angulorum a vel b ad utramlibet basim b c vel a c, quia quecumque fuerit semper cadet perpendicularis infra triangulum. Si autem fuerit ampligonius aut orthogonius, ab angulo altero acuto ducatur perpendicularis ad latus oppositum, quam manifestum est cadere intra triangulum, et ut simpliciter dicam, quia in omni triangulo sunt duo anguli acuti necessario, sint ut alterutri reliquorum angulorum a et b sit acutus. Ducta ergo perpendiculari ad latus … angulum b … sit acutus. Ducta ergo ad b c perpendiculari a d que ut dictum est cadet infra triangulum. Dico ergo quod quadratum a b quod subtenditur angulo acuto c tanto minus est duobus quadratis duarum linearum a c et c b quantum est duplum eius quod fit ex b c in c d. Et dico quod quadratum a c quod subtenditur angulo b qui posito acuto, quomodo sunt minus est duobus quadratis duarum linearum a b et b c tanto quantum duplum eius quod fit ex c b in b d. Quod sic patet per 7am huius: quadratum b c cum quadrato c d equale est ei quod fit ex b c in c d bis et quadrato b d. Addito utrique quadrato a d erit quadratum b c cum quadratis duarum linearum a d et d c equale

[illegible]

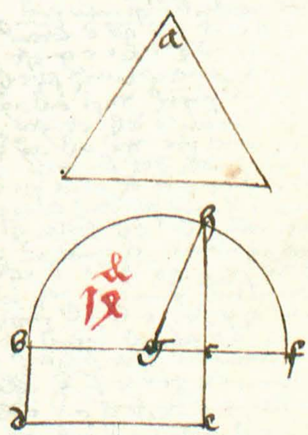

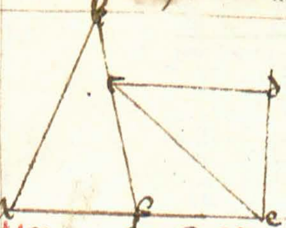
duobus quadratis duarum linearum a d et d b et du-
plo eius quod fit ex b c in c d, atque per penultimam
primi quadratum a c est equale quadratis duarum li-
nearum a d et c d, erit quadratum b c cum quadrato
a c equale quadratis duarum linearum a d et b d
et duplo eius quod fit ex b c in c d. Sed per eandem
penultimam primi quadratum a b equum est quadratis
duarum linearum a d et d b, ergo quadratum b c
cum quadrato a c equum est quadrato a b et duplo
eius quod fit ex b c in c d, quare tanto minus potest
a b duobus lateribus b c et a c quantum est duplum eius
quod fit ex b c in d c quod est propositum. Similiter proba-
bis latus a c quod subtenditur angulo b posse tanto
minus duobus lateribus a b et b c quantum est duplum eius
quod fit ex c b in b d. Per hanc autem et precedentem
et penultimam primi, cognitis lateribus cuiuslibet omnis
trianguli cognoscitur area ipsius et auxiliantibus
tabulis de corda et arcu cognoscuntur omnes eius anguli

19 **Dato trigono equum quadratum describere.** Sit datus trigonus a cui
volumus equum quadratum describere, designabo
superficiem equidistantium laterum et rectorum angulorum
equalem trigono dato per eam quam docet 42 primi.
Sit que superficies b c d e, cuius latera si fue-
rint equalia habemus quod querimus, ipsa enim est
quadrata. Si autem latera non fuerint equalia
adiungam uni laterum ipsius maiori scilicet lineam
Sit que linea e f equalis minori duorum laterum
c e adiuncta maiori quod est b c, tunc residuum
totam b f dividam per equalia in puncto g et facto g centro
super lineam b f secundum quantitatem linee g b describam
semicirculum b h f et latus e c producam usque
faciet circumferentiam in puncto h. Dico quod quadratum
linee e h est equale trigono dato. Producam
lineam g h, et quia linea b f divisa est per equalia
in g et per inequalia in e, erit per 5 secundi quod quod
fit ex b e in e f cum quadrato e g erit equale

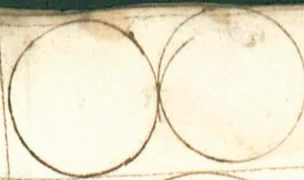

g f quadrato quare et quadrato g h quare per pe-
nultimam primi est duobus quadratis duarum linearum
g e et e h, quo dempto ab utroque quadrato e g
erit quod fit ex b e in e f quod est equale superficiei
b e eo quod e f est equalis e e equale quadrato
linee e h, quare quadratum e h est equale ~~quadrato~~
trigono a quod est propositum. Et nota quod per hoc modum
latus tetragonicum cuiuslibet altera parte longioris
et simpliciter omnis figure rectis lineis contente que-
cumque fuerit, quo [illegible] figuram in 2 [illegible] resolvemus
et ingeniis 3e 4e [illegible] inveniemus latus tetra-
gonicum 2m doctrinam istius, et inveniemus per
penultimam primi lineam unam que possit in qua-
latera tetragonica inventa. Exempla volo in-
venire latus tetragonicum rectilinee figure
irregularis a b c d e, resolvo eam in tres [illegible]
gonia, puta a b f, c d e, c f e, et inveniemus per 2m
doctrinam huius eorum latera tetragonica, utputa tri-
angulorum que sint g h et h k et k l, et
eorum h k perpendiculariter super g h et producto g k
erit per penultimam primi quadratum g k equ-
ale quadratis duarum linearum g h et h k, et
tertium latus k l eidem perpendiculariter super lineam
g k, et producta linea g l, erit per penultimam
primi g l latus tetragonicum totius figure
rectilinee proposite.

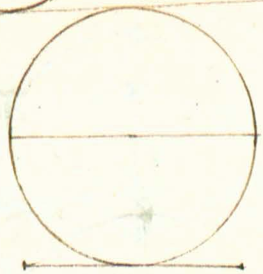

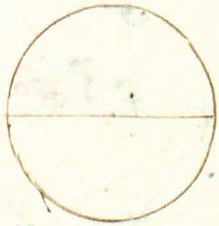
Nota quod demonstratio formali [illegible] quadrati que est maius latus [illegible] [illegible] per [illegible] quadrati [illegible] figure poligonie rectarum linearum [illegible] in [illegible] diagonali [illegible] [illegible] a [illegible] equalis rectangulo [illegible] et quadratum [illegible] e h est equale [illegible] angulo, [illegible] [illegible] a et [illegible] per [illegible] e h [illegible] equale rectangulo [illegible] rectangulum [illegible] lineis b e et e f quod est rectangulum [illegible] [illegible] e g est equale [illegible] [illegible] et e g [illegible] [illegible] ab [illegible] rectangulo e b et [illegible] e g [illegible] una parte [illegible] ab [illegible] [illegible] duobus [illegible] duarum linearum e g et e h [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee e g et rectangulum e h equale [illegible] e h [illegible] [illegible] ab equalibus [illegible] et [illegible] rectangulum e b [illegible] [illegible] [illegible] g h [illegible] est equale [illegible] duarum linearum [illegible] per penultimam primi, [illegible] rectangulum e b [illegible] [illegible] e g et e h [illegible] linearum e g et e h [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rectangulum duarum linearum b e et e f [illegible] ad [illegible] e g est equale [illegible] g f [illegible] [illegible] et [illegible] g f est equale [illegible] g h [illegible] lineam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] g f et g h [illegible] equalis [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] rectangulum e b [illegible] ad [illegible] e g est equale [illegible] g h [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

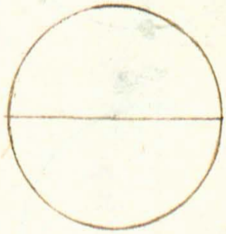

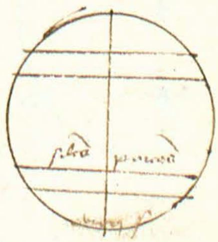
Tercius Euclidis

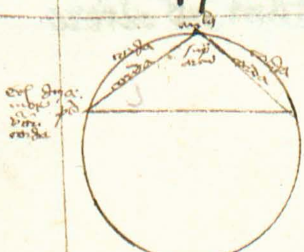
Quorum diametri sint equales
circulos equales esse. Maiores autem
quorum maiores et minores quorum
minores. Circulum contingere linea di-
citur que cum circulum tangat in utramque
partem erecta circulum non secat. Circu-
li sese contingere dicuntur qui tangentes
se invicem non secant. Recte linee in
circulo equaliter distare dicuntur a centro
cum a centro ad ipsas ducte perpendiculares
fuerint equales. Plus vero a centro
distare dicuntur in quem perpendicularis
longior cadit. Recta linea porcionem
circuli continens corda nominatur. Por-
tio vero circumferentie arcus nominatur.
Angulus porcionis dicitur qui a corda
et arcu continetur. Supra arcum con-
sistere angulus dicitur qui a quolibet puncto
arcus ad corde terminos duabus rectis
lineis exeuntibus continetur. Sector
circuli est figura que sub duabus a centro
ductis lineis et sub arcu qui ab eis
comprehenditur continetur. Angulus autem
qui ab eis lineis ambitur supra ce-
ntrum consistere dicitur. Similes circu-
lorum porciones dicuntur in quibus qui supra
arcum consistunt anguli sibi invicem sunt

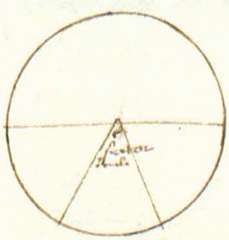

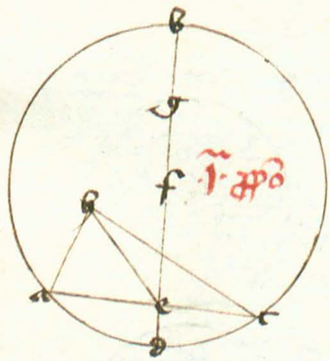

equales. Arcus quoque similes sunt qui eos
angulos predicto modo suscipiunt.

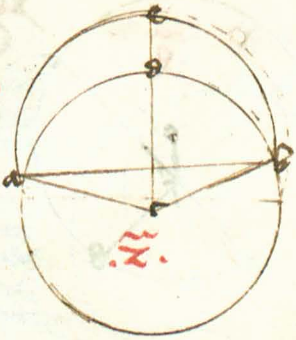
·1· Circuli propositi centrum invenire. Unde
manifestum est quod duabus lineis rectis in circulo
datis apud circumferentiam terminantibus si
illarum alteram per equalia ortogonaliter
secat nisi ipsa super centrum transierit
Sit circulus propositus a b c cuius volumus centrum inve-
nire ducam igitur in ipso lineam a c qualitercumque
quam dividam per equalia in puncto d a
quo ducto perpendicularem ad lineam a c que applicet
circumferentie ex utraque parte sitque e d b linea quam
dividam rursus per equalia in puncto f quod
dico esse centrum circuli. Si enim non est erit aut
alibi in linea e b aut extra lineam e b. Si enim fuerit in
linea e b sit in puncto g. Quia ergo g b et g e sunt equales
et f e est equalis f b erit f b autem est
divisa per equalia in puncto f ergo [illegible]
g b et g e sunt equales quod est impossibile
quod g sit centrum circuli cum [illegible] adiungam
e g [illegible] totum quod est impossibile. Si autem sit extra
lineam b c ut in puncto h, ducantur linee h a et
h d et h c, et quia latera h d et d a sunt equalia lateribus h d et d c et anguli
et basis h a basi h c erit per octavam primi an-
gulus h d a equalis angulo c d h, quare uterque
erit a d h equalis a d b. Sunt ergo recti
primi pars [illegible] totum quod est impossibile. Non est ergo centrum
circuli dati alibi quam in puncto f quod est propositum

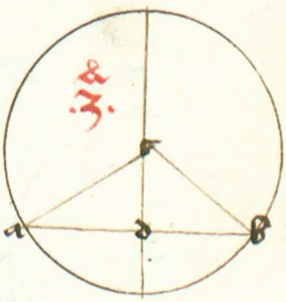
·2· Super circuli circumferentiam duobus pun-
ctis signatis lineam rectam ab altero

ad alterum ductam circulum secare ne-
cesse est. Sit ut in circumferencia circuli a b innu-
ente sunt g c signata sint duo puncta scilicet a
et b. dico quod linea recta coniungens unum cum
altero secabit circulum. aliogin cadet extra circulum.
Sit quod a c b linea recta si possibile est. producam
lineas e a et e b. eritque quod per 32 primi anguli
e a b et e b a equales. protraham recte lineam
e c que secet circumferenciam in puncto d. erit quod
per 16 primi angulus a c e maior angulo e c b. quare
maior angulo e a c. quare per 18 primi latus a e
maius est latere e c. et quia e d est equalis e a
erit e d maior e c pars toto quod est impossibile. quia
quod linea coniungens duo puncta a b non transibit
extra circulum secabit ipsum quod est propositum

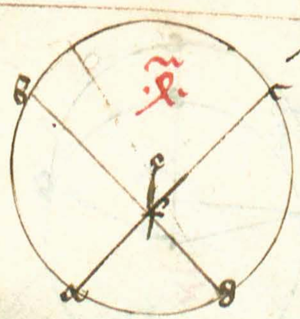
3ª Si linea intra circulum preter centrum
collocatam alia a centro veniens per
equalia secet ortogonaliter super eam insistet
et si in ea ortogonaliter steterit eam per
equalia dividere necesse est. Sit ut linea
a b linea collocatam intra circulum a b cuius
centrum sit e linea c d veniens a centro dividat
per equalia. dico quod dividit eam ortogonaliter et ergo
si dividit eam ortogonaliter dividit eam per equalia.
producam lineas e a et e b. et ponam primo quod dividit
eam per equalia. Erunt ergo duo latera e d et e a
trianguli e d a equalia duobus lateribus e d et d b trianguli
e d b. et basis e a basi e b. erit per octavam primi angulus
d unius equalis angulo d alterius. igitur utrique erit
rectus. quare e d est perpendicularis super a b quod est
propositum. Ponam iterum quod e d sit perpendicularis
super a b. et tunc dico quod ipsa dividit a b per
equalia. erit enim per 32 primi quod per utrique angulorum
qui sunt a d e et b d e rectus. quare invicem
equales. et quod per quintam primi anguli e a d est equalis angulo
e b d. et latus e a lateri e b. erit per 26 primi
linea a d equalis linee d b.

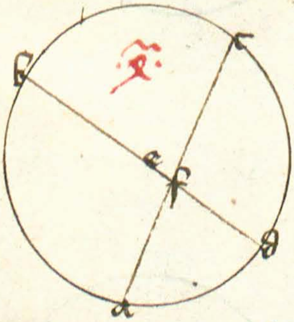

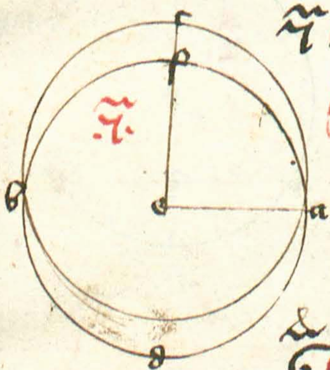
4 Si intra circulum due linee semet invicem secuerint et supra centrum non transeat non per equalia eas secari necesse est.

Verbi gratia sit ut in circulo a b c d cuius centrum sit e due linee a c et b d secent se in puncto f et utraque vel altera non transeat per centrum. Dico quod ipse non dividunt sese per equalia ita quod utraque dividatur ab altera per equalia quod si fuerit possibile ponatur et sit primo ut neutra transeat per centrum producam lineam e f erit ergo per primam tertii in utraque superficie unusquisque angulorum qui sunt a f e et e f c, b f e et e f d rectus quod est impossibile. Erit enim totus recto quod est impossibile. Sit igitur ut altera transeat per centrum et altera non sitque b d. Adhuc dico quod non dividunt se per equalia quod si sit tunc per primam partem tertie huius dividet b d ducta a centro dividetque a c per equalia orthogonaliter quare et a c dividet b d orthogonaliter et quia a c dividit ipsam b d per equalia ut possunt per adversarium ipsa transiet per centrum per conversam partem huius quare duabus lineis transeuntibus per centrum quod est contra ypotesim

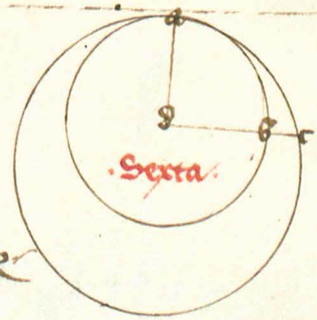
5 Circulorum se invicem secantium centra diversa esse. Sint duo circuli a c b, a d b secantes se super duo puncta a b. Dico quod eorum centra diversa sunt. Si enim habent idem centrum ipsum sit e et ducantur linee a e et e f c erunt per diffinitionem circuli due linee e a et e f c equales. Item per diffinitionem due linee e a et e f equales quare e f est equalis e c et utraque earum est equalis e a pars toti quod est impossibile

6 Circulorum sese contingentium non idem centrum esse necesse est

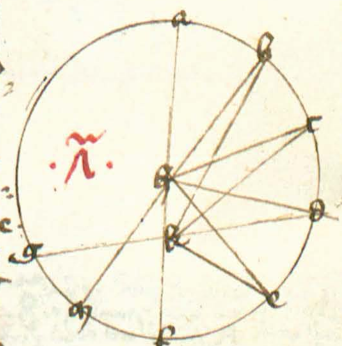
Non est ita ... quia ... tribus lineis non est ... quo
... ex eo quod ... diversarum ... centri quod est propositum

Sint duo circuli a b et a c contingentes se in puncto a dico quod centra eorum sunt diversa. Si enim habuerint idem centrum ipsum erit per diffinitionem circuli ... Sit ergo ipsum d et ducantur linee d a et d b et d c. Erit ergo per diffinitionem utriusque utraque duarum linearum d b et d c equalis a d quod est impossibile. De circulis autem se contingentibus extra quorum unus est extra alium manifestum est per diffinitionem centri quod non sunt idem centra.

Si in diametro circuli punctus preter centrum circuli signetur et ab eo ad circumferenciam linee plurime ducantur, que supra centrum transierit omnium erit longissima, que vero diametrum perficiet omnium brevissima, que autem centro proxime ceteris longiores, quanto vero a centro remotiores tanto breviores esse convenit. Duas quoque equedistantes lineas brevissime collaterales equales esse necesse est.

Sit ut in diametro a f circuli a b c cuius centrum sit h sit signatus punctus k preter centrum a quo ducantur plurime linee que sunt k a · k b · k c · k d · k e · k f · k g ad circumferenciam et transeat a k per centrum et k f sit complementum diametri et k g et k e sint equidistantes linee k f. Dico quod k a est omnium longissima et k f omnium brevissima. Alie vero tanto longiores quanto centro propinquiores ut k b est longior k d et k d longior k c et k e longior ... equales. Prima enim in triangulo b h k duo latera

Pes anseris

b h et h k per vicesimam primi sunt maiora latere b k et ipsa sunt equalia linee a k et a k ad linea b k et eadem ratione omnibus aliis et hoc est primum. Item quia in triangulo e h k duo latera h e et k e per 20am primi sunt maiora latere h k quod est equale linee h f ipsa erunt maiora linea h f, id est dempta communi linea que est h k remanebit k e maior quam k f. Et eadem ratione quelibet aliarum erit maior ipsa et hoc est secundum. primo 2e partis

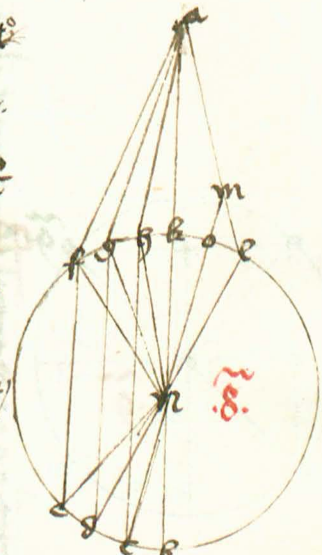
Item quia duo latera b h et h k trianguli b h k sunt equalia duobus lateribus e h et h k trianguli e h k et angulus b h k est maior angulo e h k erit per 24am primi basis b k maior basi k e et eadem ratione k e maior erit k d et k d maior k c et hoc est tertium. Item si due linee k g et k e non sunt equales erit altera maior. Sit quod k g de qua sumatur k l equalem k e et protraham h k l quousque secet circumferentiam in puncto m et quia per ypotesim angulus g k f est equalis angulo f k e erit per 13 primi angulus l k h equalis angulo e k h et quia duo latera l k et k h trianguli l k h sunt equalia duobus lateribus e k et k h trianguli e k h, id est per quartam primi basis h l est equalis basi h e et quia h m est equalis h e erit h m equalis h l pars est minori. Sunt ergo due linee k g et e k equales quod est propositum. 3o 4te

Conclusio ista octava quantum ad primam partem patet per 2a primi, similiter quo ad 2am partem. Sed quantum ad tertiam partem patet per 20am primi et per quartam. Sed quantum ad quartam partem per 21 primi et per eandem rationem per 7am primi et per quintam. Sed ab inde equalibus equalia demendo remanentia erunt inequalia.

8\. Si extra circulum puncto signato ab eo ad circumferentiam linee plurime circulum secando ducantur que supra centrum transierit erit longissima, centro autem propinquiores ceteris remotioribus longiores

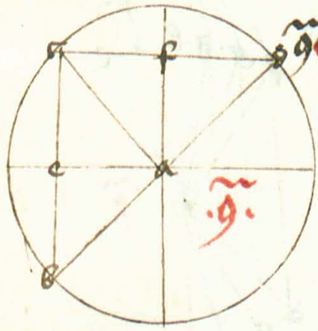
Lineae vero paralles ad circumferenciam [circuli] ex-
trinsecus applicatae sicut illae quae [sunt] super
circumferenciam circuli ea quidem quae diametro
circuli in directum adiacet omnium est minima
Reliquarum vero propinquiores certis remocioribus bre-
viores duae vero lineae quae brevissimae
utrimque eque [ex utraque parte] appropinquant equales sunt
Sit ut a puncto a signato extra circulum
b c d, cuius centrum sit n, ducantur plurime
lineae ad circumferenciam secantes circulum quae
sint a k n b et a h c et a g d et a f e,
Dico quod a b transiens per centrum est omnium lon-
gissima, et quod a c est longior a d et a d longior
a e, et quod a k est omnium brevissima extrinsecarum,
et quod a h est minor a g et a g minor a f,
et dico quod si ducatur a l ita quod ipsa et a h
equaliter distent ab a k, hoc est quod angulus
h a k sit equalis angulo l a k, ipse erunt
equales. Producantur enim a centro n lineae
ab n c, n d, n e, n f, n g et n h. Erit quia
per 20 primi duo latera a n et n c [simul a n c] maiora
a c. et quia ipsa sunt equalia lineae a b
Erit a b maior a c. eadem ratione erit maior
omnibus aliis quod est primum propositum. Et quia duo la-
tera a n et n c trianguli a n c sunt equalia
duobus lateribus a n et n d trianguli a n d et an-
gulus a n c est maior angulo a n d, erit
per 24 primi basis a c maior basi a d, et
eadem ratione erit a d maior a e quod est secundum
Item quia in triangulo [ultima] a h n duo latera a h et h n
sunt maiora a n per 20 primi, et h n est equalis
n k, erit per communem scientiam a h maior a k eadem
ratione quibuslibet extrinsecus applicatis maior
erit a k quod est tertium. Item quia per 21 primi duae
lineae a h et h n sunt maiores duabus lineis a g

[marginal note, left:] [illegible] equalia [illegible] eadem et reliquum
[marginal note, left:] ad [illegible] [illegible]

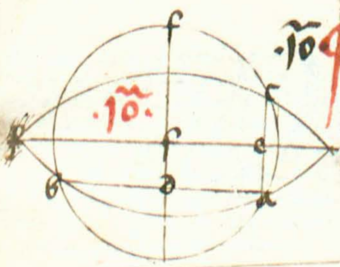

Cauda pavonis.

et g n et h n est equalis g n erit per communem scientiam a g maior a h, cum tunc erit a f maior a g quod est contra propositum. Si vero a l non est equalis a h cum sint ipse equaliter distantes ab a k erit altera maior. Sit que a l maior, ponam a m equalem a h et protraham n o m, quia ergo duo latera m a et a n trianguli m a n sunt equalia duobus lateribus h a et a n trianguli h a n et angulus m a n est equalis angulo h a n erit per quartam primi basis m n equalis basi h n, et quia n o est equalis n h erit n o equalis m n pars toti quod est impossibile.

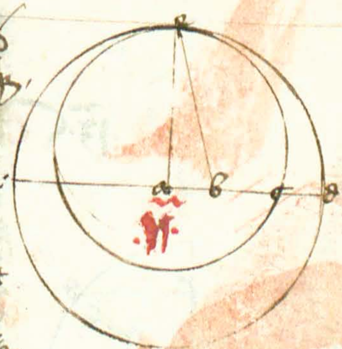

9 Si intra circulum puncto signato ab eo plures quam due linee ad circumferenciam fuerint equales punctum illud circuli centrum esse necesse est. Sit ut a puncto a assignato intra circulum c b d ducte sint tres linee a b et a c et a d ad circumferenciam quas pono esse equales. Dico punctum a esse centrum circuli, producam enim duas lineas c b et c d et dividam utramque earum per equalia c b in puncto e et d c in puncto f et producam e a et f a quas applicabo circumferencie ex utraque parte, erit ergo per octavam primi uterque angulorum qui sunt a et e rectus. Similiter quoque per eandem uterque angulorum qui sunt a et f rectus, igitur per tertiam huius cum igitur quia a e dividit c b per equalia et orthogonaliter ipsa transit per centrum, quia dividit d c per equalia et orthogonaliter similiter non est aliquis punctus communis utrique linee nisi a, quare a est centrum quod est propositum.

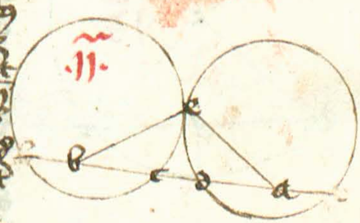
10 Si circulus secat circulum tantum in duobus locis secare necesse est. Sint si possibile est duo circuli a b c secantes se in pluribus punctis quam duobus super tria puncta a b c, producam lineas a b et a c quas dividam per equalia in puncto e et d et producam a puncto e lineam e f perpendicularem super lineam a c.

et a puncto d lineam d f perpendicularem super lineam a b et secent se due linee e f et d f in puncto f, erit f centrum circuli per huius, punctum f centrum circuli utriusque quod est impossibile per conclusionem huius.

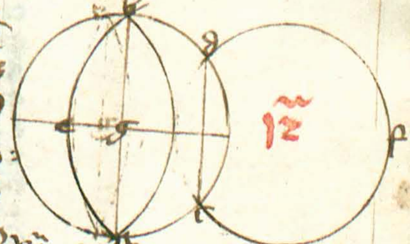

11 **Si circulus circulum contingat linea que per centra eorum transeat, ad punctum contactus eam applicari necesse est.**

Si enim linea transiens per centra duorum circulorum c e et d e sese contingentium intra vel extra per locum contactus [illegible] circumferentiam non vadit a centro circuli c d et centro circuli c e [illegible] sit quod circumferentiam utriusque linea recta a b c d secans circumferentiam circuli utriusque, et ducantur linee a puncto e qui sit locus contactus ad centra que sint e a et e b. Erunt quia in contactu interiori per 20 primi due linee e b et b a longiores e a, quare longiores a d si centrum circuli e d, et sit linea b e est equalis e b quod est impossibile. Si in contactu vero exteriori erunt due linee a e et e b per 20 primi longiores a b, quare a d et c b, cum sint equales a e et e b, erunt minores quam tota a b quod est impossibile.

12 **Si circulus circulum sive extrinsecus sive intrinsecus contingat, in uno tantum loco contingere necesse est.** Si enim fieri potest ut circulus circulum contingat in duobus locis intra vel extra, contingat circulum a b c d in duobus punctis a et b, vel circulus c d f extrinsecus in punctis c et d. Tunc ego ducemus lineam rectam ab a ad b. Si ipsa cadit extra circulum a b c intra ipsum, erit contrarium huius. Si ipsa cadit et dividemus eam per equalia ad ipsam a puncto divisionis perpendicularem sive applicata circumferentie ex utraque parte, ipsa transibit per centra amborum circulorum, accidit contrarium premisse. Si in circulo aut contingeret

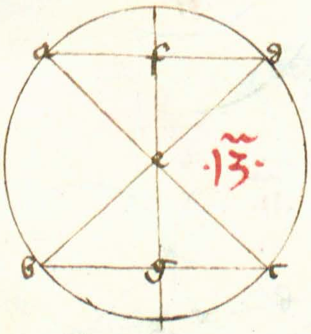

Nota [illegible] quod non potest esse unum extra duos circulos [illegible] quod possit locari et [illegible] duo circuli [illegible] circulus contingens et circulus contentus et ille sint equales [illegible] ad unum contingunt sunt duo [illegible] apud mathematicos sunt unus circulus [illegible] mathematici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquis et [illegible] tamquam unum [illegible]

extrinsecus in punctis c d. sed ducatur linea recta a
puncto c ad punctum d necesse est cadere intra circulum per secundam
huius quare utrumque est impossibile

·13· Recte linee in circulo si fuerint equales
eas a centro equedistare. et si a centro
eque distiterint, equales esse necesse est.

Sit ut in circulo a b c d cuius centrum e linee a d
et b c sint equales. Dico quod ipse distant equaliter
a centro et econverso. protrahantur ergo a centro e linee
e f et e g perpendiculares ad a d et b c. erit quod per
secundam partem tertie huius a d dividitur per perpendicularem per equalia
in puncto f et b c in g. [...] ergo duo latera
e d et d a trianguli e d a sunt equalia duobus lateribus
e c et c b trianguli e c b. et basis e a basi e b. erit
per octavam primi angulus d equalis angulo c. et quia
duo latera e d et d f trianguli e d f sunt equalia duobus
lateribus e c et c g trianguli e c g. Item f d est
equalis g c eo quod tota a d posita est equalis
b c. et angulus d est equalis angulo c. erit per quartam
primi basis e f equalis basi e g. et quia ipse sunt
perpendiculares venientes ab e centro, patet per
diffinitionem ipsas equaliter distare a centro. Aliter
idem quadratum e d per penultimam primi valet quadrata
duarum linearum que sunt ~~e f et g c~~ et e f
et f d. et quadratum e c quadrata duarum linearum
que sunt e g et g c. et quia quadratum e d est equale
quadrato e c. et quadratum f d quadrato g c. erit
quod quadratum e f equale quadrato e g. quare
e f est equalis e g et patet idem. Si vero e f est equalis
e g quod est eas equaliter distare a centro dico quod
linea a d est equalis b c. Nam cum duarum linearum quadrata
e d et e c equalibus demptis quadratis duarum
linearum e f et e g equalibus remanent per penultimam
primi quadrata duarum linearum f d et g c que per
[...] necesse est ea esse equalia quare f d

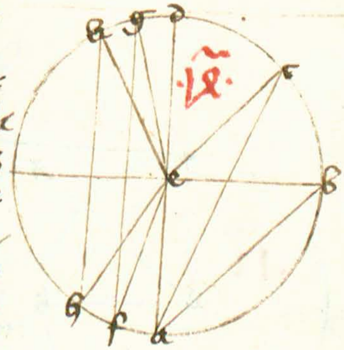

Recte linee distare a centro est a centro ad ipsas ducte perpendiculares [...] sunt equales.

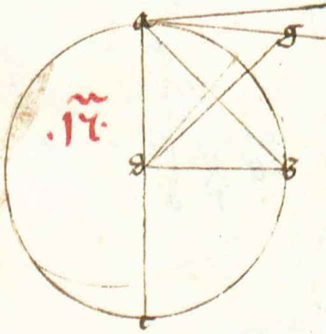
est equalis g e, ergo duplum f d quod est a d est equale
duplo g e quod est b e, et hec est 2a pars propositi.

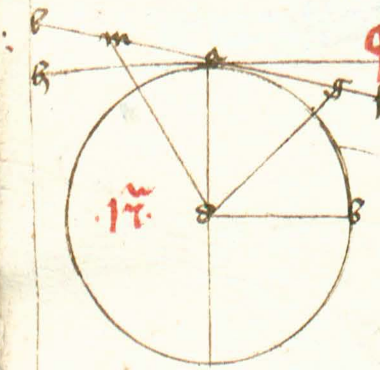
·ix· Si intra circulum plurime recte linee ceciderint diametrum cuius esse omnium longissimam et propinquiores remotioribus longiores esse necesse est. Sit ut in circulo a b c d, cuius centrum sit e, cadant plurime linee que sunt a b et a c et a e d et f g et h k. Sit quod a e d diameter. Dico ipsam esse longissimam et alias tanto longiores quanto sibi propinquiores. Ducantur enim a centro e linee ad extremitates omnium que sunt e b, e c, e f, e g, e h, e k, eritque per 20am primi duo latera e f et e g trianguli e f g longiora f g, et quia ipsa equalia sunt a d, erit a d maior f g. eadem ratione equalia a d, et a d maior est a c. Sit quod a d maior f g, sit maior h k, et a c maior a b, quia ambo duo latera f e et e g trianguli f e g sunt equalia duobus lateribus h e et e k trianguli h e k, et angulus f e g maior angulo h e k, erit basis f g maior basi h k. Similiter quia a e et e c et angulo a e b est basis a c maior basi a b et propter 2am.

·xi· Si ab altero terminorum diametri cuiuslibet circuli ortogonaliter linea ducatur extra circulum eam cadere necesse est atque inter illam lineam et circulum aliam capi impossibile est, angulum quoque ab illa et circumferencia contentum omnium acutorum angulorum esse angustissimum, angulum vero inscriptum a diametro et circumferencia contentum omnium angulorum acutorum esse

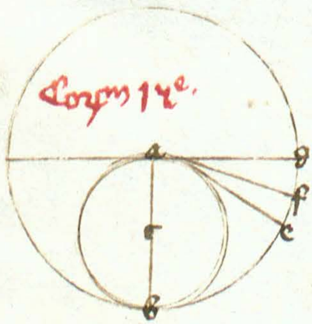

amplissimum necesse est. Unde etiam manifestum
est omnem lineam rectam a termino diame-
tri cuiuslibet circuli orthogonaliter ductam
circulum ipsum contingere. Sit ut a termino a diametri
a c circuli a b c, cuius centrum d, ducatur linea orto-
gonaliter. Dico quod ipsa cadet extra circulum, et quod
inter ipsam lineam et circumferentiam nulla alia linea
intercipitur recta, et quod angulus quem ipsa et circumferentia
continent est minor omni angulo rectilineo, vel qui
continetur a duabus lineis rectis, et quod angulus con-
tentus a diametro et circumferentia est amplior omni an-
gulo acuto rectilineo. Si linea ducta ab a or-
togonaliter super lineam a c potest cadere intra circulum
sit illa linea a b, ducatur linea b d. Et quia per 5ta
primi angulus d a b equalis angulo d b a, et quia
angulus d a b est equalis angulo d b a, quia angulus
d a b est rectus per ypotesim, habebit triangulus
a b d duos angulos rectos, quod est impossibile per 32
primi; cadet ergo extra. Dico quod a c quod si inter
ipsam a e et circumferentiam potest linea recta intercipi
sit illa a f, ad quam ducatur perpendicularis d g, et
quia angulus d g a est rectus, erit per 18 primi
linea a d longior linea d g, quod est impossibile.
¶ Ad autem linea d g vero sit perpendicularis super lineam
e a f potest demonstrari. Sive ducatur linea a c versus
punctum a in continuum et directum usque ad punctum h
et fiat linea c h a. Deinde ducatur linea f a in
continuum et directum versus punctum a usque ad l
et fiat linea f h l. Et iste due linee inter-
secabunt se in puncto a et sit linea f a l in-
finite quantitatis versus utrumque punctum scilicet f et l.
Deinde ducatur linea d h. In isto casu propositio
demonstratur proposito, quia per 12 primi a puncto
d ad lineam f a l potest perpendicularis duci. Aut
igitur illa perpendicularis cadet inter aliquod punctum
inter a et f vel cadet super punctum a vel cadet

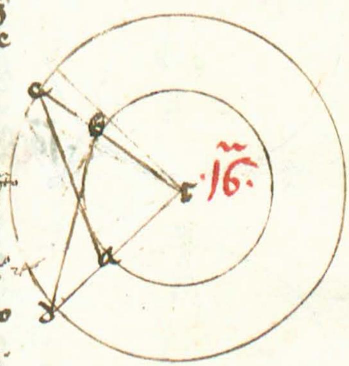
super aliquem punctum inter a et l. Si cadit super
aliquod punctum inter a et f tunc vocetur illud punctum
g et sumatur perpendicularis videlicet quod linea d g est perpendicularis super
lineam a f. Non potest dici quod cadit super punctum a quia
tunc sequitur quod angulus d a f esset angulus rectus ex
diffinicione quia angulus d a e est rectus ex eo quod linea
a e cadit orthogonaliter super lineam d a et angulus
d a e est equalis angulo d a f quia totum est maius sua
parte et unus angulus rectus esset maior alio angulo
recto quod est contra communem sentenciam omnium hominum. Si autem dicatur
quod illa perpendicularis cadit super aliquod punctum inter
a et l sit ille punctus m et sit linea d m perpen-
dicularis super lineam et sequitur quod angulus d m a
sit rectus ex diffinicione linee perpendicularis cadentis
et quia angulus d a e est maior ex eo quod linea a l cadit
orthogonaliter super lineam d a. Ideo angulus m a d est
maior recto et triangulus d m a habet angulum qui est
et a angulo qui est recto et ideo hoc angulum d m a
angulo d m a equipollent pluribus quam duobus
rectis quod est contra 32 primi. Quare relinquitur quod linea
d g sit perpendicularis super lineam a f quod fuit probandum.
Quare inter circumferenciam et circumferenciam nulla linea recta
intercipitur. Patet quod dicitur quod angulus contentus ab ea et
circumferencia qui dicitur angulus contingencie est minor omni
angulo contento a duabus lineis rectis. Si enim ab aliquo
angulo contingencie equalis aut eo maior
nunc sit inter lineam a c et circumferenciam secunda
linea recta intercipi quod impossibile est posset
posse. Patet quod angulus contentus a diametro
et circumferencia omnium acutorum et rectilineorum an-
gulorum esse maximum quia non differret ab angulo
recto nisi in angulo contingencie, quem minimum
omni rectilineo. Corrolarium. Patet
contra ea cum linea a c in utrasque partes cir-
cumferencia non secaret circulum et tangeret ipsum in puncto
a. Ipsa est contingens circuli ex diffinicione. Ex hoc non

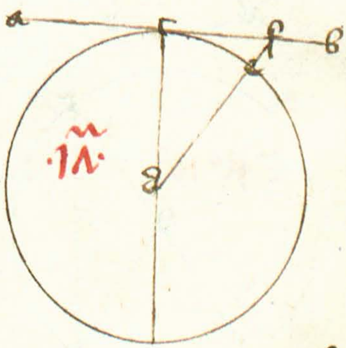
q nō valz ro arguto hec impt a minori ad maius
et p omnia media et p equale Relz vero valz contingit
reperire maius isto et minus eodem et contingit reperire
equale Hoc aut sic pz Sit circulus a b sup centre
c cuius diameter c a c b et ducatur ab eius termino
linea a d ortogonaliter eet q contingens circulum p
corolarium huius Describatur cum sup puncto a ymaginetur
quartam diametri a b circulus b e f et ymaginetur
linea a b moveri sup puncto a p circumferentia
arcus b e d ita q punctus b incat omnia puncta
arcus b e d quousque proximat ad lineam a d et
cooperiat ipsam et et cum angulus b a d sit rectus
est ut nō sit sumere aliquem angulum acutum equalem
qui fiat linea a b cum diametro a c b minoris
totius quare incipit ab angulo recto diminuendo
ambitum et fit cum acutorum quorum manifestum
quorum maiores angulo semicirculi contento
a circumferentia a b et diametro a c b et
angulo recto tamen manifestum est esse maiorem
eodem Dico q nullus in superficie ab acutis similibus
ad rectum maiorem intermedius fuit ei equalis
Si enim fuit ast sit ut illud faciat linea immediata linea
a b cum puncto b sit in puncto e arcus b c d
quare igitur angulus e a b est equalis angulo semi
circuli predicto Angulus aut semicirculi est am
plissimus omnium acutorum p premissam et tamen similis
est angulus e a b amplissimus omnium acutorum
Dividat igitur angulus e a d secundum nonam primi
p equalia ducta linea a f eet q p proportionem
angulus f a b amplior angulo e a b quare erit
aliquid amplius amplissimo qd est impossibile
Vel sic cum angulus e a b sit equalis angulo
semicirculi sit pro Sit angulus semicirculi cum
angulo contingentie est equalis uni recto similiter
et angulus e a b cum angulo e a d est equalis uni
recto et angulus e a d equalis angulo contingentie
et q angulus contingentie est angustissimus omnium

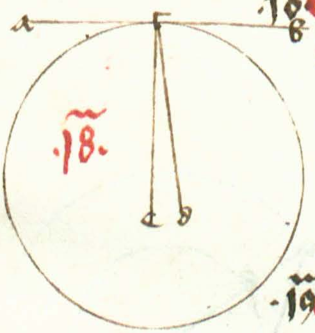
acutorum per 3am partem huius. erit similiter angulus c a d
sibi equalibus angulorum acutorum angustissimus. Sed
angulus e g f est eo angustior per precedentem. erit
ergo aliquis angustius angustissimo quod est impossibile.
Non erit ergo angulus contingencie equalis angulo
semicirculi quia transit a minori ad maius et non per
equale. Item quia quod est reperire eo minorem et adhuc
per instancia contra primum predictam argumentorum. Unde
concludendum est per interempcionem ad idem.

·16· A dato puncto ad datum circulum lineam contingentem ducere. Sit circulus datus a b cuius centrum c punctus quidem datus d. Volo igitur a puncto d ducere lineam contingentem circulum a b. Produco lineam d c secantem circuli circumferenciam a b et a puncto a ducta linea a e perpendiculari ad lineam d c que secet circumferenciam circuli d e in puncto e et ponatur linea e c secante circumferenciam circuli a b in puncto b. Deinde protraho lineam d b que erit contingens circulum a b. quoniam enim duo latera a c et c e trianguli a c e sunt equalia duobus lateribus b c et c d trianguli b c d et angulus c est communis utrique erit per 4tam primi angulus e a c equalis angulo d b c. angulus autem e a c est rectus. quare angulus d b c est rectus. per racionem ergo precedentis est linea d b contingens circulum a b quod est propositum.

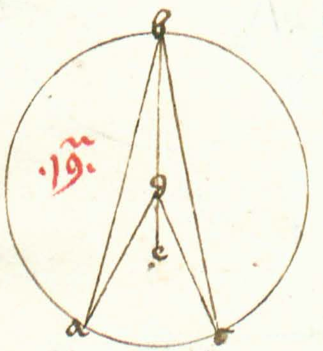
·17· Si circulum linea recta contingat a contactu vero ad centrum linea recta ducatur necesse est eam super lineam contingentem perpendicularem esse. Sit linea a b contingens circulum c e cuius centrum d in puncto c, qui iungatur cum centro per lineam c d. Dico ipsam esse perpendicularem super lineam contingentem. Si enim non est perpendicularis sit ergo d f perpendicularis ad ipsam que secet circumferenciam circuli in puncto e. erit quia latus c d est longius latere d f quod est impossibile. constat igitur d c esse perpendicularem super a b quod est propositum.

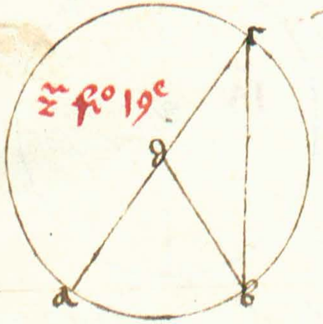

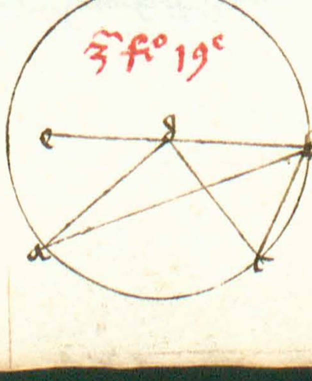

18 Si circulum linea recta contingat et a contactu
in circulum linea quedam ortogonaliter ducatur
in eadem centrum esse necesse est. Sit ut presens
linea a b contingens circulum in puncto c et a contactu
ducatur intra circulum linea c e perpendicularis ad lineam
a b. Dico quod centrum circuli est in linea c e et est ro-
versa probatur. Si enim centrum circuli non sit in linea c e
sit alibi ubicumque contingat, sit quod d, et producatur linea
d c. erit quod per premissam d c perpendicularis ad lineam a b quod
est impossibile, cum e c posita est perpendicularis ad ipsam.

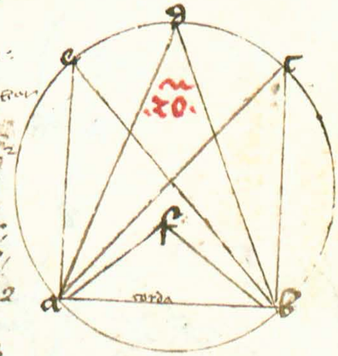
19 Si intra circulum angulus supra centrum con-
sistat alius vero angulus super circumferenciam
eandem basim habeat, inferior superiori
duplus erit. Sit ut in circulo a b c cuius centrum
d fiat angulus a d c super centrum et angulus a b c super
circumferenciam. Erit quod uterque angulus eandem basim que est
arcus a c. Dico angulum a d c duplum esse angulo
a b c quod sic patet. Aut enim due linee a b et b c in-
cludunt duas lineas a d et d c, aut altera earum
linea sit una cum altera reliquarum, aut una altera
primarum secat alteram posteriorum. Sit ergo primo
ut includat eas ut in prima figuracione, et protra-
hatur linea b d e, erit quod per 32 primi angulus a d e extrinsecus
equalis duobus intrinsecis sibi oppositis, scilicet superioribus
qui sunt b a d et d b a, et illa ipsi sunt equales
per quintam eiusdem, erit angulus a d e duplus ad angulum
a b d. Similiter quoque erit angulus e d c duplus ad angulum
d b c. Igitur totus angulus a d c duplus est ad totum
angulum a b c quod est propositum. Si autem altera duarum
linearum a b et b c fiat linea una cum altera
duarum que sunt a d et d c ut in 2a figuracione
apparet, per easdem per quas prius et similiter non latet
propositum. Quod si altera primarum secet alteram duarum
posteriorum ut in 3a figuracione apparet, ubi linea
a b secat lineam d c, producatur linea b d e.

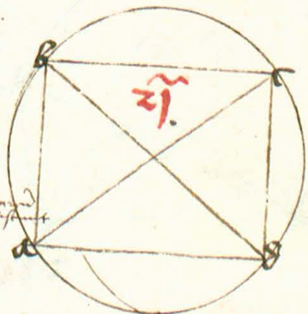

Erit ergo per easdem per quas prius assumpsimus. Et pro angulus e d a duplus ad angulum d b a et totus angulus e d c duplus ad totum angulum d b c, quare subtracto angulo e d a qui est duplus ad angulum d b a a toto angulo e d c et suo subduplo d b a a toto angulo d b c, erit angulus residuus a d c duplus ad angulum a b c, quod est propositum.

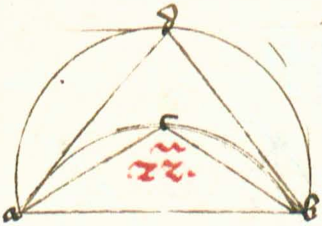

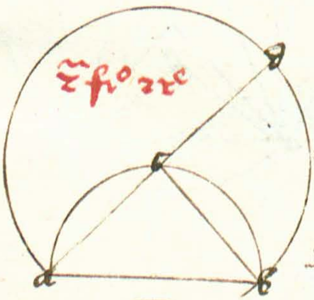
20 Si in una circuli portione anguli supra arcum consistant, angulos quoslibet esse equales necesse est. Sit ut in portione circuli a d b cuius centrum f consistant quotlibet anguli super arcum a d b qui sunt e d c. Dico eos esse equales. Protrahatur enim corda a b et ab eius extremitatibus ducantur in centrum linee a f et b f, erit ergo per premissam angulus f consistens super centrum ad utrumque eorum duplus, quare ipsi sunt equales.

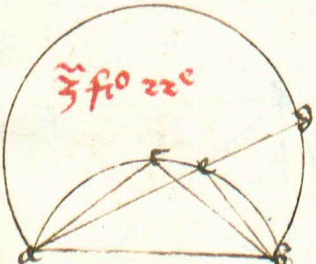

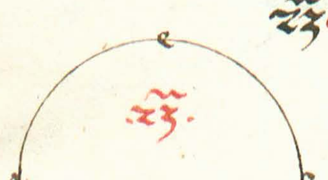
21 Si intra circulum quadrilaterum describatur quoslibet eius duos angulos ex adverso positos duobus rectis angulis equos esse necesse est. Sit quadrilaterum a b c d inscriptum circulo, dico quoslibet eius angulos oppositos duos esse equales duobus rectis. Protrahantur enim in quadrilatero diametri a c et b d, erit ergo per premissam angulus c b d equalis angulo c a d et angulus a b d equalis angulo a c d, quare totus a b c erit equalis duobus angulis qui sunt a c d et c a d, et quia ipsi cum angulo a d c sunt equales 2bus rectis per 32 primi, erunt duo anguli b solus et d solus equales 2bus rectis, quod est propositum. Similiter quoque probabitur angulos a et c totos esse equales duobus rectis.

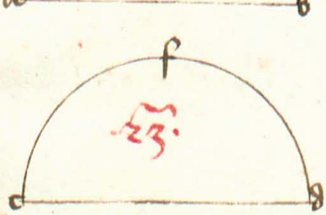
22 Duas circuli similes portiones inequales super unam rectam lineam assignatam ex eadem parte cadere impossibile est.

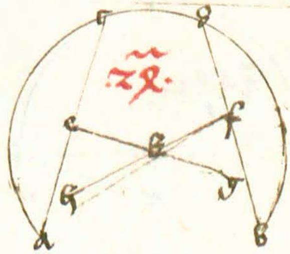

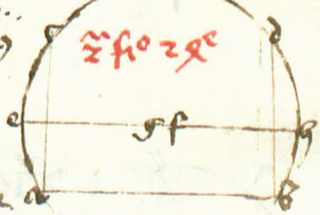
Sit linea recta assignata a b super quam fiat porcio circuli a c b. Dico quod super eandem lineam ex eadem parte non fiat aliqua porcio que sit similis sibi et ea maior aut eadem minor. Quod si fuerit hoc possibile, fiat ergo porcio a d b maior ea que sit similis ei, erit igitur angulus a c b in porcione minori et angulus a d b in porcione maiori, erunt ergo ut linee a d et d b inclu- dant lineas duas a c et c b ut in figuracione 2a aut ut altera linearum fiat eadem cum altera porcione maior ut in 3a figuracione, aut ut altera secet alteram ut in 3a. Quod si fuerit primo erit per 21 primi angulus c maior angulo d. Non ergo porciones erunt similes per diffinicionem. Quod si 2o, erit adhuc angulus c maior angulo d per 16 eiusdem. Non ergo erunt porciones similes. Si autem 3o, sit ut linea a d secet c b, et secet circumferenciam porcionis minoris in puncto e, et ducatur linea e b. erit per eandem 16 primi angulus a e b existens in porcione a e b maior angulo d. quare nullo modo similes. Similiter probabitur quod super lineam a b non fiat porcio similis porcioni a c b minor ea posito c in loco d et d in loco c ut in figuracionibus precedentibus, erit ergo per predictas ut per 21 primi et 16 primi et quolibet modo angulus d cum figuracionum maior angulo c. quare porciones ~~[illegible]~~ fieri non erunt similes. Et non oportet querere super lineam unam non posse fieri porciones similes inequales ex eadem parte. Quoniam enim quod ut ex duobus quod sit probari sed quod aut ex una parte supposita alteri que est ex altera. Tunc enim erit per communem scienciam separata a maiori excedi non ergo sunt similes per hanc 22am

23 Si circulorum similes porciones super lineas equales fuerint ipsas porciones equales esse necesse est. Sint due linee equales a b et c d super quas sint due porciones circulorum que sint a e b et c f d, que sint similes. Dico quod ipse sint equales. Si enim non sint equales altera earum supposita alteri excedet aut erit. Si linea a b non excedit lineam c d ut excedet altera cum sit equales, que circulus circulum secaret in pluribus quam duobus punctis quod est impossibile, erunt enim a b et c d linea una

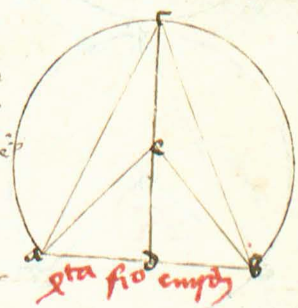
2x Dati semicirculi sive semicirculo maioris
sive minoris porcionis circulum perficere

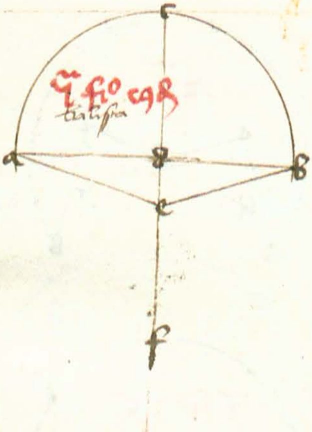
Intencio huius conclusionis est ex omni arcu dato sive ex omni circuli porcione data perficere circulum. Sit ergo a b quilibet arcus ex quo volo perficere circulum, protraham in eo duas lineas qualitercumque contingat que sint a c b d quas dividam per equalia a c quidem in puncto e et b d in puncto f, et protraham e g perpendiculariter ad a c et f h perpendiculariter ad b d que secent se in puncto k/ Erit ergo per correlarium prime huius centrum dati in utraque duarum linearum e g et f h, quare centrum est punctum k. Si autem e g non secat f h sed sint linea una quemadmodum erit si due linee a c et b d sint equedistantes tunc ipsa applicabitur circumferencie dati arcus ex utraque parte, ipsa igitur divisa in puncto g per medium erit ibi centrum circuli per idem correlarium. Equedistantes autem non erunt e g et f h quia tunc in utraque esset centrum circuli per dictum correlarium, et erunt eiusdem circuli duo centra, quod esse non potest. Hec de omni arcu sive de omni porcione contingit demonstrari, qualiscumque circuli inde perficiatur. Verumtamen auctor videtur hanc conclusionem relatam in diversas species arcuum sive porcionum enumerando species demonstracionum diversificare per species qualiter ex omni porcione data circulus perficiatur. Sit ergo primum porcio a b data semicirculus, erit ergo per diffinicionem semicirculi linea a b diameter. Illa igitur divisa per medium in puncto c, erit c centrum. Sit rursus porcio a c b semicirculo maior, cuius corda sit a b, quam divido per equalia in puncto d, a quo erigit perpendicularis c d per correlarium prime huius, et protraham lineam a c. Et quia linea a b est minor diametro eius, quia porcio maior semicirculo, erit a d minor semidiametro. c a d est maior angulo a c d. Fiat itaque per 23 primi angulus c a e equalis angulo a c d, producta linea a e que secat lineam c d in puncto e. Erit ergo per sextam primi linea a e equalis linee e c, continuatur-

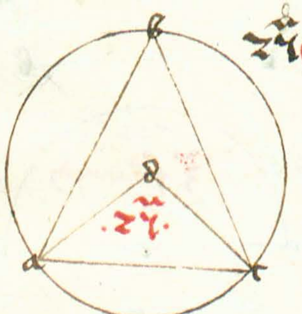

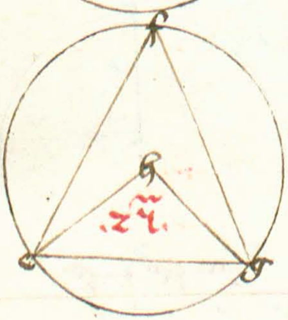

igitur c b, erit ergo per quartam primi linea c b equalis linee
a e, quare tres linee e a, e b, e c sunt equales,
quare per 9 huius e est centrum circuli. Sit iterum a c b
portio circuli minor semicirculo, cuius corda sit a b,
quam divido per equalia in puncto d, a quo produco
lineam c d f perpendiculariter ad lineam a b, que secabit
circumferentiam in puncto c. Hanc manifestum est super
centrum per correlarium prime huius. Produco itaque lineam
a c, eritque angulus a c d maior angulo c a d, quia cum
equalis, erit portio a c b semicirculus, et si minor erit
maior semicirculo, portio est autem semicirculo minor. Produco igitur
lineam a e que cum linea a c faciat angulum equalem
angulo c, et secabit lineam c f in puncto e, et manifestum
est quod punctum e cadit extra datam portionem. Et produco
lineam e b. Et quia angulus a totalis est equalis angulo
c, erit per 6 primi linea e a ~~…~~ equalis
linee e c. Et quia per quartam primi linea e b est equalis
linee e a, et per 9 huius punctum e est centrum circuli,
erit ergo portio cum omnibus suis portionibus circulorum. Quod est propositum.

26 Si in equis circulis seu supra centrum sive
supra circumferentias equales anguli consistant,
super equos arcus eos cadere necesse est.
Sint duo circuli equales a b c cuius centrum d, et e f g
cuius centrum h, et fiant super centra eorum duo anguli
a d c et e h g qui ponantur esse equales. Dico duos arcus
a b c et e f g esse equales. Protrahantur due linee a c et
e g, et fiant duo anguli in circumferentia eorum consistentes
super predictos arcus qui sunt a b c et e f g, qui pro
circuli sunt equales, erunt per diffinitionem equalium circulorum
semidiametri eorum equales. Et quia duo anguli d et h
sunt equales, erit per quartam primi linea a c equalis linee
e g. Et per 19 huius erit angulus b equalis angulo f, cum
angulus d equalis sit angulo h. Et per diffinitionem similium por-
tionum due portiones a b c et e f g sunt ~~equales~~ similes.
Et quia ipse sunt super lineas a c et e g equales, ipse
erunt equales per 23 huius. Quare arcus a b c et e f g
sunt equales. Et si anguli b et f, qui sunt in circum-
ferentia, ponantur equales, erunt per diffinitionem portiones

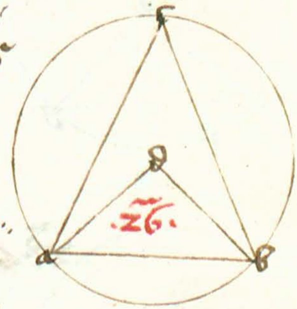
similes et anguli d et h equales per 19 huius et quia
circuli positi sunt equales erunt per 3am primi due
linee a c et e g equales. Sicut igitur sunt porciones
equales per 23 huius, ita sunt similes et super equa-
les lineas, ergo et arcus equales quod est propositum

26 **Si in equis circulis equi sumantur arcus infra illos angulos formatos qui super centra eorum seu supra circumferencias constituantur, equos esse necesse est.**

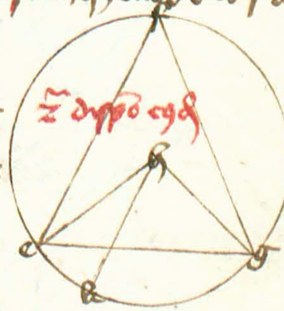
Sint ut prius duo circuli equales a b c cuius centrum
d et e f g cuius centrum h. Sint quoque duo arcus a b c
et e f g equales. Fiant quoque super ipsos arcus duo an-
guli in centris qui sint d et h ductis lineis a d
c d e h g h. Item quoque super eosdem arcus fiant alii
duo anguli in circumferencia qui sint b et f ductis
lineis a b c b e f et g f. Dico duos angulos
d et h adinvicem esse equales, et hec est conclusio.
Probo sic: cum non sint d et h equales angulus
sit ergo maior h. a quo abscindatur angulus e h k equalis
angulo d. erit quoque per premissam arcus e k
f g equalis arcui a b c, sed duo arcus a b c et e f g
positi sunt equales, accidet ergo partem esse equalem toti
quod est impossibile. quare anguli d et h totales sunt equales.
Consequenter quoque probabis angulos b et f esse equales
vel probato quod anguli d et h sunt equales, sunt b et f
esse equales per 19 huius et ergo etc. sic propositum

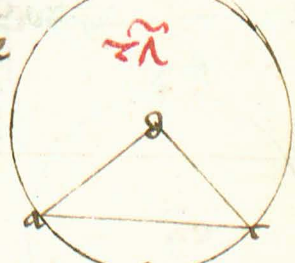
27 **Si in circulis equalibus eque linee arcus resecent, arcus quoque equales esse, si autem linee inequales fuerint arcus quoque inequales et a maiori linea maiorem arcum a minore vero minorem abscindi necesse est.**

Sint duo
circuli equales a b c cuius centrum d et e f g
cuius centrum h. sit quoque corda a c equalis corde
e g. Dico duos arcus a b c e f g esse equales

Item quod anguli b et f adin[vicem]

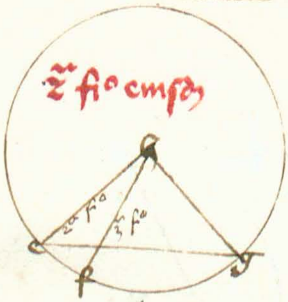

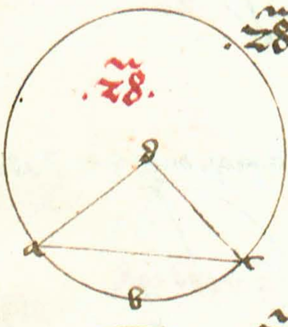
corde ex predictis circulis resecant et equales. Sed
si corda e g ponatur equalis corde a c, dico arcum
e f g esse equalem arcui a b c. Quoniam enim per 2m
ducantur a centris linee ad extremitates cordarum
que sunt d a, d c, h e, h g, et quia circuli positi
sunt equales, erunt hee semidiametri equales, et
quia linea a c posita est equalis linee e g, erit
per octavam primi angulus d equalis angulo h, totali
per 27 huius. Et arcus a b c equalis arcui e f g; si
vero pars [illegible] ... sit e g maior a c,
erit per 24 primi angulus h maior angulo d. Fiat ergo
angulus f h g equalis angulo d, erit ergo per 27 huius
arcus f g equalis arcui a b c, quare arcus e f g
est maior arcu a b c, quod est contra propositum.

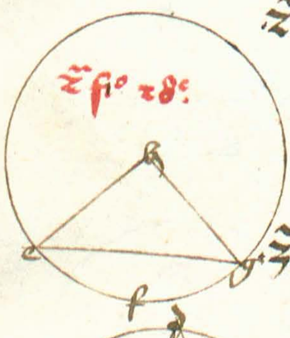
28 In circulorum equalium equos arcus et equas
cordas subtendi necesse est. Sint duo circuli equales
a b c cuius centrum d et e f g cuius centrum h. Sitque arcus
a b c equalis arcui e f g. Dico quod corda a c equa-
lis est corde e g, et hec est conversa premisse. Producantur
ducantur linee d a, d c, h e, h g, erunt per 27 huius anguli
d et h equales, quare per quartam primi erit a c
equalis e g quod est propositum. Et nota quod ubi in propositionibus
predictis fit de duobus circulis equalibus, intelligitur illud
idem de eodem circulo.

29 Datum arcum per equalia secare.
Sit datus arcus a b c, cui subtendatur corda a c que
dividatur per equalia in puncto d, a quo ducatur perpendicularis
ad ipsam que sit d b secans circumferentiam
in puncto b. Quod dico dividere datum arcum.
Ducantur enim linee b a, b c, que erunt per quartam
primi equales, quare per primam partem 28 huius arcus
a b equalis erit arcui b c, quod est propositum.

30 Si rectilineus angulo in semicirculo super
arcum consistat rectus est; si vero in portione
semicirculo maiore recto minor; si autem in portione
semicirculo minore recto maior. Item quod omnis

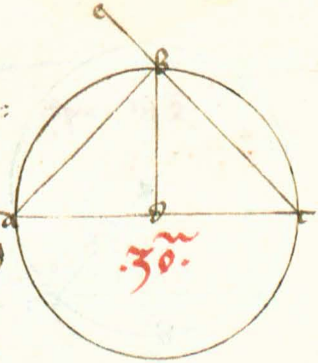

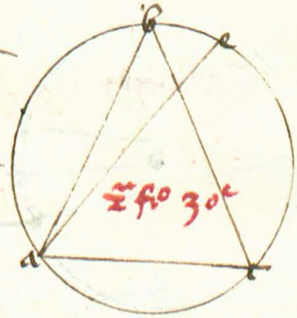

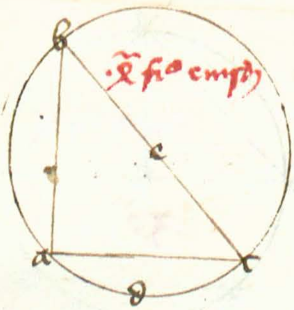
portionis angulo semicirculo maioris recto
maior, minoris vero minor recto esse necessario com-
probatur. Sit in circulo a b c cuius centrum d et
diameter a d c semicirculus a b c in cuius semicirculi
circumferentia fiat angulus a b c ductis lineis a b et
b c. Dico angulum illum esse rectum. protraham ab ipso
angulo in centrum lineam b d. erit quia per 5 huius angulus
a b d equalis angulo a, et angulus d b c equalis angulo
c, et quia angulus c d b est equalis duobus angulis d b a
et a per 32 primi ipse erit duplus ad angulum d b a, eadem
ratione angulus a d b duplus erit ad angulum d b c. et quia duo
anguli c d b et a d b dupli sunt ad totalem angulum a
b c, sed ipsi sunt equales duobus rectis per 13 primi, erit
angulus a b c totalis medietas duorum rectorum quare rectus quod
est propositum. Item aliter protraham c b usque ad e
erit per 32 primi angulus a b e equalis duobus angulis a
et c, et quia angulus a est equalis angulo a b d et angulus
c angulo c b d erit angulus a b e equalis toti angulo
a b c, quare uterque eorum est rectus per diffinitionem. Secunda compro-
batur sit in circulo a b c cuius ~~duo corda a c~~ centrum
d portio a b c cuius corda a c maior semicirculo et
fiat super eius circumferentiam angulus a b c ductis li-
neis b a et b c. Dico angulum ipsum esse minorem recto.
Ducatur enim diameter a d e et linea e b. erit quia per
partem primam huius b totalis rectus, quare angulus a b c
erit minor recto quod quidem probandum (?) erat sit per eius
sed quia per 2m. Tertia probatur. Sit rursus in circulo
a b c cuius centrum d portio a b c cuius corda a c
que sit semicirculo minor et fiat super eius
circumferentiam angulus a b c ductis lineis b a et b c
Dico quod angulum esse maiorem recto, protrahatur enim
diameter a d e et linea b e, erit quia per primam partem huius
angulus a b e rectus quare angulus a b c erit maior recto
quod est tandem propositum. Quartam et quintam probamus. Sit
in circulo a b c d cuius centrum e portio a b c cuius cor-
da a c maior semicirculo, et portio a d c cuius eadem
corda minor semicirculo. Dico angulum contentum
ab arcu b a et corda a c esse maiorem recto et
angulum contentum ab arcu d a et corda a c esse minorem
recto. protrahatur diameter e e b (?) et linea b d usque ad f

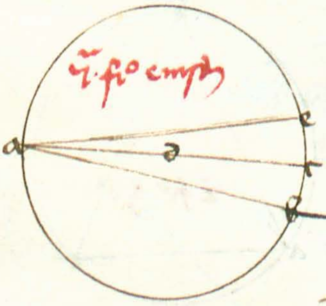

Sit autem in prima parte ... non ... dant minus ... angulus ... / dant ... portio ... recti angulo ... maioris et minoris ... recti ... per instantiam

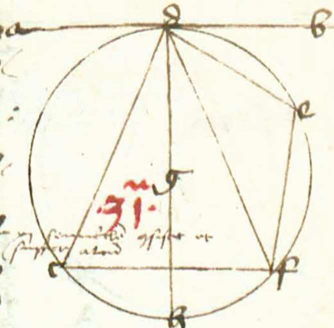

Erit ergo per primam partem huius angulus b a c rectus, quod
per 13 primi angulus f a c similiter est rectus, quare
angulus d a c est per rectum; angulus vero b a c et a c e recto
minores per 32 primi, quae tota liquet. Secunda vero pars
convincitur 9o. Ex istis autem ultimis duabus partibus non
instantiam contra eas duas argumentes ad quas inducis
in 14 huius. Constat enim ab angulo portionis
semicirculo minoris qui est minor recto per ultimam partem
ad angulum portionis semicirculo maioris qui est maior
recto per penultimam partem huius, non tamen per aequale
transitur. Dico enim omnis portio circuli, sit semicirculus aut maior
semicirculo aut minor semicirculo. Erit autem tamen angulus
per ultimam partem 14 quod angulus portionis minoris
per ultimam partem huius minor recto, portionis vero
maioris sit maior recto, non erit aliquis portionis angulus
ut semper qui contentus a circumferentia et linea recta
in rectis ut aequalis recto. Sed ut clarius pateat
sit in semicirculo a b c cuius centrum d linea a b cui
non est determinatum ... ex parte b secans ex ipso circulo
portionem semicirculo minorem, erit ergo ipsius portionis
angulus per ultimam partem huius minor recto; huius circuli
diameter sit a d c; ymaginetur linea a b moveri ad
motum circuli super centrum a, quae quidem cum circa tendo
in ipso coopertus diametro a d c faciet angulum por-
tionis et faciet per partem penultimam huius maiorem recto.
In omnibus ... (? in ... ultra) et ut
constat ... a minori ad maius et non per aequale ...
sicut in rectilineis angulis est invenire maiorem
semicirculo et minorem non tamen aequalem, ut in
14 huius, sic in angulis portionis est reperire
maiorem recto et minorem non tamen aequalem.

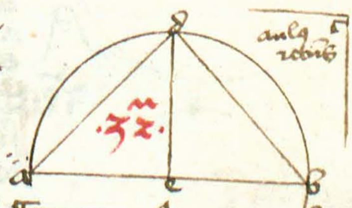

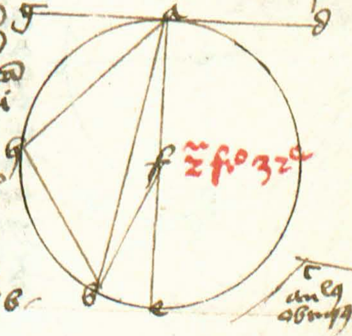
31 Si circulum linea recta contingat a contactu vero
in circulum quaedam circulum secans recta linea
praeter centrum ducatur quoslibet duos angulos
cum contingente facit duobus angulis qui
in alternatis circuli portionibus et super arcus
consistunt aequales sunt. Sit linea recta a b

contingens circulum c d e f cuius centrum g in puncto d, a quo
ducatur in circulum per centrum linea d h secans ipsum.
Constat quod angulus b d e f consistens super arcum portionis d
e f ductis lineis e d et e f, et angulus d e f con-
sistens super arcum portionis d e f ductis lineis
e d e f. Dico angulum c esse equalem angulo b d f
et angulum e angulo a d f. Ducatur enim diameter d g h
et linea f h. Erit quod per 18 huius d h perpendicularis super
a b, et per primam partem penultime angulus d f h rectus,
quare cum duo anguli a d h et d f h sint equales, posito
ergo communi angulo h d f, erit angulus a d f equalis duobus
angulis qui sunt d f h et h d f, sed hiis duobus angulis
angulus h sunt equales duobus rectis per 32 primi. Cum
ergo angulus a d f cum angulo b d f equivaleat duobus rectis
per 13 primi, erit angulus b d f equalis angulo h
et angulo c per 20 huius, et hoc est primum. Et quia duo
anguli c et e sunt equales duobus rectis per 21 huius
erit angulus e equalis angulo a d f quod est secundum. Vel
id enim quod angulus a d f ad angulum h totum equivaleat
duobus rectis per 21 huius, et angulus e est equalis angulo
a d f, et hoc est propositum.

32 Super datam lineam circuli portionem describere
capientem angulum dato angulo equalem
seu rectum seu maiorem seu minorem recto.
Sit a b data linea et c datus angulus. Super lineam
a b volo describere unam circuli portionem recipien-
tem in circumferentia angulum equalem angulo c. Sit igitur
primo angulus c rectus. Divisa a b per medium describatur
super eam semicirculum, patet quod erit tota portio
per primam partem 30 huius. Si autem sit obtusus, ducatur
linea d a cum linea b a continentem angulum equi-
valentem angulo c, et a puncto a ducatur lineam
a e perpendicularem super lineam a d, et super puncto
b fiat angulus per 23 primi equalem angulo e a b,
in quo obtusus occurrit, nam ducta linea b f
usque ad perpendicularem a e, erit quod per 6 primi linee
f a et f b equales, posito itaque puncto f centro
circuli describam cum quantitate linee f a circulum a g b.

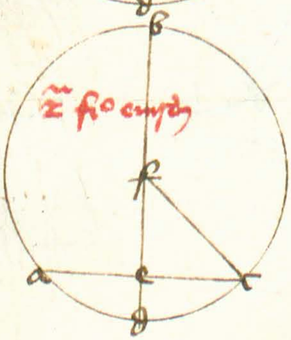
Erit quod per conversam 14 huius linea a d contingens circulum. Quare per primam angulus qui fit in portione a g b est equalis angulo d a b, quare et angulo c quod est propositum. Sit autem angulus c acutus, protracta linea a g contingente cum linea a b angulum equalem angulo c, et a puncto a ducta a e perpendiculari ad a g, et super puncto b faciam angulum equalem angulo e a b in suo termino, qui fa-bit acutus. Ducta linea b f usque ad perpendicularem a e, erunt quod per 6 primi f a et f b equales. Facto itaque f puncto centro circuli describam circulum a k b, eritque linea contingens circulum. Quare quod per conversam 14 huius linea a g contingens circulum, quare per primam angulus qui fit in portione a k b est equalis angulo g a b, quare et angulo c quod est propositum.

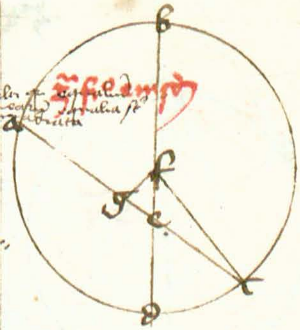
.33. A dato circulo dato angulo equum angulum capientem portionem abscidere. Sit datus circulus a b et datus angulus c. Volo ergo a circulo a b abscidere portionem unam capientem equalem angulo c. Protraho lineam in circulo lineam a b contingentem in puncto a, a quo ducam b a c contingentem dato circulo equalem angulo c. Erit quod per 31 huius a b portio existens a parte linee a d recipiens angulum equalem b a c et per consequens angulo c quod est propositum.

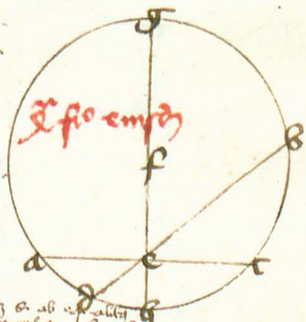

.34. Si intra circulum due recte linee sese invicem secent quod de duabus partibus unius earum provenit equum est ei rectangulo quod sub duabus alterius linee partibus continetur. Sint due linee a c, b d secantes se in circulo a b c d super puncto e. Dico quod illud rectangulum quod fit ex a e in e c equum est ei quod fit ex b e in e d. Aut enim ambe linee a c et b d transibunt per centrum circuli aut altera tantum aut neutra. Si ambe transeunt per centrum, erit e centrum, eruntque quatuor linee equales, quare liquet propositum per communem scientiam. Si altera tantum transibit per centrum, sit illa b d, centrum quidem circuli sit f, aut ergo b d secabit a c per equalia aut per inequalia. Si secat

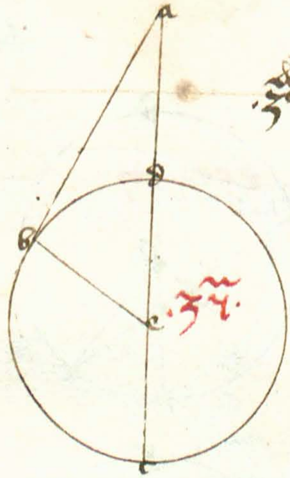

go per equalia, erit quia per primam partem 3e huius secat
eam orthogonaliter. Ducatur itaque linea f c. erit quia per
penultimam secundi quod fit ex b e in d e cum quadrato e f est
quadrato linee f d, equale et quadrato linee
c f. quare per penultimam primi et quadratis duarum
linearum f e et e c. Dempto ergo utrobique quadrato
e f erit quod fit ex b e in e d equale quadrato linee
e c. et quia e c est equalis a e, patet propositum. Item si
b d transiens per centrum secat a c per inequalia, a cen-
tro f ducatur f g perpendicularis ad a c. erit quia per secundam
partem huius 3e a g equalis c g. et ducatur linea f c
erit quia per 5am 2i quod fit ex b e in e d cum quadrato
e f. Item per penultimam primi cum quadratis duarum
linearum f g et g e propter rectum angulum f g e est
equale quadrato linee d f. Item quadrato linee f c. Item
quod et per penultimam primi et quadratis duarum linearum
f g et g c propter rectum angulum f g c est. Item
Dempto ergo utrobique quadrato linee f g erit quod fit
ex b e in d e cum quadrato linee g e equale qua-
drato linee g c. Sed per 5am 2i quod fit ex a e in e c
cum quadrato linee g e est equale quadrato linee g c.
Ergo quod fit ex b e in e d cum quadrato linee g e est
equum ei quod fit ex a e in e c cum quadrato linee
g e. Dempto ergo utrobique quadrato linee g e
quod fit ex b e in e d equale ei quod fit ex a e in
e c. quod est propositum. Item si neutra earum transit per
centrum sive altera earum dividat alteram per equalia
sive per inequalia, producta linea g f e h diame-
truli transeunte per punctum sectionis earum et
alteram dividit alteram per equalia ut b d a c
sive g h dividit a c per equalia et orthogonaliter
per 3am huius, erit per 2m modum huius quod quod fit
ex g e in e h equum est ei quod fit ex a e in e c
et per 3m modum huius quod fit ex g e in e h equum est ei
quod fit ex g e in e h equum est ei quod fit ex b e
in e d. Ergo quod fit ex a e in e c equum est ei quod fit
ex b e in e d, quod est propositum. Si neutra dividit
aliam per equalia, erit per 3m modum huius quod
quod fit ex g e in e h equale utrique eorum que fiunt ex a e
in e c et ex b e in e d quare unum eorum erit equale alii
quod est propositum

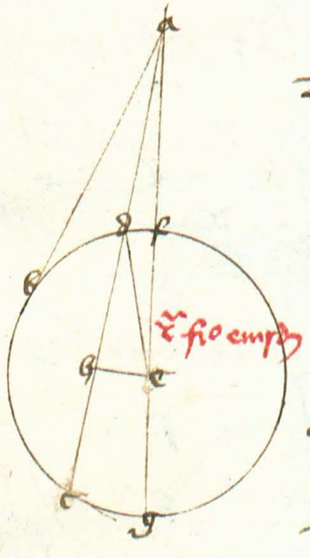

36ª Si extra circulum puncto signetur ab eo autem ad circulum alia secans alia contingens due recte linee ducantur quod sub tota secante eiusque parte sui extrinseca continetur equum est ei quadrato quod ex contingente linea describitur.

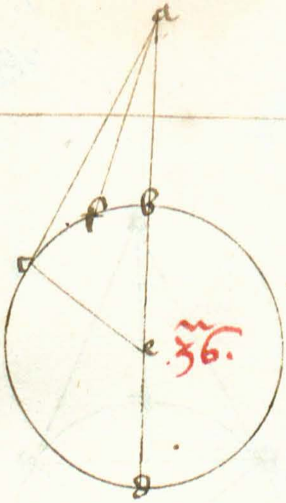
Sit a punctum signatum extra circulum c b d cuius centrum e a quo ducantur ad circulum due linee a b contingens et a d c secans. Dico quod illud quod fit ex a c in d a equum est quadrato linee a b. Aut enim a d c transit per centrum aut non. Transeat primo per centrum quod est e et ducatur linea e b que per 17 huius perpendicularis erit super lineam a b et quia linea d c divisa est per equalia in puncto e et est ei addita linea d a erit per 6 secundi quod fit ex c a in a d cum quadrato linee e d et ideo cum quadrato linee e b equale quadrato linee e a et ideo per penultimam primi equale quadratis duarum linearum e b et b a propter id quod angulus b est rectus. Dempto ergo utrobique quadrato e b erit quod fit ex c a in a d equale quadrato linee a b quod est propositum. Sed si linea a d c non transit per centrum sumatur a f g transiens per centrum et ducantur linee a centro e d ad punctum in quo linea a d c secat circulum et e h perpendicularis ad d c erit per 3am huius d h equalis h c. Et quia linea d c divisa est per equalia in puncto h et addita est sibi linea a d erit per 6 secundi quod fit ex c a in a d cum quadrato d h equale quadrato a h et addito utrique quadrato h e erit quod fit ex c a in a d cum quadratis duarum linearum d h et h e equale quadratis a h et h e et ideo per penultimam primi cum quadrato linee d e propter id quod angulus h est rectus cum quadrato linee d e, ideo quia d e et e f sunt equales per diffinitionem circuli cum quadrato e f equale quadratis duarum linearum a h et h e et ideo per penultimam primi quadrato a e. Sed etiam per 6 secundi quod fit ex g a in a f cum quadrato f e equale est quadrato linee a e. Quia ergo utrique eorum que fiunt ex c a in a d et ex g a in a f cum quadrato linee e f est equale quadrato linee a e ipsa erunt

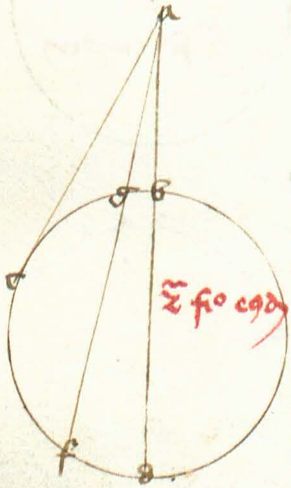

[illegible] extra
misit equalia. Dempto igitur utrique quadrato lineę
e f erit quod fit ex c a in a d equale ei quod fit ex
g a in a f. Sed id quod fit ex g a in a f est equale
quadrato lineę a b per premissam modo quintum, igitur quod
fit ex c a in a d est equale quadrato lineę a b
quod est propositum. Patet ex hac quod si puncto signato
extra circulum sit ab ipso ad circulum quotlibet secantes
lineę ducantur, rectangula que continentur sub totis
et earum portionibus extrinsecis adinvicem sint equalia,
quoniam omnia sunt equalia quadrato lineę contingentis.
Nota etiam quod si a quolibet puncto extra circulum signato
due lineę contingentes ad circulum ipsum ducantur, ipse erunt
adinvicem equales. Erit enim quod fit ex utraque earum equale
ei quod fit ex linea secante ab ipso puncto ducta in
circulum in partem eius extrinsecam. Hoc autem evidens
est ex premissa prima. Sit a punctus signatus extra
circulum b c d cuius centrum e, et ab ipso ducantur due
lineę a b et a d contingentes circulum in punctis b d.
Dico ipsas esse equales. Producam enim lineas e b et
e d. Erit quod per 17 huius uterque angulorum b et d rectus,
quare per penultimam primi quadratum a e erit equale duobus
quadratis duarum linearum a b et b e, similiter quod et duobus duarum
que sunt a d et d e. Quare quadrata duarum linearum
a b et b e sunt equalia quadratis duarum linearum
a d et d e. Et quia quadrata duarum linearum
b e et e d sunt equalia, ipsis demptis per communem
conceptionem erunt quadrata duarum linearum que sunt a b
et a d equalia. Igitur a b est equalis a d quod est
propositum. Aliter etiam ducatur linea b d, eritque per quintam
primi angulus e b d equalis angulo e d b, propter id quod
linea e b est equalis lineę e d. Et quia uterque duorum an-
gulorum b et d totalis est rectus, erit per communem scientiam
angulus a b d residuus equalis angulo a d b residuo
per sextam primi, quare linea a b est equalis lineę a d
quod est propositum.

36 Si fuerit punctus extra circulum a quo due lineę ad circumferentiam ducantur, altera secans, altera circumferentię applicata.

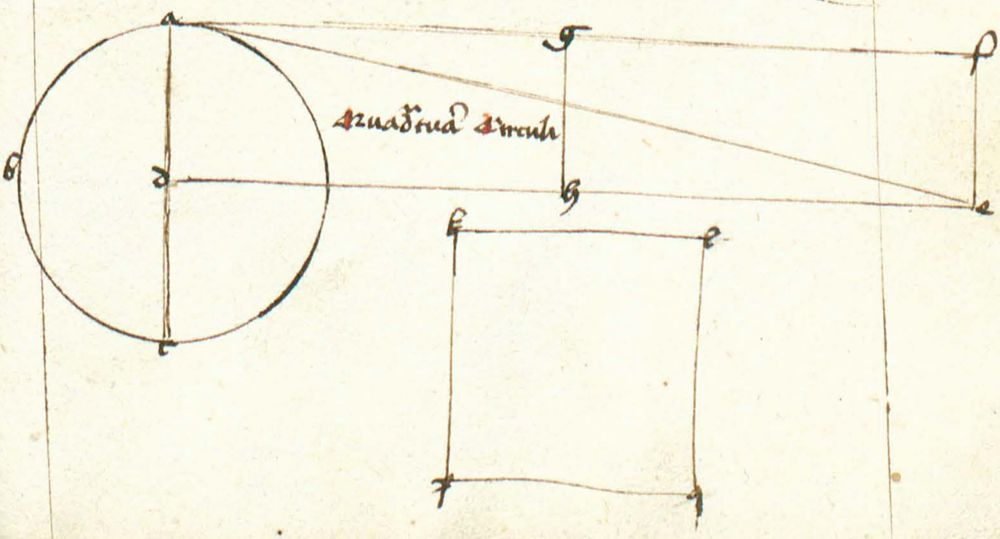

fuerit qz ex ductu tocius secantis in partem sui extrinsecam equm ei qd ex ductu tocius applicate in seipsm fit / erit linea applicata ex necessitate circulum contingens.

Sit punctus a / assignatus extra circulum b c d / cuius centrum e / a a quo ducatur ad circulum linea a b d secans ipsm et linea a c applicata circumferentie / et esto ut qd fit ex d a in a b sit equale quadrato a c / dico linea a c esse contingentem et e contra Si enim non est contingens / sit ergo contingens a f / erit qz per premissam qd fit ex d a in a b / equale quadrato linee a f / Quare quadratum linee a f est equale quadrato linee a c / et a c est equalis a f qd est impossibile per octavam huius erit ergo a c contingens qd est propositum / Item eiusmodi probatur aliter maneat prior ypothesis / et si linea a b d transeat per centrum ducatur linea e c / erit qz per b sexte qd fit ex d a in ab cum quadrato e b / est equale quadrato a e / Et qz qd fit ex d a in a b ponitur equale quadrato a c / igitur quadratum a c cum quadrato e c est equale quadrato a e / ergo per ultimam primi angulus c / est rectus / ergo per correlarium 15 huius / linea a c est contingens circulum qd est propositum / Si autem a b d non transit per centrum / ducatur a puncto a linea transiens per centrum et quia qd fit ex tota hac in eius partem extrinsecam est equale ei qd fit ex d a in a b per premissam / ipsum etiam erit equale quadrato linee a c / quare ut prius linea a c erit contingens circulum.

Explicit tercius liber Geometrie Euclidis cum commento Campani annoco per Johannem de Offinanczy Anno domini Millesimoquadringentesimoquadragesimoseptimo feria quinta ipso die sancti Valentiani martiris

Pro demonstracione quadrature circuli 2m quod in figura innuitur ponitur
magistri Henrici Brangburdini posita in tractatu sue geometrie
parte supposito et est ultima de quadraturis Area omnis circuli equalis
est tetragono sub medietate circumferencie et medietate dyametri contento Iste
suppositio habetur per proponem Archimenidis Omnis circulus triangulo
orthogonio est equalis cuius unum duorum laterum rectum angulum
continencium medietati dyametri circuli equale est alterum autem ipsorum
linee continenti circulum est equale Est autem proporcio linee continentis
circulum ad dyametrum tripla sesquiseptima Verbi gratia sit circulus a b c
sit a c dyameter et eius semidyameter sit a d et a puncto ducatur
linea orthogonalis d e usque ad equalitatem circumferencie ipsius
circuli Item ducatur a e linea perficiens ipsum triangulum
a e d Est igitur intencio Archimenidis quod triangulus a e d est
equalis circulo et hoc demonstrat subtilissime et quo supponitur mecum
Ducatur enim a f linea equedistans d e linee et ducatur
f e tetragonum perficiens Habeo igitur parallelogramum istud a f d e
divisum in duos triangulos per dyametrum a e. Et illi duo
trianguli constantes ipsum dyametrum sunt equales per penultimam
talo de triangulis erit circulus uni illorum triangulorum equalis
per premissam proponem Archimenidis igitur totum parallelogramum est
duplum ad circulum et per hoc medietas illius parallelogrami
vel tetragoni erit equalis circulo Dividatur igitur istum parallelogramum
tetragonum in duos tetragonos equales per lineam g h et erit
circulus alteri equalis scilicet cuilibet illorum continetur sub medietate
circumferencie et medietate dyametri ut et supra proponitur magistri
Brangburdini igitur circulus erit equalis tetragono sub semicircum-
ferencia et semidyametro contento Si igitur quadretur iste tetragonus
per primam proponem de quadratura erit circulus quadratus Et
pro ista supposicione vel tetragonum quadrari per ultimam proponem
secundi libri Euclidis et hec sufficiant de quadratura proponem

Cum ars tendens [illegible] eloquium [illegible] fere
divinitus emanante unde ex antiquorum seminatoribus
antiquorum assultare motus astrorum considerando medi-
ante ex statura corpore et vigilis attentis virum
celestium [illegible] Theorice sive volens explanare
sicut tangitur [illegible] sparsa in dictis auctorum
dicitur in uno colligens [illegible] recommendacionem assumo id quod
scribitur Ecclesiastici primo capitulo [illegible] Est omnis sapientia [illegible]
[illegible]
[illegible] de sancto Victore [illegible]
[illegible] ad unam viam [illegible] contra [illegible]
[illegible] ad unum finem [illegible]
ad perfectionem [illegible] tribus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad unum finem [illegible]
scilicet arismetica geometria astronomia et musica [illegible]
ad unam perfectam sapientiam [illegible] philosophorum [illegible]
recommendacionem assumo [illegible]
[illegible] Dei [illegible] sapientia [illegible]
recommendacionem [illegible] Est omnis sapientia [illegible]
[illegible] recommendacionem [illegible] possumus [illegible] primo
[illegible]
[illegible] Est omnis sapientia [illegible]
[illegible] sciencie [illegible]
[illegible] primo [illegible] [illegible]
[illegible] ex certitudine [illegible] primo [illegible]
[illegible] stabilis [illegible]
[illegible] demonstracionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Avicenna [illegible]
[illegible] primo [illegible]
[illegible] Theorica [illegible] sub compendio [illegible]
[illegible] quo ad
[illegible] quo ad [illegible]
ad [illegible]
[illegible]
[illegible] demonstraciones [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
scilicet ad [illegible] primo [illegible]

Quidem sicut enim est quod lux spiritualis que superfunditur rebus intelligi-
bilibus sic lux corporalis rebus sensibilibus. Sed igitur res sensibiles
que magis sunt sensibiles magis est receptiva lucis solis sic res que magis
intelligibiles que magis est receptiva lucis spiritualis. Sed res materiales
sunt magis receptive lucis spiritualis quam alie res cum magis sunt
intellecte. Hoc patet quia res sunt tanto receptibiles huius lucis que est
intellectus agentis et possibilis quanto ei magis assimilantur ut dicit philosophus 3o de anima.
Sed res materiales minime ei assimilantur. Cum enim anima abstracta sit
quia secundum ipsum intellectus est abstractus anima. Et sunt quanto res sunt res
materiales sunt tanto [illegible] et intellectus quanto est ut quod ad intelligendum. Et hoc
est quod dicit philosophus 2o physicorum velud oculus vespertilionis ita se habet ad lucem videntis
ut [illegible] que ad [illegible] manifestissima. Item in [illegible] intellectus est materia
[illegible] et [illegible] materiales non attingunt [illegible] in [illegible] sunt
formalem [illegible] ad [illegible] [illegible] quam per [illegible] [illegible] cum [illegible] quod [illegible]
consideratur [illegible] motus. Sed quia sicut per [illegible] intellectus [illegible] est in anima eo
quod [illegible] consideratur [illegible] [illegible] finale. Et quia [illegible] non
[illegible] sunt corporeis et passionibus [illegible] [illegible] ipsa cognoscit
[illegible] ad formam [illegible] consideratur eam formalem. Et quia forma est principium
operationum secundum de anima que operationes sunt quidem motus [illegible] consideratur eam
efficientem. Sed cum omnis actio sit propter aliquem finem [illegible] consideratur [illegible] finale
[illegible] quam consideratur 3o effectivam finalem et formalem quia anima que
[illegible] consideratur in ordine ad principium [illegible]. Et quia principium [illegible] est causa
sicut hic [illegible] [illegible] in 2o intellectus [illegible] [illegible] consideratur [illegible]
non est [illegible] causa in qua [illegible] finalis [illegible] non consideratur. Etiam
[illegible] abstrahit [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] aut [illegible]
[illegible] sicut [illegible] genus [illegible] formalis [illegible] anima que consideratur [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod dicit philosophus [illegible] intellectus [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]. Et quod [illegible]
[illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] linea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Euclides. Et quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que ad [illegible] [illegible] quia [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et hoc [illegible] ad [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] quod hoc in [illegible] [illegible] significat [illegible] [illegible]
[illegible] dignam et honorabilem [illegible] [illegible] [illegible] illa scientia est digna et [illegible]
que consideratur res [illegible] et honorabiles [illegible] aut est scientia intellectiva [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de anima [illegible] bonorum honorabilium [illegible] [illegible] magis
[illegible] alteram altera aut [illegible] [illegible] aut eo quod [illegible] et honorabiliorum
Sed hoc [illegible] quia [illegible] [illegible] res [illegible] digna et honorabilem [illegible]
magis [illegible] [illegible] ad [illegible] et ad [illegible] que sunt
[illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] intellectiva sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligentie
separate sunt [illegible] et [illegible] [illegible] intellectivo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]

stam dicit Bo[illegible] in sua [illegible] c. 2o. Unde que astronomia [illegible]
Et si quidem est dicta astri denominacio ut dicit [illegible] 2a [illegible]
[illegible] dicitur nobilissima quia omnibus aliis scientiis in astronomia ordinatur
ut dicit Albertus [illegible] in prologo [illegible] dicit [illegible]
logice philosophiam et geometriam [illegible] et omnem scientiam et aliquas
sunt ad astronomiam [illegible] et [illegible] quia sua sunt [illegible]
Et astronomia circa celestia consideratur que tamen sunt nobiliora [illegible]
ab istis [illegible] inferiora [illegible] magis [illegible] ut dicit [illegible] celi
[illegible] astronomia [illegible] digniores
[illegible] [illegible] ipsa est digna et [illegible] scientia
[illegible] dixi [illegible] in [illegible] scientiam [illegible]
optima et appellatur [illegible] scientia est [illegible] quam
[illegible] ad [illegible] felicitatem [illegible] et [illegible]
astronomia [illegible] ad [illegible] [illegible] studiosus
[illegible] [illegible] [illegible]
labor [illegible] [illegible]
[illegible] felicitas [illegible] in operacione [illegible]
in [illegible] [illegible]
in nobis [illegible] ipsa sapiencia que est [illegible] nobilissimarum ut dicit
[illegible] sapiencia [illegible]
Et [illegible] felicitas [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] felix [illegible]
[illegible] scientia [illegible]
[illegible] [illegible] dicebat ptolomeus
in [illegible] Almagesti [illegible] scientia [illegible] ad [illegible]
[illegible] astronomia est optima et appetibilis Et [illegible]
Sed attendendum ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in prologo alicuius libri [illegible] [illegible] subiectum [illegible] est
corpus celeste et omnis motus [illegible] [illegible] et passiones [illegible]
suis partibus eorum motibus [illegible] circulorum porcionibus
[illegible] Vel Corpus celeste [illegible] in se et in suis partibus
[illegible] sine [illegible] et alia [illegible] passiones [illegible]
[illegible] Vel sic Corpus celeste [illegible] suas partes et passiones
[illegible] figuracionis circulorum [illegible] in plano [illegible]
[illegible] in plano [illegible] est simplex [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] superficiei sine [illegible] ad
aliam [illegible] [illegible] ad polum et
aliam ad alium polum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] describitur in tabula et [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] corpus
solidum in tabula [illegible] apparenciam

pictura mathematica — Alia est pictura mathematica secundum evidentiam visualem. Et est quod
fit pictura alicuius corporis sperici in plano in ordine ad aspectum
nostri visus. Si enim sumatur corpus spericum et ponatur oculus ad polum
mundi articum et aspiciat usque polum antarticum, tunc tres
circuli scilicet tropicus cancri, equinoctialis et tropicus capricorni apparent
in eodem plano sic quod tropicus cancri est minimus, equinoctialis maior
sed medius et tropicus capricorni maximus, licet secundum veram picturam
scilicet realem et simpliciter tropicus cancri et capricorni sint equales et equi-
noctialis maior. Et ideo secundum istam picturam duo tropici videntur sup-
se circuire et includere in equinoctiali [illegible] cum inclusum semper est
minus includente secundum geometriam. Et ideo secundum picturam mathematicam
secundum evidentiam visualem tropicus capricorni est maximus sicut ut
dictum est. Et secundum hanc picturam sive speculationem quod est astrola-
bium Ptolomei et per hoc circulus capricorni ponitur circa limbum et inclu-
dens equinoctialem [illegible] medium sui et tropicum cancri minimum. Item
secundum istam picturam duo vel tria vel octo foramina videntur unum foramen
sicut in alidada astrolabii sunt duo foramina et in duo fora-
mina intrant [illegible] in tenendo astrolabium. Et hic ideo est
[illegible] aspiciendo per duo foramina non propter distinctionem eorum scilicet apparet
ac si esset unum foramen. Sed in simili cum vero [illegible] soli [illegible]
eclipsat solem. Et vero [illegible] [illegible] tamen [illegible] et ita cum
suppositum soli apparet [illegible] per ipsum sol. Item
cum [illegible] accipit de candela [illegible] magnum ignem quem si aspiciat
[illegible] apparet per ipsum ignis. [illegible] patebit
causa efficiens — [illegible] Causa efficiens huius scientie libri fuit [illegible] Gerardus Cremonensis
[illegible] vel si alius [illegible] collegit qui fuit
peritissimus in mathematica scientia ut [illegible] [illegible]
[illegible] arismetricam et geometriam theoricam planetarum et musicam
[illegible] quam nominavit nomine [illegible] qui dicebatur [illegible]
[illegible] est magis [illegible]. Item [illegible]
causa finalis et utilitas — [illegible] sed quid dicatur attendere. Causa finalis et utilitas [illegible]
[illegible] et completior [illegible] in tabulis et [illegible]
intelligens cum theoricam [illegible] [illegible] omnes [illegible]
[illegible] sciat. Et omnes motus planetarum [illegible] sine magna
[illegible] sciat et [illegible] [illegible] appor-
[illegible] regulas geometricales et arismetricales eclipses [illegible]
sine tabulis [illegible] et [illegible] Almanach indigebit.
[illegible] — [illegible] [illegible] est theorica [illegible] speculatio de motibus planetarum [illegible]
secundum [illegible] [illegible] est [illegible]
speculatio [illegible] orbes celestes qui [illegible]
[illegible]. Modus autem sciendi est diffinitivus et narrativus.
De divisione autem libri patebit.

Secundum textus

circulus ecentricus vel egressio cuspidis
vel egredientis centri dicitur. quia cum
mundus non habet idem centrum Pars
ecentrici que maxime remouetur a centro
mundi aux dicitur. siue longitudo longi-
or. sed pars que maxime accedit ad punctum dicitur oppositum
augis vel longitudo propior Duo vero loca circuli que
sunt inter medium augis et oppositum dicuntur longitudines
medie Sequitur de motibus planetarum

Iste liber dictus theorica planetarum cuius subiectum dictum
est primo dividitur in duos libros partiales
in primo continentur ea que supponuntur in tabulis ad inveniendum
in secundo continentur accidentia et passiones
verorum motuum planetarum. Secunda incipit ibi de retrogradatione et
que consequuntur illos motus planetarum. Primus in primo describit ea que suppo-
Saturni — primus liber habet quinque capitula in primo describit ea que supponuntur in tabulis. In secundo ad inveniendum verum
motum ad motum solis. In 3o ad inveniendum verum motum capitis draconis lune. In 4to
motum lune. In 5a ad inveniendum verum motum trium superiorum scilicet Saturni, Jovis et Martis. In 6to
ad inveniendum verum motum veneris et mercurii. Secunda ibi [illegible] ibi [illegible]
describit circulos et [illegible] circa eos [illegible] superioribus. In primo [illegible]
[illegible] et [illegible] primum capitulum habet quinque partes. In prima describit tres
circulos et [illegible] ibi [illegible] In 2a
[illegible] quos omnes planetas. In 2a ponit duo [illegible]. In 3a
describit [illegible] pertinentes ad intelligendum verum motum solis. In quarta
ponit duo [illegible] 2a ibi [illegible] 3a ibi medius motus solis
4ta ibi In una [illegible] prima pars habet tres clausulas seu capitulas
secundum quod describit tres circulos et pertinent [illegible]. Summa autem littera [illegible]
[illegible] primo circa primam partem scilicet circulus eccentricus [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible] scilicet [illegible] ab [illegible] spacio
[illegible] ymaginando tres orbes [illegible]
[illegible] totam speram illius planete. Dicimus ymaginando scilicet [illegible]
[illegible] et [illegible] in sole 2o sunt [illegible] orbes [illegible]
quo ad superficiem [illegible] et [illegible] quo ad superficiem [illegible] spissa
in una parte et in altera tenuis ad modum [illegible]. Et [illegible]
ut si [illegible] spissitudo [illegible] super centrum [illegible] tunc [illegible] orbis alte-
[illegible] ad [illegible] partes [illegible] spacium [illegible] quod in tota [illegible]
et [illegible] spissitudinis [illegible] ab [illegible] continue
attenuatur [illegible] autem [illegible] orbis est [illegible] spissitudinis in omnibus
partibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
septentrione et in illo situatum est corpus solare non [illegible] superficie
[illegible] lapis in bombarda [illegible]
[illegible] tertius [illegible] ubi primus est maxime
spissitudinis [illegible] ymaginacionem super centrum [illegible] ubi iste
[illegible] est maxime tenuitatis et in alia parte est maxime spissitudinis
ubi primus maxime tenuitatis et attenuatur ad [illegible] partes [illegible]
[illegible] orbes primo. Et [illegible] quo ad superficiem [illegible]
[illegible] quo ad superficiem [illegible] media [illegible] quo
ad utramque superficiem. Ex quo [illegible] quod [illegible] sol [illegible]
[illegible] cum est [illegible] patet quod [illegible] est
[illegible] quo ad superficiem [illegible] et ultima est [illegible] quo
ad superficiem [illegible] [illegible] patet quod [illegible]
non [illegible] quo ad utramque superficiem est [illegible]
[illegible] non [illegible] quo ad utramque

superficiem est eclipsis Et quo secundum eclipsis corporis quia hec eclipsis ana-
logice se extendit ad eclipsim differentem corporis solaris et ad ecli-
pses defectus augen solis, patet quia eclipsis defectus corporis solaris et
ad eclipses defectus quo ad utramque superficiem est eclipsis Sed de
defectibus augen sunt eclipses quo ad utramque superficiem divisio supra Et quo
ultimus secundum solem hec non eclipsis solis visibiliter sicut pro eclipsi
defectu corporis planete patet quia tunc visibiliter analogice sicut visibiliter
stat ipsum ad [illegible] sito Et inde secundum quod eclipsis in [illegible]
De motu eclipsium stat pro eclipsi defectu corporis planete patet quia stat visibiliter Et eclipsis
defectus corporis corporis solis [illegible] quarte ab [illegible] in [illegible] secundum motum
diurnum 59 minuta 8 secunda [illegible] secundum quem motum annus solaris compu-
tatur et [illegible] Sed eclipsis defectus augen sicut primi
et ultimi movetur [illegible] ad [illegible] partem [illegible] in [illegible] in
Quid sit eclipsis centrum centum annis unum gradum secundum Ptolomeum Et ideo quidam eclipsis
eclipses [illegible] in [illegible] ad [illegible] quia [illegible]
[illegible] incognita Sed si [illegible] totales [illegible]
tunc [illegible] sicut [illegible] spatio [illegible] in
[illegible]
et totalis [illegible] solis [illegible] eclipsis
Et ideo punctus [illegible] solis [illegible] est [illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible] 30
gradus [illegible] est quod punctus [illegible] in [illegible]
[illegible] 30 gradus Et ita [illegible] quia [illegible] solis [illegible]
[illegible] et in loco [illegible] quia [illegible] non [illegible]
[illegible] si non [illegible] tunc [illegible] Sed [illegible] eclipses [illegible]
hec non sequitur quia [illegible] eclipsis [illegible] est
Et ideo [illegible]
[illegible] et [illegible] descendit [illegible]
[illegible]
[illegible] Sed si [illegible] motu [illegible]
[illegible] et [illegible] hec apparet [illegible]
[illegible] eclipses totales [illegible] in [illegible]
Quod [illegible] et astronomi [illegible] in [illegible] non [illegible] secundum [illegible] astronomi [illegible]
totales et [illegible] Et in hec est [illegible] in [illegible]
Notabile [illegible] [illegible] astronomi [illegible] [illegible]
[illegible] eclipsis [illegible] eclipsis [illegible]
[illegible] in [illegible] libris
astronomie [illegible] in [illegible] libris [illegible] in [illegible] illo
[illegible] in [illegible] Sed in
tabulis [illegible] in aliis tabulis et [illegible] libris astronomie illo [illegible]
eclipsis [illegible] valet [illegible] eclipsis
est eclipsis [illegible] in [illegible]
[illegible] nobis [illegible] diffinitio [illegible]
[illegible] in astronomia solum [illegible] defectu planete [illegible]

cum planeta / et ita unum differencia sunt et diffinito / non differt
[illegible] per formosum [illegible] sito [illegible] et differencia [illegible] [illegible] secundo non conclu-
dit hic capi [illegible] omnium propositionem [illegible] si capit hic probe conclusionem
et [illegible] in planum sicut dictum est [illegible] tunc corpus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et hic imaginari
[illegible] circula [illegible] describit [illegible] planete [illegible] [illegible] [illegible] et hic imaginari
[illegible] [illegible] [illegible] dubitacio [illegible] quod [illegible]
inventi et [illegible] planetarum et stellarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super
[illegible] ptolomeum [illegible] filii adam [illegible] delinius [illegible] [illegible]
circulo et videbat quod sol [illegible] [illegible] [illegible] umbram corporum [illegible]
versus septentrionem in aliqua [illegible] parte anni et [illegible] versus meridiem in alia
[illegible] parte anni et [illegible] faciebat umbram perpendicularem / ymaginabatur
quod ipsi [illegible] celum [illegible] [illegible] in [illegible] directe [illegible] capitis
corporum et considerabat quod sol fuit directe super [illegible] capitis corporum [illegible] faciebat
umbram perpendicularem / et quando [illegible] [illegible] versus septentrionem
tunc faciebat umbram meridionalem / et quando [illegible] veniebat ad [illegible] capitis
corporum [illegible] faciebat umbram perpendicularem / et dum ab illo [illegible]
recedebat versus meridiem tunc faciebat umbram septentrionalem / ymagi-
nabatur quod ipsi [illegible] celum [illegible] quod describit sol [illegible] motum per circulum
anni in zodiacum / et quod sol [illegible] sit septentrionalis [illegible] meridionalis / et
non semper perpendicularis [illegible] [illegible] [illegible] in anno / [illegible] [illegible] quod circula
sol [illegible] zodiacum in una parte declinat versus septentrionem in alia versus
meridiem [illegible] duobus locis [illegible] celum ymaginatus [illegible] [illegible]
[illegible] capitis corporum [illegible] equinoctialem / et [illegible] lapidis [illegible]
marmoreum et super eo sculpserunt duos circulos [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et zodiacum [illegible] considerabant quod stelle fixe
[illegible] [illegible] in [illegible] et semper [illegible] distancia sunt ab invicem
[illegible] [illegible] quod [illegible] unus orbis [illegible] omnes ille stelle [illegible] fixe et
ad motum eius moventur / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod stelle non
moventur sicut pisces in aqua / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible] aliud
lapidem [illegible] / et super eo [illegible] stellarum in [illegible] [illegible]
considerabant quod sol et luna [illegible] sunt [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] stellas [illegible]
considerabant [illegible] [illegible] in diversis temporibus [illegible] distabat ab invicem
[illegible] in [illegible] quod [illegible] septem [illegible] sol luna et alii [illegible] planete
non sunt [illegible] in uno orbe [illegible] [illegible] moventur sicut pisces in aqua [illegible]
orbem [illegible] [illegible] quod unumquodque corpus [illegible] [illegible] orbem et [illegible]
septem orbes [illegible] septem planetarum et sculpserunt aliud lapidem marmoreum
planum et super eo septem circulos [illegible] [illegible] / et super [illegible] unam
stellam [illegible] [illegible] delinius [illegible] [illegible] marmoreis [illegible] [illegible]
delinius / [illegible] alii duo [illegible] [illegible] filii noe [illegible] [illegible]
[illegible] lapides [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
sunt inventi [illegible] filii noe [illegible] [illegible] equinoctialem considerabat [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] considerabat quod sol fuit super [illegible]
capitis corporum et videbat [illegible] versus septentrionem faciendo umbram

[illegible] notabile [illegible]

notabile [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stellas

meridianum qui transibat altera vice ad cenith capitis eorum
in toto anno equo tempore propter declinationem versus meridiem plus
moraretur sol in medietate septentrionali quam in medietate meridionali. Secundo
concluderetur quod illi duo circuli non dividerent se invicem in partes equales
sed sic quod maior portio esset versus septentrionem de circulo zodiaco quam
versus meridiem. Et quo magis tenderet apparebat quod terra illorum declinans
a centro mundi distabat et concluditur quod sol non in suo orbe habente centrum
simul cum terra centrum terre quod centrum terre sit centrum istius circuli. Sic igitur
deprehendi in uno quam planeta de excentricis. Primo est notandum (sciendum?) quod
si est eccentricus sol et quod omnes sphere sunt eccentrice alias esset scissio sphere
vel condensatio vel vacuum committeretur [illegible] impossibilia sunt ista parate
speculanti. Unde et nunc sol apud [illegible] usque ad [illegible] in libro
[illegible] dierum sol moratur quam in alia medietate. Secundo patet etiam
de eclipsibus lunam aliquando luna nulla latitudine habens non eclipsatur
et aliquando eclipsatur totaliter. [illegible] non patet nisi quod luna aliquando
est propinquior terre [illegible] in nodo aliquando remotior sic quod non per umbra
terre luna attingitur quam [illegible] et quando attingit tamen propinquior
patet etiam declaratur [illegible] longitudine solis que via [illegible]
Notabile quomodo aux est [illegible] investigatur [illegible] in [illegible] de [illegible]. Quarto non tamen illam partem
per eccentrici quod aux imaginatur tribus modis primo capitur pro parte remotiori
deferentis planete que maxime [illegible] vel declinatio
vel contra [illegible] non [illegible] per [illegible] Sed [illegible] immobile
est quia augetur totalis portio deferentis planete venit ad propinquitatem
maximam superficiei concave illa [illegible] aux [illegible] vel aux [illegible] et
de ista [illegible] quod aux solis immobilis [illegible] ad motum octave
sphere et [illegible] quod [illegible] in [illegible] immobiliter aux et [illegible] illa aux
Nota de auge [illegible] [illegible] in [illegible] in parte [illegible]
[illegible] in superficie [illegible] aux [illegible] immobilis [illegible] [illegible]
Secundo aux ad motum octave sphere [illegible] in sole [illegible] aux [illegible] parte [illegible]
Quarto aux superficiei [illegible] in superficie [illegible] Et ista est in sole [illegible] immobilis [illegible]
per capi [illegible] parte octave sphere quam [illegible] linea [illegible]
[illegible] augem [illegible] Et aux [illegible] dicta [illegible] augem primo
dictam in [illegible] [illegible] uno gradu secundum motum octave sphere
Et isto [illegible] aux [illegible] in tabulis Et [illegible] aux [illegible] quod elevatio
Notabile secundum de longitudine media latitudine [illegible] non [illegible] longitudine medio Unde [illegible]
quod longitudines medie sunt puncta [illegible] augem et [illegible] augem
[illegible] non [illegible] in longitudine [illegible] mediis sunt maxime non [illegible]
semper in [illegible] punctis sunt [illegible] augent
[illegible] in tabulis et [illegible] quod longitudo media
[illegible] medio [illegible] parte que [illegible] augem et [illegible] augem
[illegible] non [illegible] Secundo [illegible] [illegible] augem [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ad
et declinatio [illegible] omnes [illegible]
[illegible] et declinatio Et in sole sunt illa puncta quo [illegible]

orthogonaliter secantis lineam transeuntem per centrum terre et centrum [illegible] et oppositum augis [illegible]
[illegible] sol maior [illegible] eccentricus [illegible] non [illegible]
[illegible] augis [illegible] terre sunt in una linea
[illegible] aux [illegible] maxime [illegible] centro terre [illegible]
[illegible] linea [illegible] centro terre
[illegible] dubitatur [illegible]
[illegible] 3 [illegible] puncto [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] puncta sunt [illegible]
[illegible]
[illegible] orbium [illegible]
[illegible] orbes [illegible] 36 [illegible]
[illegible] orbes [illegible] 36 [illegible] 36 [illegible]
[illegible] orbes [illegible]
[illegible] antiqui astronomi [illegible]
[illegible]
[illegible] orbes [illegible]
[illegible]
[illegible] in libro [illegible]
[illegible] sol [illegible] orbes sunt [illegible]
[illegible] orbes [illegible]
[illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible]
[illegible] astronomi [illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] astronomi [illegible]
[illegible] sol in [illegible]
[illegible]
[illegible] centri sol [illegible]
[illegible]
[illegible] sol [illegible] longitudinibus mediis
[illegible] sol [illegible] longitudinibus mediis [illegible]
[illegible]
[illegible] sol [illegible] longitudinibus mediis [illegible]
[illegible]
[illegible] saltem [illegible]
[illegible] 33 [illegible] concludi [illegible]

Rotatur autem media abside in [illegible] epicicli [illegible] sol [illegible]
abside in circulo in suo centro epicicli quolibet die naturali quinquaginta
novem minuta et octo secunda

Sed a principio [illegible] ponit duo mobilia et [illegible] infor-
[illegible] -et 2m [illegible] ista [illegible] [illegible] clausulas -et [illegible]
[illegible] duo [illegible] dicit [illegible] [illegible] tota [illegible] absoluente in
orbibus omni die, et sol non [illegible] in proprio circulo omni die [illegible]

motus uniformis — [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] istam [illegible] primo non quod [illegible]
[illegible] motu regulari [illegible] uniformis [illegible] [illegible] totum et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tota uniformiter

regulare — [illegible] [illegible] [illegible] polum. Sed motus regularis est [illegible] quam mobile
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita quod uno [illegible] non [illegible] [illegible]
alio -et [illegible] [illegible] tota regulari -quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in 20
[illegible] [illegible] [illegible] motu regulari et uniforme [illegible] 20 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible] motus uniformis [illegible] [illegible]
[illegible] regulari. [illegible] motus regularis [illegible] mobile [illegible]
[illegible] -et motus uniformis [illegible] [illegible] mobile [illegible] motu regulari
[illegible] uniforme [illegible] [illegible] mobile [illegible] 2m motus uniformis

De nono [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mobile [illegible] [illegible] Sed [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] nonam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu
et [illegible] [illegible], quod in illa nulla stella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] nona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] quod non [illegible] Sed astronomi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
octo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad unum motum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nonam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mobilem [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mobile in sua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mobile [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] nona [illegible] [illegible] [illegible] ptolomei [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nona [illegible] appellant [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tota [illegible] [illegible]
Et non [illegible] [illegible] de octava [illegible] quod illa [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible]

motus octave spere — Zodiaci ab [illegible] in [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] primo [illegible] motus simplices, [illegible] quod intelligatur
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

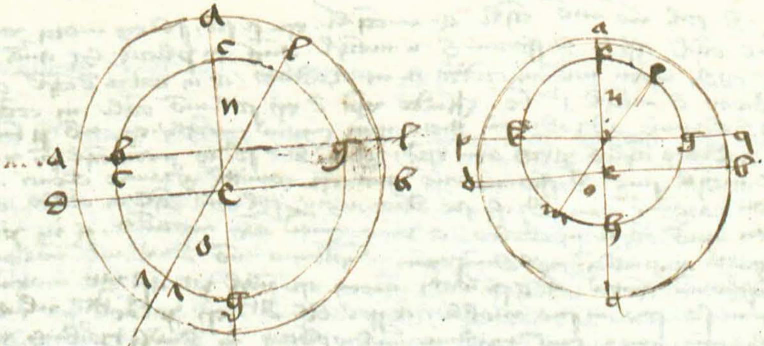
Et [illegible] [illegible] motus [illegible] planete — in [illegible] [illegible] [illegible] omni die 7 9 [illegible] et [illegible] 19 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] motus [illegible]
[illegible] [illegible] non in 367 [illegible] et 6 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] -et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] zodiaci [illegible] 36[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

sexagesimorum ad secunda, volumus scilicet ad 2am vel 3am. Si ita volueris
ad terciam multiplica per sexagesima pervenient secunda 2 1 6 0 0 0. Deinde
multiplicetur per 60 et pervenient 3a 1 2 9 6 0 0 0 0. Deinde multiplica-
bitur per 60 et sic veniunt 4a 7 7 7 6 0 0 0 0 0. Deinde capiat motum solis
in uno die secundum motum de sole [illegible] vel alium planetam secundum [illegible]
[illegible] et quia summa in tabulis de sole capitur [illegible] motu solis in uno
die scilicet 59 minuta 8 2a 19 3a 43 4a et quia magna precisione
non curatur [illegible] pro 43 quartis quia plus quam medietas capiatur una
tercia et addatur 19 terciis et erunt 20 3a. Si ita est summa tabula
[illegible] tercia reducitur ad eandem denominationem secundum doctrinam algorismi de
minutiis multiplicando 59 minuta per 60 et pervenient 3540 2a
quibus addantur 8 2a et statim erunt sic 3548. Deinde multiplice-
tur per 60 et pervenient 212880. Deinde addatur 20 3a et statim
erunt sic 212900. et ista sunt tercia quibus sol movetur uno die.
Deinde videatur quantum sol movetur per unam horam dividendo numerum predictum 3a
per 24 in quotiente veniunt 8870 3a quibus sol movetur in una hora. [illegible]
[illegible] ea sunt tercia quibus sol movetur in uno die. et in residuo manent 20
que quia sunt minus quam medietas [illegible] [illegible] Deinde videatur quantum
sol movetur in uno 60to hore dividendo 8870 3a quibus sol movetur
in una hora per sexagesima et in quotiente venient 147 et in residuo
manent 50 et quia plus est quam medietas 60 [illegible] addatur unitas et
statim erunt sic [illegible] 148 3a [illegible] [illegible] Deinde
videatur quantum sol movetur in uno secundo dividendo 148 3a quibus sol
movetur in uno 60to per 60 et pervenient in quotiente duo 3a quibus sol movetur
in uno secundo hore [illegible] [illegible] predicta. et in residuo manent
28 quia minus sunt quam medietas [illegible] [illegible] et statim tota
summa sic ordinata | 0. g. minuta 2 | 2|12900 | 88[illegible]0 | 148|
Deinde dividantur 3a zodiaci per 3a quibus sol movetur in uno die et in
quotiente veniunt 365 dies quibus sol movetur in uno anno. et in residuo manent
que non possunt dividi 51500 3a que divide per 3a quibus sol movetur
in una hora et in quotiente pervenient 5 hore quibus sol ultra predictos
dies movetur in anno. et in residuo manent que non possunt dividi
7150 que divide per 3a quibus movetur in uno 60to hore et provenient
in quotiente 48 minuta. et in residuo manent 46 que non possunt dividi
in quotiente [illegible] divide vero ea per 3 quibus sol movetur in uno 2o hore scilicet per 2 et in quotiente
pervenient 23 2a. et in residuo nihil manet. Annus igitur solaris continet
365 dies 5 horas 48 minuta 23 2a [illegible] dicitur quod annus
solaris est 365 dies [illegible] [illegible] horarum. quia in maiori precisione [illegible]
[illegible] [illegible] pro 48 minutis et 23 2is ponitur unitas ad horas
et [illegible] [illegible] anno ultra dies [illegible] [illegible] horas. et possumus
modo [illegible] [illegible] [illegible] planete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et isto
modo [illegible] [illegible] addendo vel dividendo in sole luna vel alio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capere motum planete in uno anno. Deinde
[illegible] [illegible] in uno die 2a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reducendo ad [illegible]

ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel alios [illegible] ad quos reducitur [illegible]
motus planete in uno anno et in [illegible] [illegible] dies [illegible] [illegible]

Medius motus est [illegible] [illegible] [illegible] centro [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] sol moveatur in orbe [illegible] inequaliter [illegible] [illegible] stella
[illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 74 [illegible]
[illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] zodiaci. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in orbe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in orbe [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] angulos [illegible] [illegible] centro [illegible] angulos
[illegible] de orbe [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol in centro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit a b c d e in [illegible] [illegible] circulus [illegible] [illegible] sol [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] punctum [illegible]
sit [illegible] et punctum [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol
[illegible] in puncto [illegible] [illegible] [illegible] circuli duobus diametris [illegible]
[illegible] sit a f g [illegible] [illegible] alia dyameter circuli maioris
sit d e b circuli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ducatur
linea a puncto [illegible] [illegible] [illegible] circuli [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] circuli [illegible] ad nadir sol [illegible] sit punctum [illegible]
[illegible] [illegible] nadir sol [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad punctum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo sol [illegible]
punctum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] angulos in [illegible] duobus [illegible] angulus [illegible]
[illegible] [illegible] angulo in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angulo
[illegible] [illegible] angulos [illegible] [illegible] duobus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] angulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angulo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sol [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] nadir
punctum [illegible] in [illegible] nadir [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] sol in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad punctum in
[illegible] sol in [illegible] [illegible] angulos angulos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible]

Modo vero quia auctor sufficienter istam conclusionem solis motus equalis in excentrico quam motus
inequalis in orbe signorum non deducit sed relinquit legentibus quia liber
iste totus est secundum geometricas [illegible] et quod hic supponit hic notum
et demonstratio [illegible] quod in principio [illegible] eandem lineam medii motus equalis in duobus
centris duorum circulorum scilicet excentrici [illegible] per se unde
[illegible] quod in predictam dispositionem figuralem sol movetur [illegible] per ff
ad punctum g in tempore [illegible] a puncto g per h ad punctum [illegible] in tempore
a [illegible] est quod sol in tempore [illegible] perficit [illegible] in circulo et
[illegible] diametri [illegible] diametri [illegible] motus
ad diametrum [illegible] diametri [illegible]
[illegible] ad circumferentiam zodiaci ut [illegible] ad punctum [illegible] tunc
[illegible] est quod sol in tempore [illegible] perficit arcum [illegible] a p et
[illegible] arcum [illegible] c quod et arcus q a p est minor arcu p c quod
est minor [illegible] semicirculi est arcus d a
b et arcus d a b est maior arcu q a p [illegible]
[illegible] quod arcus q a p est minor arcu d a
b [illegible] arcu p c [illegible] est minus
[illegible] et arcus d a b
[illegible] arcui p c q [illegible]
[illegible] semicirculus b c d [illegible] semicirculo
d a b [illegible] q d c a p [illegible]
[illegible] sol perficit motu [illegible] alonginque
[illegible] ad aliam longitudinem [illegible] perficit [illegible] orbe signorum
[illegible] semicirculo [illegible] perficit [illegible]
[illegible] perficit [illegible] et [illegible] linea
[illegible] et [illegible] motu [illegible] in orbe
signorum [illegible] linea [illegible]
[illegible] linea [illegible] in orbe signorum
[illegible] linea [illegible] in orbe signorum [illegible]
Consequentia [illegible] autem [illegible] in [illegible] sol [illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible] ad [illegible]

Sed si sol non movetur equaliter a centro ecentrici, tunc sequitur
quod motus eius est difformis et irregularis. Respondetur, dicendum quod motus uniformis
per eundem motum non in centro et in zodiaco et in centro terre et
zodiaco est irregularis et hoc secundum visum et quod sol movetur equaliter in centro
sed relative ad zodiacum dicitur ipsum movere irregulariter quia non per circumferentiam
in zodiaco equales partes omni tempore. Et quando dicitur sic quod motus celi sit uniformis
et irregularis tunc difformis non sequitur quia communiter conceditur. Et
tunc arguitur contra illud. Si sic dicta argumenta solis non equaliter in centro et non
tunc motus eius in centro et tunc sunt ad negativa. Sed in prima
argumento argumenta non dicuntur. Dicimus non dico vel ullam petitionem
astronomie quantum ad considerationem motus quia non valet per conservare motum in-
quantum in se sed in suo mobili et propter hoc dicitur quod per placitum vel orta
planete non sunt tardius vel velocius in diversis temporibus nisi
in relatione. Sed astronomi considerant motum in ordine ad consideraciam in ge-
nerali et ita stat quod sol pertransit equalia spacia in suo centro quando
in auge et similiter in opposito augis tamen astronomi dicunt ipsum in istis locis
in equalibus moveri quia equales portiones circuli solis in opposito augis plus tendunt
ad octavam speram quam equales portiones circuli solis in auge propter lineas
ductas de lineas exeuntes a centro solis in utraque parte. Sed sic dicta
solem equaliter utrumque moveri quia motus eius est in centro sole existente
in auge est equalis motui in centro sole existente in opposito augis sed
portiones circuli sunt equales quia motus est conversus ad circumferentiam primi spere

Medius motus solis dicitur arcus zodiaci interceptus inter lineam
exeuntem a centro terre ad locum arietis et lineam exeuntem
ab eodem centro ad firmamentum lineam dico equidistantem
linee exeunti a centro centri procedenti corpus solis. Verus
motus solis est arcus zodiaci inter lineam veram caput arietis
et lineam exeuntem a centro terre et transeuntem per corpus solis.
Equatio solis dicitur arcus zodiaci inter medium motum et verum
motum quae equatio nulla est sole existente in auge vel in
opposito augis. Sed sole existente in longitudinibus mediis maxima.
Argumentum solis dicitur arcus zodiaci cadens inter augem et lineam

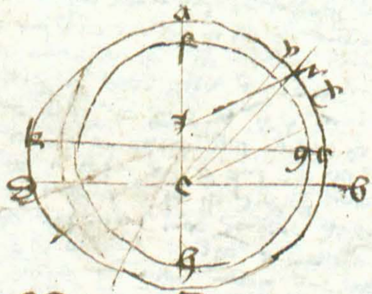
Secundum autem circulum eccentricum motum solis et aux solis in sphaera
[illegible] Arietis [illegible] caput Arietis et Librae [illegible]
[illegible] ad [illegible]
sol [illegible]
[illegible] augem [illegible] motus [illegible]
[illegible] aux solis [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] aliorum [illegible]
[illegible] aliorum
[illegible] motus [illegible]
[illegible] motus
[illegible] Ptolomeus [illegible] sol [illegible]
[illegible] sol [illegible] Almageste
[illegible] sol [illegible]
[illegible] motus solis [illegible] zodiaci [illegible] motus
[illegible] motus [illegible] motus solis [illegible] zodiaci
[illegible] ad [illegible] ad zodiacum [illegible] solis [illegible]
[illegible] motus solis [illegible]
[illegible] zodiaco [illegible]
[illegible] ad zodiacum [illegible]
[illegible] zodiaci [illegible]
[illegible] in circulo [illegible]
[illegible]
[illegible] sol [illegible] Arietis [illegible] zodiaco [illegible]
[illegible] astrologos [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in zodiaco signa [illegible]
[illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] sol [illegible] zodiacum [illegible] ¶ zodiacus nona sphaera
[illegible] zodiacus [illegible]
[illegible] zodiacus [illegible] ¶ zodiacus nonae sphaerae
[illegible] sphaerae [illegible]
[illegible] celi [illegible]
[illegible] astrologos [illegible] octavae sphaerae [illegible] ¶ 2o
[illegible] motus [illegible] zodiaci [illegible]
zodiaci [illegible] octavae sphaerae [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] lineae posite

Sed a centro terre et puncto quem linea ducta a centro ecentrici
4e no. transit. Isti linee eque distante a centro terre, a qua et ab hac [illegible] possumus
huius quod sequitur motus planete et dux. quod dux et modum inveniendi motum centri planete [illegible] [illegible] no
[illegible] per zodiacum et [illegible] linea. Aliqui et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per signa gradus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sunt tria signa [illegible] gradus et [illegible] Et [illegible] quod [illegible] in celo [illegible]
vel imaginarie [illegible] [illegible] dividitur in 12 [illegible] equales [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] gradus dividitur in 60 partes equales [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per divisionem [illegible] [illegible] et [illegible] 60 [illegible]
Signum quod signum phisicum. [illegible] unum signum phisicum in astronomia [illegible] et [illegible] signum phisicum
[illegible] signum quod est 30 gradus. Sed signum quod phisicum 60 gradus [illegible]
ad [illegible] zodiaco sunt [illegible] signa [illegible] et 6 phisica. Sed [illegible] 60 gradus
[illegible] signum phisicum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ita quod [illegible] [illegible] et ita [illegible] ad dividendum in partes equales
tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
ad se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differentia phisica. Sed [illegible] [illegible]
[illegible] ad se [illegible] [illegible] divisionem [illegible] [illegible] 30 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum centri planete [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad tabulas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] Et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Quinto notandum de medio motu. planete et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Quinto no [illegible] [illegible] [illegible] medius motus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod ducit nos in [illegible] veri motus [illegible] addita [illegible]
[illegible] [illegible] in tabulis [illegible] [illegible] ducit nos in [illegible]
[illegible] quod [illegible] motus est uniformis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plus [illegible] alio [illegible] planeta [illegible] motu [illegible] medius
6e no. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sexto no [illegible] [illegible]
An linea [illegible] medii motus sit realis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] linea [illegible] medium motum [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] terre [illegible] [illegible] et orbem [illegible] quem linea [illegible] ad [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] vel veri [illegible] [illegible] linea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] terre a [illegible] [illegible] Et [illegible] linea [illegible]
et imaginabilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quomodo sunt linee reales vel non [illegible] [illegible] possumus [illegible] [illegible] [illegible] linea imaginaria [illegible] [illegible] et
1o no motus veri [illegible] realis. Septimo no et [illegible] [illegible] [illegible] motu solis [illegible] ille [illegible]
motus veri [illegible] planete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod nos possumus [illegible]
[illegible] et [illegible] planeta et [illegible] puncto in zodiaco [illegible] linea
imaginaria [illegible] a centro terre [illegible] ad zodiacum et [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] zodiaco [illegible] [illegible] nove et [illegible] [illegible] tabule [illegible] [illegible] [illegible]
zodiaco nove spere et [illegible] [illegible] [illegible] octave [illegible] [illegible] [illegible]
octave spere distat [illegible] [illegible] nove spere [illegible] [illegible] [illegible] locum planete
in octava spera addita distantia inter [illegible] octave spere et [illegible] nove vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] verus motus planete [illegible] in nona spera. No octavo
8vo no [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] medius motus cum vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] addendum vel subtrahendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
motus a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

in longitudine media [illegible] primi quod linee [illegible] et medii [illegible]
sunt una et eadem linea [illegible] [illegible] solis [illegible] distantia
inter illas duas lineas [illegible] [illegible] non differt [illegible]
[illegible] quod linea [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible]
quod [illegible] due linee sunt una et eadem linea [illegible] [illegible] quod ille
due linee [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sunt distincte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in longitudine media linee
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ille
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in sole [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in tabula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augis quod [illegible]
solis et in auge vel [illegible] augis [illegible] [illegible] angulus [illegible] [illegible] [illegible]
motus quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solis et in longitudine media [illegible] [illegible]
[illegible] angulus [illegible] duas lineas [illegible] centro [illegible] quod [illegible] linee [illegible]
medium motum [illegible] [illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod solis
[illegible] in longitudinibus mediis [illegible] est maxima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea [illegible] solis
[illegible] [illegible] linea e g v [illegible] [illegible] solis [illegible] in longitudine media est arcus t v
[illegible] [illegible] quod [illegible] solis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] augis vel [illegible] augis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augem [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
linea e g t [illegible] [illegible] motus solis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
angulum [illegible] centro e [illegible] angulus v e b [illegible] angulus v e v [illegible]
[illegible] linea [illegible] medium motum [illegible] linee [illegible] [illegible] e g v
[illegible] [illegible] [illegible] e p [illegible] arcus t v vel [illegible] arcus t v
[illegible] arcum v b vel [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] solis [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] arcus v v [illegible] arcum v b quod anguli sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arcus t v [illegible] arcum v v [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arcus t v [illegible] arcum v b vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod arcus t v est [illegible] arcus v v [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arcus t v [illegible] [illegible] [illegible] arcum v v [illegible] [illegible] arcum v b quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
augis [illegible] in longitudinibus mediis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per similitudinem est [illegible] solis [illegible] arcus quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible]
motus solis [illegible] [illegible] augis in [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in tabulis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augis [illegible] [illegible] [illegible] augis
in prima [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible] motus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Per medium motum augis de certa sperula quendam [illegible] augis

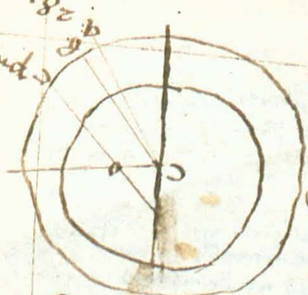
[illegible] que ab augis [illegible] [illegible]
[illegible] et calculabatur verum motum [illegible] octava spera [illegible] in auge [illegible]
[illegible] veri motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] invenire que [illegible]
[illegible] et vero [illegible] [illegible] possit [illegible] in [illegible] [illegible] medius motus arcus
[illegible] eum in [illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] motibus ut [illegible] verum motum [illegible] [illegible] calcula-
et [illegible] alios ad [illegible] [illegible] alphonsus rex ordinat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad tabulas
[illegible] medium motum solis [illegible] illum arcum [illegible] [illegible] augem [illegible]
[illegible] arcum ab auge usque ad augem in [illegible] [illegible] [illegible] augem [illegible]
solis et [illegible] arcum solis [illegible] quo intra in tabulas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arcu [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] motum [illegible] arcum [illegible] [illegible] [illegible] signis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
motum in circulo signorum

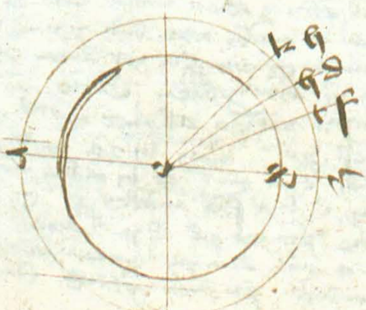
In una autem [illegible] [illegible]
maior medius motus [illegible]
equatio [illegible] est In
alia [illegible] [illegible] [illegible] addenda
est [illegible] [illegible] autem medium motum solis est [illegible] [illegible]
arcum zodiaci qui [illegible] [illegible] ad zodiacum [illegible] arcum
eccentrici [illegible] a [illegible] [illegible] ad eccentricum. et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
medium motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est ab auge [illegible] [illegible] signorum usque ad [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augis [illegible] medius
est [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
augis ad augem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] zodiacum [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] zodiaci
[illegible] ad totum eccentricum [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] eccentrici a [illegible]
[illegible] tabuliste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud
[illegible] [illegible] equatio [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signorum
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] signis [illegible] addenda
[illegible] et [illegible] ab auge usque ad [illegible] augis [illegible] [illegible] maior est medius motus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] zodiaci [illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ab auge

in octava augis non posset accipi [illegible] quod equacio argumenti semper ad
arcum et non ad medium motum et propter hoc distat ab auge [illegible]
arcum quod possent scilicet equaciones recte ad medium motum. sicut ad arcum. ita quod [illegible]
ad arcum recte est [illegible] primo gradus scilicet equacionis [illegible] et convenit [illegible]
duobus [illegible] per totum zodiacum. vel melius recte sicut facit [illegible] arcum
[illegible] et quod [illegible] non [illegible] nec potest [illegible] sicut [illegible] quod [illegible]
quod contingit [illegible] in tabulis cum [illegible] signis [illegible] ad arcum [illegible]
inveniunt equacionem. cum [illegible] maximam equacionem ut demonstrat [illegible]
[illegible] et quia [illegible] quod [illegible] equacio semper super medium motum et non
super arcum. et quod medium motum [illegible] ad arcum calculare per omnes astrologos
[illegible] in initio cancri [illegible] signis equacio [illegible] ulla. quia
ubi est augis [illegible] medii motus et [illegible] vocat ut demonstratum est [illegible]
et quod [illegible] in [illegible] ad libram [illegible] longitudinem medie [illegible]
[illegible] cancri [illegible] equacio maxima [illegible] et [illegible]
[illegible] equacio inveniet ulla. et [illegible] maxima quod est ad
[illegible] et [illegible] intitulatur [illegible] gradibus
[illegible] inveniet maxima [illegible] ulla [illegible] non sunt [illegible] scilicet equaciones
ad medium motum solis sed ad arcum. Et quod alio [illegible] ab auge ad octavum augis [illegible]
uniformem [illegible] quod non [illegible] secundum successionem signorum [illegible] et [illegible]
ponendo augem in [illegible] quod est [illegible] 3° [illegible] dubitatur quomodo [illegible] 3°
[illegible] quod [illegible] zodiaci et [illegible] signo contingit invenire [illegible] equacionem in [illegible]
[illegible] et [illegible] tabularum [illegible] quod [illegible] in arcu
[illegible] maxima equacionem [illegible] in [illegible] et in [illegible] in cancro quod [illegible]
[illegible] et in cancro [illegible] quod in leone [illegible] quod [illegible]
solis [illegible] gradum arcum [illegible] complet arcum [illegible]
et [illegible] conveniunt [illegible] 10 [illegible] in tabulis alphonsii. et quod [illegible]
sol [illegible] gradum cancri [illegible] arcum solis [illegible]
[illegible] gradus [illegible] cancri [illegible] arcus [illegible] gradum cancri [illegible]
equacionem [illegible] gradum cancri. et [illegible] sol [illegible] venit [illegible] gradum
cancri [illegible] arcum [illegible] gradus [illegible]
Cum [illegible] gradum cancri [illegible] invenitur [illegible] equacionem. [illegible] 10 [illegible]
[illegible] zodiacum [illegible] quod [illegible] gradum ad aliud
[illegible] zodiacum. quod [illegible] quod in [illegible] gradum [illegible]
[illegible] Dico quod [illegible] est [illegible] in [illegible] gradum
zodiaci contingit [illegible] equacionem. et [illegible] signo [illegible]
[illegible] signo vel gradum zodiaci invenitur [illegible] et hoc est [illegible]
[illegible] motus augis in octava spera in omnibus [illegible] per unum gradum ut [illegible]
ptolomeus [illegible] dubium quod [illegible] et [illegible] super eo fundant
tabulas [illegible] quod [illegible] arcum probabat [illegible] non [illegible] 2° quomodo
[illegible] quod [illegible] in illa parte zodiaci ab auge in octavam augis [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible] est [illegible] in [illegible] medium [illegible]
[illegible] et [illegible] signo [illegible] et [illegible] medium motum [illegible]
[illegible] et [illegible] gradibus [illegible] quod signo solis in illo puncto
[illegible] arcus [illegible] solis ad [illegible] augis [illegible] sol [illegible]
motum [illegible] in initio arietis. et [illegible] et in signo [illegible] nec [illegible]
[illegible] quod [illegible] per duos gradus [illegible]

lib. 82

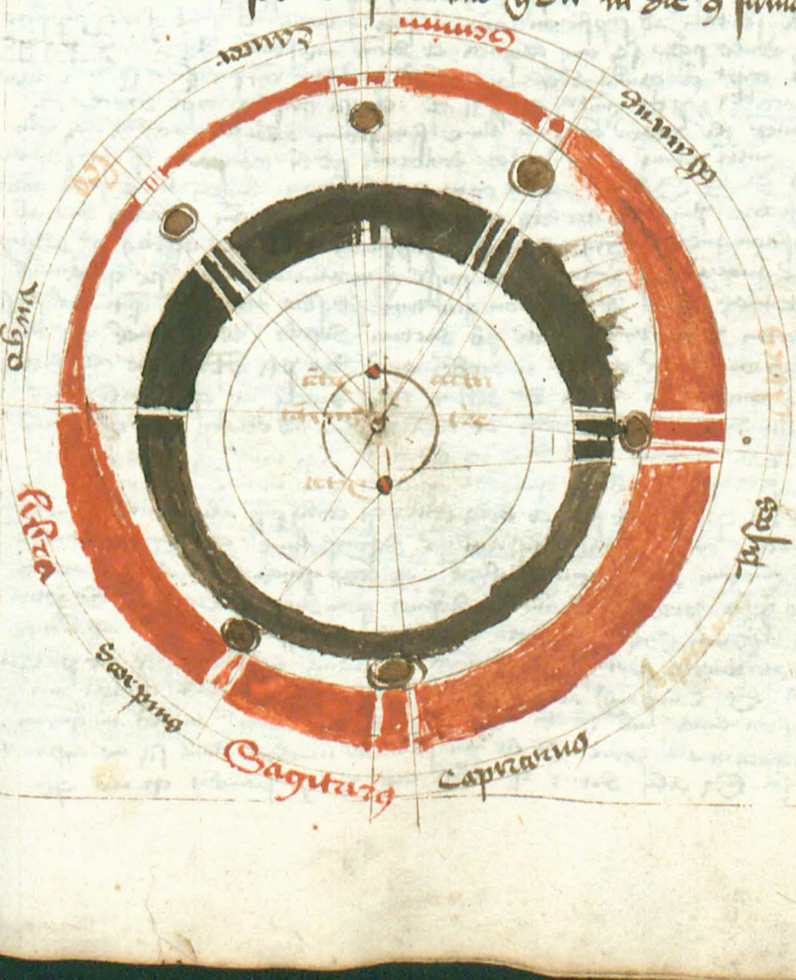

Sed cum ascendens p[er] in fi[gur]a coniung[untur] scripta q[uod]
linea e c tendat ver[um] motu[m] sol[is] in p[ri]ncipi[o] arcus
et ille m[od]o q[uod] est c t e a medi[us] motus tendat q[uod]
est 28[a] s[ecundum] ... est medi[us] motus e 11 sig[na] et 28
gradus ... q[uod] adhuc ver[us] motus e ... q[uam]
tota zodiaci s[ed] medi[us] ... in duob[us] gradibus
et ... e ... arcus c b q[uo]d p[atet] ... patet
q[uod] linea c e ... motus in plurib[us] gradib[us]
zodiaci sunt q[uam] linea e a q[uia] ... sunt v duob[us] gradibus p[ro]ximu[m]
... spatiu[m] ... linea c e ... spatiu[m] p[er]transit q[uam] linea
e a ... duo gradus additi 28 gradibus ... 28 ... q[uo]d ...
... Si in ... circulis ... circuli ... Circulu[m] ... ha
... 29 p[ri]mi ... 19 3[ii] euclidis ... hec
... p[ro]porcio[n]e ad to[tu]m zodiacum ... arcus circuli ... ap[p]le
p[ro]porcio[n]e ... zodiaci ... medi[us] motus ... angu
... zodiaci a b et ... duab[us] diametris ... a z b ... supponam
linea ... angulo ... ad punctum c ... circulum
... c d ... linea ... medium
ab oto angul[o] ... ad punctum ... arcus circuli
... ab oto angul[o] ... ad punctum ... sic arcus zodia
sunt ... linee g h ... e g f
p[er] 29 p[ri]mi angulus ... angulo ... angul[us] ...
angulo ... h g z ... angul[us] ...
... est ... angul[us] h g z ...
sunt similes ... h z ... h x ... similes
... h z ... angulos ... q[uo]d ...
angulo a ... p[er] 29 p[ri]mi ... angul[us] a e f ...
... a f ... a t ... similes ... similium
porcionu[m] ... arcus a f ... arcus a t ... est
... ad ... planetas ... planeti ... arcus
t x e ... arcui f z ... ad ... est
... [?] ...

Epiciclus sive orbis revolutionis lune vel circulus brevis diametri est quidam parvus circulus cuius centrum movetur super circumferentia deferentis eccentrici ab occidente in orientem. Centrum solis immobile est nisi quantum ad motum octave spere. Centrum autem lune movetur in qualibet die ab oriente in occidentem fere 11 gradibus. Et centro eccentrici describit quidem circulum parvum circa centrum mundi. Et centrum epicicli lune movetur 13 gradibus fere in die ab occidente in orientem. Et aux eccentrici movetur 11 gradibus in die ab oriente in occidentem. Et centrum solis movetur fere uno gradu in die contra firmamentum

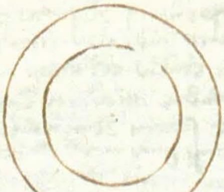
Sed a pos pnt met auctor ponitur distinctionem lune exponendo terminos qui pertinent
ad scientiam verum motum lune. Et dicit quod per particulas supra positas satis patet
ad melius intelligendum theoricam lune et eius circulos quomodo in ea accidit
motus in causa p^a pon. duo notabilia. Secundo in theorica descripsit terminos ipsius
primum multum ad inveniendum verum motum lune in qua describit terminos eius
et nullus equantem lune. Sed a ibi vocat parte et sequitur pot notabile quod secunda
motum dixit ibi circulos autem lune. Primum dicitur. Sed a de lune vero. Et ibi ergo lune
omnia. Sed satis patet in textu. Sed a et tertia sed a ibi tertia vero lune
ibi et tercio tertio et tertio circuli. Sed a ibi. Et aux tertia ibi
Et tertio. Circa theoricam lune primo sciendum quod sicut campanus in sua theorica
in lune ponit quinque orbes realiter et primo ponit tres orbes lune
tres sunt deferentes sicut in sole equalem est quod mediis prima tres
orbes sunt ad unum et idem deservient sicut sole dictum est. Et ultra illos
tres alios sunt solis sicut orbes realiter supra additos. Sicut hic campanus
non ponit. Sed tantum addicte autem hic sicut solum sicut pretelerit sed hic lunam
quod ultra predictos tres orbes ponit deferentis et centrum et ultra hoc
ponit sicut alium circulum sicut epiciclum. Et hic ipse imaginatur quod primus
deferens et centrum equantis sunt concentrici quod ad utramque superficiem eius convexa
ante sicut tam ad superficiem convexam quam concavam. Et sunt in eadem superficie
cum circulo signorum sicut cum ecliptica. Et dicitur iste orbis deferens dicitur quod
quod caput et caudam dracone. Et movetur omni die tres minuta secundum signorum et abbate
in occidentem. Sed tamen simul et ut. Et ipsi consimiliter caput draconis et
est sicut punctum unum illorum circulorum sicut campanus hic ut
pot. Sed secundo ad orbes et centrum qui deferunt augem lune sunt eccentrici
et centrum primum est eccentricus quod ad superficiem convexam et eccentricus quod ad
superficiem concavam. Sed a tertio quod ad superficiem concavam et eccentricus quod ad superficiem
concavam et sunt in una parte spissiores et in alia attenuati sicut quod primus
attenuatus est ad superficiem convexam sicut secundus attenuatur ad superficiem
concavam uniformiter. Dicitur sicut dictum est. De sole. Et movetur isti duo
orbes uniformiter ab abbate in occidentem omni die xi gradus sicut. Sed tertius
orbis qui est in medio dicitur deferens centrum epicicli. Et est uniformis
spissitudinis ad omnes partes. Et eccentricus quo ad utramque superficiem et movetur
ab occidente in orientem omni die 13 gradus et aliquid in dicitur deferens
spissitudinis primum circulum qui dicitur epiciclus unus nomine ab e quod est extra
vel ab epi quod est supra. Et circulus circulo quod circulus super aliquem circulum magnum
et ille vero equales spissitudine deferentis lune et eius eius movet
ad centrum deferentis cum infigit et centrum eius circuli distat a centro
terre per 2 partes et 8 minuta deferentis secundum dyameter terre sed sexaginta partes
sunt semidyameter. Sed epiciclus est hic sicut in parte superiori ab abbate
in occidentem in superiori parte et abbate in orientem in inferiori parte ut patet
per figuram. Et campanus addidit sicut primum orbiculum in profunditate epicicli cum
in spera lune non est motus nisi epicicli et abbate in orientem sicut centrum
epiciclum in ad partem. Et hic ipse salvandam maculam lune sicut ne appareat
causa. Sed alii dicunt quod talis orbis non est ponendus quod non est

ponenda ꝯplurā tot sunt necia s; ne'th c'ius motus macule
p eos alij saluant ponunt cum luna moueat i motu sucandum ipius
spiculi dcō et cum ad motum orbis in spa iupsunt spiculi et sit
in eadem sup'ficie cum centro deferente eum. Ponunt sic non aliquos circulos — q' sit celos aq's esse in eade sup'ficie
et in eadem sup'ficie mersi sic q' possit recta linea duci a ccūt' eciā p
ambos circulos ita q' nunq' declinat ab ista recta linea ducta ad
radiacionis lete centrum sol' et lune quo sunt in eadem sup'ficie · q' centrum
lune declinat ab ecliptica ncessario · et ipse spiculum est in facione corpis
lune · et ponunt ulta q' luna cum spiculo tota abstracta in diebus tunc sic
spiculus quo no luna in alia ꝑcon · et hec ipi saluare maculam in
luna sic apparent diuisa Alij vero dicunt q' ille motus est in spicula
pro dicto in spiculo 2 et legis docent sic in sic istius pte et tunc ille
tres circuli scilicet deferens lune equans et spiculus sunt in eadem sup'ficie Sz — 6 d
q' dicta ꝑlicio sunt debes eam ꝑᵗ· q' equans est celi lune
circuli quem mul dicentes sup non est apparatus r dicta cum sunt · et
auctoritas ꝑ ancos astronomos q' unus quisq' plane pt solem equa
ino sup centro equat neccessario deriuq' planet Rnd q' equans e — 4º
circulus ymaginacio licet vero locus declinat vel alibi. Hec non cum — 3º
ꝑa consula q' ia ta non caput ꝑcead et in dicit v' libro in
ab alfagrano allmatn et sic spiculum et orbis reuolutus et circuli lune
Sed cum dicitur cum sic Dicit' cum spiculum cum super dicta · q' est circuli
sup aliam circulum situatus · et leonard' supposit alia post hec q' dicit conus
spiculi non in consfecia centri et ꝑ hec volunt ipi 2c spiculos q' — Tu cꝯ p quod reprobat spiculos
sic sic q' v a motibus spiculi et iusta centrum et alia sup dicta eq
decenti aut ꝑ · q' centrum eius sunt in circumfercia centri si plures
quid pt · q' ic sic sessio spaciis sed vacuum vel aliud simile et cetera
Arguo non q' p circumfercias passimus mouere necessario contrarius supsicion
deferens quorum et non dicit capi intellectum q' non est ymaginacio q' centrum
spiculi sit in continuite deferens · q' necessario concludit ideo alio possimus mere
p circumfercia illam quam describit centrum spiculi in circuo spissitudinis deferens
lune et ille dicit mersi hoc · et autem nullum est et aliud q' licet
mersi circumfercia q' cat spicum orbis in plano ideo ille circulus dicit
orbis reuoluc' q' ille spiculus continue reuoluunt motum spali ab oriente
in occidens ut dictum est Sed cum dicitur circuli diameter hoc q' habet diametros
lunacion et q' nullum vel aliorum orbium Et dubitatur tunc ponentem spiculi — 6 d
in luna · q' nulla apparet ꝑ necessitas ponendi spiculos et frustra ponit
Pro quo nota quod nimia necessitas apparet in luna ponendi spiculum · q' ultra hec — Utilitas ponendi spiculum
q' ragioni plane ex centro sed deferens planeta vero elongacioni et appropinquacioni
centro vel ad centrum terre sic in sole videmus adhuc alia differencia in luna scilicet
q' diuersa mouetur in uno tempore in uno signo quam in alio hoc videmus in
eclipsi lune q' uno tempore eclipsis sig' et aal et diuturnior eclipsis quam i alio tempore sunt
ut dicitur sic ascensio sup 2a celi dicit vllam aliam necessitatem vidi ponendi spiculos
apud astronomos · et q' illa eclipsis diuturnior est quam alia · centrum circulus
bis sic ... Et vero pt et · q' hec dicit quomodo non pt tunc deferens

quod licet in se moveatur uniformiter tamen in sole Et hoc ad salvandum
illam diversitatem quam in luna apparet ut in eclipsi quia in parte superiori luna est
tarda in cursu et similiter moratur in uno signo / in inferiori vero velox
quia cito pertransit unum signum (et tempore eclipsis luna in inferiori parte circuli
quia ita obscuratur quia similiter tempore luna in superiori parte circuli cuius ratio est
quia in inferiori parte circuli latior umbra terre licet sit constans quam tempore
quando in superiori parte circuli quia umbra terre protenditur usque lunam quia rotunda
per modum pyramidis que continue attenuatur usque ad speram [illegible]
in latitudine et longitudine Secundo unde possumus imaginari superiorem partem circuli
vel inferiorem vel intermediam [illegible] non aliter circuli sic [illegible] imaginatur
Sed si due linee ducantur a centro terre usque ad orbem signorum contingentes circulum
una ab una parte alia ab altera et si augmenta contactus unius contingentis
linea ad punctum contactus alterius tunc illa pars circuli que est superior
linea dicitur superior pars et hec est inter puncta contactus et inferior pars unde cum
nunc aliqua contingit quod diameter erit linea dividens superiorem
partem ab inferiori Sed cum luna movetur efficitur tarda cursu vel velox
in punctis diametri [illegible] et 2am clausulam et 3am
quia centrum solis immobile est in ad motum octave spere et centra lune
non abradunt [illegible] in octavis 11 [illegible] quia [illegible] non q. ad hoc et
a sidere Cum hoc [illegible] quia est dictum supra capitulo de sole quod sol
movetur in circulo abradente in orbem 7 g [illegible] et 8 [illegible] omnia
[illegible] sed hoc est quod sit [illegible] ad motum deferentis alias sol movetur [illegible]
orbem vel notandum in superficie centri [illegible] octava aut
speram [illegible] in centro [illegible] ptolomeus vel in centro et [illegible]
[illegible] simili dicitur de luna centrum [illegible]
[illegible] abradente in orbem [illegible]
[illegible] immobile [illegible] per motum [illegible]
[illegible] de luna [illegible] admissa [illegible]
[illegible] deferentis augem solis et non planeta / non
[illegible] deferente planeta [illegible]
[illegible] in luna Sed dicendum ad [illegible] movetur [illegible] sunt immobiles
in octava [illegible] dimiam [illegible] sunt immobiles
[illegible] dico quod immobiles abradunt in octavis [illegible]
mobilibus [illegible] in octavis et hoc in sole [illegible] immobiles abradunt in dictis
[illegible] mobilibus et hoc tamen in sole quam in luna [illegible] motum octave
[illegible] mobilibus et hoc tamen in sole quam in luna augium et [illegible]
[illegible] est [illegible] abradunt in octavis [illegible]
successionem signorum Sed [illegible] est quod abradunt in octavis [illegible]
[illegible] de sole ponatur [illegible]
[illegible] sol [illegible] centri [illegible] in centro
[illegible] sol [illegible] centri [illegible]
[illegible] centri [illegible] uniformiter [illegible]
[illegible] puncta deferentis centri solis [illegible] movetur
[illegible] puncta [illegible] superficie [illegible] movetur [illegible] in superficie [illegible]
[illegible] spacium [illegible] in [illegible]
[illegible] deferentis centri [illegible] in [illegible] centri [illegible] sol [illegible]
deferentis augem solis non [illegible] motum octave spere [illegible]

Circa centrum solis velocius movetur quam centrum deferentis augem propter quod centrum [marg.: [illegible]]
solis motus in uno die naturali facit unum gradum. Centrum deferentis augem in centrum
[illegible] motus unius gradus. Circa centrum solis non movetur velocius deferente centrum [marg.: [illegible]]
solis propter quod solis motus ad motum sui deferentis. Circa non centrum epicicli [marg.: 7a]
tunc dicit quod centrum centri linee describit parvum circulum et centrum medii
[illegible] est brevius sic propter quod augis centri linee motus cotidie ab occidente in occidentem
11 gradibus et aliquibus minutis. Et quod primus dictum est et statim determinatur
quod aux centri augis centri centri. Et centrum eius semper sunt in una linea
recta. Et similiter [illegible] illorum [illegible] linea recta in [illegible] centrum centri
continue versus occidentem suo motu ad motum augis tot quot [illegible] et motu [illegible]
sic aux etc. causat suo motu circulum parvum circa centrum eius et hic
vult auctor. Et demonstrat sic sit circulus a b c d orbis signorum cuius centrum
e sit centrum linee f g h k cuius centrum l [illegible] aux moveatur
a puncto f usque ad punctum m tunc dico quod centrum centri l veniet ad
punctum n describens quartam partem circuli l m n. Quod probatur sic quia si non sit quod
puncta augis f moveatur usque ad punctum m [illegible] centro l stante immobili tunc
producam lineam l m et a z l g tunc due linee l m et l g sunt
[illegible] per diffinitionem circuli quia sunt a puncto centri [illegible] circuli usque ad circumferentiam
linee sic l m et l g sunt due latera equalia trianguli l g m igitur
anguli super basim constituti [illegible] sunt equales scilicet l g m et l m g
[illegible] quia angulus l g m est [illegible] angulus l m g
est acutus [illegible] obtusus angulus [illegible] maior [illegible]
[illegible] angulus l g m [illegible] obtusus [illegible]
ad lineam l g [illegible] linea [illegible] usque ad punctum [illegible] angulus l g o
est rectus per diffinitionem anguli recti [illegible] angulus l g b est maior angulo
l g o quia [illegible] totum [illegible] igitur angulus l g m [illegible] obtusus
per diffinitionem anguli obtusi quia angulus obtusus [illegible] maior recto [illegible]
[illegible] centrum l non [illegible] immobile sed movebatur usque ad punctum
[illegible] punctum [illegible] movebatur ad punctum m [illegible] circuli
l n [illegible] [marg.: [illegible]]
[illegible] superficiem sed solum lineam sed [illegible] circulus [illegible] superficiei per diffinitionem
circuli [illegible] describit quendam parvum circulum et centrum [illegible] [marg.: circulus [illegible]]
[illegible] circulus [illegible] linea circulum [illegible] superficiem et [illegible] [marg.: [illegible] modo]
[illegible] punctum [illegible] circulum quia solum [illegible] linea [illegible]
[illegible] superficie circulum [illegible] puncta [illegible] circulum sed parvum linea [marg.: [illegible]]
[illegible] circulo [illegible] non [illegible] sed [illegible]
[illegible] clausula [illegible] quod centrum epicicli [illegible] omni die [illegible] in [marg.: nota [illegible] epiciclum]
[illegible] gradibus 2 10 [illegible] 37 secundis et ille est motus deferentis [illegible]
[illegible] et [illegible] quod augis centri [illegible] 11 gradibus [illegible] motum
[illegible] motus [illegible] et [illegible] [illegible] [marg.: De declinatione [illegible] epicicli et [illegible] ab ecliptica et distantia polorum [illegible] a polis zodiaci]
est [illegible] clausula quod centrum epicicli [illegible] declinat ab
ecliptica in [illegible] gradibus [illegible] usque [illegible] septentrionem
et [illegible] distant poli axis deferentis epicicli a polis zodiaci et
[illegible] duos [illegible] circulos et polos zodiaci, et [illegible]

de equat(ione) [illegible] et etc. vel tempus [illegible] circa columpnas solaria
et dicta circa

Unde patet quod si centrum solis et aux centri lune et centrum epicicli lune simul in aliqua hora in aliquo loco celi, a quo sequenti die sol distabit in uno gradu scilicet versus orientem, et aux centri lune distabit per 11 gradus versus occidentem, et centrum epicicli lune per 13 gradus versus orientem, ita quod sit sol in medio eorum. Quare si duplex distantia solis et centri epicicli lune ad solem, hec distantia inter augem et epiciclum, et hec distantia dicitur centrum medium lune. Ergo dicitur duplex mediatio vel longitudo ex hoc [illegible] est quod in tota periodo scilicet centrum solis augis et centrum epicicli aut simul in eodem loco aut centrum est in medio duorum aut in oppositio.

Patet etiam quod centrum epicicli lune bis in mense perficit suum circulum et est in coniunctione cum sole in auge similiter in oppositione in [illegible] hiis duobus et in longitudine propinquiori.

Circa columpnas autem principaliter in quibus [illegible] ascendit [illegible] vel aliquis tabularius [illegible] principaliter [illegible] et [illegible] columpnas in [illegible] [illegible] ascendit [illegible] [illegible] et in aliis [illegible] potest [illegible] Circa [illegible] [illegible] [illegible] Circa [illegible] [illegible] manifestum est [illegible] [illegible] patet [illegible] et videatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] in aliqua [illegible] in aliquo instanti [illegible] scilicet coniunctionis media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scilicet centro solis centro epicicli [illegible] lune et auge lune in eadem linea [illegible] [illegible] in quolibet instanti centrum lune [illegible] [illegible] distabit predictum gradibus [illegible] [illegible] solis per unum gradum fere versus orientem et [illegible] versus [illegible] [illegible] gradibus et ex illa [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] sol est in medio inter centrum epicicli et augem. Item [illegible] quod si duplex distantia inter solem et centrum epicicli lune [illegible] distantia inter centrum epicicli et augem lune [illegible] [illegible] [illegible] sol est [illegible] [illegible] in medio

illorum duorum scilicet augis et epicicli [illegible] omnia illa sunt puncta sunt
in eodem loco [illegible] et in opposito illorum duorum [illegible] [illegible] quod centrum
epicicli lune sit in [illegible] [illegible] et centrum lune et [illegible]
lune ad solem in auge [illegible] sit et [illegible] in oto augis solis [illegible] in
quadraturis et in mediis longitudinibus et [illegible] [illegible] [illegible]
in coniunctione et oppositione [illegible] est in quadraturis [illegible] in oto augis
[illegible] quadraturas et [illegible] in longitudinibus mediis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illorum [illegible] [illegible] per numero [illegible] 3a ratio
[illegible] et observacionibus [illegible] et longissimis [illegible] instrumentis
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2a ratio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in integre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] 4a ratio
[illegible] ad [illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod centrum epicicli moveatur lune cum die naturali 13 gradus
versus orientem et [illegible] minuta et 34 secunda [illegible] et sol est versus
orientem 7 9 minuta et 8 secunda [illegible] motus augis [illegible] lune
et duobus motibus [illegible] [illegible] augis [illegible] movere ab oriente in occidentem
11 gradibus et 9 minutis et 1 secunda et caput et cauda [illegible]
[illegible] [illegible] minuta et [illegible] secunda ab oriente [illegible] [illegible]
motus augis [illegible] quod motus [illegible] est 11 gradus et 12 minuta
et 18 secunda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus solis [illegible]
a motu [illegible] lune [illegible] centro epicicli et addito motu augis
[illegible] [illegible] [illegible] distancia [illegible] solem et centrum epicicli [illegible]
solem et augem [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
motus solis 7 9 minuta et 8 secunda motus [illegible] lune 13 gradus
10 minuta [illegible] 34 secunda motus [illegible] [illegible] [illegible] 11 gradus 12
minuta 18 secunda [illegible] [illegible] motus solis a motu [illegible] et
in residuo [illegible] 12 gradus 11 minuta 26 secunda [illegible] addatur
[illegible] motus solis motum augis lune et [illegible] 12 gradus 11 minuta
26 secunda [illegible] [illegible] [illegible] de motu [illegible] lune [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] lune movere
a [illegible] puncto [illegible] [illegible] quod [illegible] sit [illegible] 13 gradus [illegible] orientem
[illegible] est in 13 [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] lune movere ab eodem
puncto [illegible] [illegible] ab oriente ad occidentem 11 gradibus [illegible] est in
11 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ab eodem puncto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] orientem uno gradu [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
ad solem [illegible] 12 gradus [illegible] uno gradu [illegible] addito [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ad solem [illegible] [illegible] 12 gradus [illegible] 13 [illegible]
[illegible] [illegible] versus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et addita ad [illegible] [illegible] 12 [illegible] [illegible] [illegible] 13
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distat a centro epicicli [illegible]
augis lune a sole [illegible] [illegible] distancia solis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longitudo [illegible] [illegible] in
tabulis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

v idem corpus non aſtrum plurib[us] motib[us] ſit et ſit in eod[em] t[empo]re poſſit moveri div[er]ſis motib[us]

Et quod ſit q[uod] luna mo[vetur] ſ[ecundu]m ſitus orientem et occidentem vn[de] p[ro]p[ter] q[uod]
vtr[um] — gnor[um] // vtr[um] id[em] corpus non aſtrum plurib[us] motib[us] ſit et ſit in
eod[em] t[empo]re poſſit moveri div[er]ſis motib[us] et d[icitu]r q[uod] no[n] q[uia] vnu[m] corpus
ſimplex eſt tantu[m] vnu[s] motus p[ri]mo celi ſ[ed] aſtrum e[st] corpus ſimplex
ergo h[abe]t tantu[m] vnu[m] motu[m]. Opp[oſitu]m ſic q[uia] ſpera nona h[abe]t et ad hoc ſunt
q[uia] octa[va] ſ[ph]era q[ua]m ponit ſ[ecundu]m aſtrum movet[ur] div[er]ſis motib[us]
ab oriente in occidentem et etiam tunc movet[ur] motu trepidationis
ſ[ed] c[ontra] ſic q[uod] motum circulo[rum] e[st] quod ſunt oppoſita ſic de aſtro
nomia et autor in libro ptolomei et alfraganus campanus
in ſ[ph]era theorica et autor ſpere eiuſdem. Nota q[uod] t[empo]re ptolomei
opi[ni]o alpetragii — fuit vna opi[ni]o alpetragii qui fuit ſucceſſor ptolomei q[uod] placebat
et Algazro q[ui] ponebat q[uod] o[mn]es orbes planetaru[m] ſolu[m] moverent[ur]
uno motu ſ[ci]l[icet] ab oriente in occidentem et movebant[ur] tamen tardius
et o[mn]ia volebant ſalvare p[er] motu[m] vnu[m] ſ[ci]l[icet] ab oriente in occidentem
cu[m] ipſe q[uod] ymaginabat[ur] q[uod] o[mn]es orbes inferiores moverent[ur] ad
motu[m] primi mobilis et q[uod] o[mn]es ſpere ſ[ecundu]m q[uod] eſſent in ſpera q[uod]
ſ[unt] in remotiore a primo mobile ſ[ecundu]m ſuperius tarde moveri
in ſpera propinquiore ſ[ed] in remotiore et q[uod] a mobile movet[ur]
ſ[ed] velocitate motu[m] ſ[ed] ſpera propinquior nona ſpere velocius mo[vetur]
ſ[ed] eo q[uod] inferior et q[uod] motum fuit ſ[ecundu]m luna non ſole et orbis
ſolis et lune movebat[ur] ab oriente ad occidentem cu[m] ſ[ed] orbis ſolis
velocius q[uia] e[st] propinquior et orbis lune tardius q[uia] e[st] remo
tior et luna g[ener]aliter debent moveri a ſole inter q[uod] ſol p[er]gra
nor et luna remanebat p[ro]pinquior celi et ſic ſeq[ue]
bat medietatem celi et luna remanebat
e oppoſito. Deinde ſol movebat[ur] ad occidentem et luna remanebat
continue ſic d[icitu]r q[uod] ſol etiam ſ[ecundu]m q[uod] no[n] ... et ideo ... volebant
ſalvare p[er] motu[m] no[n] ponendo q[uod] luna remaneat a ſole ...
ab occidente ad orientem. Et h[oc] opi[ni]o
... motum contra ſui ab occidente ad orientem ... vbi ſic arguit contra aliq[uos]
ut ſeribit ... p[ro] motib[us] vbi ſic arguit contra aliq[uos]
ſ[ed] luna tardius movetur — ſpera e[st] remotior p[ri]mo mobili tanto tardius movet[ur] ſ[ed] luna
e[st] remotiſſima a p[ri]mo mobili ergo tardiſſime mo[vetur] et ſic no[n] ſic inter ... motu
q[uod] remotiſſima ... planeta ... ſ[ed] in ſua hore
diurno ſ[ed] ut ... planeta ... motu q[uod] luna no[n] ab occidente
ut ... ſ[ed] ... luna ... velociſſimus planetarum ... in ...
et ad orientem q[uod] ut luna ... alpetragius. Sed iſta opi[ni]o
de motu q[ua]m ymaginabat[ur] alpetragius ... ymaginabatur ...
... in aliquib[us] ... ſalvare ... in ... ymaginando remotiore
in orbe ... vero et ... ſ[ed] ... remotiore
... p[ri]mo mobili ... ſpera ſolis et ... que velocius movet[ur]
... ad aſtrorum ... ſuperatio ... movimentu[m]
p[rim]a ra[ti]o c[ontra] opi[ni]o[ne]m — ... opinio et ... tres oppoſitiones p[ri]mo / ſimilia corpora
... equale ... ſ[ed] ... ſic ... quanto plus
et conſideratio ... ſic ... ſic ...
corp[us] duo corpora oppoſita ... et ſpera ... in eod[em] loco

quod non est [illegible] ad [illegible] unde [illegible] dato [illegible] cum [illegible]
et aliquo modo [illegible] sic et [illegible] [illegible] [illegible] per aliquod tempus moveri
[illegible] [illegible] mobile [illegible] ad [illegible] [illegible] puncto [illegible] [illegible]
est possibile [illegible] quod est possibile unum et idem corpus [illegible] [illegible]
loca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] sit a mobile
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moveri ad [illegible] opposita puncta in tempore
b et [illegible] totum spacium quod in instanti [illegible] [illegible] [illegible]
b [illegible] sit complete [illegible] ab [illegible] mobili [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et sit [illegible] spacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spacium quod in [illegible] instanti est complete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et sit illud spacium e [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] spacium
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] mobili [illegible] instanti c [illegible]
incipit esse complete [illegible] ab [illegible] mobili [illegible] instanti c [illegible]
mobile [illegible] instanti c est in medio spacii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] in instanti c [illegible] a mobile sit [illegible] [illegible] [illegible] spacii et in
[illegible] quod in instanti c [illegible] a mobile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ultra finem [illegible] spacii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spacium est complete [illegible] ab a [illegible]
in instanti [illegible] [illegible] spacium [illegible] incipit complete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a mobile in instanti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ultra finem [illegible] spacii [illegible] [illegible] [illegible] et finem
[illegible] sit in puncto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] complete [illegible] ab a [illegible] [illegible] spacium in c instanti [illegible]
[illegible] [illegible] complete [illegible] [illegible] [illegible] opposita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
incipit esse complete [illegible] a mobile est [illegible] fine [illegible] spacii [illegible]
[illegible] quod in c instanti [illegible] spacium incipit esse [illegible]
[illegible] [illegible] spacio [illegible] in c instanti a mobile est in fine e spacii [illegible]
ab a [illegible] in [illegible] instanti [illegible] demonstrata [illegible] spacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] instanti [illegible] c [illegible] est in fine e spacii et in fine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spacii et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et aliquid [illegible] [illegible] ab oriente in occidentem [illegible] nona spera
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab occidente in orientem [illegible] motu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] moveri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est possibile [illegible] [illegible]
aliquod spacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] linea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in nona spera [illegible] sit a b [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in octava spera [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
linea a [illegible] et ymaginetur [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] linea

a e in spatio in et ymaginetur linea e f s recte moveatur
ad motum localem f g secundum motum solis et moveatur continue
quousque recte sit insistens super m quo erat d linea e a tunc
linea e a manebit in illo situ in quo erat quia non linea
k f s movetur quousque supponatur sibi etc. postea instat d quo
cum in illo situ super quo stante linea utraque linea e f s describit
aliquid aliud quam motum solarem non nisi in ultimo instanti [illegible]
quia simpliciter angulum de quantitate spatii inferioris si aliquid describit
sed i° circa a [illegible] producatur lineam e [illegible] stante sed quia linea
e a s instanti super [illegible] in situ linee e [illegible] et sit in situ [illegible]
[illegible] in instanti super d descripta [illegible] linea e [illegible] ad motum [illegible]
[illegible] illa linea d in fine [illegible] et simpliciter [illegible] et
simpliciter in eodem instanti super [illegible] d descripta linea a [illegible] firmamento
[illegible] illa linea d in fine [illegible] linea e [illegible] fecerat [illegible]
[illegible] in non non si fecerat [illegible] e f s fecerat eius [illegible] et
quia e f s [illegible] a [illegible] e f s sit [illegible]
[illegible] e f s [illegible] [illegible] probata. Si ad
[illegible] linea e f non fecerat [illegible] linea
e a et [illegible] et [illegible] angulum [illegible]
linea e a [illegible]
[illegible] pars [illegible] [illegible] in [illegible]
2a [illegible] et [illegible] et sol [illegible] quod luna [illegible]
[illegible] umbra [illegible] non ad lunam et non luna ad umbram [illegible]
3a [illegible] accidit in fine eclipsis et non luna [illegible]
4a [illegible] [illegible] motum [illegible]
[illegible] [illegible] illo non [illegible] [illegible]
et [illegible] ymaginationes [illegible]
[illegible] motu [illegible] motu
[illegible] opinio [illegible] in aliquibus [illegible] aliquid
[illegible] opinionem [illegible] non [illegible] opinionem [illegible]
9a pars [illegible] [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible] sed quod ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible]
stare in [illegible] motu [illegible] nauta [illegible]
Sed [illegible] ad [illegible] quod si nauta et navis [illegible] movetur
nauta non movetur [illegible] Sed si navis non [illegible]
nauta [illegible] opinio quod nauta non movetur si motu navis Sed [illegible]
[illegible] non in motu [illegible] Sed quod [illegible] quod [illegible] navis movetur
[illegible] si nauta non [illegible] motu navis [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] spatii absque motu locali [illegible]
[illegible] implicat contradictionem quia [illegible] quod ille nauta [illegible]
ad [illegible] et [illegible] si non motu [illegible] quo [illegible]
non [illegible] [illegible] et quod [illegible] nauta [illegible] solum [illegible]

motus sit [illegible] sed quia [illegible] [illegible] alio [illegible] per orbem [illegible]
[illegible] ad alios [illegible] sit motus [illegible] qua est clara probatio:
[illegible] cum nullo motu [illegible] plura spatia quam est motus [illegible]
[illegible] ad alios [illegible] [illegible] hic [illegible] luna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut est in [illegible]
[illegible] et [illegible] in fine. Et aliud spatium est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unde dicitur [illegible] non [illegible] motu
[illegible] est simul dicti [illegible] non [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] corpus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam nec
[illegible] [illegible] [illegible] nec materia [illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] auctor Pto-
lomei in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] spatiosissimum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus
[illegible] movet [illegible] vero [illegible] solem et lunam et [illegible] [illegible] [illegible]
alios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ptolomei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non indiget [illegible] ubi [illegible] [illegible] Ptolomei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] Ptolomei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus [illegible] ubi est [illegible] et ubi
[illegible] ubi est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] in motu ubi est
[illegible] [illegible] in [illegible] est [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] est
[illegible] [illegible] ubi est [illegible] sed in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi est [illegible] motus. Sed
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] ubi est [illegible] motus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] movet
[illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

et augis motu ab a in g nec isti motus nec isti motus
sunt contrarii. vnde volo quod augis epicicli mouentur ab oriente in occidentem et
quod motus ille motui solis equalis sit. cum secundum lunae secundum uero ad uersum est
uero sit terrae. sic circulus per locum sui mouentur motus contrarius
sunt ... sic quod circulus lunae mouet motum inaequalem sed deferentis
augem lunae et centri lunae quia est per aduersum sed solis puta
sit sic quod ... centrum lunae sed centrum epicicli lunae sed fuisset in auge quod si in
anno mouerentur cum anno centri epicicli lunae fuerit in auge quod est ab
... et tunc companum ... contra suum et eorum ... in terra luna
luna pro quod pono quod centrum epicicli lunae sit in auge sui deferentis ut sit in proprius
arietis semper ... tunc volo quod deferens augem lunae mutetur
11 gradus et deferens epicicli mutet 13 gradus ... ad distantiam duorum
graduum sed intelligo mutationem deferentis augem et ... mutationem deferentis circuli
et quod ... mouetur semper distabunt per 2 gradus et luna semper
... in auge ... et in auge ... opus talis ...
... centri ... 24 ... in tabulis ad motum deferentis ... quod non
... nisi duorum graduum quod centri ... est ... distantia centri
... ab auge ... opinio quod non semper distabit per 2 gradus sed prima die quod
... augendo ... quod 2 in die deferens augem mutabitur 11 gradus
et deferens ... 13 gradus et ita tunc ... distantia ... mutatur duorum
graduum quod addita ... distantia ... ista
opinio ... assignat ... quod deferens augem mutet quod illa
opinio non potest sed dicit quod deferens augem non ... die 11 gradibus ab oriente
in occidentem sed ... sic ... quod luna ... in auge ... anno
... 360 gradus et ... duos gradus mutat ...
... 100 ... 80 dies et in auge ... alios 100 ... 80 ... in auge ...
... in anno ... in auge quod est contra omnes ... et tabulas ... dicunt
2° p² plura ... in auge ... 2° ... quod stellae fixae mouentur ab
oriente in occidentem ... et ... motu ... motu firmamenti et ...
... motu ... secundum ... stellae ab occidente in oriente ... secundum ... ...
3° pantheon ... et alfraganum ... Tertio si stellae fixae non
mouentur ab oriente in oriens et ... ab oriente in occidentem motu raptus
... quod ... celum ... celum non est infinitum ... valet ...
... celum est infinitum ... non mouetur ... quod videmus celum
... et ... contrario ... per motum stellarum ... et ...
... nobis ... celum ... stellae fixae et
erraticae non mouentur raptu primi mobilis non videtur ... motus illorum sit
nobis ... celum ... quod ... est stella quod ... vltimi
4° non esset sensibile quarto stellae fixae mouentur ... motibus ... ab oriente in
occidentem ... ad uersum ... motum ... octaue sphere sic ... ...
in suo ... motu octaue sphere et ... non ... idem
5° astrologi ... et in ... sphere ... motibus ... ...
... quod ... seculares ... plures ...
... non ... opinio ... mutat ...
... primi mobilis quod ... mutat ... deferens ... si ...
planete fuissent tunc in auge equinoctiali ...

et aug(es) ep(icic)li in aug(e) ecc(entr)ici in co(n)similibus [illegible] in sexto aug(e) epicicli
satur(ni) metasso(?) tria inde(?) . et tunc corporis satur(ni) metasso vero aug(es) ep(icic)li
tria inde(?) co(n)similis(?) [illegible] in aliis s(ecundu)m velocitatem et tarditatem mot(us)
eor(um) hic argum(entum) pr(ob)at . si pr(obo) [illegible] q(uod) centru(m) corporis planete s(ecundu)m omnem diem in auge
sui epicicli [illegible] sicut [illegible] patet . q(ui)a sic omni die centru(m) medium et vero
[illegible] planete s(ecundu)m nullum [illegible] sicut [illegible] per tabularum Alfonsii
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q(uod) centru(m) p(ro)prium
[illegible] et [illegible] tabule q(ui)a centru(m) sunt in tabul(is) [illegible]
mot(us) planetarum in epiciclo sic d(icu)nt Campanus et auctor in theorica Si ig(itur) s(ecundu)m [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omni die [illegible] in augeli(?) et octo(?) [illegible]
Sexto d(icu)nt Campanus et auctor in theorica q(uod) luna [illegible] in superiori parte 6to
epicicli [illegible] ab oriente in occidens Sed in inferiori parte [illegible] alii vero
[illegible] planete [illegible] sicut vel [illegible] motu in [illegible] vel vero motu
Si vero motu [illegible] Si motu [illegible] [illegible] motu [illegible] quo
[illegible] in epiciclo [illegible] vel motu [illegible] ab oriente in occidente Si
[illegible] tunc nulla [illegible] [illegible] [illegible] luna in epiciclo et aliorum
planetarum quod est falsum . et [illegible] auctorem in theorica Si [illegible] q(uod) [illegible] vero
motu [illegible] ab oriente in occidens hic est falsum q(ui)a sic luna [illegible] motu
[illegible] in epiciclo ab oriente in occidens [illegible] motu firmamenti q(uod) illa
[illegible] negat Septimo pono q(uod) epiciclus lune sit in oriente et luna 1o
in longitudine media epicicli tunc q(ui)a ecc(entr)icus lune et epiciclus movent(ur) [illegible]
[illegible] ab oriente in occidens [illegible] q(uod) movetur [illegible] usque ad punctum medium
[illegible] est [illegible] [illegible] celi [illegible] [illegible] planete in epiciclo erit in auge patet
[illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] epicicli Tunc volo ultra q(uod) [illegible] moveat(ur)
usque ad occidentem et [illegible] corporis planete [illegible] movebit(ur) in epiciclo usque longitudinem
aliam mediam q(ui)a sic ab oriente in occidens est medium celi . sic ab una
longitudine ad aliam [illegible] epicicli Tunc volo ultra q(uod) [illegible] moveat(ur)
ab occidente usque [illegible] tunc [illegible] planete a longitudine media [illegible]
ad [illegible] aug(is) Et ibi iam luna [illegible] ab occidente in oriens motu
epicicli Sed motu [illegible] ab oriente in occidens [illegible] [illegible]
luna [illegible] [illegible] [illegible] patet [illegible] [illegible] luna [illegible] motu et
[illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] motu incipit [illegible] [illegible]
[illegible] hic [illegible] q(uod) [illegible] [illegible] q(ui)a [illegible] motu [illegible]
[illegible] [illegible] planete sic [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
Sed illa [illegible] [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] motum
epicicli sic [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patet [illegible]
[illegible] si omnes motus [illegible] [illegible] q(uod) [illegible] [illegible] [illegible] illa
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquis [illegible] in
epiciclo q(uod) [illegible] planeta a longitudine media usque ad [illegible] aug(is) [illegible] [illegible]
illa [illegible] [illegible] Saturnus tardius mo(vetur) [illegible] . et sol tardius q(uam) 3 9o
luna per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicat p(ri)me aut(oritati)
[illegible] [illegible] simplici motu [illegible] et velocissimo Alii aut(em) tardiores
et velociores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in pluri tempore
[illegible] [illegible] sunt . et [illegible] [illegible] in pauco tempore et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]

~~vel luna eclipsaretur [illegible]~~ [illegible]

viii p[a] 1 [illegible] Arzachelis [illegible] quod luna velocior [illegible] motu [illegible]

[illegible] sol [illegible] lune . et superior inferior

[illegible] velocior [illegible]

[illegible] solis et lune [illegible]

[illegible] canon [illegible]

solis et lune [illegible] sol [illegible]

Sed si [illegible] lune . sic quod luna [illegible]

et sol [illegible] lunam in [illegible]

[illegible]

[illegible] Si igitur sol [illegible] velocior

[illegible]

[illegible] solem et sit in [illegible] et sol in [illegible]

[illegible]

[illegible] canon [illegible]

[illegible]

2 [illegible] canon tabularum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5o [illegible] x

[illegible] 9a [illegible]

[illegible]

[illegible] canon [illegible]

[illegible] sol [illegible] lune [illegible]

[illegible]

[illegible] lune [illegible]

[illegible]

[illegible] solis et lune [illegible]

[illegible] luna [illegible]

[illegible]

Tocius ultima / tunc eclipsis lunaris luna ingreditur umbram q. 6
terre et egreditur eius occidentaliter quia umbra terre tardius movetur sicut
sol et quia sol movetur tardius quam luna et per consequens luna intrat
umbram. 3a conclusio quia velocius intrat in illam pars quam tardius [illegible]
sequitur quod tunc eclipsis solis luna eclipsat solem et non sol solem [illegible]
[illegible] quia luna non contrahit umbram sed [illegible] umbra movetur
ad lunam [illegible] quod luna existente in opposito augis et [illegible] epicicli [illegible] mora
tunc eclipsis lune esset equalis mora ac si esset in auge epicicli
quod est contra omnes astronomos et tabulistas. Sed sequela patet quia luna existente
in opposito augis epicicli ipsa movetur ab occidente in orientem ut [illegible] ponit
opinio. Sed umbra movetur ab oriente in occidentem et movent
in contrarias partes et per consequens cito separabuntur sed luna existente in auge
movetur ab oriente in occidentem et umbra similiter igitur tarde separabuntur
et per consequens vel luna existente in opposito augis epicicli mora esset equalis
[illegible] luna existente in auge epicicli vel ad minimum minor [illegible] ad rationes
[illegible] Sed [illegible] quod opinio [illegible] [illegible] Ad rationes in oppositum et
primo ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] esset in [illegible] [illegible]
[illegible] sequela [illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] incipit esse [illegible] et quod mobile a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spacium [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod a mobile movetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mobili [illegible] incipit esse [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] spacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in termino [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] incipit esse [illegible] ab a mobili. Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] a mobile non esset [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quia [illegible] a mobile
incipit moveri ab uno termino et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] negando [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spacium [illegible] [illegible] spacium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mobile a [illegible] [illegible] spacium [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad occidentem et [illegible] [illegible] a [illegible] spacium
[illegible] ad [illegible] [illegible] a [illegible] ad orientem [illegible] et tardius in spacio
[illegible] [illegible] velocius / Ad [illegible] [illegible] [illegible] laborat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] arguit ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquis
[illegible] a linea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur quod aliquis
et [illegible] supponendo quod a [illegible] [illegible] [illegible] in spera fixa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab aliquibus [illegible] [illegible] immobilis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]

a n [illegible] alias instans argumentum de primo quia si [illegible] forte verum
sequitur quod non erit primum instans in quo linea c f [illegible] in situ c a
[illegible] patet per conpositum quia linea c f [illegible] dato de [illegible]
arcum n a [illegible] instans primum an instans [illegible] fuit in quolibet puncto
[illegible] b et a [illegible] an instans [illegible] fuit ultra punctum a [illegible]
an instans [illegible] fuit in situ a [illegible] cum [illegible] puncto [illegible]
[illegible] ultimum [illegible] non fuit [illegible] instans [illegible] c f [illegible] fuit
in situ c a [illegible] per [illegible] non [illegible] ad probandum dico quod
[illegible] ymaginata [illegible] linea c f [illegible]
[illegible] ad [illegible] puncto nove spere [illegible] a [illegible]
[illegible] an instans [illegible] a [illegible] ultima [illegible]
in [illegible] linea [illegible] mota [illegible] a [illegible] puncti
nove spere [illegible] fuit ut [illegible] puncti [illegible] puncto
de [illegible] puncti [illegible] linea c f [illegible] motu [illegible]
[illegible] et [illegible] puncto a [illegible] ultimus [illegible]
[illegible] puncto [illegible] nove spere [illegible] fuit [illegible]
in situ de linea c f [illegible] distat a situ a c linea
et [illegible] puncti [illegible] ad punctum a [illegible] linea c f
[illegible] supposita [illegible] a [illegible] puncti [illegible] nove spere [illegible] ultra
punctum a [illegible] in puncto [illegible] per ymaginacionem et
ymaginacionem [illegible] in uno [illegible] sit a b c d una rota
et [illegible] in puncto [illegible] puncto
[illegible] a [illegible] monetam [illegible] a puncto [illegible] velocius
[illegible] velocius [illegible] puncto [illegible]
in [illegible] a [illegible] non [illegible] distat ab a
[illegible] in situ a puncti [illegible] ultra
puncto a [illegible] b et [illegible] et
[illegible] a [illegible] ultra [illegible] et
linea c f [illegible] in situ c a [illegible] puncti [illegible]
[illegible] fuit [illegible] ultra [illegible] in puncto [illegible] a
e [illegible] instans [illegible] fuit ultra a [illegible]
ultra puncto [illegible] supposito a situ puncti [illegible] an instans
[illegible] et [illegible] quo [illegible] instans [illegible]
[illegible] instans in quo puncti [illegible] a [illegible] in
instans [illegible] an c f [illegible] linea [illegible] a arcum [illegible] an instans
[illegible] fuit in quolibet puncto et [illegible] et a [illegible]
sit [illegible] puncti [illegible] a [illegible] an
instans [illegible] c f [illegible] a arcum [illegible] c f [illegible] in quolibet puncto
fuit [illegible] puncta [illegible] et a [illegible]
[illegible] non [illegible] a [illegible] fuit ultra [illegible] a [illegible] fuit in aliquo puncto.

quando est uel pluries [illegible] in spera a [illegible] [illegible] — 3a [illegible]
[illegible] concludit licet multum ab adversario reputetur [illegible] non [illegible]
quod centrum solis et aux ecentrici lune et centrum epicicli lune sint simul in alia
hora in alio loco celi. Ad 4m ad 13a clausula supponit quod ista coniunctio — 6a 9
[illegible] in vna linea recta. Contra hec dubitat aliquis videtur quod ipse
supponit impossibile et non concludit [illegible] quod supponit solem lunam et
augem [illegible] in eadem linea recta secundum medios motus et hoc est impossibile
[illegible] ecliptica [illegible] solis secundum latitudinem [illegible] in tabulis
[illegible] declinacionem ad
[illegible] lune [illegible] una linea continet omnia illa tria puncta
[illegible] aliter non [illegible] quod sunt aliqui in eadem linea — [illegible] in eadem linea recta
[illegible] illo [illegible] quod sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] per ambos polos zodiaci [illegible] augem et [illegible]
[illegible] et medium motum solis et in illa linea sunt simul [illegible]
[illegible] ymaginaria linea [illegible] latitudinem
quod sunt in eadem linea superficiali [illegible] in ambabus extremitatibus zodiaci
ita quod [illegible] et [illegible] superficiales ista linea [illegible] recta linea
secundum latitudinem et [illegible] superficiali [illegible] linee [illegible]
[illegible] in eadem recta linea [illegible] linea superficialem [illegible]
in capite vel in cauda [illegible] non est necesse [illegible] — 6a 9
[illegible] dubitatur [illegible] quod centrum epicicli lune non [illegible]
[illegible] 13 gradibus 10 minutis [illegible] 3a [illegible] quod in
[illegible] lune [illegible] motu [illegible]
[illegible] in [illegible] alia [illegible]
[illegible] ille annus [illegible]
[illegible] alia [illegible] dies naturalis [illegible] in vno tempore
[illegible] in alio tempore [illegible] in [illegible] — 7a [illegible]
[illegible] in tabulis [illegible]
in alio [illegible] clausula [illegible] in tabulis [illegible]
[illegible] solem et lunam [illegible] medium vel [illegible] et [illegible]
[illegible] solem [illegible] in tabulis [illegible] medium motum solis [illegible] lune et
[illegible] in tabulis [illegible] medium motum solis [illegible] distancia duplex et [illegible]
[illegible] solem et lunam [illegible] distancia duplex et [illegible]
[illegible] ab auge [illegible] et [illegible]
[illegible] medium motum [illegible]
[illegible] ad solem [illegible] auge [illegible] et [illegible]
[illegible] clausula dubitatur [illegible] solis [illegible]
[illegible] auge lune [illegible] epicicli [illegible] in
[illegible] auge lune sunt simul et sol in [illegible]
[illegible] sol distat [illegible]
[illegible] distat [illegible] distat [illegible]
[illegible] auge lune [illegible] distat [illegible]
[illegible] sol [illegible] medium motum [illegible] distat ab auge
[illegible] Dubitatur [illegible] motus lune in [illegible] suo [illegible] — [illegible] motus lune in [illegible]
[illegible] medium motum [illegible] motum augis [illegible] solis in motu solis — [illegible] motus [illegible] motum augis [illegible] in motu solis
et videtur quod [illegible] per Campanum [illegible] quod
[illegible] motus lune [illegible] possumus ymaginari motum
augis [illegible] motum [illegible] in hoc [illegible] capite [illegible]
[illegible] et [illegible] quod totalis motus augis [illegible]
motus [illegible] augis [illegible] capitis [illegible]

4to no. quod motus lune et centri eius secundum motum solis precise quod addi
motum solis augis et solis [illegible] ante motum lune et [illegible] idem
[illegible] sunt in 20 mobili. Sed auctor intelligit de Theorica Campani
ante [illegible] sine motu capitis. Quinto nota et [illegible] clausula
quod in anno quolibet media [illegible] sunt [illegible] loco zodiaci
respectu eiusdem zodiaci et [illegible] usque ad apparentem solis quod in
medio augis et centri epicicli quod [illegible] ita disposuit [illegible]
Campanus et in apparentem solis quod in [illegible] augis et centri deferentis [illegible]
ante medium solis et lune [illegible] quod lune [illegible] motum [illegible]
fiendo [?] sol et lune / apparens media [illegible] quod [illegible] lune [illegible] motum [illegible] partibus
6to no. Sexto nota [illegible] zodiaci debita quod [illegible] sol [illegible]
[illegible] augis et centri deferentis lune [illegible] in apparentem [illegible] in medio [illegible]
[illegible] quolibet et apparentem [illegible] zodiaci
in alio [illegible] quolibet [illegible] apparentem [illegible]
[illegible] centri deferentis [illegible] augis et [illegible] sol [illegible] distat sol ab
[illegible] 18 [illegible] tamen [illegible] centri [illegible] medio [illegible]
Et [illegible] centri deferentis [illegible] successionem signorum [illegible] in die
[illegible] 13 [illegible] 38 [illegible] Similiter sol [illegible] in illa parte
zodiaci [illegible] sol [illegible] augis lune [illegible] 11 [illegible] et [illegible]
[illegible] 18 2a in die [illegible] duo motus simul [illegible]
zodiaci [illegible] sol et augis [illegible] in [illegible] zodiaci [illegible]
illud [illegible] 11 [illegible] et 26 [illegible]
[illegible] motus centri deferentis lune in alia [illegible] zodiaci [illegible]
successionem signorum [illegible] 10 [illegible] et 38 [illegible]
[illegible] distat [illegible] ab auge [illegible] epicicli lune [illegible]
in medio [illegible] Pro illo dicto quod sol [illegible] dicto [illegible]
[illegible] in medio [illegible] augis et centri deferentis lune [illegible] calculanti [illegible]
[illegible] ad augem [illegible] distat [illegible] 16 [illegible] 9 [illegible]
38 2a et precise [illegible] motus solis [illegible] epicicli lune
7o no. Septimo nota [illegible] clausula [illegible] centri deferentis lune [illegible] in
[illegible] medietatem [illegible] augis [illegible]
[illegible] centri deferentis [illegible] partis
[illegible] in mense [illegible] Et addit [illegible] in
centri [illegible] sole [illegible] medium
[illegible] sole [illegible] centri deferentis [illegible]
motum in auge [illegible] et [illegible] in oppositione et in [illegible] est
in [illegible] et in [illegible] augis [illegible]
[illegible] in [illegible] et apparentem [illegible] Et [illegible]
illius [illegible] centri deferentis [illegible]
[illegible] motus [illegible] in mense [illegible]
[illegible] ambo [illegible] Et [illegible]
[illegible] motum solis ad unam partem [illegible]
[illegible] mobile [illegible] spacium [illegible] in [illegible] spacio [illegible]
[illegible] spacio motum [illegible] mobile [illegible] mobile [illegible] spacio
illud [illegible] in [illegible] hora et [illegible] duplex [illegible] hora
[illegible] in [illegible] in [illegible] mense [illegible] spacio 24 [illegible]

110

scilicet [illegible] et quia movetur [illegible] epicicli lune [illegible] augis centri puncto
ecentrici describit augem [illegible] est [illegible] centri puncto ecentri
[illegible] est apposita et 2a [illegible] et quod [illegible] sit [illegible] in auge [illegible]
[illegible] quantum [illegible] similiter [illegible] est medium solare — nota solare
[illegible] lunaris et visualis [illegible] in [illegible] perfecto [illegible] Solaris est — visualis
[illegible] sol movetur in [illegible] Visualis est spacium [illegible] — lunaris
[illegible] in kalendario [illegible] ad [illegible] apparentem [illegible]
[illegible] est spacium [illegible] ad [illegible] et debet intelligi — [illegible]
[illegible] Similiter [illegible] [illegible] cum [illegible] est centri — [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
[illegible] apparens [illegible] in augmento et decrito [illegible]

Luna vero movetur in circumferentia epicicli sui et cum est in superiori parte
ab oriente in occidentem per [illegible] circuli et tunc est tarda in motu
suo et in inferiori econtra et tunc est velox aliis planetis
fuerit econtra Sic autem sol equaliter movetur super centro ecentrici sui. Sed
centrum epicicli lune movetur equaliter super centrum mundi [illegible] Ista est 2a particula [illegible] ponit quod centrum lune [illegible]
[illegible] et [illegible] duas [illegible] [illegible] prima [illegible] motum lune in [illegible]
in 2a motum lune in centro [illegible] Sic autem [illegible] luna movetur
in circumferentia sui epicicli in superiori parte ab oriente in occidentem in inferiori ab
parte [illegible] [illegible] ab oriente in [illegible] est in parte superiori [illegible]
[illegible] tarda [illegible] in inferiori [illegible] velox [illegible] in 2a [illegible]
[illegible] sic sol [illegible] movetur super centrum ecentrici [illegible] angulos [illegible]
[illegible] centre ecentrici sic luna [illegible] movetur super centrum mundi [illegible]
angulos in [illegible] equaliter super centrum [illegible] [illegible] motum
lune [illegible] planetarum [illegible] [illegible] [illegible] est sic [illegible]
est in [illegible] motum [illegible] secundum [illegible] movetur ad
[illegible] [illegible] luna [illegible] movetur super centrum mundi [illegible]
[illegible] motum [illegible] planetarum [illegible] [illegible] [illegible] — 1
[illegible] primo [illegible] [illegible] quod [illegible] luna in superiori parte est tarda
et in inferiori velox. Dubitaret aliquis quomodo superior pars [illegible] imaginari
vel inferior [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] lune [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — 2
[illegible] [illegible] superior [illegible] et [illegible] inferior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] movetur ab oriente in [illegible]
[illegible] est [illegible] parte [illegible] lune [illegible] ab oriente in [illegible] parte
[illegible] [illegible] in superiori parte [illegible] [illegible] et in inferiori [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] luna est inferiori parte [illegible]
tarda [illegible] [illegible] motum [illegible] et ista motum [illegible]
[illegible] vero in inferiori [illegible] velocius [illegible]

~~ſim motus deſcribitur et motus deſcribitur [illegible] eius paſſio~~
ymaginatio ſit de motu in navi vadente [illegible] navem vel in [illegible]
navem. 3a non dubitari [illegible] illa qua dicitur luna in ſuperiori
parte dicitur tarda eius in inferiori velox. Contra [illegible] est requiſitio in
in corporibus celeſtibus [illegible] eſt velocitas et tarditas tamen quod quantum
[illegible] quod tardos et velocitas [illegible] requiſita et ſic ſequitur
quod motus celeſtis [illegible] uniformis [illegible] eſt [illegible] et [illegible]
et [illegible] quod tarde et velociter movetur [illegible] propter talia
argumenta [illegible] non ſunt quod dicitur Campanus luna non in celo
[illegible] et [illegible] et [illegible] uniformiter omni die [illegible]
dicitur movere tarda quia eſt in ſuperiori parte in [illegible] ad zodiacum quia aſtrum
[illegible] motus inferiori [illegible] in ordine ad zodiacum quia [illegible]
[illegible] motus in una parte quia eſt in ſuperiori parte circuli lune [illegible]
[illegible] ad zodiacum quam in [illegible] parte [illegible] in inferiori parte circuli
[illegible] tarde et velociter movetur quia in inferiori parte circuli [illegible]
[illegible] [illegible] ſuperiori [illegible] parte non [illegible] quod [illegible] ad zodiacum
[illegible] quia [illegible] motus [illegible] in ſe ſit uniformis [illegible]
ad aliud ſcilicet ad zodiacum [illegible] differre [illegible] velocitas [illegible]
[illegible] et [illegible] Sed [illegible] in [illegible] quod omnis tarditas et
velocitas [illegible] eſt [illegible] que ſunt [illegible]
[illegible] et paſſivorum [illegible] eſt [illegible] quod [illegible] non eſt [illegible] velocitas vel
tarditas [illegible] ad [illegible] Dubitatur [illegible] autem [illegible]
tarditas et velocitas [illegible] non [illegible] [illegible] et [illegible]
ſic in aliis planetis [illegible] in [illegible] libro [illegible]
[illegible] eſt [illegible] dubitatio [illegible] lune non in [illegible]
[illegible] quod luna [illegible] ſe [illegible] [illegible] eſt [illegible]
[illegible] centri lune [illegible] non [illegible] circuli [illegible] in [illegible] circuli [illegible]
lune [illegible] motus [illegible] circuli [illegible] quod [illegible]
[illegible] Et [illegible] non [illegible] et non [illegible] vel [illegible]
[illegible] in planum [illegible] non quod [illegible] circuli lune [illegible]
lune non ſuper polos [illegible] ſcilicet zodiaci et [illegible] polos
[illegible] circulos [illegible] eſt ſic maior [illegible]
lune [illegible] ſcilicet [illegible] lune [illegible] lune [illegible]
[illegible] [illegible] ſuperficie [illegible] et non [illegible] zodiaci
[illegible] Et [illegible] quod [illegible] poli lune a zodiaci [illegible]
diſtat a polo zodiaci [illegible] gradus ſic et [illegible] maior [illegible]
[illegible] et in aliis planetis [illegible] diſtans polorum [illegible] a polo zodiaci
[illegible] quod poli centri [illegible] diſtat a polo zodiaci [illegible]
[illegible] quod [illegible] ſub ecliptica [illegible] quod [illegible]
[illegible] dicunt quod omnes planete [illegible] in [illegible] movetur ſuper polos
zodiaci [illegible] intelligendo ad [illegible] polos zodiaci [illegible]
[illegible] omnes [illegible] non [illegible] autem [illegible]
[illegible] [illegible] luna [illegible] ſuper [illegible] non [illegible]
[illegible] centri [illegible] illa [illegible] omnes [illegible] ſecundum [illegible]

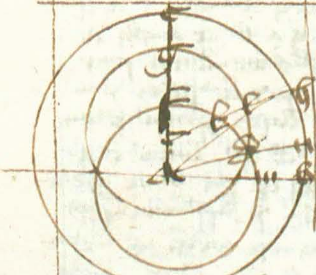
Marginalia:
no[ta] 3a
no[ta]
quod luna dicitur tarda vel velox
[illegible] non [illegible] tarditas et velocitas [illegible] in aliis
quod centri lune non [illegible]
4to no[ta]
de [illegible] polo [illegible] a polo zodiaci
declinatio poli lune a polo zodiaci
[illegible] no[ta]

in spera parte epicicli de sole circa quam luna perficit secundum cursum motu
medium, motu centri adhuc non perficit motum zodiaci et cetera. Et alio
[illegible] quod non per probationem sed tantum per maiorem aut minorem est proportionem
[illegible] sic probatur quia linea centri deferentis [illegible] in capite suo [illegible]
non super centrum mundi [illegible] centrum [illegible] motu in linea super idem
[illegible] aspectus [illegible] quia aliis [illegible] non [illegible]
[illegible] super ea planeta [illegible] ista est vera [illegible] in astronomia
[illegible] planeta [illegible] centrum deferentis super centrum [illegible] vera est
[illegible] centrum deferentis [illegible] super centrum [illegible] in planeta est tamen hic non est vere
[illegible] lune [illegible] facile [illegible] verum motum sit medius
Et Campanus vult quod sit [illegible] imaginandum [illegible]
est [illegible] motu [illegible] super [illegible] centrum deferentis in [illegible] temporibus [illegible]
angulos describit Et est in [illegible] superficie [illegible] deferentis [illegible] est
[illegible] aliis planetis [illegible] non [illegible]
[illegible] Et ille est descriptus in superficie deferentis [illegible] lune [illegible]
Dubitatur [illegible] secundum [illegible] quod luna non [illegible] super centrum
[illegible] Et hic sic [illegible] angulos describit super centrum
mundi temporibus [illegible] non in [illegible] super [illegible] de sole [illegible] est
quod centrum deferentis lune [illegible] angulos temporibus [illegible] describit [illegible] centrum
[illegible] continue [illegible] minores [illegible]
[illegible] appropinquare [illegible] centrum [illegible]
[illegible] continue maiores [illegible] minores angulos [illegible] temporibus describit quod sunt
probandum [illegible] angulos angulos [illegible]
[illegible] centrum [illegible] non [illegible] super centrum
[illegible] et simile est in aliis planetis [illegible] nota
[illegible] est [illegible] mundi [illegible] in luna [illegible]
[illegible] super centrum mundi Et ad [illegible] in [illegible]
est quod continue centrum deferentis appropinquare ad centrum [illegible] minores
[illegible] maiores [illegible] continue [illegible] maior [illegible] centrum mundi angulos
[illegible] centrum [illegible] medium
motum lune Et [illegible] centrum [illegible] lune [illegible]
motum lune [illegible] non [illegible] centrum deferentis [illegible]
[illegible] lune [illegible] que [illegible]
[illegible] motum lune in [illegible] Adhuc dubitatur [illegible]
[illegible] centrum deferentis non [illegible] super centrum mundi sic quod non [illegible] super [illegible]
[illegible] super centrum mundi [illegible] sunt [illegible] de sole [illegible] planetas
[illegible] sol [illegible] centrum deferentis [illegible] centrum deferentis [illegible]
[illegible] sol [illegible] super centrum [illegible] super centrum mundi [illegible]
[illegible] est in sole [illegible] luna [illegible]
[illegible] in centro centrum deferentis [illegible] sol in [illegible]
est [illegible] quod valde est difficile de sole [illegible] luna [illegible] centri sol
est [illegible] et non [illegible] motum [illegible]
[illegible] angulos [illegible] sunt [illegible] motu [illegible] lune
est [illegible] in [illegible] et [illegible] centri
[illegible] sunt in [illegible] linea [illegible] planete sunt [illegible]

v sit sol sup centro ecentri sui sic centrum epicicli lune sup centrum mundi equaliter moveatur

~~... non ... descriptum angulum ... sup centrum ecentri ... non ...~~
... centrum ecentri in ... circulo et centrum terre ... describit
et ascendit ... motus angularis ... non apparet ... moveatur centrum
epicicli ... sup centrum mundi ... ista ... sic sol
sup centrum ecentri sui sic centrum epicicli lune sup centrum mundi ... movetur et angulum
... non ... inequalitatis ... angulos ... centrum lune ... centrum
mundi ... in ... differentiam motus ... centrum
epicicli lune ... centrum ... motus ... sit ...
... subtractis ... angulos ... centre ...
angulum ... motus ... angulos ... centrum
terre ... et ... linea ... centrum ... ortogonaliter
... sup linea ... angulum facit angulum ... differentia
anguli ... et ... fiat angulus ... et ... angulus
... maior angulo ... centro ... angulos ... et ... in
epiciclo ... sup centrum mundi ... motus ... angulum ...
Campani et ... et ... in ... Nota planeta ... mo-
tu non est aliud ... epicicli angulos ... centre ...
... epicicli ... motu ... centrum ...
stante ... centrum epicicli ... in ... planeta ... planeta
... planeta sup ... motus ... pla-
... aliud ... in ...
... planeta ... centrum epicicli
lune ... in zodiaco ... centrum
zodiaci ... et ... lune non ...
... centrum epicicli lune ...
... in ... zodiaco ... non ...
... in zodiaco ... centrum epicicli lune ...
... non ... aliquod ... non ...
... linea ... centrum epicicli
... angulos ... sup centrum ... zodiaci
... non ... angulum ... linea ...
centro ... epicicli ... in epiciclo ... et ... Item ...
... epicicli ... lune ... lune ... in ...
centrum ... centrum ... zodiaci ... puncti ...
... lune moveatur ... ad puncti ... in
... in aliquo ... motu ...
... in motu ... puncti ... puncti
... in ... linea ... puncti ...
... tunc ... centrum epicicli lune ...
... et ... et ...
... angulum ... tunc ... in ... tempore ...
angulum ... in ... tempore ... angulum ...
... tunc ... duo triangula ...

quorum [illegible] equales circa duo latera c a et a h trianguli c a h
sunt equalia duobus lateribus h a et a b trianguli h a b et angulus a
primi est equalis angulo alicui [illegible] predictorum angulorum [illegible] sunt
equales per quartam primi et per [illegible] octave primi et per vicesimam [illegible] primi
sed arcus c h et h b equales [illegible] per [illegible] [illegible] primi [illegible]
2 1 3e quia equalibus [illegible] equales arcus [illegible] Sed quod latera c a
et a h sint equalia duobus lateribus h a et a b patet quia sunt linee egredientes
ab centro circuli ad circumferentiam et sunt equales per diffinitionem sed
quod angulus a unus sit equalis angulo a alicui patet quia uterque est medietas
recti et omnes semirecti sunt anguli sibi equales Sed quod [illegible] quia angulus
c a h est rectus quia una linea super aliam orthogonaliter cadit nam et
angulus f a m et quia linea a p dividit angulum f a m per equalia
in puncto [illegible] rectus est [illegible] equalis [illegible] super [illegible] et linea a p h
dividit eundem angulum per equalia per 2a quia linea a p h non dicitur alia linea
a p continua ad illam partem [illegible] anguli dividit sed terminatur per additionem
p h Et isto sic [illegible] linea proximior arcui a m p [illegible] proximior arcui
h [illegible] quia [illegible] data et [illegible] proximior arcui a f et proximior
arcui m b c et quia [illegible] sunt duo quarte duorum circulorum et [illegible] proximior
quarta unius proximior quarte alterius et [illegible] angulus rectus in
dato tempore [illegible] centrum lune [illegible] in zodiaco et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] centrum lune in [illegible] in [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] Stante [illegible] [illegible] dispositione [illegible] lineam c h [illegible] [illegible] [illegible]
in puncto [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] angulo Si centrum lune [illegible]
[illegible] in circulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] 2 illud
[illegible] sic sed [illegible] quia angulus c e h est equalis angulo c a [illegible] quia
[illegible] est linea a n [illegible] distans linee e h per 3o [illegible] primi et linea
c a est super [illegible] super duas [illegible] distantes [illegible] angulus c e h est
equalis c a n [illegible] [illegible] per vicesimam octavam primi Euclidis Et quia
angulus c e h est rectus [illegible] [illegible] [illegible] hic descripsit in [illegible] [illegible] dati
[illegible] et angulus c a n [illegible] c a [illegible] angulus c a h est [illegible] recti medietas
[illegible] [illegible] angulus c a h est equalis angulo c a n [illegible] [illegible] est
[illegible] et quia [illegible] quia omnes semirecti anguli sunt equales [illegible] 2 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equalis 2 [illegible] equales Et quia [illegible] linea m
[illegible] in zodiaco [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] linea [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] Ad [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] — ad [illegible] in [illegible]
est soluta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad 2m [illegible] — ad 2m
[illegible] [illegible] centrum lune [illegible] angulum rectum [illegible] duas lineas [illegible]
[illegible] centrum orthogonaliter cadit super lineam [illegible] angulum et in aliis locis
[illegible] sed [illegible] non sit [illegible] equalibus et [illegible] [illegible] [illegible]

Medius motus lune est arcus zodiaci
incipiens ab ariete delatus secundum successionem
signorum scilicet arcus terminatus terminatus
in linea exeunte a centro terre per centrum circuli lune. Verus
motus lune terminatur per lineam exeuntem a centro terre per centrum
corporis lune. Aux media in circulo dicitur punctus quem terminat
linea exiens a quodam puncto a centro terre cuius tantum
distat a centro terre quantum centrum ecentrici faciens dicitur per centrum circuli
ad superiorem partem epicicli. Aux autem vera dicitur punctus
circuli quem terminat linea extensa a centro mundi per centrum circuli ad
superiorem partem circuli. Equacio centri est parvus arcus
epicicli intercedens augem mediam et veram. Medium argumentum
lune dicitur arcus circuli intercedens augem mediam et centrum lune
considerata secundum motum lune in circulo. Argumentum verum dicitur
arcus circuli intercedens augem veram et centrum corporis lune.
Centrum vero circuli esse in auge ecentrici quod est semper in
coniunctione vel in opposicione et esse in opposito augis quod est

quadratus lune ad solem ultima est equatio centri quia aux
vera et media sunt idem Equatio argumenti lune dicitur arcus zodiaci
inter lineas medium motum lune et verum motum. que equatio nulla
est centro epicicli existente in auge ecentri vel in opposito augis
et tamen tunc luna existente in longitudine longiori vel propiori
sui epicicli Maxima vero equatio est centro epicicli existente in
longitudinibus propioribus ecentri et luna existente in longitudinibus
mediis epicicli Et dum luna fuerit in medietate sui epicicli que
respicit occidentem ascendens maior est medius motus quam
verus Et ideo tunc equatio argumenti subtrahenda est in alia
vero medietate contingit contrario Et ideo tunc est addenda Et
sciendum quod maiores sunt equationes argumenti centro epicicli existente
in opposito augis ecentri quam in auge Et differentia que est
inter has duas equationes argumenti scilicet centro epicicli existente in auge
et existente in opposito augis dicitur equatio diversitatis diametri
circuli brevis

Ista est quinta particula inter equationes lune quibus
utimur in tabulis equationum lune. Et habet ii clausulas quarum
dicitur in ceteris partibus plene in tractatu ... ibi verus motus ... ibi aux
aux quia ibi vera aux ... ibi equatio centri ... ibi linea medii argumenti
... ibi vere ... ibi centro epicicli ... ponit nobile de
equatione centri ... ibi equatio argumenti ... et ... ultra
ibi et sciendum ... prima particula ... motus est uniformis ... nota primo
et ... et ... parte ... et ... medius ... centro epicicli

est nō de uniformi sup̄ centrum mūdi ut declaratum est / quia centrum
equātis et centrum terre sunt unum centrum in luna et motus capitis medij mot⁹
sm̄ lineam ductam acc^o mūdi p̄ centrum eq̄n̄tis ad zodiacū. quia licet luna
uniformiter nō moueatur semp̄ motu suo in omnib⁹ planetis
p̄ lineam que exit nō in zodiaco / et ideo si luna sup̄ alio puncto
sm̄ sup̄ centro mūdi ex^r moueatur sm̄ quod contingit in alijs 6 planetis
tunc motus eius debuisset capi p̄ lineam exeuntem acc^o illo ad zodiacū
eque distanter uni linee exeunti acc^o terre p̄ centrum eq̄n̄tis. Ideo nō oportet
[illegible] motum alicuius planete nisi lineis eq̄n̄tis est inuenire arcum zodiaci
sic se habentem ad totum zodiacum sicut se h̄z arcus proprius a planetis
ad totum deferentem / sed in planetis lineis eq̄n̄tis est aliud / Est enim inuenire
arcum zodiaci sic se habentem ad totum zodiacum sicut se h̄z arcus proprius
acc^o eq̄n̄tis ad totum circulum sup̄ quem nō est centrum eq̄n̄tis. Et talis
arcus in omnib⁹ planetis inuenitur p̄ lineam eque distantem / ut dictum est
in sole et pars istius planete p̄ lunam. et in alijs planetis a sole
linee eque distantis ducte ut p̄cedens acc^o equātis p̄ centrum eq̄n̄tis
et alia ad centrum terre. Sed quia in luna ut p̄missum est centrum equātis
est idem cum centro mūdi et medius motus eius inuenitur similiter p̄ lineam
cum una exeunte acc^o terre p̄ centrum eq̄n̄tis / quia nō potest inueniri p̄ aliam
lineam eque distantem linee exeunti acc^o equātis p̄ centrum eq̄n̄tis. quia
centrum equātis et centrum terre sunt unum centrum / et ab illo eodem puncto nō
possunt duci linee eque distantes dicte. quia semp̄ concurrunt in centro quod
sunt due linee eque distantes et medius motus lune nō potest
esse cum eadem linea eque distantium distincta linea exeunti acc^o terre eque distante
inueniendum p̄ unam distinctam lineam exeuntem acc^o terre eque distantem
linee exeunti acc^o equātis p̄ centrum eq̄n̄tis et cetera / Est enim hic memorie
commenda quod medius motus inuenitur planetis similiter p̄ lineam exeuntem
acc^o terre. et sic uariatur sed aliud et aliud quia linea ostendens uerum motum
nō semp̄ uadit p̄ corpus planete sed linea medij motus nō semp̄ uadit p̄
corpus planete. sed eque distat linee exeunti a puncto sup̄ quod
planeta dicitur esse motus ut in sole eque distat linee exeunti
acc^o centrum / in alijs uero planetis quibus eque distat linee exeunti
acc^o equātis / in luna uero nullius talium est sed uadit p̄ centrum eq̄n̄tis
Et sic intellige illud quod dictum est in nobilibus / Ideo nō tamen in sole
quam in alijs planetis semp̄ uarius motus et medius capitur ab ariete
incipiendo sm̄ successionem signorum / Et medius motus quia p̄ p̄ram deuenitur
in noticiam ueri motus sicut p̄mum locum deueniuntur in noticiam aliorum
nota 3o
dubium Sed dubitatur de p̄dicta an uerus et medius motus capiuntur in
octaua spera uel in nona et uidetur quod in nona spera. quia caput arietis
octaue spere continue uadit uersus orientem a capite arietis

octave sphere. Et ideo in octava sphera non fit remissio excepto
medio motu lune vel veneris. Et propterea verus motus eius non percipitur
capi in octava sphera sed in nona. Et dictis istis dicendum sunt in
tali loco de qua Dicto non est [illegible] 7a conclusio de auge
media. Supradictum sunt quod centrum deferentis lune describit quendam
parvum circulum circa centrum terre cuius centrum est centrum terre. Quod dicit linea
augis medie est punctus circuli quem linea recta a centro equantis procedens
opposito centri circuli qui tantum distat a centro terre ad unam partem quantum
centrum deferentis a centro terre ex alia parte ad superiorem partem circuli
et quod iste punctus equaliter distat a centro terre cum puncto centri. Patet
quia illa duo puncta sunt termini diametri illius parvi circuli transeuntis
per centrum terre in semidiametro procedente a centro terre seu illius parvi circuli
ad punctum centri est equalis alteri semidiametro procedenti a centro terre
ad punctum oppositum. Tertia quod omnes linee procedentes a centro circuli ad circumferentiam
sunt equales. Sed queritur circa hoc quare aspectu opposito centri sunt
linea aux media. Solutio quod ideo quia in omni loco deferentis augis media
respicit illum punctum non solum in auge vel in opposito augis deferentis
tunc etiam aux media respicit centrum deferentis. Ideo quod tunc una linea
recta transit per omnia illa puncta scilicet per punctum oppositum per centrum terre
per centrum centri a puncto circuli. Et quia aux media est semper in
oppositum circuli et per consequens tunc augis etiam in ordine ad illud
punctum quod respicit continue et non ad aliud. Et ille est punctus
oppositus [illegible] non tunc deferentis eius [illegible]
medie [illegible] per unum centrum et aux dicitur punctus circuli qui est
remotissimus a centro terre et oppositum augis qui est propinquissimus. Et
quia una pars circuli est propinquior centro terre et alia remotior [illegible]
in ea potest capi aux et oppositum augis. Et sic duo [illegible]
[illegible] scilicet aux vera et media. Ergo [illegible] aux media dicitur punctus
Nota [illegible] quod dicit quod ille punctus dicitur aux media quia si in illo
puncto fuerit motus equalis lune in suo circulo quia circulus [illegible]
[illegible] valuit et in tabulis verum argumentum lune. Sed tunc dicitur
quod ipse motus argumentum lune et augis medie similiter [illegible] verum argumentum
et augem veram quia argumentum verum est arcus circuli a centro corporis
planete lune [illegible] motum absolute in orientem usque ad augem mediam.
Sed punctus tangens illum arcum vocatur aux. Et similiter intelligendum
est de auge vera et argumento vero. Ultimo [illegible] quod ille punctus sit aux
vera vel media [illegible] quia ille punctus est terminus linee longissime
[illegible] a centro terre [illegible] aux [illegible]

q^o
dubitat
aux
quod dicitur aux
oppositum augis
quod aux media
dicitur etiam media aux media

arcus [illegible] quia est tertius ab illo puncto sicut alio proximo [illegible]
est longissima [illegible] excedens. Et similiter est de [illegible]
puncto [illegible] veram augem. Et quia frequenter illa puncta sunt
distincta puncta, et [illegible] arcus [illegible] centri
quia est motus centri [illegible] planete [illegible] vel [illegible] comparando
[illegible] distancia centri [illegible] ab auge [illegible] in auge [illegible] augis
[illegible] numerus [illegible]
illius et arcus [illegible] Unde [illegible] in tabulis [illegible] in [illegible] augis
signis [illegible] in aliquo loco ab auge [illegible] medium [illegible]
motus [illegible] centri addatur [illegible] ad [illegible]
[illegible] equatio est [illegible]
verum [illegible] lune. [illegible] est [illegible] processionum [illegible]
signis [illegible] vera augis [illegible]
linea [illegible] medii [illegible] auge [illegible]
[illegible] medio [illegible] augis [illegible]
[illegible] augis [illegible]
[illegible] augis [illegible] in zodiaco [illegible] linea [illegible]
[illegible] medium [illegible] puncti [illegible] est [illegible] puncti [illegible]
[illegible] lune [illegible]
[illegible] linea [illegible] planete [illegible] processionum
[illegible] lune. Et quia [illegible] planete [illegible]
[illegible] centri addatur ad [illegible] augem
[illegible] linea [illegible] medium augem
[illegible] augis [illegible] linea [illegible] vera auge [illegible] media
[illegible] est augi [illegible] linea [illegible] processionum [illegible] ab auge [illegible] arcus
augis est [illegible] processionum [illegible] ab auge [illegible] plane
vere augis [illegible] medium [illegible]
vere augis medium [illegible] vera auge [illegible] arcus [illegible] augis [illegible]
est [illegible] veram augem [illegible] ab auge [illegible] augis [illegible]
[illegible] Et ille arcus est equatio centri [illegible] linea [illegible]
[illegible] augis [illegible] linea
augem [illegible] in [illegible] medium lune [illegible]
[illegible] arcus [illegible]
[illegible] veram augem valde difformiter [illegible]
veram augem [illegible] media [illegible] est [illegible]
longior ab auge deferentis. [illegible] veram [illegible]
[illegible] puncti [illegible] linee [illegible] augem [illegible] angulos deferentis [illegible] centro
linea [illegible] augem media [illegible] angulos deferentis [illegible] est de auge vera
[illegible] ex [illegible] deferentis
[illegible] deferentis [illegible]
[illegible] est [illegible] quia [illegible] ad centrum deferentis [illegible]
deferentis [illegible] centrum [illegible] aliquo distat [illegible]
[illegible] 60 [illegible] diametri
[illegible] centro deferentis [illegible] puncti [illegible]
[illegible] centro deferentis. Quia illa puncta
[illegible] puncti [illegible] centro deferentis [illegible] illa puncta
[illegible] distat [illegible] linea longissima illius [illegible]

[Left margin notes:]
vere augis
[illegible]
[illegible] puncti [illegible] centri [illegible]
quod [illegible] puncti [illegible] deferentis

in circulo et distans circa terram [illegible] Unde sequitur quod equatio centri
est maxima in longitudinibus mediis ut demonstratur per [illegible] Et que
maior 13 gradus et 9 minuta. Et hec sit vera in tabula equationis lune
ab auge in longitudinem mediam sunt tria signa continua et 28 gradus. Secunda longitudo
media ad oppositum augis sunt duo signa continua et 6 gradus. Et hec totum patet
in tabula equationis. Sexto non ita sicut talia declarata et supra demonstratur argumenti 7a veritas argumenti
et vero Secundo argumentum medium in mente debet ad verum motum lune
inveniendum quia licet argumentum verum debet statim equatio argumenti et per quod Argumentum
verum motum lune Et linea augis media et argumentum medium Et linea augis
vera licet argumentum verum quia sunt circa usque ad planetam secundum motum lune
in celo. Octavo sequitur argumentum [illegible] quia sic patet longior motus
veritas [illegible] sic patet planete in vero distans [illegible] motus et variatio
Nono sequitur quod quando luna est in medio centri ab auge ad oppositum augis semper
comparando secundum motum lune in celo per verum argumentum cum magis medio et linea
designans [illegible] argumentum procedit lineam designantem medium argumentum Secundo vero
quod luna in [illegible] parte et [illegible] tabulis [illegible] lune sunt
[illegible] signa [illegible] equatio [illegible] argumento est addenda Argumentum augis
Si vero plures quam subtrahenda Et talia patet [illegible] Nono sequitur argumentum
verum et medium [illegible] sunt [illegible] in 30 [illegible] medium motum lune
in celo Et quarto patet [illegible] magnitudinem [illegible] sic semper Equatio lune
aliud [illegible] magnum vel [illegible] in [illegible] signa [illegible] in [illegible]
et [illegible] signa [illegible] in [illegible] gradus et [illegible] in tabula [illegible]
[illegible] de aliis [illegible] Et [illegible] linee [illegible] argumenti [illegible]
lune ab auge [illegible] facta est tabula [illegible] argumenti 3a [illegible] 6a de equatione augis
[illegible] equatio argumenti [illegible] equatio argumenti est [illegible]
[illegible] argumenti [illegible] equatio argumenti [illegible] equatio centri Octavo
argumenti [illegible] equatio argumenti [illegible] equatio argumenti est [illegible] centri
[illegible] est [illegible] argumenti [illegible] equatio argumenti est [illegible] centri
Sexto [illegible] non [illegible] in [illegible] nobis
[illegible] in auge [illegible] ad solem
[illegible] in opposito augis [illegible] ad solem Et
[illegible] est illa [illegible] semper in [illegible] linea [illegible]
[illegible] et linea [illegible] opposito centri [illegible]
designans verum augem Et linea [illegible] opposito [illegible] ad auge et opposito augis [illegible]
[illegible] linea recta [illegible] in eadem linea recta [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] patet [illegible] Et [illegible] patet [illegible] auge [illegible]
ad motum [illegible] centri [illegible] illa [illegible] in eadem
linea recta [illegible] centri est in eadem linea recta [illegible]
Nono sequitur [illegible] dictum sunt [illegible] in auge et [illegible]
descendente semper equatio centri [illegible] usque [illegible] ad lune
[illegible] Et ibi est maxima equatio centri scilicet 13 gradus et 9 minuta [illegible]
[illegible] usque ad oppositum augis [illegible]
[illegible] in opposito augis et equatio nulla Et illo equatio centri [illegible] descendente
ab auge prima signa et 28 gradus [illegible] equatio centri [illegible]
descendente [illegible] per duo signa et sex gradus decrescit

Et unum ceterum (?) est in descendendo ab opposito augis existente per 2 signa 26
gradus et tunc erit minor quam in longitudine media. Et tertium incipit ab opposito
augis per 3 signa 28 gradus quousque erit in auge. Et sic erunt equationes
nulle. Septimo nota quod nona clausula declarationum argumenti lune sic dictum est
equatio argumenti non dicitur quod per partem exceat argumentum verum quod hec sit per equationem centri ut
dictum fuit. Sed dicitur equatio argumenti quia per ipsum equatum argumentum ex medio ipso equatum motum
varium in zodiaco per additionem vel subtractionem. Ideo tamen notandum quod equatio argumenti nulla
est centro epicicli existente in auge vel in coniunctione media solis et lune et oppositione
vel in opposito augis ut in quadraturis, tunc luna sunt (?) in longitudine longiori vel propiori
epicicli siue in [illegible] lune. Et ponit aliam conclusionem quod centro epicicli existente in longitudine
propiori et centro lune existente in longitudine media epicicli equatio argumenti est maior
illa declarabitur post. Sed in quinta sequitur 2a quod sic declarationem centri dictum fuit
linee designantes unus arcus et medius centro epicicli existente in auge et linee
simile in auge epicicli [illegible] vera linea sic est hec linea designans medium motum
unum vero est vera linea. Sed in omnibus aliis locis epicicli linea centri differunt ...
[illegible] ideo est equatio equatio argumenti lune et hec [illegible] de primo [illegible]
motu et vero ideo [illegible] angulus centri [illegible]
Sed secunda conclusio sic 2a quod [illegible] [illegible] angulus
centri epicicli ad [illegible] [illegible] quod est equatio argumenti est maior. Et [illegible] angulus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu lune respectu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] epicicli [illegible] Octavo
lune et alia [illegible] medium motum lune [illegible] [illegible] argumenti lune quod [illegible]
nota (?) declarationis clausula in qua [illegible] equationis argumenti lune quod [illegible]
inveniatur verum motum lune et hec sic quod [illegible] luna sunt in medietate epicicli
[illegible] accidente [illegible] [illegible] maior est motus medius [illegible] verus tunc equatio argumenti
[illegible] motu ad [illegible] vero subtrahenda est. Sed cum sunt in medietate [illegible]
[illegible] [illegible] tunc verus motus est maior et [illegible]
[illegible] tunc equatio argumenti addenda est quia tunc verus motus est maior. Et hoc est quod in
[illegible] inspiciam figuram [illegible] [illegible] [illegible] septima. Et hic est quod in
[illegible] [illegible] [illegible] epicicli sunt [illegible] [illegible] signis [illegible] equatio [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angulus epicicli et opposito augis epicicli. Sed si
[illegible] est in medietate [illegible] [illegible] [illegible] angulus epicicli et opposito augis epicicli. Sed si
tunc est in medietate [illegible] [illegible] tunc equatio argumenti debet addi quia tunc est maior
argumentum sunt plus [illegible] signis tunc equatio argumenti debet addi quia tunc est maior
[illegible] [illegible] et tunc est luna ultra oppositum augis epicicli in medietate [illegible]
[illegible] istam medietatem dicitur occidentalem que est ab auge et ad oppositum augis
[illegible] [illegible] ista medietatem dicitur occidentalem que est ab auge et ad oppositum augis
[illegible] [illegible] in superiori parte ab oriente in occidentem. Et quod auge est in superiori
epicicli quod luna [illegible] in superiori parte ab auge [illegible] versus occidentem [illegible] [illegible]
parte epicicli tunc [illegible] luna ab auge [illegible] versus occidentem in eadem medietate
occidentali. Sed [illegible] luna [illegible] ab opposito augis tunc [illegible] [illegible] [illegible]
orientali. Nono nota circa ultimam clausulam
[illegible] ab opposito augis in augem dicitur orientalem. Nono nota circa ultimam clausulam
[illegible] in qua describit [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] lune [illegible] [illegible] dyametri
et dicit Quantitas dyametri circuli lune est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliam Et [illegible] [illegible] [illegible] patebit in parte [illegible] [illegible]
equatio [illegible] aliam Et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] dyametri
[illegible] tabulas Et [illegible] quantitas dyametri circuli lune quod ad [illegible] dyametri
[illegible] variant quia [illegible] centrum epicicli magis appropinquat opposito augis [illegible] [illegible]
equatio argumenti. Et hic intellige [illegible] [illegible] [illegible] existente quod [illegible] non erit [illegible]
Circa istam litteram nota ista equatio [illegible] equationis argumenti in opposito augis sic equationes
solis sunt maiores quam in auge et [illegible] quod [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in opposito augis [illegible] maiores quam in auge [illegible] quod sic equationes argumenti
[illegible] [illegible] [illegible] vel accessum ad augem vel ab auge sic [illegible] [illegible]

Que dicatur equatio argumenti [margin]

Quando sit equatio maxima [margin]

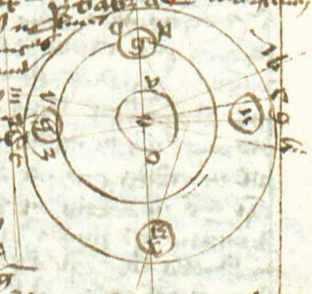
Quantitas dyametri circuli lune [margin]

Nota [margin]

[illegible] equationes argumentorum in opposito augis sicut equationes solis sunt maiores quam in auge

Sed similiter quando centrum epicicli [illegible] in auge [illegible] in oppositio augis [illegible]
[illegible] nulla [illegible] Quod sic [illegible] vera [illegible]
[illegible] [illegible] minores in auge quam in aliis locis [illegible]
[illegible] in [illegible] et per [illegible] tabularum Sed [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] vel minuacionem [illegible]
[illegible] lune [illegible] [illegible] in longitudinibus mediis [illegible] 7
[illegible] lune [illegible] in [illegible] Campanus in
[illegible] capitulo de luna Ulterius [illegible] in tabula
[illegible] Similiter [illegible] que dicta sunt in [illegible]
[illegible] [illegible] quod maiores [illegible] solis in 9[a] 1
[illegible] in auge [illegible] prima [illegible] est similiter demon-
[illegible] augis [illegible] in auge [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible] in
[illegible] in [illegible] Et [illegible] in
[illegible] est [illegible] Contra [illegible] quod [illegible] 9[a] 2
[illegible] in duobus locis [illegible] ab auge [illegible] vel [illegible] augis [illegible]
[illegible] Ad [illegible] describat [illegible] a b c
[illegible] Deinde in [illegible]
[illegible] [illegible] describat [illegible] nomine
[illegible] Deinde describat [illegible] super puncto a et alter
[illegible] super puncto c [illegible] super puncto b [illegible] super puncto d et [illegible]
[illegible] diametris a c et b d et suppono [illegible] super puncto c [illegible]
[illegible] a [illegible] super puncto a [illegible] augis [illegible]
[illegible] et [illegible] augis [illegible] tunc dico [illegible]
[illegible] in puncto [illegible]
in puncto [illegible] [illegible] puncto [illegible] distat [illegible] distat
[illegible] augis [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] a b c [illegible] dico [illegible] c l d [illegible]
[illegible] duo [illegible] angulo [illegible] duo latera [illegible] duobus
[illegible] et angulus angulo [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible] et per [illegible]
[illegible] ultima [illegible] 21 [illegible] pro [illegible]
[illegible] Sed [illegible] angulus
[illegible] angulo [illegible] [illegible] triangulos in [illegible]
[illegible] e o [illegible] e o [illegible] duo angula [illegible] duobus angulis [illegible]
[illegible] et latus [illegible] [illegible] latus [illegible]
[illegible] duo latera [illegible] duobus lateribus [illegible]
et [illegible] angulus [illegible] angulo est [illegible] et [illegible]
[illegible] angulus [illegible] c o est [illegible] angulo [illegible] c o [illegible]
[illegible] angulus [illegible] o c [illegible] est angulo [illegible] o c [illegible] c o
[illegible] angulus [illegible] o et triangulus [illegible] o [illegible] in duo [illegible]
[illegible] o c et [illegible] o c [illegible] [illegible]
[illegible] Sed [illegible] o o [illegible]

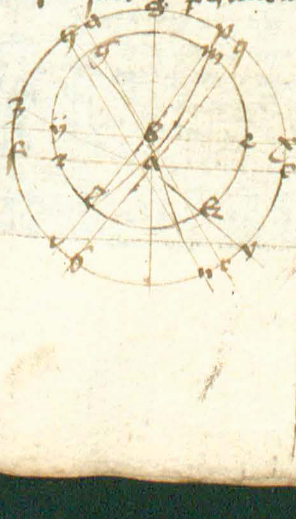
[illegible] est [illegible] angul[illegible] [illegible] c [illegible] est [illegible] lateri c b [illegible]
[illegible] pert[illegible] o b latere et angulus c g o equalis angulo c b o / et [illegible] o g
[illegible] c p in puncto g [illegible] potest [illegible] descriptam angul[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angulus [illegible] g o erit equalis angulo p g q [illegible]
[illegible] probatum est c g o [illegible] c b o [illegible] p g q equalis [illegible] b d [illegible]
[illegible] b r equalis p g q [illegible] comparatione [illegible] [illegible]
distantibus ab auge [illegible] oppositi augis [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] descendendo
[illegible] [illegible] augmentum Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motu augis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] linee [illegible] motu [illegible]
[illegible] linee [illegible] in longitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee [illegible]
[illegible] motum linee [illegible] linee [illegible] in longitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lateribus [illegible] angulus c [illegible]
[illegible] angulo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] usque ad punctum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] usque ad punctum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] angulus [illegible]
[illegible] angulo [illegible] linea [illegible]
[illegible] usque ad punctum [illegible] illa [illegible]
[illegible] usque ad punctum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] latera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arcus [illegible] [illegible] diametri
[illegible] [illegible] in tabula [illegible]
[illegible] argumenti [illegible] eclipsis solis
[illegible] in puncto [illegible] in longitudine [illegible]
[illegible] eclipsis solis [illegible] in puncto [illegible] in longitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] augis [illegible] linea [illegible]

b usque ad e versus [illegible] ¶ Deinde protrahantur alie due linee a centro h scilicet a d et a h. ergo distancia puncti d ab h [illegible] ille ondunt minimi motus sol protrahantur et alie due linee a puncto a [illegible] que prima sit a k l et alia a l o et ille ondunt [illegible] motus sol protrahantur et alie linee a puncto b ad punctum m et a centro [illegible] distantes a [illegible] et ondunt [illegible] motus a p ¶ Similiter [illegible] puncto b protrahatur linea b k et [illegible] distantes a t et ondunt [illegible] motus a v ¶ Nunc dico quod due [illegible] [illegible] protrahuntur scilicet h o a t v non sunt equales ¶ Et hoc probatur [illegible] sit declinatio [illegible] et protracta linea h a usque ad punctum n in circulo a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non sunt equales et prima pars propositionis vera / Secunda pars patet quia ibi sunt equaliter [illegible] ¶ Et [illegible] protrahantur linee a c et a e et [illegible] duo trianguli scilicet [illegible] quorum duo latera unius sunt equalia duobus lateribus alterius [illegible] sunt linee [illegible] cum [illegible] et angulus a unius est equalis angulo a alterius quod facile possit [illegible] et basis unius equalis basi alterius per [illegible] primi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] basis [illegible] 2a pars propositionis vera ¶ Tercia propositio [illegible] solis [illegible] in punctis equaliter distantibus ab auge vel [illegible] auge equaciones sunt equales ¶ Istam probat [illegible] de luna vel alia [illegible] duo latera h a et o a trianguli h a o sunt equalia duobus lateribus p a et q a trianguli p a q et angulus unius a est equalis angulo alterius [illegible] basis sunt equales per octavam primi et [illegible] vera per 21am [illegible] [illegible] prima pars patet quia sunt linee [illegible] ¶ Sed pro 2a parte [illegible] quia intelligo alios duos triangulos d a d et q a [illegible] quorum duo latera unius sunt equalia duobus lateribus alterius et angulus a unius est equalis angulo a alterius ¶ Quod patet colligi ex nona primi quia linea d a dividit angulum totalem h a q per equalia ¶ Demptis igitur angulis o a p ab utroque remanebit angulus h a o equalis angulo p a q [illegible] ¶ Correlarium [illegible] sol et luna in [illegible] est simile in aliquibus dissimile patet [illegible] ultra [illegible] ¶ Est [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] equaciones crescunt [illegible] centri recedit ab auge [illegible] proporcionabiliter [illegible] crescunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab auge et [illegible] [illegible] [illegible] auge [illegible] in loco medio equacio crescit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad augem centri [illegible] [illegible] simile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et equaciones arcium [illegible] [illegible] in alio auge centri esset maxima [illegible] ¶ [illegible] dicitur quia non est simile sicut patet [illegible] [illegible]

¶ Equaciones arcium que scribuntur in tabulis sunt equaciones arcium [illegible] [illegible] esset in auge centri ¶ Tercio [illegible]

ta
tia
ad maiores
ad [illegible]

centre in aliis locis circuli eccentrici recipiunt equationes argumenti secundum quod centrum

epicicli accedit ad centrum terre et receditur. Et illa argumenta equationis sunt

prima proportionalia que minuta proportionalia dicuntur sexagesimo

particule linee duplicis ad alia linea centrum inter centrum terre et

centrum eccentrici divise in sexaginta partes. Linea vero que dirigitur

a centro terre ad oppositum augis eccentrici nullam habet de istis partibus proportiona-

libus. Linea vero dirigitur ad augem habet omnes. Alie vero linee

que diriguntur ad alia loca habent de illis partibus secundum accessum

et recessum ad augem vel auge ad oppositum augis vel ab

Certa particula minuta et tempore tale equationis linee est

scripte et habent duas clausulas in parte sinistra [illegible]

opposito augis [illegible] tabula minuta proportionalia in tabula

[illegible] minuta proportionalia et quod [illegible] ibi et istam

argumenta equationis [illegible] in [illegible] primo circa primam clausulam [illegible] intelligam

melius quam [illegible] tales [illegible] possunt et [illegible] equationes talem

centri [illegible] in auge [illegible] argumentum vero in circulo [illegible]

ad auge in [illegible] augis [illegible] equationes ita quod in auge est nulla equatio

et in [illegible] semper [illegible] argumenti [illegible] maximum [illegible]

uniformem [illegible] equationes [illegible] centri in auge [illegible] non [illegible]

[illegible] equationes et divisionem [illegible] ad arta

[illegible] centri in auge sicut dictum est possunt linee

[illegible] distare in circulo ab auge vera per unum gradum [illegible] est quod argumentum [illegible]

unum gradum [illegible] equationem [illegible] minuta [illegible] et

[illegible] Et illam [illegible] ad talem [illegible] unum [illegible] linee [illegible] et

[illegible] possunt centrum linee distare per duos gradus ab auge vera circuli [illegible]

possunt argumentum [illegible] esse duorum graduum et [illegible] equationem [illegible]

et illa [illegible] minuta et [illegible] et illa [illegible] in tabula [illegible]

[illegible] duorum graduum linee [illegible] Et sic possunt centrum linee distare ab

auge vera per tres gradus et sic [illegible] equationem [illegible]

[illegible] ad [illegible] augis in circulo

180 [illegible] 180 [illegible] vel [illegible] est Et quod

180 [illegible] ad unum [illegible] argumenti [illegible]

unum [illegible] in alia [illegible] ab auge vera

circuli [illegible] equationes [illegible] possunt in tabula [illegible] equationes

ad [illegible] in circulo [illegible] illam [illegible]

quo ad eam medietatem circuli / quia ut dictum est omnes qui sunt
distantes ab auge versus circuli sunt equales equationes et possunt duas
lineas unam versus oppositum medietatem circuli / eam per ea quae dicta sunt prima vero
quae in parte lineae et nullum signum. Et quaelibet signa et equationes verum
quae in ea quae praedicta tendentia illos equales distant ab auge
versus in sepissime tamen equationem de diversis illorum inventione et simili
in aliis imaginabatur cum operatoris talem quod si circulum frangeret
in duas medietates et unam iacere super aliam tunc 3 gradus super primo
et 3 7 4 super 20 26 quod / hic facto possunt certe circuli et in oppositum
augis et sextum prima sicut iam dictum est. Quod illas equationes
inventas in oppositum augis non sepissime in tabula sed alia ratione quia equatio
correspondens uni gradui in oppositum augis est multo maior quam correspondens ei in auge
hic similiter equatio correspondens duobus in oppositum augis est maior duarum quae sunt
in auge sic quare in aliis gradibus / ita quod singulis quae in oppositum augis sunt
maiorem equationem suam simul correlatiuis in auge. Et hic patet oppositis
quae hic de dimensionibus hic. Et quando in tertio circuli equationes in oppositum
augis maxime est inventio certe hic et circuli inveniuntur angelus et
descriptio / et primus in circumferentia cuiusdam circuli maior circuli absconditur
hoc facto sepissime equationem correspondentem uni gradui in auge ab equatione correspondente
uni gradui in oppositum augis et quae hic ea est. Et illum excessum quem per
scriptum remansit ponunt diversitatem diametri circuli breuis. Et sepissime
eam ad unam spatii lineam et diversis equationibus correspondentibus uni gradui
Et similiter sepissime eam equationem inventam in auge circa inventam in
oppositum augis. Et illum excessum sepissime et diversis duobus quae lineae
cum scripsisset diametri parvi et sepissime omnes inventas in
auge ab omnibus in utroque in oppositum augis usque ad 180 quae semper
sibi quae in auge aliquo correlativa in oppositum augis / et illos excessus
semper sepissime ad equationes correspondentes in auge semper una sola
et istis circuli oportet in auge centri vero si fuerit luna in circulo invenit
equationem correspondentem in tabula / et centrum circuli oportet in oppositum augis ut inveniri
equationem semper quando luna fuerit in circulo. Sed tamen non ad gradus / et non ad
alios fractiones / sed tamen illo modo quod semper addidimus diversitatem diametri
correspondentem illi gradui circuli in quo est luna / sed in locis ut medium non
ponunt hic per illos equationes quae equationes in auge sunt minus prope
et in oppositum augis minus magis / ut dicto quae sunt in locis ut medio
ideo ad tendendum equationes in locis intermediis inter augem et oppositum augis
inveniunt sunt tamen proportionalia propter quae propter tamen equationes ad illum locum ut dicit
per / et per quod equationes sunt sola scripta ac si centrum circuli solum esset
in auge. Et diversitas diametri est scripta ac si centrum circuli esset
in oppositum augis. Et 2°. non dubitatur utrum hoc est verum quod centrum circuli approximetur
ad oppositum augis et tunc crescunt equationes et contra. Arguitur quod non
quia volo quod centrum circuli moveatur ab auge versus oppositum augis. Et centrum lunae
continue appropinquet augi circuli quod est parte / tunc continue et
[illegible] maior equatio in ratione ut claret in imaginationibus / et tamen

visitetur invenimus [illegible] proportionalem

~~centri e[st] tendit ad oppositum augis~~ Ad illud dicitur quod licet [illegible] magis
arcus vel equatio eadem continue sit et tamen continue decrescit centrum in ec[centrico]
vero ab auge eodem arcu et [illegible] Sed dubitatur Cur equaciones [illegible]
non scripserunt ad alia loca equacionis in tabula et in principio quod esset
magnus labor Respondetur quod hic scribunt propter hic equatio ab auge in oppositum
augis sunt 180 gradus et semper in gradu scribunt equaciones in eo eadem
equante arcus sunt maiores et maiores in decem sunt Oportebat
eos scribere 180 tabulas speciales equacionum arcuum. et hic fuisset magna
tabularum confusio in uno capitulo ablata [illegible] inveniunt modum alium ad
alia loca inter augem et oppositum augis [illegible] sunt tabule tabulis
[illegible] distancia centri ab auge usque oppositum augis [illegible]
de diversitate diametri [illegible] arcus [illegible] ibidem Et illa [illegible] inventa
addita equacioni scripte in tabula Circa [illegible]
porciola [illegible] sunt [illegible] in [illegible] spacio [illegible] ad [illegible]
partem de diversitate diametri [illegible] addere equacioni partem inventam Et illa
[illegible] sit sunt inventa [illegible] linearum que [illegible] augem
illa [illegible] distancie [illegible] illa linea que [illegible]
ad oppositum augis et porciola [illegible] linea ab auge usque oppositum augis
ita quod [illegible] augem [illegible] linea longissima [illegible] augis linea longissima
et longissima [illegible] brevissima [illegible] illa [illegible] est [illegible]
centro [illegible] centri [illegible] possit [illegible] linea [illegible]
centro [illegible] centri [illegible] augis [illegible] est
ad augem est [illegible] linee [illegible] augis [illegible] distancia [illegible]
[illegible] diametri [illegible] Addam [illegible] illa distancia [illegible]
[illegible] centro [illegible] centri tunc [illegible] illa que [illegible]
[illegible] centro [illegible] augis [illegible] Simile
[illegible] ad augem [illegible] duplex [illegible] augis [illegible]
[illegible] capias [illegible] et addas [illegible] duas [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt duplex
[illegible] totum [illegible] in 60 [illegible]
addito [illegible] totum [illegible] in 60 [illegible]
[illegible] porciola et [illegible] proporcio [illegible] est [illegible] centri ab
[illegible] augis [illegible] equante arcus [illegible] porciole augis et [illegible]
augis usque [illegible] augis eodem equante arcus [illegible] porciole augis et [illegible]
semper [illegible] arcus [illegible] quanto [illegible] sit ab auge usque
oppositum augis de tanto linea [illegible] centro [illegible] continue diminuitur
[illegible] porciola [illegible] equacionis arcus
[illegible] linee [illegible] in loco inter augem et oppositum augis Et hic [illegible]
[illegible] centro [illegible] inter augem et oppositum augis semper equacio arcus
ibidem [illegible] ad equacionem eiusdem arcus scripti in tabula [illegible]
ad illa in tabula que [illegible] linee [illegible] centro [illegible] ibidem ubi [illegible]
equacio [illegible] linea [illegible] centro [illegible] in auge
[illegible] ad illam lineam [illegible] ad locum ubi est [illegible] ubi [illegible]
equacio [illegible] vel [illegible] 60 [illegible] ad [illegible]
in illo loco [illegible] centro [illegible] equacionem in loco medio Si igitur
ibidem [illegible] equacionem [illegible] arcus scriptam in tabula illa [illegible]
[illegible] decem [illegible] usque oppositum augis [illegible]
diversitate [illegible] arcus addendo ad equacionem scriptam in tabula

[illegible] inventa in tabula [illegible] et quod [illegible] inventa

[illegible] in [illegible] tabula [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

illa esset minima [?] quia esset equatio equatio centri in circulo augis ubi
sunt maiores sed operteret nos capere medium differentie diametri circuli propter
hoc totam equationem nec summa multa sed sumere ad illum equationem inventam
in illa parte illius equationis tempore etc. Et illam portionem addas equationi
centri inventi in auge et habes equationem pro illo loco. Quia linea ducta
a centro terre ad augem circuli parvi diminuta est usque circulum augis
aliam que est in auge in diebus illis pro sibi secundum d [?]. Et medium diversitatis
equationis centri addi equationi inventi in auge. Hec eadem linea aliam
in loco ubi est medio equationis nec minima nec maxima [?] aliquam in uno minuto
in una sexagesima. Quia est hic centrum epicicli et hic eadem semper eadem quantitate
...ad addit ad equationem inventam in tabula equationis centri. Quod a parte
diversitatis diametri et est tercia alia linea in diebus sexagesimis
illi due sexagesime sunt addi diversitate. Et est tercia alia linea
in qua in talibus id est ibidem sunt addi tres sexagesime diversitatis diametri
et quia predicta medietas centri ab auge in circulo augis sit 180 gradus [?]
ibidem linea a centro terre per augem circuli in omnibus partibus sed
diversitatis non addi. Et hic invenies illo modo per gradum in tabula vel
multa proporcionalia invenitur videlicet equationem epicicli parvi predicta diversitate diametri
ibidem inventa et productum divide per 60 et minuta que exeunt est proportio
diversitatis diametri quam addas equationi invente in tabula et sic habes inventam
equationem centri lune per eandem partem centri. Et iste multa proporcionalia
centro medio sunt ab auge in circulo augis. Et ibidem est semper diversitas equationis
equationibus et distanciis ab auge ubi centrum erit equatio [?] plenum
respiciat in locis [?] tamen centro lune. Et pro illis omnibus [?]
sicut lune. Non tamen que diversitatem illam equationem in 60 et non in
alio quia in plurimis aequationibus sed alii. Credo non tantum tantum [?]
pertice ad inveniendum verum motum lune ut quod illa sint tempore completa
per eam inveniendi equacionem in pertica. Quando invenies tabulas cum
tempore redactis ad instar in equalibus tunc queras medium motum solis et medium
motum lune. Et subtrahe medium motum solis a medio motu lune si non est maior
vel apposito medio et residuum duplica et habes centrum lune i[d est] distanciam augis
alicuius. Et cum isto centro intra in tabulam equationis lune in inveniendo equationem
centri lune quam addas si centrum lune sint minus semicirculo vel subtrahe si
sint plus ad argumentum medium et habes argumentum verum. Cum quo intra in tabulas
equationis et que equationem centri lune, et respice ibidem est diversitas diametri
et cum centro medio lune accipias ex multa proporcionalia que in tabula proporcionalia
multa per diversitatem diametri et productum divide per 60 et minuta que
erit proporcionale quod adde ad equationem inventam in tabula et habes equationem
argumenti equatam, quam subtrahe si argumentum medium sint minus semicirculo vel plus
vel addas si sint plus ad medium motum lune et provenit tibi verus motus lune.
Sed non est illud certum dubitacione que inveniendo augem lune non
equinum motum stellarum fixarum a accessu et recessu octave spere sicut faciunt
simplices et in omnibus aliis planetis videlicet cum equacio diversitatis opponitur [?]

medium motum in tabulas

[?]

in eo auge lune [illegible] quia hec ipsi velocius motum suum vltra alios
Quod differunt auges lune secundum tres motus planetas. Quod differunt auges lune secundum tres motus vnum contra ordinem
signorum ille non calculatur. Aliud secundum ab oriente in occidentem cum die
[illegible] ille non calculatur sed inuenitur [illegible] distancia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
9º [illegible]
[illegible]

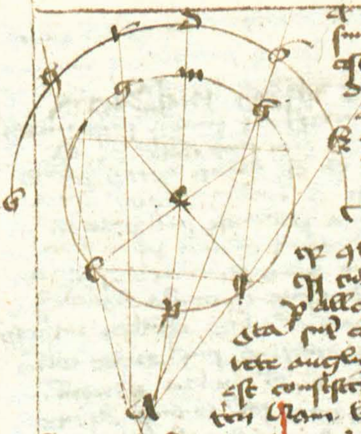
[illegible]

9º 1 [illegible]

[illegible]

2a [illegible]

[illegible]

et angulus a vel sic . i . per 2 primi ...
sunt equales et arcus per 21 3ii (et arcus ...
est equo arcu luna existente in puncto l a l
luna existente in puncto g ... angulus
angulus sunt equales per ... totalis angulus ... a ...
est minor quam totalis angulus v a b ... per ...
per 4 ... circuli ... .d. ... l
non tam dissimilis ... puncta ... 2 g
... angulus ...
per ... g ... linea recta ... l ... 2
... tunc ... est ...
parallelogrammum recte angulum ... per 3 ... primi ... tertia
... puncta g ... a l q. ... est
recte angulus quam ... angulus ... parallelogrammum est
est consistens in arcu semicirculo ... rectus ...
... l g ... consistit super arcum in semicirculo
linea ... est diameter et similiter g q est diameter ...
ita de aliis angulis ... Ex illa ... apparentia
... ad ... arcus ... in ...
... arcu ... maiorem ...
... in ... sunt ...
arcus ... puncta g ... in ... tunc ... diametris
... et ... l 2 ... luna ... in l a
in q ... maioris sunt ... arcus ... g vel in
... Contra quod ... est verum ... ad primum
... ad ... luna ... existente ... ad 2m
... ut dicitur ... etc ... modica
... illa ... motu ... et ...
... in celo ... ad 3m
... quod non ... ad ...
ad ... et sic ...

[D]eterminat de capite et cauda draconis Eclipsis lune
[D]ividit autem sol in duabus partibus scilicet in septentrionem
et in meridiem et intersecat eclipticam sol in duobus locis oppositis
semper Et ille intersectiones dicuntur caput et cauda draconis
Et caput intersectio unde movetur luna ad septentrionem

cauda vero inferna intercipit declinat versus meridiem
Circa pos pi. et Cum quidem notandum magna notitia sit quibusdam supplementis
partibus pertinentibus astronomie solis et lune in suis circulis et hec
et multum facit ad eclipses solis et lune et hec duas partes puncta
in prima sola modo imaginationis caput et cauda draconis in 2a
et 3a ... eius ibi ponitur intersectio prima particula hec quibus particulis
tibus 2a et 3a circulus solis 2a ibi et 3a caput cum [illegible] pars in littera
Circa primam et primam particulam quod oportet scire quid designat
solis sive declinatio solis a lune caput et cauda draconis
quod illa intersectio est quedam actio ... [illegible] circulorum intersectionem
et declinationem supponunt ipsa corpora celestia sive orbes celi
solis et lune et quorum intersectionum et quo hec 2a in littera caput
caput 3a ne et 2am particulam quia circulus solis in omni desorte (?)
describit quendam circulum in primo dictum est et circulus planetarum alii
describunt circulos similes sed circulus in superficie sui deferentis sic et luna
describit quendam circulum in suo deferente sive imaginationem sive realem
declinatum a circulo descripto per centrum solis versus meridiem et septentrionem
[illegible] et similiter polis illius circuli descripti distant a polis 2a
[illegible] ut lateribus est et vocatur latitudo lune illa declinatio
et quod illo circulo est sive intersectio illorum circulorum quorum dividitur 2
cauda draconis et 2a caput vel cauda draconis secundum similitudinem quia locus
sua vita assimilatur draconi quia in finibus est stricta et intersectione
et in medio lata sicut venter draconis et 2a caput 1a intersectio unde centrum
orbis lune incipit versus aquilonem vel versus septentrionem et cauda
unde versus meridiem vel austrum et inter littera et non [illegible] littera
designationes septentrionalibus vel meridionalibus sic quidem intelligere et male
[illegible] supposito quod caput draconis sit in sagittario sicut isto anno contingit
[illegible] luna a sagittario incipit declinare versus septentrionem et quo ibi est
caput et tunc non declinat versus septentrionalia signa quia incipit declinare
ad capricornum descendendo ... quae signa sunt meridionalia et non septentrionalia
Quod dubitatur circa secundam particulam sive particulam 2a dicit quod centrum
lune debet esse a solis [illegible] sicut quod luna eclipsatur in centro umbre
radiorum solarium quia ... [illegible] et quod 2a
et via solis in 2a [illegible] centra lune intersectionem centrum solis
sequela [illegible] sed solis ... quod cum centrum lune tangit centrum
solis quod est solis quia in ... sive alii orbes secundum motum ...
et deferentes ... lune et ... [illegible] intersectio propter ...
Et tunc sic quod est ... [illegible] per quod circulus solis quem
describit centrum solis et in superficie sui deferentis et circulus quem describit centrum
lune est in superficie sui deferentis Et si quo circulus lune intersecat circulum

Nota 1o de [illegible]

nota 2o

caput dr[aconis] capt ad cauda draconis
et dr capt draconis

An eclipsis lune debet et a via solis

solis sed quod per [illegible] tangit [illegible] lune est [illegible] centri [illegible] sed ipso et impossibile. Secundo probo quod sit dicere in pluribus [illegible] famosioribus [illegible] sole continue non sit ecliptica non declinans ab ecliptica sed centrum corporis lune non [illegible] declinans [illegible] ecliptica [illegible] per solutionem primi quod luna non velit quod centrum lune declinat ab zodiaco quod zodiacus non [illegible] sole, sed vult luna quod declinat ab ecliptica [illegible] sole. Sed prima ratio [illegible] et primo [illegible] Secundo et in quod [illegible] sole et lune possumus imaginari duos circulos [illegible] imaginationes in corpore [illegible] et duobus [illegible] non est [illegible] corpore [illegible] declinat ab [illegible] Sed vere est quod [illegible] imaginatio [illegible] ad aspectum nostrum [illegible] circuli [illegible] sole et lune [illegible] declinare [illegible] alia [illegible] ille [illegible] circuli [illegible] super alium [illegible] distantia et elevatio [illegible] super caput et [illegible] ad utrumque apparet [illegible] Quia [illegible] circulos possumus imaginari duos circulos in nona sphera describens [illegible] sole ad zodiacum et [illegible] lune ad zodiacum et ille declinat esse in nona sphera et [illegible] Secundo possumus imaginari circulos [illegible] lune quod [illegible] sole [illegible] nobilibus [illegible] circulos sole et lune [illegible] non [illegible] Quia [illegible] circulos sole et lune sic [illegible] modo [illegible] Contra [illegible] sole et lune [illegible] semper [illegible] Contra in [illegible] sole et lune [illegible] imaginatus [illegible] et [illegible] Contra in [illegible] imaginabile [illegible] quod alias non possent in [illegible] aliud [illegible] non possent [illegible] in [illegible] Et [illegible] solutio [illegible] Secundo [illegible] imaginari [illegible] et cauda draconis sole et lune [illegible] in aliis planetis quod [illegible] declinationis [illegible] sole [illegible] sole

Iste motus [illegible] continue movetur ab oriente in occidentem [illegible]
[illegible] fere [illegible] istas [illegible] primus
[illegible] in mag[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

et est insensibilis orbis signorum sicut in via solis Et iste motus
est dissimilis motui planetarum qui est ab occidente in orientem
Et ut habeat similitudinem in motibus draconis caput [illegible] [illegible]
tamen nec in medio motu tamen firmamenti currit in contrarium [illegible]
vadit in firmamento vel cum firmamento Et ideo sciendum quod centrum
capitis draconis a 12 signis removetur vero motus capitis
draconis computatur secundum successionem signorum

Ista particula sequens determinat de motu medio capitis et caude draconis
et habet quatuor clausulas. In prima determinat de medio motu capitis in zodiaco
et tamen continuat ad motum planetarum singularum [illegible]
[illegible] illius motus. In 2a comparat motum illum ad motum planetarum singularum
determinat de vero motu capitis et caude. In 3a ibi Et dicitur quod [illegible] 2a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et 2 iste motus [illegible] ibi Et ipsi hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
primo. Quod sicut dictum est in speciali sol [illegible] [illegible] tres orbes [illegible] [illegible] [illegible]
ab eclipt[ic]a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in speciali lune sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab eclip[tic]a in latere
[illegible] orbes [illegible] [illegible] [illegible] tres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et dictum
[illegible] [illegible] sed [illegible] duo sunt in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipso motu [illegible] ad motum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sol immobiles [illegible] ipso motu et motu octave spere, sed
octave spere [illegible] [illegible] non ipso motu [illegible] lune movet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Sed [illegible] [illegible] [illegible]
11 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnia illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die 13 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] longos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad motum [illegible]
[illegible] motum [illegible] sed [illegible] ab oriente in occidens non [illegible] sed ad motum [illegible] [illegible] lune [illegible]
[illegible] [illegible] sunt dictum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10 [illegible]
[illegible] ipso [illegible] 11 [illegible] et motu capitis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus capitis
et 38 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] medius motus capitis
vel caude draconis [illegible] [illegible] medius motus capitis est [illegible] [illegible] computatum
ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capitis ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] et tunc ascendendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sed si volumus computare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab ariete
et tunc [illegible] descendendo [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] quia ille
[illegible] motus [illegible] [illegible]. Et [illegible] non est [illegible] motus planetarum nec motus
[illegible] motuum planetarum. Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] sed caput est [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia illi [illegible] [illegible] in puncto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed caput et cauda [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non movet [illegible] [illegible] quia in [illegible] [illegible] [illegible] motum. Sed [illegible] quia
[illegible] [illegible] lune in alio et in alio loco [illegible] [illegible] sol [illegible]
[illegible] sol immobilis est, sed solum [illegible] lune non ab [illegible] in [illegible]
Ulterius [illegible] [illegible] caput et cauda movent ab oriente in occidens [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] capiat [illegible] quia illa [illegible] [illegible] est aliud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] est quod ille [illegible] [illegible] movet ab [illegible]
in occidens [illegible] motum quia dictum est [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
sol non [illegible] [illegible] ab oriente in occidens [illegible] [illegible] [illegible] intelligi [illegible]
[illegible] quod [illegible] lune non [illegible] [illegible] ab oriente in occidens [illegible] [illegible]
ad motum [illegible] lune [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] lune
[illegible] [illegible] sol [illegible] 2 [illegible] hec [illegible] lune [illegible] motum [illegible]
[illegible] 13 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]

predicti planetis [illegible] et intersecant. Et ideo non accidit continue esse
intersectionem illorum circulorum versus occidens plus et plus etc. Dicit ulterius
primi motus [illegible] precessionem signorum, continue et in isto appropinquant magis
et magis arcticum ad unam partem et ex alia parte continue magis et magis
removentur. Et per hoc patet solutio amborum argumentorum etc. planetarum non moventur

2° non — [illegible] et hoc est verum. Sed non [illegible] clausula. [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in hoc, non [illegible] intersectione esse [illegible]
et motus [illegible] in occidens [illegible] et [illegible] Et illi circuli
[illegible] versus [illegible] polos [illegible] Et [illegible]
accidit intersectionem continue esse versus occidens magis et magis. Et ille circulus
[illegible] polos [illegible] ab [illegible]
etc. [illegible] intersectio in [illegible] Sed [illegible] et [illegible]

dubitatur — hoc. Circa hoc dubitatur [illegible] illud [illegible] aliud includit [illegible]
[illegible] esse [illegible] non [illegible] in unum [illegible]
aliud [illegible] quod [illegible] intelligi [illegible] hoc [illegible]
[illegible] hoc [illegible] intelligi [illegible] est [illegible]
hoc. Et [illegible] est [illegible] quod [illegible] et [illegible] saltem

[illegible] motus [illegible] 2° alt — [illegible] superficies [illegible] superficiem
continue [illegible] et [illegible] hoc [illegible]
[illegible] quod [illegible] aliud quod [illegible]

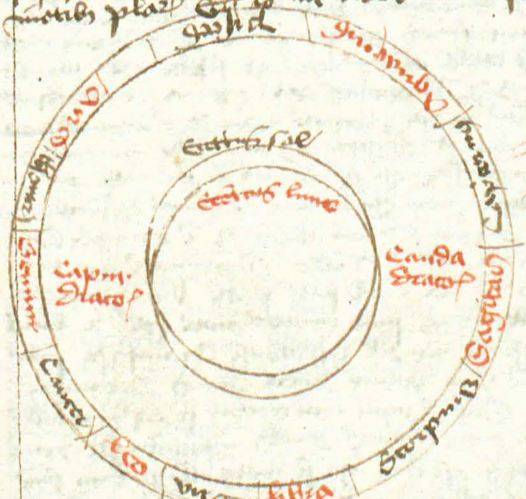
non 3° — in extensionem et [illegible] diametros. 3° non [illegible]
[illegible] ab [illegible] precessionem signorum [illegible]
[illegible] capitis et caude draconis [illegible] precessionem signorum in [illegible]
[illegible] etc. Et [illegible] Et ille est [illegible] motum planetarum
Et [illegible] motus [illegible] in [illegible]

dn̄ — [illegible] hoc dubitatur [illegible] precessionem signorum
Et non [illegible] precessionem signorum [illegible]
[illegible] motu capitis
[illegible] continue [illegible] motu [illegible]
[illegible] occidens [illegible] Et [illegible]
[illegible] precessionem signorum Et hoc
[illegible] motu capitis
[illegible] precessionem signorum [illegible] precessionem signorum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] intelligi [illegible]
[illegible] in [illegible] precessionem signorum ad [illegible]
[illegible] motus [illegible] precessionem signorum Et illa est
[illegible] Et [illegible] motus

extremitas motus capitis et caude — [illegible] capitis et caude [illegible] ab [illegible] precessionem signorum
[illegible] in [illegible] ad [illegible] et

verus motus — [illegible] est [illegible] precessionem signorum ad [illegible] et
[illegible] motus [illegible]
[illegible] in [illegible] cum [illegible] et capitis
[illegible] caude [illegible] in [illegible]
[illegible] capite [illegible] non ad [illegible]

caput cauda ad arietem. Sed ecce quedam clausula que est ea [illegible] medius motus et verus capitis cauda linee sed diversimode [illegible]
quod medius motus et verus tendantur per candem lineam sed [illegible] est arcus zodiaci [illegible] ab ariete
arcus quod vera motus capitis vel caude est arcus zodiaci [illegible] ab ariete
in successione signorum tendatur per lineam [illegible] ad caput vel
caudam draconis. Similiter medius motus tendatur per candem lineam sed
solum computatur contra successionem signorum. Sed [illegible]
medius motus a 12 signis [illegible] verus motus in successionem
signorum [illegible] supposito quod caput sit in [illegible] tamen tunc arcus [illegible] est decem
signorum [illegible] motus capitis et tunc [illegible] est quod verus motus est [illegible] signorum computa-
tur a medio motu ab ariete contra successionem signorum usque ad cancrum et zero gradus
[illegible] aries pisces aquarius capricornus sagittarius scorpius libra virgo leo cancer
[illegible] usque ad cancrum [illegible]
signorum a 12 [illegible] verus motus
signorum a 12 [illegible] ab ariete computando in successionem signorum sit ar-
capitis draconis [illegible] in cancro [illegible] verus motus et medius
[illegible] et tunc verus motus [illegible] in cancro [illegible] verus motus et medius
capitis tendantur per candem lineam [illegible] in eodem loco tunc unus illorum est
[illegible] plus [illegible] dico quod possumus imaginari [illegible] motum capitis [illegible]
[illegible] [illegible] ut videtur [illegible]
motibus planetarum [illegible]

Sequitur de tribus superioribus. Unde notandum quod cuilibet superiorum sunt duo circuli excentrici dispositi in eadem superficie plana et immobiles non quantum ad motum octave spere et ad motum cotidianum et [illegible] absolute in [illegible] et unus dicitur centri deferentis per cuius superficiem [illegible] absolute in [illegible] alius dicitur centri equans motum [illegible] [illegible] [illegible]

terre celi et in temporibus equalibus equales angulos describit et equales
secat arcus Et ideo centri in una parte celi elevatur equans Et
illud cuius terre est propinquius centro terre deferens est et reliquus
est equans / et totum descriptum terre deferens arcus terre equantis,
terre deferens arcus equantis, quod est in medio nodo Et illa tria
centra sunt in una linea recta Et ambo centri sunt unius equantis,
Hic est alia pars principalis in qua [illegible] contra veteres determinat [illegible]
trium superiorum scilicet Saturni Jovis et Martis, et opponit primo [illegible] qui proponunt
in tabulis ad [illegible] verorum motuum [illegible] et [illegible] in [illegible] particulas [illegible]
determinat [illegible] ymaginandi [illegible] motuum [illegible] eorum [illegible]
ponit [illegible] secunda opponit [illegible] qui proponunt ad [illegible] motuum
[illegible] eorum [illegible] tabula [illegible] est septima secunda ibi Et
[illegible] in luna [illegible] [illegible] prima [illegible]
[illegible] in prima parte [illegible] in [illegible] [illegible] illorum
[illegible] superiorum [illegible] motuum [illegible] in qualitate [illegible]
[illegible] determinat [illegible] illorum [illegible] sexta [illegible]
septima determinat [illegible] octava determinat [illegible]
Secunda ibi [illegible] est et [illegible] immobiles [illegible] et [illegible] illorum
Tertia ibi Et hii duo centri Sexta est ibi illic Septima est et [illegible]
[illegible] Octava est et [illegible] [illegible] Ubi primo [illegible]
nota [illegible] quod [illegible] sicut [illegible] sol et luna
sic alii planete in eorum effectibus ut dicit Ysspalensis [illegible]
[illegible] sol et lune Et ideo [illegible] determinat
Sed quod isti tres planete Saturnus Jupiter Mars [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible] motus illorum [illegible]
[illegible] regnorum et legum / [illegible] motus veneris et mercurii sunt
[illegible] et [illegible] et impressiones
[illegible] de sole et luna [illegible]
Scilicet nota [illegible] Ergo non tantum [illegible]
est ymaginandum hic sicut in sole [illegible]
illorum [illegible] tres orbes [illegible] sicut [illegible] sole [illegible] duos centros
[illegible] superficies [illegible]
ad [illegible] qui est [illegible]
[illegible]

de luna dicta. Et sic in celo planeta est in medio [illegible] disponere po-
sui orbis. Sed super omnia illa quae ponunt talia habent [illegible] imaginari
unum caelum non realem super omnia [illegible] caeli in spiritibus [illegible]
angelos describere. Et stella [illegible] caelos circa [illegible] Et ille [illegible]
[illegible] ut dicit. Et non [illegible] orbis [illegible] primo et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] illorum [illegible] superiorum [illegible] duos circulos circulos in [illegible]
superiore plana elevatos [illegible] describere caelum et [illegible] qui ambo
sunt [illegible] ut dicit in septima clausula et sunt in [illegible] superiore plana
[illegible] non [illegible] ab [illegible] sol [illegible] [illegible] quod [illegible] luna
[illegible] per corpus [illegible] et per ambos circulos [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] Et autem ♁ [illegible] dubitatur [illegible] illi [illegible] Saturnus Jupiter Mars
superiores [illegible] sunt super ipso sole. Et [illegible] [illegible] arguitur
et debet quod sunt nobiliores in virtute et [illegible] sicut planetae [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] nobilitas sed [illegible] superiores [illegible]
et primo [illegible] et nobilior. Apparuit [illegible] [illegible] Hali [illegible] et
[illegible] alii astronomi [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] principale [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potentia. Sed arguitur
adhuc opinio quod non [illegible] [illegible] superiores et inferiores [illegible]
[illegible] et nobilitatem sicut [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] elementis et [illegible]
[illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superiorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sole [illegible] [illegible] [illegible] in virtute [illegible] opinio [illegible]
[illegible] nobilitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] nobiliorem esse elementis. Et ita primo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Sed adhuc [illegible] opinio quod nobilitatem
[illegible] arguitur nobilitas [illegible] [illegible] sed intelligentiae [illegible] superiorum
sunt nobiliores [illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] et velocitate motus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible] superiorum motus sunt [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] maiorem [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible]
opinio [illegible] est [illegible] motus [illegible] sit [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] Sed et [illegible] nobilitas non arguitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] motus [illegible] superiorum [illegible] Hali [illegible]
[illegible] est superior [illegible] [illegible] [illegible] astronomi [illegible] sole in [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] planetae [illegible] [illegible] [illegible] et
in virtute [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sol [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] clausula non aliquid [illegible] [illegible] et [illegible] sunt et alia [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] velut [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] sicut angeli
[illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] est [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]

v. Saturnus Jupiter Mars sed superiores sunt sed sunt super sole

[illegible]

[illegible]

augem quam circulus motus 8e spere successive scilicet in 100 annis gradum
unum ut dicit ptolomeus. Sed aliqui comparant illud licet ad deferentem
augem et ad equantem quia isti sunt immobiles quantum ad motum 8e spere licet hoc
esset verum. [illegible] [illegible] deferentes augem in illa parte [illegible]
[illegible] est melius. Sed dicit a licet si stat in textu possibile est scilicet equantis
hic planum esset quod ille est circulus qui est immobilis non ad motum 8e spere
no 2to Sed alii deferentes [illegible] specialem motum ab occidente in oriens. Certo
[illegible] circa quintam clausulam decipere [illegible] astrorum volentes [illegible] motum [illegible]
alicuius planete scilicet medium motum [illegible] unum punctum [illegible] centro [illegible]
equantis moveri et in [illegible] [illegible] augem deferentis [illegible] quod
ille punctus non potest esse centrum [illegible] nec centrum deferentis nec potest aliud
punctum imponi in illo qui tantum distat a centro deferentis [illegible] quantum
distat id centrum [illegible] [illegible] illo puncto [illegible] imaginari [illegible]
describi unum circulum non realem sed imaginarium [illegible] deferentis [illegible]
vel maiorem [illegible] [illegible] non est [illegible] sit maior vel [illegible] Et illum
circulum vocant equantem quia [illegible] illo [illegible] motum [illegible] et equaliter
movetur [illegible] [illegible] illius circuli [illegible] ad angulos [illegible]
ad centrum in circumferentia [illegible]. Sed melius dicunt quod possit dici quod ille
circulus imaginarius est realis in deferente qui est magis profundus. Sed
[illegible] ille circulus realis [illegible] motum illius deferentis [illegible] ab oriente
in occidentem specialem et distinctum a motu [illegible] spere [illegible]
deferentis [illegible] quod est [illegible] [illegible] est magis consona
7o no [illegible] in theorica [illegible] Quarto nota circa quintam
quid sit circulus equans clausulam circulos equantes [illegible] proportionales [illegible] quorum centrum
distat a centro mundi tantum quantum centrum [illegible]. Sed dubitatur
[illegible] quia circulus [illegible] distat a centro mundi
vel [illegible] [illegible] alius [illegible] [illegible] ad
centrum [illegible] non distat ab alio. Dico quod non dicit [illegible]
[illegible] proportionales [illegible] deferentis
[illegible] centro [illegible] deferentis [illegible]
[illegible] linea [illegible] a centro [illegible] ad circumferentiam
deferentis [illegible] linea [illegible] centro deferentis ad circumferentiam deferentis
[illegible] augem [illegible] proportionabiles ad sensum [illegible] Et longior [illegible]
6to no longissimis lineis [illegible] circulorum. Sexto nota [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad planetam quod ille [illegible] deferentis qui [illegible]
[illegible] Et ille [illegible] [illegible] centro [illegible] [illegible]
clausula plana [illegible] non [illegible] potest imponi aliud punctum [illegible]
[illegible] deferentis [illegible] centrum deferentis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et quod in eadem septima clausula addit [illegible]
puncta [illegible] [illegible] scilicet [illegible] [illegible] deferentis [illegible] sunt in eadem
linea recta [illegible] [illegible] parte quod [illegible] augem [illegible] in eadem linea
recta [illegible] augem. Et [illegible] sunt in parte [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] augem deferentis [illegible]
no 1mo [illegible] non [illegible] ad motum 8e spere [illegible] nota [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deferentis [illegible]

hec autem est vel ambo circuli [illegible] ecentrico orbe scilicet deferente epicicli
vel in diversis [illegible] in eodem etc. quia [illegible] ad motum [illegible] et
deferentis [illegible] [illegible] ab oriente in [illegible] [illegible]
[illegible] in diversis orbibus etc. [illegible]
Et hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] imaginari scilicet [illegible] centro [illegible]
[illegible] centrum [illegible] geometre [illegible] imaginantur
[illegible] describere circulum [illegible] punctum imaginarie [illegible] ad
diametrum deferentis. Et [illegible] deferente [illegible] circulum [illegible] describit centrum
epicicli in illo orbe etc. [illegible] quia centrum non est [illegible]

Et sicut in luna diameter epicicli respicit centrum terre cum centrum epicicli
fuerit in auge vel in opposito augis. Et pro alia [parte] cum centrum epicicli fuerit
in aliis locis ecentrici declinat vel respiciat ad quoddam punctum
aliud a centro ecentrici quod tantum distat a centro mundi quantum centrum
ecentrici distat ab eodem. Similiter etiam in istis tribus superioribus planetis
diameter epicicli respiciat centrum mundi cum centrum epicicli fuerit in auge vel
in opposito augis ecentrici. In aliis autem locis ecentrici centrum epicicli fuerit
respiciat centrum equantis. Et hec vocatur reflexio. Et luna in superiori
parte epicicli movetur ab oriente in occidentem in inferiori autem econverso.
Et isti planete moventur in superiori parte epicicli ab occidente in oriente
et in inferiori econverso. Et semper centrum corporis istorum est coniunctum soli
per medium cursum eius tunc est in superiori parte sui epicicli scilicet in auge
media. [illegible] non est fixa et immobilis sicut in aliis planetis
Sed autem veram varietatem in omnibus planetis [illegible] [illegible]

motus mota cum sole est in infima parte sui circuli, et in quadratura

motus cum sole est in longitudine media sui circuli. Unde planeta

in tali tempore [illegible] circuli sunt in equali tempore sol redit ad eandem

Istud est 2a probatio [illegible] ponit [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] compar. diametri [illegible]

coniunctionem mediam [illegible] ad diametrum circuli [illegible] [illegible]

[illegible] superiore ad diametrum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

superiore ad motum sole [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

luna 2a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] circuli [illegible] media

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diametri circuli sit in eadem

[illegible] prima augem in circulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diametri circuli [illegible]

linea recta vel per lineam rectam [illegible] [illegible] [illegible] circuli [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea recta [illegible]

[illegible] [illegible] diametri ad [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] circuli

[illegible] diametri circuli est [illegible] linea [illegible] [illegible] augem vel

[illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] [illegible]

Isto modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mediam augem [illegible]

[illegible] opposito augis [illegible] est eadem linea recta [illegible] mediam augem [illegible]

[illegible] est recta linea [illegible] diametri [illegible] circuli [illegible] est in [illegible] [illegible]

lineam rectam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in opposito augis [illegible]

[illegible] [illegible] est in auge sui centri vel in opposito augis [illegible] circuli

diametri circuli [illegible] [illegible] [illegible] diametri [illegible] mediam augem circuli

[illegible] lineam [illegible] [illegible] [illegible] circuli. Et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] diametri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] centri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] centri [illegible] diametri circuli [illegible] in aliis locis centri [illegible]

[illegible] [illegible] centri [illegible] diametri [illegible] lineam rectam [illegible] [illegible] ad illos [illegible]

augem [illegible] opposito augis [illegible] lineam rectam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] centri [illegible] circuli. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lineam mediam augem

circuli ab auge media. [illegible] semper est [illegible] [illegible] lineam mediam augem

[illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible] 3bus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] aliis locis [illegible] augem et [illegible] opposito augis diametri

[illegible] [illegible] in omnibus aliis locis [illegible] [illegible] [illegible] diametri circuli

circuli [illegible] [illegible] semper [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non

[illegible] media auge [illegible] [illegible] lineam [illegible] [illegible] [illegible] media auge [illegible] lineam

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et non [illegible] in luna media [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] sicut in aliis planetis [illegible] [illegible] [illegible]

2o [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] luna in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] luna

circuli [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in alio signo [illegible]

[illegible] in uno signo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in alio signo [illegible]

[illegible] in eodem signo alio [illegible] tempore, et [illegible] luna

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in alio tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] luna

[illegible]

apparet est in gradu parte celi. Sed in aliis rebus super quibus est
alias motum [illegible] est [illegible] est motus in gradu parte celi absolute in
accidentibus. Et illa accidit in luna propter tardam motus eius 2 vel aux Sed
accidentibus. Et illa accidit in luna propter [illegible] statio retrogradatio et directio particulari
in aliis rebus propter [illegible]
pp. Et ex hac parte comparatio luminis ad alios tres planetas [illegible] no 3o
[illegible] propter [illegible] 30 et 3am clausulam in qua comparat motum illorum
[illegible] planetarum ad motum solis in centro. et hic 3m [illegible] motus et
tamen [illegible] planetarum [illegible] sed tamen [illegible] et [illegible]
illud simile diuersitate non potest [illegible] sed tamen [illegible] diuersitatem
motuum [illegible] propter [illegible] et [illegible] ista [illegible] [illegible]
illud quod infert autem [illegible] clausula [illegible] in toto tempore quo
illorum [illegible] superiorum complet motum propter [illegible] sui [illegible] in quo no 2o
sol redit ad punctum [illegible] Circa non sit idem quod [illegible] est [illegible]
media solis [illegible] [illegible] illorum trium superiorum [illegible] linee medioris motus
sit aux et [illegible] media opposita [illegible] linee [illegible] zodia no 1
[illegible] et [illegible] [illegible] linee [illegible] [illegible] [illegible] motus
[illegible] non [illegible] quod sol in [illegible] sit motum [illegible] et [illegible]
totalis [illegible] superiorum [illegible] motum [illegible] in [illegible] et quanto
et motus [illegible] equalis medium solis in [illegible] medius
in [illegible] [illegible] sol in [illegible] [illegible] medietas
[illegible] motus solis [illegible] motum et [illegible] ad equalitatem
[illegible] [illegible] comparatio [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] dies quinquaginta minuta et 8 secunda septe
[illegible] in circulo duo minuta [illegible] [illegible] [illegible] motum
[illegible] equalem medio motum solis in die [illegible] similiter [illegible]
[illegible] in suo circulo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] minuta quinquaginta [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] quinquaginta nove [illegible] et 8 [illegible] [illegible]
[illegible] solis [illegible] in circulo [illegible] minuta et 2 secunda
[illegible] 31 minuta et 26 secunda [illegible] [illegible]
[illegible] equalis motum solis. Sol enim omni die naturali [illegible]
[illegible] 59 minuta et 8 secunda similiter [illegible]
[illegible] quod solis veneris et mercurii medius motus [illegible]
[illegible] ad [illegible] motus [illegible] superiorum [illegible] 83
[illegible] in circulo [illegible] medium motum solis [illegible] motum [illegible] circulo
[illegible] planeta superior [illegible] motum [illegible] motum
[illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] equalem motum solis in suo [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superior [illegible] sol
motus [illegible] [illegible] ad illo [illegible] [illegible]
[illegible] motus solis et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab illo loco [illegible] motum [illegible]
die naturali motus [illegible] 30 minuta ita quod [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] per [illegible] gradus et 10 minuta [illegible] et sol in eodem tempore [illegible]

ad primum tamen secundum primum ubi non invenit secundum inventi volens eum
investigando [illegible] dies et secundum minuta invenitur p z 8
[illegible] quia tunc [illegible] est in 3 8 minuto [illegible]
et ibi sol quiescit vel stetit secundum mediam [illegible] volens ergo inve-
medias nire quantitatem solis vel aliquo superiorum operatur secundum hoc [illegible]
seu particulariter et in aliis Nota est quod sol procedit aliquo
[illegible] tamen in zodiaco [illegible] planeta in epiciclo
et ideo dicitur in canone Si vis scire [illegible] medium
motum [illegible] a medio motu solis et [illegible]
in epiciclo [illegible] motus [illegible] superior est
equalis motui solis [illegible] et ille motus [illegible] ex motu [illegible]
in circulo et in epiciclo [illegible] est et [illegible] sol in circulo [illegible]
[illegible] motum [illegible] planeta superior motus in epiciclo
Si vis invenire [illegible] motus [illegible] superioris invenire motum [illegible]
in circulo et [illegible] solis remanet
[illegible] sol [illegible] planeta et [illegible] superior
solis [illegible] planetarum [illegible] motum planete in epiciclo
[illegible] motus [illegible] superioris a medio
motu solis remanet [illegible] medium planete [illegible] motus
no 6 in epiciclo [illegible] corollarium [illegible] dicitur quod [illegible]
[illegible] planetarum [illegible] secundum epiciclum [illegible] sol [illegible]
[illegible] calculatio [illegible]
[illegible] sol [illegible] medium motum [illegible] sol in [illegible]
[illegible] sol [illegible] medium [illegible] motum et [illegible]
Sedm [illegible] secundum circulum [illegible] in uno anno [illegible] calculatio
[illegible] epiciclum [illegible] in uno anno [illegible]
[illegible] secundum epiciclum plene [illegible] anno [illegible]
[illegible] a [illegible] in circulo [illegible] medium
[illegible] [illegible] calculatio [illegible]
[illegible] in uno anno [illegible]
[illegible] 1 3 [illegible] 6 0 [illegible] dies [illegible] et [illegible] dies
[illegible] sol [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] epiciclum [illegible] et [illegible]
[illegible] circulo [illegible] medium motum [illegible] in uno anno [illegible]
[illegible] sol [illegible] anno et 30 dies [illegible]
3 a [illegible] solis [illegible] in [illegible] anno
[illegible] in anno [illegible] 8 0 [illegible] secundum epiciclum et hec est [illegible]
[illegible] solis [illegible] medio [illegible]
Bz. 9. [illegible] calculatio [illegible] a d [illegible] linea [illegible]
[illegible] solis et [illegible] superiorem [illegible] et [illegible]
[illegible] motus solis [illegible] et [illegible]
[illegible] planete in epiciclo et [illegible] epiciclo in
[illegible] motus [illegible] in zodiaco
[illegible] [illegible] motus [illegible] in zodiaco
[illegible] medius motus [illegible] superiorum [illegible]
[illegible] medium motum [illegible] in epiciclo [illegible] planete [illegible]

perueit motu centri epicicli in zodiaco et hec centrum multipli-
cando in duo equm sol ut patet supra in allegando campanum et
quod hoc ysidorus per motum medium centri in circulo equante ad zodiacum
est idem quod medio motui solis

Aux media in epiciclo dicitur punctus in superiori parte epicicli quem
terminat linea exiens a centro equantis per centrum epicicli et hec aux
non variatur Aux vera dicitur punctus quem terminat linea exiens
a centro terre per centrum epicicli et hec aux variatur sicut se pro distat vel distat
equatio centri in epiciclo Equatio centri in epiciclo est arcus epicicli
cadens inter augem veram epicicli et mediam Equatio centri in zodia-
co est arcus zodiaci cadens inter medium motum epicicli et verum
Et in qua proportione se habet una equatio ad sinum suum in eadem propor-
tione se habet et reliqua ad sinum quod potest probari per lineas que cadunt
inter centra distantes lineas et propter hoc accepta vera equatione in
tabula accepta est alia Medius motus in longitudine istorum plane-
tarum et epiciclorum suorum vel epicicli sui est arcus zodiaci caden-
tis vel interceptus inter lineam et augem lineam dico exeuntem
a centro terre equidistantem linee exeunti a centro equantis per centrum
epicicli Verus autem motus epicicli est arcus orbis signorum cadens
inter augem et lineam lineam dico exeuntem a centro terre per
centrum epicicli ad firmamentum Verus motus vel locus planete terminat
linea exiens a centro terre per centrum corporis planete ad firmamentum
Argumentum vero planetarum in sola coniunctione dicitur sicut in sole arcus zodia-
ci inceptus ab auge terminatus per lineam ductam a centro mundi puncto
terre supposito augibus excentricorum ad zodiacum Centrum vero medium

planete dr arcus zodiaci exns int augem ecentrici et lineaz
designatez medium motum epicicli Et in sole dr arcus et de luna
centri lune vl longitudo dupl vel duplex inter... centrum vero veri
planete dr arcus zodiaci exns int augem ecentrici et verum locum
primum epicicli Centrum medium dr arcus epicicli cadens int augez
mediam epicicli et centrum corporis planete consideratus secundum motum
planete in epiciclo Centrum verum dr arcus epicicli cadens int
augem epicicli veram et centrum corporis planete secundum motum
eius in epiciclo consideratum Et in vna medietate celi semper subtrahitur
equacio centri in zodiaco a centro medio et additur equacio
centri in epiciclo argumento medio ut habeatur centrum verum in zodiaco
et argumentum verum in epiciclo et in reliqua medietate fit econverso
vt faciliter patz in figura Et qn centrum epicicli fuit in auge vl in
opposito augis ecentrici nulle sunt predicte equaciones Equacio
argumenti planete dr arcus zodiaci cadens int verum locum plane
te et verum locum epicicli et manifestum est qm quanto plus accedit
centrum epicicli ad centrum terre argumento planete vno et
eodem existente tanto plus crescit equacio argumenti Vnde
maiores sunt equaciones argumenti epicicli centro epicicli existente
in longitudine propiori ecentrici quam ipso existente in longitudinibus
medijs et maiores sunt in longitudinibus medijs quam
in auge ecentrici equatis [illegible]

a [illegible] [illegible] [illegible] quod est aux media in 2a quod aux
[illegible] in 2a quod centro [illegible] in [illegible] et in 3a [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod et medius motus [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] motus [illegible] quod [illegible] motus [illegible] [illegible] in 3a [illegible] [illegible]
quod aux [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur aux media in celo n° 1
ad [illegible] augis in [illegible] et dicitur media ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aux media in celo non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] est aux media est
[illegible] [illegible] [illegible] ad motum [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] augmentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aux mediis
[illegible] augem mediam [illegible] non [illegible] [illegible] augem [illegible] [illegible] formaliter
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] est in longissima distantia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in celo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad augem [illegible] Sed formaliter [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] formaliter [illegible]
[illegible] aux formalis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] aux [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa aux formalis [illegible]
[illegible] motu [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] alia
[illegible] [illegible] [illegible] Sed non [illegible] augem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in celo ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augem illa n° 2
[illegible] [illegible] centri in celo. [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] centro [illegible] in 3o est [illegible] centri in 3o [illegible] in [illegible]
clausula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in celo [illegible] in zodiaco [illegible] distantia [illegible]
ab auge [illegible] Et in auge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distantie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medius planete in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medius motus epicicli
medius motus [illegible] est [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] aliam clausulam
in [illegible] [illegible] [illegible] ab auge ad [illegible] augis [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] centro [illegible] in 3o [illegible] [illegible] n° 3
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
clausula [illegible] [illegible] est [illegible] centri in celo [illegible] centri in 3o
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distantie
[illegible] media [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible]
distantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distantia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad punctum [illegible]
[illegible] [illegible] auge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad punctum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad punctum [illegible] [illegible] augem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] est centro [illegible]
in celo [illegible] est [illegible] [illegible] auge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
centri in 3a [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] augem [illegible] [illegible]
motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
centri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angulus [illegible] [illegible] angulo [illegible]

p 2 4a primi quia sunt anguli coalterni et linea a b cadit inter duas equedistantes et angulus b h a est equalis angulo l h k per 32a eiusdem primi quia sunt anguli contra se positi et angulus l h k equalis angulo l a m in centro terre per primam sententiam quoniam vero anguli sunt equalia inter se quare equales arcus l k et l m sunt similes portiones circulorum per 21am tertii quod fuit probandum

6.9. Sed dices l k est parvus et l m est maior quomodo ergo sunt equalia dico quod non vult auctor quod sint equalia sed quod sunt similes portiones circuli et continent tres partes quas l k circuli vel totius circuli contra l m 2ai vel tertius 2ai a b et quod voluit auctor in littera Sed addit

auctor in littera quod in tabulis accepta est equatio centri in circulo breviter equatio centri in 2ae Sed dices tu breviter [illegible] quod ille [illegible] cum talis [illegible]

nota 7am [illegible] angulus et centri [illegible] arcus in [illegible] et [illegible] nota [illegible] sunt similes ut dictum est Nota quod [illegible] particulam quod [illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] super centro [illegible] [illegible] incipiens [illegible] angulus describere [illegible] linea eque distans [illegible] [illegible] ad 2am [illegible] angulos describere [illegible] [illegible] et ergo illa [illegible] motus [illegible] sicut [illegible] arcus [illegible] [illegible] ad totum [illegible] sicut [illegible] arcus [illegible] linea motus ad totum 2am [illegible] quo sunt [illegible] [illegible] centri [illegible] per lineam eque distantem [illegible] [illegible] [illegible] alia eque distans [illegible] [illegible]

nota 8am quia [illegible] describit [illegible] [illegible] unde angulus in [illegible] est equalis angulo [illegible] [illegible] lineis [illegible] similes [illegible] arcus [illegible] Sed tu non [illegible] septima clausula

Dubitatio Dubitatio [illegible] auctor describit [illegible] [illegible] et in luna non describit [illegible] motum [illegible] sed solum medium motum Solvitur dico quod in luna [illegible] motum [illegible] [illegible] et ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea est arcus ab [illegible] incipiens quod [illegible] linea [illegible] [illegible] eque distans [illegible] linee [illegible] [illegible] [illegible] ad 2am Sed [illegible] [illegible] arcus incipiens ab [illegible] quod [illegible] linea [illegible] [illegible] ad 2am [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] cum [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linee sunt una linea [illegible] non est [illegible] inter medium motum [illegible] Sed in illis [illegible] [illegible] non est sic quod [illegible] [illegible] distincta [illegible] [illegible] [illegible] linea eque distans [illegible] [illegible] distincta alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea distincta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alius [illegible] motus [illegible] medius Nota

nota 1mo septimo circa octavam clausulam [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in omnibus planetis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planete [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] linea [illegible] [illegible] motum planeta in octava [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ad motum accessus [et recessus] none spere si scilicet verus motus planete in octaua
spera. hec verus [illegible] habet in nona spera. tunc adde illi motum accessus qui
est [illegible] per motum accessus et recessus acquirere mobile none spere vel
celi [illegible]. hec quod diceret [illegible] in [illegible]. Secundo [illegible] circulus [illegible] nota 8o
et augis in [illegible] quod illa [illegible] est capienda [illegible] in sole scilicet quod
est [illegible] zodiaci [illegible] [illegible] [illegible] in auge ecentrici
planete [illegible] ecentrici [illegible] et [illegible] [illegible] ad zodiacum
[illegible] in prima parte [illegible] [illegible] in sole illa [illegible] scilicet augis
zodiaci augis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] linea [illegible]
Sed quod dicit in [illegible] [illegible] planete [illegible] augibus [illegible]
et [illegible] [illegible] in [illegible] quod dicit scilicet quod [illegible]
planete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et est [illegible]
[illegible] in [illegible] in sole Secundo notandum [illegible] [illegible] centri epicicli
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] motum
centri circuli ab auge ecentrici qui motus est uniformis, sed [illegible] verum [illegible]
[illegible] verum motum centri circuli ab auge ecentrici qui motus est difformis [illegible]
[illegible] Et quia in luna [illegible] est [illegible] verus et idem motus verus
et medius circuli [illegible] centri [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] de luna [illegible] in luna [illegible] sed [illegible]
[illegible] distantiam augis [illegible] [illegible] motum circuli [illegible] est idem
Et [illegible] longitudo in luna. sed in sole [illegible] quia non [illegible] nota 10
non [illegible] Secundo [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] ab auge circuli [illegible]
planete [illegible] medium [illegible] ab auge ad centrum planete Sed [illegible]
[illegible] ab auge ad centrum corporis planete. et hec semper in circulo
[illegible] in luna [illegible] [illegible] in [illegible]
in [illegible] Sed circuli [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ecentrici deferentis planetam [illegible] motus [illegible]
Et in [illegible] [illegible] in [illegible] tardat motus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medium in
[illegible] in luna [illegible] medium [illegible] nota
[illegible] Et [illegible] in circulo [illegible] est in [illegible]
[illegible] medium vel verum. scilicet motus planete in circulo [illegible]
[illegible] distantia ab auge medii vel veri ad centrum corporis planete [illegible]
[illegible] motus planete in circulo non [illegible] distantia
est [illegible] in [illegible] ab augibus dubitatur
[illegible] in octaua spera [illegible] planete [illegible] auge et
circuli Sed dubitatur [illegible] planete [illegible] [illegible]
[illegible] uniformis [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] ab auge [illegible] motus [illegible]
[illegible] argumenta [illegible] nota 11
[illegible] verum motum [illegible] argumentum [illegible]
[illegible] Secundo [illegible] [illegible]
[illegible] in circulo ad [illegible]
[illegible] in zodiaco [illegible] in zodiaco [illegible]
[illegible] zodiaci [illegible] est ab auge
[illegible] in circulo [illegible] est ista [illegible] zodiaci [illegible] est ab auge
ad [illegible] augis [illegible] in zodiaco
et adde [illegible] in circulo [illegible] est illa quia in tota illa [illegible] zodiaci
[illegible] est [illegible] linea [illegible] motus
circuli est [illegible] distantia ab auge ecentrici [illegible] linea [illegible] motus circuli
[illegible] inter illas duas lineas est [illegible] in zodiaco [illegible] ad
[illegible] in zodiaco [illegible] in zodiaco
[illegible] inter lineam veri motus circuli et medii motus circuli
[illegible] [illegible]

centri in zodiaco. Et quia in 2a medietate circuli que est ab auge ad oppositum augis
argumentum medium est minus argumento vero, quia linea exiens a centro mundi per centrum argumenti que
est equalis [illegible] angulum [illegible] est centro zodiaci [illegible] motu centri planete
in celo, quam linea exiens ab argumento sic quod est similis veram augem in
celo, et distancia inter istas duas lineas vocatur equacio centri in celo, et
semper tamen est quod ad celum. Sic est equacio centri in zodiaco quo addita
[illegible] medietate est semper per lineas [illegible] distantes. Sed ad inveniendum
verum argumentum in celo non addimus equacionem centri in celo, quia equacio est ut equacio
centri in zodiaco in centro [illegible]. Ad medium argumentum in celo, et habemus verum
argumentum in celo, [illegible] de luna in una medietate scilicet ab auge in argumento [illegible]
equacionem centri in zodiaco, et addimus ad argumentum medium, hic est quod [illegible] in tabulis
sive in canonibus tabularum, si centrum medium est [illegible] signis [illegible], tunc
semper equacio centri in zodiaco est subtrahenda a medio centro. Et est addenda
medio argumento et habebitur verum equacionis. Sed in alia medietate est contrario,
propter hoc quod statim post oppositum augis linea [illegible] illos motus [illegible]
sic videlicet quod prius precessit nunc sequitur et quod sequebatur nunc precedit [illegible]
ad experienciam [illegible] tacta de luna et sole. Et [illegible] precedente [illegible]
[illegible] quia cum centrum celi est in auge vel in opposito augis tunc linee [illegible]
[illegible] augem et verum centrum et centrum medium et verum celi [illegible] linea recta [illegible]
[illegible] nec equacio [illegible], et in illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia non [illegible] nos centrum medium esse in luna [illegible] est
[illegible] semper centrum [illegible] [illegible] sine [illegible] equacione, sed solum equacionem argumenti
medium equando per centrum medium equacionem centri in celo [illegible] addimus vel subtrahimus
medio vel [illegible] argumento in celo, et habemus argumentum lune equatum. Sed hic primo
equacionem centri simul cum argumento [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
argumenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super equacionem argumenti lune [illegible]
[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] inter lineas [illegible] [illegible] [illegible] verum locum
planete et alia verum locum celi, [illegible] linea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celi
[illegible] verum locum celi [illegible] [illegible] veram augem in celo, [illegible] in celo inter
illas duas lineas [illegible] argumenti veri celi, et [illegible] equacio [illegible] in zodiaco
[illegible] equacionis argumenti, quia [illegible] in tabulis medietatis argumenti [illegible] [illegible] [illegible] celi. Sed illa
equacio argumenti non sufficit ad inveniendum verum motum in [illegible] [illegible], sed [illegible] nos [illegible]
addere equacionem centri in zodiaco [illegible] habemus totam distanciam inter medium
motum planete sive celi et verum, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus est [illegible]
vero motu vel [illegible] [illegible] [illegible], et habemus verum motum. Sed dubitaret aliquis
[illegible] illam [illegible] esse de equacione argumenti [illegible] [illegible] ad valorem centri [illegible]
[illegible] [illegible] dicta equacio centri [illegible] quia centrum [illegible] equacionem ut patuit,
et ideo non est [illegible] [illegible] dicere equacionem centri, [illegible] quia [illegible] equacio [illegible] [illegible]
propter centrum medium [illegible] [illegible] argumentum [illegible] equacio [illegible]. Et dubitaret
[illegible] quia in omnibus planetis [illegible] equacionem argumenti illa [illegible] est [illegible]
[illegible] in luna equacio argumenti est distancia inter centrum planete inter lineam [illegible]
[illegible] motum celi, [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] distancia [illegible] [illegible] [illegible]. Ad
hoc [illegible] ego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equacio argumenti est [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum planete
et [illegible] locum celi [illegible] [illegible] [illegible] augem, quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in celo [illegible] [illegible] veram augem, et consideramus [illegible] [illegible] in zodiaco
[illegible] [illegible] [illegible] motum celi. Sed quia in luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] linea locum [illegible] celi [illegible], sic [illegible] [illegible] est hic [illegible] [illegible]
[illegible] valet, quia [illegible] in luna est equacio argumenti [illegible] inter lineam [illegible] motum planete
et inter lineam medium motum celi [illegible] [illegible] [illegible], quia non [illegible] [illegible] est [illegible]
linea veri motus celi [illegible] medii in luna [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in auge [illegible] in opposito augis, sed in luna semper [illegible] [illegible]

circa dextram scripture et ultra clausula capitulo 20 ... est, quia quando centrum epicicli est in propinquiori opposito augis tantum uno et eodem existente arcu equacionis vero maior equacio arcui correspondet. Et illud vide ... [illegible] ... sunt in luna demonstratum, quia anguli circa centrum terre uno et eodem existente arcu maior est in opposito augis quam in eodem arcu in auge et in eadem ... maior ... arcu illi angulo ... p 21 ... 3 ...

Equaciones autem arcuum scripte sunt in tabulis ac si semper fuisset centrum epicicli in longitudinibus mediis ecentrici, non quod centrum epicicli vadat per circulum. Sed quia equalis erit super centrum equantis. Dicitur tunc centrum epicicli esse in longitudine media ecentrici quando diameter epicicli stat perpendicularis super diametrum mundi transeuntem per centra circulorum. Differencie equacionum que sunt inter equaciones in longitudine media et inter equaciones que sunt in auge dicuntur diversitates diametri circuli brevis ad longitudinem longiorem. Et differencie equacionum que sunt inter equaciones in longitudinibus mediis et equaciones que sunt in opposito augis dicuntur diversitates diametri circuli brevis ad longitudinem propiorem. Et iste diversitates circuli brevis scribuntur in tabulis. Excessus autem linee protracte a centro terre ad augem ecentrici seu ad longitudinem ecentrici longiorem ad lineam protractam a centro terre ad longitudinem mediam ecentrici divisa in 60 partes dicuntur minuta proporcionalia ad longitudinem longiorem. Excessus autem linee protracte ad longitudinem mediam ad lineam protractam ad longitudinem propiorem dicuntur minuta proporcionalia ad longitudinem propiorem. Circa autem diversitates diametri ad longitudinem longiorem subtrahantur et ad longitudinem propiorem

addantur equationi argumenti sicut patebit animadvertenti in figura. Centro

enim ut dictum est centrum epicicli propinquius approximante terre tanto plus

Ista consequentia probatur [illegible]

minorat equatio argumenti etc. in figura [illegible] et quo talis fuerit semper est

est [illegible] in linea in qua [illegible] duplicitas [illegible] ad

longitudinem [illegible] augem [illegible] ad longitudinem [illegible] aug

[illegible] duplicitas [illegible] proportionaliter [illegible] simpliciter

Et ista [illegible] tabula

equationum in [illegible] in longitudinibus

mediis [illegible] diametri [illegible]

[illegible] proportionaliter duplicitas [illegible] addit [illegible] duplicitas addi

vel subtrahi [illegible]

no. 1. [illegible]

[illegible] tabulas equationum. Et si centrum epicicli esset in longitudinibus mediis

[illegible] tabulas [illegible]

ad [illegible] gradum [illegible] in celo [illegible]

[illegible] tabularum [illegible]

[illegible] per additionem vel subtractionem [illegible] equationum

in tabulis [illegible] gradum epicicli [illegible] ab auge media [illegible] usque ad oppositum augis

in celo [illegible] centrum epicicli [illegible] in longitudinibus mediis [illegible] in auge [illegible]

equationes argumenti [illegible] in opposito augis maxime [illegible] in longitudinibus

mediis [illegible] posite equationes in tabulis. Et si centrum epicicli

[illegible] in longitudinibus mediis [illegible] posite [illegible] in celo [illegible]

[illegible] posite [illegible] distare [illegible] ab auge media

[illegible] in celo [illegible] gradus [illegible]

[illegible] in tabulis [illegible]

[illegible] posite [illegible] per duos gradus [illegible] ab auge

[illegible] planete in celo [illegible] equationem [illegible] gradibus

epicicli [illegible] in tabulis [illegible]

[illegible] usque ad medium epicicli [illegible] 18° [illegible]

[illegible]

[illegible] distantia ab auge [illegible] equationes [illegible] equationes

[illegible] in tabulis [illegible] centro epicicli [illegible] in longitudinibus

mediis [illegible] in aliis locis [illegible] non possent [illegible] equationum

argumenti [illegible] ab auge usque ad longitudinem mediam [illegible] equationes in tabulis [illegible]

[illegible] magne [illegible] usque ad oppositum augis [illegible] equationes

[illegible] centrum epicicli in [illegible]

[illegible] equationum in [illegible]

[illegible] ex [illegible]

[illegible] centro epicicli [illegible] in auge et [illegible] equationes

argumenti ad [illegible] gradum [illegible] epicicli [illegible] auge epicicli usque ad oppositum augis

epicicli [illegible] planete in celo [illegible] in longitudinibus

mediis [illegible] equationem [illegible] gradum [illegible]

[illegible] gradum epicicli centro epicicli [illegible] in auge [illegible]

[illegible] gradum [illegible] epicicli [illegible] in longitudinibus mediis [illegible]

[illegible] equationem [illegible] gradum [illegible] augis [illegible]

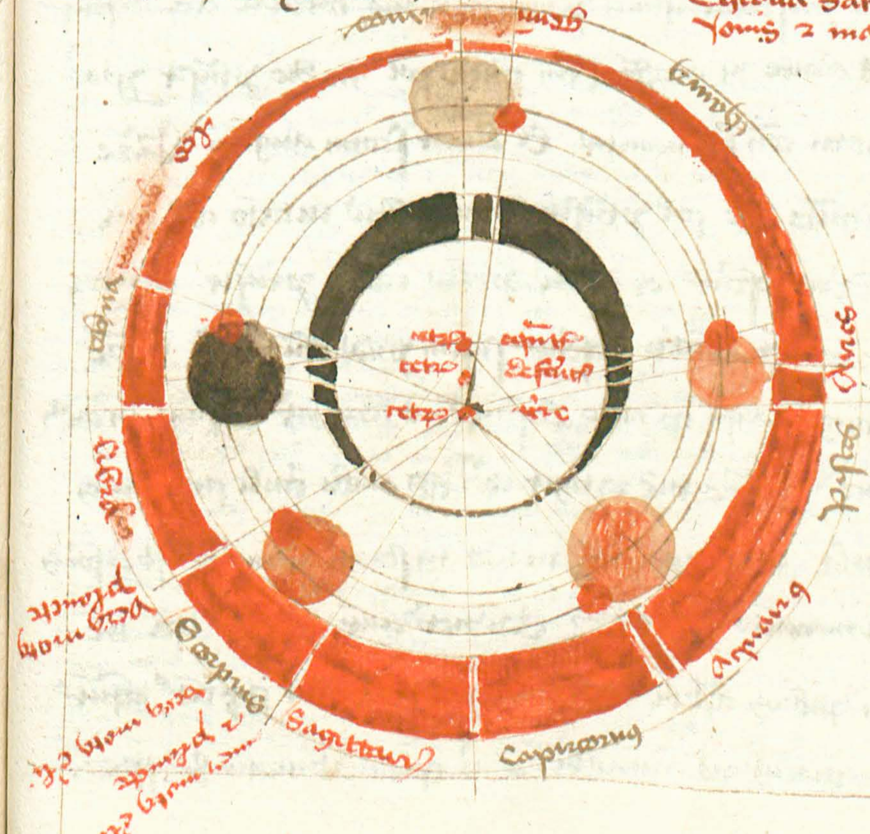
unum gradum in longitudine media. Et illud quod remansit per subtractionem
solebam notare sic scripsi in tabula e directo unius gradus alati de centro
et vocavi diversitatem diametri ad longitudinem longiorem, et tunc ultra
subtractionem secundam in auge circuli a longitudine media, et scripsi illud
excessum e directo duorum graduum etc. similiter per totam medietatem circuli, et
omnes ille diversitates vocantur diversitates diametri circuli brevis ad longitudinem
longiorem. Sed iste modus non bene sufficiebat ad inveniendum verum
motum centri ab auge per longitudinem mediam, ergo per imaginationem posui
centrum circuli in arcu augis epicicli, et similiter tamen arcus ad quod
gradum medium circuli ab auge usque circuli ad unius arcus scilicet ad 180 gradus
in eadem plate in circulo continue, et videbam quod centro [illegible] unum
gradum circuli [illegible] circuli [illegible] in arcu augis est maior quam centro [illegible]
unum gradum circuli [illegible] circuli [illegible] in longitudine media. Et per hoc sit subtractionem
[illegible] unum gradum in longitudine media ab [illegible] unius gradus
circuli arcu augis [illegible] [illegible] [illegible], et illum excessum qui remansit
per subtractionem scripsi e directo unius gradus linee media, alati [illegible]
et vocavi diversitatem diametri circuli [illegible] ad longitudinem propiorem, sic subtractionem
[illegible] circuli et tantum [illegible] [illegible] [illegible], et quod [illegible] vocavi nomine
dicto, cum volueris [illegible] circuli [illegible] longitudinem mediam semper [illegible]
[illegible] scriptam in tabulis et subtractionem vel addendum [illegible] parte
de diversitate diametri, si quis fuit distantia circuli ab auge usque longitudinem
mediam vel ab arcu augis [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
circuli [illegible] [illegible] in longitudine media [illegible] debemus addere vel subtrahere
ad [illegible] vel [illegible] scripta in tabulis imaginari [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] modum, imaginabar enim unam lineam [illegible] [illegible] [illegible]
usque ad augem [illegible] et aliam [illegible] [illegible] usque ad longitudinem mediam
et tantum [illegible] [illegible] usque ad arcum augis [illegible], et videbam quod linea
ducta ad augem excedit lineam ductam ad arcum augis, et illum excessum
divisi in 60 partes que [illegible] [illegible] proportionalia, et scripsi in tabulis
sic [illegible] [illegible] [illegible] circuli [illegible] ab auge [illegible] ad longitudinem mediam
sic scripsi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 60 [illegible]
[illegible] circuli [illegible] in auge tota diversitas [illegible] [illegible] [illegible], et
[illegible] descendendo sic [illegible] [illegible] [illegible] proportionalia ad 60 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diametri [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] in tabulis
et hoc est [illegible] ab auge [illegible] usque ad longitudinem mediam. Sic similiter
excessum quo linea ducta ad longitudinem mediam excedit lineam ductam
ad arcum augis divisi in 60 partes, quae partes [illegible] [illegible] proportionalia
ad longitudinem propiorem. Sed [illegible] ad longitudinem longiorem, et illa scripsi
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] posui et incepi ab [illegible] [illegible] [illegible] usque
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arcus augis [illegible] diversitas [illegible] addi, et
[illegible] fuit [illegible] [illegible] circuli in [illegible] [illegible] media [illegible] arcus augis [illegible]
longitudinem mediam, [illegible] sic [illegible] [illegible] proportionalia [illegible] ad 60
[illegible] partem [illegible] diametri [illegible] [illegible] [illegible] scripte in tabulis
et [illegible] a longitudine media usque ad arcum augis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] usque arcum augis ut [illegible] est [illegible] semper [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] circuli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectum [illegible]
proportionaliter quod hic [illegible] imaginandum [illegible] sic in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] proportionaliter

versa ab auge usque ad oppositum augis sunt ad longitudinem mediam epicicli tan-
continue decrescunt minuta proporcionalia quia continue epicicli linee [illegible] et
breviores usque ad longitudinem mediam. Et continue e converso plus et plus
diminuuntur et ipsa tamen minuta proporcionalia incipiunt crescere a quo diminuuntur
usque ad punctum [illegible]. Sic igitur continue augmentantur equaciones epicicli sicut se
habent minuta [illegible] centro epicicli est extra longitudines medias
ad hoc sicut [illegible] proporcionalem invenies de longitudine diametri
epicicli deponendas ab equacione inventa in tabula. Complexio facta a longitudine
nota 2o media in opposito augis [illegible] tunc partem proporcionalem [illegible] addere ad equacionem inventam
in tabula. Ex dictis patet [illegible]. Secundo nota quod centrum epicicli non est in certo [illegible]
in [illegible] circuli [illegible] semper sed est indifferenter in alio et in alio
loco [illegible] sed ubi posuerunt astronomi centrum epicicli [illegible]
est [illegible] [illegible] deferente. Et [illegible] equaciones diametri et [illegible]
[illegible] inscitiam [illegible] possumus dicere quod centrum epicicli [illegible]
[illegible] non est in deferente quod est falsum quia omnis epicicli [illegible] in suo deferente
[illegible] non [illegible] equaciones sed [illegible] equaciones in
illo loco ubi centrum epicicli in certo [illegible] patet illa theorica
nota 3o Nota tertio dubitatur quare utrique equaciones argumenti [illegible] adequate inveniuntur
ad ambas medietates epicicli ab auge epicicli ad oppositum augis et [illegible] centro epicicli
[illegible] in longitudine media et [illegible] non [illegible] una medietas epicicli sunt [illegible]
[illegible] [illegible] adeo [illegible] continue [illegible] usque [illegible]
[illegible] [illegible] minor [illegible] argumenti in [illegible]
est quod non [illegible] invenire [illegible] ad medietatem epicicli [illegible]
diametri [illegible] longitudine media epicicli ad aliam et [illegible] argumenti [illegible]
[illegible] diametri sunt [illegible] centro [illegible] diametri
[illegible] in [illegible] equaciones. Sed [illegible] sunt ab auge ad oppositum
augis [illegible] adequate inveniuntur [illegible] epicicli [illegible] opposito augis
epicicli [illegible] non est [illegible] centro [illegible] sinistra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquendo de singulis
6 dubitatio Sed dubitatur circa [illegible] supradicta est [illegible] minuta proporcionalia
et in luna solum [illegible] [illegible] dictis [illegible] dictum
est quod equaciones argumenti [illegible] ac si centrum epicicli fuisset in longitudine media
[illegible] equaciones non [illegible] augis equaciones [illegible] longitudine
centro epicicli in solis [illegible] que sunt [illegible] auge et longitudines medias [illegible]
sunt [illegible] una pars minutorum proporcionalium [illegible] que sunt ad longitudinem
longiorem [illegible] proporcionem ad hoc accipere per [illegible] diametri
proporcionalem ad totam [illegible] [illegible] argumenti accepta
[illegible] in tabula equacio argumenti [illegible] ad illum locum ubi est centrum
epicicli. Et equaciones que sunt [illegible] centro epicicli [illegible] in longitudine media
[illegible] [illegible] que sunt [illegible] epicicli [illegible] in [illegible] augis et
longitudine media. Et [illegible] [illegible] pars [illegible] [illegible] una [illegible] pars
minutorum proporcionalium [illegible] proporcionem ad hoc accipere per [illegible] diametri
proporcionalem ad totam [illegible] addendam equacioni [illegible] in tabula [illegible]
equacio argumenti [illegible] ad locum illum [illegible] est centrum epicicli inter longitudinem
mediam et oppositum augis. Sed in luna solum est una pars minutorum proporcionalium
[illegible] sunt [illegible] ac si centrum epicicli fuisset in auge [illegible]
[illegible] [illegible] alias centro epicicli [illegible] in aliis [illegible] [illegible]
solum una pars sunt [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc [illegible] [illegible]

diametri proportionalis ad totam diversitatem addenda semper equa-
cioni accepte in tabulis ut habeatur equacio argumenti equata ad illum
locum minor est centro circuli Et hic non queritur ultima complexio
sed etiam diversitas accepta prima proportionalis que addetur equacioni accepte
in tabula quanto sufficerit ut habeatur equacio equata. Nam certum
est quanto plus accedit centrum epicicli terre tanto maior est equacio argumenti
quod potest apparere in ista speculacione. Et ergo centrum epicicli existente in longitudine
media propior est circulus centro terre quam si esset in auge vel in aliquo
loco inter augem et longitudinem mediam Sed equacio equacionis scripta in tabulis que
est ad longitudinem mediam ut habeatur ista que est in auge vel in locis inter
medijs oportet diversitatem diametri subtrahere. Circa autem existentes ad
longitudinem mediam sunt modicus quam hoc que sunt ad oppositum augis vel
in locis inter medijs inter longitudinem mediam et oppositum augis. Ideo si
volumus habere equacionem argumenti ad aliquem locum a longitudine media usque ad oppositum
augis oportet nos diversitatem diametri addere. Et hic est quod dicitur in canonibus
tabularum Si accipis equacionem argumenti in longitudine longiori tunc subtrahe diversitatem
diametri ab equacione argumenti Si vero accipis ad longitudinem propiorem adde
et habebis equacionem equatam. Sic est

Theorica Saturni
Jovis et martis

Secundum Avenc. et in mundo Mercurius habet duos
ecentricos unus quorum alter in eadem superficie plana
dispositus equantem et deferentem. Et equans est propinquior centro
terre ita quod in duplo plus distat centrum terre deferentis a centro
equantis quam distat centrum equantis a centro terre. Et quidam
primus circulus deferentis tunc pro duo ista circa ecentricorum et
super circumferentia istius parvi circuli movetur cotidie centrum deferentis
ab oriente in occidentem tantum quantum sol in die pertransit proprio
motu contra firmamentum. Et dicitur secundum augem. Hoc
movetur tempore sol pertransit firmamentum mutato centrum aux
centri deferentis et quod puncto centri pertransit equantem
et centrum centri deferentis suam parvi circumferentiam. Hoc
contingit quando centrum deferentis et centrum equantis sunt in eodem
loco. Hoc tunc contingit unde quod ambo circuli sunt unus
circulus. et semper propter hoc in isto instanti propinquior est deferens
firmamento quam equans. Moveatur autem deferens ita ut
in temporibus equalibus equales angulos describit super centro equantis
Equans vero immobilis est nisi quantum ad motum 8e spere

Ista est quarta pars principalis in qua auctor vult determinare
differentias duorum planetarum scilicet veneris et mercurii, et est quod ponit circulos
qui presupponuntur ad saluandum illorum motus cum [illegible]. Et dividitur
in duas partes. Primo determinat de circulis veneris. Secundo de circulis
mercurii ibi Mercurius scilicet. Et prima pars dividitur in duas: in prima notificat
ea que sunt necessaria ad saluandum illum motum centri; in secunda ea
que sunt necessaria ad saluandum verum motum veneris, secunda ibi Venus vero.
Prima adhuc in duas: in prima notificat que necessaria ad saluandum oppositum[?]
secundam. Secunda ista presentem[?]. Secunda ibi medius motus. Prima in duas:
primo facit quod dictum est, secundo ostendit quod [illegible] concludit, secunda ibi modo autem.
Prima iterum in duas: primo notificat circulos quantum ad eorum situm,
secundo quantum ad eorum motum ibi Et super circumferentia. Et licet littera sit
[illegible] clara[?]. In prima declarat circulos quantum sufficit ad intelligendum
motum centri. In secunda ponit motum deferentis [illegible] centri[?] mercurii[?]. Tertia
infert [illegible] ponit motum deferentis super centro [illegible]. Secunda
ibi Et super circumferentia. Tertia ibi Circulus[?] [illegible] tempore[?] [illegible] ibi modo
autem. Et primo [illegible] est ad intelligendum, et sic omnia
[illegible] amplius ponit. Sciendum [illegible] ad propositum
[illegible] duos circulos [illegible]
est [illegible] quod [illegible] in eadem superficie
plana [illegible] non deviat ab alio, et intelligo [illegible] superficie
[illegible] in planum. Et [illegible] est [illegible] circulus[?] deferens[?]
[illegible] ad augem. Tunc declarat [illegible] deferens in duplo
[illegible] distantie [illegible] Secundo[?] [illegible] declarat
[illegible] circulus[?] [illegible] est [illegible] distantie
que est [illegible] tertio[?] [illegible] duo [illegible]
scilicet [illegible] et deferens. Et iste [illegible] Circulus[?] [illegible]
[illegible] circuli[?] [illegible] orbes[?] [illegible]
[illegible] circulus[?] [illegible] circulus[?]
[illegible] ad superficiem [illegible] ad superficiem [illegible]
Sed [illegible] est [illegible] ad superficiem
[illegible] ad superficiem [illegible]
[illegible] ad [illegible] superficiem. Et [illegible] duo circuli non movent
[illegible] ad motum [illegible] in 100 annis uno gradu ab occidente in oriens, et
deferentis augem [illegible] qui circulus est ymaginarius, et [illegible]
[illegible] circulus[?] [illegible] in speciali [illegible] alii duo circuli scilicet
secundum [illegible] et secundum [illegible] in speciali [illegible] plane
[illegible] est [illegible] Campanus [illegible]
ad [illegible] est [illegible] Et in hoc est
[illegible] aliorum planetarum. Sed [illegible] est quod [illegible]
duo circuli [illegible] superficiem. In luna vero et in aliis
[illegible] Et isti duo circuli in duplo sunt [illegible]
[illegible] in duplo [illegible] est [illegible]
[illegible] Et movetur [illegible] circuli motu [illegible] ab occidente in oriens
[illegible] 4 [illegible] 2 [illegible] 2° 6 [illegible] completi [illegible]
[illegible] et deferentis augem [illegible] circulus

vel spera que in motu est [illegible] circa medium et [illegible] possidentibus in omnibus
partibus eorum que ad [illegible] suppositionem Et circa capita [illegible] arietis et libre in
duplo [illegible] capita arietis et libre Et iste circuli non abscindunt in eodem
[illegible] sic sol Et continuit totum zodiacum [illegible] Et ista
stellas fixas [illegible] celi in quo est [illegible] sic quod nulla
sic motus [illegible] vel [illegible] in [illegible] augis [illegible]
ad speram [illegible] [illegible] [illegible] ne descendat
[illegible] celi [illegible] sicut [illegible] contra
[illegible] in [illegible] solum fiant motum [illegible] celi et capite
nō 2° [illegible] ad intelligendum motum [illegible] in [illegible] ponimus Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] circulos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] abscindunt in [illegible] sic sol [illegible]
[illegible] motum motum sol et [illegible] [illegible]
[illegible] non quod motum [illegible] [illegible] augem [illegible]
[illegible] ipsius [illegible] [illegible] est ad [illegible] motum
est immobile [illegible] quod [illegible] est immobile
cum semper [illegible] [illegible] est immobile
et [illegible] et si [illegible] est mobile [illegible] est [illegible]
[illegible] si [illegible] est immobile cum
et longitudo [illegible] sunt immobiles cum semper [illegible] distet ab auge
[illegible] primo et ultimo [illegible] est immobile
mobile [illegible] est [illegible] immobilem et [illegible] est
nō 3° [illegible] ad [illegible] motum [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
nō [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] augem [illegible] et movet 7 9 [illegible] 8 [illegible] Et in capitulo
de sole [illegible] sol [illegible] in [illegible]
in [illegible] [illegible] Et [illegible]
movet [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] mobile
movetur [illegible] in toto tempore [illegible]
[illegible] in [illegible] si [illegible] in [illegible] sol non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] motus [illegible]
[illegible] non [illegible] Sed [illegible] non [illegible] in [illegible] Et
[illegible] [illegible] celi et [illegible]
movet [illegible] [illegible] [illegible] sol [illegible]
dū [illegible] celi non [illegible] in [illegible] non [illegible]
in [illegible] Sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] est [illegible] corpus [illegible] [illegible]
Sed [illegible] [illegible] quod apparet [illegible]
[illegible] Sed [illegible] [illegible] non [illegible] in [illegible]
cum [illegible] motum sic non [illegible] celi Sed [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] sic non [illegible] [illegible]
non possunt moveri [illegible] sunt [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sic [illegible] si [illegible] non [illegible]

Unde est dicendum quod ecentricus sive deferens centrum epicicli ... stellis motu ab occidente
in oriens et non econverso. Aliquis est ecentricus deferens augem et iste
movetur ab oriente in occidentem et ad propositum iste motus est motus sive ... et
non sive ... sit super centrum. Et si opponitur dicendo supposito quod ...
sit ecentricus quod iste movetur movebitur sive deferens centrum epicicli non ... et
ad probandum ... iste motus ... quod addit quod motus
... sunt ... ut ... Dicitur ...
... ad ... sunt super ... centrum ... super ...
... iste motus non sit super ... centrum quod motus ... deferens
non ab oriente in occidens est super centrum ... Et motus ... ab oriente
in occidentem est super centrum ... motus ... Et ... dubitatur
quod ... centrum deferens ... ecentricus solis ...
... in ... spacia ...
... est ... [illegible]
Et ... solis ... spacium ... deferens ... est
sunt ... in epiciclo ... solis ab oriente
solis ... est ... [illegible]
quod solis ... est ... in ...
... spacium ... ad ... motus ... solis in se sit
velocior ... motus deferens ... quod astronomi ...
... motum ... est in se quod ... ad ... Et ...
motum in ordine ad octavam speram et in ordine ad illam ... movet
... et ... octava spera ... Et ... dico quod
... Et ... solis ...
... deferens ... deferens centro ... supponitur
... in ... supponitur ...
in ... ad ... ad ...
deferens ... in ... et ... ad ...
... et ... angulus
... inter ... et ...
... similes ... [illegible]
Et ... aliud ... solis ... et ...
... ut ... deferens et ...
sicut unum centrum et deferens ...
... deferens ... et ...
esse ... Et ... et ...
... et ...
... deferens et ... ut ... et ...
... et ... per ... [illegible]
... et ... in ... in ...
... et ... Et ... per ... et ...
... et ... et ...
... Et ... in ... deferens ...
est ... est ... deferens deferens
... et ... centrum ... est
deferens est ... quod motus ...
... et ... et ... ad ... et ...

[illegible] ad istos intelligentia sunt celorum. Dicto non circa questionem
[illegible] dicitur quod deferentes non ab [illegible] in [illegible] sic quod in [illegible]
[illegible] celorum angelorum [illegible] super istos [illegible]
[illegible] sicut dictum est [illegible] quod deferentes non [illegible] in [illegible]
[illegible] quod ab [illegible] non [illegible] monet
in [illegible] est [illegible] Ad [illegible] dico quod [illegible]
[illegible] deferentis [illegible] deferentis [illegible]
dubitatur [illegible] dictum est quod deferentes [illegible] non super [illegible]
[illegible]

[illegible]

ymaginatur linea transire per punctum quod illa linea esset equaliter distanter
a polis unum si sit superficies est. Si autem sit imaginatio quod dicta linea
puncta ipsius unum sibi respiciunt precedentia, ita quod si unum [illegible]
distet solum quousque ille punctus tunc incedet quod linea tunc [illegible]
[illegible] linea [illegible] per interim [illegible] [illegible] descensionem et
per hoc patet solutio instancie

Epiciclus autem mercurii movetur per circumferentiam circuli sui ab
occidente in orientem, eque cito sicut cito movetur sol motu suo firma-
mentu. Unde apparet quod sicut centrum epicicli lune perfecit bis
circumferentiam circuli sui in mense ita centrum epicicli mercurii bis perfi-
ciet sunt in anno una vice motu proprio, alia vice motu
augis. Iste autem circulus mercurii quemadmodum et aliorum habet duos
motus medium scilicet et verum. Medius motus vendatur per
lineam exeuntem a centro terre cum distancia linee exeuntis
a centro equantis per centrum epicicli. Et iste medius motus est idem cum
medio motu solis. Sunt autem aliquando iste tres linee
equedistantes scilicet linea exiens a centro circuli solis per centrum
solis, et linea exiens a centro circuli equantis mercurii per centrum
epicicli sui. Et linea exiens a centro terre equedistans a predictis
duabus. Cum autem iste tres linee equaliter moventur semper
erunt equedistantes. Et erunt idem autem omnes erunt in
diversis partibus aut due erunt una. Et non est [illegible] hec

q(uod) centr(um) sol(is) et centr(um) ecc(entrici) sunt in eod(em) loco. Et q(uod) linea
que exit a centro ecc(entr)ici sol(is) p(er) centr(um) sol(is) sit eadem cu(m) linea
exeunte a centr(o) equant(is) p(er) centr(um) ecc(entrici). Vocat(ur) aut(em) motus
vel locus ecc(entrici) [illegible] p(er) linea(m) exeunte(m) a centr(o) terre p(er) centr(um)
ecc(entrici).

[illegible]

[illegible] motum [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible] iiii 2°
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] lune [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in uno mense lunari [illegible] motu [illegible] alia [illegible]
motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anno [illegible] motu
[illegible] alia [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] sic
[illegible] [illegible] est [illegible] ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] sic 2
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] 74 [illegible] 28 [illegible] in [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] puncta vel tertia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] tertia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 74 [illegible] 28 [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 74 [illegible] [illegible] 82 [illegible] ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible]
et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic 2 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible] tertia [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] anno [illegible]
tertia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sic [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in alio [illegible] anno et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dif.
[illegible] [illegible] in anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in anno [illegible] [illegible] est in se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anno et [illegible] [illegible] et est
[illegible] [illegible] sic in luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] anno [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anno
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu [illegible] iiii 3°
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu est [illegible] [illegible] motu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita sic
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motu et [illegible]
[illegible] luna [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illa luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] distat a sole quantum vadit distat linea [illegible] centri

[illegible] sol Et in venere vel in mercurio similiter non quia [illegible] vadat per [illegible]

quod vadit eius distantia centri [illegible] linee [illegible] centri equantis [illegible]

[illegible] attingit planeta scilicet venus vel mercurius esse in parte [illegible] circuli

illi parti [illegible] [illegible] sol [illegible] circuli istorum [illegible] maxima

[illegible] ad appositum [illegible] Et [illegible] planeta [illegible]

in superficie [illegible] attingit planeta [illegible]

[illegible] centri [illegible] appositum [illegible] planeta

scilicet venus vel mercurius attingit distantiam a sole [illegible] ad appositum [illegible]

[illegible] parte celi Restat non [illegible] angula [illegible]

[illegible] Cum iste tres linee scilicet linea [illegible]

centri [illegible] sol [illegible] sol alia [illegible] centri equantis [illegible]

circuli [illegible] centri [illegible] eius distantia [illegible]

eius distantia [illegible] circuli non [illegible] in auge vel [illegible] auge Et

[illegible] eius distantia [illegible]

[illegible] linea [illegible] scilicet linea [illegible] centri

equantis [illegible] linea [illegible] circuli [illegible]

[illegible] linea [illegible] centri [illegible] et

in auge equantis vel [illegible] auge vel linea [illegible] centri [illegible] in auge

linea [illegible] centri [illegible] sol [illegible] sol [illegible] in auge

[illegible] vel [illegible] Unde ad [illegible] non quia [illegible]

[illegible] sol [illegible] equantis [illegible] non [illegible]

aliquando attingit [illegible] distat ab altero [illegible]

[illegible] Item [illegible] motus sol [illegible] planeta [illegible]

centri [illegible] sol Et [illegible] linea [illegible] centri [illegible]

eius distantia linee [illegible] centri [illegible] a sole Ad

[illegible] circuli [illegible] linea [illegible] centri [illegible]

circuli [illegible] linea [illegible] centri equantis [illegible] circuli [illegible]

[illegible] Istis stantibus non quia [illegible] sol [illegible] in auge [illegible] circuli

[illegible] in auge equantis tunc iste tres linee erunt una linea [illegible]

[illegible] sol [illegible] in auge vel [illegible] auge tunc linea [illegible]

[illegible] centri [illegible] linea [illegible] centri [illegible]

[illegible] omnia [illegible] erunt in una linea Sed

[illegible] circuli [illegible] in [illegible] auge vel [illegible] auge tunc

eius distantia [illegible] eius distat [illegible] in una linea

Et [illegible] movetur [illegible] reliqua [illegible]

[illegible] distat ab [illegible]

distat linea [illegible] centri [illegible] alia [illegible] centri sol

[illegible] distat linea [illegible] centri sol alia [illegible]

equantis [illegible] Sed [illegible] linee eius distantia [illegible]

[illegible] Et [illegible] sol [illegible]

in auge vel [illegible] auge [illegible] circuli [illegible] in auge vel [illegible]

auge equantis tunc due linee scilicet [illegible] centri [illegible] centri

[illegible] una linea [illegible] linea [illegible]

a sole Sed illa [illegible] centri equantis [illegible] distantia [illegible]

[illegible] eius distat [illegible] Et [illegible] sol non [illegible] in

auge vel [illegible] auge [illegible] circuli [illegible] in auge [illegible]

auge tunc linea [illegible] centri [illegible] circuli [illegible] linea [illegible]

centri equantis [illegible] circuli [illegible] una linea [illegible] tunc [illegible]

[illegible] circuli [illegible] una [illegible] Sed [illegible]

Dubium [illegible] tres linee possunt esse una linea [illegible] aliquando [illegible] iste tres linee [illegible] esse una linea [illegible]

quod non — ergo linea circuli arctici terre mundi per consequens eadem cum
linea equidistante arctico cuiuslibet per centrum circuli mundi in centro circuli existente
in auge cuiuslibet vel opposito augis eius est dictum. Et eadem linea circuli arctici
terre non potest esse eadem cum linea circuli arctici [illegible] solis per centrum solis in
ipso existente in sua auge vel opposito augis. Secundo aux solis et aux [illegible]
mundi numquam fuit in eodem loco quia anno domini 1221 in
complecto aux solis distat ab auge mundi fere per quartam signi. Quia
aux solis est in principio cancri 30 minuta 37 20 18 30. Aux autem
mundi est in libra 24 gradus 7 2 minuta 27 20 18 tertia. Tertio quia
ista [illegible] movetur ut dicit tabula ergo iste tres linee numquam erunt una
linea. Secundo [illegible] primo per [illegible] in tabula orbium per [illegible] circuli
mundi existente in loco augis [illegible] solis sole non existente in auge
linea circuli arctici terre est eadem cum linea circuli arctici [illegible]
solis per centrum solis. Et tamen aux et eadem linea cum linea circuli arctici
arctici cuiuslibet per centrum circuli. Aux non [illegible] eadem [illegible]
[illegible] linea circuli arctici terre ad augem solis [illegible] per centrum circuli
mundi. Ergo supponit esse ubi [illegible] ipsa [illegible] lineam [illegible] arctici
cuiuslibet per centrum circuli et [illegible] non semper erunt equidistantes [illegible]
dicit [illegible] in tabula. Ad [illegible] dico [illegible] melius [illegible] quod iste tres
linee numquam erunt una linea [illegible] facta. Et ad ista
que in contrarium opponuntur dico quod ista tabula est defectiva et dubitationem
sed per alteram partem [illegible] semper iste tres linee erunt equidistantes
vel due eadem linea [illegible] aut omnes erunt una
linea. Ad rationem dico quod numquam [illegible] contingit sed quod sole existente in
auge sui [illegible] centrum circuli mundi [illegible] existat [illegible]. Secundo [illegible] per aliud
dico quod immo aliquando iste tres linee erunt una linea. [illegible] est quod dictum
est et adhuc dicetur quod aux [illegible] mundi semper [illegible] due
linee contingentes [illegible] aux mundi [illegible] est in libra
[illegible] per oppositum [illegible] quod ille due linee ambulant
[illegible] aux autem solis movetur in centum annis uno gradu
[illegible] quod aux solis veniet ad libram [illegible] aux solis et
aux mundi erunt in uno loco [illegible] una linea erunt omnes tres linee.
Salvatur tamen [illegible] quod non est possibile quod licet aux solis moveatur tamen
ad motum [illegible] per quod [illegible] solis [illegible]
augis immobile [illegible] ad motum [illegible]. Secundo quod omnes spere
movent ad motum octave spere [illegible] aux omnium mobilium
[illegible] ad libram. Secundo dico [illegible] in 8. 8.
[illegible] quod aux solis [illegible] in auge vel opposito
augis. Secundo [illegible]
[illegible] ad
[illegible] et non 7
[illegible] cum
in hac clausula [illegible] possunt [illegible] fieri possi-
bilis aliquando [illegible] linea circuli arctici terre semper
equidistans ab aliis duabus lineis [illegible] linea [illegible] arctici
mundi [illegible] a linea circuli arctici [illegible] solis per centrum

cuius [illegible] centrum celi et centrum solis semper sunt in eodem loco et
linea coniungens centrum centri solis [illegible] terre est eadem cum linea
coniungente centrum epicicli [illegible] centrum celi Istam obiectionem removet auctor dicens
quod propter hoc quod dictum est in parte precedenti non oportet quod centrum celi
mundi et centrum solis sint in eodem loco Et linea que coniungit centrum centri
solis sit eadem cum linea coniungente centrum eius [illegible] centrum celi Videndum
quod linea non dicitur [illegible] distinctus aliis duabus propter hoc quod tantum distat
ab una quantum ab altera quia si sic esset oportet quod iste due linee
essent sicut una linea Et quod [illegible] dicunt esse unam [illegible]
quod eius distancia quia ipsa [illegible] quantum [illegible] ad unam illarum quantum
distat et per ea quantum ab alteram [illegible] distat [illegible] quod mathe-
matici dicunt lineas eius distare [illegible] Concludit Sexto
non Circa ultimam clausulam [illegible] dicit [illegible] motum celi vel locum [illegible]
[illegible] linea coniungente centrum terre et centrum celi quod vero [illegible] est eadem
ymaginanda sicut in [illegible] superficiebus Unde [illegible] celi [illegible]
in simili [illegible] celi et est [illegible] superficiei [illegible] celi [illegible]
[illegible] linea coniungente centrum terre usque ad superficiem [illegible] celi [illegible]
[illegible] in zodiaco et est punctus in zodiaco quod predicta linea tangit
[illegible] usque ad zodiacum Sed quia sepe mentio est facta de linea
coniungente centrum terre vel aliunde ad firmamentum vel alibi [illegible] dubitatur
an talis linea sit realis vel ymaginaria Et videtur primo quod ymaginaria
Nam mathematici [illegible] possumus salvare [illegible] ymagina-
[illegible] sicut [illegible] lineas que ymaginantur [illegible] ad firmamentum
[illegible] in re non sit ita Item si esset realis [illegible] penetracio dimen-
sionum vel saltem [illegible] quod [illegible] sit [illegible] linee [illegible]
centrum [illegible] solis et linea [illegible] centrum celi [illegible]
mundi Et linea [illegible] centrum terre [illegible] duabus cum
movetur [illegible] realis vel [illegible] penetracio sperarum
[illegible] illa linea vel [illegible] scindat speras [illegible] quod est impossibile Sed
[illegible] ymaginarie [illegible] realis [illegible]
[illegible] in [illegible] Quarto linea
[illegible] movetur vel [illegible] distantes [illegible] realis
[illegible] non [illegible] linea [illegible] sufficit ad [illegible]
[illegible] mathematica linea vel [illegible]
[illegible] specialissime vel linea [illegible] lapidea Sed linea mathematica
est que est [illegible] non [illegible] an [illegible] specialissime
vel non Et [illegible] omne
[illegible]
[illegible] linea
[illegible]
non dicitur [illegible] formas Sed mathematica [illegible]
[illegible] formalis [illegible] mathematica non
curat an sit linea [illegible] lapidea [illegible]
[illegible] que [illegible] centrum terre [illegible]
[illegible] est realis mathematica [illegible]
[illegible] centrum terre [illegible]
ad speram [illegible]
[illegible] usque ad speram lune [illegible]

Marginal notes (left margin): non [illegible] — Dubitatur utrum linea [illegible] centrum terre vel aliunde ad firmamentum sit realis vel non — [illegible] linea mathematica [illegible]

[illegible]

orbis lunaris et ceterorum aliorum planetarum que continent
et vadunt contra planete i. stante etc. contra [illegible] procedere
que perficit illam lineam usque ad octavam speram Sed linea ista
est imaginaria et quod illa predicta linea non est linea realis
sed tantum est imaginaria propter hoc dico ad tertium cum arcus facias
Et primo ad confirmationem quod [illegible] in hac parte non tenet quod
non sunt [illegible] in astrologia vel [illegible] quod ipsi penetrant lineas
imaginarias realiter et non mathematice Ad secundum dico quod [illegible]
sperarum non fit nec penetratio quia ille linee non sunt quid realiter
distincte ab orbibus [illegible] Et [illegible] quod dubium quod ideo
ille linee movent et quod manent eedem linee Item sic non movet
linea in [illegible] que movet [illegible] sic ista linea [illegible]
[illegible] in alio loco [illegible] vel [illegible] simile
et [illegible] distantia [illegible] ad alterum si non [illegible]
Et sic conceditur quod continue [illegible] linea et in illa linea continue
[illegible] sic [illegible] non [illegible]

ad ista ad [illegible]

Movetur autem sic dictum est orbis celi et aux centri in signis
contra eius velocitatem ut sic et eius cito ut sol medio motu
Centrum vero celi et aux centri et quilibet punctus centri describit
semper in temporibus equalibus equales angulos super centrum equantis
describunt et eius cito Et orbis describit motu in propria
circumferentia ut in temporibus equalibus equales arcus describat
in proprio circulo Ecce in equales in equante describit Cum
ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] equantis Etiam dicit [illegible] [illegible] quod aux
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] puncto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augem
[illegible] semper cadunt in arcu equantis [illegible] inter
duas lineas [illegible] [illegible] super quo movet

centri deferentis et tunc centro preter hic. Unde appa-
ret augem deferentis inter istum arcum contentum esse
et nunc accedere et nunc recedere augem deferentis respectu augis
equantis immobilis. Et ergo motus augis deferentis non possit
esse extra arcum predictum. Puncta vero deferentis equantis
non est aux per se et motus secundum puncto equantis id est
in directo eius. Et hoc contingit ideo ergo aux centri
innititur continue. Et cum aux deferentis recedit ab auge
equantis versus occidentem tunc centro circuli secundum deferentis
et equantis quod est prima augis equantis in successione signorum
accedit ad augem equantis et alia centro recedit. Et ergo
cum contingit recessus augis deferentis ad augem
equantis versus orientem. Sicut vero centra sunt in medio
contingit in auge deferentis tamen aux deferentis est
in auge equantis sicut tunc centra hic et centra equantis
et deferentis et auges et oppositiones augium et centra
sunt pariter in una diametro mundi. Et cum centra sunt
est in oppositio augis deferentis quod prima fuerat augis tunc

ista similiter sunt in una dyametro · et tunc ambo
circuli sunt unus circulus. Apparet etiam ex dictis
quod quamvis centrum eccentrici proximat semper deferenti bis in
anno tamen non est in auge deferentis nisi semel · quia tunc
centrum eccentrici est in una medietate sui circuli centrum circuli
erit in medietate sui proprii circuli supposita altera medietate circuli
que est supra centrum deferentis · Et quando centrum eccentrici
est in auge tunc est in puncto deferentis qui maxime
propinquiori (?) a terra / centrum potest esse in puncto maxime
remoto a terra / sed non potest esse in puncto deferentis maxime
propinquo centro terre / quia tunc est in opposito augis cum (?) punctus
sunt auge deferentis, tunc ambo circuli sunt unus circulus / et
tunc est centrum eccentrici in opposito augis circuli / sed duo sunt
loca in quibus maxime accedit centrum eccentrici ad centrum terre
/ et in aliis locis non potest tantum accedere. Illa vero duo
loca sunt duo puncta mixta opposito vel prope opposito augis
deferentis tangentia lineam contingentem proprium circulum
centri (?) medii centri deferentis · et transeuntes per centrum terre

Istud est vera [illegible] autem ex dictis [illegible] / ista [illegible]
[illegible] ibi etiam dictis [illegible] ibi [illegible]
[illegible] ibi Apparet etiam ex dictis [illegible] ibi [illegible] centrum eccentrici Circa primam
[illegible] primo non [illegible] ibi [illegible] centrum deferentis
in [illegible] anglis [illegible] in centro [illegible] Et [illegible] quia centrum eccentrici nō. 1

et augis eccentrici in duas partes movetur eque cito in orbe et equaliter.
ideo sicut sol medio suo motu ut dictum est primo in centro epicicli et augis eccentri-
ci et quia partes eccentrici deferentis semper in equalibus temporibus equales angulos
describunt super centrum epicicli equales vel arcus describens respectu. Et quia
et quo circa centrum deferentis non in equalibus temporibus in temporibus equalibus
super centrum primi circuli angulos equales et in [illegible] circulo describens equales arcus
describit sed in temporibus sicut centrum deferentis in equales angulos et arcus in centro
describit et partes quod proxime centro primi circuli non possibiliter
describit [illegible] nec [illegible] angulos in terra [illegible]
pa 9io centro epicicli [illegible] [illegible] alicuius quod [illegible] in illo duos orbes
partes et [illegible] [illegible] primo [illegible] augis eccentrici [illegible] illi duo orbes
deferentes augem et centrum epicicli moventur ad omnes partes equaliter. Et sic
ista velocitate sicut sol suo motu. Conclusio ista patet ex precedentibus [illegible]
quando centrum epicicli [illegible] prius sic deferentes augem et illos orbes
movent ad omnes partes sicut declaratum est prius quod si non fieret omnem quod movent
[illegible] vel partes sed quod epicicli movetur [illegible] sicut quod [illegible] semel cum
[illegible] magis separabuntur et si separantur magis augentur [illegible]
2a suppositio propter [illegible] Secunda suppositio quod isti duo circuli moventur equaliter in
3a suppositio [illegible] et sic patet ex precedentibus quod movetur [illegible] et [illegible]
primo centrum epicicli et augis eccentrici in temporibus equalibus equales angulos describit
super centrum epicicli [illegible] quia eque cito movetur [illegible] Et [illegible]
4a suppositio sicut est dictum in precedentibus Quarta suppositio Centrum deferentis in primo circulo
5a suppositio [illegible] [illegible] in temporibus equalibus [illegible] quod [illegible] in [illegible]
circulis [illegible] Quinta suppositio [illegible] centrum deferentis augem eccentrici [illegible]
partem primi circuli non [illegible] [illegible] partes epicicli [illegible] quod in [illegible] movetur
2a 9io in illo [illegible] Secundo non [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] deferentis non est
in [illegible] puncto epicicli sed [illegible] duarum linearum [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] circulum quod centrum deferentis describit
et si [illegible] linee [illegible] in [illegible] ad aliam partem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] suppono
primo quod aux [illegible] aliud et in partem deferentis maxime [illegible]
[illegible] [illegible] per diffinitionem augis Secundo suppono quod quotiens linea
[illegible] [illegible] [illegible] deferentis [illegible] ad deferentem illa est
augem formalem [illegible] quod magis [illegible] longior linea [illegible]
Tertio suppono quod centrum deferentis describit primum circulum super centrum [illegible]
et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] imaginor [illegible] duas lineas in [illegible] [illegible] [illegible]
primum circulum [illegible] [illegible] ad formationem [illegible] [illegible] volo quod
[illegible] primum circulum in punctis in [illegible] vadentes [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] linee versus augem a [illegible] [illegible] augis [illegible] et [illegible]
[illegible] linee versus augem quod [illegible] versus [illegible] augis [illegible] [illegible] puncta
[illegible] orientalia o et [illegible] occidentalia tunc [illegible] pono quod [illegible]
epicicli [illegible] sit in auge epicicli [illegible] [illegible] centrum deferentis et centrum
epicicli [illegible] [illegible] moveatur centrum epicicli [illegible] [illegible] versus [illegible]
[illegible] [illegible] volo quod [illegible] [illegible] sit circuli a b c d [illegible] [illegible]
[illegible] centrum deferentis moveatur in circumferentia primi circuli versus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] isti circuli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
linea [illegible] augem formalem [illegible] [illegible] linea a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] versus [illegible] [illegible] moveatur [illegible] centrum epicicli [illegible]

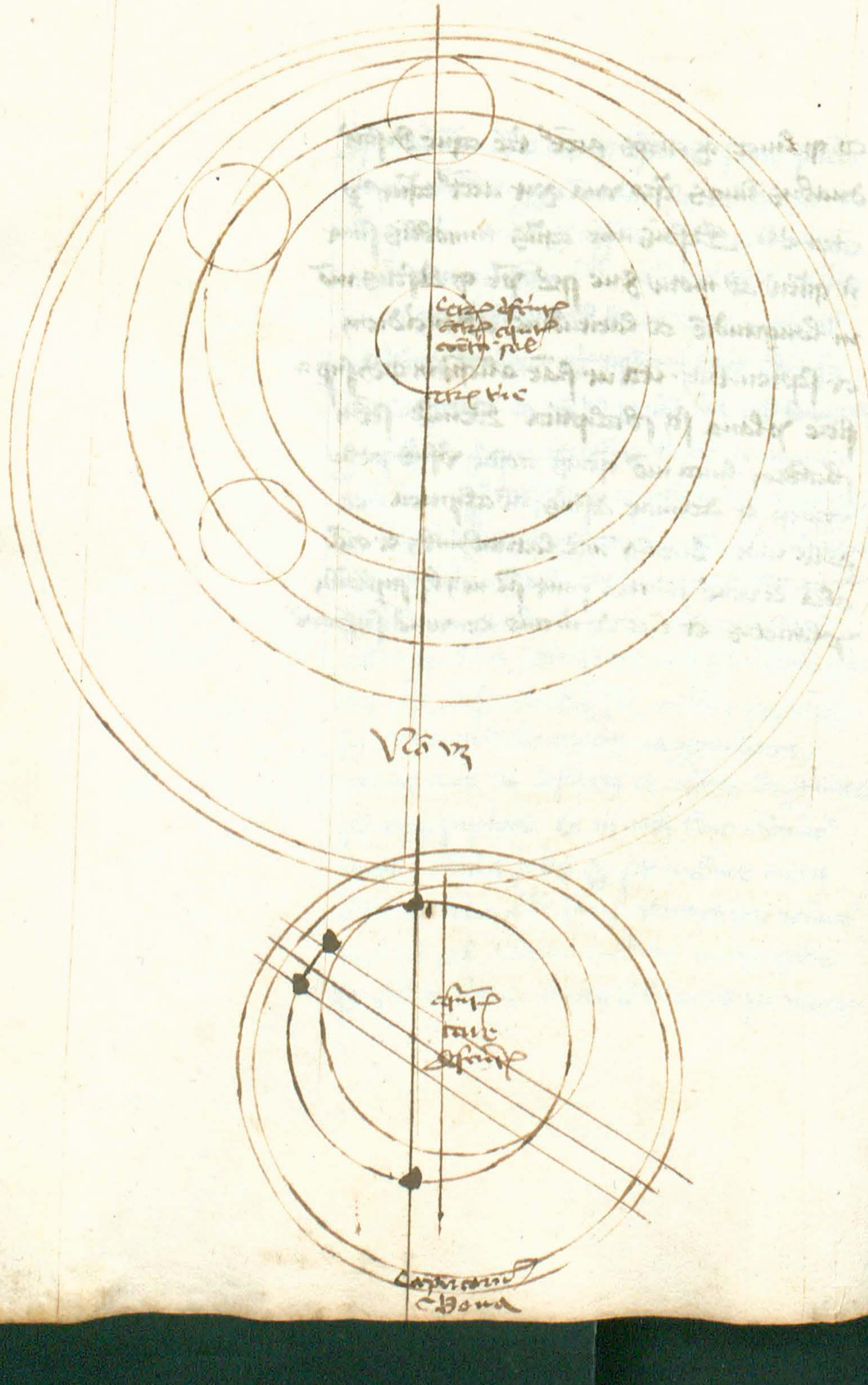
dicentes versus ad situm lineae c n q et inferius tunc corpus veniet
centrum deferentis ad punctum q et linea c n q est augis formalis
quia illa linea vadit ante lineam veri centri deferentis. Deinde vadit ulterius
quam centrum circuli versus punctum k [illegible] et oppositio deferentis
etiam vadit in ante versus occidentem. Sed cum dicto opposito deferentis
augis occidit directum lineae c m o iam illa [illegible] deferentis
quae erit semper ad oppositum non erit maxime remota a centro veri
primo continue incipiet appropinquare centro veri et non erit aux [illegible]
in [illegible] sunt in linea [illegible] quod inferius tunc centrum deferentis [illegible]
vadit versus punctum d [illegible] si [illegible] illa linea ante centrum
deferentis ad orientem [illegible] videtur quod iam [illegible] incipiet [illegible]
ad augem equantis [illegible] centrum deferentis veniet ad punctum [illegible]
centrum equantis [illegible] aux formalis erit [illegible]. Et oppositio deferentis
erit in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deinde vadat ulterius
centrum [illegible] et centrum deferentis augis [illegible] vadit
usque in [illegible] linea [illegible] ante [illegible] centrum deferentis [illegible] augis
formalis iam distabit ab auge equantis [illegible]. Et cum veniet
centrum [illegible] ad lineam c n o veniet centrum deferentis ad punctum m et
linea c m o est vera augis. Deinde [illegible] vadat centrum [illegible] ulterius
versus augem equantis vadit centrum deferentis augem ulterius [illegible]
et [illegible] aux formalis versus augem equantis [illegible] oppositum
[illegible] vadunt. Sed centrum [illegible] vadit ad augem equantis [illegible]
et veniet aux formalis ad augem equantis

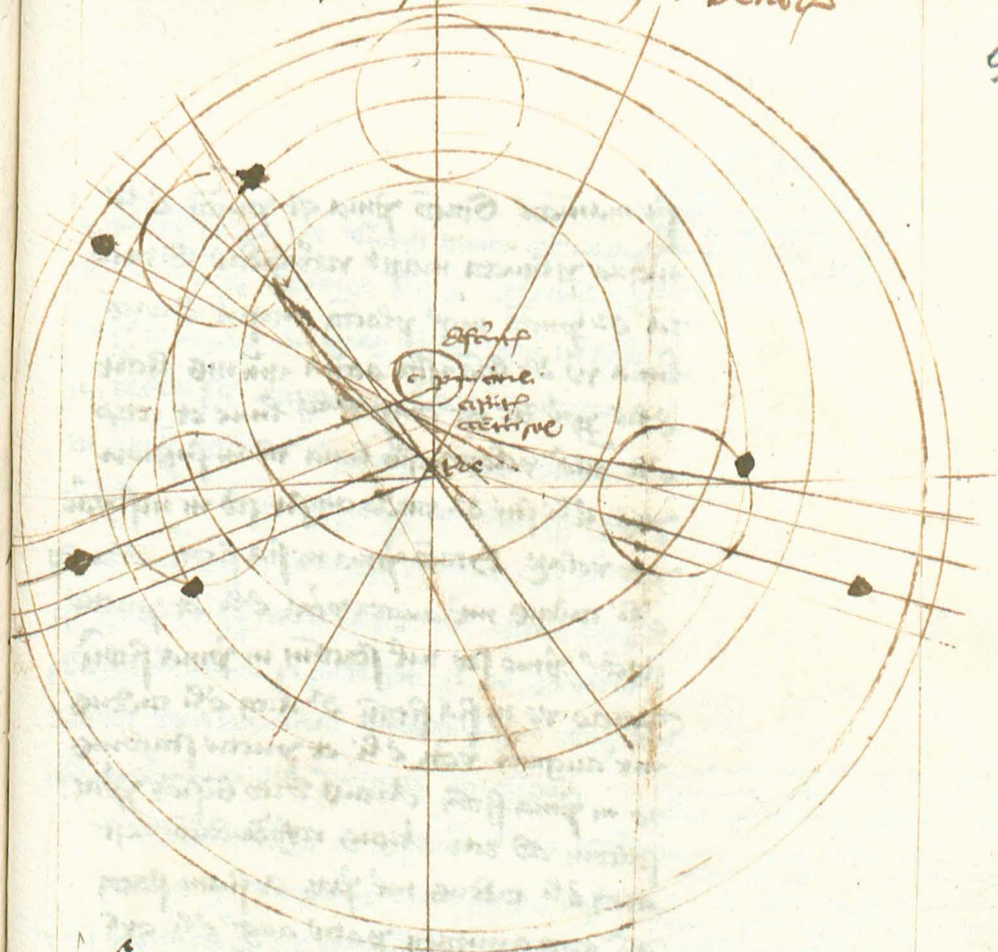
Cum igitur centrum epicicli est in auge sui de-
ferentis statim incipit versus occidentem
in suo deferente. Et similiter centrum deferentis incipit
versus orientem in suo proprio circulo
Et quando centrum epicicli est in capite linee contingentis
quod caput est prope oppositum augis equantis tunc
centrum deferentis est in puncto contactus proprii
circuli cum ipsa linea contingente. Et tunc
aux deferentis est in maxima elongatione ab
auge equantis. Et centrum epicicli est in opposito augis
deferentis, tunc etiam est in maiori propinquitate
ad terram. Et tunc centrum deferentis descendit
plus in suo proprio circulo et plus elongatur
ab opposito augis deferentis accedit vero quod facit
apparere inspicienti figuram et intelligenti
motum eorum. Et quando dico est centrum epicicli
in propinquioris circuli deferentis non est nisi duo puncta
contra vel capita linearum contingentium que
capita sunt propinqua opposito augis equantis
centrum epicicli semper erit in opposito augis deferentis
Et hec sciri ex quo centrum movetur epicicli que
una parte tantum movetur centrum deferentis

Ex alia parte quod semper erunt in eadem linea
visionis pro centro terre et centro deferentis. et in
mixtum approximet centro epicicli. tanto ad centro terre
quanto approximet in capitibus lineis coniugationis
Medius aut motus in omni et veneris et medius
centri in viii. et medius arcus in viii. et equatio
centri in zodiaco. et in epiciclo. et argumentum media
et vera et equatio arcus omnia ista describuntur in
mercurio et venere sicut in tribus superioribus. Equationes
argumenti in omni restat in tribus superioribus
centro epicicli approximante centro terre. Equationes vero
que scribuntur in tabulis scilicet equationes ac si super centro
epicicli sumpte in mixtione similis equatio cum deferente
Cum enim centrum epicicli est in auge deferentis secundum
medium accidunt. Et ad situm ista que est
ante augem medium ad ipsum scilicet epiciclum deferentem coniungunt
et equationes argumenti que ibi contingunt sunt
conscripte in tabulis. Similiter et in alia mixtione
coniungit centrum epicicli oppositum sive locis aliis
deferentis tunc sumuntur equationes arcus proportionaliter

proporcionalia centri et que triplicia sunt. predicta
parata minuta proportionalia. scilicet ad longitudinem
longiorem et est excessus linee exeuntis
a centro terre ad centrum epicicli ipso centro epicicli existente
in auge deferentis ad lineam exeuntem ad
inferiorem circulorum. excessum dico divisum
in 60 partes. et minuta proportionalia ad longitudinem
propinquiorem sunt excessus linee exeuntis
a centro terre ad inferiores et ad lineas contingentes
et ibi maxima approximatio est epicicli ad centrum
terre. et ubi ab eodem loco usque ad oppositum augis
existit cum sit linea centri terre minuitur
minuta proportionalia. Divisitus autem centri circuli [illegible]
duxit est describenda sicut in tribus superioribus
scilicet ad longitudinem longiorem et propinquiorem.
Veneris autem secundum deferentem et equantem dispositio
sicut trium superiorum. Et in eodem loco elevatur
in quo eccentricus solis. Et sicut medius motus
epicicli et centri epicicli sunt in Venere. ita velociter
movetur sicut sol. Quare medius motus solis
est sicut medius motus epicicli eius. scilicet Veneris

eo quod linee que exeunt a centro terre eque distant
duabus lineis quarum una exit a centro equantis per
centrum eius. Deferentes autem equantis immobiles sunt
in quantum ad motum, sed nec sunt per quod deferentes moventur
in longitudine et latitudine ad meridiem
et septentrionem. ita ut fiat aliquando in eadem super-
ficie plana scilicet sub ecliptica. Deinde semper
secundum eandem lineam medii centrumque recedit versus polum
utrumque et declinat deferens ab ecliptica et
de hoc motu dicemus inter latitudinibus et omnia
alia de Venere similia sunt sicut in 3bus superioribus
planetis et hec de Mercurio et Venere sufficiant

Exemplum de retrogradacione planetarum

Planeta autem dicitur directus quando motus eius imitatur motum orbis signorum firmamenti in successione signorum. Retrogradus autem dicitur quando motus eius non imitatur motum orbis signorum

sit manifestum. Statio prima est punctum circuli
in quo planeta incipit retrogradari. Statio
2a dicitur punctum in quo planeta incipit dirigi.
Luna vero dicitur contra ista accidentia quoniam nobis locatur
circulus epicicli eius ex superiori circuli lune et contrario
circuli motus velocior quam luna tum in superiori
parte circuli sui dicitur tarda cursu sed in inferiori
parte velox. Statio prima in sua significatione dicitur arcus
circuli cadens inter augem veram circuli et punctum
stationis prime sed inter stationem in prima significatione.
Statio vero in secunda significatione dicitur arcus circuli cadens
inter augem veram circuli et punctum stationis
2e in prima significatione. Arcus dico consideratus comparatum
stationum ad 2am. Arcus retrogradacionis est
arcus circuli cadens inter primam et secundam stationem
Et arcus computatus per ante augem circuli etc.
suorum signorum ductionem. Et iste arcus indicatur
et maioratur 2m quod centrum circuli accedit vel
recedit ad centrum terre contra mutatur puncta
stationum et si subtrahatur arcus prime stationis
ab arcu 2e stationis remanet arcus retrogradacionis
Et si subtrahatur prima statio a toto circulo
[illegible] planete [illegible] circuli [illegible]
ad [illegible] [illegible] planete [illegible]
[illegible] planete [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]

Vel est arcus stacionis vadens [illegible]
[illegible] accedit arcus
[illegible] ad centrum terre [illegible] planete
[illegible] sunt puncta stacionis
[illegible] augis circuli sed [illegible]
vel [illegible]
[illegible] sunt [illegible] augis [illegible]
stacionis et [illegible] arcus [illegible]
[illegible] et arcus [illegible]
[illegible] circuli [illegible]
[illegible] stacionis [illegible]
augem circuli et arcus [illegible]
[illegible] retrogradacionis
augetur. Et sciendum quod [illegible]
puncta stacionum [illegible]
[illegible]
[illegible] sed [illegible]

remanet sectio ra. Nam tanta est arcus a b c quanta est area b c a. Motus medius planete ad tempus propositum quod non scitur in tabulis sic accipitur. Accipe radicem in annis collectis propinquiorem. Accipe medium cursum in annis expansis annorum qui scilicet sunt inter principium annorum collectorum et annum quem queris vel sicut volueris. Et istum cursum serva de radice si fieri potest. Si non addatur radici una revolutio duodecim signorum et residuum est medius motus planete quesitus

Media coniunctio vel oppositio dicitur secundum medios motus, vera autem secundum veros, visibilis secundum visibiles. Et hec attenditur in gradu et minuto. Similiter intelligendum est de oppositione signorum. Puncta ecliptica vel digiti ecliptici dicuntur scilicet partes diametri corporis lunaris vel solaris. Diminuta tal[iter] dicuntur minuta casus que pertransit luna a principio eclipsis usque ad medium si non obscuratur tota luna vel usque ad principium totalis obscurationis

Si volueris scire motum planete ad propositum tempus vel revolutionem vel quamcumque [illegible] [illegible] propositum [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Coniunctio visibilis est quando planete apparent [illegible] in eodem loco [illegible] in superficie vero [illegible] Et quo circa [illegible] [illegible] visibilis [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] inferiores [illegible] Et [illegible] visibilis [illegible] secundum lineam [illegible] ab aliquo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secundum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

si tota luna obscuratur Et in sole minuta casus
sunt minuta celi que pertransit lune a principio eclipsis
usque ad medium obscurationis cista dimidie more
sunt minuta que pertransit luna a principio obscura-
tionis terminus usque ad medium total obscurationis
Et ipsi tunc si ista minuta dividantur per motum
lune equalem in una hora veniet tempus in
quo tempore pertransit ea puncta. Minuta vero
vel puncta residuum dimidie partis residue diametri
[illegible] que sunt ab auge usque ad centrum lune
sunt que ponuntur in lineis tabularum eclipsium
sunt arcum latitudinum nec se appellentur
vel latitudines nec se appellentur Anni maiores
ad minimum tempore computantur minores ad revolutiones
minoris Mediocres sunt inter maiores et minores
solis et lune Maiores anni sunt ad maiores
corporum [illegible] ad mediocres vero [illegible] E-
tiam dum planete currentes minuti cursu
ut quidam sunt retrogradi velocis cursus i
cursu aucti qui sunt planete dum aucti
vero dum planete qui [illegible] additur
super medium motum minuti vero dum [illegible]

Gr. in astronomia anni [illegible] dum planete [illegible] in [illegible] [illegible] in tabulis

arcu latitudinis [illegible]

Variatio planetarum quia ab eis ... non est ... sicut dicit Ptolomeus ... quod ... fuit ... apud solis que sol facit in diversis temporibus ... et ... aliorum planetarum unde ... quod sol sit in ... cancri

Aucti lune dum cum recedunt a sole vel sol ab eis
quia vero minuitur dum quum accedunt ad solem vel sol
ad eos. Variatur planetarum 4 oppositiones et coniunctiones
signorum declarantur ... ut quod semper fiat incepcio a sole
quia nobilior est planetarum. et ab ariete quia nobilius
est signum. et a meridie quia nobilior est pars diei
et 2m situm equinoctialis que est in medio mundi
noctis et diei.

Latitudo planetarum dicitur distancia eius a via
solis. declinacio autem distancia eius ab equinoctiali. unde patet quod sol non habet latitudinem sed solum
declinacionem quam dum accipimus pro distancia centri
solis ab intersectione prima quam facit circulus solis
cum equinoctiali apud arietem. latitudinem vero lune
accipimus pro distancia centri corporis lune
ab intersectione prima quam facit circulus lune cum
via solis i. a capite draconis. Et si accipimus
secundum orbis signorum scilicet via solis. Et si fuerint
ambo scilicet latitudo et declinacio secundum septentrionem
vel meridionalis ... utroque ... nobis declinacio
lune ab equinoctiali. Et si fuerit nobis declinacio

Et quia poli ... circuli ... solis ... poli ... non ... semper eadem

equinoctialem Et si sunt diverse propter distanciam
maiorem aut minorem etc. de aliis 5 planetis
inveniuntur declinationis Et notandum quod centrum
lune eodem distat a via solis Et ideo aux
semper est in superficie circuli signorum linea non una
sed latitudinem Alii autem quinque planete sunt
duas latitudines una qua epiciclus declinat
ab ecentrico alia qua ecentricus qui declinat
a via solis Et per tabulam primam inveniuntur latitudines
in celo et per tabulam equationis inveniuntur latitudines
in ecentrico Et tabula prima quod sunt duos introitus
equationis et sunt quatuor introitus et tabula prima
facta est ad sex signa ad inicium circuli quia
vera tabula prima est ad circulum vero ad ex-
trahendum cum vero centro planete Et equationis quod
sunt quatuor introitus et quia tabula equationis
facta est ad quartam partem circuli scilicet ad tria signa
tabula equationis in tribus signis scilicet quelibet tabula
unis signis que deserviunt quatuor signis proporcio-
naliter Et quia tabula equationis est ad centrum

Omnis orbis qui defert epiciclum cum planeta concentricus [illegible] ecliptica in duobus locis [illegible] alios polos a polis zodiaci [illegible] [illegible] solarem

Cum luna planete circula deferens [illegible] celi intersecat eclipticam in duobus locis [illegible] in polis zodiaci [illegible] [illegible] angulo [illegible] [illegible] zodiaci ad [illegible] stellarum fixarum

Ideo intrat ad eam p distanciā a nodo capit
et latid que asc̄bi in tabula lunari et distan p̄ria
duisonia ē li ad cōnsonciaz centri distancia dico
computata v̄sus viam solis q̄ d̄r ecliptica qz
in ipā ul̄ ppe ipam cōtingūt eclipses solis
et lune inclinat aūt epiciclq ab centro ita
q̄ semp̄ erit placēta in ecliptica et tēpe q̄ li
n̄ eo ceteo ē li sit in capite ul̄ cauda dracō
lune n epiciclq est ducta in centro q̄n vo
placēta est in auge ē li tunc maxime declinat
planeta a via solis et ē tunc maxia inp̄ta
latid in tabula In locis vō intmedijs q̄ma
mediocrē declinat planeta planeta mediocris
inveniē latitud Et qz latitud que scribitur
in tablis q̄tinam est distancia centri cōnfinie
a via solis que distan cōnsic ē pacmla cū
est ppo nodus et maxime cum est in locis
remotis a nodis p̄ tria signa et ppī hec
inveniē in tablis q̄tinam latitud minor in principio
maxima aūt in fine et in medio mediocris

patz ergo quod invenientur istis tribus latitudinibus
semper una est subtrahenda ab alia Compositor
autem tabularum ad divisionem suam quatuor gradus noluit ponere
minutos vero latitudinum predictarum in quibus semper una
subtrahitur ab altera Sed posuit minutos correspondentes
integris si una dimidatur per aliam id provenit
quod provenit si una minorum subtrahitur ab altera
Dum enim subtractioni correspondet alicui divisio ex
eo id enim est si dimidias super tria ac si subtrahas
duo aequinoctiis et ideo dimidiat una latitudo per
aliud Cum vero circuli centrum est in nodis tunc nulle
sunt latitudines centri tunc enim ductum est epiciclum
in centro et centrum circuli in via solis et quia minuti qui
sunt in una tabula non sunt veri minuti patz etiam
quod in tabula invenitur maior latitudo secundum gradus
eius aliquando planeta existit contra zodiacum cum
per divisionem unius per aliam provenit latitudo omnis vera
et hec declinacio patebit per regulas latitudinum integrarum
si inveniantur integris sit subtractio vel additio loco
divisionum Etiam quod si dimidias latitudines zodiaci
proxima circuli conpunenda est latitudo media solis
et si proxima per zodiacum conpunenda est alimbo za
ut tota sit latitudo duorum gradinum zodiaci unam

computacionis quita est altera secundum quemdam modum aliam
computacionem Caput autem et cauda in terminis superi
oribus sunt inmobiles Caput autem in orbe et vacuo
modo et loco aliter mouetur lacius cuius arcus in terminis sup
erioribus et aliter in istis inferioribus duobus Caput
autem cauda mouentur in vacuo modo tunc preparacionis que
locus verum capitis alicuius sit tunc quando et verus
locus capitis in tabula illorum in canone distat
a loco qui sit eccentrico motu solis et arcus istorum
circulo secundo ad minus arcuum illius circuli medio
motu solis loco vel loca capitis dum loca
computata ab ariete per successionem signorum
sicut arietis taurum geminum et cetera Medium cursum capitis
dum computari contra successionem sicut arietis piscis aquarius et cetera
Et nunc medius cursus capitis tunc vero cursum capitis
facimus 12 signa si subtrahas medium cursum
a 12 signis remanet verus locus capitis

Compositores tabularum super axim dum
fuisse Ayenmoth Vlomvoth Hamnes
Ptolomeus Albategni Algoriessimus
Albumasar Axim dum distat ab istis versus

gradibus s alacan et licet nil posita in
occidente 90 gradibus et a gradibus alex' posita
posita in oriente 90 gradibus et ab utraque
polorum distat 90 gradibus Et qui voluerit
mutare tabulas ad alia loca subtrahat medium
motum solis collectum in tot horis per quas horas distant
loca alia ab arim. subtrahat dico vel addat
tantum in annis collectis Et si fuerit post meridiem
ante vel post invenias ascendens ad horam ad quam
queris Et qui voluerit hoc scire faciat ponat
gradum solis in linea meridiani et notet
locum lune in gradibus similiter et sciat
cum ...ne ante vel post vel recto ... est
... 17 gradibus est hora ... ante
meridiem vel post et invenies ascendens
ad horam predictam luna existente in medio
celi. Si ... ad has tabulas alterius regionis
scias distanciam vel longitudinem ... regiones
per horam predictam locorum lune et ...
et ... eclipsim si acciderit alicui ...

inferioris limbi solis et lune in dorso astrolabii
et altitudines superioris limbi solis et notetur locum
alhidade super quem cecidit diametrorum solis et lune et inquire
postea in eadem parvo

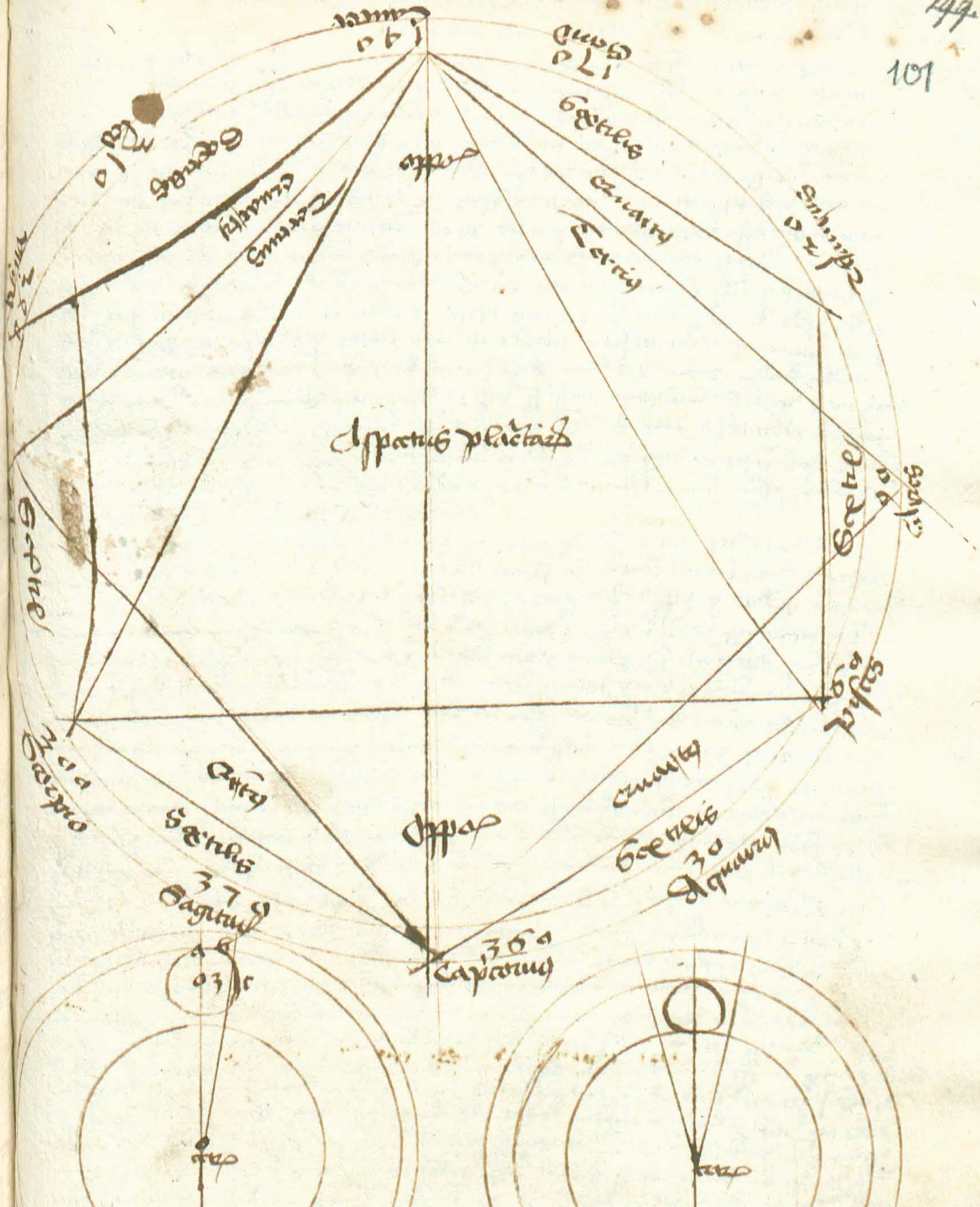
Ista quod augis diu movetur versus orientem septem
gradibus in 900 annis et tota versus accidentem
in aliis 900 annis. Et Ptolomeus et Albategni dicunt
movere in 60 annis et 10 mensibus uno gradu super oriente
Alfraganus autem narrat eam moveri in 100 annis
gradum unum versus orientem. Et nota quod quamdiu fuit sol
in medio sui cerchi quia maxime remotus a terra fit
in longitudine longiori magis elevatur alhidada in dorso
astrolabii quam gradus solis in reliquis partibus super almi-
cantarat in meridie equaliter. Fit etiam in reliquo medio cerchi
sui. Et quanto die est maior distantia inter has duas
altitudines in eadem die erit sol in auge cerchi sui in
medio predicta. Et quanta est distancia tanta cerchi solis
et est duorum graduum fere. Et quando nadir solis radii
infra locum super quem cadit gradus solis ponetur super
consimilem numerum in almicantarat et tunc erit stella
hora accepte (hoc nota quo in uno anno et in meridie
et in quo die anno fit sol in auge et quando elevatur
sol per alhidadam et in situ consimili quanto et quando
plus elevatur in eadem hora. Hoc nota in quanto aux fit mota
in uno anno. Et hic nota dicit Albategni invenisse
fere motum augium quando nota ad auges planetarum etc.

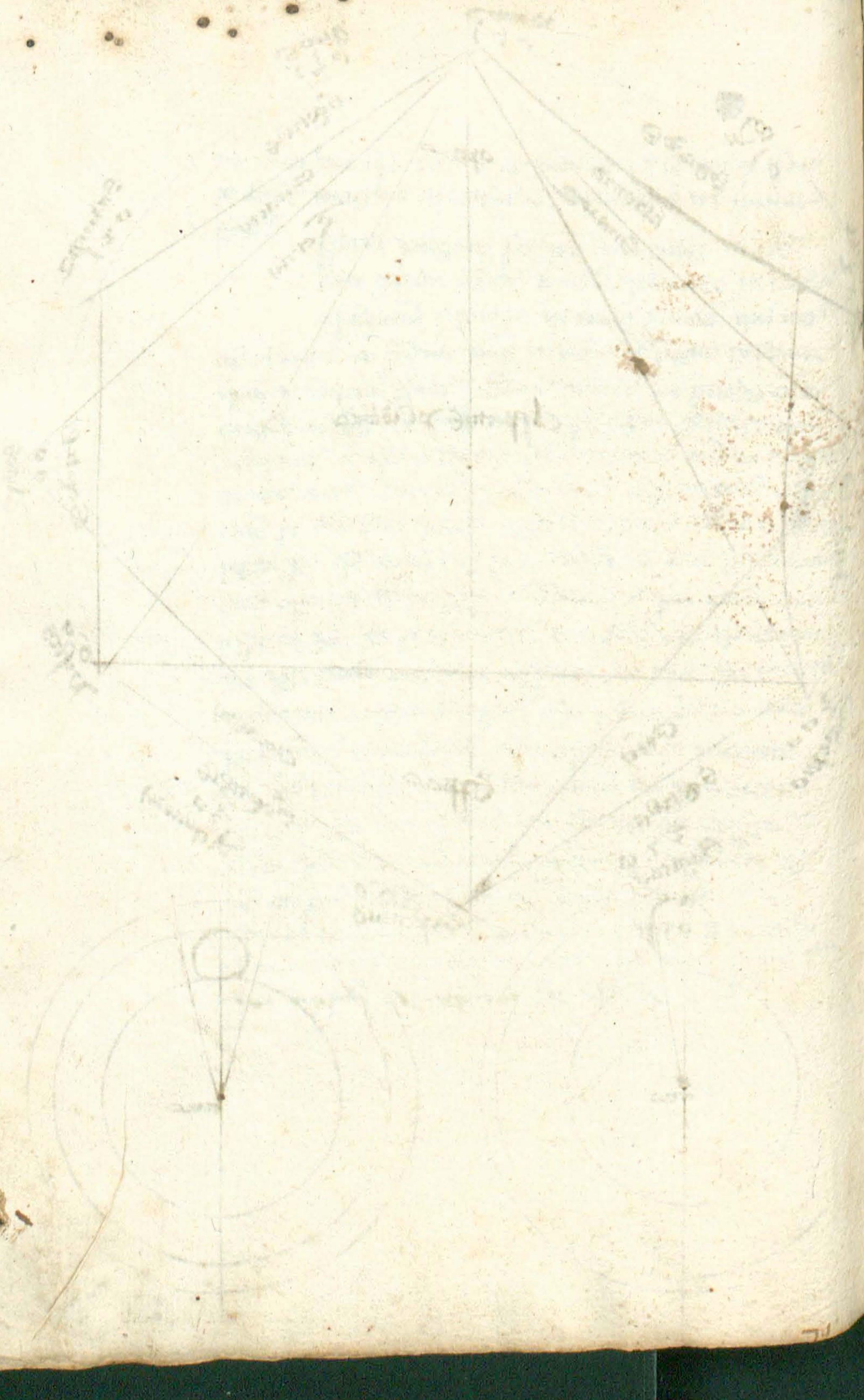
Et quia in celo fuit
360 gradus et aux
in 8a sphera movetur per certo
annos uno gradu multi-
plicant 360 gradus
per 100 annis et fiunt
magnus annus planetarum

Anno hoc in mundo tempore
speculato in septentrionali parte circuli
huius sphere fuerit in quarta
orizontis occidentalis et
partem liberam in quarta
orizontis orientalis animi
tamen tunc augis planetarum
ad motum 8e sphere vadit
ab oriente occidentali versus
orientem et quando venit
versus orientem tendit
plus quam per se et non
uniformiter ad orientem eius
secundum in ordine ad orizonta
declinando per unum limbum
radium ad orizontem
orientalem versus
accidentem apparatu
almicantarat per tunc
radio versus orientem

in uno mense et dio et tabulas ad hoc composuit
et habuit magnum astrolabium tentabimus vel inuenies
quibus

Aspecta planetarum sic poteris inuenire. Intra-
bis cum gradu equato cuiuslibet planete in tabula
ascensionum signorum in circulo directo qui intra
abstrahe et gradum numeris inuentum secundum signo gestante
ipsum planetam finem. Deinde intra cum gradu equato
cuiuslibet alterius et numerus inuentum secundum signo gestante ipsum
accipias et istorum duorum sic acceptorum minorem de maiori
minue. Aut residuum quod si continet 6 partes circuli appa-
ruit sic illi duo planete sextili aspectu cum sexta
sexta pars est circuli. et si remanserint tria partes circuli
erit aspectus quartus. Sed si remanserit 2a pars circuli erit
aspectus 3us. Et si remanserint tot gradus quod complentur
2a pars circuli erit trinus aspectus sextus trinus. Si remanserit
media erit aspectus oppositionis. Si plures gradus aut
pauciores remanserint non aspiciunt se planete.
Si nihil remanserit erunt tunc coniuncti ipsi planete
corporaliter. Si remanserint tot gradus quod complent
alterius splendorem tunc erunt coniuncti ipsi planete et
non corporaliter sed lumine solum. Laus domino.
Explicit theorica planetarum per G. die sabbato post Egidij
Anno domini millesimo ccc xl vii pronunciata
per magistrum Mattheum de Bara

Aspectus planetarum
Cancer
Gemini
Sextilis
Quartus
Tercius
Pisces
Aquarius
Capricornus
Sagittarius
Scorpio

Canones resolutarum tabularum Magistri Andree de posnania dicti Grzimala ut capitales hec dictiones indicant

102

[illegible]

Dic primo modo quo ad omnia possunt inveniri [illegible] et motus octave spere [illegible] &
quia hec modo non est factum in tabulis sed reducuntur ad annos collectos et expansos
sed [illegible] reductio ad menses et dies sed hic non [illegible] tabulare
[illegible] ad menses et dies per Almanach ut patet dicendum / Canon de [illegible]

Capitulum [illegible] medie coniunctionis et oppositionis solis & lune [illegible]

[illegible]

alternis mensis et tempore opposicionis vel potest subtrahi a diebus lunaribus et residuum
quod est mensis anni dierum duarum [illegible] coniunctionis siue opposicionis tunc accipe di-
es solares mensis preteriti quos subtrahe a diebus lunaribus, sed prius
et dies remanentes sunt [illegible] a principio eiusdem mensis preteriti. Quum
motus solis et lune et argumenti lune ac veri latitudinis lune
tunc invenies per [illegible] tabulas mensis preteriti. Sed et anno bisextili
currente [illegible] quum si annus fuerit bisextilis et vel hoc [illegible]
[illegible] tunc ad dies solares adde unum diem et postea sy-
zigiis addicionis subtrahe dies solares a diebus lunaribus ut dictum est
etc. Habes tunc medias coniunctiones siue opposiciones et coniunctionem vel tunc
die opposicionis siue opposicionis et opposicionem, habes etiam ad idem tempus medium motum
solis et lune si opposicionis et coniunctionis vel medium motum solis et
[illegible] lune si opposicionis et opposicionis habes etiam ad idem tempus argumentum medium
lune [illegible] argumentum medium latitudinis lune. Et si idem argumentum latitudinis
lune fuerit 0 in signis et minus 12 in gradibus vel 5 in signis et
plus 18 in gradibus vel 6 in signis et minus 12 in gradibus vel 11 in
signis et plus 18 in gradibus dic eclipsim fore possibilem, eclipsim
videlicet solis si fuerit coniunctio vel eclipsim lune si fuerit opposicio. Si autem [illegible]
[illegible] argumentum [illegible] [illegible] terminos [illegible] impossibile est eclipsim fore [illegible]

[illegible] tabulas motuum et tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tabule annorum collectorum sic [illegible] et mediis motibus [illegible]
prima [illegible] [illegible] [illegible] motus et tabule [illegible] si [illegible] [illegible] in [illegible]
20 annorum [illegible] eiusdem motus veniet secunda, cum secunda si [illegible] [illegible] 20
annorum [illegible] [illegible] [illegible] tercia et [illegible] [illegible] anno [illegible] [illegible]
prima [illegible] correcta et [illegible] duplicata [illegible] secunda, cum secunda si [illegible] prima [illegible]
tercia, cum 3a si [illegible] prima [illegible] [illegible] [illegible] diei eiusdem motus [illegible] anno bisexti-
[illegible] quarta et [illegible] solum [illegible] [illegible] ad anno bisexti in [illegible] [illegible] unum
diem ad [illegible] [illegible] anni [illegible] [illegible] tabule sic [illegible] [illegible]
[illegible] 31 diebus in prima [illegible] [illegible] correcta in anno [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 diebus et in anno bisextili [illegible] 29 diebus
[illegible] secunda [illegible] [illegible] februarii cum [illegible] si [illegible] motus 31 dierum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dies [illegible] tabule [illegible] diebus 2 ho-
rarum sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] correcta [illegible] si duplicata
[illegible] secunda cum secunda si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] De mediis con-
iunctionibus solis cum luna tabule sic [illegible] [illegible] [illegible] prima [illegible]
correcta in anno collecto si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20 anno-
rum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tabule [illegible] et opposicio
solis et lune [illegible] 29 dierum 12 horarum [illegible] secunda [illegible] correcta cum
si [illegible] [illegible] 20 annorum [illegible] [illegible] tercia, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quarta cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quarta et [illegible]
[illegible] [illegible] ad dies [illegible] [illegible] [illegible] 31 [illegible] 31 a diebus subtrahe
[illegible] 31 a diebus subtrahe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad dies

proveniendo subtrahe scilicet super 31 et cetera. Quia corrigendo coniunctiones et in tabulas
medie oppositionis solis et lune simul operatur ut patet. Item et tabule in
annis collectis medii motus solis et lune medii argumenti lune et medii argumenti
latitudinis lune tam in coniunctionibus quam in oppositionibus coniunguntur. Solis addita media
et 20 annis expansorum cum motu unius coniunctionis in prima tabularum
medias fuerit exhibit [illegible] si stelle addatur motus 20 annorum expansorum
exhibit tam et [illegible] solis ad primam ut patet addendo ut dictum est. Eciam
demum expansorum coniunctionis et oppositionis solis et lune tabule coniunguntur propter
[illegible] ut [illegible] [illegible] convertuntur si ea addantur super signa in horis minutis et cetera
[illegible] et subtrahantur 11 dies a diebus exhibit [illegible] cum [illegible] si addantur [illegible]
et unius coniunctionis subtrahendo a diebus 31 dies exhibit tam et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] addatur [illegible] et subtrahatur ita et de motibus [illegible] in ordine [illegible]
[illegible] [illegible] de mensibus [illegible] tabule [illegible] [illegible] in corrigendo [illegible]
[illegible] si ea addantur super signa exhibit [illegible] cum [illegible] si addatur [illegible] exhibit tam
et [illegible] [illegible] et de motibus solis et lune argumento lune ad [illegible] latitudinis
lune in [illegible] tabule [illegible] [illegible] solis addendo [illegible] 11 dies et subtrahendo
in contrarium annorum expansorum [illegible] [illegible] [illegible] varietate

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] reducere [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] distantia meridianorum [illegible] a meridiano [illegible] et cum [illegible] [illegible] tabulam
medii motus [illegible] [illegible] radicem [illegible] reduces et [illegible] adde [illegible] [illegible]
si locus tuus fuerit occidentalior vel subtrahe si locus fuerit orientalior [illegible] tabulas
[illegible] [illegible] reducendo radicibus [illegible] [illegible] [illegible] si locus tuus fuerit occi-
dentalior subtrahe si orientalior adde et [illegible] [illegible] distantia [illegible]
[illegible] unius ab alio [illegible] subtrahendo longitudinem unius a longitudine alterius et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 17 [illegible] longitudines in tabulis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] astrolabii

[illegible] locum augis [illegible] planete per tabulas [illegible] [illegible]
[illegible] annorum collectorum et expansorum [illegible] [illegible] [illegible] tabule
augis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mediis motibus in annis [illegible]
expansis [illegible] [illegible] [illegible] annorum collectorum [illegible] in [illegible] [illegible] tabule
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tabulam [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in mediis motibus planetarum [illegible] et tabule augis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de mediis motibus [illegible] [illegible] sic [illegible] in annis expansis [illegible]
[illegible] locum augis invenire poteris querendo motum augis et stellarum fixa-
rum ad annum quem volueris [illegible] doctrinam de mediis motibus [illegible]
[illegible] motum accessionis et recessionis octave sphere [illegible] [illegible] tabulam [illegible]
motus accessionis et recessionis [illegible] capitis arietis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in canone sequenti respiciendo equationem [illegible] [illegible]
[illegible] motum augis et stellarum fixarum si motus accessionis et recessionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] equationem [illegible] [illegible] 6 [illegible] [illegible] subtrahe [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible] tabulas equationum et [illegible] [illegible] [illegible]

subtrahendo precedentem. adde radici medii planete que ponitur in tabula sequenti. et habebis veri loca augium omnium planetarum

S	G	m	2	3	
2	11	27	23	ℓ	cum sole et ve[nere]
1	23	23	52	ℓ	cum saturno
7	3	21	0	ℓ	cum Jove
3	27	52	53	ℓ	cum marte
6	10	39	33	ℓ	cum mercurio

Modus operandi in tabulis equationum planetarum et in tabulis equationum intrandi cum signis quibus prout sunt posita in superiori margine vz 0 1 2 3 4 5 que ponuntur in prima linea descendendo versus sinistram et alia 6 posita sunt in margine inferiori vz 6 7 8 9 10 11 retrorsum. considerandum quod ponuntur in ultima linea ascendendo versus dextram. Si ergo signum cum quo intrare sit in superiori margine tunc gradus signi accipiantur versus sinistram descendendo, et ex directo cuiuslibet gradus accipiatur equatio que sibi debetur. Idem accipit differentiam que invenitur sub in linea descendendo et consideratur loca scripta sub diversam in superiori margine que loca scripta est diversam. et cum loca sic fuerit a sit quod prius proportionalis sit addenda equationi accepte. Si autem fuerit b sit quod prius proportionalis sit subtrahenda ab equatione accepta. Si autem signum cum quo intrare sit in inferiori margine tunc gradus signi accipiantur versus dextram ascendendo et ex directo cuiuslibet gradus accipiatur equatio sive in proportionalia sive diametri que sibi debetur. Idem accipit diversam que invenitur sub signum in linea ascendendo et consideratur loca scripta sub diversam in inferiori margine que loca scripta est diversam est. et si sic fuerit a sit quod prius proportionalis sit addenda equationi accepte ut dictum est. Si autem in tabulis equationum post propositi inveneris vel inveneris sic ubi in diversam tam in superiori quam in inferiori margine ponuntur due littere vz a b vel b a. sic quod una ponitur super aliam quarum superior littera in utroque margine respicit equationem que est sub [illegible] pagina, et [illegible] [illegible] equationes sub [illegible] linea. De aliis vero planetis sciendum est quod in tabulis equationum post propositi videlicet in minutis proportionalibus ibi tales in utroque margine ponuntur due littere una super aliam quarum superior in utroque margine respicit in proportionalia que est super priorem, et alia littera in proportionalia que est sub priori. Preterea quod intrat per in proportionalia ad extrahendum ad hoc similiter quod post proportionalis per tabulas predictas vel etiam est in tabulis ad inveniendum partes proportionales proportionales diametri invenitur tam in margine superiori quam a latere ad dextram ... [illegible]. Ne intrado in earum tabularum. Quia invenitur in aliquibus [illegible] Algorismi invenitur in tabulis Alfonsi per equationem et per tabulas oppositas ex errore [illegible] de [illegible] de numeratore

quod continget quandoque tibi semel vel sub intellectum aliarum stacionum more tabularum de hora in medijs motibus intratur vel cum duobus numeris vel uno in linea numeri apte sinistra habito [illegible] vel aliorum in superiori margine secundum denominacionem resultat propositum.

Verum locum solis per tabulas invenire. Primo invenias medium motum solis deinde augem solis queratur quam si subtraxeris a medio motu solis remanebit argumentum cum quo intrabis ad tabulas equacionum querendo signum et gradus supra et capias equacionem in tabula equacionis solis sic docet canon [illegible] et probat propositum.

Verum locum lune per tabulas invenire. Primo medium locum lune motum lune deinde medium argumentum eiusdem. Postea quere medium motum solis quem subtrahe a medio motu lune et residuum duplica et quod provenit est centrum lune vere. Cum quo centro tabulam equacionis ingrediens et minutam invenias centro centri quam adde vel subtrahe a medio argumento sicut docet titulus eiusdem tabule et proveniet verum argumentum propositum. Post cum medio centro queratur minuta proporcionalia que cum inventa fuerint diu serventur ad partem. Deinde cum vero argumento intretur in easdem tabulas et queratur equacio argumenti cum [illegible] ibi est equacio primo examinata cum eadem ex vero argumento queratur diversitas dyametri si quod [illegible] per minuta proporcionalia primo servata [illegible] canonem [illegible] ponendo minuta proporcionalia super diversitatem dyametri inferiorem quod provenit proporcionaliter adde equacioni primo examinate et proveniet equacio argumenti secundo examinata hanc itaque adde vel subtrahe a medio motu lune sicut docet titulus et proveniet verus locus lune. Sciendum tamen quod in luna et ceteris planetis si in minutis proporcionalibus 0 et 0 in [illegible] non est opus querere proporcionalem [illegible] equacio primo examinata et eadem est equacio secundo examinata. Sciendum quod 60 minuta veniunt per minuta proporcionalia et 0 in [illegible] tunc diversitas dyametri est pars proporcionalis.

Verum locum capitis draconis invenire quere eius medium motum per tabulas mediorum motuum quo invento subtrahe eius medium motum capitis draconis a 12 signis et proveniet verus motus. Sed cum non possis subtrahere tunc ad medium motum adde revolucionem scilicet 12 signa [illegible] et ceteras fracciones. Cum [illegible] in loco motus caude draconis capiatur 6 signa super capite draconis cum eisdem gradibus et minutis ac ceteris fraccionibus et habebis verum motum caude draconis habito [illegible] loco lune [illegible]

remanet remanebit partis ipsius et ubi loci augis deinde per quod tamen
ad verum locum eo latitudinis invenies subtrahe verum locum capitis draconis
ab loco lune et quod remanet est verum argumentum latitudinis lune
circa locum trium superiorum planetarum videlicet Iovis et Martis invenies
medium motum illius cuius verum locum scire desideras et quod fuerit ad
partem deinde scias augis eius per doctrinam in precedentibus positam quam auge
subtrahe a medio motu planete et quod remanserit est centrum medium quod fuerit medii motus
deinde quere medium motum solis ad tempus in quo verum locum vis habere planete a quo
medium motum solis subtrahe medium planete residuum est
residuum et medium argumentum quod est ... medii motus et medium centrum
hiis tribus inventis intra cum medio centro tabulam equationum cum
signo et gradibus capiendo equationem centri et diversi. ... que
partem proportionalem si ibi fuerint in ... quam partem proportionalem adde
equationi ... subtrahe si ... ibi posita in tabula A vel B et causa equa-
tionis ... in tabula ponitur et cum A vel M ut fuit posita ... sig-
supra equationem centri ut infra. hoc facto si est posita A tunc ...
equationem centri adde medio centro et habebis verum centrum ... et
est M tunc equationem centri subtrahe a medio centro et habebis
verum centrum. Et si equatio centri addita est medio centro tunc ea
equatio subtrahe a medio argumento et e contrario et habebis verum centrum et verum
argumentum. Cum vero igitur centro quere minuta proportionalia ... di-
que minuta proportionalia scribe ad partem in tabula signando supra ea propior vel
longior. Deinde cum vero argumento intra tabulam equationum cum signo et gradibus
et quere equationem argumenti ... diversi. et scribe equationem primo
examinatam ... A vel M si ... in alia parte
qua intrasti cum signo supra vel infra equationem argumenti ... Item intrando
cum eodem vero argumento capiatis diversitatem argumenti in altitudine longitudinis
si ... minuta proportionalia fuerint scripta propior tunc cape diversitatem diametri in ea
propiore ... Si autem longior tunc in longitudine longiori. Et per
diversitatem diametri quere partem proportionalem per minuta proportionalia ... ad partem
signata quam partem proportionalem adde equationi primo examinate si diversitas
diametri est recepta ... in longitudine propiori aut subtrahe si in lon-
gitudine longiori et tunc provenit equatio 2° examinata. Deinde vide ubi
equationes videlicet centri et argumenti secundo examinati si ... ambas fuerint scripta
A. Ambe addi debent simul et totum istud addere medio motu planete

et exibit verus motus. Verum si ambe equationes fuerint scripte
in ambabus in se addendo [illegible] et totum subtrahe a medio motu planete
et provenit verus. Si autem una equationum fuerit scripta [illegible] et
alia in [illegible] subtrahe [illegible] residuum addendo medio mo-
tui vel subtrahendo a medio [illegible] si [illegible] fuerint ibi scripte in [illegible] hoc
[illegible] aggregatum equationum a quo subtrahis [illegible] et habebis verum locum
planete quem queris

Veneris locum verum et mercurii invenire. Pone medium motum solis
qui est idem cum medio motu eorum [illegible] subtrahe augem a medio
motu et habebis centrum medium per ea que [illegible] et tabula huius
[illegible] invenies [illegible] est [illegible] in [illegible] superioribus [illegible] dividendo [illegible]
[illegible] tabulam [illegible] scripta et verum [illegible] scripta [illegible] equatione
argumenti [illegible] et in rubrica [illegible] incomplete [illegible] complete [illegible]
omnia in operando [illegible] parte [illegible] modo solito [illegible] sub [illegible]
in sub [illegible] et centri [illegible] est [illegible] planete [illegible]
do in tabulis equationum [illegible] centri vel [illegible] si in [illegible] fuerit [illegible] in
[illegible] cum signo in superiori [illegible] posito [illegible] subtrahe unum signum
a signis cum quibus intrasti deinde residue [illegible] signum in 30 gradus et intra
in tabulam signorum [illegible] signum ponitur quod [illegible] per subtractionem [illegible]
[illegible] Si autem in centro vel argumento [illegible] in signis [illegible] in [illegible]
[illegible] accomodatur [illegible] revolutio signorum [illegible] a quibus signis [illegible]
abstractum et reducitur in 30 gradus ut [illegible] intrabis in tabulam
cum 11 signis ab inferiori margine et [illegible] 24 gradibus pro equatione [illegible]
[illegible] complementum 30 [illegible] solum [illegible] et
equationum [illegible] varietatis [illegible] speculanti

Verum planete [illegible] stationes retrogradi [illegible] invenire [illegible] centri equationum
in tabulis [illegible] planete [illegible] centri [illegible] stationis
prima quam subtrahe a 12 signis et remanebit statio 2a. [illegible]
argumenti equati [illegible] est [illegible] stationem [illegible] planeta est stationarius statione prima
[illegible] stationem [illegible] est stationarius statione 2a. Si vero argumentum equatum fuerit
inter stationem primam et 2am erit directus vel [illegible] prima et [illegible] 2a
[illegible] directus est [illegible] argumentum equatum est minus statione prima
et minus statione secunda planeta est retrogradus. Cum igitur planeta fuerit re-

tertiorum et sic volueris scire dies transactos a principio retrogradationis subtrahe stacionem primam ab arcu eiusdem et residuum divide per motum arcus in uno die et exibit numerus dierum preteritorum a principio retrogradationis et si aliquid post divisionem remanserit mul- tiplica per 24 et divide per quod prius tunc venient hore. Si autem volueris scire quot incipiet dies subtrahe arcum eiusdem de statione secunda et residuum divide per mo- tum arcus in una die et provenient dies usque ad directionem. Si autem fuerit dire- ctus et volueris scire quot retrogradabitur subtrahe arcum a statione prima et de de secunda prius tunc patebit propositum. Argumentum unius diei tamen superiorum in- venies subtrahendo medium motum planete unius diei a medio motu solis unius diei. Inferiorum vero de tabulis equationis vel sine labore patent in tabula subscripta

S	G	M	2	3	Argumenta in die uno
0	0	71	7	44	Argumentum Saturni
0	0	14	9	4	Argumentum Jovis
0	0	21	41	41	Argumentum Martis
0	0	36	19	31	Argumentum Veneris
0	3	6	24	8	Argumentum Mercurii

Tabula ista etiam patet numerus stacionum retrogradationum et processionum planetarum per illas tabulas que intitulantur Tabula retrogra- dationis et stacionis planetarum intrando in eandem cum argu- mento illius planete et quo quoque considerando eiusdem potest patere in mea fine eius stacionis et retrogradationis patebit propositum

Item planeta sit ascendens vel descendens cognoscitur. Si centrum planete eiusdem fuerit ab uno gradu in 6 signis erit descendens in suo ecentrico et a 6 in 12 signis erit ascendens. Et si argumentum eiusdem fuerit ab uno gradu in 6 signis et descendens in epiciclo et si a 6 in 12 ascendens. Vero notandum est hic in nostro planete elevatum vocatur semper altum secundum quod propinquior est summitati firmamenti circulorum

Tempora vero coniunctionis et opposicionis solis et lune invenire. Cum primo medias coniunctiones si volueris invenire veram coniunctionem vel mediam oppositionem scilicet veram opposicionem intrando. Quo facto quere ad idem tempus medie coniunctionis vel opposicionis medium motum solis et lune et equa scientia. Deinde invenias arcum solis per subtractionem augis a medio motu. Sic deinde est in canone solis. Tunc quia arcus equacionis solis equa invenias verum locum solis tempore medie coniunctionis vel opposicionis per addicionem vel subtractionem a medio motu. Deinde queratur medium arcum lune ad idem tempus tunc quia invenias equacionem arcus que addatur vel subtrahatur a medio motu lune ad habendum verum locum eiusdem. Deinde videas si inveniatur idem in signis gradibus et minutis eadem hora est vera coniunctio. Si autem non subtrahatur locus a loco residuum et longitudo alterius qui precessit alterum secundum successionem signorum et subtrahatur signum solis et longitudinem. Si fuerit longitudo solis vel signum lune si fuerit longitudo lune que lo- cum et gradus reducatur ad 2 et queratur eius duodecima vel 12 longitudinis dividendo per 12 et si aliquid remanserit in residuo vel medietate de 12 tunc addatur unus et 12 longitudinis. Deinde ad numerum eiusdem addatur longitudini quod incidit post mediationem et reducatur eadem medietas in minutis. Reductione facta copulatur medietas totalis longitudinis cum medietate 12 que addatur arcui lune quod inventum fuit tempore medie

quod est oppositionis si fuerit longitudo solis, vel subtrahatur a superiori arcu si fuerit longi-
tudo lune et habebitur arcus horarum cum quo dicitur quia motus lune in una
hora 2 gradus minuta 33 et uno 3 addito ad inveniendum dividendum. Deinde eundem arcum
solis motus solis in una hora per eandem tabulam est 2 minuta 33 et si vel
si fuerit aequa numerus tunc subtrahatur motus solis in una hora a motu lune in una hora
residuum est supplicatio quod reducatur ad eandem fractionem ad quam fuerit reducta
longitudo. et ea dividatur longitudo per supplicationem et in numero quotiens provenit hora.
Deinde residuum multiplicetur per 60. et iterum dividatur per eandem supplicationem tunc
in numero quotiens proveniunt minuta hore. Deinde iterum residuum multiplicetur per 60 et
dividatur per eandem supplicationem et in numero quotiens provenient 2 hore. et si residuum
extendit se ultra medietatem supplicationis tunc addatur unum 2m sed et habebitur tempus
equatum quod tunc dicitur addi tempori medie coniunctionis vel oppositionis si fuerit longitudo
solis vel dicitur subtrahi a superiori tunc si fuerit longitudo lune et habebis tempus vere coniunctionis
vel oppositionis. Deinde secundum longitudinem dicitur addi vero loco solis si fuerit longitudo
solis vel subtrahi cum longitudine vero loco lune et habebis modo locum tempore vere
coniunctionis vel oppositionis vel subtrahi dicitur a vero loco solis

Tempus vere coniunctionis Saturni et Jovis et quorumlibet aliorum planetarum invenire. Vide
vel loca eorum quere vel sic fractionum ad tempus coniunctionis propinquius si eius coniunctione
tunc subtrahe minus a maiori et manet longitudo quam reduc ad subtiliorem
fractionem 3 ad 2. Deinde equa utrumque ad unum diem 33 et ad quod primus
equasti et subtrahe primum motum unius a secundo si fuerit directi vel motum
secundum unius a primo si fuerint retrogradi et quod remansit est motus di-
ei unius. Deinde subtrahe motum diei tardioris a motu diei velocioris et
quod remansit est supplicatio quam etiam reduc ad eandem fractionem ad quam longitudo
fuit reducta. Tunc secundo divide longitudinem per supplicationem et numerus quotiens est
dierum tunc si aliquid mansit 33 dierum fractio in ipsa fractione vel reductio supplicatio
vero diei dividatur per 24 ut habeatur supplicatio hore per quam supplicationem divide re-
siduum hore quod primus servasti in ipsa fractione. et tunc in quotiente veniet
hore. Si autem non potest dividi tunc totum horarum ponatur extra et residuum
multiplicetur per 60. dividatur per supplicationem hore tunc in numero quotiens provenit
minuta. Deinde residuum quod mansit multiplicetur per 60. et iterum dividatur
per supplicationem hore in numero quotiens provenit 2. Et habebit propositum sed adde
prius quorum coniunctionem quesivisti fuerint directi vel ambo retrogradi. Si autem unus
fuerit directus et alter retrogradus quere motum directi in uno die et deinde
similiter motum retrogradi in uno die tunc secundum est motus hore subtrahe
secundum a primo et remanebit quantum recedit in uno die. Deinde utrumque illorum
motuum simul et quod provenit per illud divide longitudinem sic primus deinde est
et habebis tempus equatum quod adde tempori in quo quesivisti loca planetarum
si coniunctio adhuc est futura vel subtrahe ab eo si coniunctio iam transivit et
quod provenit addicionem vel subtraccionem provenit est tempus coniunctionis. Planetas

Post hec si tu volueris ex te ad illud tempus quod nunc invenisti eorum vera
loca querere, et si inveneris eos in eodem loco habes propositum. Si autem aliter
tunc iterum distantiam per subtractionem solis a luna faciendo misso motu eorum in
una hora per subtractionem operare ut primo et habebis propositum.

Invencionem solis in oriente vel in occidente signo volueris invenire. Quere primo verum
locum solis ad tempus propinquum tue estimationi quod non remote distat ab oriente quo
invento vide distantiam eius ab oriente quam scias per subtractionem veri motus solis a
suo signo, quam distantiam sic factam reduc eam ad eandem denominationem scilicet ad 2a vel 3a.
Postea scias motum solis in una hora hoc modo: equando scilicet solem per unam horam
ad tempus primo acceptum, deinde subtrahe primum verum motum solis a secundo vero motu
solis et quod remanet est quantum sol movetur in una hora, que etiam motum re-
duc ad idem genus fractionis denominationis ad quod reduxisti distantiam solis ab oriente.
Postea divide distantiam per motum solis in una hora et numerus quotiens est numerus
horarum scilicet integrarum ad propositum tempus subtrahendo super horas. Postea si remanserit aliquid
in residuo per divisionem multiplica illud per 60 et quod provenit divide per idem ut
prius et numerus quotiens est minuta hore per sexagesima eius per horas per sexagenarium.
Deinde si remanserit aliquid per divisionem multiplica iterum illud per 60 et quod prove-
nit divide per idem ut prius et numerus quotiens est secunda hore que sunt per
horam et in per sexagenaria, et si aliquid manserit deinceps quod divideres non est
de eo non sit cura quia opus satis est precisum. Que nos scias adde horas quas
invenisti eorum simul secundum horas tempus quo sic quesivisti primum verum locum so-
lis et si provenerit plures horas quam 24 subtrahendo 24 ab horis et eos
pone pro die ad diem et residuum manet in loco suo. Deinde ad te contra
ut scilicet eorum horas minuta secunda et tercia ut tabulas medii motus solis que
vende meridie solis eorum cursus, que invento adde ipsum ad medium motum solis
prius inventum, et eo illo tempore quo verum motum solis scias per Nasi venit 0 in
una, tunc iterum queras distantiam scilicet subtrahendo verum motum solis a suo signo
et quod remanet est distantia que iterum reducatur ad similes fractiones, deinde
per idem tempus querantur etiam verum locum solis et motum unius hore sicut prius et subtra-
hendo primum a secundo remanet motus solis in una hora que iterum reduca-
tur ad similes fractiones sicut reduxisti distantiam. Postea divide distantiam per motum
solis in una hora si poteris et veniet hora in quotiente. Si autem non tunc reduc
distantiam ad similes fractiones multiplicando per 60 et divide per motum solis in una hora

tur in uno quarto remanet in hora et si aliqua minuta sunt pro residuo etiam ...
... pro 60 et dividatur pro ... et sic ... minuta motus unius hore ...
uno quarto remanet ... deinde tu ... ratio addatur ...
et remanet tu ... solis in ... et ... et ... quod ...
... solis et adde ... solis ... et quod ... quod ...
et si remanet 0 in signis ... et ... pro ...
ut supra ... et tu ... solis ... est ... dictum
... si ... eclipsi ... plures ... figura ...
Si vero volueris scire tu dictum eclipsim ... in tabulis ... dicte ...
... cum signo ... cadit ... in fine ... et ... 20 ...
... et ... deinde ... capias ... in ...
et ... hore et remanet 8 in hora 8 hore que
... et ... dictum ... et remanet ... dicti
eclipsis ... solis in ... quod ... eclipsim
... illo tu ... et ... ... invenies ...
solis in ... et ... gemini ... simul
... et in in fine gemini ... 20 ... et invenimus ...
... in ... que faciunt 16 in hora 28 hore que ...
... dictum ... et ... libra et ... minuta
... et sagittario et ...

... per ... anno ... ad ... minuta ...
cum capite draconis ad ... anni in ... minuta 28
deinde quere ... scorpio ... aliquo dies ...
... 23 ... 6 ... 8 ... 10 11 ... in ... signo
dicti ... dies ... in almanach et ...
... tabulam que intitulatur tabula motus ... dictum ...
almanach ... et ... in sole ... et ...
in ... dies ... si ... sua ... in ...
In Saturno ... et capite ... et 10 in 10 ... in fine ...
in tabula dictum ... in februario ... et in Iove ... in 8
in marte ... in 6 In Venere ... et ... et 2 ...
... ad ... et ad februarium ... in
anno ... motus ... quod ... dies ...
... 4 in almanach ... motus ... et ...
... dictum scorpio ... motus ... et ...

subtrahe in g[radibus] multiplica et residuum proveniet c[entrum] duarum duorum verorum motuum
a sole per aliquot dies distantium videlicet 10 8 0 7 vel 6 ut id [illegible] stantem
est, cum ergo per dies [illegible] in tabula motuum [illegible] per dictum intime
[illegible] intitulata et quod unum [illegible] et intrare [illegible] quod idem in
duas duarum verorum motuum sub duas in primo tale a sinistra
dextra vel econverso est [illegible] duas quod invenisti sub duas in
tabula tunc et opposita [illegible] sub [illegible] [illegible] diversa [illegible] in et
[illegible] que sunt [illegible] si in duas duorum motuum [illegible] vel [illegible] sit
[illegible] vel [illegible] tunc variando denominationes [illegible] in tabulis [illegible] sub
duas a sinistris [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] denominationes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad quo [illegible] et [illegible] reperitur sed [illegible]
[illegible] denominationem [illegible] sub dictis [illegible] 2 et 3 que sunt [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] variando denominationes et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ponendo sub suis [illegible] et [illegible] [illegible]
motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] motum [illegible] ad primum si [illegible] est [illegible] vel subtrahe a [illegible]
si est [illegible] et veniet motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] addatur
subtrahe a motu [illegible] [illegible] et veniet tunc [illegible] et [illegible] [illegible]
per totum [illegible] [illegible] in [illegible] ad [illegible] et [illegible] respondendo
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] variando et
[illegible] [illegible] et [illegible] et Coniunctiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] verorum motuum et si [illegible] [illegible] vel per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aspectum [illegible] [illegible] et [illegible] Item

[illegible] ascendentem [illegible] [illegible] [illegible] Primo quere
ascendens cum [illegible] [illegible] hoc modo [illegible] [illegible] ad quod intende
ascensionem [illegible] intrando cum [illegible] loco solis in tabulam [illegible] directe
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] signum in quo est sol si [illegible] motum [illegible]
[illegible] et [illegible] intrando [illegible] [illegible] si in [illegible] loco solis [illegible] [illegible]
in [illegible] 2 hoc est [illegible] addita tunc subtrahe [illegible] a [illegible] et quod
remanebit erit [illegible] equationum [illegible] accipe pro [illegible] si [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] in [illegible] solis et si sunt 2 et ad 2 [illegible]
que pro [illegible] de subtrahe [illegible] [illegible] Primo accipere si [illegible] sunt

mor Et aut scda fuit aeq et prima minor tc ipsi porcis addidi
prime dem p quolz qm ce sto motus solis invento accipe de
mtis hore et p qualz m tu q de 2 hore ut est dividit tc minor
tum solis in aicte et proveniet addi ptes ips et habit tps
equatu cum quo te equato dz querere ascensiones multe horar
in tempe cesto p ss et proveniet q dein si fuerit aequa in ult
q eaz p qualibz mult unius pten vnq q et adda qb et si parum
ra mt ipz de remanserit ea p ss multa et stabunt in suo loco
si petii me operari cu toppi (?) spera ut ad q solis in talem ascensi
signorum in circulo recto et qz ob q sex solis accipe q et in que dem
ascensiones solis eod tempe in circulo recto sternt ysa ascensi horarum
et solis addi simul et proveniet ascensio ascensi in circulo recto cum
qua ut talem ascensionem signorum tue regionis in qua vis scire
q d ascendit et que mi equalis gradui sub aequo signo si q s
opposite invenient tc q in linea mi ce opposito posis est q ascendit
ullius sex sub quo pertit mi gradum intrasti Et aut vis scire m
et 2 ad q ascenditur sic ag q et in que hoc no poterit in tali asc
sione posse inveniet sed minorem a aeq tc accipe mi minorem talem
subtrahe a tua ascensionibz s cum quo intrasti talem que erat asc
siones ascendentis et qd remanet d cum quo adhuc no intrasti qd
sera p mino sedo dein minorem addito ut in eand tabulam et accipe
mi aeq dein subtrahe tc a aeq et qd remanet est d q vno gdm
correspondet qd sunt p mino tc eta ut ad et mis prim pptea de
de que correspondet mi gdm accipe ptem porcis si porcionem minorem
que sunt ultra q cum quo adhuc no intrasti s pede dein quem
correspondet vni gdm p mino te et in eo quod adhuc no intrasti
p mino sedo et od p mino primo et multa sedm p tenu dividi p
pmu tunc in questo venient mi que debet poni ad q ascen
sic pari me ad 2 oper considerato de minutis no ptem
porcionem ad pedum mitime poterit p talem mi porcionem dividendo
dein quem correspondet vni gdm m mi ed & 2 ed ipsi
inv et pbet pportionem Postea Habito qm q asc

qui est precedens prime domus ut alie domus habeantur intra eas
ascensionibus tunc talis circuli directi et sub eius quod sig sunt
inicio signum et centrum quod et quod medii celi tunc ad istas domus
formandas recipere numerum ascensionum quod et in et sub eius fixe numerum
duplicatum prius horarum quod ascendit deinde adde quod oddum et inventa
inde Cum enim intra talis circuli directi et sub eius signo et
signum similiter numerum invenies ille quod est quod in initio 11e domus
Deinde iterum adde partem horarum duplicatam ad priorem et eius similiter
numerum in tabula circuli recti sub invenias initium 12e Rursus adde
partem duplicatam ad illud numerum et nota aggregatum numerum in tabula circuli
recti tunc iterum invenias quod ascendit Ad 2am autem domum formandam
Recipe partem horarum 2tam eius subtrahe de 60 quod ad 77 et 60 nota
et quod remanet adde ut prius et in talis circuli directi sub eius
signo et quod similiter numerum invenies ille quod signum erit sub initio 2e
domus Deinde iterum adde quod remansit ad numerum priorem et in tabulis
circuli directi sub eius quod signi erit ascensionibus invenies ille quod est
initium 3e domus eorum sunt locis relique sex per modum oppositionis
disponuntur Nota non eas sed si quis disponere velit oportet per
de ascendente deci est Et quis autem habet tabulas pro domibus disposi-
tam in aliqua regione sed est quod indiuimus melius cum
Erratumque tunc non est opus de calculo tanto quia habito solum
ascendente statim alie habebuntur // Et

Sequitur liber astrologie Alkabitii

[illegible]

Postulata a domino mirifica prolixitate pollente ceifaddaula i. gladii regni et dignitatis sui honoris custodia quatenus ei opus sui [illegible] extractionem sui imperii exordiar id quod nobis [illegible] narrare. Cum vidissem conventum quendam antiquorum et auctorum magisterii iudiciorum astrorum edidisse libros qui vocantur introductorii huius magisterii i. iudiciorum astrorum. Sed quosdam ex eis non fuisse sermonem diligenter rimatos quia vera sunt in eodem magisterio de hiis que continentur introductorio. Quosdam vero quamvis vera sint protulisse plurima et quod non necessarium est in eo posuisse. Quosdam vero in ordinatione eorum que protulerunt non incessisse viam disciplinam comperissem, cepi edere hunc librum et posui eum introductorium atque collegi in eo ex dictis antiquorum quod necessarium est huic magisterio ex introductorio et non introduxi verba disputationum sine defensione eorum que protulerunt verba

[illegible]

Finis Alkabitii

[illegible]

num sunt in libro ptolomei qui appellatur
Alarbanalek i. iiij tractatuum et in libro
meo quem edidi in confirmatione magisterii
iudiciorum astrorum et in destructione epistole hamsse
behali in annullatione eius et confirmatione
que ad hoc possit sufficere et dimisi eam
in quibus dicat

p Prima dictio in esse circuli signorum et
circuli / secunda dictio in naturis plane
tarum septem / et quomodo sit illud primum / et quid
sciunt vera in hiis que accidit planetis vij.
in semetipsis / et quid accidat est adiun
cta in expositione nominum astrologorum /
quinta in universitate partium et expositione ea
rum in quibus

n Falath i. circulus signorum divisus in xij partes
equales xxx diebus circuli signorum est hec par
tes divisionis signorum et referentur ad ymagines que
sunt stellarum zodiaci que sunt aries thaurus gemi
ni cancer leo virgo libra scorpius sagittarius
capricornus aquarius pisces

[illegible]

vanissime hec opera impediuntur et sic immutantur hec est per magnas coniunctiones duorum
ad oppositum de quo et certum est ceterum vide astrologus si in eveniet grande impedimentum
aliud. Secundum autem opera sunt inducta potentie et particularia ut quando sol et luna
et inferiorum planetarum et infra dicitur. ita sepius impediuntur et in particularibus locis eveniunt
et in hoc astrologus de ec ultimum tamen et de quibus parte de qua vult prenosticari
fieri et de quo est contra et quibus est ut dicitur generaliter in salute vel pestilencia
prenosticanda astrologus debet presupponere custodiam bonam per qua patet ad sciencie impossibile
iudicium mariam per bonum sciencia in qua plurima sunt incerta ut de pestilencia salute
et aliis non est prenosticandum. Decima pars astrologie est que per certum operum me-
liori, horam eligit electionum invenit et hoc virtute constellacionis sub qua continet illa
pars que docet ymagines fabricare qui autem operantur in ymaginibus et caracteribus
super impingendo vel ignotis nominibus invocando et conspirato intellectu tamquam soniam
tur in caelo sciencia sive non stellarum supersticiose laborant et nunc hic infra destruat
de ut studium hic venit vanum et eius valorem non fecerunt, vel enim tamen est in astro-
logia quod modum defert naturali et de sapientissimus astrologus unde est ut palliarent suam
stulticiam superstiosam artis adiungere ei mediante alique astrologie particulas usurpa-
vit ea sibi figmentis nomina astronomie, cum tamen contra principia de astrologie et fun-
damenta physica in quibus fundata est laborant, et communis superstitio et purpose solis
de spere sive sphera lune cum motorum orbium virtutes et influencias celi re-
ducias ad sursum et ad nullum corpus celi lune et motus versus terram dirigunt
non eum creant talis influencias ut ex se certa effectum ut aliunde susceperunt nisi
quia durant cum motores de primo celi et sic educuntur et ad sursum generatum
ad infima porriguntur sed et insensibiles qualitates sunt de genere successivorum que
nullomodo sunt in proprium sive elemento vel elementato nisi conveniunt ad elementum
qualitatem quarum et in unum recipientes ut aliqualiter permissum est. Vel enim acta
activorum sunt in paciente predisposito, in ultimo autem ymaginum, vel in artificiali
forma introducitur in aurum aut simile metallum et nulla complexio alia acquiri
videtur post quod nimis influxa in ymagini fabricate sub certa constellacione est corpore
sive pernaliter, et evanescit dissoluta constellacione sicut lux desinit subtracto sole.
Postea consequenter quia organica disposicione requiritur ad forme introductionem quam caus oportet
excedat modo artificiali figure, ut licet aurum fiat in certa constellacione nullam
deberet impressione virtuti ad eius operaciones quas ymaginibus talibus illi attribuunt.
Primum primum est substancialium formarum principium debere sibi quantitatem
organizacionem vel per differenciam ad quem est certus corporis organum phisicum, et
post nulla accidentalis virtus sic metallum qualitas est influencia ad sui introduc-
cionem requirit aliquam specialem organizacionem cum virtus influxa ut nova subst-
ancia sit generatur ut dicit autem Scriptum; si talis virtus requirit organizacionem nec uel
stet vera enim qualificacio sicut stet disposicione est sequitur quod quando generatur tales
constellacione aurum aurei leones qui sunt apud aurifabros vel alias hec acquire-
rent talem virtutem quod est absurdum. Et dicitur quod si ymago quamvis fabricatam
operam videmus quod neminem nec recepit formam leonis naturalem, vel valet hec
instancia quod neminem nec formam recepit quod per pariter qui ex non docet aliquis liquefieri
vel sunt ampliata sic unde de pluribus auri equaliter temperatis ut absit quod
figure tales sunt mobiles ut dicunt et ... separantes et sanat infirmitates

quod si eadem coniunctio vel visio in signo adimpleret totam mixti
voluntatem efficeret sed sic sepe quod impossibile est aliqua compleri ex causa nisi sit etiam
admixtione ex quibus apparet quod scientia coniunctionum non complet per
motum stellarum [illegible] non potest bene nam astrologi / Tertia pars que integratio stellarum
quantum motum [illegible] de constellationibus appellatur [illegible]
[illegible] naturalem [illegible] sicut et alie [illegible] Quarta pars et
hec [illegible] partes [illegible] mutant [illegible] et
[illegible] varietates [illegible] pars [illegible] que [illegible]
[illegible] magis [illegible] ista est naturalis [illegible] astrologie [illegible]
de impressionibus aeris et de varietate corporum [illegible] ad elementata [illegible]
[illegible] sive [illegible]
[illegible] sanitate [illegible] sterilitate [illegible]
[illegible] est fundata [illegible]
[illegible] ptolomeus in suo quadripartito [illegible]
[illegible] elementa [illegible] et [illegible]
[illegible] et vegetabilia [illegible] que sub luna [illegible]
[illegible] in terra [illegible] signa [illegible]
[illegible] arborum et in animalibus [illegible] vigent [illegible]
[illegible]
[illegible] astrologie [illegible]
[illegible] ptolomei [illegible]
[illegible] plumas [illegible]
[illegible] stellarum impressiones [illegible] temporibus apparent [illegible]
[illegible] Vide nunc quod [illegible]
astronomiam et astrologiam et differentias earum [illegible] astrologie
[illegible] ptolomeus in [illegible] quadripartito [illegible]
[illegible] corporum supercelestium [illegible]
[illegible] magna utilitas [illegible]
[illegible] planetarum et aspectus [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] fabrica [illegible]
[illegible] utilitas [illegible]
[illegible] signorum [illegible]
[illegible] ptolomeus [illegible] libri [illegible]
[illegible] ad [illegible] astrorum [illegible] libri [illegible]
[illegible] signorum planetarum stellarum [illegible]
[illegible] et quid in speciali [illegible]
astrologi et [illegible] patebunt [illegible]

Postulata a domino

[illegible]
[illegible]

[illegible]

Et diuiduntur iterum signa duodecim in xxx partes equales que gradus vocantur. Et gradus diuiditur in lx minuta et minutum in lx secunda et secundum in lx tertia que sequuntur usque et quinta ascendendo usque ad infinita. Et sex ex hiis signis sunt septentrionalia a linea equinoctiali, scilicet ab initio arietis usque in finem virginis, et vi meridiana, scilicet ab initio librae usque in finem piscium. Et vi ex illis dicuntur recte ascendentia, scilicet ab initio cancri usque in finem sagittarii, et sex tortuose ascendentia dicuntur, scilicet ab initio capricorni usque in finem geminorum. Et tortuose ascendentia obediunt directe ascendentibus, hoc est duo signa que sunt unius longitudinis a capite cancri obediunt sibi ut gemini cancro, thaurus leoni, aries virgini et pisces librae, aquarius scorpioni et capricornus sagittario. Et duo signa que sunt unius longitudinis a capite arietis dicuntur concordantia in virtute ut aries et pisces, thaurus et aquarius, gemini et capricornus, cancer et sagittarius, leo et scorpio, virgo

[illegible]

significant vel secundum in elementis determinando ut infra videbitur [illegible] ponere
aliquod corpus superius significans aliud rerum in se continens et formis repletum.
continet planetarum specificans et quod signans imprimere possit. et hoc est nature
nobilioris et iuncto [illegible] superiori / vocatur hoc vero est octava spera
stellarum fixarum Et cum in se diversas [illegible] continet et [illegible] diversam
situationum planetarum cum [illegible] diversis dispositionibus / vere
est et diversas [illegible] ad omne [illegible] dispositionum / ad [illegible] omne [illegible] est dispositio

ad omnes [illegible] si tunc ad [illegible]
[illegible] nisi fortissime sit [illegible]
Ideo per quemcumque tunc superior
aut aliquod fortem influentiam
de egitur quot vult ponere diversas
rerum [illegible] et non [illegible]
ad suppositione orbis signorum
propter quod quinta suppositio est h
vera/ Unus autem orbis ille
signorum dividitur in 12 partes
[illegible] et non in alias ab
effectu [illegible] opere et ex effectu
eius influentia [illegible] et
quia omnis mixtorum spectat
et permanentia ad statum electorum
et [illegible] videri propter quod
principaliter ex statum corporum
signorum speculatum diu
[illegible] aut [illegible] aut
[illegible] deficiens/a
figura [illegible] elementa
ut in pluribus [illegible] domi-
nant et nullo plura [illegible] per
[illegible] corpora
[illegible] sufficientissime applicatur
[illegible] et corrumpitur / per quem
[illegible] fit motus ad generationem a
[illegible] et [illegible]
[illegible] applicatio ab ac
[illegible]
ad corruptionem [illegible] pluribus

et libra. Et vero medietas circuli que
ab initio leonis usque in finem capricorni / metas
maxima et est medietas solis quia sol in ea
habet [illegible] principatum sicut habent alii
planete in suis [illegible] Et alia medietas propter con-
fessiones [illegible] que incipit a domo solis
que sit maior estas que est ab initio aquarii
usque in finem cancri vero medietas minima / et
est medietas lune quia luna [illegible] in ea habet
[illegible] principatum sicut sol in maxima. et vero
prima medietas que est ab initio arietis usque in finem
virginis medietas calida / et alia que est ab initio
libre usque in finem piscium vero medietas frigida
Et vero prima iiii partes [illegible] que est ab initio arietis
usque in finem geminorum calida humida vernalis
puerilis sanguinea. et prima que est ab initio cancri
usque in finem virginis dicitur iiii calida sicca estivalis
colerica. et prima que est ab initio libre usque in
finem sagittarii dicitur iiii frigida sicca autumnalis
et melancolica et est [illegible] diminutionis
mediocris etatis et illa que est ab initio capri-
corni usque in finem piscium dicitur iiii frigida humida

per aliquam [illegible] meliorem / et ne [illegible] naturales [illegible] et per
tum fit motus ad destructionem [illegible] et hoc et alia multa [illegible]
[illegible] quia [illegible] non plura [illegible] sufficit elementa
ad generationem [illegible] corporum destructionem [illegible]
[illegible] et causa [illegible] / nunc [illegible] in [illegible] simplicibus [illegible]
[illegible] aliquo [illegible] signorum ad [illegible] elementorum ac
mixtarum [illegible] applicatur et [illegible] ad [illegible]
et elementis ad [illegible] mixtarum [illegible] est [illegible] quod non plura
nisi tria requirit ad hoc ut [illegible] mixtum [illegible]
ad quas [illegible] resultat [illegible] stabilis [illegible] instabilis

fluitaret successio mutacionis, tum in quo renditur elementi forma abstrahi-
tur per quem mutator tum natura [illegible] succedit in naturam alterius
elementi sicut quis potest intelligere in consideracione lune. Nec est autem ge-
[illegible] quod potestas lunae sit inceptor generacionis atque destructionis quia elementa in
se educta [illegible] nec venirent ad sui naturam aut medium nec ma-
[illegible] in sui corrupcionem nec se in ipsa natura quaternaria possent
conservari, [illegible] autem luna prima natura graduum elementorum [illegible]
elementi eadem natura esset sigillata tunc et insufficiens ad sui generacionem
et [illegible] et corrupcionem quare necesse est habere aliquos motores
magis nobiles et activa potestate resulgentes quibus elementa in na-
tura propria fore tenent sive in quaternarum elementorum et alios qui has
fluctuantes mutaciones [illegible] gubernarent et qui tres tamen ipse
fluctuantes mutaciones [illegible] destructionem et divisam naturam elementorum disponerent. Igitur
mutaciones [illegible] et consortes motores [illegible] quia efficit [illegible] cause, et inter
tractam potestatem divisionem [illegible] in quatuor elementis et tres motores
destructores [illegible] elementa [illegible] appellande quod patet si [illegible] et
quo [illegible] motores gubernantes elementa et hoc consequuntur ut aut clamant
apparet quo quilibet motor agit in quolibet elementum sibi deputatum secundum
tria si [illegible] medium et tum [illegible]. Aries Leo et Sagittarius sunt genera-
et [illegible] in ignem elementum sed [illegible] quod aries agit [illegible] in
ipsum caliditate et siccitatem [illegible] motus nature
in [illegible] apperet ad agendum tum cum alio ut generent [illegible]
[illegible] et ut salvarentur species [illegible] generacionem [illegible] alterius
[illegible] et [illegible] destruentur species. Cum igitur aries est [illegible]
tempore [illegible] motus nature et non tum [illegible] ad faciendum semina germinare
et arbores flores frondes emittere et fructus producere [illegible] sol
est in illo signo [illegible] et [illegible] tunc [illegible]
[illegible] in [illegible] ignis [illegible] qui et [illegible] ignem [illegible]
quo ad primum tum, Leo agit in ignem per modum medii [illegible]
est in quo motus [illegible] fluitat primum tum seu destruentis unde
[illegible] ignem et [illegible] caliditatem et siccitatem [illegible]
et qua [illegible] motus nature ad tum [illegible] destruendi [illegible]
fructus arborum et folia maturescunt et declinat [illegible] ad [illegible] destructionem
[illegible] in [illegible] semina tunc germinant et aliqua ve-
[illegible] arboribus [illegible]
[illegible] augmentum et [illegible]
ad augmentum [illegible] et quod [illegible]
[illegible] agit in ignem [illegible] in eo quod
est signum ignem [illegible] ad destructionem [illegible] in aliud in eo quod ibi
[illegible] maturescunt
[illegible] infectus [illegible] est [illegible] motor [illegible] in elementis
tendentes ad putrefactionem et [illegible] est [illegible] sagittarius quod possumus
simpliciter [illegible] et in elementis [illegible] elementorum
[illegible] agit [illegible] tum mutatis ele-
[illegible] in ignem caliditate et siccitate [illegible]

que facit ad destructionem seminum et herbarum et ad complexionem earum et tamen
destructionem arborum foliorum quia tunc folia cadunt in hyeme / et ad lesionem
multorum animalium et ad occultationem multarum specierum et destructionem nec audent ap-
parere super terram; hoc est tamen et ultimum esse per quod signa agunt in ele-
unde anima quartum est ex situ planetarum et signa sunt nec illud ordinem / ele-
Terrea signa [illegible] tamen virgo et capricornus sunt terrea et agunt in terram elementum [illegible] / ordinem /
quia tamen agit imprimendo in illam frigiditatem et siccitatem terrae tamen [illegible] qui modo
do quod ipsa est terra inferior quae est minima ad generationem plurium rerum sensibilium et con-
generandum vegetabilium, quae agit secundum motum in terram. Virgo autem agit in terram
imprimendo frigiditatem et siccitatem, in ipsa temperatam et magis [illegible]. Capricornus destructionem
et sic illo fit motus naturae et et quaedam vegetabilia parant destructionem et dimi-
nutionem et cadunt herbarum folia et deficiunt / sed illud frigus et siccitas illa non
sunt dissipata quia ipsa est aqua infecta [illegible] et [illegible] non potest viride
nimium innotum a tempore unde et tunc quaedam germinant semina et conse-
nentur crescunt ideo agit secundum medium principaliter in terram et [illegible] in ele-
mentata. Capricornus tamen sibi deputatum in agendo terram secundum frigidi-
et siccitatem determinate dissipatas destruentes et mortificantes nec tamen [illegible]
generantur animalia aut movent ad motum generationis nec libere florent nec fructus
Aerea signa germinant secundum tempus hyemis imponit. Gemini autem libra et aquarius agunt
in aerem secundum diversitatem nam gemini agit in aerem elementum imprimendo caliditatem
et humiditatem temperatam et confortantem naturam / et quia agere in ipsum [illegible] statim con-
densitatem inducit et confortando calorem naturalem et aeris temperamentum in quo
gaudent individua specierum et facit germinare semina; cum principium / libra in
aerem agit caliditatem et humiditatem imprimendo recedente a nimio et tempera-
mento impressionis illum et facit ipsum convenientem et novum aliqualiter in-
ducit specierum habitus frondibus et seminibus et arborum fructus ingrossat ra-
pidius ut [illegible] / vnde in eo quod aliqua semina in terram ponunt et germinat
luctum obtinet. Aquarius caliditatem et humiditatem distemperatas et nocivas
invicem imprimit aeri quae primum individua multarum nocumenta et maxime
vegetabilibus et seminibus operatur destruendo in eis id quod ab aere accipiunt tempe-
Aquatica signa ratum / et vertit hoc signum in casum secundum tamen perfecta ex impressionibus quae
fiunt in aere, circa esse tamen completur in aere. Aquatica sunt cancer scor-
pio pisces quae agunt in aquam secundum tamen esse / cancer imprimendo frigiditatem et
humiditatem temperatam per quam fit motus naturae ad dulcedinem et nutri-
mentum quibus nutriuntur et vivunt animalia et ministrat ad motum esse
animalium et primo aquae. Scorpio in aquam imprimit humiditatem et frigiditatem
recedentem a temperamento, eo quod per eam fit motus naturae ad salsuginem et de-
clinat ad corruptionem versus finem ostingat et ad motum parum rebus
ministrat nutrimenti. Pisces infert aquae frigiditatem distemperatam et nocivam
per quam fit motus naturae ad destruendum alia et quasi necat vegetabilia propter
maturitatem et frigiditatem quam infert accidit pisces in aquam et sic in alteratione
extenuisset. Ex his concludunt quod natura mixti elementi [illegible] et disponens
causa consequentes nam ut est recipiendi qualitates et gradus quae presupponunt
in compositionem mixti non nisi tamen regent motoribus specialibus quo ad totam
secundum continuationem generationem et corruptionem / quorum primus motor mixti elementi
influit per modum principii ut nutriant et augmentet illud / secundo [illegible] modo
medius in parte augmentativa in parte destruens / tertius sicut ad destruendum
et in aliam naturam vertendo. Sic igitur, supplebuntur motores in [illegible] tamen sic
sic et simplicissima tamen tres motores mixti elementi sex [illegible] secundum deputati

et quibus surgit unius duodenarii signorum sicut dixerunt eam antiqui
sapientes scilicet arastelles albumazar et adimanus quod nullus philos
unquam fuit contendere inveniebant sub lunis ubi in omnia elementa opposita
sunt et quatuor elementa scilicet ignis terra aer et aqua et illa elementa indurandu erunt
et multis indurandis unum .a. terra scilicet plurimis et sunt unde
si terra in quatuor durum erunt sicut illa sunt
duodenarius est quasi perfectior aliis numeris

Destina feminis hyemalis flegmatica

Omnibus autem planetis erraticis qui sunt
in hiis signis non quod sit in eis sed sunt sub eis
i. in directo eorum / altior et superior omnibus signis
et omnium tardior est saturnus. Deinde Jupiter deinde
mars. deinde sol deinde venus deinde mercurius
deinde luna que est terre superior et omnium velocior
significat eam per rapt et candam dicere omnium
planetarum quod postea sit exponemus inferius in
sequentibus

Habent omnes planete in hiis signis potestates quas [i. dignitates]
per quas patientur, quod sit per naturam sicut hec domus, ex
altatio, trinus, triplicitas et facies. De hiis autem
quod prima sunt stabilimenta in loco quiescenti. Do-
mus hec sunt aries et scorpio sunt domus martis,
taurus et libra domus veneris, gemini et virgo domus
mercurii, cancer domus lune, leo domus solis, sa-
gittarius et pisces domus Jovis, Capricornus et aq-
uarius domus saturni. Septimum autem signum a domo
uniuscuiusque dicitur eiusdem planete esse detrimentum et
si duo signa fuerint domus unius planete, dicitur grat
datia in almantara, hoc est in cingulo quod latine
i. meo, et in ligata stricta et sic sunt zodiacum.
Signa autem in quibus planete dum intrant dicuntur
ab igneis quadrantibus et in natura dicte

sunt destinatione que detior et velior. quod sit
sub aerea esse per assimilatione, ita quod
et flexibile et ut esset agria in et huius
sit quarto post dualitatis sit recipere
stercoris que procedit dualitatem et est in
ibi permitandum aiete et ex terris taurum
extat quo circa nos possunt sapientes astrologi
inter autem quaternarios sit ab ariete iste quia
zodiacus incipit ab ariete / et unio illud

scilicet retinet in semetipsa plures ge-
nerantes [illegible] alt / com
ponentes et multiplicacion [illegible]
generatio et [illegible] et [illegible]
senarium et [illegible] et per casus precipue
melior / de [illegible] prima est
ordinata ignea in prima [illegible] hec terra
deinde aerea post [illegible]
est enim [illegible] aquea quod
elementorum de quibus [illegible]
valetes sunt signanda et [illegible]
per principalem [illegible] et [illegible]
illis querere enim [illegible] cum quod
elementis per tenuis que quod sunt non
[illegible] et [illegible] ut multis
nature ad generandum et generatio
et vivificatio et ita [illegible]
caliditatis ignee et [illegible] est
et ignea signa [illegible]
tenet [illegible] aut [illegible] et
vivificatio et stabilitas et ad [illegible]
quod fortis sit ad stabilitatem quod
debet [illegible] corrupti-
bilia in terris dicitur terra [illegible]
ut [illegible] est fortissima et re
[illegible] et [illegible]
sive [illegible] et [illegible] pera-
tissima et [illegible] stabi-
litate et [illegible] / propter quod
est apponitur signa terrea igneis
dualitatis aut sed corpore et flu-
xibilitas et ad ita naturam
a signis aereis quatuor sunt
post terrea signa et sic locata
usurpat [illegible] levis
sunt opposita [illegible]
sit ab ariete, i. et illa ponit
sunt, quod habet in [illegible]
parentia [illegible]
respiratur quare [illegible] procedit de-
signis / quare autem et igne
et sunt elementorum
ad ordinacionem facienda
per formam zodiaci sicut
signum ponitur aqua autem

Margin notes: II natura; de distinctione a planetis [illegible]; planete signis; ordo planetarum; planete [illegible]; domus [illegible] signis

augmentatur et effectus eorum quoniam ista sunt omnia naturae, et ali-
ud signum quod movetur ad gradum ut dictum est, et quibus temporibus sole
ibi existente assimilatur inventum quod est prima et potissima parte [illegible]
et signum illud primum et potissimum est et tamen cum ab eo omnia principia
anni incipit ab eodem / Item restat dicere quare signa vocantur [illegible]
[illegible]) Primo dicendum quia in eis locis quae dicuntur signa sunt stelle
ita ordinate quod si traheretur linea
ab una ad aliam resultaret
inde talis figura sicut est signum
animalis quod eorum partem [illegible] de-
nominat secundum Ptolomeum asserentem
per principium [illegible] cum [illegible]
incidere quod stantes sub equa-
tore videt animalia, nos
vero propter aerem turbulentum in
plagis longe ab equatore de-
clinantibus non possumus fiat
intueri complete [illegible] Alia
ratio quia sole discurrente sub hiis
partibus celi qualitas temporis assimila-
tur [illegible] proprietatibus animalium, ut
et nomina [illegible] animalium attribu-
imus eisdem partibus celi unde
dicimus primam partem dextram
[illegible] elongationem ab equatore
arietem, quia illud animal in parte
anteriori viget in posteriori vero
debile est, ita sol sub illa par-
te in parte hyemali parum
[illegible] [illegible] calidus et siccus
in anteriori autem in [illegible] parte
estatis magis viget [illegible]
sic aries toto hyeme ambulat
latere sinistro, estate vero dextro
ita sol tota hyeme declinatur
ad sinistram quia ad [illegible]
[illegible] estate vero ad superius
quod est latus dextrum [illegible], et ymago arietis est prona, unde signum ut
dicit Avencere [illegible] tamen quod [illegible] tamdiu [illegible] bonum
apparent, tamen quod sol est [illegible] in [illegible] sicut sic taurus ariete
declinat ad [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] solis generantur
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] amplectebat, sic sole ibi existente
[illegible] amplexatur [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tamen [illegible] est ab retrogradando ita sol ibi existens retrogradatur, rece-
dendo a nobis [illegible] [illegible] tropicum quod [illegible] In eo enim est

gratulari in eis dicuntur domus eorum [illegible]
sicut hic Saturnus dicitur intrare [illegible] gaudere dicitur
et Jupiter in Sagittario, Mars in Scorpione, Ve-
nus in Tauro et Mercurius in Virgine
Hec sunt exaltationes planetarum Sol exaltatur
in Ariete hic est in xix gradu eius, Luna in iii gradu
Tauri, Saturnus in xxi gradu Librae, Jupiter in xv gradu
Cancri, Mars in xxviii gradu Capricorni, Venus
in xxvii gradu Piscium, Mercurius in xv gradu Virginis
caput draconis in iii gradu Geminorum et cauda in
iii gradu Sagittarii / Item in vii a signo ab exal-
tatione cuiuslibet planete in ipso gradu erit eius descen-
sio, verbi gratia sol exaltatur in xix gradu Arietis ita
in xix gradu Librae cadit et [illegible] de [illegible] Pto-
lomeus autem post Arietem totum exaltationem so-
lis et tamen totum in exaltationem lune et solis
dicunt
Triplicitates vero sic distinguuntur, quod cum
tria signa quae in [illegible] videntur concordare faciunt
triplicitatem et eorum nomine vocatur triplicitas Aries
ergo et Leo et Sagittarius faciunt triplicitatem primam
quae vocatur [illegible] ignea masculina di-
urna calida sicca et similiter colerica sapore
amara [illegible] et hic triplicitas orientalis
cuius domini sunt in die Sol et in nocte

solsticium estivale. Quintum leo quod est animal forte calidum et valde ardentissime nature et implacabilis ire, sicut sol in eo existens causat fervorem in aere existens [illegible] propter quod dicit ypocras [illegible] canicule et [illegible] molestie sunt purgationes, canicula cum est stella in ore leonis. Sextum virgo quod est animal sterile et humide, ita est terra [illegible] cum inducta [illegible] produxit et producta maturat. Septimum [illegible] libra [illegible] cum librantur dies artificiales et nox, et adequantur frigus et calor. Octavum [illegible] scorpio quod est animal ore blandiens et cauda pungens et interius venenosum, ita sol existens in parte illa [illegible] frigora faciendo, et tunc gaudent [illegible] [illegible] ad [illegible] venenum. Nonum sagittarius [illegible] sagitte [illegible] tempestates gelua et nives emittuntur ab aere tamquam sagitte ledentes animalia et vegetabilia. Decimum capricornus [illegible] caper in pascendo [illegible] ita sol ab eo tempore [illegible] ascendit [illegible] et [illegible] capricornus est animal [illegible] frigidum siccum melancolicum. Vndecimum aquarius [illegible] aquosa aeris qualitate [illegible] incipit. Duodecimum pisces que omnia tunc in pluviis natare videntur.

Iupiter et eorum principes est in die ac nocte. Saturnus triplicitatis secunde est ex tauro et virgine et capricorno, que hec sunt signa feminina nocturna terrea frigida et sicca melancolica sapore acria meridiana, huius ergo triplicitatis domini sunt in die venus et in nocte luna, eorum principes in die et nocte est mars. Triplicitas tercia ex geminis libra et aquario, que hec signa sunt masculina diurna sanguinea occidentalia aerea sapore dulcia, cuius triplicitatis domini sunt in die saturnus et in nocte mercurius, eorum ergo principes in die ac nocte est iupiter. Quarta vero triplicitas fiunt cancer scorpio et piscis, que hec signa sunt feminina nocturna septentrionalia aquatica flegmatica frigida et humida sapore salsa, cuius triplicitatis domini sunt in die venus et in nocte mars, quorum principes in die ac nocte luna.

Quatuor quoque ex hiis signis dicuntur esse mobilia, scilicet aries cancer libra et capricornus, et iiii fixa, scilicet taurus leo scorpio et aquarius, reliqua vero iiii communia, scilicet gemini virgo sagittarius et pisces.

Et unumquodque

[illegible] signum dividitur in 30 gradus [illegible] tricesima pars signi [illegible] gradus [illegible] tricesima [illegible] pars [illegible] planetarum et [illegible] temporis et [illegible] dies [illegible] spacio [illegible] in 30 partes [illegible] signum Sol [illegible] partes 30 [illegible] signi [illegible] per unum diem [illegible] et [illegible] et luna [illegible] illa spera integra [illegible] uno die et nocte [illegible] temporis correspondet [illegible] celi et [illegible] facta est divisio signi in 30 partes [illegible] gradus [illegible] ascendunt vel descendunt planete in suo motu [illegible] [illegible] in celo [illegible] virtutes [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] occupat [illegible] signi in 30 partes et [illegible] signorum [illegible] gradus [illegible] in 60 partes [illegible] ad [illegible] et [illegible] partes [illegible] minuta ab uno [illegible] minuta in 60 [illegible] in infinitum [illegible] ascendendo [illegible] ad [illegible] descendendo [illegible] et in infinitum [illegible] decrescit in infinitum.

Et hec ex his ... et compat signa quintum ad declinacionem ab equinoctiali et verbi ex partes mutipate nomina aliquam per ... sepius ... sit aucs tamen sed ... declinantes a cingulo ... equator ad 1. stellas que ... per tarditatem motus dicuntur equales quod dicitur a septem et terra ... declinantes autem ab eodem cingulo partes que vocantur libra scorpius sagittarius capricornus aquarius pisces ad latus ... parte meridiei dicuntur meridionales ... equinoctialis vocatur eo ... sol ... firmamenti ... equale dies nocti ... regione habitabili et sub ... circulo ... et paradisus et ... aura

temperata ... frigiditas noctis ... caliditate diei per septentrionem ... Ex hac littera nota planete existentes in signis ... fortiores sunt quam in meridionalibus ... meridionalibus ... dicuntur alta. Cum enim sol est in illis operatur diem maiorem nocte et sic dies est pars nobilior quam nox ... fortiores sunt et eciam ... maiores ... apparet ... quam nocte ... signa ... meridionalis ... et stelle in ... meridionales ...

quia dicitur et media quod quando medium sol ... ... una ... et sextus ... quod quando sol est ... figitur in eodem statu persistat quia eo quod medietas illius erit ... et medietas alterius ... quando sol ... medium ... in ... hiemis et ver et quando ... figitur tamen equale quando vero sol medium ... sit ... dimidium veris et dimidium estatis ... de ceteris

... sextus ... aspicit tunc ante se et tunc post se quod est ... hic aspectus dicitur sextilis et est aspectus dilectionis et amicicie medie dicitur sextilis eo quod teneat sextam partem celi ... planeta ... aspicit eum ... in ... ante se et ... post se et aspicit ... ante se et ... post se ... hic aspectus dicitur tetragona radiacio eo quod teneat quartam partem celi ... et est aspectus discordie ... medie ... aspicit quintum signum ante se et quintum signum post se quod est nonum et hic aspectus dicitur trigona radiacio

Et hec ex hys signis dicitur ... in ... quibus ... hoc est ... pars equinoctialis ... ... zodiaci ... ascendunt ... zodiaci ... et illa signa dicuntur longe et tarde ascendencia ... ex ... capitulum ... obliqua ... partes zodiaci ... et velocis ascendencia ... partes temporis ... alte et ... hiemales ... ascendencia ... vero dicitur bassa et obediencia ... partes declinantes equaliter a capite ... equaliter distantes a ... obedit ... signa ... bassa obedit ... ultimo ... partes equaliter elongate ab ... in circulis equalibus et ... distantibus ... ascensiones ... equalibus ... gradibus ... equales noctes ... in ... et ... in signis et ... a maiori ... sol ... maxima

Et dicitur medie ...

eo quod quelibet pars celi teneat .i. lxx. gradus
et est aspectus concordie et dilectionis perfecte.
aspicit etiam septimum per oppositum et est aspectus
inimicitie et discordie perfecte. et si in hiis signis
ita se aspicientibus fuerint planete duo
se aspiciunt hoc aspectu. et si duo planete
fuerint in uno signo coniuncti dicuntur. Si vero
planeta fuerit in aliquo signo erunt radii eius
in signis illis que aspiciunt ipsum signum in quo fuerit
ut in exemplo. si fuerit mars in primo gradu arietis
et in primo minuto eiusdem gradus erunt radii
eius in primo gradu signi libre et primo minuto eiusdem
gradus et intelligitur de ceteris aspectibus.
Sunt quoque planetarum in signis termini vel fines
quia in unoquoque signo habent quinque planete terminos
seu divisiones certas dispositas. Nam ab initio
arietis usque in vi. gradum eiusdem est terminus Jovis et
a vi. usque in xii. terminus veneris et a xii usque
in xx terminus mercurii et a xx. usque in xxv. terminus
martis et a xxv. usque in xxx terminus saturni Et
per divisiones istas graduum et terminorum
incomodum est graduum descripsimus eos
in tabula ut levius [illegible] opus

non sit [illegible] nature pars celi que est a leone in capricornum vocatur [illegible]
sinistra, maior enim virtus et potestas stellarum apparet in illis signis quam in aliis sin[illegible]
[illegible] in signis [illegible] attendi convenit ex natura signorum ut leo calefaciat
et [illegible] calorem a stellis [illegible] et sic videmus per stellas [illegible]
humane inhibere [illegible] firma [illegible] in libra [illegible] illud signum sit [illegible] per
naturam [illegible] quia in [illegible] medietate [illegible] sunt stelle de galaxia de natura
[illegible] pro luna in eadem medietate libre [illegible] inhibere [illegible] Et quia
in prosideratione qualibet magnum fundamentum est notitia stellarum fixarum
et earum virtute existentium in
zodiaco, quarum pro eadem notitia
ponam doctrinam generalem iuxta
[illegible] antiquorum sapientum
discurrendo totum zodiacum
Unde stelle que sunt in capite
arietis sunt de natura martis et
saturni et sequuntur quia sunt mutantes
[illegible] et mutatione de caliditate
in frigiditatem, et que sunt in
ore eius de natura mercurii
que vero sunt sub pedem posteriorem
de natura martis. Stelle sub
[illegible] tauri de natura veneris et
tendentes ad naturam saturni et quo
sequuntur quia sunt infrigidantes et
humectantes. Gallina
autem cum pullis sunt habent com-
plexionem lune et martis, et hee
stelle sunt pliades. Stella autem
[illegible] rubea que sub caput [illegible]
de natura martis, et aldebaran [illegible]
sup pedes geminorum de natura
mercurii inclinantes ad naturam ve-
neris. lucide in [illegible] de natura
sat. in capitibus gemellorum
due sunt lucide magne, et vocat
illam que est in [illegible] est [illegible]
mercurii. et alia meridionalis
[illegible] sunt martis et in
grecia dicitur [illegible]
autem Afflalon, quam [illegible]
adaiband, due que sunt in pe-
dibus cancri habent virtutem mercurii.
et parum mart. que sunt
in pectore habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habent virtutem mart. et lune
et due que sunt [illegible] [illegible] [illegible] et dicuntur duo asini, habent virtutem
mart. et solis, et ascendunt [illegible], due in capite leonis habent vim sat.
et parum mart. et 3. stelle in collo leonis vim saturni et parum mercurii.
et lucens in corde que dicitur rex et est in ecliptica habet vim mart.
et Jovis, que autem sequuntur genua leonis de natura veneris, et que est in
cauda saturni et veneris habet vim. Que sunt in capite virginis et sub
[illegible] [illegible] [illegible] de natura mercurii et inclinat ad martis naturam, lucida
in ala [illegible] de natura saturni et mercurii. que sunt sub [illegible] de natura mercurii
inclinantes ad martis naturam. Que sunt [illegible] [illegible] de natura Jovis
et mercurii. Stella autem in medio [illegible] hesperus [illegible] de natura sat. et mercurii [illegible]

sunt in pedibus mcu. et mart. stella vero lucida in scorp. de natura mart. et inclinatur ad naturam sat. lucida vero in pectore, que dicitur vultur marcus, estimatur esse de natura mart., et est una ex illis que sunt ibi, et illa coloris rubei. .. stellarum lucida (et est cor scorp.) que sunt in pectore sagittarii, que sunt sagit. habent naturam sunt mart. et lune, et que sunt in arcu et ipsa de natura Iovis et mart. mart. sed que in pedibus eius de natura Iovis et sat. Que vero sunt quadrate sub caudam suam de natura satn et mcu. que sunt sub nasum

Aries	Iupit 6	veng 6	mcu 8	mars 7	sat 7
		mcu 6	iupit 8	sating 7	mars 3
taurus	veng 8	impit 6	veng 7	mars 1	sat 6
	mcu 6				
gemini	mars 1	veng 6	mcu 6	iup 1	sat 8
cancer	impit 6	veng 7	sating 1	mcu 6	mars 6
leo	mcu 1	veng 10	iupit 8	mars 1	sat 2
virgo	sating 6	mcu 8	iupi 1	veng 1	mars 2
libra	mars 1	veng 8		impi 7	sat 6
scorp.	impit 12		mcu 8		
sagit.	mcu 1	veng 7	mcu 8	sating 7	mar 8
		impi 1	veng 8	sating 8	mar 8
capricor.	mcu 1	veng 6	impi 1	mars 7	sat 7
aquarius					
pisces	veng 12	impit 8	mcu 3	mars 9	sat 2

capric. de natura mart. incli- nantes ad venerem, que sunt sub ventrem et pedes de natura mcu. et mart. que autem sunt in cauda sunt opinio satn et Iovis. Que sunt sub humeros aquarii et manum sinistram de natura sat. et mcu. et que sunt in cursu aque seu effusores aque de natura sat. et parum Iovis. Que sunt in capite piscis me- ridionalis habent opus mcu. et parum sat. Que autem sunt in corpore piscis et spina sunt ventrem Iovis. et parum sat. lucida que est inter pisces supra ligamentis de natura mart. inclinant ad mcu. que sunt in cauda sunt opus sat. et parum mcu., et hec est duodecima et ultima signa. hec vero omnis stellarum deligentur de consideratione in signis et habita notitia planetarum in suo splendore, sunt et stellarum, quarum ille assimilant in colore planete naturam retinent, et stelle de natura Iovis aut veneris fortune sunt et lune, de natura mart. et sat. infortune et utrumque malicie. Solis aut lune et mcu. tenent medium. Certo utitur in signis alteri a planetis illa convenientibus. Unde utitur similibus planete signa, et nunc dissimilis delectatur. a lune in cap. datur maxima vim solis, et opposita pars signi vocatur minima, quia dicit natura respectu lune sit meli... et ...

· Et nunc egyptiorum et duc exnetis

q Uidelicet aut proponit extremos tamen eo quod dum triplicitas sunt fortiores in unitione quia sunt unitatem et quia nulla discordia est in triplicitate sit et in hec in proponit et dum tamen sit in dure- tione fortiores

f Quare autem sic fiunt hec vnumquodque signum dum in tres partes et hec vnaquaque pars ex x gradibus constat et vocatur facies quarum minima est a principio signi arietis prima ergo facies est a principio arietis usque in x. et data marti secunda usque in xx. et data soli qui succedit ei in circulo velocitas tertia usque in finem predicti signi et est veneris. Vide signum confortatur ab eadem planeta, et delectatur (et hoc tangit littera cum dicit) inchoat a lune in cap. datur maxima vim solis, et opposita pars signi ... sol. fere insensibiliter ... et ... mensura ...

Et: illa meditus

... et luna mediatas ab ariete in finem ... comparatur caliditati quia sole ibi existente tempus fit calid. et ... a libra in pisces frigiditati quia ibi frigus ... calorem, et ...

Et rotulir illa quarta

... quatuor que ... tempora anni et ... quatuor partes celi tempus per ... unde prima quarta sit ab ariete

in yeme est calida et humida sicut prima etas aialium est humida / et in vere calor dissolvit humiditatem congelatam in hyeme / et sicut secunda etas aialium est calida et in estate sol accedit ad cenit nostrorum capitum / sic patet a cancro in virginem causa horum proprietates / secundo de eius complexione spondeo similiter licam ex hac licet propter hoc quod diverse testimonia plurimis tempore veris aut autumni maiores sunt efficacie / et hoc propter vapores humidos assistentes qui tunc in estate aut hyeme propter eorum consumptionem desiccationem et congelationem

postea facies tantum de numero quod venerit sicut succedit et ita usque in finem signi. Deinde ergo habueris quot gradus in alio signo et volueris ex eis facere planetarum sicut sume ab initio arietis signa usque ad signum de facie volueris sive scit triplicata eam et quod fuerit adde si quot preterierint ex faciebus illius signi eius facie volueris scire et proice a planeta que est dominus faciei primi signi arietis que est mars secundum successionem illorum septem / et 1 planetarum et quot remanserint usque 1 una a marte per successionem planetarum et quod fuerit fuit ea / postea facies illius signi. Deinde sunt gradus usque in x gradus eiusdem signi illius apud quem finis fuerat unus et a x usque in xx alterius planete qui ei succedit / et a xx usque in finem signi alius qui ei succedit in eis x fuerit ex signo erit ex facie ipsius planete / Deinde est ratio facierum dividendum ab aliis decanis

e t quia invenire decem terminorum de planetis planetarum in signis quod sunt domus exaltationis triplicitatis et facies nunc ergo terminos de terminibus

et an earum positio habeat aliquam rationem naturalem eum videatur sufficere de lumine celi stellati ad eorum generationem et corruptionem propter influentias planetarum esse de ... earum / in eo Item dubitatur circa motum eorum sit contra firmamentum et an hoc generat rationem naturalem quia videtur quod unus sufficeret eum ad unum motum omnes alii reducuntur / Postea dubitatur an ordo planetarum quem fecit fecerit fiat ex aliqua causa et videtur eum quoddam solem inter eos ... posuerint / et an eorum 1 positio sit superflua ... specialiter de quibus dubio accidente circa hanc lectionem dictam esse plures doctores ponam aliqua dicta sententia recollecta ex quibus apparebit solutio dubiorum / Pro quo advertendum quod primum est circa ordinem figure

postea hic dicitur quod influentia martis nocima multo maior est virtus in estate propter quem luxuria est cum natura martis quam in vere et propter resistentiam temporis et humiditatis tunc excitatur delicta et in autumno contra influentia martis cum sit postea plus mittit coleros et melancolicos quia illi facilius disponuntur per causas propter contrarias qualitates quam flegmatici et sanguinei propter qualitates apparentes que non de facili a dicta influentia mutantur / ut sequitur quod pestilentiam vagem in estate vel plerisque licet quibusdam non intelligentibus nam solaris virtus fore impossibile secundo de influentia aliorum planetarum laudatur quod semper proportionaliter ad tempora et hec etates / et hec dicta ... de quibus in principio

Omnibus autem planetis

hic ponit ordinem planetarum exponens quid sit planetam esse in signo / Circa hanc lectionem aliqua dubia circa quorum an ... ordine planetarum 1 ... ponat

[illegible] q̃ pſſion octaue celi eſt neta ut illud omnibus rebus mixtis figuras
imprimet et formas varias que a ſtellis animate videntur aliqui et
[illegible] ſecundum ipſa ſignat et ymagines ſtellarum fixarum Sed quia ſtelle
[illegible] et fixarum materia non [illegible] niſi in re mixta et unita per quandam
elementorum ſint ipſo non eſt niſi in eo quod efficitur Ad
[illegible] primum aut primo loquitur ſoliditas et conſiſtencia que eſt [illegible] ſoliditatis
et ſanitatis ſecundum quid prima motus ipſa ſaturni que ipſa ſui ſoliditatem et ſanitatem
manet elementa ad mixtum

ſen d' ſaturnus eorum i ipſi nam dicitur domus
[illegible] i ſaturnus et dicitur exaltationis [illegible] et dicitur
triplicitatis tria et dicitur [illegible] duo et dicitur ſaturni
una [illegible] go ex hiis nimo ſaturnus pla-
netarum q em magis [illegible] i nimo magis
[illegible] i ſaturne et [illegible] promit tunc tripli-
[illegible] volunt ut dicitur tunc fortior ſit duo [illegible]
[illegible] iam expoſuimus i quo [illegible] [illegible] [illegible]
eius de tali re [illegible] dederunt [illegible] dicentes
[illegible] plana cum ſint i [illegible] domo ſua eſt ſilis
viro i domo atque dominatione ſua
et cum ſint i exaltatione ſua eſt ſilis viro i
regno ſuo atque gloria et cum ſint i [illegible] ſuo
eſt ſilis viro inter parentes ſuos et regnatores
atque gentes et dum eſt i [illegible] ſua eſt ſit viri
i honore ſuo et inter auxiliatores ſuos atque
miniſtros et cum ſint i facie ſua eſt ſit viri
i magiſterio ſuo hee ſunt [illegible] [illegible]
planetarum [illegible] i ſignis et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] in ſignis ſunt [illegible] [illegible] q dicitur [illegible]
[illegible] virgo gemini libra aquarius et [illegible] metalis
ſagittarius [illegible] [illegible] ymagines i celo

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſimile
et [illegible] [illegible] ea applicat
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et iſta ſpera ſaturni neceſſario
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eſt ſuperior [illegible]
[illegible] mixto [illegible] eſt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] aut ſol eſt
ſuperior eſt [illegible] et [illegible]
[illegible] ea que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible]
[illegible] celi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] in natura [illegible]
eſt [illegible] elementorum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ſaturnus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia ſi in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ad quod
[illegible] [illegible] ſaturni ad [illegible]
ut ſint [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] in elementis et hoc eſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] calefat et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] eſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod eſt [illegible] ea [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] caliditatem et applicatio [illegible] vel ſole [illegible]
ad [illegible] [illegible] antiqui [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia in [illegible] non [illegible] calidi [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eſſe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] eſt ſpera martis que [illegible] caloris [illegible] et illa [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] et [illegible] ex caliditate [illegible] [illegible]

[illegible] generabilium et corruptibilium ad formam/ [illegible] intelligencie/ [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] qualem [illegible]
[illegible] disposita per [illegible] planetas [illegible] tendit
[illegible] ad [illegible] virtute [illegible]
[illegible] est [illegible] opus/ et ob
[illegible] et ipse est [illegible]
[illegible] Albumasar/ [illegible]

ad ymagines hominum signantur/ hec quasi
dicuntur pulcritatis vocis humana/ hec quasi vi-
gent cum finiunt in oriente/ et que dicuntur a-
lata humana i. gemini virgo piscis/ que quadrupe-
dia i. leo et sagittarius/ et que domestica
ut aries taurus capricornus et hec viget
cum finiunt in meridie ut virgo capricornus
et aquarius viget cum finiunt in septentrione/
et ex signis que sunt vitiosa et tortuosa
ut aries taurus cancer scorpio et capricornus
et que ex hiis dicuntur plurium plures humana i.
cancer scorpio piscis et hec viget cum
fuerint in occidente et que sunt sterilia i. gemini
leo et virgo et que sunt pariunt filios hu-
mana aries taurus libra sagittarius capricornus
et aquarius et que dicuntur multum luxuriosa i.
aries taurus leo et capricornus et ex signis
que dicuntur dimidiam vocem humana. illa scilicet que
formantur ad ymagines animalium balancium
et rugientium ut aries taurus leo capricornus
et ultima pars sagittarii/ et que sunt voce carentia
ista scilicet que formantur ad ymagines animalium
voce carentium ut cancer scorpio piscis

Albumasar [illegible] per [illegible] sol et luna
et hec planete [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] influunt. [illegible] ♀
ad generationem animalium requiritur [illegible]
[illegible] radicale [illegible]
[illegible]
[illegible] disponunt [illegible]
[illegible] et [illegible] influunt
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et qualitate
[illegible]
[illegible]
planetas [illegible] ☿
[illegible] Ptolomeus [illegible]
[illegible] a sole [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] planetas [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
statuit et ordinavit [illegible] et [illegible]

Habent quoque planete

Et unumquodque signorum habet propriam similitudinem
in hiis que fiunt ex tercia sive mori-
bus hominum seu etiam et regionum
Aries habet ex corpore hominis caput et faciem
et ex regionibus babel .i. babiloniam et per-
siam et arabiam et falastim .i. palestinam
Taurus habet arbores que plantantur, et ex corpore
hominis collum et gutturis nodum, et ex regio-
nibus ro Ezemeth et Almechijm et
Aracat. Signum generosum et largum bonum
animi habet et ex corpore hominis humeros et manus
et ex regionibus Jugem et Armeniam
Marrabiem et Egiptum et barcha. Cancer
habet ex arboribus eas que sunt breves longitudine
et ex corpore hominis pectus stomachum costas
splen et pulmonem, et ex regionibus Ar-
meniam minorem et orientalem plagam
Chorathem et archijm et habet partem
i. barach et arabigemen, Leo habet ar-
bores precas validas ... et multe an-
gustie ac estiue, et habet ex corpore hominis cor
latera et dorsum ... et ex regionibus

lunaria ut sol et luna innuit [illegible] domus scorpii et alteri qui [illegible] [illegible] et eius spera est [illegible] marte et innuit lunaria ideo [illegible] duo signa tenentur [illegible] que [illegible] domus lunarium [illegible] [illegible] et quia [illegible] numerus [illegible] per motum [illegible] per. 25. [illegible] ita domus sua non [illegible]

Armelsum usque in fines regionis habitabilis
Virgo est quoque sicca et sterilis et est larga
boni animi. habet ex corpore hominis ventrem et
intestina i. intestina. et regionibus Argi
vantica et assen que est inter ita plum
et effraten et insula que est hispania
libra est arbor pretiosa et est larga boni
animi. habet ex corpore hominis dorsum lumbos ingui-
na ventris umbilicum pecten et veren-
da. habitat Italia et natos et ex re-
gionibus terram romanorum usque ad gotos et quod suc-
cedit eis fines usque ad asiam et ad fines
Ethiopie Begesten et Barach / Scorpius
est arbor longitudinis et est largo boni animi
et habet ex corpore hominis testiculos vesicam ani
et femora / et ex regionibus helchugeth et
arabiam et fines eius usque in Algemen / Sa-
gittarius ingeniosus et callidus. habet ex corpore
hominis femora et ex regionibus Ethiopiam
et terram Arabum que est India Capricornus
boe vite naturaliter [illegible]

[illegible] et martis [illegible] domus lunarium [illegible] et quia venus temperata est nam ex amicando sunt et duo domus martis [illegible] libram et taurum et amicabilis [illegible] elongatur a sole [illegible] ad ma- [illegible] a domibus lunarium sed [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] domus solis [illegible] elongatur ad [illegible] [illegible] non [illegible] sole [illegible] [illegible] sol [illegible] [illegible] domus [illegible] luna [illegible] et femina [illegible] virgo [illegible] est domus lune [illegible] et luna [illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] Septimum [illegible] a domo [illegible]

Septimum autem signum

[illegible] quod planetarum [illegible] in domo sua in magna est virtute [illegible] planete [illegible] natura signi [illegible] et [illegible] et planetam [illegible] septimum signum [illegible] ab illo signo [illegible] virtutis detrimentum [illegible] sol [illegible] [illegible] [illegible] planete [illegible] regulam [illegible] per [illegible] et si duo [illegible] domus [illegible]

Et si duo signa fuerint

[illegible] duo signa que sunt domus [illegible] planete [illegible] in almanaria [illegible] a domibus [illegible] lunarium que signa [illegible] zodiacum qui est [illegible] et meridionalia et [illegible] [illegible] zodiacus equinoctialis [illegible] domus martis [illegible] scorpius [illegible] distans a domibus [illegible] lunarium [illegible] lineam [illegible] a domibus [illegible] in signa [illegible] planete [illegible]

Signa autem in q

[illegible] planete domus [illegible] [illegible] [illegible] et hoc [illegible]

planetarum et domus eorundem

Hec sunt exaltationes

tero in regno suo et gloria sua et honore in terra sua. Et ostendit secundum omnium dicitur ... planetarum in signo ... Sol enim cum sit in ariete ascendit radios et maneret virtutem ad ... et quia astrologus ... virtutes et dignitates in terra ... in ariete incipit dies prolongari et crementum virtutis naturalis ... igitur dominium nature sol ... dicitur ibi exaltari propter similes proprietates. Et libra est ... solis quia ... Et quia saturnus est contrarius soli in natura sua et domibus ... ubi sol cadit ibi saturnus exaltatur sicut in libra. Et in luna ... sol in ariete ... incipit ... apparere in tauro. Ideo taurus est exaltatio lune et signum oppositum ... Et quia ... est signum ... ideo est exaltatio ... et capricornus ... quia mars est ardens per naturam et contrarius ... in capricorno magis ... ad ... casus ... capricornus est exaltatio martis. Et pisces est honor veneris quia naturaliter ... et maxime in piscibus ... virgo est ... veneris. Et ...

Hec sunt exaltationes planetarum, ut hic habetur, et licet quod honor solis et gloria est in ariete, exaltatio eius comparatur tamen aut est exaltatio et ... licet ... Et postea ... et sol cadit in libra et ... planete. Causa aut exaltationis est ... super terram populatam mittendo ...

sunt ex toto hor(um) gemina et ex regionibus babilonie usque ad duo maria et usque ad Alinth que est India. Aquaria sunt ex toto horis a geminis usque ad insulam et ex regionibus Alkupha et partes eius et partem terre Egipti et occidentalem plagam terre, persis ... et ... quinta ... lous sunt ex toto hor(um) pedes et ex regionibus Thabegea et septentrionalem plagam terre et ... in Romanie usque ad Assen et ... insula et egiptum ... et Allexandriam.

Et si quid significaverit planete dolorem sive in regione signi membrorum, ... de doloribus planetarum in signis et que dolores in membris hominum planeta in aliquo membro signa faciet et ... ab ariete. In ariete saturnus ... pectus, iupiter ventrem, mars caput, sol ... venus pedes, mercurius crura, luna genua. In tauro saturnus ventrem, iupiter dorsum, mars collum, sol genua, venus caput, mercurius pedes, luna crura. In geminis saturnus ...

Triplicitates ...

Ex hoc habetur ... est ... quando ... signa ... domini ... aries leo et sagittarius ... ab ariete in leonem et a leone in sagittarium et ... sanguinis ... et sunt ... in celo ... signa ... gubernat ... aries leo et sagittarius ... sol et ... iupiter ... planeta dominus est in sua ... honore

et non amplificatores et in hac dicto discordat ptolomeus ab albumasar quod dicit coniunctionem item secunda coniunctionis et 3. et 4. cum sint quibus nata patent in textu Et 1e coniunctiones ponuntur in 2o et elementa humores elementata in sua non essent separata et ut ordo essent in unum formata et si aliter posuerit esset inferius altius et equalibus ut omnia essent in mensura et pondere sed sic coniunctiones posite sunt quod melius excogitari non possent

Regulam tertiam secundum coniunctionem quando aliquod signum prime coniunctionis cecidit in ascendente hora coniunctionis vel oppositionis solis et lune in hyeme temperatur signis sed non in estate sit calor excessive et maxime si dominus illius signi fuit positus in signo eodem vel in aliquo angulorum apparens ipsum ascendens Secunda regula secundum coniunctionem quando aliquod signum ex eadem cadit in ascendente hora coniunctionis aut oppositionis solis et lune in hyeme et maxime cum capricornus sit signum maximum et frigidum si saturnus fuit in ipsa statione Tertia regula quando aliquod signum ex ea est ascendens hora coniunctionis vel oppositionis maneret bene in eadem luminaria et disponunt eorum naturam illius coniunctionis Quarta regula quando signum ex ea fuit in ascendente hora coniunctionis vel oppositionis primum est de pluvia in isto mense cum ab 1a coniunctione et venus et luna maxime augmentatur pluvie et vult albumasar invenire in libro septem de pluviis quod sic nuncupat Jacob alkindi Et in quantum invenit percipitur an intrante sol in aliquo istorum sint de signis pluvie et dominus signi ipsius appareat in medio descendet pluvia et sunt climata vel humiditas et pluvia usque ad habundantiam et accipe hanc experientiam quando ascendens hora coniunctionis est signum aquaticum et luna an oppositum intrat de die qua intrat luna in illum

ventrem Jupiter vereda et que succedunt mars pectus Sol renes Venus collum Mercurius caput luna femora In cancro saturnus vilia et eius succedentia Jupiter femora mars pectus Sol pedes Venus brachia et humeros Mercurius oculos luna caput In leone saturnus vereda et eius succedentia Jupiter genua et femora mars ventrem sol caput Venus cor Mercurius humeros et guttur luna collum In virgine saturnus pedes Jupiter genua et eius succedentia mars ventrem sive vereda Sol collum Venus ventrem Mercurius cor luna humeros In libra saturnus genua et succedentia Jupiter oculos mars vereda et succedentia sol humeros Venus caput Mercurius ventrem luna cor In scorpione saturnus cavillas et succedentia Jupiter pedes mars caput brachia et femora sol cor Venus vereda et succedentia Mercurius dorsum luna ventrem In sagittario saturnus pedes Jupiter renes et caput mars manus sol ventrem Venus femora et brachia

signum quod ascendebat hora coniunctionis in illo incipiet pluvia et pluet admodum tunc quando luna moratur in illo signo Et simili intellige de aliis coniunctionibus secundum naturam illarum Et dicit albumasar loco preallegato quod debes scire quod magis vere si hora coniunctionis aut oppositionis in uno angulorum ascendit hoc illius de quarta sicca et sicca sunt unde in frustrationem pluviarum destructionem accidet et considerans hora et situs climata et regiones et similia sepius cum occurrit plus nimium et largiter per grossitiem aeris et vaporum inferiorum in septimo climate quam sexto et in locis paludinosis quam planis sic de aliis etc.

Regula ad de pluviis ex hac est semper quando per mars de scorpione venit asparat

nubilis remanat sicca [illegible] quasi semper venus luna [illegible] in libro [illegible]
[illegible] ... sicut [illegible] plurimis [illegible] alias [illegible] secundum [illegible]

Quartus: [illegible]

[illegible] planete [illegible] que sunt signa mobilia et [illegible] et que sicca [illegible]

[illegible] ptholomeus [illegible]

[illegible] in signo [illegible] luna [illegible] ... luna sit in augmento [illegible] ... et [illegible] dicitur [illegible] ... et [illegible] dicitur [illegible]

[illegible] in signo [illegible]
[illegible] que volu[illegible]
[illegible] mutat [illegible] in signo
mobili luna [illegible] sicut est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mobilia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur de signa

Aquarius cor. luna dorsum In capricorno
sat. capt et pedes Jupit gemma et odor.
mars cena et thesaur. Sol dorsum venus
femora et cor mercur. vereda et sinistra
luna secura In aquario sat. capt et collum
Jupit pectus et pedes. mars cor. sol vereda
et sinistra. venus gemma. mercur. secura et
cor. luna vereda In pisce sat. thesaur
bestia et collum Jupit cor et capt mars
vetera. sol secura. venus collum et dorsum
mercur. cena. luna secura

Unde [illegible] in unoquoque signo gradus qui sunt masculi
[illegible] dicuntur [illegible] ab initio arietis usque in 8 gradus
dicuntur esse masculini et ab 8 in nonum [illegible]
a nono in 17 masculi et a 17 usque in 22 [illegible]
et a 22 usque in fine arietis masculini quos
deinceps [illegible] sic desperasse [illegible] et modo
pingam in tabula ut levius reddatur
opus deo annuente Sequuntur signa
Et in unoquoque [illegible] signorum sunt gradus qui
lucidi et gradus qui dicuntur tenebrosi et gradus qui
dicuntur fumosi et gradus qui dicuntur vacui dicuntur

Hic in generali determinat de
quolibet aspectu Nota aspe-
ctus in proposito dicuntur quas
certe distancie planetarum
in quibus se notabiliter [illegible]
iuvant [illegible] planete
vel impediunt et dicuntur
[illegible] radiacio [illegible] aliter
sumpta ut dicetur inferius
Distancia autem aspectuum [illegible]
de est potius [illegible] in astrologia
quam [illegible] in physica [illegible]
aspectus seu distancie [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] aspectus quod [illegible] planete
non [illegible] sed [illegible]
[illegible] aspectus [illegible]
distancia [illegible] celestium [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] distancia [illegible] et medie [illegible]
[illegible] et [illegible] calida [illegible]
[illegible] planete [illegible] ut venus et Jupiter [illegible]
[illegible] seu tetragonus est distancia 90 gradus [illegible]
et iste [illegible] aspectus medie [illegible]
in sua qualitate et in [illegible] signa [illegible]
[illegible] et [illegible]
venit ad 4 aspectus [illegible] et [illegible] in 90 [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ab [illegible] aspectum [illegible]
[illegible] Albumazar in [illegible] [illegible] [illegible] in luna

tetragonisat .i. 4to aspect aspectu martis ut est cantu, et potest idem experimentum dicere quod quando tempore in mutationibus aeris, et videbis quod luna in aspectu suo cum marte considerans mutationibus ut nobis vereverunt (?) quod illa quae aspexerat tamen in quarto tempore erat mars et luna ... in leone et tetragonisabat martem. illi autem dixerunt ... et aberant, et ego eos diu considerare illa voluntate et quando ... fuit per latores, et ab ...stulerant eos latores quattuor ... Aries ...

Aries	m 8	ff 1	m 6	ff 1	m 8	
Thau	ff 7	m 6	ff 6	m 8	ff 3	m 6
Gem	ff 7	m 11	ff 6	m 8	ff 8	
Can	m 2	ff 6	m 2	ff 3	m 11	ff 8
Leo	m 7	ff 3	m 3	ff 8	m 10	
Virgo	ff 8	m 8	ff 8	m 10	0 0	
Lib	m 7	ff 10	m 7	ff 1	m 3	
Scor	m 8	ff 10	m 3	ff 8	m 7	
Sagi	m 2	ff 3	m 1	ff 12	m 6	
Cap	m 11	ff 8	m 11	0 0	0 0	
Aq	m 7	ff 10	m 6	ff 8	m 2	ff 3
Pis	m 10	ff 10	m 3	ff 7	m 2	

cum tenebrosi ab initio arietis usque in 3 gradum, et a 3 in 8 lucidi, et ab octavo in sedecim tenebrosi, et a 16 usque in xx lucidi, et a 20 usque in 28 vacui, et a 28 usque ad 29 lucidi, et a 29 usque in finem arietis vacui, de quibus faciemus tabulas si deus voluit

Aries te 3 lu 7 te 8 lu va 4 lu 7 va 1

Thau lu 3 lu 4 va 7 lu m 7 lu 8 te 2

Gem lu 4 te 3 lu 7 va 4 lu 6 te 7 va 3

Can lu 12 te 2 va 4 fu 3 lu 8 va 2

Leo te 10 fu 10 va 7 lu 4 0 0 0 0

Virg te 7 lu 3 va 2 lu 2 fu 6 v 4 te 4

Lib lu 7 te 7 lu 8 te 7 lu 6 v 3

Scor te 3 lu 7 v 6 lu 6 fu 2 v 7 te 3

Sag lu 9 te 3 l 1 lu 3 lu 1 0 0

Cap te 1 lu 3 fu 7 lu 6 te 3 v 3 te 7

Aq fu 4 lu 7 t 4 lu 4 va 4 lu 7

Pis te 6 lu 6 t 6 lu 4 va 3 lu 3 te 2

Cum autem aspectus est distans per 120 gradus qui faciunt tria signa, et hic est perfecte amicitie quia huius signa faciunt eiusdem (?) triplicitatis, et quasi signa sibi se appetentia quia sunt in natura et qualitatibus. Oppositus aspectus est distans corpore ab alio per 180 gradus, hic est signum directe oppositum, et ideo est pessimus, et maxime si planete sunt contrarie qualitatis; Coniunctio autem est cum planete sunt in eodem signo cum aliis. Nota aspectus ipsi sunt computandi (?) in gradibus zodiaci, sic hic autem accipit alios aspectus ... decimus gradum quem ipse dicit decimi ... de quibus in sequentibus, ... aspectus accipit ... gradus ... similiter est et Ptolomeus et si una planeta est in ariete et alia in geminis, et obtinent ascensiones tantum distare quantum est in parte ab ascensionibus ... signis quae sunt in oriente et sic remotis 60 gradibus ... aspexit se aspectu 60 sive dicitur sextilis. Nota aspectus secundum est ... videtur ... conveniat ... sed ... planete.

Radium vero planete

Vero proiectio radiorum sumitur ex aspectu signorum in zodiaco. Nota quod aliqui accipiunt proiectionem radiorum in ascensionibus circuli directi et quod planeta suos radios mittat ... in medio celi ... angulo ... ascendentis ... gradu orientis fuerit ... ascensiones circuli obliqui ... Cum autem non fuerit in ... horum ... accipiunt ... Ptolomeus accipit radiationem in gradibus ... Abraham Avenezre dixit

[illegible]

Sunt quoque pla[nete] [illegible]

Et in signis quorum sunt gradus qui dicuntur putei in quibus planeta sunt in aliquo eorum dicitur esse in puteo ut sexta gradus arietis 11 et 17/23/29 Taurus quinta 12/18/24/27 Gemini 2 12 18/22/26 30 ut patet tabula docet

Ar.	6	11	17	24	29	
Tau	7	12	18	24	27	
Ge	2	12	18	22	26	30
Ca	12	17	23	26	30	
Leo	6	13	15	22	23	29
Vir	8	13	16	21	27	
Li	1	7	20	23	24	27
Sco	9	10	22	23	27	
Sag	6	12	24	27	30	
Cap	2	7	17	22	24	28
Aq	1	12	17	22	24	29
Pis	4	9	24	27	28	

Et in signis sunt gradus qui dicuntur gradus azemena id est debilitatis corporis est enim azemena qui debilitant corpus ut cecitas surditas amissio membrorum et alia

certa qui quandiu luna vincit semper habebit secum [illegible] sunt luna [illegible] in nativitate [illegible] accidit et predicta azemena [illegible] et aspectus seu loca planetarum [illegible] est [illegible]

[illegible]

Fuerit [illegible]

Ricardus [illegible]

Ad exemplum primi ... supponimus quod ... gradus leonis sunt ... a primo leonis sunt 20 signa completa multiplicabo ... 20 per 3 et ... 15 et addo unam ... leonis que complent ... scilicet aquilonis ... 1 et invenies 6 ... a marte ... ordinis ... signis incompleta et 15 gradus leonis ... nota quod quando planeta est in ... sua ... peregrinatus ... in ... et ... in medio suo ... augmentat ... gradus ... fortitudinibus

Et quia anuete

Gradus autem azamena qui sunt in tauro sextus gradus 11 8 9 atque 10 In cancro a nono usque ad 15 In leone 19 21 et 28 In scorp 19 24 In sagittario 1 1 18 19 In capricorno 26 21 28 29 In aquario 19 18 Sequitur de gradibus qui augmentant fortunam

7 Et ... sunt quidam gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et sunt hii In ariete 19 In tauro 3 17 21 In geminis 11 In cancro primus 2 8 et 17 In leone 7 1 et 19 In virgine tercius 13 et 20 In libra 3 7 et 21 In scorp 1 19 et 20 In sagit 13 et 20 In capricorno 12 13 15 In aquario 1 16 15 et 20 In piscibus 13 et 20

Et duo gradus qui sunt unius longitudinis a capite signi mobilium dicuntur competentes in una fortuna et consortes seu participes in virtute ut 20 gradus cap vel cancri 10 gradus sagittarii et geminorum et 20 gradus arietis et libre cum 10 piscium atque virginis scilicet quod auxiliatur deo iam ... et ... signorum ...

planetarum in ... et primo ... fortitudine ... planeta in ... dignitatis ... cauda ... est in sua domo ... planeta ... et dum est in sua exaltacione ... in ... terris. Item ... quod si planeta ... domo vel exaltacione sua ... turbatur et redditur debilis ... magis et ... dignitatibus ... si ... in regno suo ... et ... in ... loco suo ... eclipsant ... domibus vel exaltacionibus ... malum. Item nota quod ... astrologi ... aspicere ... planeta ... per ... planete ... appare ... de quibus ... et ...

Et secundum has figure

In hac parte ... formas figuras ... formarum humanarum et ... Nota in ... habet ... in libro ... pre ... alia ... bestiarum et alias ... sagit. et pis. ... et tauri ... et ... rapacia et ... aquila et ... volatilibus ... terras ... celestes ... in malo loco ... infortunata in ... vel si alia eclipsata ... ad ...

... et ... alia in ... alia in ... reptilium ut ... scorp. ... serpentibus et aliis venenosis ... rapacia ut ... aquila ... male ... volatilibus ... celestis sunt in malo loco seu infortunata in ipsa alia ... si infortunium ... eclipsis ...

dique signo oriens in qua
est, descripti dist[illegible] de[illegible] signa
signa celestia sunt in [illegible]
[illegible] perfectiones et ymaginis
descripsit celestes partes, et
[illegible] et
alterum [illegible] in 2a divisione
omnibus alterorum magnitudine sed
et in divisa spera [illegible]
[illegible]
[illegible] virtutes [illegible] sunt
altera [illegible] est opus pla
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Et universaliter signorum

In ista quarta parte principali de-
terminat quid [illegible] super hoc [illegible]
celestis et dicit [illegible] pars
signa et [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
divisum in 12 partes ad [illegible]
12 signorum, et [illegible]
[illegible] et alia [illegible]
[illegible] capitis [illegible]
[illegible] in capite [illegible]
alia parte, et hoc de pedibus [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
pedes que sunt [illegible]
[illegible] ab alteris influentiis
et effectus in altero [illegible]
[illegible] apparent
in illis [illegible]
[illegible] signis 2m [illegible]
intelligere. Nota hic [illegible]
[illegible] effectus ex
signis [illegible]
ex corpore aut ex [illegible]
apparet, [illegible]
[illegible] parte [illegible]
[illegible] alia [illegible]
et effectus [illegible]
[illegible] planetarum
[illegible] illud [illegible]
in eclipsi, aut [illegible]
in parte illa qua [illegible] apparet
[illegible]
ad [illegible] Nota [illegible]
[illegible]

Nota [illegible] partem [illegible]
in [illegible]
in accidentes [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] ymaginis illius, [illegible] aliis in [illegible]
super astros sunt [illegible] intelligere [illegible]
[illegible] ab eis effectus [illegible] ad nos [illegible]
Et [illegible] non solum super aialia
super vegetabilia et inanimata et elementata
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] divisas locales distantias secundum sequi-

unt pfectiones et actiones

11 Am titulus signatur cum linea eli sic q
dividitur in quatuor partes quas dividit titulus
emisperii et linea meridiei. i. titulus medii
celi q sonat medium diei, et utraque pars earum
dividitur in tres partes inequales 2m ascensiones sig-
norum ascendentis at hoc modo dividitur titulus in 12
partes q nominantur domus, nominantur quoque et cuspi-
des cuius opus expositum est in Azic et in libro
introitus siderum, principium ergo linee dicitur que
ascendit linea unum est super titulum emisperii
orientalis deinde sequitur secunda domus et tercia, ceterae
domus usque ad duodecimam. Et ista at pars
que est ab ascendente usque ad medium celi q est
domus 12. 11. et 10. dicitur quarta pars orientalis
masculina adveniens, et sunt numero vite, et
vocatur puerilis sanguinea vernalis, et alia pars q
est a medio celi usque ad quartam occidentalem, sig
in septimum q est titulum emisperii occidentalis. d.
q est domus nona 8 et 7. et est mediana
femina in recedens sunt medie etatis et volun-

apparet effectus [illegible] de satus [illegible]
[illegible] humanis, [illegible] morbos diuturnos
[illegible] et [illegible] infirmitates [illegible]
signis, [illegible] disponit [illegible]
[illegible] in signo [illegible] salubrem [illegible]
[illegible] in [illegible] 2m [illegible] signum [illegible]
[illegible] dividit [illegible] stabilem
[illegible] ymaginat [illegible] ab oriente
[illegible] stabilis, et [illegible]
[illegible] distat ab [illegible] 30 gradibus

et sic habetur quod talis linea distat ad istam partem a circulo equinoctiali per 90 gradus
et talis linea ab ultima habitatione que est hic parte equinoctiali distat per 90
gradus vel circa, ita quod circa latitudo terre habitabilis est 66 graduum, et tanta
est distantia equinoctialis ad circulum articum Cancri est 66 graduum 20 minutorum
et in fine istius linee versus occidentem sunt gades Herculis et hec est in
finibus in Hispaniam et est ibi mare strictum et in eo sunt insule et quaedam videt
tibi sentes in Hispania a plaga occidentis, et stat in ea ydolum tenens in manu
clavem ad denotandum quod ultra illam insulam non est habitatio / Et dicit Haly Heraclius
posuerat ydolum in signum quod
ipse acquisierat totum mundum. Et a parte orientis in fine illius linee
sunt gades Alexandri, et huius linee longitudo est 180 graduum, in
medio habitabilis polonie. A 8 1 7.
Postea hanc lineam ymaginari
debemus esse divisam per equalia
per lineam transeuntem per medium
terre habitabilis a polo mundi. Sic
quod ex utraque parte divisionis tam versus
orientem quam versus occidentem sunt 90
90 gradus, hee due linee sunt
ortogonales intersecantes in puncto
divisionis. Dividitur terram habitabilem
in quatuor partes. Et dicit Ptolomeus. Et
prima triplicitas scilicet aries leo sagittarius
pertinet ad illam quartam terre partem habitabilis que est inter septentrionem et
occidentem, et hec est in qua nos habitamus, et vocatur terra christianorum.
Hanc quartam gubernat Jupiter
et Mars. Hii patrem et autem
velit scire quod signum ex hac triplicitate
quam partem spectat aspiciat per mo-
res et conditiones et consuetudines hominum
ad deveniendum. Verbi gratia, leo cum sit
domus solis est signum nobilissimum
fortis hoc convenit in Francia que est
firma et mansueta, in eo quod est
calide et sicce nature, et superius
magis grosse quam inferius, capita
aliqualiter parva. Facies rotundas
tendentes ad latitudinem, carnes macras
in respectu, unde elationes, barbas
non habent; superbitas per maxillas po-
lentes videlicet et generaliter habent
sanguines et colericas, et hanc fortem
proprietates convenit romanis
et Italicis, ideo et Ptolomeus dicit, quod
ordinavit Sagittarius autem

ptolomeus inveniuntur estimatur orienta, terra que
pars que est ab oriente usque ad quartam est domus
que est sub celum medium dicitur sed terra que est domus
6. 7. et 8. est occidentalis magna. advertens.
sunt fieri vite. et vocatur angulus melancolia
et est mediocris etatis, quarta pars vero que a
quarta domo usque ad ascendens que est domus
3. et 2. atque ascendens est septentrionalis, ferens
rectores sunt quas autem hiis per mortem
i. ad quod dicitur venire contra eum vel rectus eius,
vel eius dispositio vel dimissa sicut a quod
dicitur de eo scilicet utrum rumperet vel laudetur,
et vocatur hec pars senilis. flegmatica. occidentalis. et
hiemalis. Et sunt due partes quarum est a medio celi
usque ad ascendentem et ab ascendente usque ad quartam
domum, prima medietas vocatur medietas ascendens
relique partes quarum sunt a 4. domo usque ad 1.
et iterum ad medium celi vocatur medietas descendens
et quinque sunt sub terra ex toto. i. prima pars
celi sinistra dicitur dextra et quarum sunt supra terram dicitur sinistra
et ascendens et quarta. i. et 10. dicuntur ala-
medi quas nos angulos vocamus

hic Italiam et Apuliam regit. Sagittarius et etiam
est masculinum calidum vehementem signum. Disponens homines ad audaciam, et ad cor
vel animorum, et proprie et naturaliter ad arma sagittariorum et balistarum, et
ad magnum seu elevatum ventrem, ad coxas longas et crura grossa, fer-
tem et audacem corde, et generaliter grossum et fortem, quas proprietates, hispa-
nos in parte sunt. Videbis et Ptolomeus sagittarius attribuit. Tamen istis originis
dominante in terra quam non habet. Et si aliquis velit scire cui terre que triplicitas
et quod signum attribuitur in parte terre convenit. Et quis planeta ei dominetur
querat hec per proprietates, et non dixit auctoritas, sed magis experientie. Item
De climatibus dicit Albumazar in libro coniunctionum, quod duodecima pars
clima indorum est saturni et est ex signis capricorni et aquarii et quod est terra

mare mediterraneum secundum alios climatibus consequenter secundum ordinem et
[illegible] planetarum atque planetarum separatam. Et Abraham Avenezre [illegible]
[illegible] nascentium sub quolibet signo etc. vult. Cum natus fuerit sub prima facie ariet[is]
[illegible] rufus, albus eius paruus et strictus carne attenuatus. Habet sup[er]
pedem sinistrum signum, et in cubito manus sinistre, et anim[us] eius erit
plures, et ipse diceret malum. Natus in secunda facie nigredo est in eius
facie, pulcre facie, corpus eius temperatum et alia que ibi subiungit. Et
[illegible] nascentium corporis [illegible]
astrologie corporis [illegible] dedicant, et
illa est in hac difficultas, [illegible]
[illegible] de eis [illegible] et si [illegible]

ut pulchre sonet et 2. domus ac 7. 8 et
11. succederet angulo vocantur. Tercia ac et
6. 9. ac 12. cadentes ab angulo dicuntur. Ergo
ergo planeta in illo angulo cum succedenti
fuit dicitur prosperare, et si fuit in cadentibus ab
angulo dicitur desperare, et [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] de [illegible] [illegible]. Nam prima do-
mus [illegible] dicitur in libro [illegible] orientalis
vocatur althalie, id est ascendens. Hec sunt vita
et [illegible] et [illegible] [illegible] de interrogantibus
sunt et [illegible] et locutio et [illegible], et
quod cogitat interrogans in animo suo et sunt
[illegible] vite. Et dixit Alendezgor de
domibus triplicibus domus sunt de primo scilicet 2. et
3. vide quod [illegible] sunt [illegible], prima sunt vita
[illegible] nati et interrogantis et eius delectati-
o et voluptas, quod diligat et quod odio habeat
et quod boni seu mali ei eveniat in [illegible]
vita eius. Et dixit [illegible] secunda sunt vita
sunt et [illegible] et [illegible] seu fortuna et
medietas vite et dixit tercia [illegible] sunt id
quod [illegible] eius [illegible] et sunt [illegible] vite.

Et si quidem

Hic ostendit quam partem corporis quodlibet planetarum significet
in quolibet signo. Velut si saturnus
fuit in [illegible] [illegible] de corpore
hominis [illegible], hoc est, quando
saturnus fuerit in ariete [illegible] [illegible]
nat de [illegible] seu [illegible]
talis [illegible] esset in [illegible]
propter significaret [illegible] in
ventre [illegible] [illegible] natiuitate
alicuius hominis fuit in ariete, et
[illegible] significauit, [illegible]
[illegible] in capite, et si in tauro
erit [illegible] in collo [illegible] de ceteris
signis et planetis iuxta [illegible].
Et ptolomeus vult quod membra in quibus
accidit morbi et cetera impedimen-
ta [illegible] a figura celi [illegible]
natiuitatis, dicit enim in centiloquio
[illegible] fuit in ascendente [illegible]
[illegible], erit [illegible] in facie nati.
Dicit ibi haly, quod caput est ascendens,
et [illegible] collum est secunda domus,
et brachia tercia, et sic ordine
domorum procedendo. Et [illegible]
ait quod quando luna separatur
a [illegible] [illegible] solis, et [illegible]
saturno et est diminuta lumine,
et non apparuerit ipsam [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]

Dixit etiam in uno signo

Hic determinat [illegible] de [illegible]
signorum que [illegible] [illegible]
signorum, et [illegible] [illegible] sunt et quidam gradus dicuntur masculini, quidam
[illegible], aliqui lucidi seu tenebrosi et puteales, quidam azemena, aliqui
augmentantes fortunam, et hec descripta sunt [illegible] [illegible]. Dicuntur ad
gradus masculini, quia cum [illegible] [illegible] de aliqua re in qua est [illegible]
sexum, ut quando queritur de [illegible] an in [illegible] portat masculum uel feminam.
Et si inuentus fuit querens [illegible] vel luna in aliquo gradu masculino
attestatur [illegible] [illegible] masculino generi et in femi. eadem sexui attestatur.
Dicuntur autem lucidi, quia dum planeta fuit in illis in ascendente
tempore natiuitatis sunt [illegible] [illegible] [illegible] nati palam sunt [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] natiuitas lucida et pulcre facie, [illegible] [illegible]
[illegible] pulcrum [illegible] [illegible] [illegible] secundum medium modo sunt [illegible]. Et [illegible]

debilitate
varii fiunt varietate intellectus et paucitate sensus, et natus sub eis in ordine valebit in aliorum, et dicetur ab hominibus varii sensus. Dicuntur aut pertales quia cum sit luna in nativitate directa per eis, et fuerit in alio almuri, tamen dicitur quod sit in pertes, i. in quadam debilitatione sicut ille qui vult ire ad aliquem locum et est in aliqua via sarra, vel tamen facta ad medium partis, quia non potest ire libere, ita sic qui est de suffalins, ita natus sub illis conditionibus impeditur in suis negotiis, et erit varius in cogitationibus. Gradus azemena hoc est debilitatis et

Tercia domus est domus fratrum ac viciniorum et ministrorum et sunt sic amorum inter se sicut inimici et dixit Alendezgor quod dixit tercia domus fratrum de prima, secunda et tercia, vide quis eorum sit frater eius et in loco suo fatiet inter auctorem fratrum et suum, hoc est, fratrum assistorem eius quod si fuit in medio celi invenietur a rege, et si fuit in domo fidei erit melius. Sibi dicit tercia prima dat fratres in initio et fratres in medio, et terra in fine eius. Decima domus quod est fratrum et sororum propinquorum propinquiorum et dilectorum fidei et religiosorum mediatorum ac legatorum, mutationem ac itinerum modorum, et sunt esse inter an morte dixit Alendezgor dixit tercia domus fratrum, prius sunt fratres maiores, secunda medios, tercia parvos, et erit eorum dignitas et eorum esse tertia loca eorum. Quarta domus patrum ac hereditatem et thesauros et omnium absconditorum et cellarorum et sunt de esse intra finem hominis et dixit Alendezor quod dixit

coniunctionis inseparabilis a corpore ut naturalitatis surditas, claudicatio, gibbositas, et similia, velut si sol fuerit in nativitate alicuius in gradu azemena, accidit debilitatem in oculo dextro, si luna, in oculo sinistro. Item sciatis quod sol in nativitatibus diurnis signat fortunam vel infortunium, et luna libera ab infortuniis, sic econtra in nocturnis, et si luna in nativitatibus nocturnis fuerit infortunata super terram, sic econtra oculi dextri. Ista sunt duo lumina magna apparentia oculos. Item quod est plenaria sub sole tamen nati et moreris, sic quod natus in oculo habebit albuginem. Gradus augmentantis aut diminuentis fortunam dicuntur, quia dum planeta fuerit in illis tempore nativitatis augmentum vel diminuendum fortunam natus est. Quia auxiliante deo est

Et de auxiliante deo

Hic declarat de esse celi circuli et primi circuli planetarum diversi in illis, secundo primum precipis et ponit quod celum per tres partes diversificat, celi circuli aut partes. Nota quod celi per orizontem et meridianum et primus per domos est accidentale, quia aliud videt accidit autem celi regionum propter reflexionem orizontis in signis planetarum et diversitatibus regionum, ut accidit Tabit declarat de motu octave sphere

et primum etiam cecinit in communi sphera. Nota Abrahamus Avenezra imaginatur circulos distinguentes domos transeuntes per punctum intersectionis orizontis et meridiani in primum secundum istos sunt non secantur. Ptolemeus aut posuit tradidit secundum quam est imaginandum duos circulos maiores per polos transeuntes quorum unus est meridianus et alter circulus transiens per punctos zodiaci qui est in contactum orizontis orientalis et per punctum oppositum scilicet contactus orizontis occidentalis et meridianum super polos mundi sicut duo circuli dividunt totum celum in quatuor partes que quidem sunt equales scilicet quod punctum circuli vel libre est in contactu orizontis, alias aut sunt in partes inequales. Deinde intelligatur quodlibet quartam celi orientalis esse divisa in tres partes equales per circulos maiores transeuntes per polos sunt sphere zodiaci intersecantes quidem

proximus huic circulus dicitur esse vna domus. Tercia quod quarta que domus est ascen^s / deinde vadendo cum successione signorum est secunda sub orizonte usque ad quartam que est in angulo terre / septima est sub occidente / septima est in occidente / decima in medio celi / undecima et duodecima est octaua et nona / post decimam sequitur undecima et septima ad ascen^s. Et iste domus vocantur ... que sic alia pars succedit ad dextram aut ad aliam quartas celi ... regulam quod gradus quos ... computantur esse de domibus a qua procedunt velut ... secundum ... ascen^s ... domus ... et iunctis aut ... dominum per tabulas vel astrolabium que in suis canonibus

Et vniuscuiusque istarum

Et vniuscuiusque istarum

Hic ostendit quod per quamlibet domum significatur quod ad esse hominis pertinet ... domus sicut ... primum dominium ... alijs ... pars que est ab ascen^e ... est ... de uno loco in alium ... planete ... fortunati ... pars medietatis ... gradu septime ... angulo terre ... domus ... nati et ... est vir' hominis domum et nascitur ... ascendit ab ea ... super terram ... egreditur de tenebris et peruenit ad lucem / et ille qui ... horoscopum ... ascen^tes ... quarta est ... et sic sunt in septima sunt

3a domus prim' quia sunt putei / 2a mi^es et stagna / 3a flumina terre et caules. Quinta domus filiorum et dilectorum et sunt quod futurum sit post mortem sua ex laude vel vituperatione dixit Alendor / quia dicit 3a domus filiorum / quia sunt filios et mira / 2a delicias et vestimenta / 3a sunt legatos. Sexta domus infirmitatum et suorum sunt fixus vite et quid futurum sit cum senectute / dixit Alendor dicit 3a domus infirmitatum / quia sunt infirmitates et valitudines et debilitatem ab infirmitatibus et a malis / 2a sunt vnarlos et suos / 2a sunt quod eueniet ei ex eis et cum vilitate atque opera et a fatar bestiarum et parvorum et omnium sumptum et fortunas eorum / Mihi ... eorum et pauuitatem mot' eorum in ma^e eius vel egressionem ab ea / tercia ... Septima domus mulierum et nuptiarum contentionum ... et patronum et ... / et sunt medietas vite erga senectutem / dixit Alendor dicit 3a domus ... / quia sunt mulieres / secunda

malam uxtruorum et anxietatem, quod luna fuit infortunata. uxtruorum
vero fit, cum luna fuit in quarta domo iuncta corporaliter cum infortuna
aut sibi quarto vel opposito aspectu aspiciat infortunam. patet quod non infrictur
et mater sit in periculo. De natiuitate dicit Avenezre Abraham De
dicit ascendens natiuitatis filius fuit gemini. non viuet natus. patet. 8. diei
decimum. et ille fuit in natiuitate cuiusdam pueri, qui in fuit portatus unde
ascendens illius pueri fuit virgo et mercurius fuit in piscibus retrogradus
et geminus, et dixit quod puer iste dicit 8. moreretur, et mortuus est
die 8. De natis qui mo-
riuntur anno uno, vide capitulum de
ptol. in libro quadripartiti, et de regulis generalibus. Et dicit quod
aliquid lunare fuit in angulo anguli
et fuit sub aliqua infortuna
partibus aliquid non loco in
longitudine. quod fit ad eo quadrato
quadrato vel sub aspectu in
fine duorum luminum i. quarto a
opposito aspectu. et sextili cum
corpore parum. et dispositor
luminum loci mortis fuit in locis
planetarum infortunarum. nam ille
moritur hora qua nascitur, ut
patet quod fuit sol in capricorno. ubi
est domus saturni, et fuit in aliquo
angulorum, et fuit mors et saturnus vel
mars vel aspectu eum aspectu inimico
propter se hora illa nascitur. moritur
dicit Abraham Cum fuit dominus
in ascendente in natiuitate natus ille erit
certus, et secundum dispositionem ascendentis
ascendentis eorum anni, vel / De in domo
tradunt ab ascendente erit, recabit in
domo anno / Albumasar dicit dominus
fuit incepti regiminis, sic incipe di-
fficultates vel negotia sub / de cisspa-
lensis in electionibus, pone dominum
sibi sub somnis natiuitatis aliorum re-
ueniat in electionem suam. ne ponatur
signum in ascendente in quo fuit
infortuna in sua natiuitate / et at
ascendente. eclipse 2 nam rei

octauo / 3 coniunctionem et separationem. Octaua
domus mortis fit timor ac mortis atque
Almanenuch i. status vel hereditas mortuorum
quia dicunt heredes per mortem eorum possessiones
et fit finis amoris uite per senectutem. dicit
Alendiori dicit 3 de domo mortis i. fit mors
2 percepta seu res antiquas 3 almane-
nuch i. quod hereditaria sunt ex mortuis
ut secundum diximus. Nona domus peregrinationum
atque itinerum fidei et religionis sapientie
philosophie et librorum explanationes et legatorum
narrationum seu rumorum atque somniorum
et fit dimidium uite. dicit Alendiori
dicit 3 de domo peregrinationum, primo fit peregrinatio
et de eo quod accidit ei, 2 fit religio et
voluntates horum atque modum earum, et 3 de
scientiis sapientie et sermonum et visionis
~~ser~~ exitum in ea atque medium. Decima
domus regia et operum et sublimationes
et exaltationes regum quoque et memorie

per quod fit electio, ingredi. Et fuit electio per se ipsum aliquem liberandi fortitudine
uincitur. Et propter eundo ad bella fortitudine. Et per edificando ponatur signum
signum in ascendente. dicit hispalensis ualens est sanguinis minuendi hoc eligerem sed
ut sit luna in 3 uel 6 aspectu martis et caueatur ne sit cum eo quarta
anguli, uel 2 uel 8 eius, et sic quod sit luna in signo in quo hores invenit
~~nost~~ ~~luna~~ ~~domus~~

Secunda domus hec parat significationem substantie domus et fuerit clara est et lumen et sunt hoc quod uenit de diis 3 tanta
fuit famor vel fortunatus. Et ascensionis uel amissio substantie in quibus
fabulis sine etate dicit ptol. in libro quadripartiti domus ~~res~~ ~~procertes~~ a
~~terra~~ substantie Cuius modo queruntur nobis perquirere a parte fortune.

sole [illegible] per [illegible] est vel solem et lunam et [illegible] ab ascendente [illegible] ptol. [illegible] locus stelle [illegible] et [illegible] ibi est pars fortune et hec [illegible] ptol. [illegible] est [illegible] Regula per [illegible] gubernatores [illegible] partis fortune [illegible] et imponentes illum qui habent plures dignitates ibi, unde dicit ptol. Et quando gubernatores partis fortune fortes et potentes fuerint [illegible] dominatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] partem [illegible] aut per labores [illegible] vel per [illegible]. Et [illegible] religiosorum vel [illegible] vel pro domibus [illegible] pro [illegible] Et [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] domus [illegible] ascendente vel [illegible] et non sit in domo lapsa [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] partem fortune vel sit dominus domus solis in natali diei vel dominus domus lune in natali noctis [illegible] vita [illegible] vel partem fortune [illegible] ascendentis [illegible]

et vocis, imperii et magisterii atque matrimonii, et significat dimidium annorum vite, dixit Alendor. Dividitur 3 dos regine: 1 significat opera et exaltationem, sedes sublimationis et mansionis altissime; 2 significat vocem stabilitatis atque durabilitatis; 3 imperium et mandatum. Undecima domus fiducie et fortune atque laudis amicorum ministrorum et auxiliatorum, et significat spem annorum vite et per medium vite, dixit Alendor. Que dividitur 3 dos fiducie: 1 fiduciam significat, 2 amicos, 3 utilitatem seu proficuum eorum. Duodecima est inimicorum, dolorum et laborum, invidie et astutie et incarcerationis, calliditatis atque bestiarum, et significat finem vite et quicquid contingit malitia in receptione sua ex bono vel malo, dixit Alendor. Dividitur 3 dos inimicorum: 1 significat inimicos, 2 labores, 3 bestias ac perdam et hec significat que sunt domus 12. Significat et 12 dos colores [illegible] dos ascendentis et 1 sunt albe, 2 et 12 viridis

[illegible] domo infortunatus. [illegible] velle [illegible] infortunatus qui non sit dominus ascendentis [illegible] ascendentis natus [illegible] et Hali [illegible] Albenragel [illegible] [illegible] ad stellas fixas que [illegible] in gradu [illegible] in gradu solis [illegible] luna [illegible] et melior [illegible] et [illegible] regni [illegible] potentiam et mandatum [illegible] per regem et mandato, et [illegible]

ad magnam nobilitatem. et in altum deinde. et propter mutationem villis et gentis
fiat quod stelle fixe primi ordinis elevant hominem ad altum gradum. et magnam dignitatem
et mutant de infimo ad supremum, et Haly dicit a ptol. in 29. verbo centiloquii
dicit idem Haly. Quod pars fortune fuit cadens. vel in malo. vel fuit sub radiis
solis. aut dominus fortune vel dispositor eius fuit in loco peregrino .i. in quo nullam habet dignitatem
et dominus secunde domus non aspexerit ascendentem. natus erit laboriosus. pauper et misera
vita vivet. dicit Abraham. Si volueris scire an nascens erit pauper vel dives, aspice
dominum secunde domus. qui si fuerit fortunatus erit dives, si combustus vel retrogradus
vel in sexto casu. erit pauper. sicut dictum est in nativitatibus. ita intellige in questionibus
que fiunt in hac domo. dicit hyspalensis. Si volueris emere aliquam rem [illegible]
[illegible], aspice ut luna sit in aspectu [illegible] vel in trino solis, et caveas ne sit
sub radiis solis, et melius est ut dominus ascendentis det virtutem planete [illegible]
vel secunda domo, ita tamen quod planeta recipiens non sit retrogradus, si Jupiter
sit in ascendente [illegible] vel [illegible] et secunda domo. bonum est, aspice etiam. ne sit pars
fortune in bono loco. et melius ut dominus partis eam aspiciat vel luna aut sol.

Tercia domus

Dicit alkabicius quod domus tercia est fratrum et sororum [illegible] minorum et cetera. Hoc est, si vis videre de [illegible] in significatione tercie domus, quod debes hoc facere per terciam domum et dominum tercie domus. Unde si primus dominus triplicitatis tercie domus aspexerit bonum cum domino ascendentis in nativitate alicuius, bonum erit nato cum fratribus et [illegible] et propinquis maioribus, et aliis qui [illegible] per terciam domum. dicit hyspalensis. Si quis querit [illegible] an bene vel male ei contingat videat si sit planeta fortunatus in tercia domo, vel si dominus tercie domus fortunatus est, et aspiciat ascendentem. bene erit in via [illegible] sit infortunatus contrarium erit. dicit Haly Abenragel. Cum sol fuerit dominus tercie domus ab ascendente, et combusserit dominum secunde domus aut partem substancie quod natus amittet substanciam occasione fratrum. et significat pro eis expensas et dampna multa. Quando dominus tercie fratrum fuerit et Jupiter fuerit in recepcione. significat quod natus iste primogenitus est a fratribus, et [illegible] habebit fratres potentes et fortes. Si dominus domus fratrum fuerit combustus et pars fratrum combusta. vel si sol fuerit in domo fratrum vel in opposito eius. hec fuit significatores patruorum suorum, et quod destruentur. et dispergentur. Quando dominus domus fratrum infortunatus fuerit super terram. significat quod ipsum premoriet. in fratribus et si habuerit illum infortunium. dominus domus fratrum erit sub terra. malum et dampnum illud. premoriet ad fratres qui venerunt post eum. Et hoc modo indicabis in bono et fortuna. et sic quando dominus domus fratrum. fortunatus fuerit in bono loco et fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente. significat natum esse primogenitum. et quod erit solus. sine hoc quod unquam fratres habeat vel sorores et quando inter ascendentem et medium celi. non fuerit aliquis planeta, significat filii. quod natus ille est primogenitus, et si fratres alium nascerent [illegible] eum. descendunt.

Quarta domus

Sequitur quarta domus significatores quarte domus. et patet secundum Leonardo [illegible] ordinem est in nativitate alicuius vel in questione aliqua. que ubi facta fuit super aliquo sit que fiantur per hanc domum. quia debes aspicere quartam domum secundum quod cuius status, et videre quis eorum sit melioris esse, et secundum illud iudicabis. Nam si dominus 3e et 4e domus fuit bonum esse, et aspexerit dominum ascendentis nati aspectu trino vel 6li. bene erit nato sicut [illegible] a patre. dicit hyspalensis. Si quis querit pro agris vel agris vel civitatibus emendis, unde si [illegible] fortunatus est in domo 4ta.

[illegible] ipsum luna vel dominus ascendentis vel lumen aspiceret vel infortuna eum. Dixit
Hali Abenragel, aspice statum patris a domino 3e quarte domus. Si primus fuit
in domo vel in exaltatione sua, aut in suo thagis receptus a sole vel Jove
et fuit in alto loco medii celi vel in XI, significat bonum statum patris, nobilitatem
quia si signum in quo fuit hec planeta fuit masculinum significat patri, et matri a qua [illegible], et matrem si idem planeta
fuit femininum. Et si secundus dominus 3e 4te domus fuit fortunatus, pater habebit
terras et populabit eas et laborabit in eis et habebit ex hac parte bonum
lucrum et utilitatem, et si fuerit hec planeta in esse diverso seu quos significat indi-
ca. Et si dominus 3e eiusdem domus [illegible] fuit fortis et fortunatus ut predixi
diverso statum ab eo quod dixi, erit homo qui habebit [illegible], aptabit lapides preciosos, et si fuit in
malis et [illegible] erit [illegible] lapidum et laborabit in malis. Dixit Hermes, 4a domus est fovea planetarum, quia
est in fundo circuli celi, et est in eius aspectu [illegible] domus que est domus
tenebrarum, anxietatum et carcerum, et est gaudium infortune maioris,
et est in aspectu 6ti, 6te domus, que est domus tenebrosa infirmitatis, et gaudium
infortune minoris. Sicut quando aliqua planeta fuit in 4a et in suo casu, est
sicut homo solitarius suffocatus donec exeat inde. Dixit Hali Abenragel. Quod pars
patris fuit infortunata in signo masculino, indicat quod pater prius morietur
quam mater, si in signo feminino, indicat quod mater prius morietur quam pater. Pars
patris accipitur de die a Saturno ad solem et in nocte econtrario, et proicitur ab ascendente.
Pars matris accipitur in die a Venere in lunam, et in nocte econtrario, et proicitur ab
ascendente. Si dominus partis patris fuit super terram, et dominus partis matris
sub terra, indicat quod mater prius morietur quam pater, et si econtrario fuit, econtrario indicat.

Quinte domus

[illegible] significatio quinte domus ut in [illegible] Ptolomeus in
scientia filiorum facit respicere quatuor domus [illegible]
[illegible] decimam et hanc vocat locum [illegible], XI que ad eam vadit, et harum duarum domorum
[illegible] et [illegible] quartam et quintam ascendentem, et planetas [illegible] facit adiungere, quia
dant filios, sol, mars, saturnus auferunt et dat numerum paucorum, et [illegible] luna, venus, jupiter
[illegible] in signa. Et Hali [illegible] Si fuit aliquis planeta fortunatus in
locis [illegible], significat quod habebit filios natus, si vero aliquis ex infortuniis, et
si non infortunium ulla fuit fortuna, natus nullum habebit filium, et propter
ex Ptolomeus quod signa paucos dant filios, feminina autem per suffectionem [illegible] et habebit
multos. Unde si planete dantes filios fuerint in signis femininis et aspexerint eos infortune, ille habebit filios sed non vivent. Albumasar ultimo
essent due constellationes fortes et [illegible]. Una pro filiis dando, alia aut pro
[illegible] filiorum, tunc debemus aspicere fortitudinem planetarum in cardinibus et respectibus,
et si infortune habuerint victoriam, ille habebit natos sed mortem vincent.
Si vero fortune habuerint victoriam, habebit natos paucos et debiles, et si vincent
[illegible] deiecti et horribiles. Dixit Hyspalensis volens eligere horam concipiendi
filium masculum, sit receptus in quarta [illegible], vel sit solis orientalis, sitque dominus hore
masculinus et orientalis, et ut signum ascendens sit masculinum, eruntque duo
et si luna sit fortunata a Venere et orientalis pro femina [illegible] signum

feminina et planetas feminos, et sic nupsit accidentaliter. Dicit Haly Aben-
Rudian: in 5 domo sunt aliqua fortuna et dicit quinta domus liber ab in-
fortuna et apparet in medio celi natus habebit multos filios et viuent, et ibidem
ad bonum, et si sunt combusti erit contrarium. Dicit idem: apparet in ambabus natiuitatibus,
si inuenies Lunam infortunatam in ascendente non habebit aliquem apparentem
fortune, natus habebit paucos filios in iuuentute sua et in senectute;
in medio celi habebit eos in medio etatis sue, et si in 4 habebit eos in pro-
senectute. Et in 10 habebit [illegible] futura [illegible] dicit quod annus pro-
ueniet ad signum in quo fuit
tempore natiuitatis Venus in radice
nati, habebit filium isto anno.

12 et 11 sunt crocee, 8 et 10 rubee,
7 et 9 mellite, 1 habent mellicolorem,
6 et 8 sunt nigre. Et vniuscuiusque ex
planetis habet in vnaquaque harum domorum vnam
partem et partibus annualibus [illegible] quod diuina
gaudium et minuus gaudet in ascendente
et luna in 3, venus in 7, mars in 6, sol
in 9, Jupiter in 11, Saturnus vero in 12. Et
dicitur in secunda domo quod anguli sunt fortiores
et prosperiores, cadentes ab angulis debiliores
et diminuti, vt quod 9 et 3 sunt vo-
luptates, 12 et 6 occultatores et tenebrosi
et viliores rerum. Anguli autem et domini
angulorum sunt maiores horum ac
fortiores et exaltati et elevati a ceteris
et prima planetarum in cadentibus ab an-
gulis quia contrarie fortune. De succedentibus
autem angulorum quod succedit decime in 11 sunt
fortiores et fortunati magis ex ea parte
in qua cadit secunda et 11 quod sequitur quarta.

Sexta domus

Sexta domus

Dicit littera quod sexta domus
est infirmitatum, et est domus infirmitatis [illegible]
[illegible] [illegible] a superioribus
sicut dicit, quando enim sunt infirmitates
corporis per se, alie sunt [illegible]
[illegible] que tamen pestilentie aut
[illegible] aut pestilentie [illegible] sunt
ex [illegible] [illegible] non ipsa sunt
[illegible], sed ex dependentia aut [illegible]
corporis in operationibus, quas quando
operantur aut non operantur [illegible] de
corpore, volens aut pestilencias
aut [illegible] alicuius nati [illegible] quod [illegible]
non est liber in operationibus [illegible]
[illegible] fatuus vel demoniacus naturaliter,
aut lunaticus et [illegible], debet apparere
[illegible] Lune et Mercurii [illegible]
natiuitate alicuius, et quando Luna
non apparet [illegible] [illegible]
apparent tempore natiuitatis [illegible] et quod [illegible]
eos elevant fuerint infortunate
et eos apparent [illegible] apparentes,
tunc indicia pestilentias esse in
[illegible], vnde quando Mercurius
et Luna non apparent [illegible]
[illegible], nec apparent ascendenti,
et quod [illegible] male in angulo fortune,
si natiuitas est diurna, vel Sa-
turnus si nocturna, et quod infortune
apparent Mercurio et Lune
in tempore natiuitatis alicuius, talis nati-
uitatis [illegible] [illegible] fatuus, et absque
[illegible] postea quando in alicuius natiuitate Luna et Mercurius non apparent
sibi apparentes aliquis, nec venit ex his apparet ascendenti, et tamen hoc Luna sit
sub radiis Solis, et Mars impediat Lunam sub radiis existens, et quod Saturnus
apparuerit Lunam post oppositionem [illegible] [illegible] natiuitate hec
[illegible] [illegible] [illegible] demoniacus, [illegible] [illegible] potest [illegible] in [illegible] [illegible] ad
[illegible] hic [illegible] non [illegible] [illegible] in natiuitate alicuius, [illegible] duos vel
tres, et [illegible] per dies aut per menses vel per medios annos aut
integros, et [illegible] in [illegible] talis alicuius [illegible] [illegible] valent [illegible]
[illegible] in astrologia [illegible] potuit forte sibi venturum [illegible] [illegible],

... sibi prodesset. Declaratio eius ... dissimilia ... in dominio ... et male ... dominium ... quando ... tetra et infecta in ... regnat. Et quia luna qualis ... vel oppositionis ... humores ... est ... male ... magis in oppositione et quarta ... infirmant ... et ... clamant in oculis ... inspirationem ... anhelitum ... tetra magis ... que remota ... parum ... et magis ululat. Item si tempore ... apparet ...
... eum ... et
... eum ... et propter
... causa ... ex ... virtutes
... tetra ... et ...
... calores ... et apparet ...
... fiat? ... Etiam si de
mane ... veram ... in
... qua ... plus ... calidum
... dominium ... est.
... autem ista non inveniuntur
dominium ... est. Et ...
... natus ... stultus ...
... et in angulo ...
et ... sol apparuit ... vel ...
oppositione ... autem ...
... cum saturno ...
... et ... mars de oppositione
... Item cum ... est
... oppositione saturni ... et ...
... luna sit in angulis aliquo
et ... septima ...
... stultus ... de infortunatis ... quando sol ...
... ab infortuniis ... a domino ...
... et luna fuit ...
... in natura ... natura ...
... in ... aliquo ...
... vel ... et in ...
... Cum sol et luna ...
... domus infortunati ... magis
... aliqua dubitationem ...
... Cum ... fuit ... cum
saturno ... vel in ... aspectu ...
aut oppositio ... vel fuit cadens ab angulis in loco vili et infortunato aut
... vel retrogradus ... aut peregrinus in signo ... natus ... et ...
... et ... vel ... domus ... Cum ... fuit ... et
... in oppositione saturni ... natus ... et Cum sol fuit ...
... dominus ... stomachi. Et quando luna fuit domina
... stat ... et si mars fuit ...
... domus ... et saturnus ... et ... fuit ...
Et quia hec domus ... significat ... et ... sunt ...
... ad ... seu ... sunt ... in quibus ... fit ...
ad malum vel ad bonum. Et ... vel ...
et ... seu ... apparent ... vel ... et sunt ...

7. sunt fortunata mercuri per donatores et recreatores et multitudinem filiorum in letitia et gaudio, quando accidit in succedente ascendentis que est 2a, filiorum sunt fortunata mercurii, et certa sub ministrorum que vero succedit septimam i. 8, sunt fortunata mercurii et almanaceth i. et super que ... tei a mortuis et a rebus occultis.

... ac sunt ... sunt duorum angulorum dum fuerint in angulis plures, prima ab dominio ascendentis i. ascendente sunt fortunata eius per semetipsum et per eius ascensionem, et prima dominus decimi .i. decimi regni et magisterii altioris, et dum fuerint i. a. per concordes: inimica ac vitores, et sunt prima i. 2. fortunata per hereditates et ... prima et per ... ascensionem, et per plantatores i. edificatores et ex rebus antiquis et radicalibus ... quo dominus 10 per primam suam i. ea 10 fortunata per regnum magnum, vel regiminis et magisterii altioris, et sunt per primam suam i. 1. fortunata per regnum et victoriam ... et ex ... ... et per primam eius i. 4. per regnum et ... ... et edificatores ...

x. 2j. pueri ..... item quod assignat esse bonum vel malum propter impaciantur eius, et quidam
falsi copulabitur, si quia luna in 7 die. sepius venit ad aspectum quartum. hoc sicut in
initio morbi, et ut frequenter in x. venit ad quartum aspectum eiusdem, et in 21. die, et
feriet ad quartum aspectum eius. Et ideo dixit hali. Cum volunt astrologi videre de die
crisis, observare tempus in quo veniet luna. ad quartum aspectum loci in quo fuit in
principio morbi, et si iungatur cum planeta benivolis vel aspicit eius aspectu laudabili
vel si iungatur. et aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortunarum, erit
crisis eius ad bonum, vel si iungatur cum infortunatis aspectu, erit crisis mala, nisi forte
sint ibi .... sed hoc est parum, vel si aegritudo fuerit flegmatica, et luna
respiciat martem, erit bonum. Et quando luna pervenit. ad locum in quo extenditur
latus octogoni in aequatore, vel tunc. illa dies dicitur consideratio latus octogoni est. 45.
gradus, et est medietas quarti aspectus, et hic non est aspectus. sed est maior quarumcumque
aliarum aspectuum aliqua hora, et ideo quod luna. in quarto aspectu dicitur crisis fortunis, cum
ad medietatem quarti aspectus pervenit, tunc natura sentit immanente, et incipit insurgere
contra materiam morbi. Dependendo tempus, et ideo tunc. apparent signa digestionis in urina, et
aliquando fit crisis in quarta die sed quando luna est iuncta. planeta fortunato et tunc
signa digestionis debent apparere in tempore quo pervenit luna. ad locum in quo extenditur
latus. 8. laterum, et hec est medietas octogoni. Dixit hyppalensis in iudiciis
huius domus Et quis quoniam pro infirmo. utrum liberabitur vel non, vide si dominus
ascendentis invenitur invenitur in bono loco. s. ubi habet potestatem, et si est in angulo, nec
est remotus a sole, et melius si dat vim planete fortunato, et proprie si sit in angulo
planeta fortunatus, et melius. si dominus ascendentis sit receptus ab ipso planeta. ideo liberabitur
huius aeram vim habet luna. et dominus ascendentis Et aut dominus ascendentis dat vim domino domus
octave, est dominus octave domus fortuna. a quo dominus ascendentis recipitur, ad mortem
cogitabitur si cadit Et aut non est receptus. defieret Et dominus octave domus est
in fortuna, et dat ei vim dominus ascendentis defieret

Domus septima

Domus septima Dixit hyppalensis domus x est mulierum. civitatum. et bellatorum
planete qui sit in leone aspiciens locum veneris, que si sit in leone, vel dat vim
marti qui sit in leone, significat hec multa mala ex venereo aspectu &
causa mulieris saturni aspectu veneris. aspectu 6to vel quadrato, erit nato detrimentum
aspectus mulierum coniugens in coniugio Dicit ptol. dixit in iudiciis huius domus, querunt ut
de lunam. statim luna. in hac natus viri ita quod primo applicet
copulabitur si fuerit in duabus quartis orientalibus, erit coniugium viri in puericia, aut
copulabitur cum puella, et si fuit. in duabus quartis occidentalibus, coniugium erit tardum,
aut copulabitur cum vetula. Et si luna fuit sub radiis, et particeps fuit cum saturno,
nunquam copulabitur Et si applicuerit saturno, copulabitur cum muliere laboriosa et
de Iove, erit mulier abstinens bone, si applicuerit marti, erit audax et stulta
pulcra. et leta, et si mercurio, erit boni intellectus et bonorum verborum Et concernentia
et inspiciatur coniugium mulieris a statu solis in hora suae nativitatis, ita quod si fuit sol
in duabus quartis orientalibus, coniugium mulieris statim erit post nativitatem. et in suis
puericia, et si copulabitur pueris postea in diebus provectis, et si fuit in duabus quartis
occidentalibus. copulabitur copulabitur tarde. et cum sene. postea in diebus provectis, et si fuit
sol in signo unius figure, et invenerit in eo plantarum. matutinalem, copulabitur
cum uno viro, et si fuit sol in signis plurium figurarum, aut cum viro planeta ex
natutinalibus planetarum habuit in figura, copulabitur viris multis Et si participaverit fuit
cum saturno et est mali bone. Loquatur amator laboris si habuit participationem cum Iove,
erit abstinens bone. nobilis valde, et si cum marte, erit fortis valde sed vile

conde et est superbus Si autem venus impeditus est et pulver, et si non, retrove
ferturosus in suis factis et facta multarum rerum Dicit Hali Abenrahel
ke quesiverit pro aliquo si est vel non, aspice ascendens et eius dominum Dicit Hali Abenrahel de quibus
separatur, et da hos pro significatore querentis et [illegible] domini et eius dominum, et lunam, et planetam a quo
luna pro significatoribus eius pro quo queritur, et si querens fuerit masculus, adiunge solem cum
significatoribus suis, et fac eum participem in [illegible], et si querens fuerit mulier, da solem veneri, et
fac eam participem in significatione, et postmodum vide cuiusmodi applicationem habent dominus ascendentis
vel luna cum domino [illegible] et cuiusmodi applicationem habeat planeta, a quo separatur luna Quod si
dominus ascendentis vel luna applicaverit domino [illegible] vel planeta a quo separatur luna [illegible]
in applicat, vel si fuerit dominus ascendentis vel luna in [illegible], [illegible] planete
[illegible] cum prosperitate et [illegible] multis Et si applicatio fuerit ascendentis de [illegible] querentem
[illegible] ista [illegible] cum tarditate et labore // Octava domus // Dicit Guido de [illegible]
allegando astrologiam Octava domus

Octava domus

succedit angulum
[illegible] et causa mortis, et omne quod [illegible] occidentalem, et significat mortem et hereditatem, et
domus est mortis etc. Almanenth [illegible] Circa quod nota [illegible] intentionem ptol. et sic [illegible] mors
in duas maneries dividitur Nam quedam est naturalis [illegible] ex infirmitatibus et [illegible]
per se homo moritur Alia a arte in qua physicus vel [illegible] violenta Et est quando
[illegible] moritur gladio, lancea, [illegible] vel morsu bestie aut per submersionem in aquis, et talis
multis modis Naturalis tunc nato evenit quando planete [illegible] mortis salvi fuerint
ab infortunijs et in suis dignitatibus et potentijs, et quando super eos nullus planeta [illegible]
elevatur, tunc enim accidit mors naturalis, que est per aliquam infirmitatem Violenta autem
mors tunc accidit quando planete fuerint infortunati aut debiles, vel in dignitatibus alienis et [illegible]
aut planete [illegible] elevati fuerint super eos Et [illegible] causa naturalis mors evenit
[illegible] ptol. [illegible] ut inspiciamus ad statum [illegible] ipsum planetam sit ibi, vel [illegible]
nati ipsum Ita quod si saturnus fuerit dominus domus mortis, accidit per infirmitatem [illegible]
per reumata, febres, et [illegible] Si Iupiter fuerit dominus domus mortis, moritur per apostemata
et pulmonis, et ex [illegible], et alijs humidis Et si fuerit mars, erit per febres acutas et
et pro [illegible] sanguinem et humidis Si venus per infirmitatem stomachi [illegible] et [illegible]
[illegible] sanguinis Et si mercurius per [illegible] et amissionem sensus De violenta autem
morte Hali Abenrahel sic loquitur Cum mars fuerit in 8. domo, dominus domus 8ve dominus
nati mors erit ex [illegible], et si saturnus fuerit in 8. domo dominans dominus 8ve domus, mors
nati erit per [illegible] et [illegible], quod luna fuerit in 8. domo cum cauda draconis significat
[illegible], sic quod mors nati erit per malam [illegible] vel medicinam laxativam Cum mercurius fuerit in 8. domo cum
[illegible] et dominus domus [illegible] fuerint [illegible] malam mortem Quando sol fuerit [illegible]
nati [illegible] nocturna, vel luna diurna [illegible] [illegible] Cum [illegible] fuerint super [illegible]
manifestam mortem [illegible] et patentem Et quod [illegible] erunt [illegible] mors erit [illegible] et al
[illegible] Cum ab infortunatam fuerit in [illegible] 8 domo, vel [illegible] dominus 8ve domus sic [illegible]
et malam mortem, et si Iupiter vel venus fuerit in hac domo [illegible] et lib a [illegible] infortun
natus erit fortunatus, et laudatus et vivet annis 12. Circa quod dominus domus 8ve est [illegible]
[illegible] a marte infortunatus vel a saturno, et est in scorpione vel cancro vel pisce, natus
[illegible] serpente vel veneno, vel [illegible], et [illegible], et quod venus est domina 8ve, natus
moritur a veneno dato a mulieribus, vel bibet medicinam que interficiet ipsum, et quod venus
est domina 8ve infortunata, et signum 8vum infortunatum, moritur natus [illegible], vel morietur
potatione vini vel veneni Item quod luna est in 8. et asspexerit infortune [illegible]
subitanea morte, alias [illegible] mortis quod vult sciat, legat ptol. [illegible]
[illegible] [illegible] non obstante quamvis influentia, per [illegible] in vita [illegible] suam voluntatem

Nota nona domus

per dios fluminum et custodias civitatum
et ex illis antiquis et prima sua i aspectu
per regem et ingenia et per principes reges/
Prima autem domini a. i x. sunt fortunam per
negociatores et et queros per multos quos
ac mulieres et per sorores et prima sua i
et per queros mulierum et negociatores per
tales prim et cultus terre/ et prima sua i a:
spectu per tales medicum ac astronomie et per
opera spectabilia ac ingenia et certa similia
et sunt per prima sua i 10/ fortunam per
queros et per uxores et tales reges/ Prima
vero domini x i x. sunt fortunam ex cultu terre/ et
per tales prim ac res antiquas et per primam
eius i aspectu ex cultu terre et fructu per inge:
nium et consilium profunditate/ et per primam in
10 prima ex cultu terre et fructu per tales
reges ac ingeniorum et prima sua i i
sunt fortunam ex cultu terre/ et fructu/ et per
tales uxores et sororum/ Hec sunt domini an:
gelorum per primam suam i angulum/ deli

Decima domus

[illegible] in angulis et maxime si in decima domo et septima, et alter in ascendente, natus sub tali configuratione erit rex sine dubio, aut cesar, nec aliquis homo in mundo erit ei similis, ut dicit Hali super centiloquium. Quadruplicitas stellarum quod planete existentes contra solem sint matutinales, qui vero contra lunam vespertinales. Dicit Hali si contigerit talis constellatio, quod planete succedentes luminaria in angulis, et precipue Iupiter existens in domo decima, natus erit rex nobilissimus validus potens in tota terra. Si autem status planetarum fuerit isto modo, quod sol

faciens de parva duarum istarum domorum scilicet 10 et undecime cum duobus angulorum ut essent sicut in rectis. Et cum volueris scire planetam dominatorem rei, aspicies quis planetarum sit maioris auctoritatis in domo rei, et planeta qui fuerit dominus rei illius, scilicet dominus in natura planetarum. Unde ergo quis planeta sit fortior in domo rei et in parte eius ex fortitudinibus minorem quam predixi, maior ex minus quam predixi, dicitur fortune pro statu planetarum dictarum, et quod fortior dicitur fuerit in loco rei ipse erit dominator eius. Tu vero intuearis si fuerit de sola et nulla alia sive quis sit dominator eius, et si fuerit in domo quod fuerit super quintam partem super ariete quod domus est martis, habet hic unde mars 7 fortitudines. Exaltatio quod est sol, et habet in ea 4 fortitudines et est in ipsa sol triplicitas, et habet in ea 3 fortitudines, habet ergo in sol 7 fortitudines, et est terminus, habet ibi 2 fortitudines. Est est facies martis et habet ibi 1 fortitudinem, ergo mars habet ibi 6 fortitudines, 7 ex domo et unam ex facie, et sol 7, et planeta eius vocatur almuten.

sit in signo masculino, et luna in feminino, et Venus cum eis in angulis, natus erit populi gubernator, hec Ptolomeus in tertia parte, et ponit Hali ibidem exemplum de filio cuiusdam hominis qui recitat fuerit, qui habuit eandem constellationem, et potuit habere 200 milia hominum in paratis. Quod volunt dicere quod quando Iupiter est in medio celi et est destitutus in suo cursu receptus a sole et confortatus radiis ab ipso, natus erit rex magnus et eius exaltatio erit famosa. Item quando Iupiter est in 10, et nequaquam in angulo terre, natus erit magister militum, magnus, subtilis, victor. Et ultra intelligi ut vult Hyspalensis, quod si dux decimi sit in domo angularum cum infortunatis, dicit hic in omnibus naturaliter hoc accipit cum omni ignominia, et si dux decime sit in octava vel sexta, pravissimus fuit. De hoc eligendi regem patet videre ibidem Hyspalensis. Item Hyspalensis nota ulterius, quod influentia nobilissima corpus humanum ad operandum inclinat, et appetitus sensitivos ad virtutes intelligibiles et cetera. Sunt videre, corpus cum recte nobilissimam influentiam ad armoniam debitam reducunt, et propter hoc ad artes et honores adaptatur, quia anima sequitur corpus in quibusdam operationibus. Hoc est quod affluxus intelligentie nobilis est causa efficiens promotus ad honores et nobilitates, et talis hoc dicta debent intelligi.

Undecima domus // Undecima domus est fiducie, significans filios et amicos hominis et eius spes. Dicit Ptolomeus. Cum planete dantes [illegible] // hic est venus, luna, Iupiter, fuerint concordantes per aspectum, diligent se filii mutuo, et capit ab filium gaudet et pro filio. Similiter fuerint concordantes per aspectum intimum, diligunt se, et si non fuerit aliquis aspectus inter eos non diligunt se. Circa quod considerandum, Amor est duplex, quidam est qui longo durat tempore, et ad finem vite, et amicitia. Alius qui per breve tempus durat,

et societas similiter odium duplicatur inter eos. Aut propter quod longo tempore durat inter
ipsos, aut in eo quod habent tristitiam, et discordia. Volens igitur cognoscere amorem
inter duos, videat in eorum nativitatibus loca solis et lune, gradum ascendentis
et partem fortune, et si in eorum nativitatibus hec eadem fuerint in eodem signo diligent se
ad invicem, nec destruetur inter eos amicitia. Et si fuerint in locis discordantibus hec predicta
aut in oppositionibus, accidet super eos iniuria magna, et inimicitia aut amore. Et cum dominus
triplicitatis ascendentis et pars fortune non fuerint sic ordinata, hec habuerint aspectum
trinum vel sextilem inter se, erit inter illos societas. Et cum in parte ista predicta discordaverint,
et in parte concordaverint, erit discordia inter illos. Et eodem modo videtur ponere in fundatione
regnorum, accipiendo statum vel tempus fundationis cuiuslibet regni. Volens autem scire fortunam
aut elevationem servi, quis eorum elevetur, appareat dominus triplicitatis domus servi, servi. 2. et 3.
et ponet dominum triplicitatis primum, fabulis maioribus, et secundum mediis, et tertium minoribus, et postea apparet
inter quos eorum sit in meliori loco a fortunis, et secundum hec indicet pro illo in elevatione
naturali servi in bono et fortuna. Cuius autem eorum combustionis retrogradus et debilis,
indicabit servi illum sibi casum seu infortunium. Dixit Hali Habenzahel. Aspice ad
dominum triplicitatis domus 11. Si eum inveneris fortunatum et fortem, indicat quod natus
habebit multos amicos, et lucrabitur utilitatem et bonum ab eis. Et si fuerit infortunatus et
damnatus, natus erit solitarius ab hominibus non habens amicitiam cum aliquo, et recedet se ab
illis qui ponent societatem ipsius. Et si dominus triplicitatis domus sexte fuerit fortunatus, receptus
et fortis, erit natus dives, habundans in bono statu, honoratus et bone vite. Et si
fuerit ab hoc statu diversus dominus triplicitatis domus sexte, erit laboriosus et indigens, pauper
et misere vite. Et si dominus triplicitatis domus 12 fuerit fortunatus et in bono statu, natus
habebit filios post se in bono et divitiis, et si fuerit infortunatus cadens ac in malo statu,
natus non habebit filium qui post eum remaneat, nec heredem sue generationis. Et scias
quod melior status est pro prosperitate in re amicorum, et dominus ascendentis sit receptus a domino unde-
cime domus, eodem domino undecime cum fortuna, et in bono loco ab ascendente, quia
sic habuit, habebit amorem et gratiam cum fortibus et amicis. Duodecima domus

Duodecima domus

est inimice. Dixit Hali Hispalensis in libro suo
quadripartiti allegando Ptolomeum. Cum natale
ascendentis multos habebit inimicos. Ideo quod Hali, quia dominus sexti est capricornus, quod est planeta
saturni. Item cum natale est capricornus, dominus cancri, inimicum
habebit [illegible]. Ideo quia alia domus saturni est aquarius, aspicit aspectu trino. [illegible]
Et ultra dixit. Cum natale est pisces, amici in inimicos convertentur. Cum aquarius, magnis
personis et regibus habebit inimicos. Cum gemini, cum filiis. Cum leo, cum hominibus. Cum
aries, cum viris inimicus. Cum taurus, cum mulieribus. Cum scorpio, cum proximis. Cum
libra, cum superioribus. Cum sagittarius, cum filiis et cum uxore et dominibus habebit. Dixit
Abenzahel. Aspice similiter ad dominum triplicitatis domus duodecime. Et si eum inveneris for-
tunatum et fortem, indicat quod inimici nati elevabunt se super eum, et sic eo fient inimici. Ve-
rum. Et si fuerit cadens, damnatus, combustus et peregrinus, natus elevabit se super
inimicos suos, et ipsos impediet, et accidet eis malum cum quod credebant facere nato. Et si
dominus triplicitatis domus duodecime fuerit fortunatus, natus habebit molestias et anxietates. Et
si fuerit in diverso statu, erit in carcere, in pietate et in tristiciam, et eveniet ei labores,
impedimenta et damna in eo quod habet in corpore suo. Et si dominus triplicitatis domus [illegible] fuerit fortun-
natus, natus erit [illegible], eloquens, bone et felix, et in temporibus suis, et quod [illegible]
sibi pacificabitur. Et si fuerit in diverso statu, erit debilis corpore, ac languore impeditus, non
habebit vires contra adversarios suos, et malefactoribus suis. Dixit Dorotheus. Duodecima
domus est bestiarum, quia est bonorum, equorum, camelorum. Et omnia animalia [illegible] hominis.

volens autem scire quis fortunabitur in bestijs / quadrupedibus / ut sunt boves vel tauri capri vel ovis videlicet primo consideret signa / Taurus si
sit in sua 2a parte / et maxime in signo quadrupedi / ille natus erit alicuius diuitiarum sed
in eis / Similiter quando saturnus [illegible] ut in signo terreo . in signo quadrupedi / ille natus emet bestias / et lucrabitur
ipsum super [illegible] sit in signo quod non est forme [illegible] in signo quadrupedi / et apparet
nat . de signo quadrupedi / natus habebit fortunam et prosperitatem de bestijs // [illegible]

Significant enim videlicet que domus quis colores significent in [illegible] dicit [illegible] significant et signa [illegible]
alicuius rei colorem / apparet in qua domo inveniet furatum // et [illegible] vere apparet quod
de re quam quis // De colore vero signorum et domorum dicit Albumazar / et secundum illam [illegible]
absconditi ex domo pro bona qualitate mutationis mutantur / Colorem aut
colorem indicat . mixtum rubeo / in tauro album citrinum / Duo enim in aere album
In cancro viridem / In leone rubeum / In virgine glaucum / In geminis album rubeo
Scorpioni nigrum citrinum / In sagittario flaueum / In libra nigrum / In
In piscibus album / De colore domorum dicit idem A gradu orientis usque ad terre
dimidij / rubeus color / A medio terre ad occidentem [illegible] / Ab occidente ad celi medium
inde ad orientem albus / Diuisa enim rerum varia multarum / et colorib[us]
et diuersitas ex planetis [illegible] Vide in quibus domibus planete gaudent / quia
Mercurius gaudet in ascendente [illegible] prima domus, hec significat corpus nati / Mercurius
vero [illegible] / et [illegible] est vox, que magis adaptatur persone / nati . [illegible]
alia / quia ipsa sola [illegible] corporis nati . [illegible] [illegible] / [illegible]
que domus / hec significat [illegible] / et que [illegible] mutantur / [illegible]
Luna sit [illegible] mutationes de una re in aliam / [illegible] / quemadmodum
Venus in quinta / que est domus gaudij . delectationis et ludi / et venus [illegible]
id [illegible] . [illegible] gaudet / Mars in 6a que est domus servorum infirmitatis
et [illegible] / et ipse hec significat / deceptores . fures et falsarios / [illegible] gaudet
Sol in nona . que domus est sapientie . et religionis / et ipse [illegible]
in 11a que est domus laudis fiducie . fortune et lucri / et ipse [illegible] est fortuna
significans [illegible] et laudem / Saturnus in 12a que ipsa [illegible] est tristitie fletus et
laboris et carcerum . que in 12a ea ponuntur / Et saturnus in illa [illegible] gaudet // et de
in significatione [illegible] Vide fortunas dominorum in angulis succedentibus et cadentibus

Et dicatur in [illegible] et [illegible] in [illegible] / Nam anguli significant fortitudinem
honoris et [illegible] fortune / [illegible] festinationem rerum / et domini angulorum magnitudinem
angulo / aurum est / in bono [illegible] / Unde enim sol [illegible] in [illegible] / [illegible]
enim / et Saturnus ferrum aut plumbum / et ea que habent colorem / [illegible] aut glau-
sunt [illegible] / Et Luna argentum / et sapores [illegible] salsum [illegible] Mars
dissolvit [illegible] exaltationem suam in angulis / Iupiter similiter : et [illegible]
Inter [illegible] angulos . et qui sunt ascendens . decimam . [illegible] . talis est ordo / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] [illegible]
supra omnes angulos / post quem [illegible] decimus / [illegible] ascendens est eligendus
[illegible] Cadentes vero ab angulis significant remissionem rerum / [illegible] et infortunium / et
precipue 3a et 12a vilitatem rerum . [illegible] . et casum [illegible] [illegible] planete

fuerint in cadentibus, et de rebus quas planete significant
succedentes, significant fortunam mediam, et hec in reliquis que [illegible] in [illegible]
[illegible] domus succedentis, et [illegible] fortunam mediam [illegible]
[illegible] et causam [illegible] de aliis [illegible]

Hec sunt significantes [illegible] significatores [illegible]
[illegible] in [illegible], deinde [illegible]
[illegible] succedentium in succedentibus, et cadentium in cadentibus, [illegible] significatores
[illegible] notas [illegible] in [illegible]. Et cum volueris scire planetam [illegible]

Et cum volueris scire [illegible] invenire significatorem rei
[illegible] Nota significatorem [illegible] significatur [illegible] quesite
significat rem illam, et iste [illegible] plures fortitudines in domo illa
[illegible] planetas in forte [illegible] in domo quesita [illegible] almutath .i. victor almutath
et [illegible] quesito de substantia
[illegible] in [illegible] et [illegible] in [illegible]
significator [illegible] et [illegible] sol est
[illegible] fortitudines, et [illegible] et ita in [illegible]
[illegible] et [illegible] sol [illegible] plures fortitudines
[illegible] victor, et [illegible] plura testimonia [illegible] similiter
[illegible] quesito de [illegible] et de aliis que significat [illegible] domus [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] planetam [illegible] in ea, et ita
[illegible] domibus [illegible]

Ex potestatibus quoque [illegible] de dignitate [illegible]
que est hayz [illegible] planete hayz
in [illegible] quod idem est, est quedam fortitudo, in qua cum sit planeta, est sicut vir
[illegible] et fortuna [illegible]
[illegible] diurna gaudent diurnitate, nocturna nocturnitate, [illegible]
[illegible] masculinitate, et ita cum planeta fuerit [illegible] in sua similitudine, [illegible]
[illegible] masculinus [illegible]

Differentia secunda [illegible] planeta, et quod [illegible]
[illegible] planete [illegible] scire [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]

Saturnus etiam [illegible] Saturnus [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] planete [illegible]
[illegible] stellas [illegible] planete
[illegible] ptol. [illegible] Saturni [illegible] et [illegible]
[illegible] Saturni [illegible]
[illegible] annos [illegible]
[illegible] planete in [illegible] et in [illegible] anni
[illegible] et [illegible] Saturni [illegible]
[illegible] signorum [illegible]
[illegible] annos [illegible] et [illegible]
[illegible] et dimidium [illegible] annis [illegible]
[illegible] in 30 annis [illegible] ptol. [illegible]

Jupiter fortuna [illegible] temperate, calefacit et humectat
et est faciens ventos [illegible] et ipse est [illegible]
[illegible] in [illegible] spiritum et vitam

spiritum et vitam hec est caliditas et humiditas temperatas et aeras ut habet Alia sunt
manifeste habetur ut liquet Anni eius maiores durant 19. eo quod ipsa est complet signorum
circulum secundum lunationem. qui currunt et pro suis tunc Medii vero 27. et dimi-
dium quia illi currunt ex aggregatione anni maioris et minoris qui est 95. Sed
mediatas currunt medii anni Minores vero sumuntur secundum cursum suum in circulo
quod ipse operatur in ii annis // Mars masculus // Saturnus nam martis ut
et ipse est tunc qui exercet suam operationem in prima [illegible] habetur et stat semper
quod est trium annorum nati post nativitatem. in ea que magis diligenda est oratio
operatur et ipse est tunc Anni maiores secundum tunc [illegible] annum accipiunt ut
in aliis Medii iuxta quantitatem medietatis [illegible] et anni maioribus et minoribus
adiunctis qui in toto est 81. Minores qui ipse erunt circulum suum in
an 8 gradus [illegible] et in nullo alio anno facit hec unde esse [illegible]
tractum suum sicut 17 // Sol per aspectum // Est est quartus a Saturno
qui exercet operationem suam in faciendo calorem naturalem dando
spiritum et membra officialia [illegible] et [illegible] vitalem et [illegible]
[illegible] facere et [illegible] quod natus diligit [illegible] reges per [illegible] et facit lu-
men et splendorem pulchritudinem atque intellectum et alia que habent in [illegible]
hec [illegible] ad quintum retro Anni maximi eius [illegible] sol et
[illegible] si illos [illegible] erunt 1000 Maiores 120. Medii 39. et di-
midium Minores vero 19 Et maiores [illegible] secundum quantitatem [illegible] signorum
pro [illegible] signorum sed [illegible] a leone usque ad finem capricorni et per
120. quia in illa mediate sunt due domus quarum [illegible]
scorpio et capricornus per quibus deponuntur 60. anni et tunc 120. remanent per
[illegible] Anni vero eius medii aliter [illegible] in aliis pla-
[illegible] cum eius anni maiores et minores [illegible] anni [illegible]
sunt 19 et sunt 19 quibus dimidiatis una medietas facit 39. et dimidium
Et illi sunt anni solis medii Minores vero [illegible] a [illegible] gradu eius
exaltationis qui est in 19 gradu arietis et [illegible] pro annis [illegible]

Venus fortuna

Venus fortuna

Est quinta planeta qui exercet operationem suam splendorem et [illegible] et [illegible]
dixit ptolomeus [illegible] quod venereus [illegible] sunt [illegible] quia pulcri-
us est quod ipsa operatur et delectabilis Et eius pulchritudo magis [illegible] pul-
critudine naturalem et dicit gaudium quod [illegible] venereus [illegible] et multa
fundit [illegible] per omnia dulcissima [illegible] eloquia [illegible] anni
maximi [illegible] 11. Anni maiores 82. [illegible]
Medii 47. quia ipsi sunt medietas [illegible] et anni maioribus et minoribus
qui sunt 90. Minores 8. qui [illegible] suum [illegible] ab eo. quia venus
[illegible] suum circulum in 8 annis [illegible] quod non facit in aliis // [illegible]
[illegible] notabilia habent [illegible] textum in [illegible]
et que ibi debebant [illegible] hec scripta sunt ne [illegible]
[illegible] quod amplius non [illegible] hec nobilia [illegible] textum
[illegible] quem vadit eius [illegible]

Sol ergo accipit principatum ibi quia sunt in
fortunes et ipse dnat in domo sue/ siue
aspicit in loco ptis sue et ptis fortune
et ptinpei istorum stonez/ q e stator sue
nalit/ et misceb' fo plan/ testimonia
et sumet hic d' ciui domibus/ et fuat do
minatoe eaz/ et ptalib q planz/ acci
dentib e alhaiz/ hic e cu fuit plata
diurna i die sr terra et i nocte sb tra
et plata nocturna i nocte sr terra et i die
sb tra/ et si cu hic fuit plata masculina
i signo masculo/ et plata femina i femino
dr ee in suo aiz/ et cu fortitudo eius
ut fortitudo viri i loco eius pfitis assimil
atur fortune/ et qr auxiliante deo iam
pegimus de ppositionibus totalis d' tribus signis
et eis accidentibus/ psequimur maior i plan
et nat eorum/ de q eo/ et q fuerit

Saturnus e masculus . malus . diurnus et
et e sator primi si fuit matutinus i no:
cte/ et post senectute vltima si fuit occidentalis
et initium senectutis si fuit orientalis/ et
post quantitate frigoris et siccitatis/ et est que non
corporum melancholiam .i. augmentatorum cum
aqua distillacionis/ et scientias cum frigida ponde:
osa secundum colores et e multe conmixtionis
et vere dilectionis et post profunditatem consilii et
inlitanei silentii/ et magister rerum antiquis
professat et multa agrorum/ peplatos terram
et fluminum/ et hic si fuit fortunata/ et
res viles si fuit malus ut conservatores
i balneis/ et fullonet et nautas/ et si
fuit fortunatus diligere ab hominibus cum vere
dilectionis speciosus et patiens Et si fuerit
malus indiscretus instabilis tristis
tristis male suscep suspicione multum suspi:
cax conmovet homines zuzurationibus/ et si fuit
fortunatus post de scientia res antiquis et dura:
biles/ hereditates et terre cultus et si fuit

Caput draconis

Caput draconis // Secundum Hali [illegible]
in [illegible] in libro florum [illegible] caput fuerit in ariete
vilium et ignobilium significat [illegible] et nobilium, et destructionem
eorum divitias in [illegible]. Et si cauda fuerit ibidem, malam dispositionem [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]. Et si caput in tauro, significat [illegible]
misericordie et pietatis in conditionibus [illegible] et [illegible] et si cauda, [illegible]
[illegible] et panni lini / et si in geminis caput fuerit, significat infirmitates
ardentes regibus et ventis et terre [illegible] / et castra bellorum [illegible]

mala significat fetiditatem aeris et mali saporis
et significat ex infirmitatibus flegmaticos mor-
bos et melancolicos antiquos ut lepram
cancros et huiusmodi, et significat peregrinationes
longinquas laborem quoque et tarditatem, et al-
manerum .i. significat mortuorum [illegible] et
et famis et significat maiores eunuchos
senes et viles servos, et significat ex operibus
opera corrigiorum si solus fuerit significator ali-
cuius circa plantas. Si applicetur Iovi
significat opus pergameni in quo scribuntur divini libri
Et si applicetur Marti significat solearum sotularium
et preparationem carnium, et si applicetur Soli
significat opus compositorum corrigiorum. Et applicetur
Veneri significat opera corrigiorum ex quibus fiunt tim-
pana et alia instrumenta quibus utuntur in ludis
et si applicetur Mercurio significat opus corrigiorum
in quibus scribuntur testamenta et munimenta stipen-
diorum, et si applicetur Lune significat preparationem corio-
rum et mortuorum animalium. et significat de
sortibus [illegible] contrarietatem [illegible] si fuerit fortunata

et dimicte [illegible] cauda. significat [illegible]
rusticorum super reges, et [illegible]
[illegible] et [illegible] contra multos [illegible]
et divites, et si in cancro caput
significat [illegible] regis [illegible]
[illegible] / et colliget [illegible] et [illegible]
[illegible] cauda, significat [illegible]
pestilentie et mortalitates subitaneas
[illegible] descendentes in [illegible]
et si caput fuerit in leone, significat
[illegible] et [illegible] et
[illegible] in aere et [illegible]
[illegible] et si cauda
ibidem, [illegible] absorptionem [illegible]
[illegible], et augmentum [illegible]
et destructionem [illegible] et si fuerit
in virgine, significat destructionem [illegible]
et [illegible] frigoris, et paucitatem
collectionis, et [illegible] in [illegible]
[illegible] / et si cauda, [illegible] cadet [illegible]
divites significat, et [illegible] contra
[illegible], et multiplicabuntur [illegible]
et dampna [illegible] et
si fuerit caput in libra, significat
[illegible] regum et [illegible]
[illegible] super rusticos, et [illegible]
et [illegible] [illegible] est
caput [illegible] in [illegible]
[illegible] si cauda, significat [illegible]
in [illegible], et [illegible]
[illegible] frigoris [illegible]
messes et herbas et [illegible] et
arbores et paucitatem collectionis fru-
ctuum. Et si caput in scorpione
[illegible] et pesti-
lentiam in [illegible], et [illegible]
ex [illegible] et [illegible] /et
si cauda infirmitates ardentes [illegible]
[illegible] et [illegible]. Et si caput
fuerit in sagittario, significat [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
et [illegible] et in equis [illegible]

et si cauda ibidem, significat destructionem
nobilium et magnatum, et altitudinem
vilium, et [illegible] legislatores [illegible]
et consiliatores, et si fuerit caput in capri-
cornio, significat [illegible] nobi-
lium et exaltationem, et [illegible]
Et si cauda [illegible], [illegible] et pla-
gas [illegible], et si in aquario [illegible]
legislatorum et iudicium in eodem tempore
Et si cauda significat [illegible] in [illegible]

Meditatione et si in [illegible] sit sublimitate nobilium et collocatio stat in dominibus [illegible] stat [illegible] militum super regem et apparitio falsorum
Et super libro Albumazar, apparet quod caput est natura Iovis, cum sit nobiles et magnates [illegible] sit significatio et cum [illegible] veneris [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] caput veneris et Iovis monstrat [illegible]
[illegible] quod natura [illegible] composita est ex natura Iovis et veneris [illegible] et fortuna [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quod mutationes et destructiones [illegible] [illegible] De capite Albumazar prope finem
[illegible] [illegible] quod gradum [illegible] fuit questio [illegible] multos de [illegible] et ipse invenit caput draconis in [illegible] [illegible] gradibus [illegible] [illegible] in 29 geminorum [illegible] [illegible] media [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] et est [illegible] cum [illegible] et [illegible] veniat in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] in carta [illegible] [illegible]

et si fuit mala sit tredentia pluralitatis in
tum in multa hesitatione et dixit Messallach i(d est)
quem deus voluit quod sit una astrologa
in sua proprietate Indus quod sit dictum est quod saturnus
sit sicut indicator et ex antiquioribus et omnium
[illegible] eorum et ipsa nullarum eorum sit saturnus
[illegible] [illegible] nigrum et ipse nullo et indumenta
nigra et dixerunt apud alii quod sit [illegible]
animo et splen et stomachum et [illegible] ex colo-
ribus nigredinem et ex diebus sabbatum et ex
noctibus eorum quod preter [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] est quod [illegible] et cum [illegible] eius sit
11 / maximi vero [illegible] 57 / et [illegible]
71 / et medii 43 / et dimidium / et [illegible]
30 [illegible] eius in plaga [illegible] in dextera septentrionis
et dixit Messallach quod sit de figuris hominum
[illegible] nigrum et [illegible] [illegible] quod nigit colores
sunt in terra; [illegible] in [illegible] ad nigit [illegible]
[illegible] et quod fuit mater [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] oculos [illegible] barbam et [illegible]
[illegible] labia spissa callidos ingeniosa

Si fuerit aliqua dies

Si fuerit aliqua [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible] in dominio dierum et horarum [illegible] nota. dies est duplex Artificialis et naturalis Artificialis [illegible] quod artifices [illegible] se ad labores in [illegible] [illegible] et est spatium temporis in quo sol [illegible] super [illegible] [illegible] et in quo [illegible] [illegible] semper sex signa de zodiaco [illegible] in [illegible] parte mundi fuerint et continet in se [illegible] [illegible] horas naturales / [illegible] [illegible] naturalis [illegible] et [illegible] [illegible] inequales . non est aliud nisi spatium temporis . in quo [illegible] gradus [illegible] de zodiaco et iste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] luce, maxime [illegible] [illegible] [illegible] Dies autem naturalis est spatium 24 horarum complete . spatium noctis et diei et iste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] naturalis 24 horis [illegible] Et a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequentes In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sancta iudicat ecclesia medio sub ... et hec dies naturalis continet 24 horas equales; hora autem equalis est hora horalogii, et est pars temporis in qua equinoctialis elevatur 15 gradibus, et hee semper sunt equales propter motum uniformem equinoctialis. Hoc tamen non obstante et dies naturalis continet in se horas naturales, et aliis dies comprehendit et inequales horas preter equinoctialis / modo per horas inequales seu naturales planete habent dominia, et inde nomen naturales, quia natura ... sunt complexionis, et dispositionis per eas dantur, et per diversitates planetarum in predictis horis ... dignitas ... ad dies et ... in 12 horis inequales seu naturales quae capiuntur ex elevatione zodiaci per 15 gradus ... motum solis in ordine ad zodiacum et de hiis loquitur littera ... ordinatum est enim per virtutem creatoris a prima creatione quod planete 7 ... et sua lumina ... horas naturales ... secundum ordinem sui situs in horis inequalibus ... succedentibus successiv ... et faciunt virtutes et fortitudines operationum in horis in quibus manifestius operantur quod et antiqui astrologi experti sunt, et hoc ergo astrologi quemlibet diem septimane ab illo planeta qui dominatur in prima hora illius diei denominaverunt et secundum hoc computant primam horam diei diei solis de quo ... per ... fit sive in prima hora ... fortitudinem ... sive plus ... secunda aut horam planete qui solem sequitur ordinem ... precedendo ... veneris ... lune ... est ultima planetarum ... hora 21 ... hora 22 et 28 ad ... et ita prima hora sequentis diei ... ad venerem et ita deinceps circulariter. Semper enim prima hora ... ad lunam et ab illo ... hora diei precedentis habent sequentis diei et planetarum ... et medii sagaces ... habent ... hac ... considerant utrum planeta benivolus vel malivolus dominatur in hora, quia fortunes vel infortunes ... talia

seductor, et dixit Dorotheus quod sit homo corpore valde pilosus multe superfluitatis et ex pluribus habet partem fortitudinis et stabilitatis, et sit castitatem et hereditatem et eorum que possunt cupiunt et vindictam et labores. Iupiter fortuna magistri divina et est significator fidei et credulitatis et humilitatis, caritatis et anime sanguinee et de etate sit iuventutis usque ad provectam etatis et ex ingenii que pertinet ad leges, iusta iudicia iudicare et pacem inter omnes homines, et in hiis studere et sit habundantiam fidei et ex negotiis que sunt absque seductione et sit ... et ... et ... veritate religionis et ... et de ... pulcram et ... et habundantiam veneris, et ex infirmitatibus que fiunt ex sanguine per augmentum eius et nocumentum ex nature, et est planeta sapientie et ... cum si complectitur saturno sit infirmitates ... et ... et si complectitur ei mars sit ... medicine si sol sit ... et disputationibus et si complectitur ei venus sit

Differentia tertia

Differentia tertia in qua determinat primo de diuersis accidentibus esse planetarum in seipsis. hec est de accidentibus eorum alinuicem .i. de accidentibus que eueniunt planetis ex comparatione unius ad alterum. secunda .i. esse aut planetarum in celestibus spheris et motu ex apparatu. Dicendo de esse et comparationibus. Vnde astrologus cum magna diligentia debet attendere istas proprietates, que explicant in hoc textu quia ab eisdem diuersi status et effectus mutabiles in mundo mutabili procedunt. quod propter hoc astrologos contingit error magnus. et debilitat intellectum in hac scientia. per ignorantiam horum accidentium. ut habetur et dicitur hali. super tertiam partem quadripartiti

apporum sonorum et garrulitatem stannum delectabilium et si immunis fuerit stannum arsmetice sciencie. Astronomiam astronomiam philosophiam atque geometriam. et si applicetur ei luna fuerit stannum dispositionem aliquam et incestuose canum, negrum et leuam, et ex qualitate animi fuerit largitatem et verecundiam atque iusticiam, et ex senectus pluitate et simulacrorum. corporis ad dextram quod fuerit epar et omnem sinistram brachia et ventrem inferiora que pertinent et intestinorum. et ex coloribus colorem viridem et cineream et horum silia et quintum eum orbis est qui comburit, et ex diebus hora iouis diem et ex noctibus noctem diei lune, et anni firdarie eius sunt 12. et anni eius maxima sunt 428. et maiores 79. et medii 45 et dimidium, minores vero 12. et fortitudo eius ex plagis celi in occidente. et dicit messala quod sunt ex signis hominis habere album, bonitatem in bonis in facie, oculos non perfecte prospicere nigros naresque non rectos et lineas calorum in aqua dentium bonitatem ingrediendi, boni animi, mollis

Significatio planetarum

Significatio planetarum. secundum quod... intellectum. Pro quo nota secundum planeta ad perpendiculum orbis elevatum a centro terre. tunc est ascendens ad augem eccentrici. Similiter cum planeta mouet a loco linee contingentis orbem in declinationem seu epiciclum a parte occidentis, dicitur ascendens in epiciclo, lineam vero exeuntem a centro terre ad extremitatem orientalem epicicli. Cum igitur sunt planete ascendentes elevantur a visibus nostris, et apparent minoris luminis et magnitudinis quia cum linee ambientes corpora planetarum ducuntur ab oculo, dum planete sunt in auge seu ascendentes, et continent dictarum linee cum ... in ... sinuitate ... angulus contingentes. propter quod et planete ascendentes apparent minoris luminis et magnitudinis quia cum eedem linee ducuntur ad planetam eisdem existentibus in oppositio augis. hoc est cum fuerint descendentes. et tunc maiorem angulum continent, ut habetur ex 27. primi Euclidis. Et non intelligitur in re, cum planete elevati sunt penitus ab augmentatione et diminutione et ab omni causa, ut a quibusdam qualitatibus per qualitatem motus sui, debent sui operationis, ut dicit messahala in libro de natura orbium quia quod ad nostrum aspectum. minorantur magnitudine et lumine, cum sunt ascendentes, maiorantur autem cum sunt descendentes et hoc ex causa addita, et hoc pretendit littera. Sed de hoc est non proprie mutabile quod dicunt planete in auge existentes. sunt tardiores cursu, cum dicit vox

astronomica. dicat planetas superiores in superiori parte augis esse velociores
proquo primo bene advertendum, quod superiorum planetarum in libro assignantur
motus, primus dicitur. medius motus supplent et est arcus zodiaci, cadens inter
aiectem, a quo semper astronomi primum accipiunt et lineam d ad, et lineam exeuntem a centro terre, et distantie linee exeuntis a centro equantis per centrum
epicicli. Secundus dicitur verus motus epicicli, et est arcus orbis superiorum
inter aiectem, et lineam exeuntem a centro terre, per centrum epicicli ad firmamentum. Tertius verus motus planete, quem terminat linea exiens

Sol pulcritudinem corporis et dixit doctissimus
quod sunt magnos habentes oculos et pupillas
magnas, latam frontem, crispum, et ex parti-
bus habent partem consilii et bonis, et sunt fidem
et appetitum in bono, et ex operibus salubritatem
et sanitatem et prosperitatem. Mars masculus
nocturnus malus operatur calorem et siccitatem
et est fortior fixus et peregrinationum et bellis ex
eccidiis inimicorum usque in fines inimicorum, et
natura eius colerica amans saporem, et ex magisteriis
de magisterio ignem, et capit per ferrum et
ignem sicut est percussio gladiorum. In malis
vero si applicatur saturno sunt percussiones ferri, et
si iovi sunt percussiones ecclesie, et si applicatur
ei sol sunt percussiones nummorum, et si applicatur
ei venus sunt magisterium ornamentorum, et si mercurius
percussiones animi, et si applicatur ei luna
percussiones librarum, et sunt eius in solis similiter
sicut opera medicine, quod si nullus planeta ei applicetur
sunt minutorum et vulnerum apertum et fistularum
et si applicatur saturno opera medicine et infectiones
et si applicatur sol sunt vincula dolorum

a centro terre per centrum planete.
Secundo considerandum, quod per
hec assignatos motus multiplices
tarditas aut velocitas in planetis
quantum ad nostrum sensum sunt. Primo
sunt attendi duplicem primo secundum
verum motum planete in comparatione
ad verum verum motum epicicli, ut
scilicet quando motus planete verus
minuitur motu epicicli, et hoc fit
quando tres superiores elevantur
ad partem epicicli superiorem, tunc
enim et dicuntur directi et veloces.
quando autem in inferiori sunt parte
epicicli, accidit eis tarditas et
retrogradatio, quia tunc ab oriente
ad occidentem currunt, et hoc est contra
successionem signorum. Secundo ista
attenduntur penes verum motum epicicli, non cadendo verum motum planete
et hoc in ordine ad medium motum
dicuntur sicut et ad augem eccentrici
et oppositum augem epicicli. Sic quod
planeta distat ab auge, minus
90 gradibus ante vel retro. dicitur
tardus, non quia vero motu,
quo planeta rotatur, sed quo
centrum epicicli epicicli currit,
tunc enim verus motus centri
epicicli. Et semper minor et tardior
dicitur. quam medius sive
dictus. In illa enim medietate

scilicet augem. maior arcus reseratur de firmamento ab aiecte et linea exeunte.
terre verum locum epicicli. Sed maior a linea exeunte a centro terre, et
distantie linee exeuntis per centrum epicicli per centrum a centro equantis
equantis, sed in quem arcum accipitur medius motus sunt dictus ut
dixi in primo notabili. Non est ergo mirabile, quod astronomi dicunt in
auge epicicli velocitatem, quia capiunt in ordine ad verum locum planete,
de quo dixi in prima parte secundi notabilis, et astrologi et noster magister
tarditatem in auge eccentrici et velocitatem in opposito assentes in ordine
ad verum locum epicicli. et medium motum centri supplent, et sic ad

[illegible] s[ecundu]m [illegible] separare patet sententia littere [illegible] secundum quod ex- [illegible] opinionem addit[ur] ad [illegible], vel ab eo [illegible] augens [illegible] vel minuens, et alie [illegible] note sunt ex textu et ex commento [illegible] superius.

Esse aut luminarium

esse aut[em] luminarium // [illegible] aliud est esse
[illegible] p[ro]latas esse in domibus
[illegible] [illegible] [illegible], et aliud
simpliciter esse p[ro]latum [illegible] et
meridionalem. [illegible] cum esse in
domo [illegible] est esse in quarta
que est ab angulo [illegible] ad a-
scendentem, et [illegible] quarta [illegible] p[ar]tem
domus [illegible] et [illegible], [illegible]
esse in meridionali [illegible]
esse a medio celi ad angulum occidentis
[illegible] septimam domum,
[illegible] [illegible] et quartam. Sed [illegible]
dicitur [illegible] simpliciter, cum [illegible]
a puncto intersectionis eccentrici cum
ecliptica, ad medietatem eccentrici,
que declinat ad septentrionem [illegible]
[illegible] quod eccentrici orbis [illegible]
superiorum in quibus moventur Saturnus
Jupiter et Mars, non movetur [illegible] pol[o]
zodiaci, sed in aliis polis, sed [illegible]
[illegible] in duobus polis [illegible]
[illegible] distat a polo zodiaci [illegible] po-
lum [illegible] [illegible] gradus [illegible]
[illegible] in suo eccentrico [illegible]
[illegible] medietas orbis [illegible]
[illegible] [illegible] inclinatur
inclinat ex una parte ad [illegible]
[illegible] maximam distantiam per
duos gradus et 30 minuta, et eadem [illegible] distat ad meridionalem partem
[illegible] eclipticam, et [illegible] [illegible] polos eccentrici sui, qui poli distant
a polo zodiaci [illegible] duos gradus et 30 minuta. [illegible] distat
[illegible] distantia [illegible] tres gradus a via solis [illegible] ecliptica, [illegible] et poli
eccentrici sui a polis zodiaci [illegible] polos [illegible] gradibus, [illegible]
[illegible] eccentrici in quibus [illegible] tres superiores, qui [illegible] polos [illegible]
[illegible] supponuntur ecliptice, causat[ur] intersectio [illegible] eccentrici [illegible] ecliptica in
duobus [illegible] punctis [illegible] aliis [illegible] partibus [illegible] medietas [illegible] [illegible] de-
clinat ad [illegible]. Alia aut[em] ad meridiem, [illegible] intersectio cum declinatione

q[uod] si applicuerit ei Venus fit aptum ornamentis
ut tonsure crinium et barbarum, et si appli-
cuerit ei [illegible] innuit abscisionem venarum et
[illegible] evacuationem demum et purgationem animi
fit etiam innuat misericordiam, innuat effusionem
sanguinis et oppressionem per vim, obsessionem
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
festinationem, incendia et pugnationes et [illegible]
et [illegible] abhortiones et febres mediocres atque
fortes et [illegible] atque destructionem [illegible] besti-
arum et ex infirmitatibus febres calidas
et sanguineas et pustulas sanguineas
et alabra que est rubedo corporis in appe-
titu et fedicate, et comestionem carnium
in putredine et [illegible] capitis dolores
et ignem sacrum et pannicies et cogitationes
omnibus quod inquietat [illegible] commovet et
impedimenta atque inanes reddunt et [illegible]
sunt in inflammatione caloris et commotion-
[illegible] et [illegible], quod si aspexerit Saturnus
fit odium et maxima invidia, et ex sectis
earum in qua sunt bellum et vanitate

faciunt capita et caudas draconum et ventres in saturno iove sole et marte et
Sed astronomi non faciunt mentionem de hiis explicite nisi de capite et cauda
lune propter hoc quia ad eclipsim non spectant aliarum. Astrologi tamen
[illegible] [illegible] concordantiam horum [illegible] propter diversos effectus ab eis flu-
entes ut per pressionem eorum et horum mentionem [illegible] dicit [illegible]
planeta [illegible] post [illegible] solis a meridie in [illegible] dicitur [illegible]
ab a 1ª ad meridiem meridionalis

et velocitate mutatores a fide et multum
hesitatores et mutatores de testamento in testa-
mentum, erunt tamen hec omnia sub veritate
et dixerunt quidam quod ipse est et membris suis re-
nes et vene et dorsum, et hec ex co-
loribus rubedinem et continet orbis eius 8.
gradus et ex diebus hic diem martis, et
noctibus noctem sabbati et anni firdarie
eius sunt 7. et anni eius maximi
264. et maiores 66, medii autem 40
et dimidium et minores 15, et fortitudo eius
in plaga illa in meridie et dixit messalla
quod sunt de ymaginibus hominum homines rubeos
facie habentes capillos ruffos et facies
rotundas leviter homines dehonestantes habentes
oculos croceos horribiles aspectu habentes
in pede maculam vel signum, et dorotheus
cum acuto aspectu habentes ex partibus partes
audacie, et sunt presumptuosi superbiam
levitatem mobilitatem audaciam vani-
tatem et festinationem in omnibus rebus et
hec ex partibus mundi terras romanorum

[illegible] est [illegible], cum [illegible] ab in-
feriori ad [illegible] et fuit [illegible]
90. gradibus, est ascendens, et hoc
intellige de gradibus, [illegible] quot [illegible]
[illegible] dividitur in 360. [illegible]
[illegible] declinatio est in ventre, [illegible]
per 90 gradus distat ab inferiori,
a quo puncto inferiori quanto plus
planeta accedit ad [illegible]
eidem ventris tanto magis [illegible]
[illegible] ad partem [illegible]
dicitur ascendens, a gradu vero 90.
a 180. [illegible] ad aliam inferiorem
que est circa caudam [illegible]
[illegible] [illegible] quare [illegible]
descendens, et cum [illegible]
[illegible] [illegible] per singula
[illegible] que est a parte
meridiei, est [illegible] et dicitur
ascendens ad 210. descendit
ab hinc ad 360. [illegible]

usqȝ ad occidere et tracs ſſitamtorum
ſ. ol p aſpectum ſextiliaris et malus per
coniuncto in uno ſigno et ē maſculina
diurna opatur caloē et ſiccitez et eſt
ſtor prim ſi fuit nativitas in die et
ſit regnum maxi^m et vitalez
lumez et ſplendorez magnitudine indicat
et pulchritudinez ac ſidez et ex etate fiez
iuventute et opatur unius planetas in
diſpoſitio amorum / et ex ingenijs regimi
principum venatoz ioculatorz et purga
toz in omni ſpe purgandi ofonis opa iniq
et extinis purgant / et ex infirmitatibus
infirmitates calidas ſiccas i corporibus apparet
et ex ſolid aurum plurimum et unius
ſpē ſolē / et ex qualite ipsi ac ſobrietate
et ſapientia et q̄ ſcrut honeſtate et lar
gitate et glia et pluralitate indicat
et ex ſeneceſ cultnaz bonoz et ſilia et
ſit impium vocē et ſomnia celeritatem
Cum ſi opplexit ſatiq ſit villicatoem

et huiusmod principatu et si impii sunt princi-
patu in fide et religion aut ee indicz
int' hoies de opibus oppressionum et si
applicatur ei marz sunt ducatu exercitus et
investigator bellorum et si applicatur ei venus
sunt regnum per mulierez et obsequium
potentum et si applicatur ei mercur sunt co-
sultores regum et opus librorum et here-
ditatum et maiorum opum et si luna opus
legatorum et ductor exercituum et filia et
directe qui qu sol sunt ymaginez valent
hoc et ipse ex viris orbium dexteram et
ex mulieribus sinistram et direct qui hz cor
medullaz et seminam et ex infirmitatibus
domesticorum carnium in ore et detrimentum oculorum
et defensiones eius in orbium partes eius in ca-
pite et directe Indi quod in sunt in oriente
eius obvnuces et habebit signum in facie et
hz ex coloribus citrinum vel pergimo coloc
quia orbis eius est in quartum anni finedam
eius sunt 10 et anni maximi sunt 1200 et
maiores 120 medii anni 69 et dimidium

vel 2m quousque 39 et dimidium, invenies
14, fortitudo eius ex plaga terili in oriente
Et dixit Messahala quod sit hora qua habuerit so-
lem inter croceum et nigrum terreum vel rube-
um secundum statum crispum pulcri corporis. Et
dixit Dorotheus secundum solem et lunam et secundum
planetarum qui sunt cum eis et qui digniores
sunt loco eorum; si vero volueris secundum solem
scito quod sit crocea ut pars inferioris
oculi eius aliquantum crocei et ex partibus
partium [illegible] sermonum vel partes dimidiarum
et de [illegible] naturam et spiritus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et laudum, et ex partibus
[illegible] [illegible] Romanorum Venus
fortuna [illegible] nocturna et est [illegible] mulierum
et uxorum et matrum si fuit nativitas
diurna, et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et ex etate [illegible] incipiente, et ingenijs
instrumenta ludorum, ornamenta [illegible] et [illegible]
pulcritudo, et ludos alearum et [illegible] [illegible]
saltaciones et omnia et universa genera luxu-
rie, et appositus [illegible] et [illegible] [illegible], pulcritudinem

et medicinam aurum et argentum dilectionem
ludi risus et gaudium divisiones spolia-
ti / peccatores inebriantes / secundum reddit
omnibus / fit etiam largitate diligentiam
amorem, iusticiam et donum orationis
vero et fidei / et fit ingressus omnium sonorum
musicorum / et si complectitur ei saturnus fiat
sonus cantationum quibus deflentur mortui
vel quibus cantant edificatores qui edificant
et si complectitur ei iupiter fit sonus cantatio-
num / et lectionum quibus utuntur domini sectarum
in altis altaribus et in locis orationis eorum
et si complectitur ei mars fit sonus quibus
utuntur seculares et cantus wlgi / in quo
fit meo plorandi vel largitate vel liga-
tionis et laboris et catenis in quo fit mero
captationis et alligationis et percussionis flagel-
lorum / et si sol fit sonus regum quorum cantus
concordat regibus et nobilibus / et si complectitur
ei mercurius fit sonus qui generatur in opponere
verum / et si luna fit concitationis vel navi-
bus et ex infirmitatibus morbos sagittarios

et humores et matrix que accidunt membris genitalibus, et ex sua quinta proprietate ut sint ornamenta mulierum et vestimenta eorum margaritas atque picturas et ex qualitate cum sanitate et commixtionem et complexionem et habet filias et cupiditates comestionum atque potationum, et ex sexta utilitatem resolutionem et casus in quibus matrix calefit comestionem atque potationem et dixit quidam quod sunt gratitudines et spinam dorsi et alii dixerunt quod hec sunt progredientes renes vel virga matrix et umbilicum, et habet ex coloribus albedinem et ex saporibus unctuositatem et quantitas orbis eius 2/1 continuum et habet ex diebus diem veneris et ex noctibus noctem martis et fiducia eius sunt 8 et maior 182 maiores 82 medii 87 minores 8 fortitudo eius in dextro sicut et dixit messala quod sunt ex figura hominis habet album habentem ad magnitudinem pulcra colorum et capillorum faciem habentem rotunda

Ten rękopis przeglądał w r. 1842 Michał Wiszniewski

O próżności!!

Lecz nic mięs...
nie zrozumiał.

Mercurius Mercurius est deus stel. divitiarum et sanctitatis mensis ... vim equale et facit ventus per festinas mutatas, et quod idem
Si mercurius fuit orientalis, erit color nati. fuit color mellis. Magnitudo
sui corporis temperata, vincet in eius complexione caliditas. Si fuerit occi
erit forma ... ... et magnum, rubeum et crocinum colorem,
nigri corporis et valde subtilis, oculorum communium et vincet in eius
complexione siccitas, et pupilla eius assimilatur pupille oculorum capiarum
Et dixit quidam ... est albus. tendens ad rubeatem, frons eius
angusta. maxilla eius decora,
nares sunt pulcras, amplum
os, dentes parvi, barba eius pul
cra parva, et macer, membra eius
subtilia, calvus. multi ...
Anni eius maiores ... .16.
... sed ... ...
um, quod ... pro ... et ...
plures medii 28, quod ... ...
dicuntur ... mediatatem ...
... ... maiorum et minorum
simul ... .96. ...
in mediatate ... est. 28 ... mi
nores quod .20. ... ... in
.20. annis facit ... revolutiones
in ... quas non facit in ...
... annorum

et ppuaz maxilla oclos pulcros, m;
gredo oclorum eius plus ... et dixit do
torchimus pulcraz ... facit et ultra
capillos albos ... crassitu
dinis benivolentiaz et ... ex pubus
ptez desiderium ... ornamentaz et ludum
dilectoz, patiaz ... ... et
ptilis ... ... arabum Mer
curius quinta masculina diurna
inclinatur p. naz suaz ad eum cui applic
atur ex planetis et signis ... e ...
moris et ... faciet divitatez et ...
... et credulitatem ... et ... qd
si fuit in na sui et ... plata ... co:
plevit ... ... et augmentatam
... crescendo et ex etate minetur et
... ... et ex operibus opa ... ...
... et rethoricat et ...
et ... et geometrie dispositoz et
... ... et ... et ...
... et opa minor ... ... com
pletum ... ... opa ... ...

tarum et lucidiorum et iiii^or confessorum Et
si impleuit sunt iiii^or psallendi et iiii^or libri
dominorum et si completur eius mare sunt iiii^or
quando sit in donatiuis gentium et peregrinorum
et iiii^or processiones flagellorum Et si com-
pletur eius mare sol sunt possessores iiii^or
regni et sedes domorum Et si completur eius
venus sunt iiii^or cordarum lignorum seu ci-
tharorum et iiii^or sonorum atque fistularum Et
si luna sunt feriatores iiii^or qui sunt ad come-
stiones ituri ... domini Et sunt ex
infirmitatibus infirmitates spirituales id est
resistentes ... et inquietudines mentis
atque dubitantes significat et ad qualitatem
secundum complexiones suas atque amicos ut sunt
fortunatus erit bonitates secundum quod fortune
quod fit eius fortunatum et secundum locum in quo
sunt fortunata et ut sunt mala erit ini-
quitates secundum malum quod eis facit et secundum
locum in quo mala facta est et ex secretis sunt
cultores veritatis et hic secrete sunt ypo-
crisi et simulationi et dixerunt quod quasi sunt

secunda virilitatem et secunda nigredinem atque
venas / et ex coloribus hiis oculorum colorem comi-
xtum atque variatum et colorem florum liliorum tem-
pestivum et quantitas orbis eius est 1 gradum /
et ex diebus hiis dies veneris et ex nocti-
bus noctem diei dominice Et saporibus sa-
porem insipidum / et anni firdarie eius sunt
13 / et anni eius 16 / maximi 330 · et me-
dii 28 / breves 20 / fortitudo eius in plaga est
in septentrione et diverte corpora quorum minuis
a medio retrogradationis usque ad stationem secundam
sunt puericie et a statione secunda usque ad combus-
tionem sunt iuventutis / et a combustione sunt usque
ad stationem primam medie etatis / et a statione
prima usque ad medium retrogradationis sunt sene-
ctutis / et in medio retrogradationis sunt se-
nectutis et decrepitatis / et in combustione sua prope
directionem sunt dilectionis et amicicie / et ex co-
mmixtione sua per directionem usque ad stationem
primam sunt dilectionis et amoris mutationis et in
statione sua secunda et prope retrogradationem sunt
inquisitionis concretatis et dissimulationem

Luna &c:- Luna &c· de luna potest· pulcre loquitur· Et Maior [illegible]
luna est humectans, pro eo quod est vicinior [?] circa terram, et
propter similitudinem [?] frigidam· que per eam elevatur a terra· Et facit
fieri putrescere, et mutari corpora, et plumbea, et licet etiam cum sole [illegible]
humiditatem, ut calor, pro eo quod recipit lumen, sicut est quod philosophus, si dum ponuntur
in radiis lune posite dum est in plenilunio, quia scilicet quod est frigidum
et humidum· facit putrescere· per caliditatem caliditate extrinsecam, quam recipit
a sole in lumine. Effigies [?] lu-
ne est albus facie rotundus,
decorus apertus, mollis, in barba
pulcer, in colore clarus, habens
membra completa. Notandum
tamen astrologi lunam vocant
pedagogam, quia habet significa-
tionem super omnem rem, et proprieta-
tem sui planeta in nativitatibus
et omnibus effectibus, quod ipsa est
mediatrix inter celos planetarum et
elementa, et virtus planetarum
inferiorum aut altarum, non devol-
vitur ad terram, nisi per eius ra-
dios, et eius orbem. Luna [illegible]
dare eius 9. dicuntur antequam
omnium eius mansiones, quia ipsa
habet partem in medietate circuli
signorum· a principio arietis usque
ad finem virginis, et essent 180 gradus
dimittuntur 60 propter duas domos
duorum infortunatorum, que sunt
Saturni et Martis, et dimittuntur
insuper [?] quia illa medietas
[illegible] in suis elevationibus,
et remanent 108. dicuntur me-
dii 39 et dimidium· ea [illegible] quia
[illegible] alii dicunt quod essent
108. sed hoc non [illegible]
minores sunt 27. [illegible] in [illegible]
habitus [illegible] planetarum
potestas [illegible] cum
nudis et [illegible] signis eum et de facili intelligens [illegible] hominum et
egra et conditionibus humanis dicuntur in planetis et signis

et fit tarditas et verecundiam occupatis
in rebus, et in mente utroque fit celeritate
temperata propter ingenii debilitatem, et
aperit statim sicut fit occupatio ingenii
et tarditas egressus ad celeritatem, et in
qualitate sua propter diversitatem fit celeritate
et ingressionem expansionis et latitudinis cor-
poris aut veneris in hiis locis, et planetis
alterius, et dixit Messala quod fit numerus
ex signis humanis, hominem non multum album
neque nigrum habentem colorem, elevatam fron-
tem habentem, et habentem in facie longitudinem
et nasum longum et raram barbam in ma-
xillis et oculos pulcros, non ex toto
nigros, longos et habentem digitos, et ex
partibus habentem partem negotiationis et fit timoris
et infestationis et bellum, [illegible] seditiones
et [illegible] fit quod profectum et ingenium et
subtilitatem in opere et missionem, et in rebus que
sunt in habitu ex ductis et [illegible] // Luna
fortunata fecit nocturna operatur signis
et humiditatem et e [illegible] naturam fi[t]

fuit nativitas eius nocturna / et est in ca
flegma temperatum et secundum etatem puerilem / et
minimum crescendi et ex operibus legatos
et mandata et opera tirannum atque arquicam
2m quantitatem fortune vel malicie eius si
fuit bo secundum bonum et eius / statum et prin:
cipatum si preferunt aureus rebus ad reges perti
nentibus / et si fuit fortunata a sole in bono
aspectu / et de stella secundum argentum et tenebrosum
si habuit auctoritatem in eo / et ex fide religiosis
ex infirmitatibus secundum guttam et volta
torsiones et membrorum commotiones / et cumque
fuit in siline figuram et tenendi / et qualitate
ad vii quartum stellam ut planetis ♃ si
completi et fortuna vena secundum malitatem et
benignitatem et ad insanitatem / et morum ho:
stiles / et motus celeritate et dominium ob:
sequii et si fuit impedita secundum honestate et
cautelam et societatem benignitate / et si contra
fuit malus et fuit mars secundum similem
ingenerator nitimur hos et mensis instabilitatis
et si fuit saturnus odium filarum atque invidiam
et si fuit sol ab aspectu laudabili dispos

regalez et si sint renum sunt ventrium
et testez lingue et superna, et dixit
quidam quod sunt cogitationes et novitates gentium
lingue, mulieres honestas et multos
pudores, et dixit alii quod sunt cerebrum ipse
et pulmonem, et ex coloribus lux croceum
colorem, et ex saporibus salsum, et quintus orbis
eius est 12 graduum, et sunt ex ventis orientem
sinistrum ex mulieribus dextrum ex diebus
dies lune ex noctibus noctem veneris et
anni firdarie sunt 19 (annorum ad 108, et ma
xi 720, et medii 66 et dimidium et
minores 39 et dimidium, hore vero 27 et
secundo eius in dextra occidentis. Et dixit
Messaala quod sunt ex figuris hominum homo albus
cum colore rubeo, mitis, sentiens, benivolus
habentes oculos non ex toto nigros faciem
rotundam et pulcram staturam et in facie signum
dixerunt quidam quod sunt pueritia ab initio
mensis usque ad 8 dies, et usque ad 15 dies
iuventute et sunt etate perfecte .i. medie
etatis usque ad 21 noctem, et senectute

usque ad quartum . i . usque in finem mensis
qui mergitur soli / et non sunt sub radiis solis
sunt secreta et res occultas / et in nono
mense sunt de quo faciendum est / et in completione
sunt de quo destruendum est in medio / et in initio
mensis ipsa sunt accusatores / et in fine mensis
accusatas / et sunt in initio mensis lucrum
et quaerentiam et in fine mensis stipendia et
dispensiones et sunt in oppositione quietatem / et
in initio mutationes ad opposita . hic est non
sunt inter eam et oppositum . i . quarte sunt
esse in initio quietis et eius tamen / et non se-
parata sunt ab oppositione sunt exceptiones rei
a quiete et in exitu exitum suo de sub radiis
solis sunt exitum ab occultatione / et in introitu
suo sub radiis sunt aptationem ad occultationem
et hora diei a sole sunt apparitionem exita
sunt ab occultatione / et hora exita sunt
de sub radiis significat apparitionem
et adventum ab absentia Et dum in
opposito aspectu solis sunt sunt diminutionem seu
descensum ab alto in infimum solis in opposito solis

Reliqui autem Reliqui autem etc. ponit significationem planetarum que sunt in ordine ad quemvis [illegible], et dicit quod tres planete superiores ab ortu suo, et cum sunt in longitudine longiori, usque ad stationem primam, est natura eorum humiditas et pueritia, et significat iuventutem que est a 15 anno ad [illegible] primum. Et ab hac statione ad oppositionem solis significat caliditatem et etatem consistentiam que a 35 usque ad 62 annum. Et ab oppositione cum sunt in medio retrogradationis ad stationem secundam [illegible] senectutem, que est a 62 ad 90. Et a qua statione secunda ad occultationem significant frigiditatem et decrepitam [etatem], que est a 90 ad finem vite, aliqui ad 120, et pauci reperiuntur [illegible] aut nulli [illegible] sufficientes [illegible] aliqui [illegible] centum [illegible] et plures.

sed in quarto aspectu primo scilicet post apparitionem vero et lunam et augmentum [illegible] et in quarto aspectu secundo scilicet [illegible] opposita, et dixit quod luna a coniunctione usque in medium sui luminis primi est eius natura humiditas et a medietate luminis sui usque ad complecionem est natura eius calor et ab impletione usque ad medium sui luminis est natura eius siccitas et a dimidio luminis secundo est natura eius frigus. Reliqui autem planete ab ortu suo usque ad stationem suam primam erunt in natura humiditatis et sunt pueritia. Et a statione eius prima usque ad oppositionem solis est natura eorum calor et sunt iuventutem et ab hoc loco usque ad stationem secundam est natura eorum siccitas et sunt consistentiam etate et a statione sua secunda usque ad occultationem primam est natura eorum frigida et sunt senectute. Et dixerunt quod sol significat spiritum id est animam intellectualem, et luna cogitationem et spiritum, et saturnus memoriam et [illegible] utilitatem et malum, Iupiter vero et sapientiam, mars iram, [illegible] venus ludum et gaudium, mercurius voluntatem.

Et dixerunt Et dixerunt etc. [illegible] etc. Ex dictis [illegible] et artasalam [illegible] et quorum dictis habetur quod sol [illegible] sunt sub dispositione et in loco [illegible] ab [illegible] in natura [illegible] anima, et [illegible] [illegible] et in loco malignitatis mala naturaliter, salvo tamen semper libero arbitrio, per quod potest malam voluntatem [illegible], et assumere bonam. Et si luna sub disponitur, erunt cogitationes [illegible] in bono, quod [illegible] cogitationem [illegible] tamen [illegible]. Et contra contrarium fit. Sic de aliis planetis intelligas.

De ordine autem

De ordine et [illegible] ordinem quem habent planete in conceptione et quid operantur in eadem [illegible] evidentia vita Saturnus coagulat [illegible] atque constringit et differat in natura [illegible] ponendo [illegible] quia est [illegible] et inde in quadam loco [illegible] ut Saturnus generat vitam [illegible] intelligentes [illegible] reddunt Saturnus [illegible] per suam frigiditatem coagulat in [illegible] principii et dicit in [illegible] dispositio et conceptio sub ordinata [illegible] [illegible] et hoc est quod [illegible] primus mensis ab hac conceptione est Saturni [illegible] post [illegible]

seu dyalaticam et disciplinam et comprehensionem de scientia planetarum in libro nostro dum complectitur et alter in tertio.

De ordine ad planetas, seu principatum eorum in conceptione pueri et quomodo diu sunt in utero matris dicemus, quod primus mensis ad hanc conceptionem est saturni, secundus jovis, tertius martis, quartus solis, quintus veneris, sextus mercurii, septimus lune, octavus saturni, nonus jovis et 10 non vivit qui nascitur in octavo mense eo quod sub potestate saturni nascitur. Principium quoque seu ordinatio planetarum in vita humana, et qualiter disponant vitam nati taliter dicendum, licet incipit ab egressu nati hic est a nativitate pueri, et disponit [illegible] quantitates annorum [illegible], quorum sunt [illegible] annis de mercurii postea hic 10 dies veneris 8, postea sol 19, postea hic mars 15, postea hoc iupiter 12, postea hic saturnus usque ad finem vite.

Caput draconis est masculinum et est fortuna et natura eius composita ex natura jovis et veneris, et hoc est regimen ac fortunam et scientiam et dicit

[illegible] illud [illegible] mense [illegible] tunc facit ventrem [illegible] et [illegible] in natura sua, et hic [illegible] et fiat [illegible], et cum veniunt [illegible] dignitatibus [illegible] valorum, et cum materia commiscetur cum tali vento, quod fit in isto mense, et fiunt [illegible] qui semper moventur ad [illegible] et non cessabit movere per longum tempus. [illegible] hic [illegible] quidam astrologorum dicunt quod [illegible] cum tamen ptol. et [illegible] dicunt quod in 2o mense [illegible] mense datur [illegible] et [illegible] et estimo [illegible] quod [illegible] originalis membra concepti ad [illegible] et [illegible] si fuit in bono statu mense [illegible], et [illegible] hic volunt intelligere [illegible] aut forte per [illegible] intelligunt [illegible] jovis [illegible] a jove [illegible] aut [illegible] intelligunt [illegible] ad [illegible] et calorem, in tertio mense [illegible] formas sanguinis [illegible] et [illegible] jovis [illegible] et [illegible] est quod femelle in isto mense [illegible] magnam [illegible] nauseam propter ventum jovis [illegible] materiam et [illegible] in ea, tertio vero mense [illegible] fit nausea, propter martem [illegible] [illegible] marte [illegible] disponente illo

mense, sanguis [illegible] conceptus [illegible] et [illegible], et [illegible] nisi forte per vitam inordinatam [illegible] male disponentem [illegible] quarto mense fit dispositio solis, qui [illegible] superfluas siccabit, [illegible] confortabit, membra [illegible], et valorem [illegible] [illegible], et illo mense [illegible] et [illegible] prima causa [illegible] dando [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible] et in [illegible] et [illegible] [illegible] formas [illegible] operantur [illegible], et [illegible] [illegible] accepit [illegible] natura [illegible] celestis est [illegible] causis [illegible] applicando et determinando ad [illegible] est a prima causa tota et sola [illegible]

ſpiritum radicalem et calorem mediante quo cum humidum radicali nutritur / quia quod ſi in quinto menſe ſol eſt aſcendens et fortis in domo aut exaltacione aliqua, fiat ꝯformacio membrorum, et formoſitate uultus, et natus magne potencie erit / et potens viuere fiat et ſeu ſtrangit lapides [illegible] et cum in caſu fuit ſol, quod eſt [illegible] poſt quinto menſe veniet diſpoſicio ad venerem qui eſt planeta forme pulchritudinis et leticie / quia in quinto menſe apparebit forma membrorum ſicut figurantur. preſertim appetitus / capilli ꝯiunguntur et dum ipſe fuit in dignitate / et aſcen[dens] et natus erit pulcher in facie. completus ex bonis / rubicundus apperet, [illegible]

veneris / et generaliter ſi erit in [illegible] loco. habendum facere [illegible] fuit deſcenſus et in ſigno ſaturni aut in [illegible] tenebroſis / natus erit deformis, et minus tempore / mercurius diſponit menſe ſexto et eſt planeta eloquencie doctrine et [illegible] intencionis et ſenſus, quia ſolet diſcernendi ut moueat ſe fetus et deſcendit membrum lingue, et [illegible] arteriam / et poſt illo menſe proueet in [illegible] cum mouibus et pedibus / et forcior [illegible] erit motus, et apperet [illegible] [illegible] de tenebris / ſi mercurius erit fortis tempore / quia quod mercurius eſt aſcen[dens] ſexto menſe, natus erit bone eloquencie. placebit omnibus ſua [illegible] et erit ſpecialiter [illegible] / et melius erit. ſi fuit in ſuis ſignis uel bono / et ſi tunc appetet [illegible] erit eloquentiſſimus, et [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] erit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] ſtatu. [illegible] erit ſeptimo menſe venit diſpoſicio ad lunam et fetus in utero. tunc [illegible] completum, et habebit [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] / quia ſi naſcetur menſe illo erit completus propter complementum ſignificacionum [illegible] / et bona eſt de vita ſi naſcetur. octauo autem octauo menſe venit diſpoſicio ad ſaturnum / [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ſimiliter ſimul [illegible] et [illegible] in eo apparebit [illegible] [illegible] ſaturnum / et ſi [illegible] ſimiliter ſimul [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] / et ſi exibit octauo menſe, naſcetur puer [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit [illegible] [illegible] / et tunc veniet diſpoſicio ad [illegible] [illegible] [illegible] ventum et motum / et tunc puer exibit de tenebris et anguſtia [illegible] ad mundum / et tunc [illegible] oculos ſuos ad ſolis lumen. ſi eſt de [illegible] uel ad [illegible] [illegible] ſi eſt [illegible] / et [illegible] de [illegible] / et completus erit [illegible] quod deus voluit / et viuet ille cum deus voluit [illegible] [illegible] / et cum voluit dat mortem non viuet, [illegible] [illegible] nato erit, quia deus eſt qui [illegible] [illegible] dat eſſe et [illegible] / et ipſe ſunt membra [illegible] [illegible] et facit [illegible]

quanda quia natura eius ſit augmentacio bonum quod cum fuit cum fortunis au
get fortunam et cum malis auget ma
liciam eorum et cum ſimilare eius ſit duo
ſecunda eius est mala natura eius e[st] qua
ſi natura ſaturni et martis et ſit decenis
caſu et paupertate et directe eſt quia
natura eius eſt diminuendo quod fuit ſi cum
fortunis minuit fortunam eorum et cum
fuit cum malis minuit maliciam eorum
[illegible] detrimento quia capud eſt fortuna cum for
tunis et malum cum malis et cauda
mala cum bonis et bona cum malis, et
cum ſimilare eius ſit duo pot [illegible] [illegible]
ſi quod fuit aliquis dies uel nox cuiuſque
planete eius erit prima hora ipſius planete
illius diei et prima hora alterius planete
qui hinc ſuccedit et ſecundum retorsum 2m or
dinem [illegible] ut / diei veneris prima
hora eſt ipſius veneris / 2 mercurii / 3 lune
4 ſaturni / 5 iouis / 6 martis / 7 ſolis
8 iterum veneris / 9 mercurii / 10 lune /
11 ſaturni / 12 iouis. [illegible] omnes 12 horas

Principium quorum [illegible]

[illegible gloss, upper margin]

diei inequales habet [illegible] horas noctis [illegible] hora [illegible] noctis est martis [illegible] nox / 2 sol / 3 veneris / 4 mercurii / 5 lune / 6 saturni / 7 iovis / 8 martis / 9 sol / 10 veneris / 11 mercurii / 12 lune [illegible] et [illegible] noctis et incipit dies sabbati [illegible] hora est saturni et [illegible] dies sic per ordinem [illegible] dierum et noctium et dominos eorum planetas [illegible] volunt / Deus et hec [illegible] et [illegible] dies [illegible] noctis de [illegible] magna / [illegible] succedit [illegible] una [illegible] et [illegible] et [illegible] deo auxiliante [illegible] planetas [illegible] semetipsis et [illegible] narrando [illegible] semetipsis [illegible] in semetipsis et ab [illegible] planetarum in semetipsis [illegible]

[illegible gloss, right column and lower margin]

aut etatem que est a 42 ad 56 / mars qui solem sequitur gubernat / et est etas in qua est superbia et magnanimitas / et in hac etate accidunt pestilencie multe / ebrietates et [illegible] et alia que sunt de proprietate martis. Sextus vero planeta / qui quidem sequitur martem / senectutem gubernat / que sequitur quintam etatem scilicet virilem / que est a 56 ad 68 annum / et tunc homo non vult laborare / nec penare / sed libertatem diligit / inclinatur ad vitam bonam / de rebus honestis cogitat / et que sunt de opere iovis. Ultima etas est planete ultimi et dicitur decrepita

et ista est seperare ad finem vite, et extendit se ad 90 annos / in qua homo deficit in corpore et sensu / et accidunt ei infirmitates frigide et non potest aliquas res sustinere / [illegible] et alia que sunt de proprietate saturni / Et post annum 90 / venit iterum etas lune humida et frigida / et erit homo / nullius aut modice discretionis / et optime dicitur puer iterum lune / que iam secundo eum gubernat / Quando se pervenit ad 120 annum / redibit anima si non fuit equata miseriis corporibus a quo venit / secundum intentionem antiquorum philosophorum et hoc voluit aristoteles de pomo et de morte / Item anima que non est infecta operibus sensuum [illegible] posse redire ad similitudinem / quod et plato scripsit in memorabili / libro vides possessum [illegible] a creatore [illegible] contra in creatorem

ut sit planeta ascendens in circulo augis sue et tunc erit minor lumine et magnitudine atque tardior cursu. Et cum fuerit inter ipsum et augem eius minus 90 gradibus ante vel retro et e contra. Si autem fuerit inter ipsum et augem precise 90 gradus equalis erit in lumine et magnitudine cursu et fortitudine. Si vero fuerint ex hec duo loca vel plus 90 erit descendens in circulo augis et apparebit maior lumine et magnitudine et erit cursu velocior. Et si fuerit porcio eius vel argumentum equatum minus 180 gradibus erit augens numerum. Et si fuerit porcio eius plus erit minuens numerum et si fuerit porcio eius equata ex 180 vel ex 360 nec augens nec minuens et si addatur eius equacio super medium cursum dicitur augens numerum vel numero. Et si minuitur equacio dicitur minuens numerum vel numero. Et quando autem cum planetarum aliorum vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum et si minus vadit dicitur minuere cursum et si vadit tantum dicitur cursu equali

De esse aut aspectuum

De esse aut aspectu [illegible] [illegible] notificat accidencia que eveniunt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] notificat [illegible] [illegible] apparet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videri facie ad faciem / et vult [illegible] inter solem et planetas [illegible] [illegible] de motu diurno ita scilicet quod cum sol occidit planeta [illegible] solem [illegible] tanta distancia / quanta est inter domum solis et domum [illegible] [illegible] planete qui [illegible] [illegible] aut [illegible] est inter planetam [illegible] a luna [illegible] est inter domum lune et [illegible] planete domum / tunc videntur se facie ad faciem [illegible] venus [illegible] et si ab eo distat [illegible] aspectum [illegible] [illegible] in [illegible] facie ad faciem / [illegible] et domus [illegible] scilicet leo et libra [illegible] aspectu se aspiciunt [illegible] [illegible] lunam venus et [illegible] inter [illegible]

Sextus aspectus idem fit, quando non domum veneris sed tamen est domus lune vel tantum ut aspectus e et hoc modo est status d' facie in faciem, cuiusque plane- ~~tarum duobus luminaribus~~

et qui est planetarum inferior vadit pla-
neta sol est angens cursum et qui va-
dit magis est minuens cursum et quando
vadit tm est cursus eius equalis. Esse
aut luminarium in cursu est sic ex tunc
alterum planetarum. Esse quoque planeta
septentrional. cum transit Genzahar sive
id est cum transierit per viam solis iens a
meridie id est zonam illa quam transit id est
absisum vocatur dr Genzahar. Cum
planeta transierit predictam absisam
et fuerit inter ea et zodiacum est planeta
septentrional. ascendens et cum fuerit a 90 gradibus
dibus usque ad 180 est septentrional. descendens
et cum transierit fuerit cum iens ad
360 est meridianus ascendens. Hoc est
esse planetarum in semetipsis.
Et esse aut ipsorum adinvicem est quando
q' anni i. plan. contra aliam luminaria et
durantur d' hoc quod dicit ptolomeus in
Almagesto hoc e d' inferiori adin
ferriorem ad faciem, hoc e cum fuerit inter
planetam et solem dum ipse planeta fuerit

Et ex hoc victoria et

Et ex hoc victoria ad dictionem / hoc facit scilicet auctor, quod est sit in apparens / et vult quod planeta est in suo haiz et in aliquo angulorum scilicet in ascendente 10 .1. 7. Et est luna vel sol in hoc est quod sit orientalis, si est de die, et hoc sit tunc quando planeta est orientalis et in angulo. Si autem est in decimo signo a sole, ille est tunc occidentalis et in angulo.

ad duo luminaria quod dicitur similitudo in aliquo angulorum scilicet in ascendente, in aliquo angulo angulorum ab ipso planeta. Ita quod planeta orientalis sit a sole, et hoc est quod sit orientalis si est de die, in decimo signo a sole. Sed de nocte quod sit occidentalis a luna et sequatur lunam et sit in angulo et hoc dicitur est. Et quando sequitur lunam tunc dicitur esse in victoria angulus aut oppositum videlicet tam in orientalitate quam occidentalitate in ordine ad luminaria solet.

a sole occidentalis .i. quod sit solem tantum
quantum est inter domum ipsius planete et domum
solis de signis, aut non sint inter ipsam
planetam et lunam ut sint orientales
a luna tantum quantum est inter domum
ipsius planete et domum lune ex signis. Ergo
planeta quod succedit soli et sint a sole
saturnus scilicet in signo sexto et Jupiter in 7
mars in 8 venus in 3 mercurius in 2 et dicitur
esse in almugeneia solis. Cum non
sint inter unumquemque planetarum succedentem
hic nunc signorum quorum utrumque planeta
innat dicitur esse in almugeneia lune dicit
ptolomeus et est planeta in almu-
geneia solis non sint longe a radiis
et a luminaribus et est tunc tutus.
Et ex hoc victoria planete hic dicit
ut sit planeta in suo haiz .i. similitate
et in aliquo angulorum astrorum et aliquis
luminarium sit in loco opposito in quadrantem
videlicet in aliquo angulorum ita quod sit
planeta in die orientalis a sole et in
nocte occidentalis a luna / et omnis

Et omnis planeta

Et omnis planeta ex quo regitur / Notificat idem auctor quod vocatur combustio, et sit quod planeta non apparet propter propinquitatem et appropinquationem ad solem, et tunc sit infra duodecim gradus. Dicitur combustus sic autem ut combustus non valet corpus innatum et multum in eo est fere suffocatum, ita dum planeta coniunctus est propter videntur insensibiles tunc est et radii sui per quos dirigantur tunc in sphera penitus suffocati sunt, alia patet in littera.

Et ex quo apparent

Et ex quo apparent aliorum / Notificat quartum auctor quod est orientalitas et occidentalitas planetarum. Dicuntur enim orientales planete qui precedunt solem ante eius ortum, occidentales qui sequuntur solem et occidunt post eum. Tunc Et notandum quod dicit in tribus quod sunt centrum epicicli eorum in eodem puncto solis, venus et mercurius habentes per suum epiciclum coniunguntur soli, scilicet in directione et semel in retrogradatione. Et est ibi differentia inter tres superiores ex una parte veneris et mercurii ex altera, quia postquam tres superiores coniunguntur soli, facta coniunctione sol per motum suum velociter recedit ab eis secundum successionem signorum, et ita illi tres post coniunctionem apparent ante solem et semper sunt orientales. Venus autem et mercurius in ortu sub radiis occidentales fiunt, et hoc quod facta coniunctione incipiunt retrogradari .i. quod coniunguntur soli et sunt in inferiori parte epicicli tunc enim incipiunt apparere

ad solem. Cum sunt occidentales s. dum vadunt in parte superiori epicicli. cum iungit
sol. tunc eius fiunt directi, et motus eorum est velocior solis in successione signorum quam
solis, propter quod incedunt post solem, et post eum occidunt, et tunc de sero apparent, et
qualiter apparent de sero. dicitur hesperus vel vesperus, apparens autem ante solem stella ma-
tutina dicitur. Sed dicitur quod causa textum. ubi habet quod mercurius separatur a sole per 60.
gradus. hoc videtur esse contra peritum tabularum et contra theoricas, ex quibus habetur quod
venus non plus distat plus a sole nisi per 48. gradus. Mercurius autem non ampli-

planeta ex quo tegitur radiis solis donec
appareat de sub radiis vocatur combustio
et dum incipit intrare radios dici-
tur incipere combustionem, et cum absconditur dici-
tur sub radiis, et cum fuerit infra 12 gradus
dicitur occultus, et cum fuerit cum sole in
uno gradu, et fuerit quoque inter eos
16 minuta aut infra, et latitudo eius
sit 16 minutorum, vocatur unitio, et cum
transierit eandem unionem petens exitum
donec videatur vocatur evasio. Et
ex quo apparuerit alienatus de sub radiis so-
lis incipit oriri i. apparere mane
ante solis ortum usque ad oppositum, vocantur
orientales et dextri, et ex quo transierit
oppositum donec coniungantur iterum soli vocantur
occidentales sinistri, venus vero et mercurius
ex quo separantur a corpore a gradu solis
medio retrogradatione sive incipit appare-
re sero ante solis ortum donec combustio
a sole in sua directione vocantur orientales
et ex quo separantur per directionem a sole

-us movetur nullo modo ad tantum elongatur
videtur quod textus loquitur de gradibus elo-
gationis non zodiaci sed epicicli. Epi-
ciclus enim cuiuslibet et cuiuslibet
sic et quolibet circulus celestis est mi-
nimus dividitur in 360. gradus, et de
hiis textus loquitur, non gradibus 30.
cum magis venus et mercurius
ad tantum elongantur a sole. Contin-
git eis causa infallibiliter quod ex
eorum absentia circa solem, tem-
perate proprio influenciam pro-
fusiorem ... ad terram partem
quam si essent elongati remota
distantia, ab eo qui est fons nature
sole. De hiis dicitur Io. ptol.
quod plate. fuerint orientales, et ascen-
dentes. habent apparentiam in signo,
et si fuerint in alia dignitate,
faciunt animam liberam. simplicem
in consilio fortem, subtilem, et si le-
vit non mutatur, et statio planete
matutina, et quod sunt in medio
celi faciunt homines cogitationum magni,
fortes. non mutabiles. habentes mo-
res ..., intelligibiles nobiles
magni cordis, sed stando opa-
riter sapientiam. planete
in parte ... ascendentes et occidentes
faciunt animas leves, stultas, debiles,
... permutabiles et infelices.
Et statio planetarum vespertinarum
et illorum qui in angulo terre sunt
vel quod sunt venus et mercurius vesp-
ertinales et occidentales et fuerit na-
tivitas diurna, aut si fuerint

matutinales occidentales et nativitas nocturna, operatur in anima subtilitatem
magnam, bonum sensum et bonum intellectum, non est ... in meliore bone, et erit
perquisitor secretorum et sectatorum et rerum absconditarum, astrologie indiciorum
diliget, et erit interpres

De esse aut illorum

De esse aut illorum // Notificat accidentia planetarum circa suam quarteram(?), et primo hoc quod dicitur quod

Nota applicatio planete sive ad fortunas sive ad infortunas est quod cum planeta motu velociori ut luna que applicat soli, et quelibet tres inferiores, velociori motum habet quam planeta, quorum hii ... superiores, qui tardior dicitur ponderosus. Et tres sunt ponderosi scilicet saturnus iupiter mars, sed luna levis mercurius et venus. Et ... quia ... ad ... latitudinem planetarum

que ... et ... ad ... dicuntur ... et ad eandem ... ut ... sunt ... vel meridionales et tunc ... latitudinis ... et in oppositum ... si saturnus ... sunt ... applicatur ad venus ... ad latitudinem

donec iterum comburantur occidentales, et cum fuerint in ortu suo id est cum fuerint orientales vocantur dextri, et dicuntur esse masculini, et in occasu suo id est cum fuerint occidentales vocantur sinistri et dicuntur esse feminini et tunc sunt fortiores. Dicit vero alchabitius quod cum exeunt de sub radiis solis vocantur orientales et dicuntur augmentati in fortitudine usque ad 30 gradus a sole, et post hoc dicuntur orientales fortes usque ad alios 30 gradus scilicet quousque separantur a sole per 60, post hoc dicuntur orientales euntes ad debilitatem donec veniunt ad retrogradationem et tunc nominantur orientales 2° gradu donec fuerint in oppositione; post hoc erunt occidentales 2° gradu et transierint oppositionem donec pervenerint ad directionem, deinde directi usque ad 30 dicuntur occidentales fortes, et post hoc usque ad alios 30 donec sit eorum longitudo a sole 30 graduum dicuntur occidentales euntes ad debilitatem, deinde fiunt occidentales debiles intrantes sub radiis solis. Superiores ...

Et cum separatur

Et cum separatur // Notificat secundum accidens quod convenit planetis circa suam ..., et illud est planetam esse vacuum cursu ..., et si luna coniungatur corporaliter saturno in aquario, et post cum separatur a saturno non sit aliquis planeta ... radiis erit in residuo signi cui possit coniungi, tunc est vacua cursu luna ... [illegible]

Et si fuerit in aliquo

Et si fuerit in aliquo signo // Notificat tertium accidens, quod est planetam esse ..., et post ...

Et cum fuerit separatus

Et cum separatur fuerit separatus // Ostendit quartum accidens quod est translatio, ut quod levior separatur a graviori ponderosiori, et separando se ab eo iungitur alteri, transfert naturam primi ad secundum, et si venus iungitur saturno, et post separando se a saturno venus coniungitur marti, in tali casu transfert naturam saturni ad martem

Si autem non iungatur nulli istorum

Si autem non iungatur ... alicui accidens quod dicitur reditus luminis ... secundum alchabitium ... quod dicitur ... et ad utramque partem non est littera

ex quo separantur ex quo a sole et
ipi sunt retrogradi dicuntur orientales
debiles stacionarios esse non desistunt donec
veniunt ad directionem suam et tunc sunt
orientales fortes donec sit longitudo
eorum a sole sicut longitudo solis ab
eis hora retrogradacionis / deinde sunt
orientales debiles donec comburantur
radiis solis et tunc sunt vivi / deinde
sunt combusti citius ad apparicionem quousque
videantur et ex quo separantur a sole in
directione usque ad 60 gradus sunt
fortes et a 60 usque ad statum retro
gradacionis sive donec erunt retrogradi
erunt debiles / et planeta nunc exi
erit de sub radiis solis et nullo planete
iungitur sunt dicitur quod sit in lumine proprio
hoc est esse planetarum cum luminaribus
et esse cum illorum adsentit / et est
coniunctio / coniunctio enim est cum sunt
duo planete in duobus signis appro
pinquantes se et sunt benivoli de signo suo

minus gradibus quam sunt ponderosiora in signo suo, fuerintque inter eos sex gradus vel minus tunc dicitur quod leuior eat ad coniunctionem ponderosioris, et cum eorum gradus fuerint equales perficitur eorum coniunctio et cum transierit eum, erit ponderosior separatus ab eo et hec coniunctio dicitur coniunctio longitudinis, coniunctio vero latitudinis est ut duo planete iungantur simul per latitudinem fuerintque in uno signo vnius et sunt latitudo eorum equalis et in vna parte vel fuerit coniunctio et oppositio et fuerit eorum latitudines equales ita ut latitudo vnius sit ascendens in septentrionem et alterius descendens in septentrionem, vel vnius ascendens in meridiem alterius descendens in meridiem aut si fuerit coniunctio et aliquo modo oppositio, fueritque latitudo septentrionalis ascendens et alterius meridionalis descendens et equales et hec inuicem coniungitur, hec est coniunctio latitudinis Et cum separatur vnus planetarum ab alio

Deinde prohibito

Deinde prohibito Textus planeta ex exemplo tali ad planum laudum Dicitur venus in 11 gradu libre et mars qui est inter eos, magis saturnus appropinquatus quam venus, prohibet ne venus iungatur saturno, quia solus mars iungitur ei, et ita non cessabit mars prohibere coniunctionem veneris cum saturno donec ipse mars transeat et pertranseat saturnum, et tunc iungetur venus saturno. Ad similitudinem aut laudum, sit mercurius in 13 gradu piscium et mars in 10 gradu eiusdem piscium, et luna in 13 capricorni, volens se iungere marti per aspectum [illegible], et de facto fuisset iuncta si aliud non impediret [illegible] mercurius qui iungitur marti corporaliter prohibet coniunctionem seu applicationem lune cum marte quia coniunctio corporalis [illegible] sit fortior aliis applicationibus destruit aspectum, et magis aspectus coniunctionem esse prohibitam in [illegible] [illegible] et sic patet littera

et nulli aliorum planetarum iungitur quamdiu in eodem signo fuerit dicitur esse con uacuus. Et si fuerit in aliquo signo et aliqua planeta non aspexerit hoc signum ille planeta quamdiu in eo fuerit dicitur quod sit feralis vel agrestis. Et cum fuerit separatus planeta leuis a planeta ponderosiori et iunctus fuerit alii, transfert naturam primi ad secundum, transfert etiam planeta naturam ad hoc est ut iungatur planeta leuis ponderosiori se et ipse ponderosior iterum alii ponderosiori se, tunc medius transfert naturam leuis ad ponderosiorem. Si autem non iungatur unus istorum planetarum alii sed iungantur ambo alii tertio, tunc si aspexerit ille tertius planeta ad aliquem locorum tunc reddit lumen ipsorum ad locum illum, et hoc vocatur redditus luminis. Item si unus planeta non iungitur alii sed alii planetae tertius inter utrosque transferet lumen suum tunc etiam hoc quoniam dicitur redditus luminis

Et si coniungatur

Et si coniungatur [illegible] planeta ut verbi gratia sol existens in scorpione et iungatur marti qui est dominus scorpionis per aliquem aspectum, tunc marti, sic intelligendum in aliis. Sol dicitur mittere naturam domino scorpionis [illegible] et hoc est quod vult textus, Quando applicatur planeta domino signi in quo fuerit, vel domino exaltationis aut alicuius dignitatis, tunc mittit naturam domino qui habet dignitatem in signo eodem. Et si leuis planeta ut verbi gratia exemplo venus existens in sua dignitate ut in gradibus libre excepto octavo [illegible] octavum libre qui est terminus martis in tali casu, leuis ut venus [illegible] et applicat ponderosiori se ut marti qui ibi aliquam habet dignitatem [illegible] committit fortitudinem suam ponderoso videlicet marti. Et si eueniat quod planeta ponderosior sicut venus sit in sagittario, ubi est dignitas Jouis, et Jupiter in libra, ubi est dignitas veneris in tali casu, venus est recepta a Joue, recepta [illegible] [illegible] de aliis. Et hoc est quod sequitur dicitur Et sit planeta receptus. Et [illegible]

Textus Alkabitii

[illegible]

sit reditus, plenum est ex textu // Deinde sequitur alienatio // Ostendit

Deinde sequitur alienatio

quid sit refrenatio, et ut opus magis clarum fiat de refrenatione, sit hoc exemplum. Sit Jupiter in duodecimo Sagittarii, et Mars in sexto eiusdem signi, volens se iungere Jovi. Sed antequam perveniat Mars ad decimum gradum Sagittarii, efficitur retrogradus, et illa retrogradatio refrenabit eum a Jove, ita quod non poterit perficere coniunctionem. Hec dicitur refrenatio, sicut refrenat aliquis equum volentem currere, tenens habenas, et non permittit illum currere quo intendebat equus.

Sequitur prohibitio et fit duobus modis. Uno ex coniunctione corporali, et est cum fuerint tres planete in uno signo, si in diversis coniungitur, ille planeta qui est medius prohibet primum, scilicet illum qui est minoris gradibus, ne iungatur ponderosiori donec transierit eum. Secundo modo, ut duo planete sint in uno signo et levior iungatur ponderosiori, alter quoque iungatur eidem ponderosiori per aspectum, ille ergo qui est cum eo in uno signo prohibet aspicientem a coniunctione ponderosioris si fuerint tamen hic gradus illius qui coniungitur et illius qui aspicit equales, id est unius numeri. Si vero ille qui aspicit propior fuerit gradui ponderosioris, erit quo aspiciens.

Et si coniungatur planeta domino alicuius signi in quo fuerit vel domino exaltationis seu domino relatarum dignitatum in quibus est, dicitur pulsare, id est mittere naturam illius planete.

qui est dns cuiusl dignitatis ad eund
et si leuius planeta fuit in domo vel
in alio signo vbi aliquid hz digtes
et iungitur alicui planete recipien
potate in eo dicitur dili leuius pul-
sat .i. mitte suam naam et fortinez
et si fuit in aliqua digtu suam
et asperit aliquē planeta debit ei
ei virtute sua quod hz sz digtes et
qn fuit in aliq digtu suaz et fuit
iuncts plate q hz eē ptes digtatē
in eod loco mittit eē ei vtusz
naturas suaz sz et illius cui iungitur
et hec dis missio vocat Alkabol
.i. recepcō
¶ Ita segregar reddunt hc est quando
iungitur planeta alicui planete qui
comburitur .i. qui fuit sb radys solis
vel fuit retrogradus reddit ei potēm
ppter debilitatē suam quod no valz

Hanc autem se[quitur] contrarietas

Hanc autem se[quitur] contrarietas // scilicet quod sit in aliquo signo multis gradibus, et alius ponderosior, fueritque minus gradibus quam levis, et levis planeta qui sit levior primo sit, ita tamen quod ambo vadunt ad ponderosiorem [illegible] et antequam iungatur ei, alter qui erat plus gradibus retrogradus, factus est retrogradus in qua retrogradatione iunctus est ponderosiori antequam iungitur ei levis, et recessit ponderosior iungitur cum illo retrogrado et in tali casu destruit [illegible] retrogradus planete qui est dextrus et levis qui volunt iungi ponderoso, et erat contrarietas, quia ceciderit [illegible] quod debebat evenire, debuit enim iungi planeta primus seu levior planete quem inspiciebatur, sed [illegible] factum est per planetam retrogradum ut potes ponere ad exemplum

optime tamen si fuit uterque planeta
in angulo vel in succedentibus angulis
erit redditus cum prospero sed si fuit
qui coniungitur ei tamen in angulo, et
ille cui coniungitur recepit eum, si autem
fuit planeta qui coniungitur cadens et ille
cui coniungitur in angulo vel insequitur
angulum, erit redditus eius prospero
et si uterque fuit cadentes erit redditus
eius detrimento [illegible] sed almenent .i.
refrenatio quod sit quando planeta vult coniungi
alteri sed antequam ei coniungatur accidit
retrogradatio et destruitur eius coniunctio
Hanc autem sequitur almuthirad .i. contrarietas
autem hic sit quando alter planeta levis
fuit multorum graduum in signo et alter
ponderosior in minus gradibus, tamen quod
levior quod adiit [illegible] coniungi
ponderosiori volens primo coniungi ponderosiori
sed antequam ei coniungatur sit

Sequitur alfharis

Sequitur alfaris // notificat quod sit frustratio et est quando [illegible] habuerit ut in exemplo mars qui ponamus esse in 22° gradu scorpionis. potest coniungi saturno qui esset in 28° etiam scorpionis, sed antequam coniungatur mars saturno, saturnus intrat sagittarium, et perdiderit saturnus apparet alium gradum sagittarii. In hoc casu mars exiens finem scorpionis iungitur alteri sed saturno [illegible] illud signum, et annullatur coniunctio quam habuit mars cum saturno et ita de aliis, et hoc sic vocatur frustratio seu alfaris, quod in dicto casu frustra mars perdit coniunctionem saturni. sicut accidit in canibus venatricis, qui [illegible] eorum insequuntur feram, et sentit sed canis, nec tamen potuit canis capere et sic frustratur sua venatio

Hanc quoque scit abscisio

Hanc quoque scit abscisio etc. Vbi quando pondus sincerus et talis planeta fuerit in sedo signo a signo in quo fuerit pondus. Levis planeta levis potest coniunctionem, et antequam primus iungatur illi, minus potest coniunctionem, tunc ille qui est in signo sedo efficitur retrogradus qua retrogradacione repente iungitur illi sedo minus coniunctionem petebat primus, abscidit igitur tunc planeta lumen primi. Exemplum sit mars in 23° gradu scorpionis et sol in 10° gradu tauri, petens applicationem ad martem per aspectum terminum, et tunc sol incipiat pare lumen suum ad martem sed si iupiter esset in sedo gradu sagittarii et retrogradus, iungetur marti per retrogradacionem antequam sol perficit aspectum terminum marti. Sed in tali casu abscindit iupiter lumen solis a marte et per quos applicacionem solis ad martem destruitur, et hoc vocatur abscisio

Retrogradus ille qui leviter plures gradus et iungitur eidem ponderoso et intercidit aliud iungitur alti planete leviori et tunc destruitur coniunctionem illius prioris cum ponderoso

alfarich

alfarie fenstrarc

Sequitur alfazir i. fenestrarc levis quod sit in aliquo planeta petit coniunctionem alterius planete et antequam perveniet ad eum mutatur in aliud signum et est planeta alius in pariter gradibus aspiciens ipsum signum et est iadus eius in uno signum tunc quod exeunt sequitur planeta de primo signo iungitur alti aspicienti et aufertur coniunctionem quam levis cum primo Hanc quoque scit abscisio levis alius est in aliquo planeta petit coniunctionem alterius et sunt in 2° signo a signo illius cum coniungi alii planeta vel antequam iungatur ei primus sit levis quod est in signo 2° retrogradus coniungitur ei et abscindit lumen eius a planeta quod volebat ei coniungi. Sed si fuerit planeta levis ad coniunctionem alterius planete et levis alius planeta non vult coniungi petat coniunctionem alterius

Sunt quoque hec plat

et in quibus debeat homo quod attendendo loca in quibus planete fuerint fortes. Sunt quoque hec planete etc. Vnde nota notificando quod accidit quod dicitur obsessio inter benivolos, consequenter vero loca in quibus sunt planete fortunati sicut fortunam planetarum. Sed vero hic est obsessio vltra i. aut quod sunt venti. Nota circa secundum, obsessio bona que dicitur vencacio sit, quando planeta est inter duas fortunas vel earum radios, ita quod habeat vnam fortunam ante se vel radios eius, et vnam post se vel radios eius, et iungatur alteri vel radiis eius, hec enim est vencacio vbi enim planeta existens est. Sicut homo inter amicos comitatus et liberis securus ab omni malo et timore. Sicut aut stella et vltra nocte sunt, quod planeta per aspectum bonum fortificatur aut per fortunam sicut vir per societatem amicabilem

Ostendit loca in quibus planete sunt fortes, ostendit etiam modos varios in quibus planete fortitudinem

boni 4 ♀

mali ♄ ♂

[illegible] ☉ ☿ ☽

plandte [sic] se podeosiores si autem fuit il-
lenus ad eandem podeosiori magis ille po-
deosus et assimilatur luna eis a planeta po-
leniori

Et vult quod sciens planetarum loca in quibus debili-
tantur et loca in quibus sunt fortes, et loca
in quibus sunt mali. Et loca in quibus
fortes sunt sit sic, ut sit scilicet in aspectibus
bonis, scilicet in aspectu sextili vel in quarto
vel in 3° cum a quibusdam ita nominantur
exagona radiatio tetragona quoque ac
trigona. Ut sint cum fortunis, aut
sint mali radices ab eis, sit quod separati
ab fortuna et non iuncti fortune, ut sit ab-
scisi a fortunis vel a radijs, et ut sit
inter duas fortunas, et inter radices for-
tunarum. Hec enim est obsessio ut habeat planeta
fortunam vel radices ante se, et aliquam aliam
fortunam vel radices eius post se. Et ut
ponit hic Albumazar, et ventatur, ut sit
iunctus vel iuncti cum sole in uno gradu, ut sit
in aspectu eius sextili seu trino vel in
aspectu lune et luna sit fortunata et ut sit
in lumine velocitatis aucti lumine ut numero, ut sit

fortes et in quibus impediti

planete

supplementum planete

planetarum

sextiles aspectus

sunt planete fortune

Et ut

planete

et in

solis

[illegible]

i dignitatibus suis ut i suis hagiis h-
ys et in sua similitudine ut sit scilicet planeta
masculinus i signo masculino / et femininus
i signo femineo et diurnus i die super terram
et i nocte sub terra / et ut sit i signis
i quibus habent planetae suas nec i contrariis
suis / et i contrariis similiter recepti / et plane-
te non sint afflicte i coniunctione sunt fortes
et similiter non ascendentes i ... angulis et
sint cum planetis et sic fortes / et ex
fortune eorum est ut sit afflictus coniunc-
tione ut sit retrogradus / vel sit ... afflictus
i ... angulis et ut sit i statione 2a / hec
est quod sint i statione ... digantur a retro-
gradatione et ut sit excentricus a [illegible]
sole et sint i angulis et i sequentibus eius
et sit 3° ab eis / orientales a sole quod
si cum apparent a semita / et alii hic
augmentum fortunis et i signis masculinis
et sol non sint i illis que masculinis et
i signis masculinis cum fortibus si sit in
libra quia ibi cadit / et ex fortitudine eorum
infortunium est ut sit occidentalis a sole

[illegible] erraticus et sit ... argento / ipsius planete sint ... [illegible]

De infortunio &c

De infortunio &c. Videtur quod infortunium planetarum primo, secundo ostendit quid sit obsessio inter malos tam in planetis quam in signis, tercio debilitatem eorum, sicut ibi. Aut planete fuerint obsessi, tercia ibi, et ex debilitate eorum. Nota de debilitacione et infortunio planetarum est ut sint in coniunctione malorum, vel in aspectu eorum opposito sive receptione, aut cum sint ita prope malos vel eorum radios quod infra eorum [illegible] planetarum malum vel eius radios sint inter terminos illius planete.

Verbi gracia sit Iupiter in ariete et Saturnus prope eum vel radii eius infra [illegible] gradibus quod sint simul Iupiter in ariete, aut si in eodem venus, et prope eam esset saturnus, vel radii eius infra 8. gradibus, et ita intelligendo de singulis planetis et simul utroque planete vel quod planete sint in [illegible] malorum aut in domibus eorum vel receptione sunt eorum debilitantur. Aut quod sint cadentes ab angulis, quia planete in cadentibus habent se sicut inimici et irati ab aliis, et [illegible] suos. Tercia pars nota obsessio inter malos quando sit planeta inter duos malos vel radios eorum. Sequitur aut ex obsessione dicit si unus planeta malus vel radii eius sint prope malum sicut [illegible] Et non radiis fortune sunt [illegible] dicitur [illegible] obsessionem. De tercio autem ubi de debilitatione planetarum plena est littera.

aut in quarta feminina quod in signis
Et fortune est lux ut sit in nocte super
terram et in die sub terra in loco femino quod
in signo, et cum sint in exaltatione sua.

De infortunio planetarum et destructione
eorum est ut sit in coniunctione malorum aut
in oppositione vel in eorum tetragona radi-
atione quod trigona seu exagona quod si
sint inter eos et corpus mali vel radios
eius minus vero planete quod sit in finibus ma-
lorum vel in domibus eorum, et multo de-
terius si non receperint eos, quod si fuerint in
coniunctione solis vel in oppositione eius, quod in eius
tetragona radiatione quod sunt in capitulis
sermonis Benzahar i. vel capite draconis
vel cauda eius, sint cum inter eos, et inter
aspectus istorum per 12 gradus vel minus, et maxime
si sint luna ab aliquo illorum impedita
similiter et sol tunc maxime impeditur ab eis
i. a capite draconis vel cauda, cum
sunt inter ipsum solem, et [illegible] eorum,
& [illegible] et [illegible] quod planete sunt obsessi

int' duos malos hic e ut sit planeta
in aliquo signo et sit eo malus vel radiis
eius aut s[illegible]/ et malus et radiis eius p[illegible]
q[illegible] separet a malo p[illegible] coniunctionis vel aspe
ctu et iungatur alteri malo/ q[illegible] sint
mali i signo vel radiis eius/ quod e aut
eum i i se[cun]do ab eo et i[n] s[ecun]do signo
quod e p[er] e[ius] i d[illegible] ab eo sint alter
mali vel radiis eius vel d[illegible] signo
dic q[uod] sit obsessa/ q[uod] si a[ss]ererit for
tuna vel sol eum plan[e]ta vel signum
obsessum a tercio vel sextili aspectu
sint[illegible] int' eum et coniunctionis nunq[uam] i[n] [illegible]
solvit[illegible] ipsa malicia vel obsessio/ et[illegible]
e[st] hic ut sit planeta i[n] [illegible] vel sub ra
diis sol[is] [illegible] q[uod] radii sub a[illegible]te
[illegible] et debilitatem eor[um] e ut sit tardi
cursu q[uod] i statione p[rim]a hic e quando stat
ut retrogradus sit q[uod] sit retrogradi q[uod]
sit i [illegible] tenebrosi q[uod] planete ma
s[illegible] sit i signo ferreo q[uod] i [illegible]
et[illegible] semi[illegible]/ et hic dimensi i d[illegible] s[illegible]

℣ ♀ ♄ fem

sp̄tes infortunad

et in nocte s̄ t[er]ra/ q̄ sit femi[nin]a d[e] sig[nis] masculinis et d[e] g[ra]dib[us] masculis et i nocte s[ub] t[er]ra/ et i die s[uper] t[er]ram/ et t[er]t[io] sit in oppo[siti]o[n]e dig[nita]t[is] su[a]e/ q̄ desc[ende]ntes i meridie[m] q̄ meridiam/ q[uia] meridies

conjunct[us] et exaltationis

q[ua]n[do] sit in la[titu]d[in]e mer[idion]ali/ [dec]lina[t]a ab e[c]liptica

[con]t[r]a est 1[m]o q[uod] pl[ane]t[a]e in sunt aste[r]ie[s] (?) i 1[m]e[n]t sunt fortes/ et cadentes ab anglis et a succedentib[us] angulorum q̄ i domib[us] cadentib[us]/ aut sunt i via [com]busta/ q[uae] e[st] medietas ultima libr[a]e et p[ri]ma nietas scorpionis/ et mutat[ur] pl[ane]ta retrogrado uel impedito q̄ cadent q[uia] n[on] sunt recepti/ aut sunt [con]tra altores orientales a sole q̄ i q[ua]rt[a] feminis ut sit i domo q[uae] q[ue] i 1[m]a gaudet sol/ et et debilitate tenet inferiorem e[s]t ut sit o[r]ientales q̄ sint in quart[is] masculi[n]e ℂ d[icitu]r d[e] pl[ane]t[is] q[uod] q[ua]n[do] ad sunt in[imi]ci diligentes se et o[r]ientes nec d[e] diligentib[us] q[uo]d antiqui dixerunt q[uod] incip[i]t diligit os pl[ane]t[as] et sit amicus eorum et ipsi ipsu[m] p[ro]p[ter] martem/ venel[us] aut sunt amici os pl[ane]t[a]e et os diligunt

Notificat accidens quod vocat[ur] gileccio/ quod vocam[us] sit plane-tarum ergo regna stel[larum]/ quoniam: do odium q[uo]d sit inter planetas

nota. hic venus planeta ini[m]a alt[eri] et d[icitu]r tertius/ tu si aliqu[is] eorum iungatur alt[eri] in domu[m] aut in exaltacione alterius, inveniat/ recipit eum/ et eum u[er]o bono animo/ et obliviscitur eius inimiciam/ et si bono videt mirando[m] non receptabim in domo ipsa/ impedit eum honorat[ur] ne reprehendere/ nec est hoc factus/ nunc uero non [con]-sidera[t] dolor nota astrologiam [con]veni[t] p[ro]p[ter] cognoscere diversas naturas stellarum/ et operacionum qualitates earum. si non novit/ amicicias aut ini-micias ipsarum/ quae quidem tan[tum] deprehendunt[ur] sedem intencionem tes/ primo sic dicam/ hec amicicia cadit inter eos qui in sua p[ro]p[ri]etate uel qualitate [con]cor-dant/ ut mars et sol in caliditate et siccitate/ et mars e[st] d[omi]n[u]s exaltationis solis/ et per oppositum sit [con]tra nam sed inimica aut odium sunt de parti-s[bus] se asp[ici]ent[ibus]/ q[ua]dra[tu]s planetes habent domus o[ppos]itas/ uel exaltationis [con]tra-riorum/ quia forte hec se aspiciunt. 2[do] aut opposito aspectu q[uo]d d[icitu]r inimici[tia]

tis minime aut gaudia surgit ex odio domorum ut planeta unus cum fuerit in domibus que odio habent ascendens vel quando unus est in loco quem alter odio habet

eum post saturnum Saturni autem sunt amici
iupiter sol et luna, inimici eius mars et venus
et ipsa plus habet eum odio Martis
amici sunt venus et ceteri planete habent eum
odio et plus odio habent eum iupiter et
sol. Solis amici sunt iupiter et venus
et inimici mercurius et luna Mercurii
amici sunt iupiter venus et saturnus
tamen inimici eius sol luna et mars. Lune
autem amici sunt iupiter venus et saturnus
et inimici eius mercurius et mars. Capitis
draconis amici sunt iupiter et venus,
inimici sunt saturnus et mars. Caude
amici sunt saturnus et mars, inimici venus
et luna, et alia species inimicicie est cum fuerint
duo planete habentes suas domus oppo-
sitas, tercia species inimicicie est ut duorum
planetarum sit exaltacio opposita. Secundum
autem planetarum amicicia est ut gaudet
planeta cum alio in natura complexione atque forma
et potestate sicut gaudent mars et sol

et utrumque concordat in caliditate et siccitate atque velocitate et motus ex duabus exaltationibus suis in qua apparet eius fortitudo et non concordat luna et venus in frigore et humiditate et venus cum duabus exaltationibus eius, tamen non concordaverunt dum in pertractate et fortitudine in natura, et non semper et venus sunt amici

Differencia quarta

Differentia quarta in exposicione nominis astrologorum: coniunctio inter duas horas cum coniunctione et cum reliquis sunt destructiones seu mutationes que sunt in hoc seculo et coniunctionibus in coniunctionis similitudinibus. Quod non est ex minor autem orbibus coniunctio saturni et Jovis et in initio arietis et hec fit in 960 annis. Secunda coniunctio est ab uno triplicitatis et hec fit in 240 annis, coniunguntur enim in unaquaque triplicitate duodecies et faciunt in unaquaque triplicitate per quartam; deinde mutatur coniunctio ad triplicitatem que hanc succedit. Tertia coniunctio est

Dicit [illegible] in qua exponit quid nomen quod apud astrologos coniunctio interpretatur, quod ea forte est radix [illegible] precedens [illegible] ita cum coniunctionibus ut causa [illegible] reputabitur coram sapientibus astrologie et primo notificat coniunctiones magnas et [illegible], de quibus dicit Messahalach: sicut in mundo [illegible] coniunctiones planetarum superiorum [illegible] fuerint [illegible] ipsi [illegible] ad [illegible], et apparuerit eos sol significabunt destructionem sectarum et res maxime [illegible] commutationis [illegible], et si planete coniuncti fuerint in exaltationibus bonum significabunt [illegible] et [illegible], et si [illegible] fuerint mali significabit malum atque [illegible]. De significatione coniunctionum magnarum et aliarum [illegible] in libro coniunctionum Albumazar [illegible], et [illegible] in libro [illegible] qui et [illegible] de [illegible] coniunctionibus [illegible] saturni et Jovis dicit Albumazar in [illegible] coniunctiones saturni et Jovis [illegible] et [illegible] coniunctionis et sunt [illegible] signum [illegible] coniunctionis [illegible].

De mutatione triplicitatis [illegible] et ipsi in qualibet triplicitate duodecies coniunguntur in 240 annis [illegible] coniunguntur per 240 annos [illegible]

in vna 3tate faciendo in singulis 20 annis vnam coniunctionem, et
sem 20 annorum. Et est ut quelibet coniunctionum primarum sit ex modo ipsorum
Et exempli in qualibet 3ta fingunt in 240 annis, et 4tae sunt et
aut ... ad primam eorum perveniat coniunctio complebuntur
960 anni ut docet textus, quod patet si multiplicabis 4 in 240 surgunt
960 anni, in quibus redit eorum ... ad primam ... aut ... 3a
Et ad quelibet aliud locum in quo coniunctionem fecerunt, sic anno domini ...
... 23 die Julii fuit

Saturni et martis in initio cancri que fit in qualibet 30 annis, et coniunctio
est saturni et Jovis in eodem signo ... fit in 20 annis ... et est de
... lunaris ... in puncto e ... vnde ... in ingressu solis in capite arietis ... est in ... solis ... coniunctio luminarium et eorum oppositio que fit in ... et quod dicitur ascendens coniunctionis ... in signo quod ascendit hora introitus solis in ... puncto vnde equinoctii in mundo ... illius ... in quo dicitur ... dicto puncto ...

coniunctio saturni et Jovis in 11 gradu cancri, et vicesimo fere minuto ... complebuntur 960 anni

... Anni mundi ... in ... ascendens anni nativitatis et putat multi astrologorum quod imperat ... ascendens anni nati ... et ... patescit ... in libro meo quem feci de ... si ... dignior est ... post ... ascendens in eadem hora ... nativitatis

Et quia ... cadit ... in gradu ascendente anni nativitatis aut ... de qua ... sic ... anni ... sub ... ut ... Aut ... in ... anni ... que possunt ... ascendentis multi

premissorum. Et pro ... valent quod ... ascendentis ... de vero ... aut ... vide signum quod ascendit ... illo ... ascendit ... in quo signo et gradu ... sit ... vel ... in quo loco fuit ... nativitas ... Tercio ... vide ... ad oppositum ... aut sub terra ... appareat ... planeta ... in loco ... et hic ibi ... quia planeta fit ...

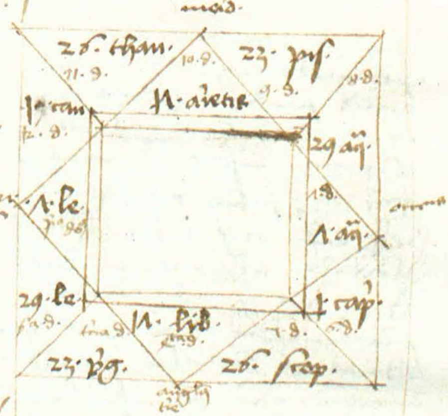
quo, quot gradus pertransiuit planeta de signo suo, et hic ille planeta
qui ducatur in loco zodiaci, et in quocumque sit signo videtur. Certo de
videre quo planeta equatus fuit ad tempus semicirculum fuit primus ascendens
vel medium celi aut occidens sub angulo terre, quibus scitis pone gradum
ascendentem scilicet gradum planete de quo fuit questio consideranda, et hic si planeta
in 6a pertractato fuit supra ascendentem. Sed si planeta ipse supra medium celi.
pone, scilicet gradum signi

putatum per medium celi. scilicet gradum
in quo fuit planeta, qui ducatur
in loco zodiaci, et in zodiaco
et ita de occidente et angulo supponere,
vel, ex quo planeta magis appropinquat
ad aliquem locum zodiaci
et hic intelligendum de eo qui ducatur
in gradum zodiaci, vel exacte
ex altera de circulo, et eo ex reuela-
tione aliquorum qui ibi erant
presentes scilicet tempus semicirculum, tunc
in una hora aut dimidia, in
supponendo vero et circulo, tunc ex hoc
revelatum et habet intentum cognoscere
scilicet per solem, admodum integrum
signum quod ascendit, quia unum
signum fere per ducatum ascendit horas,
et sit illud leo. Sed dubito de
gradu vero ascendente, quia hunc
valde difficile est cognoscere. forte
supra eundem tardum caute, aut
secundum medietatem ascensionum, ascensionum
supponam in ad hunc saltem
vnte eundem caute, scilicet quarum
medietas precessit esse et ita esse
pono, quod zodiacum pono esse
in tauro, et venus tarde. sit
planeta ducatur in tauro, sit
quia ut scitur ex una dictarum quod venus respicit ascendentem in quo signo fuit ipsa
venus cum hoc quod certum, et pertransiuit. quod sit in eius tauro, et dubitet secundo notitie
quot gradus ipsa venus de eodem signo pertransiuit, et pono quod quod .1., quo
facto pono signum putatum scilicet leonem integrum in ascendente, et quia si leo ascenderet
venere existente in .1. tauri, tunc venus primus esset ad ascendentem. Sed ad celi
medium, si ponerem quod septimus locus per ascendentem, eo quod venus dicatur
in loco zodiaci de signo in quo fuit .1. gradus pertransiuit, et consequenter
dimidium per primum gradum in .1. leonis .12. demos, et hoc tanto tempore
dicentes fatetur hunc arcum ad instar gradus illius planete, et deinde
.12. demos per eundem ... si ponerem in ascendente ... [illegible]

et nunc hic concordat intentionem, i. accidit
aliquando ut inveniatur per eundem idem gradus ascen-
dens terre cognitus esse ut consideratur gradus quarum
vel gradus preventionis que fuit ante ipsam nativitatem
quod si fuit coniunctio illi nativitati propior, tunc
nativitas coniunctionalis, et si fuit preventio
illi propior dicitur preventionalis, et quod gradus
coniunctionis est idem gradus in quo coniunguntur
luminaria, non quod in est minus, ut inde quod
expositio preventionis autem quod uterque
luminarium est in gradu suo i. sunt in diversis
gradibus, ut est in nobis, sicut. quod hoc quod
dicitur velit intelligere gradum preventionis, et sicut
dixit ptolomeus quod gradus illius luminaris
qui fuit sub terra est gradus preventionis et quod
sapientes dixerunt si evenit in preventione
ut unum luminarium sit in gradu oriente
alium in gradu occidente, tunc gradus oriente
erit gradus preventionis, et dixit vellerinus
quod gradus preventionis est gradus in quo sit im-
pletio, volens intelligere gradum lune, sed quod hic

septimo gradu leonis pro ascendente, initium secunde domus erit 29 gradus eiusdem leonis / et 23 virginis tercie domus initium / et 11 libre initium quarte, hic est angulus terre / 26 scorpionis quinte / primus capricorni sexte / et nadir primi [illegible] septimi aquarii erit initium septime domus, quod est in angulo occidentis / et 29 aquarii octave / et 23 piscium none / 11 arietis decime domus, que vero est regalis / 26 tauri undecime / et primus cancri ultime seu 12 / et stabit figura talis, qua habita [illegible] / et [illegible] per [illegible] / et estimacio [illegible] / [illegible] nati, [illegible] hic [illegible] / [illegible] et quod dicunt [illegible] non venit fuisse in decimo ascendens anno [illegible] possumus pro [illegible] 1 gradum leonis posuissent pro ascendente, et ita de aliis angulis patet, et de nativitate [illegible]

opinio est ptolomei et nos [illegible] reddere ad similitudinem ptolomei vel gradus [illegible] vel gradus [illegible] [illegible] patuerit [illegible] gradum [illegible] per estimacionem in hora nativitatis et [illegible] angulos in hora eius, deinde aspiciet gradum [illegible] vel [illegible], que fuit ante nativitatem et quis planetarum in eo sit dignior, vel fortior per multitudinem dignitatum in consideracione quis planetarum habeat maiorem dominium in eodem loco, tunc ille planeta equalis ad horam nativitatis, deinde aspiciet utrum sit gradus illius planete in signo in quo [illegible] gradum decime domus a gradu ascendentis et in eorum propior fuit, faciet illum angulum ad instar gradus planete illius et eius initium, et divide 12 domos per eundem, dixit ptol. si plures planete convenerint in dominio eiusdem loci, et fuerint equales in fortitudine consideres dominum loci illius qui fuit dominus hore, [illegible] si in hoc eorum fuit

ꝯstituet illum q̄ voluerit dz mutari
ab eē suo ad aliud q̄d fuit melius
i. eū q̄ voluit exīe d' aīo sig° i q°
fuit et mitiaē ad, i q° habuit plēs
dignitates, nō si fuit circulis, eligat
eū q̄ fuit soli ꝓpior. et nō fuit sb
radijs sol. si vō i angulo fuit. ic
ē eligeda q̄ ꝑdm cuius angulo fuit
ꝓpior

hylech
Et ex hic hylech i. locus vite i nati^tis
q̄ si fuit i die mapiat a sole q̄ si
fuit an ꝑdm sig astell ꝑ i ꝑdm nō
infra q̄ fuit i p° aut i 11 domo sive
masclim fuit vel sigm sive femin aptus
eit ꝑdm sc ut sit hylech. Si vō fuit i
i, 8, nō i q i sig° magno aptus eit
ut sit hylech si aut fuit i hac hylech
i sig° fei° nō eit aptus ad hic, et sic
ꝯspiciet luna q̄ si fuit i aste^e nō i
2 do° nō i 3, nō d q nō d i. q̄ 8
eit apta hylech sive masclim fuit
sigm sive femim. Et si fuit aut
ꝑdm sig astell ꝑ i ꝑdm et infra

Postquam notificavit signum celi per gradum ascentem, in qua
bene fundant^r iudicia et
ꝓpie de vita aliquo nati, ꝯsequenter unistes 3^b. enim ne-
cesse est et ꝓfectum vite humane
velit ande, et sunt hic, hylech
alkokoden aliuntes, quemadmodum
eni q̄ res mutabil volunt^r. ꝑ
primum medium et finem ita bpter
admae 3^b direxber. pro sua
mutatione, vnu. qm ꝯcedun res
digest et ille est hylech, 8
qm medium dispanet et hic
ē alkokoden, tunc qm mota
bil res tum applicat, et h vot^r
alimtat, hinc igit^r dr hylech,
hic ē vrar. cum est gubnae^r media pilrla in domo. ut et hylech
est pilr gubnans vitam. m fue sole sub radio natie, ideo et d' eo pil^r
huic comittit pil^r sermonem. Proprie vendum sim utriusque capitul
hylech. exthpt^r a quinque locis. vz. a sole luna. ꝑdm ascente, pte fortune
et signo quarte vel puncte, q̄ illorum dignitatem fuit aut nate, hylech
igit^r. hic ē locus vite. in nate, diurna pino accipiedus ē a sole, qz sol
ē lux gnis, et ipse dnat^r in plan et stellis. et relinquis ipsis et assilar
regi, ideo pima ꝯsiderāre ē ab eo. Verum in natie nocturna. qua
nocte et lux a. ipsa luna accipienda, magna eīn ē spins stelle in

fugere et hereditate nocturna, et si sol in nativitate diurna fuerit in ascendente aut in decima vel undecima que domus fiducie et fortune, fuerit signum masculinum aut feminum est sol hyleg, et hoc si apparet dux domus eius vel termini aut exaltationis vel triplicitatis alter cum non aptatur pro hyleg
ergo et hanc cautelam in fine posuit
signum masculinum sit hyleg, ita tamen quod aspiciat ipsum aliquis predictorum dominorum. Si autem sol non in apparente loco est in 7° 8° aut 9° et fuit

a fuerit in 10 vel 11 a in 12 domo a
in signo feminino aptabitur ad hyleg Si autem
fuerit in aliquo aliorum locorum et in signo mas-
culino est apta hyleg et hoc si fuerit nativitas
in die, si vero fuerit nativitas nocturna mi-
nimus a luna quod si fuerit in aliquo predictorum
locorum scilicet angulorum occidentis per 5 gradus
sub orizonte et recta 2a quod predixinus
erit apta hyleg Si autem in eius luna non
fuerit aspiciat per hoc ad solem quod si fuerit
in gradu ascendente 1 de illo gradibus qui sunt
sub terra per 5 gradus et infra a fuerit in
et vel in 7, erit in hoc loco hayleg
sive fuerit signum femininum Si vero fuerit in a-
scendente et in signo masculino, aptabitur ad
hyleg Si vero fuerit in aliquo aliorum in signo
feminino non erit aptus hyleg quod si lunam
non fuerit apta hyleg aspiciat pars hyleg
nativitatis utrum si coniunctionis vel preventionis
in utrisque sit pars coniunctionis a opposita quod si
fuerit generalis et fuerit gradus coniunctionis
in aliquo angulorum vel in succedentibus

Si vero sol non esset in his locis
apparentibus lunam ut tenuit invenit
et si non apparuit luna, consideret
rursus quod alia loca a quibus
eligitur hyleg, et hoc secundum
modum hic qui est planetis.
Et si non inveniatur hyleg
aut alkocoden quod naissime
geniture, signum est modice durationis
nati. Sed dubitatio non modica
hic oritur, cur si planeta non
apta in 12 pro hyleg, cum ibi
existens 3° 8° orizonte, et diffi-
ciles radios suos per quos influ-
ere ad terram dirigit. Sed dicendum
primo, quia dum planeta est
in hac domo tunc elevat multe
fumositates terre et non potest
virtus planete directe dirigi in
fetus, et propter hoc aliqui stelle maiores
apparent, sed tamen verius quod ita vero
modica est, quod maius obstaculum
est tota terra cum planeta sit
sub ea, et tamen utrumque aptatur et
videmus quod in 8 despiciuntur
pro hyleg, cum tamen equaliter
distat a cardine orizontis sicut

hac, magis eligentur duodecima que est masculina et orientalis. Sed
octavo feminam et occidentalem Pro similiter respondendum, quod declinatio
12 fuerit et declinatio inmutabilis declinat, declinatio autem 8 vero per-
septem cum sol potentior fit esse in 8 loco, cum gradualiter est in nono
loco, et transeat ascendentis. Ad autem octavum locum significat necessaria
circa vitam, per hereditates, successiones, et dotes mulierum, ut dicit Al-
bumazar in scientia locus autem 12 vel significat talia Et si tamen
duodecimus locus est quadrupedum, et aliud dixit ea autem sunt necessaria dixit
Albumazar quod significat duodecima de quadrupedibus et duabus, vel
magis ipsa pro quadrupedibus et serviis de a 6to loco, duodecimus

autem virtus et carens et ergo bene et certe habentur, quod in 8° aptu[m] hyleiud. et in 5° non / hyleiud autem vocatur locus in quo planeta est aptus ut sit hyleth

erit in hoc loco apta hyleg. Si vero p[re]
dicti planete fuerint cadentes ab hijs 8 locis
i. ab angulis et succedentibus eorum non erit
hyleg / aspiciet tunc planetam partis fortune
quod si fuerit in aliquo angulorum vel in succe
dentibus eorum erit in loco apto hyleg / Si
vero cadentes fuerint ab hijs locis aspiciet
post hoc planetam ascendentis et assumet eum hyleg
Si vero nativitates preventionales fuerint, incipiet a
planeta preventionis aspiciendo in eum sicut prius fe
cisti in planeta coniunctionis et post hinc planetam partis
fortune et post ipsum planetam ascendentis eo ordine
quo diximus in planeta coniunctionis / De sci
entia autem signorum vel cuiuslibet i. vel aspi
ciatis utrum signum sit magna vel fera / in
tantum in luminaribus hoc est in planeta coniunctionis
et preventionis et partis fortune vel consideres
utrum sit in magnum vel ferum signum vel
in angulo eius succedentibus angulorum
quod in hijs 8 locis / Et erit tunc apta
hyleg, cum fuerit in hijs 8 locis
i. in angulis vel succedentibus angulorum

Si vero fuerint in locis cadentibus .i. re-
cedentibus ab angulo non erit apta hylech
apparet itaque quod sol est aptus hylech in
die et nocte super terram et sub terra in 11 locis
super terra in locis 6 et sub terra in 7 locis / luna
quoque apta hylech die ac nocte super terram
et sub terram / super terra in quinque locis et sub
terra in 6 / cum hec si fuerit in hijs locis sed
cadens non erit apta hylech. assignat regula
hylech in 8 angulo et succedentibus angulorum
2m equationem 12 domorum [illegible] per gradus [illegible]
[illegible] 2m expositionem hec optime in canone pla[netarum]
.i. in libro cursuum planetarum exemplum equationis
domorum hoc modo / quod planeta cum fuerit ante gradum
ascendentem non cum equatis domorum per 7 gradus et infra
erit secundo eius valida in domo que ei suc-
cedit / et quod loca ex locis que predixi / erit
apta hylech. Si autem non aspexerit eum aliquis
dominorum loci illius qui fuerit dominus domus et exal-
tationis et dominus triplicitatis et termini et dominus facie-
i non erit apta hylech / eo ordine quem predixi

Et ex hoc alkokoden notificat secundum doctorem, qui post commixtionem uite, et ille dicitur alkokoden, hoc est uir, et sicut uir dat semen tamquam unum pro generacione formatiuam, ita alkokoden annos pro continuacione, quod et ipse dator annorum dicitur quibus uitam per modum forme specialis ... et uir ministrat ad formam. Et ex hoc uult auctor ... specialis qui apparet hylegiam, aut eius dominus est hylegium, et generaliter quorumque planetarum placita sunt anteriora et fortiora in hylegijs dicitur alkokoden ut si sol

esset ad hylech in die in libra, dominus libre scilicet uenus esset alkokoden, et hoc apparet secundo cautelas quas inmisit dominus, licet ... aut non uere minorem planetam ... de quitate in hylech apparet hylegium, qui esset locus ex parte solis, tunc inuenimus ita de a loco lune, et ita generaliter secundum ordinem superius posita que sic describitur. Apparentibus postremo, ut post solem enim qui apparet lunam, demum enim qui apparet ascendentem et sic secundum ordinem expressum in notificacione hylech &c. ut est quod de planetis sunt quod qui habet maiorem uirtutem in hylech, et dominus domus magis pertinet ad ipsum alkokoden, quam dominus exaltacionis, quia laciorem uirtutem retinet scilicet in omnibus 30 gradibus, dominus autem exaltacionis non tantum nisi in primo gradu, et eodem modo magis spectat ad dominum exaltationis ut sit alkokoden quam ad dominum termini, et ad dominum termini magis quam ad dominum triplicitatis, et ad triplicitatem magis quam ad dominum 3ae faciei, et ut breuiter dicamus ad planetam fortiorem magis pertinet esse alkokoden, et qui plura testimonia habuerit dato quod aliter sit dominus domus, et non tantum fortem. Et quia dixi quod alkokoden est dator annorum uite secundum sententiam sanctam astrologorum in qua exprimam quot et quot annos dat alkokoden, et 2o ... si alkokoden fuerit in angulo, uel in suo ... aut ... fortis et fortunatus in domo aut exaltacione, aut alia dignitate dabit annos maiores nato, de quibus dicitur in sequenti differencia. Et si est in succedentibus locis peregrinus, dabit annos medios, et si

accipiat dominum domus hyleg et hoc alkokoden quod est dator uite que tu uolueris scire et iam nosti hyleg eo modo quod dixi, aspice dominum domus et dominum exaltacionis eius, et dominum termini eius et dominum 3e eius et dominum faciei quis eorum fuerit fortior in loco hyleg, et si aspexerit locum hyleg erit dignior alkokoden, quod si non aspexerit hyleg et quis fuerit aliorum ... sed quis fuerit ... aspice deinde inueniet aliquem ex illis qui aspiciunt hyleg, quod si non aspexerit hyleg planeta aliquis, non potest iste locus esse hyleg sed queratur hyleg ab alio id est quere inuenire fortiorem, et sic quere ab eodem secundo hyleg alkokoden, eodem modo quo diximus quod si ... fuerint 2 planete uel 3 in angulo ... hyleg, et aspexerit uterque hyleg, erit dignior alkokoden qui fuerit fortior in loco. Si uero ... fuerint in fortitudine loci, ubi fuerint illi planete, erit ille dignior alkokoden qui propinquior fuerit cuspidi hyleg, et

fuerit in ... aut ... vel ... et in aliqua dignitate sua fortunatus
et receptus, dabit annos suos medios, et si est in debilitatis locis peregrinus
dabit annos suos minores, et si est ibi retrogradus vel combustus, vel
in sui descensione vel infortunatus pro annis minoribus dabit menses
... et ... retrogradus combustus vel infortunatus dabit pro annis minoribus
minores, et ... gradus ... fortunatus liber receptus fortunatus, dabit annos
dies et hoc ... hanc ... infortunatis video, nisi nec in

combustionem videbatur medius mortis a domino
dominus, quod si aspexerit hylech, ponebat eum
alchoden, et non considerabat ad alium, quod si
non invenisset dominum domus aspicientem hy-
lech, aspiciebat dominum exaltationis, quem si
aspicere videbat hylech ponebat alchoden
et non considerabat alium, sicut eum solebat fa-
cere dominus domus ..., atque facere per ... et
erat ... ponens dominum ter-
minorum dominus, et quidam dixerunt, si ... hylech
fuerit duo planete ... plus ... dignitate
et proximitate, aspectus vero quod fuerit vel sole
vel uno ... proximior angulo ... in ...
... mane apparens ... fuerit
in statione sua ... vel in ... laudabili
a sole sit ... ipse erit alchocoden
Si vero ... sol fuerit hylech et fuerit in
ariete vel leone, erit sol hylech et alchoden
et non ... alius sicut ... si fuerit ...
luna hylech et fuerit in tauro vel cancro
habebis eum hylech et alchoden et non ...

toto accedit ad veritatem, cum non
est possibile quod planeta in principio sue
retrogradationis aut combustionis ...
... ita ... in
medio retrogradationis aut ... combu-
stione ..., cum non ... debili-
tatum ... sicut in medio
nec in omnibus sunt infortuniis
equaliter debilitati, et ... nec ...
... suum datum, et ... di-
minutum ... in principio, et cum
in medio debilitationis ... in fine
nota hic theorema est de se-
cretis astrologie, cum verisimile
est quod alchoden retrogradus aut
aliquomodo debilitatus non semper
... dationem annorum maio-
rum in minores aut ...
equalis ..., ut et vult Albu-
mazar in secretis astrologie, et hic
... variam et inequalem
debilitationem, et retrogradationem
nec datum suum totum dat, quia
cum planete retrogradi ...
sunt ... stupefactus
... de ... retrogradatione
... si fuerit saturnus aut
Jupiter aut mars alchoden, et sit
retrogradus, aufert a datione
annorum duas quintas, et dat

3º Si autem in fine retrogradationis aut principio fuerit, aufert unam quintam
a datione annorum ... et ... cum fuerint retrogradi et
alchoden, et si non fuerint sub radiis, auferunt a datione duas quintas ...
retrogradi et sub radiis non accipiuntur pro alchoden ... saturnus est
in puteo et retrogradus, et hylech, aufert a donatione annorum suorum duas
quintas, ... enim sunt stelle fixe fortificantes malefios, et ...
... cum autem alchoden fuerit combustus et ... ad solem
ita quod non appareat ... totum suum datum, quia quando est in hoc
statu ... non dat nisi dies vel horas, vel tempora que ... Cum
vero combustio est ... sunt ... a sole, et sol ...

Saturnum, et fuerit inter eos 10 gradus completi, tunc fit Saturnus in tertio
aspiciens, et horum de similibus teneas. Mars post hunc inter eum et solem
in occidente fuerit 11 graduum, quousque sit occidentalis, et inter eos sint 9
gradus, fit in termino conspiciens. Mercurius dat sua dona completa quando
fuerit directus, et hoc si non sit soli approximatus minus de 1 gradibus,
et a 1 usque ad 11 dat dona non tamen complete, sed in principio 1
gradus donec transeat solem 7 gradibus, perdit datum totum suum, et a 7
gradibus usque ad complementum
1 gradus dat medium, postquam
vero transiverit 1 gradus dat suum do-
num completum. Et horum fiant
veneris excepto quod quando apparet vi-
sibilis ad 7 gradus
dat donum suum completum. Luna
vero quando appropinquat soli recedendo
ad eum, et fuerit inter eos 11
gradus debilitatur eius factum, et
dat tamen medium suum donum
vel quod huic similatur, et quando
appropinquat soli ad 12 gradus
dimittit totum suum datum
donec transiverit gradum in quo
est sol per 10 gradus, et tunc
dat medium datum ut dictum est vel
similia donec transierit solem
12 gradibus, et tunc dat donum
completum. Casus planete
qui est contrarius exaltationi
confert medium dati, et tunc
habebis casum. Sit isto modo, quod
sol cum sit in quinto gradu
libre, quousque transeat 27 graduum
eiusdem est in casu suo, et re-
siduum signi indicabit sicut detri-
mentum. Saturnus est in
casu suo in principio 21 gradus
arietis, donec transeat 20 gradum eiusdem, residuum autem a 20 gradu scilicet ad
30 indicabitur pro detrimento. Jupiter est in suo casu a principio capricorni usque
ad complementum 20 graduum, et residuum signi est pro detrimento. Mars
est in suo casu a principio 19 graduum cancri usque ad finem ipsius cancri,
et in principio signi ipsius indicabitur sicut detrimentum. Et venus est in
suo casu postquam transierit tunc 27 gradus virginis, usque ad 27 gradum virginis, et hoc
intelligendo de tempore ptol. Mercurius est in suo casu a principio 8 graduum
piscium, usque ad completum 19 graduum virginis, et in residuo ipsius signi indica-
sicut est in suo detrimento. Dixit hali abenragel Jupiter et venus quod

alkokoden preter eum
a luminare vero quod post nativitatem et post coniunctionem
per hyleg et alkocoden et ipsa cum plures an-
nitate omnibus planetis in ascendente et in loco lu-
minarium atque in loco partis fortune et in loco
quod post coniunctionem vel preventionem quae fit ante
nativitatem quod si fuerint ab planeta duobus
locis a quo [illegible] per multiplicationem partis in
eis erit aliminter id est anetor et fortior inter
per hyleg et alkocoden et per eum post esse
nati, et quando habuerit eum per alkocoden ad dandum
vitam

Et ex hoc significatum profectionis in annis nativitatis
atque mundi et in annis nativitatis scilicet ut a-
spiciat quot annos transierit nato et annos
[illegible] profectionis dabis quod unicuique anno signum unum
et incipies ab ascendente nati per successionem
signorum et quod signum fuerit ultimum signorum, signum
quod fuerit eius signum profectionis ab ascendente
in signum quod anni intrante quae vero [illegible]
[illegible] et hoc est [illegible] sicut fuit
in ascendente nati et dominus signi eius dicitur

conuertifecerint corporalia, vel apparuerit alkocoden a tertio vel 6to, addunt annis alkocoden secundum quantitatem annorum suorum minorum annos, menses, vel dies, vel horas, iuxta casus et debilitatem eorum. Cum vero ambe infortune et saturnus mars inguerint corporaliter cum alkocoden, vel apparuerit de 6to vel 12mo, minuunt secundum quantitatem annorum suorum minorum, et quod fuerit cum infortunis minuentibus, etiam minuunt partem suam. Et quando et saturnus apparuerit a tertio, et a signis breuium ascensionum, aut a 6to, in signis longarum minuunt, et dicunt quod sol in 4to et oppositione minuit [illegible] annorum suorum minorum, et addit in tertio et 6to. Et multi ex astrologis antiquis et modernis dicunt quod luna fortunata addit de tertio vel 6to, et omnes sapientes huius scientie consentiunt quod quando nati non habent alkocoden hylech, et habent duas fortunas in ascendente vel in medio celi, possibile est quod viuet secundum quantitatem annorum minorum istarum fortunarum que vitam prestant. Si gradus ascendentis et luna fuerint infortunati vel fuerit ista fortuna damnificata domus mortis, tunc significat mediam dualitatem et vitam breuem, secundum tabulam benrahel Abenrahel.

alkocoden, cum intentio est datio annorum, sicut inuenitur a signo sol, verumque anno dato signum unum, et exibit per hoc signum profectionis a sole, similiter a signo lune, et a medio celi et a parte fortune, in similitudine graduum radicis, cum vero exemplar est quod natus est ab oriente capricorno secundum 11 gradus, et sol secundum pisce 12 gradus, et luna in libra secundum 12 gradus, et medium celi 8 gradus scorpionis, et pars fortune in leone in 11 gradus, et iam transierat nato 3 annorum profectionis, peruenit quod questio annum ab ascendente in arietem, que est questio a capricorno ad 11 decimum septimum gradum eiusdem arietis et erit marte alkocoden, et perueniat similiter sol ad geminos ad 12 eiusdem signi, et peruenit luna ad capricornum ad 12 gradus eiusdem et profectio a medio celi ad 8 gradus signi aquarii et profectio a parte fortune peruenit ad 11 gradus scorpionis, tunc peruenit annus ad gradus profectionis et fuit per eorum gradus in eodem loco et domo planeta et radicis eius, et voluisse scire quod alkocoden, vt dicitur infra // Et ex hoc

Et ex hoc profectio

parent calum per quod fuerit concordes figure celi presupposita et hoc in eo, quod notificat profectionem tam in annis natiuitatis, cum conuenientiam magnitudinis, unde volens scire profectionem annorum in natiuitate, hoc est mutationem anorum de vno signo in aliud, accipiat tria, primo gradum ascendentem natiuitatis, minus vel scire profectionem, et hoc per dictum in calo secundum differentie, et in exemplo nascatur aliquis cuius ascendens sit 11 capricorni intra exemplum. Secundo videat annos solares transactos temporis illo, et posito quod fuerint anni duodecim complete transacti tunc. Tertius incipit inueniat ab ascendente eo incluso tot signa secundum successionem eorum, quot anni preterierint nato, et sciat quod ubi numerus habet

Almutes vero etc.

Almutes vero secundum [illegible] notificat tempus, initium, vite nati quam disponit finem vite, aut alicuius rei tempus stabilis. Et dicitur almutes i. vincens vel fortior in 7 locis, et per eum sciuntur ea que accidunt nato in vita scilicet dignitatem vel detrimentum suum, et dat vitam per professionis signum secundum nobile

ille / illud signum est pfectionis / verbi gratia anni psentis ... sunt trasacti
a nativitate quos incipiendo a signo ascendentis. eciam mittit tria signa / sic videlicet
dando primo anno signum / et tunc venit signum 3ᵐ gradus eiusdem / quod in tercio
incipit a principio capricorni / et terminatur in principio aquarii / et sic anni signum
incipiet a principio aquarii ad principium gradum psensum tercio anno. a principio piscium
in principio arietis quartum igitur quod incipit a principio arietis est signum pfectionis
quarti anni ab ascendente, et dominus istius signi dicitur alkaudhudeh, dominus anni
illius Et iuxta hunc modum
pfectionis . quam fit ab ascendente / secundum
ingressum a gradu radicis /
quidem est, invenitur signum pfectionis
a sole vel luna, et sic potest quis
intelligere in textu ... // Tunc
ib. // Tunc quam pervenit annus //

Cumque pervenerit annus

dare pfectionem annorum et dicendum
et habet partem gradus intermedios si
qui sunt inter gradum ad quem
pervenit pfectio annorum, et radius
planete cum sequentur annos pfectionis
et hoc multiplicando illos gradus
intermedios per 12 et servando vnum
quia ... applicatum
... et ... sicut est plana

pervenerit pfectio eius ad ipsum planetam vel ad
radios eius, aspiciat quantum sit inter gradum
ad quem pervenit annus et planetam vel radi
os eius ex gradibus et multiplicet
tabulam gradus intermedios per 12 et servetur
vnum et quot sunt. eius dies ex 1ᵒ anno
in quo sunt per quot fiat pfectio illius
planete, pfectio autem ex anni mundi dixit
alkindus quod sunt inter annum quem
qui fuerunt secundum Sarracenorum, et inter
annum allegorath i. sedentem mathematicum
qui sunt plures annis annorum Arabum
quinquaginta duo anni solares et 7 1/2 dies
et sunt ascendens anni quem pdixi sc-
ite signum geminorum / et pervenit pfectio eius
ad virginem / et inter ipsum primum annorum
Arabum et primum annorum Iazdagird
regis parsarum 3624 dies / Cum
i voluit notitiam huius rei i. pfectionis
hic accipe annos Iazdagird et re
cede i dies, sicut expositum est in libro eius

planetarum, et adde eos super dies
q(ui) s(un)t int(er) p(ri)m(um) anor(um) arabu(m) et Jazdagirith
et divide h(os) p(er) 365 dies, et q(uod) q(ua)rta(m) p(ar)-
tium diei, et q(uo)d ex diebus p(ro)venit, tot
ani e(ss)ent solares, et q(uo)d remansit ex me(n)-
sib(us) et dieb(us), ex anno imp(er)fecto, erit
p(ri)ncip(iu)m qui(n)ti sunt ex annis, ipsi sunt
ani solares ab initio anor(um) arabu(m), p(ro)p(ter)-
ea q(uo)d eo anno sig(nu)m ... et incipe
a virgine, et ad q(uo)d signu(m) p(er)venerit
... ipsum erit signum, ad q(uo)d p(er)venit
ang(ulus) ... ab asc(enden)te ... s(e)c(un)d(u)m ...
secte Alys ... ex alkyndi, visu(m) e(st)
ut addent ... anos Jazdagirith p(ro)-
sitos 60 anos et 2 meses, et 12 dies
et 18 horas ex anno p(er)sarum, q(ui) sunt
s(ecundu)m ... s(ecundu)m q(ua)rta diei, et extedent
hos anos i dies, ac ... dies i anos
solares sic p(re)diximus, et incipent ...
a p(ri)ncipio libre, q(uo)d si volu(er)is s(ecun)d(u)m ...
a ... secte s(ecundu)m Saracenorum

Vt premio a scorpioni si fue vo
luit pfitio ab ascete regni / minue
ex annis Jazdagirith 1a 211 anos
pfsidos / et vte eas i anos solares
sit dixi et incipe pire a regie
si invsi voluit pfitio ab ascete p
fitios et mutatio coniunctios satin et
Jouis a 3tate aquatica ad 3tatem
igneam / minue ex annis Jazdagirith
pfite 116 anos persicos et vte
eos q remanet i anos solares / et incipe
pire a leon / qz leo fuit ascens coniunctionis
1a / et qo puenit nr i eod signo erit p
fectio vniuscuiusque mini eorum q pdiximus

Directio quo fit

Et ex hic dicto nt digat psaros
aliquem ad aliquem locum signorum et sciat q
sit nr eos ex graduum directos / accipiat
qz vnumquodque gradum vnum annum / cum ergo
voluit scire hoc et fuit stor ille i ascete
que voluit digere ad aliquid pte celi
minue ascensiones illius gradus i quo fuit

Significator que vis dirigere per ascensiones
regionis de ascensionibus gradus illius ad quem
volueris eum dirigere, et quod remanserit erit
gradus directionis / Quod si fuerit stella in gradu
domus septime, minue ascensiones nadir in
opposito gradus in quo est stella de ascensionibus na-
dir illius gradus ad quem volueris
eum dirigere in illa regione / Si vero fuerit
stella in medio celi a angulo terre mi-
nue ascensiones stelle de ascensionibus illius
gradus ad quem vis dirigere eum per ascensiones
celi recti et quod remanserit erit gradus
directionis / Si vero fuerit stella illa quam
volueris dirigere in de locis a 4 angulis
aspice longitudinem eius ab aliquo angulorum
horum qui sunt anguli medii celi atque anguli
terre, sic e[...] aspicias stellam quod si fuerit
inter ascendens et medium celi, minue
ascensiones gradus medii celi per circulum di-
rectum de ascensionibus gradus stelle et si
fuerit inter septimam et medium celi

Extra angulos si e stella

numeret ascensiones graduum stellarum ab
ascendente gradu medii celi per circulum
directum. et quod remanserit ex gradibus hora-
rum id dividet per partes horarum
diei illius gradus in quo fuit stella, et
quot exierint tot erunt hore longitudinis
ab angulo medii celi. et si fuit inter a-
scendens et angulum terre, numeret ascen-
siones graduum stellarum per circulum directum de
ascendente gradu anguli terre. Et si fuit
si fuit stella inter angulum terre et 7mum
numeret ascensiones gradus anguli terre per circulum
directum de ascendente gradu stellarum et quod
remanserit ex gradibus horarum horarum di-
videt id per partes horarum diei nadir
gradus stellarum et quod exierit ipse erunt
hore longitudinis ab angulo terre. Sed cum
sciveris horas longitudinis ab angulo terre
et volueris dirigere stellam ad aspectum lo-
cum significatoris [illegible] et fuit stella in
medio celi orientalis, quod est a medio celi

usque ad angulum terre qui est ascendens
ascendentem, et ex parte ascensionum minues a
ascensionibus gradus illius in quo fuit stella de
ascensionibus gradus illius ad quem volunt
dirigere stellam per circulum rectum et quod
remanserit erit stella circuli directi, similiter
eam, postquam hoc minues ascensiones illius gradus
in quo fuit stella per ascensiones regiones de
ascendentibus gradus illius, ad quem volunt
eam dirigere per ascensiones regionis et quod non
fuerit erit stella illius regionis, post hoc
accipias residuum quod fuit inter stellam circuli
recti et stellam regionis ampliasse serie
illius et multiplicabis per horas longitudinis
ab angulo, et quod fuerit erit equatio eius
et si fuerit stella circuli directi minor
stella circuli regionis adde equationem super
stellam circuli directi, et si fuerit stella
circuli directi plus, minues equationem ex eo
et quod remanserit erit gradus directionis. Item
si fuerit stella quam volunt dirigere in medio circuli

que est in me^te occidentali quod
e ab angulo terre usque ad medium celi d'
eo quod succedit primam mi^es ascensiones
graduum stellarum quas volueris dirigere d' ascensionibus
graduum illius ad quem vis eum dirigere per
circulum directum et quod remanserit erit
stellarum circuli directi. sua eum, post hoc
mi^es asce^e. nadir graduum stellarum, eorum
per asce^s regionis, d' ascensionibus
illius graduum ad quem volueris eum dirigere
et quod remanserit erit stellarum regionis dividi
accipe residuum. quod fuerit inter stellarum celi
eius. et stellarum regionis, accipiasque eam
partem illius, et multiplicabis in horis longitudinis
ab angulo, et quod fuerit erit equatum per
hoc aspiciat stellarum celi eius et si fuerit
stellarum circuli plus stellarum regionis, mi^es
equatam d' stellarum circuli eius et quod exeo
exierit erit graduum directionis quod si stellarum
fuerit in aquario. et locum ad quem diriges
eum in aquario. diriges stellarum ad angulum

quod ei succedit / per hoc dignatur ab angulo
ad locum ad quem voluit / spacium cadi-
tibus ab angulo et migrat versus
cadentes / quod si fuerit fortior et voluit
scire quo perveniet ex titulo significatorum in
aliquo annorum / si fuerit fortior in ascendente / addet
iiii annos super ascendentes secundum ascendentes
et firmabis eum annum in ascendente regionis
et quod exierit annus de titulo significatorum per-
veniet directio in eodem anno / si vero fuerit
fortior in prima addet iiii annorum super
ascendentes nadir secundum fortiores / et annumerabis
eum in ascendentibus regionis / et quod exierit
est annus de titulo significatorum et ad eius
nadir perveniet directio in eodem anno / quod
si fuerit fortior in decima vel in xi addet
super ascendentes secundum fortiorem in illo directo iiii
annos / et annumerabis eum in ascensionibus
terrae directo et quod exierit de titulo si-
gnorum ibidem perveniet directio in eodem
anno si autem fuerit fortior ex ii locis

que sunt anguli scias hoas lon^me
ab angulo sic pdixi tibi / qz si fuit star
i medio celi orientalis / addes sr ascensiones gr
star p circulum rectum iiij^or anorum qnte volunt
et armabis hic i ascensionibus circuli directi / et qd
exierit / erit star circuli directi. similiter eciam, po
hic adde iiij^or anorum sr ascensiones grr stare
i regione / et armabis hic i ascensionibus regionis
et qd fuit / erit star regionis / post hic accipias
star pte residui inter stares circuli directi et
stares regionis / et multiplices eos p hoas lon^me
ab angulo / et qd fuit erit equatio / qz si fuit
star circuli / iiij^or stare regionis adde equationem sr
stares circuli recti / et si fuit plus / minues ex
de eo / et qd remanserit ibi pveniet directo
ex celo signo i eod anorum. qz si fuit star
i medio celi similiter facies in gradu stare sic fe
cisti in gradibus stare i ope qd e ante istud
et qd pveniet ibi / erit directo ex celo signis
de eod anis et loco ad que pvenit directio
et locum directionis / et dicit id illiglori dr
dimisor

Et si fuit i[n] q[ua]d[ra]n[te] dominus planeta
aut radii eius aut ipse locus ante
eum di[cit] hic planeta et dat radices
principes dominorum i[n] dicti[s] / secundum vero
q[uo]d dirigunt[ur] sunt 5 loca quadrans ascen-
dens et q[ua]d[ra]ns solis et q[ua]d[ra]ns lune
gradus p[ar]tis fortune et q[ua]d[ra]ns
medii celi gradus coniunctionis vel p[re]-
ventionis / q[ua]d[ra]ns ergo ascendentis diriget[ur]
ad ea[ue]nda p[ro]gnosticanda q[ue] accidunt in
corpore / et sol ad esse dign[ita]tis et exal-
tationis honoris q[uo]q[ue] ac regni / et luna
propter esse anime et corporis coniugii q[uo]q[ue]
et p[ar]s fortune propter possessiones et p[ro]s[pe]ri-
tatem dignitatis quoque et largitatis / et me-
dium celi propter magisterium et actus dei
propter rationes p[ro]fectus et esse eorum / si autem
fuerit ascendens in revolutione annorum anno[rum]
mundi vel nativitatis / dirigent[ur] secundum eius
ter[minum] hec duo ut dominus / q[ua]d[ra]ns s[ecundu]m
dies unius / et ascendens vero ut diriget[ur]

ſtorꝭ cum hec mo scilꝫ .ſ. 79.
mil et 8 ſcdꝫ diez vnd. nam
directio regni et principii ſit dignitꝰ
eius a ꝯūn medii celi p̄ aſcēōēs
circuli directi scilꝫ .ſ. 79 mil. et 8
ſcdꝫ diez vnd donec perueniat ad bo-
nos uł malos planetas, et dignr̄ ee regni
incolumitate aut infirmitate ex
ꝯūn aſcendentis ad bonos uł malos pla-
netas scilꝫ 79 mil et 8 ſcd diez
vni. p̄ aſcēōēs regionꝭ et directio in
reuolucioñ mundi ad pnoſticū eſſe
religi uł [illegible] a ꝯūn aſcētꝭ
ſilr ad pnoſticandū ee a ꝯūn me-
celi, et in reuolucioñ annorꝭ natiuitꝭ
ad pnoſticū ee nati a ꝯūn aſcētꝭ
reuolucioꝭ scilꝫ 79 mil et 8 ſit
diez vni
. Et ex hec alkebuzkar i natiuitatibꝰ
et ē directio ꝯūn aſcētꝭ hic ē ut
aſpiciat ꝯūn aſcētꝭ . i. tunc cum plane
ſit, et minuat aſcēōēs aſcendentis

de ascensionibus que sunt in directo secun-
dum planete, et ex eo quod invenietur am-
pliabis unicuique conditioni viii anni et
addes 7 mille mense, et ad minus dies
6. et erit dominus secundum dispositor annorum
qui dicitur divisor, post hec ampliabis secun-
dum que eum succedunt, et erit eorum orbis
in conditione ascensionum, et hec que sunt ampli-
es unicuique conditioni anni unum, et
ad minus 6. dies, eritque dominus secundum di-
visor et dispositor orbis annorum simi-
mutabilis, cum ad secundum per successio-
nes in signis mitte, et si sunt in secundo
circulo planete, planeta qui iaceret eius, erit
participans eius in divisione, et hic dicitur al-
gebubar. Et ex hec duodenaria
planetarum et domorum hec est ut assigna-
as quando ambulaverit planeta in suo
signo a conditione domus quam volueris
ex conditionibus et minus multiplicabis hec in
12, post hec addes dicto signo ipsorum conditionis an-

nuta q multiplicasti i 12 / et qd col:
lectum fuit ex eo pone id ab inicio capri
sig dans unicuiq sigo 30 gdus
e s ex hc Annadarach q sunt
nonenarie cuiq scia est ut appare:
at quantu ambulavit plata i suo sigo
ex gdibz atq mintis cuiq volueris scire
nonenarium per hc dividas sign i
9 dies et unaquaq dies fit ex tribus
gdibz et 30 mintis per hc aspicias in quo
nonenario ceciderit gdus plate aut
gdus domus per hc dabis pmu 9narium
ex signo dans sigo mobilis eius zodiatatis
et 2m nonenarium dans sig cuius e
ipsum signum qd succedit donec venis
ad quartum 9narium ex quo e gdus, cuius
qi plata dns illius 9narii / vide
signum ex quo fuit 9narius ie. cuius ex zodiatate
aiectis, cuius go pmu 9narium, eius dni
signi mobilis zodiatatis aiectis, et 2m
9narium veneris, dni tauri et 3m

quartam mercurii domini geminorum similiter
usque ad quartam nonam. et si fuit
signum ex 3tate cancri erit quartam
eius primum lune domini cancri et 2m quartam
solis domini leonis et 3m mercurii domini
sagittarii domini virginis et si fuit signum
ex 3tate libre erit primum quartam eius
veneris domini libre et 2m mercurii
domini scorpionis et 3m Jovis domini
sagittarii similiter in 3tate capricorni
primum quartam eius saturni domini capricorni
et 2m saturni domini aquarii et 3m Jo-
vis domini piscium domini quorum servatur 2m
ordinem successivum signorum, verbi gratia plata
[illegible] est in 18 gradu ascen-
dens [illegible] signum [illegible] dies erit
[illegible] in die [illegible] et ex signum
aquarii [illegible] ex 3tate libre, primum
eius quartam veneris domini libre et 2m
martis domini scorpionis et 3m Jovis
domini sagittarii et quartam saturni domini

capricorni / et 7um est saturni dominium descen
et 6tum Jouis domini piscis usque
nadairath .1. gradum / hoc aquarii
Jouis. Et ideo hoc ad Horugen
hoc est ut dividas signum ascendens in
3es partes / et sit domus eius pro gradu
dubisque pars duo / domus ascendentis
et secundum domus 7i signi / et 3us domus
nemi signi nadair ascendens 7um et
nemi. hoc est una 3tas / vel a. ab initio
ascendentis usque ad pro gradu eius Horugen /
est mars dominus ascendentis / sol dominus secundi
et si fuerit a 10. 20 / usque ad finem
eius. erit Horugen Jupiter dominus sa
gittarii
¶ Ex hoc dominus orbis vel anni in nativitatibus
hoc est ut aspiciat dominum hore in anno post
nativitatem eius et si signabit per ea illum
in dominum hore sanitas seu infirmitas
nati sit fiat per dominum ascendentis radicis et
orbis dominum 2e hore ab eo in domini ab

ascendente in secundo anno, et subs
p de sum i eodem anno de substancia re
sor sit p de dni domus sbe: et
dabis dom hoc tre domini 3
ab ascte in 3o anno, et scabs p
de illis i eod anno. de scm et scnd
et ceteris sic sit p de dni 3 domus
et dabis dni 4te hoc 4te domini
ab ascte i 4to anno, et sit p de
sum i eod anno. de pmo et pmo
et cet q scaut p 4ta domo, subs
tance, d dnis hoarum p successos
dabis pnguegt hoarum dod, et do
mibz radicalibz cuiqz dns hoc p
ab hoa natis domus. p / ab ascte
radicis, et dns 13. hoc a natiute
ascts radicis et ann 13. et dns
12 hoc domus sbe et 12 ann. et
noiat dns pme hoc dns ascts hoc
et dns 2. hoc, dns hoc domus sbe

et dns 3e hore / dns domus sue et
p hec sunt eo pend et sunt 2e de
catis / ille dns uniuersaque istorum
vocatur nre domus et vocatur eciam
dns orbis / et sunt p eo ei anno / quod sunt
p alkocoden / hec e p dnis anni / et quod
astrologorum ponunt dnm orbis s. dnm
ascendentis radicis anno po et pro planeta
qui succedit eum / et 3 anni planeta
qui succedit ei sit dns 4 i dns hore
et ex hoc e dispensor anni firdarie
hec e cum sunt natiuitas diurna tunc principium
p numero vite dispositor eius firdarie
sol xm quintum annorum firdarie eius
qui sunt 10 / post hoc planeta qui
succedit solem s. venus / cuius firdarie sunt
anni 8 / post venerem planeta qui succedit
s. mercurius / cuius anni firdarie sunt 13
dein luna / et firdarie eius anni sunt
9 / dein saturnus / et anni eius sunt 12 dein

[I]upiter et anni eius sunt 12 / deinde mars
cuius anni sunt 7. deinde caput draconis
anni fridarie eius sunt 3: et post hec
cauda / anni eius sunt 2. / et sunt anni
ultimi simul 75. post hec revertitur dispo
sitio ad solem et sic usque ad ultimum
planetarum / si autem fuit nativitas nocturna inci
piet dispositio eius a luna / et 2m dispositionem
annorum fridarie eius qui sunt 9. similiter planeta
post planetam sic pervenimus in sole / cumque
disposuerit planeta annos fridarie sue
disponet primam 7mam solus fridarie
sue / deinde partitur in 7 septimas / sive fridarie
secundum planeta qui ei succedit post hec partitur
ei in 7 / cuius planeta qui succedit secundum /
et ita donec partitur ei qui est ante eum in ultima
7ma ex annis eius fridarie / et est unum
quod in partitur alii medium sub naturalis

c Et qr hec almanac i superemine
ria qr dr qn plata vadit supra plata
hic e ut aspiciat medium cursu plate
et locum eius equatum, qr si fuit locus
eius equatus minor medio cursu eius
erit ascensus a medio circuli eius ad eccli
sitatem et si fuit locus equatus pla
medio cursu suo erit descensus a medio circuli
sui usque ad infimum illius et si non
fuit locus equatus medio cursu erit in
medio circuli sui de hiis per quem hic accessi
onis minimus numerum eorum de maiori
et multiplicabis quod remanserit per 1 et
diuides per 22 et quod exhibit de diue
erit hic in planete pro quantitate eius
vel descensionum de vene et mercurio
accipias quod fuit inter utraque loca i.
quod e inter locum solis et veneris aut mercu
rii et facias ut dictum est qr per hec fiunt
eorum e fortior i circulo augis si
venus et mercurius non fuit retrogradi

cel orientalis, et fuit locus eius
equalis unius loco sol accipiat resi
duum quod est inter locum sol et locum eius
fuerit d' eo operatum. fac in plat
altrarum et multiplicatur et diuise
et superior et fortior sunt planetarum
e duo abierunt a se et .i. duo abierunt
alt' super altum in coniunctione, in opposi
cione et in quarto aspectu eius sunt com
minus apparens et debilior, et cum fuit
unus eorum ascendens, et alt' descendens, tunc
ascendens eorum vadit super descendentem, cum
vero fuit uterque descendens, ille qui fuit
minoris descensionis vadit super illum
qui fuit maioris descensionis, dicitur alio
s' ut suas latitudines utriusque planetarum
quod septentrionalis vadit super meridianum, et
si fuerint ambo septentrionales ille qui fuit
plus latitudinis vadit super alium qui fuit

meridionalis latitudinis. si vero fuerit mediate
ille qui fuit meridionalis latitudinis vadit secundum
eum qui fuit meridionalis latitudinis. Exemplum
dicitur quod luna vadit super venerem in thesauro
duobus exemplis sic si fuit ab duorum
planetarum in meridie et nullam habent latitudinem
et aspicit sonad vadit secundum eum qui
habet latitudinem et vadit ipse secundum mediatorem
ipsorum aspectuum. Et quia ex hoc apparet
portarum quod comparatur planeta inferior
planete superiori, et in hoc finitur domus
eorum opposite
Et ex hoc Albumasar et est res quam
observant valde Indi nam ipsi
numerant per coniunctionem solis et lune per
horas et applicant eas soli, et dividunt
horas eas in 3 partes horarum solis
et incipiunt secundum omnes X horas et
eas 2 in diversis 3 tabulis solis
hora coniunctionis. Cum dant veneri

harum

12 horas, et diminuit eam in terminat
et indicat super omnes turbas dimissas
2m duos statim veniens hora quintus
post hic fiunt minimus et in certis pla(netis) [plantarum]
per suum correctionem donec vitam orbis
ad salutem post 8 horas, et non cessat
sic facere donec veniat generaliter
Et quidam dicunt quod albuties sit talis
quod post quintum sit 12 hoc idest quae
donec combustae, et non est aequale maius
in eis aliquid operit et post hac 12 sunt ad-
combuste in aliquo et utilis magistro operis
et post 12 horas inflammatur sic 12 combuste
sic ad quintum quod sunt, post hic dimi-
dit hac 12 horas in dies 10 1 12 partes
diversas, quod quam incipit in 10 horis
primis bellat, timenda et perdere animam
fine, et in fine 10 horarum determinatur sanguis
corporis absque amissione vitae et in
vitalibus 10 horarum in orbis quod possidet et timet

In hac due gene et ultime dant [illegible] singulas [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] ab illo [illegible] [illegible] [illegible] a latere illius et residuum addatur ad illud a quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortune [illegible] a sole in lunam et [illegible] ab ascendente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a loco [illegible] lune et illud quod [illegible] [illegible] addas ad [illegible] in ascendente ita quod si [illegible] [illegible] addantur [illegible] gradus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud a quo [illegible] [illegible] [illegible] subtrahe [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] primo [illegible] subtrahito et [illegible] residuum [illegible] [illegible] et [illegible] /

est inter ad ipsum veniet proiectio illorum
que possidet / et quia experiencia expe-
rta se et multorum astrologorum secundum a-
quacionem universalem pertinet

Differentia quinta in equacione
universali pertinet et cum notaveris in
loco pertinet / accipe a loco illo in illu[d]
locum et partem hic ab ascendente
vel a loco alio / demum ut addat
si id quod fuerant inter utraque loca equ-
dist. equales / qui erant ab initio
signi a quo partem usque ad gradum
a quo dicitur incipi proiectio / et partem 30
cuilibet signo / incipiendo ab initio sig-
ni a quo partem quousque finiatur numerus /
et gradus in quo finitur numerus est
locus partis quesite. Verbi gratia exemplar
de opere partis fortune quam accipis
est inter solem et lunam et gradibus /

et addetis s^a eos gradus signi ascen^tis
et q^d collectum fuit / proice p 30 gradus
et incipe proice ab initio sig^i ascen^tis
et quo finit^r numerus ibi erit pars fortune
et i nocte econ^so a luna i solem et ad-
das gradum sig^i ascen^tis / et proice hoc
d' 30 i 30 / incipiamus i^r p^s partem
fratrum partes p^r domos / et incipia^s
ab ascen^te pars mtis accipit^r i die
a Iove in saturnum / et i nocte econtra
et proice ab ascen^te / pars filiorum accipit^r
a gradu (?) quinto^s seu pueros q^i fuerint
cum nati[…] i gradu lune / et proice ab
ascen^te / pars servorum et absentium accipit^r
i die a luna usq^s i solem / et i nocte
eco^o / et proice ab ascen^te / pars dilectorum
et concordie accipit^r i die a parte fortune
i partem futuram et i nocte econ^a et proice
ab ascen^te / pars stabili^s et durationis

et seducere nati est sicut pars
dilectorum et concordie / pars amicitie et
amicitie accipitur in die a marte in coniunctione
partis fortune / et in nocte econverso / et
proicitur ab ascendente / 2 domus pars substancie
accipitur in die et in nocte a domino domus
substancie in coniunctione atque initio domus
domus substancie / et proicitur ab ascendente pars
paupertatis et pravitatis ingenii accipitur
in die a parte futurorum in partem fortune
et in nocte econverso / et proicitur ab ascendente / pars
laboris et triumphi atque victorie accipitur
in die a saturno in iovem / et nocte
econverso et proicitur ab ascendente Tercia domus
pars fratrum accipitur in die a saturno in iovem
et in nocte econverso / et proicitur ab ascendente /
pars benivolencie fratrum accipitur in die a
sole in saturnum / et in nocte econverso / et proicitur
ab ascendente / quod si fuerit saturnus sub ra-
diis accipitur in die a sole in iovem

et in nocte econuerso et prout
ab ascendente / Cista domus pr finir de
et accipe in die a sole in saturnum et in nocte
econuerso / et proiice ab ascendente / pars mortis pr
accipe in die a saturno in stellam et in nocte
econuerso et proiice ab ascendente pars amoris
accipe in die a duo domus sol in saturnum
et in nocte econuerso et proiice ab ascendente
et si fuit sol in domo sua / ut in aquario
domo saturni accipe a sole in saturnum
et in nocte econuerso et proiice ab ascendente / et
non considera utrum sit saturnus sub radiis
vel appareat pars hereditatis et possessionis
accipe in die et nocte / a saturno in lunam
et proiice ab ascendente / pars nobilitatis nati
et eius de quo sit dubitatio utrum sit fi-
lius illius patris cui imponitur an non
accipe in die a gradu solis in gradum exaltationis
sue et in nocte a gradu lune in gradum exaltationis

sue et pri ab ascēte, q si fuit sol
in die ī gdu exaltacōis sue et et
lūa ī nocte ī gdu exaltacōis sue
erit pt ī gdu ascētis et eit signo
gdus ascētis, part fit veniē accipi
in die et in nocte a satrno usqz
ī dūm domus cōiuctōis aut puēcōis
et addet d' sr gdus ascētis et pri
ab ascēte Vita domus p filiorū
acci in die a Venē ī satūn et ī nocte
cōuso, et pri ab ascēte Part q
st eis ī qo dz si filius et nr eorū
masculorū sive feiarū et q puet
mlis acci ī die et ī nocte a marte
ī Jovē et pri ab ascēte part
tria per quā sit natus d' qo sit mīs
gano vtrū sit masclus vel feia acci
ī die a dūo dos lūe ī lunā et ī
nocte cōuso part sūt filiū nūm
veneri Jupit ad eā et adgdus pts

ſcantes ſilm et anni in die et nocte
a marte in Jovez et post ab aſcte
pars dictor(um) filiorum amplius i die et
nocte de venere i ſaturno, et post aba-
ſcte Pars ſue ee filiorum anni in
die et nocte a luna i Jovez/ et post
ab aſcte/ decima domus pt' inſimil
azemena . i debilitas inſepabil(is) ànnus
inebri anni i die a ſaturno i marte et
i nocte ecº et post ab aſcte pars
finorum anni i die a mercurio i luna
et in nocte ecº, et post ab aſcte, et
dixit Alendezgor ut etiam ... post
bus i ſil decima domus pars di-
ſpenſatoris virorum anni i die et nocte
a ſole i venere et post ab aſcte et
h pt e ſilie pri' hi inmorum/ pt'
diſpenſatoris mulierum 2m hermetes
anni i die et nocte a venere i ſaturno
et post ab aſcte et h pt agunt pri
hic culti... pt diſpenſatoris mulier(um)

anni in die a luna ... in pte fortune et in nocte ecº et dixit ut ... ut etiam

... pt' mandatory

mandatory

xvi rebellium aut i die ac nocte a
sole i marte et pm ab asc^te. Pars
dilectionis et voluptatis aut i die et i
nocte a venere i 9ᵈⁿ 1me et pm
ab asc^te. Pars impuaris aut i
die ac nocte a satno in venerē et
pont ab ascendente. Decia dom^9
pro morte aut i die et nocte a luā i 9ᵈⁿ
et initi^ti dom^9 octaue et addi d'se est p
anullauit satu i suo signo et pm ab
mitō sig satni pro plate q inficit aut
i die a dnō 9ᵈⁿ asc^tis i 9ᵈⁿ lune et i
nocte eo^9 et pm ab asc^te. pro aīa p
qua timet nato mors et paup^ts impe
dimentum et dissensio aut i die et nocte a
satno i 9ᵈⁿ dnō dom^9 inimicorum ut pus
q sunt an natiᵗᵉ et pm ab asc^te. pro
inimicis et ligacionis et carcer et propterea
liber' d' eo a' nō aut i die a satno i
ptē fortune i nocte eo^9 et pm ab asc^te.
Nona domus pro peregrinacionis aut i die et
nocte a dnō dom^9 none i 9ᵈⁿ et initio

dom9 9ª / et piũ ab aſtrole / pro uinctis
anni i die a ſaturno i 17· gradu cancri
i nocte eqᵒ / et piũ ab aſtrole / quia ſi fuit
ſaturnus i 17 gradu cancri / eius gradus pl a
ſtrole / pro tlegiol i die a luna i mercurio
et i nocte eqᵒ / et piũ ab aſtrole Decima
domus pro regibus et regim / et quod opus
faciat natus · anni i die et nocte a ſaturno
i luna / et piũ ab aſtrole / et pro regno
eius regis · anni i die a marte i luna / et
i nocte eqᵒ / et piũ ab aſtrole / et e ad
pro filiis pri primi / pro principatum op(
regis · anni 2ᵐ ſ vellum i die et nocte
a ſole i gradu me' celi / et piũ ab aſtrole /
pro frame ytem ſit ta regis · nd ind · anni
i die et nocte a ſole i gradu me' celi et piũ
a ſ ſone / et pro matre anni i die a venere i
luna / et i nocte eqᵒ / et piũ ab aſtrole Unde
na dom9 pro amicorum anni i die et nocte
a luna i mercurio et piũ ab aſtrole / et dicit
Alleudezogor quod piũ eqᵒ i nocte / pro
ſpans amicorum eſſendi et gemma amicitie

accipitur in die a parte fortune in parte futurorum, et nocte
econverso, et proicitur ab ascendente. Undecima domus pars ini-
tium et Regeduitie accipitur in die et nocte a domino
domus inimicorum usque in gradum et minuta domus
eiusdem, et proicitur ab ascendente. 2m autem alios accipitur
accipitur in die et nocte a saturno in martem, et proicitur
ab ascendente.
¶ Et sunt partes quas vocaverunt magistri indorum astro-
rum quibus est pars quam sunt mediacionum innumerorum quod
tendit in signum tortuosum aut mobile aut sunt domini
domus eius retrogradi aut impediti, vel aspexerit
eum malus aut coniuncti fuerit ei, et sunt veritate eorum
innumerorum si tendit eum fortuna aut in domibus aut
in terra eorum, vel aspexerit eum aut sunt in signo
directo vel fixo, accipitur in die a mercurio in venerem
in nocte econverso, et proicitur ab ascendente, et secundum albu-
mazar accipitur in die a mercurio in lunam, et in nocte
econverso et proicitur ab ascendente. Pars rei et profundi scientie
accipitur in die a saturno in lunam, et in nocte econverso, et
proicitur ab ascendente. Pars sapientie et disciplinae accipitur
in die ac nocte a saturno in Jovem, et proicitur
ab ascendente. Pars generacionis et pars pluviarum in die
ac nocte a saturno in lunam et proicitur ab a-
scendente. ¶ Pars pacis et concordie [illegible] accipitur

i die et nocte a lna i mercurio et piu
ab aspectu, pt aspiciendi i revolucion anni
anni i die a lna i venere et i nocte e(con)tra
et piu i libris oibz ab aspectu
c ¶ Quia auxiliante deo m(od)o diximus h(ab)e(re)
ptes q cadunt i rebz particularibz p(ro)seq(ui)mur
nc ptes q cadunt i revolucion annoz mudi
et p(ri)mo de no(mi)ne rex seculi[?] et
durato(n)e eius. ex qbz e pt q d(icitu)r regni et
imperii, q exeunt i revoluc(i)o(n)e annoz mudi
anni q a marte i lnaz, et piu ab aspectu gme
q fit mutaco regni, sitq alio ubi accipi
a gdu aspectus gmre i gdu gme et
piu a gdu aspectus revolucionis sequentis ad mu
anni a gdu mee celi revolucionis usq i sole
et piu a gdu Jovis, pt ipse regis. a. qui dn
di, dnac. anni sibi eclipsis regis a sole i sz
gdu leo, et piu a lna, dn anni a lna i
sz gdu cancri, et piu a sole alia pt
d(ici)t e eclipsis regis, anni sibi eclipsis regis
i die a Jove i saturno, et i nocte e(con)tra, et piu
ab aspectu revolucionis anni i q fuerit ...
q sz sunt super i signo q, et sunt revoluc

diurna, fueritque Jupiter cadens ab angulis acci-
piatur et a saturno in similiter et addetur 30 gradus
de sole, et proiciatur ab ascendente, Si vero iupiter et saturnus
fuerint sub terra et ambo cadentes ab ascendente, me-
dietas eius quod exiterit inter eos. i. accipiatur medietas
graduum qui sunt inter eos et proiciatur ab ascendente
et si fuerit Jupiter in exaltatione sua, et fuerit
revolutio in nocte, minuatur ab eo in saturnum et
proiciatur ab ascendente, due partes maxime ex quibus
Et quia auxiliante deo
explicitur electiones regum et eius durationes prima earum
est ut aspicias horam electionis regis quo per-
veniat perfectio anni a coniunctione 3 terminis quam fecit
secta, ex numero quo dantur cuilibet 30 gradibus anni
et cuilibet duobus gradibus in dimidio minus
mense, et in simul summetis de quo significato vel quo
sit his fina cum ex his est locus a quo exiit
finem partes, et cum voluit aptare aptabis
in capite ascendentis revolutionis anni in quo fuerint
electiones per hic a planeta orientali aspicientem
videlicet a sole ex saturno in similiter in ipso
anno revoluto usque ad gradum electionis partis
prime quod finasti et proiciatur ab ascendente

ĩvolucõe anni ĩ q° pvenit et ipe e
locus p^e ptis Pars fortune eciam sit sunt
aspice a qincione ĩ q̄ fuerit rex vel
cepit cepit regere regnum, ad quod signum vel gradum
pvenit pfectio anni, ĩ no q° da oibus
30 gradibus anni d mense et die q̄ fuerit
rex, et ipe e locus eiusdem ptis fe, fina
eam pfectio accipe a plata occidentali a sole
i a saturno vel Jove usque ad locum eiusdem
ptis fe quod finasti, et proice eam ab
ascendente revolucionis, et quo pvenit ipe erit
locus ptis fe, et hee ptes sunt quattuor fortu-
nate regni et eius durationis Partes sunt
de ptes iste, quarum vtuntur ĩ revolucionibus anno-
rum mundi et sunt p eas qd occurret de eis
d foro vel erit bene ĩ pno, et qd pro-
sperum vel bene .i. vile mensura seu pandus
hic e ut appareat vbi ceciderit pars .i. ĩ qua
plate durum vel exaltacionis, tunc sume 3 talem
q̄ plata si fuerit retrogradus combustus vel ĩ aspectu
loco maligno, vilescit res illa, et erit

parum pretij Si vero fuit in loco fortunate
aut in angulo et martis in medio celi cogna
bitur res prima et erit maioris pretij / et si p-
venerit dux domus illius ad locum descensionis
sue vilescet res prima et aspice aspectum
fortunatarum et malorum planetarum ad eam / nunc
ad lunam et ad dominum eius i quis sit / et quid
sit / et vide cum quo eorum conjungat illud
parte Si ad fortunam et lunam aspexerit parte
multiplicabitur eadem res et si aspexerint
ea mali detrimentum patietur / pars simplici
a sole in martem similiter / pars pluvie secundum
Albumazar in die a luna in venerem
et in nocte econverso et [illegible] a [illegible] sol
pars aque a luna in venerem / pars ordei a
luna in iovem / pars lentis a marte in
saturnum / pars salis a saturno in martem
pars milii similiter / pars mellis a luna in
solem / pars olivarum a mercurio in lunam
pars vini a saturno in venerem / pars
bombicis a mercurio in venerem et cetera

gemme scit albi i siline scit lini
et vnt eo media fitq ex eo vnguentum
i medicinis utile a mercurio i Jonez
ul i venez pro Albatach que sunt me-
liores magis atque matura et crocei
a mercurio i saturno pro colorum acetum a
saturno i martez pro colorum dulcium a sole
i venez pro colorum saporum apii et sing
gekarum etc saporum thum a marte i
saturnum pro colorum amarorum a mercurio i
saturnum pro medicaminum extraneorum a sole
i luna pro medicaminum falsorum a mar-
te i luna pro venenorum a genzahar
i a capite draconis i saturnum et pervenit
ab aspectu ista omnia ubi sunt universa que
accidere nobis ex partibus Introduximus
quoque has partes novissimas et si est i eas
narrare debilis ne dimitteremus aliquid quod pertinet
introductorium ad magisterium iudiciorum astrorum
quod perfecimus ipsum. Explicit introductorium
Alcabizii i. sum glosis sit dei qui dixit

Alkibitii ad magisterium iudiciorum astro-
rum laude dei et eius adiutorio in-
terpretata a Johanne hispalensi

Iudicia magistri Martini de Przemisslia

Iudicium Anni domini 1471 per Magistrum Martinum de Przemislia doctorem Medicine promulgatum

185

Mercatur iuste omnipotentis celsi[illegible] [illegible]

[illegible]

... per Magistrum ... Ptolomeus ... Sol et Luna ...

[illegible]

Ostendit [illegible] (margin)

[illegible] (margin)

[illegible]

cum luna valde indiget [illegible] quia [illegible] fortunas bonas [illegible] in [illegible] magistri [illegible] in nativitatibus inventa atque salua [illegible] corporis celestium [illegible] de mutatione vestium [illegible] de inceptione fundamentorum domorum et aliarum rerum [illegible] de electionibus ad singula opera faciendum [illegible] de itineribus eligendis, dictamine de emendis et vendicionibus [illegible] Nam de singulis [illegible] atque [illegible] satisfeci [illegible] anno a tempore [illegible] de prediction [illegible] capitulo [illegible] rerum parata actorum agrorum etc.

In primis itaque prefatorum doctorum Albumasar Hali, Hermetes, hispalensem et [illegible] antiquos de anno paucas [illegible]

Sancti [illegible] omnes [illegible] annales et [illegible] in [illegible] celi

Introitus solis in primum arietis [illegible] die [illegible] hora [illegible] noctis sequentis in domo [illegible]

Coniunctio Marcij [illegible] in octava [illegible] hora [illegible] in domo [illegible]

Oppositio eiusdem fuit [illegible] in die [illegible] hora [illegible] in domo [illegible]

Coniunctio aprilis fuit [illegible] ante ambrosij hora [illegible] in domo rerum [illegible]

Oppositio eiusdem fuit [illegible] Tiburcij hora [illegible] in domo vite

Coniunctio Maij die Sabbato [illegible] Sigismundi hora [illegible] in domo [illegible]

Oppositio eiusdem Sabbato [illegible] in Zophie hora [illegible] in domo [illegible]

Coniunctio Junij die [illegible] Urbani hora [illegible] in domo mortis

Oppositio eiusdem fuit [illegible] Anthonij hora [illegible] in domo [illegible]

Introitus solis in primum cancri [illegible] die [illegible] hora [illegible] noctis sequentis in domo [illegible]

Coniunctio Julij fuit [illegible] Johannis Baptiste hora ij [illegible] noctis [illegible] in domo [illegible]

Oppositio eiusdem fuit [illegible] in die Marie [illegible] hora [illegible] noctis sequentis in domo [illegible]

Coniunctio Augusti fuit [illegible] Jacobi hora [illegible] in domo [illegible]

Oppositio eiusdem fuit [illegible] Laurencij hora [illegible] in domo mortis

Coniunctio Septembris fuit [illegible] Bartholomei hora [illegible] in domo mortis

Oppositio eiusdem fuit [illegible] Nativitatis Marie hora [illegible] noctis sequentis in domo vite

Introitus solis in primum libre [illegible] hora [illegible] in domo [illegible]

Coniunctio octobris fuit vi post Mathei
hora x minuto xxxiij noctis sequentis
in 8 domo [illegible] mobilis [illegible]
Oppositio eiusdem die dominica post
Marci hora xxxiij minuto lv in domo
laboris
Coniunctio novembris die [illegible] post
undecim milia virginum hora prima minuto xxx
in nocte sequenti in domo ~~[illegible]~~ laboris
Oppositio eiusdem fuit ij ante Martini
hora xxi minuto xxxviij nocte sequenti in domo vite.
Coniunctio decembris fuit iij in die sancte
Clementis hora xxx minuto liiij in 12 domo
[illegible]
Oppositio eiusdem fuit iiij post Nicolai hora
xxiij minuto ~~[illegible]~~ in 7 domo amicicie
Introitus solis in primum Capricorni die
[illegible] hora xxiij minuto xx noctis sequentis in 10 domo [illegible]
Coniunctio Januarij fuit iiij ante natalis
[illegible] hora xxiiij minuto [illegible] in domo vite

[illegible] secundum Creator altissimus qui
[illegible] volens [illegible] ad [illegible] ut [illegible]
[illegible], [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ad
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

fuit per [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
anno [illegible] in
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
in radijs [illegible]
et una [illegible] in opposito
radijs [illegible]
[illegible]
que [illegible] fuit per [illegible]
[illegible]
[illegible] Saturni et [illegible]
anno domini [illegible]
iiij [illegible] die augusti
[illegible]
[illegible]
anno [illegible] in [illegible]
in domo iij [illegible]
[illegible] in ariete [illegible]
in radijs Saturni [illegible]
[illegible]
[illegible] que [illegible]
in [illegible] in
domo [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] Saturni et
Martis in ariete in vj
domo [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
Sol et [illegible] in [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Capitulum 3m

Cum natura anni mundi inferioris (accidentibus superioribus) subiecta
sit ut omnibus est [illegible] nota gubernatur. Et sicut patet per Ptolomeum in centi-
loquio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] militiarum celesti-
um natura planetarum et dispositionis celi [illegible] [illegible] est. Et quamvis
dicat Ptolomeus in quadripartito [illegible] planetarum sit sperandum et quod omnes
[illegible] [illegible] [illegible] introitu solis in primum minutum
arietis sit considerandum in figura puta ariete sole in primo
[illegible] est [illegible] [illegible] Albumasar et [illegible]. Nam in quadripartito [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] puta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] ascendente anni
[illegible] in figura puta [illegible] [illegible] Albumasar in flore
sufficit ad totum anni consideracio [illegible] ut dicit Ptolomeus in quadripartito et in primo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ad quartas [illegible] Capitulum [illegible] [illegible] signorum
ascendente est [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
testimonia [illegible] signorum in [illegible] et [illegible] [illegible] erit [illegible] anni
[illegible] frigidum et humidum. Et [illegible] ut dicit Alcabitius [illegible]
[illegible] oportet [illegible] frigida est cum [illegible] in capricorno.
Mars in [illegible] [illegible] sunt signa frigida. [illegible] [illegible]
Capricorni [illegible] [illegible] [illegible] maiores humido [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humido et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libre
in quo est [illegible] cum maioris [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
anni magis tendere ad frigidum quam ad calidum. Et [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] introitus solis in primum arietis per quod patet in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible] [illegible]. [illegible]
♂ [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. in [illegible] [illegible]
dicit [illegible] comparando omnibus dicit signis [illegible] [illegible] [illegible]
calidis quod [illegible] dubitat in [illegible] [illegible] [illegible]
calorem. [illegible] erit [illegible] anni [illegible] ad [illegible] [illegible] ab
[illegible] et [illegible] eo quod Mars est dominus anni ipse [illegible] est in
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible], [illegible] [illegible] dignitatis ut dicit Albumasar
in [illegible] florum et [illegible] ad [illegible]. [illegible] eo quod ipse [illegible] [illegible]
in [illegible] domo quod [illegible] [illegible] [illegible] cum dominus magne dignitatis
et ipse est in sua exaltacione et [illegible], [illegible] [illegible] Mars
est in domo [illegible], quod [illegible] Ptolomeus [illegible] dominus notabilis dig-
nitatis et in [illegible] [illegible] [illegible], est in [illegible] domo [illegible] dominus
4 [illegible] [illegible] exaltacionis et dignitatis. Et [illegible] [illegible] sit in capricorno [illegible]
et orientalis ipse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Albumasar in [illegible] florum
Et [illegible] [illegible] Mars puta [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] Albumasar in libro [illegible] [illegible] [illegible]

venti ab oriente et de ii [illegible] et exalant venti versus Saturni
in diebus [illegible] in sextili cum dicta [illegible] erant itaque
dies noctes quam frigide et nubilose circa festum Gregorii propter
predictos versus oppositi [illegible] aspectu eius cum Saturno qui
semper generat frigus versus quem nec non propter [illegible]
Albumasar dicta et propter [illegible] desolata in oriente
est stelle fixe de natura Saturni et tunc etiam apparebant multi
de Saturno [illegible] versus eum erat instabilis aer Erat itaque
multa venti ab oriente versus meridiem cum ipsa est comune ventus
ab oriente [illegible] propter. in [illegible] hinc etiam est ut dicit Haly omnis
[illegible] ab oriente quam [illegible] dominorum Saturni quam frigus erit circa
festum [illegible] et ibi veniet multe coniunctiones et [illegible]
[illegible]
[illegible] cum Saturno [illegible]
Sol et stelle [illegible] et aliud frigus fuit octo
dierum durabit [illegible] quam veniet circa festum. [illegible] Mathie apostoli
[illegible] (Sabbato) [illegible] circa festum [illegible]
[illegible] Et [illegible] propter tempestatem
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] in planeta in [illegible] est / et [illegible] in
[illegible] circa festum [illegible]
Erat itaque [illegible] calida [illegible] et [illegible]
et circa festum Marie Magdalene [illegible] magna [illegible] tempestas
propter [illegible] applicante [illegible]
[illegible]
[illegible] coniunctionem [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] in parte [illegible] sufficienter [illegible]
dies [illegible] et [illegible] solita dies frigidos [illegible]
[illegible] et pluviosos [illegible]
[illegible]
[illegible] in parte [illegible]
[illegible] celestia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Petri et dies Pauli [illegible]

Marcius

Et [illegible] et [illegible] est Marcius [illegible]
[illegible] in radiis Saturni et [illegible]
in radiis [illegible] et [illegible]
[illegible] et circa festum [illegible] Gregorii et [illegible]
[illegible] Saturni ad [illegible]

[illegible]

Vesperi [illegible] Saturni impedire sole [illegible] et
[illegible] et sol [illegible] vapores [illegible] elevatos [illegible] confirmans
[illegible] potest [illegible] Marcii et ventosi [illegible] vadimus [illegible]
et [illegible] venti ab [illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] pro ii [illegible] [illegible] ventos [illegible] ut dixi superius

Feria iiii in octava Mathie apostoli
ut extra pluviosa dies [illegible]
aspectu Saturni et [illegible]
vadimus et post pluvie in domo
[illegible] et aspicit [illegible] Saturni
[illegible] lunatus

Die [illegible] in die sancte Thome
ut extra obscura dies cum vento

Feria iii ante festum Gregorii ut extra
obscura dies et aquosa frigida [illegible]
[illegible] aspectu Saturni et iiii [illegible]
[illegible] Saturno [illegible] [illegible]
et post pluvie in domo Jovis et
[illegible]

Die [illegible] post Gregorii ut
extra nubilosa dies frigida et ven-
tosa [illegible] aspectu [illegible]
[illegible] veneris et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in ii [illegible] cum pluviis [illegible]
[illegible] et tunc [illegible] apparet [illegible]
[illegible] luna [illegible] et
[illegible] post pluvie [illegible]

In die Gertrudis ut extra nubilo-
sa ac frigida dies [illegible] stella [illegible]
[illegible] Saturni et [illegible] Saturni
[illegible] et luna [illegible]
sole. [illegible] Benedicti ventosa ac
Feria iii post [illegible]
nubilosa dies [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] pluvia
[illegible] et effectus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]

Aprilis

[illegible] et [illegible]
[illegible] post [illegible] ad [illegible]
[illegible] aspectu [illegible]

adeo [illegible]
absque [illegible] plate
[illegible] post [illegible]
ventosa [illegible]
[illegible] et
tempestatibus [illegible] stellas
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Feria v ante Ambrosii ut
extra frigida dies [illegible]
aspectu Saturni et nubilosa
et tunc [illegible]
dies [illegible] in domo Saturni
[illegible] potest [illegible] pluvia
[illegible] ut [illegible]
pluvia [illegible]
[illegible] luna frigida
et [illegible] impedita [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] pro [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] fere
[illegible]

Feria iii post Ambrosii et
feria iiii dies aquosa fri-
gida nubilosa et ventosa [illegible]
[illegible] Saturni
[illegible] luna [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dies
[illegible] sol [illegible]
post pluviam in domo
Saturni et post [illegible]
[illegible]

Feria iii ante Tiburcii

nubilosa et frida dies et aliqui
imp coruscationes ... quibus ...
dubitat frigidos dies in carnisprivio
esse calidiores quod calidos in
hieme et tunc sol ibit in piscibus
et applicat ... martis ... lune
et luna ... saturni

Item ij ante georgii ventus ab oriente
... ... tangit ... luna
et ... ... martis ...
... ... vento

Item iiij ante georgii nubilosa dies
et ... illos dies post ... festum
georgii ... ventus ... ...
... ... et tunc ... ...
pluvias ... stella fixa

Item v post vitalis dies obscura et pluviosa ... ventus

Maius

In die floriani ante ... ...
dies et frida ... et ...
ibi grando aut pluvia ... ...
stella ... ... saturni et stella
... ...

Item ij post stanislai ... ... nubilosa ... ventus

Item v post festum stanislai ...
ventus ... ...

Item ij post ... frida ... ...
dies ... pluvijs et ... ...
... ... stelle ... et ...
... ...
grando ... pluvie ... ...
... et ... ...
... dies

Item ... ante urbani obscura
... stellam ... ...
... saturni et ... ...
... in signo ... et
... ... dies

Item ij post urbani ... ...
obscura et frida ... ...
... ... et ... ...
... in dies ...
... ...

Junius

... ... junii ventus
in ... ... saturni ...
in ... ...
... et ... ...
... ... et ... ...
frida ... pluvijs ... ...
... ... et ... ...
... ...
... ...
... ... et
... ...
... ...
... ... ventus
et ... stella ... ...
... ... et ... ...
... ante marcelli

Item ij post marcelli nubilosa
dies sabbato ante viti
... dies ... ...
... saturni et ... ...
... et ... ...
... saturno et martis ...
... ...
illos dies ... ... dies ...
... pluvijs et ...
... ...

In ... ... viti ... ...
...

Item ... ante johannis baptiste
nubilosa et ... frida dies

... ... petri frida dies
... ...
stellas fixas et ...
... ...
saturno et ... planete

vel secundo calido et frigido

Julius

Ipsa in [illegible] petrorum Judicis et
Dorothee [illegible] intravit sol in cancrum
et venit ad radios martis saturni
Aldebaran vel in aldeboran stellam et [illegible] martis
et tunc [illegible] fuit omnino sic calida
[illegible] quam [illegible] dies sole [illegible] fuit
et [illegible] Julii [illegible] esse magis
[illegible] et calidus plus quam aliis annis
solebat fieri et martis est [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible] plus fuit
quam aliis annis

prima frigida [illegible] stella fixa [illegible] saturni
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humida [illegible] pluvie in
[illegible] [illegible] et saturni [illegible] [illegible]
per [illegible]

[illegible] in die visitationis Marie pro
[illegible] pluvia [illegible] [illegible]
in [illegible] et tunc martis [illegible] [illegible]
et [illegible] petrorum stellarum

[illegible] post procopii [illegible] frigida et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
saturni et martis [illegible] [illegible]
[illegible] et amplius [illegible] [illegible]

Dominica post Margarethe nubilosa
[illegible]
[illegible] in die Jacobi frigida et pro
[illegible] pluvia [illegible] stellas fixas
[illegible] [illegible] Donati

[illegible] post Jacobi venti [illegible] et
[illegible] in quibus fuit [illegible]

Augustus

[illegible] [illegible] prima [illegible] calida
[illegible] festum assumptionis Marie pluvi
osa [illegible] [illegible] tempestatibus

in die sancti petri ad vincula frigida
[illegible]
Sabbato ante festum laurencii obscura

[illegible] post laurencii ventus
in die assumptionis Marie
frigida
Sabbato dominica post festum
assumptionis Marie nubilosa
[illegible] [illegible] et pluviis

[illegible] post [illegible] ventus
[illegible]

in die [illegible] nubilosa
frigida quam [illegible] tunc [illegible]
saturni [illegible] [illegible]

September

[illegible] dorothee [illegible]
Septembris [illegible] frigida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Egidii ventus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sabbato post Egidii nubilosa
Sabbato post nativitatis Marie
frigida
Sabbato post [illegible] frigida et ibi
stelle [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et Donati

[illegible] post Mathei
apostoli [illegible] frigida
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible]

October

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magni et [illegible]
dorothee [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Circa medium octobris et magis
nubulacionem in anno plus quam in
aliis, aliis solitum est fieri eo
quod tunc omnes plante de nocte sunt
[illegible] difformes [illegible] quibus

In die Remigii ut circa mediu-
tatem dies serena cum pluviis
et nubulosa atque ventosa

Item vi post Francisci nubulosa
dies cum ventis et ad partem et
sic iiii

Dominica post Francisci nubulosa
dies

In die Galli ut dicitur nubilosa
et obscura

In festo vindemiarum [illegible] anni
[illegible] multa et serena

In die Symonis et Jude anni nubi-
losa et serena

Novembr

[illegible] ventis et pluviis

In die Leonardi serena dies et ve-
tosa. Si autem contingat in festo sancti
Martini et in die Elizabeth
in die Clementis et in die Katherine

Decembr

[illegible] post natale domini
[illegible] frigus
et durabit fere quindecim dies
yemis quam validior et quod anno
precedente

In vigilia et in die Barbare
serena dies et obscura cum ventis

In festo conceptionis Marie et in
die Lucie circa [illegible] ventis

Item v post Lucie serena dies

In die sancti Thome [illegible] circa
dies [illegible] serena [illegible] stellas
[illegible] atque [illegible] Item iii post festum
sancti Thome serena dies et in parte [illegible]

pendebunt frigus usque ad
quindecim dies

Sed ut parvulis placeam
qui venturas aeris non
cognoscunt, que iam de pluribus
indicia que sepius solent
fieri dare. Theodosius
si in autumno boves [illegible] *Exp. etc.*
per latus dextrum [illegible]
fieri yems validior, si vero
per latus sinistrum [illegible] remissior
Item [illegible] quod
ego sepe sum expertus quod ante
[illegible] aut [illegible]
volat yems validior [illegible]
Si vero [illegible] non validior. Item sepius
contingit in autumno [illegible] et
gallinas [illegible] et yems
[illegible] non valida. Item [illegible]
[illegible] se [illegible]
[illegible] pluvia [illegible]
ventus. Item [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] impetuose [illegible]
[illegible] eodem die pluvia subsequetur
Item [illegible] stelle de nocte [illegible]
[illegible] ventum [illegible]
frigiditas in [illegible]
[illegible] stelle [illegible]
ut [illegible] obscuritas [illegible]
[illegible] quod rubet [illegible]
ut [illegible] et [illegible] sunt
[illegible] quod [illegible] stelle
rubet ventum [illegible] ob
stelle clare [illegible]
et [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ventis [illegible]
sunt colores medii [illegible]
[illegible] de nubibus
[illegible] tempore
[illegible]
[illegible] frigus [illegible]
[illegible] Et si videas
nubes nigras [illegible]
[illegible] frigus [illegible] pluvias

Ventorum Si vero fuerint nubes et aqua splendet sicut petra [illegible] et hoc in
[illegible] iudicium prosperitatis de caliditate vel venti [illegible] obtinent
[illegible] Si vero videris nubes nigras ut grossas [illegible] quemadmodum vellera
prosperitatem [illegible] et utrumque pluviam [illegible] composita est
[illegible] Si vero videris nubes nigras et rubeas ad modum [illegible]
[illegible] et maxime si fuerit ab oriente [illegible] prosperitatem [illegible]
pluviam vel [illegible] Si vero videris nubes ad modum
cornua et varios colores prosperitatem tempestatum [illegible] et maxime
si meliores veniunt ab oriente [illegible] qui sunt [illegible]
[illegible] de eclipsibus quando [illegible] Si vero
apparuerint nubes nigre [illegible] Si [illegible] Si inter
firmamentum [illegible] et [illegible] Si albe [illegible]
[illegible] Item [illegible] videbis in [illegible]
[illegible] francie ab
[illegible] Item quando solem videbis [illegible]
[illegible] a qua
[illegible] Item semper [illegible]
[illegible] potest indicare frigus et calorem
[illegible] pluviam [illegible] Item quando solem semper [illegible]
[illegible] pluviam [illegible]
[illegible] et scintillat [illegible]
[illegible] pluviam [illegible] Si non scintillat [illegible]
[illegible] solem [illegible] si est rubeus et pluviam [illegible]
[illegible] vapores [illegible] Si non [illegible] pluviam [illegible]
[illegible] pluviosam [illegible] vapores [illegible]
[illegible]
[illegible] vocabant [illegible]
[illegible] Item [illegible] si [illegible]
[illegible] pluviosam [illegible] solem
[illegible] sol et luna [illegible]
[illegible] in ambabus [illegible] si [illegible] luna [illegible]
[illegible] solem [illegible] Item luna [illegible] pluviam
[illegible] Nova villa [illegible]
[illegible] luna [illegible]
sol [illegible] luna [illegible]
[illegible] Item [illegible] pluviam [illegible]
Descriptio [illegible] calore [illegible]
[illegible]
[illegible] calore [illegible] pluviam [illegible]
[illegible] Item [illegible] de Nova villa [illegible] calidus
[illegible] tempestatem [illegible] pluvie
[illegible] pluvia [illegible]
[illegible] colore [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

de ... qui sciunt tempestatem, adeo ut dicit Albertus salit ut ...
... ostendat quod est ... in mari Tiberiade et secunda ... tempestas ...
et ... vero ... status ... [illegible] Item Beda ... avium ...
... splendidiorum ... plumam ... Item Beda quod ... velle
... [illegible] ... plumam ... Item ... aqua ... sit
[illegible] ... abeat ... et cognito ...
... plumam ... et disposicionem ...
... vii viii ... climate ... colore ...
plumam in ... Item Beda ... gallina ...
... papira ... plumam ... Item Albertus ...
... aquas plumas ... Item ...
... et ... plumam ... Item
Consilator ... aquis surgunt fugiunt ... Item ...
in monarchia ... pisces ... plumam ... et ...
... pisces ... plumas ... ut ...
... Item consilator ... et ... aves ...
que diligunt ... piscem gaudent de pluma et evolat ...
... Item Si ... sepius ... Item
... Item Albertus ... in ... bonum ...
... plumam in mare ... Item qui ... sicut ...
... vento ... aut ... in longum plumam ...
... in aere ... vento ... aut ...
... Albertus ... et methaurorum

Capitulum ... in disposicionem ... fidei / Cum ... Albertus in ...
... magister ... [illegible]
et ... fidei Hebreorum dicit magister Alfarabius ... in ... [illegible]
... Hebreorum ... fidem Hebreorum ... ipso
... ... [illegible] ... qui fuit
... fidei ... Capricorni et ... in hac fide
... ut dicit ... Cum ... in ... [illegible]
... in ... [illegible] ...
... significata ... et ...
... ... et ...
... in ... et ...
... in ... ... et ...
... et ... Michael ...
... et ...
... in ... fer... in loco ...
... et ... ut ... Anglia ... et ...
... patet ... in disposicionem ...
... ... disposicionem fidei ... dicit ... Albertus
in ... magister ... fidei in ...
et ... et ...
... et ...
... et
... in ... est / ... ut ... in ...
... [illegible] ...
... et ...
... ut ... [illegible]

Super veritas mortales perimpleris, casdem utique veritates [illegible] in ras[illegible]
[illegible] ut [illegible] veritate [illegible] celestium sunt pacis et precibus [illegible]
[illegible] non [illegible] opus ut non [illegible] in eo [illegible] est in [illegible] eius ma-
[illegible] [illegible] humano [illegible] dignitas est. Moraris [illegible] pto.
in [illegible] c. [illegible] vos [illegible] vos [illegible] in [illegible] imago
[illegible] ut [illegible] generis [illegible] ad imaginem nostram
Et non [illegible] pto. [illegible] astrologi [illegible] in [illegible] non negant [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] et [illegible] in [illegible] c. [illegible]
Albu. [illegible] christi [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] Albu. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] celi et [illegible] signum [illegible] [illegible]
[illegible] in latina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] quedam [illegible] vocabitur [illegible] et [illegible] in [illegible]
In [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ex radiis Saturni et ipse
in [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] in [illegible] ipse in domo [illegible]
[illegible] [illegible] de radiis Saturni [illegible] [illegible] [illegible] usque
ad festum viti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
A festo sancti viti usque in finem [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ut [illegible]
Hali et Alcabicius [illegible] 2a c. [illegible] / [illegible] fidei [illegible]
Albu. in libro magnarum coniunctionum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] festum michaelis et [illegible] [illegible] [illegible]
Saturni et Martis que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fidei [illegible] [illegible] ad radios Martis et [illegible] [illegible]
[illegible] Saturni [illegible] [illegible] in domo vite [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] et morte / Et [illegible]
et pla / marts X [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Albu. in libro magnarum
[illegible] [illegible] illa [illegible] usque ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] radios in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] maxime [illegible] a festo [illegible] usque
in festum martini [illegible] [illegible] Saturni [illegible] [illegible] [illegible] in domo
[illegible] [illegible] Albu. in libro magnarum [illegible] [illegible] [illegible] festum
Mathei apostoli [illegible] [illegible] in [illegible] domo Solis [illegible] in
libram [illegible] [illegible] et [illegible] in domo [illegible] [illegible]
infortunia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] usque [illegible]
festum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in regno polonie et [illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] plantetas [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] Albu. [illegible] in [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] Albu. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] pto. in [illegible] [illegible] ut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

aereas et igneas corporum ... celum electorum inter ... Michochalla
... iii et v considerant ... plate a loco suo ut dicit Hali super 2
... Ptolomei plancta cum ... fa ... cdras ...
... veluti ... modo ... cognosceret ... dispositiones ... ipsa
... forma variorum ... et habet in Alkabicio ... vere
... querere quorum ... voluntati ... Et ... rectorum ...
... qualitatis ... sunt ... supponere et que ... et ...
... regiones ... et gradus ... festum ... et ...
... nationes Polonie Almanie et Anglie ... Francie
ibi in Hungaria ... et Ytalia ... significat ... flores ... et ...
dominium ... sunt ... pro ... in qua ... Hali ... descendit ...
... in Polonia ... et gradus ... festum ... Et ...
... Venus ... volens ... infirmitas ... Saturni
et Martis ... Si vero ... in ... igneis ... signis
... descendunt ... corporum ... Ad ... Saturnus ...
... quod ... accedit Mars ... in ... de quo ...
... Mars in ... affligit ... quibus ... vitalis ...
... anno ... aliquando ... vene ... Lactisfrigi
... Saturnus in ... et ... Martis in septima ... Mercurio
... vite et ... applicat ... stelle ... et ... vagus
... et ... Saxonia Ianua Damascus ... Bavaria
Valencia Persia ... Romania et ... Venus ... super ...
... Anglia ... in ... Preterea ... cum
... cadit in domo ... in Sagittario ... competit ... stabit
... in ... anno ... Ordo et ... magis
descendit ... in ... veri ... ibi ...
... Hali ... Stabit ... corporum ...
in domo ... descendit ... in ... quota
... Marte ... Saturnum ... Hebdomadas ...
... in ... in domo ... in ... Iovem
... in loco
Saturni ... disponunt ... Venus ...
... habendo ... Aquarius ...
... mutatione ... Ancona ...
... velut ... sunt ... citior ... pretio
Capitulum septimum in dispositione belli et pacis. ... Saturno
... in ... Mars ... Vero ... plus ... et Iovis
... Albedonam ... et ... in domo ... domus
... accidens ... applicat ... Martis ... in loco
... Marie Damasco ... Et ...
... Ianua ... vidit ... habeant bella
... Marti ... coniungit
... Romania ... et ...
... vero ... capricornio ...
... Et ... Leo ... bella ...
... et ... Septentrionali ... Angli ... et ... corporis ... et ...
... in ... Martis ... et ...
... festum ... stellarum ... in ...
... festum ... ad ... et ... Saturni et
... stellarum ... in ... et ... Saturni et
Martis in ... in ... Saturni et
... anno domini millesimo ccc ... iii ... die Augusti

[illegible] venit in vicesimum [illegible] primi aquarii
[illegible] Et quia [illegible] [illegible] consueverunt [illegible] in radiis [illegible]
[illegible] [illegible] in dispositione morborum [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] omnes infirmitates [illegible] anno [illegible] [illegible]
[illegible] corpora [illegible] [illegible] Saturni et [illegible] [illegible] [illegible]
est in [illegible] applicans [illegible] venit [illegible] planete [illegible] stellate
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anni [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in domo Saturni [illegible] aspectu [illegible] [illegible] Et
ut dicit Haly [illegible] [illegible] [illegible] Saturnus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in autumno [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mars [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in Polonia [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] Ptolomeus [illegible] [illegible] [illegible] in dispositione pestilentie et
dependentibus pestilentiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et radii
[illegible] Saturni [illegible] Martis aut stellarum [illegible] [illegible] loca [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] eclipsis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Ptolomei [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eclipsant impediunt radii [illegible] Luna [illegible] aspectat radicale
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] descendit
[illegible] radii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpora in aere [illegible] [illegible] [illegible] descendit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dicit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] mortalitas et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in corpore [illegible] [illegible] in domo [illegible] et [illegible] [illegible] loca
[illegible] [illegible] [illegible] est in aqua [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Et [illegible] [illegible] pestilentia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pestilentia [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pestilentia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in autumno
[illegible] in autumno pestilentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in domo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et Mars [illegible] [illegible] [illegible] loca [illegible] [illegible] eclipsis et [illegible]
[illegible] [illegible] in autumno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est in domo [illegible] [illegible] [illegible]
alia [illegible] [illegible] [illegible] in domo [illegible] [illegible] pestem [illegible] et
in Bohemia maior [illegible] [illegible] [illegible] pestem [illegible] [illegible] in Polonia maior
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pestem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est ut [illegible] Campaniam [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Anno [illegible] in dispositione [illegible] Jupiter [illegible]
[illegible] sub aliquo [illegible] Jupiter [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] pontifices [illegible]
[illegible] Nicolai [illegible]
[illegible] populo [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
[illegible] in [illegible] fortuna [illegible]
[illegible]
Anno [illegible] principes [illegible] imperator [illegible] dispositione
signi [illegible] sagittarii [illegible]
[illegible] Jupiter [illegible] infinita [illegible]
[illegible] domini [illegible] stelle [illegible]
[illegible] Jupiter [illegible] stelle [illegible] flore
[illegible] stelle infelici in domo
Rex Francie [illegible] Rex Francie [illegible] signi [illegible]
[illegible] Martis
[illegible] ad septentrionem [illegible]
[illegible] Rex Polonie [illegible] Polonie
[illegible] Martis [illegible]
[illegible] Martis [illegible] in domo [illegible]
[illegible] sagittarii [illegible]
[illegible] Rex [illegible] regnum Ungarie [illegible]
[illegible] regnum Francie [illegible] Ungarie
[illegible] in septembre [illegible] Rex Aragonum [illegible]
[illegible]
[illegible] Rex Castelle [illegible] Saturni [illegible]
[illegible] regnum Ungarie [illegible] sagittarii
[illegible] anno [illegible]
[illegible] in domo Saturni [illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible] Martis [illegible] in domo [illegible]
[illegible] Florentia [illegible]
[illegible] Ferraria et Padua [illegible]
[illegible] regnum Ungarie [illegible]
[illegible] Jupiter [illegible] Anno [illegible] dispositione [illegible] prelatorum
[illegible] prelatorum et
[illegible] Jupiter [illegible] prelatos [illegible]
[illegible] prelatos [illegible]
[illegible] Polonie [illegible] prelatos
[illegible] in domo [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
[illegible] Jupiter [illegible]
[illegible] prelatos [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
[illegible] in domo [illegible] Jupiter
[illegible]

ecclesie [illegible] ad ipsos sit directio non poterunt succumbere et omnes ad
sanctos deducentur annos nisi contingant quibus temporibus [illegible] vel
Capitulum [illegible] medicorum militum potentum [illegible] ac fabrorum et artificum
[illegible] Et quia Mars est fortior medicorum militum [illegible]
[illegible] ac fabrorum [illegible] omnes astrologos [illegible] disponent [illegible]
[illegible] infortunabunt [illegible] Saturnus [illegible] quando ad Martem [illegible]
in domo vite [illegible] infinitis doloribus
[illegible] Mars et Saturnus in libra et
[illegible] Johannis [illegible]
[illegible]
[illegible] ut patebit in [illegible]
[illegible]
[illegible] est in [illegible] anni non [illegible]
[illegible] est in domo mortis
[illegible] fortunabunt [illegible] est in domo
[illegible] infortunabunt [illegible] accidunt [illegible]
[illegible] aspiciat [illegible]
[illegible] ad radices [illegible] ad radices [illegible]
[illegible] Capricornus et Libra [illegible]
[illegible] et [illegible]
in locis [illegible] et libre [illegible] ut [illegible] Anglia et [illegible]
[illegible] Capitulum xvj [illegible]
[illegible] in primo anni et in [illegible]
[illegible] in estate [illegible] et in yeme [illegible] disponentur [illegible] eclipsi
ad [illegible] cadit [illegible] Capitulum xvij
[illegible] in primo anni infortunabunt [illegible]
[illegible] aspiciat [illegible]
[illegible] Saturni non est [illegible] in [illegible]
[illegible] maiorem [illegible] et temporibus [illegible]
[illegible] sub radiis [illegible] et inter infideles [illegible] et
[illegible] temporibus [illegible]
[illegible] Saturnus in libra [illegible] et [illegible]
Capitulum xviij [illegible] et [illegible] in magno [illegible]
[illegible] domini [illegible] domini [illegible] que [illegible]
[illegible] et a radiis [illegible] in domo [illegible]
[illegible] domini [illegible] est in domo mortis [illegible]
[illegible] est in [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] domini in [illegible] in domo
mortis [illegible] ut est [illegible] Ybernia
[illegible] Capitulum xix [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in alia [illegible]
[illegible] in variis signis [illegible]
[illegible] aspectus [illegible] et [illegible]
in [illegible]
[illegible] Polonia [illegible]
[illegible] Babilonia [illegible] et [illegible]
[illegible] Cracovia [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] Antiochia [illegible]
[illegible] Florencia [illegible] in quibus fit ignis [illegible] in quibus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] colores [illegible]
[illegible] loca [illegible] anno in primo [illegible]

nimis [illegible] disponunt [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in domo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] reddit ad [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] nisi [illegible] postquam ut dixi
Thaurus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illa [illegible] Constantinopolim Polonia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Romania [illegible] [illegible] et tota Asia minor
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Russia alba [illegible] loca
quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parma [illegible] Tarantum [illegible]
[illegible] Ravenna [illegible] loca in quibus [illegible] [illegible] loca in plano [illegible]
[illegible] [illegible] Arabia magna [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] arbores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loca
[illegible] [illegible] [illegible] anno et [illegible] [illegible] [illegible] bella habebunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] victores [illegible] Gemini
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] romanorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Armenia Egiptus [illegible] [illegible] [illegible] loca in quibus [illegible] [illegible] [illegible]
Flandria [illegible] Lombardie [illegible] loca in quibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] scolas in quibus sunt disputaciones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] loca [illegible] ubi aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tenuerit [illegible] [illegible] in domo [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] habebunt in [illegible] Cancer [illegible] [illegible] nimis [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] habebunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sagittario Constantinopolim [illegible] [illegible] Burgundia [illegible]
Granata [illegible] et Armenia minor [illegible] loca [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
Basse Alamanie [illegible] [illegible] loca paludes [illegible] aquatice in quibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] loca [illegible] [illegible] disponunt nisi [illegible] habebunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in domo [illegible] que est domus [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in domo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] infortune [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tenuerit [illegible] Leo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Bohemia [illegible] [illegible] Roma [illegible] Cremona [illegible]
Mantua [illegible] magna Francie [illegible] Italia Damascus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in montibus [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rubeo et aureo et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] est in ascendente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in domo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Virgo [illegible] [illegible] Anglia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Albania loca [illegible] [illegible] et
loca [illegible] loca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disponunt in [illegible]
[illegible] [illegible] loca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible]
[illegible] male [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Norwegia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Libra [illegible] [illegible] [illegible] Norwegia [illegible]
[illegible] [illegible] loca [illegible] sapor dulcis color violaceus
loca [illegible] [illegible] loca [illegible] tenuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] loca [illegible] [illegible] [illegible] tenuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] cardinibus cadat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] in aliis [illegible] Scorpius [illegible] Cathalonia [illegible]
Valencia Padua Ferraria [illegible] [illegible] Trevisia loca [illegible]
[illegible] loca Scorpionis loca [illegible] ut [illegible] loca [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tenuerit [illegible] et [illegible] [illegible] anno [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ascendens [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] domum Sagittarius Ungaria Dalmacia Croacia
Sclavonia [illegible] [illegible] Buda et [illegible] [illegible]

vi civitate Cremona Hispania et tota regio hec anno in estate bene
disponetur in vere autumno aquarum inundationes fiunt et indicant et
Sagittario et Jove indicate quia est domus eius explicatum in parte.
Capricornus India minor Macedonia et est superior per Egyptum et
[illegible] Tracia [illegible] Armenia [illegible] ut sub capri
capre oves et [illegible] in vere [illegible] disponetur in estate [illegible]
in yeme [illegible] super [illegible] in capricornio [illegible] et ipse [illegible]
[illegible] aquarum dulcium [illegible] aquarum [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] in yeme [illegible] oves [illegible]
capricornio [illegible] Et si [illegible]
[illegible] in ovibus ut [illegible] capiat [illegible] masculum [illegible]
[illegible] cor [illegible] pulmonem et sanguinem et [illegible]
[illegible] ovibus et [illegible] anno [illegible] [illegible] Aquarius [illegible]
[illegible] Tridentum et [illegible] loca [illegible]
[illegible] aquarum loca in quibus [illegible] aqueductus [illegible] fontes et
[illegible] in vere autumno et yeme [illegible] in estate [illegible]
[illegible] et [illegible] anno [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Pisces [illegible] Portugalia [illegible] et per Hispaniam [illegible]
sancti Jacobi [illegible] Normandia [illegible] per Fra-
nciam in qua est [illegible] et aquarum in
fine [illegible] in aliis [illegible]
[illegible] astronomorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible] et [illegible]
[illegible] nigros [illegible] et lapides [illegible]
ut [illegible] et [illegible] plumbum [illegible] lapides nigros
[illegible] grossas et [illegible]
[illegible] et [illegible] plantas [illegible] et [illegible]
[illegible] colloquintida et [illegible]
[illegible] et [illegible] que in nocte vagantur et [illegible] porcos [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et [illegible] fetida [illegible] in estate [illegible]
et [illegible] in [illegible] disponetur
[illegible] plumbi [illegible] [illegible]
[illegible] quibus in [illegible] et in [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] et [illegible] albas [illegible] et [illegible]
[illegible] et loca [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] albos et [illegible] et lapides [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] sandalum muscum camphoram et ambram et [illegible]
[illegible] formosa et [illegible] et [illegible]
que [illegible] et [illegible]
[illegible] formosas [illegible] columbos [illegible] gallos et [illegible] et
[illegible] colorum [illegible] ad album [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in loco [illegible] atque [illegible]
[illegible] Mars [illegible]
atque [illegible] et [illegible] in [illegible]

miam et c[on]sideranti[bus] sp[eci]ali[ter] lingwa[m] Turcorum tartarorum et Sclauorum
et c[on]ue[n]ire [illegible] [illegible] et [illegible] p[ro]p[ter]ea q[uod] audiu[n]t si[n]istre [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] de quo [illegible] et [illegible] regens
[illegible] in Bohemia [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] et
[illegible] et Lituania [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

et vnde pro scilicet rerum atque memoriam loquela agitur sol et est intellectus celestis
et eorum ex quibus conuenit [illegible] et vnus [illegible] et in [illegible] aqua dispo
et est legibus scilicet omnia licita et inquisitores ad quos sunt leges et diligit
leges philosophorum et eas que [illegible] sunt / [illegible] et lege diuine
in quibus pluralitas et veritas difficultas atque [illegible] potestas et est partibus
[illegible] partibus [illegible] et magistris scilicet [illegible] consistere [illegible]
et alias artes et scilicet est superatis [illegible] et est loco [illegible] iudicandi et loca
in quibus magistram subtilitas operantur / et fontes aquarum et est lapidibus scilicet [illegible]
lapides figuratos et [illegible] siue est mineris argentum viuum et omnes minerales que
sublimantur et in alchimia operantur / et est plantis scilicet arundines bombacis et [illegible]
arbores autem saporis [illegible] Gariofoli et scilicet omnes arbores [illegible] et eorum
[illegible] et [illegible] spicanardi et silua et animalibus scilicet [illegible]
[illegible] et lupos et omnia animalia in saltu et [illegible]
[illegible] que sunt [illegible] volare et q
[illegible]

Alba

Amorem planetarum

R.

[illegible]
[illegible] pluuias [illegible] a sole et luna soli [illegible] amica
[illegible] amica Joui et luna soli [illegible] amicus et
[illegible] inimicus [illegible] cum omnibus superis et [illegible]
[illegible] planete [illegible] figura de planetis [illegible]
[illegible] mirandum [illegible] mutanda [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] ut [illegible] astronomorum [illegible]
[illegible] ventos [illegible]
[illegible] Saturnus cum Joue ab aquilone et [illegible] cum [illegible]
[illegible] Sol [illegible] luna [illegible] occidente et meridie [illegible]
[illegible] quarta [illegible]
[illegible] in aquario [illegible] [illegible]

[illegible]

Secunda pars iudicij — Martius de flebotomia

Quarta marcij medicinalis pro lunatione ... preter cephalicam

[illegible] ... quia optima pro lunatione ... [illegible]

[illegible] ... in sagittario

que sunt calide et humide conformes [illegible] [illegible] duo signa
[illegible] flebotomie. Signa vero que in [illegible] activis nec discordant
ut sunt calida et sicca dicunt media in passivis vero mala. [illegible] bona
[illegible] luna in cancro in scorpio [illegible] vene [illegible] pro [illegible] [illegible]
bona [illegible] pro [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible] impedit [illegible] applicat ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] luna [illegible] a [illegible] applicat [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] impedit [illegible] bona [illegible] signi
[illegible] [illegible] pro [illegible] Aprilis
[illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] vene [illegible]
[illegible] [illegible] signi [illegible] bone [illegible] corporis [illegible] impedit
[illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] bona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impedit [illegible] [illegible]
pro [illegible] luna [illegible] applicat ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] signi [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible]
Maius [illegible] [illegible] [illegible] impedit et luna
[illegible] a [illegible] bona pro [illegible] pro [illegible] luna ad [illegible]
[illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible]
pro [illegible] [illegible] [illegible] mala [illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] optima [illegible] pro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] pro [illegible]
bona [illegible] pro [illegible] [illegible] optima [illegible] pro [illegible]
[illegible] ad [illegible] Junius
[illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] impedit [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bona [illegible] pro [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible]
bona [illegible] pro [illegible] [illegible] melior [illegible] pro [illegible] [illegible]
pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] [illegible]
pro [illegible] [illegible] [illegible] impedit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Julius
[illegible] Julio et Augusto [illegible] flebotomie sunt [illegible] bone
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] flebotomie [illegible]
[illegible] [illegible] optima [illegible] [illegible] pro [illegible] pro [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] bona
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] impedit [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] bona [illegible]
pro [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] impedit [illegible] [illegible] luna [illegible]
[illegible] Augustus
[illegible] pro [illegible] [illegible] melior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] optima [illegible]
pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] optima
[illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] luna
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] bona [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] pro [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] optima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vene et [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] September
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] bona [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] melior pro [illegible] [illegible] optima [illegible] pro
[illegible] [illegible] [illegible]

cephalica[m] purgi vi vel assellare utrisque fortune xviii bo purga[tio] xxx bo
fle[bo]tomi[a] feg[mat]ic[is] pro pulla[ris] xxv xxvi et xxviii bone pro frenetici ? colerici pro coctas

October

(quinta bona p[ro] c[on]sistentib[us] sanguineas pro cura (quinta bona purga[tio] (xi vii indistincte
viii bona flegm[aticis] (p[ro] c[on]sistentib[us] vel signo in capite ? (quibus ... vel signi pro zaphena
x bona purgi colericis pro cephalica xvi bone flegmaticis purgi pro pullaris zaphena
xxvii xxviii bone colericis pro coctas xxx optima sanguineis p[ro] frenetici xxi
luna ... a ... ...

Novembris

prima indistincte s[ecun]da bona sanguineas c[on]sistentib[us] pro cura vel tri aspectu venere pro
bona p[ro] c[on]sistentib[us] flegm[aticis] pro zaphenas vel sexto aspectu lunis octava bona c[on]sistentib[us] quinta
colericis pro cephalica xi indistincte pluribus mala ... bona xviii bo purga flegmaticis
pro pullaris xxvii optima sanguineas p[ro] frenetici pro cura vel quarto lunis
xxix et xxx bone p[ro] frenetici sanguineas et flegm[aticis] pro cura et zaphena

December

prima bo p[ro] frenetici vel sexto aspectu lunis pro zaphena
t[er]cia bona ante prandium optima c[on]sistentib[us] pro cephalica vel ... aspectu s[ecun]da indistincte
sed post prandium non nimis ... indistincte
pro ... vel ... aspectu lunis xvi ... prandium xx optima purgi sanguineis
... vel quarto veneris et sexto lunis ... post prandium xxi bona colericis
... ad ... xxv bona pro ... post prandium non valet ... plena
pro cura ... luna sit valde nova ... lunis sanguineas ... frenetici
bene satis vel sexto aspectu lunis xxx bona pro cephalica ... xxvii xx
purgi

De farmaciis

Sublimis ... non solum in sanguine fundant ...
... pura ... colera et flegmatis ... virtute ...
... sicut ... ecclesia in ... fortitudo ... prima ...
... melancolia ... vel ... et luna flegmatis ... calor ... ... hec ...
... in celo ... luna ... luna ... ... appareat ...
... ad ... et farmacia ... calor ...
... in ... luna ... in signis frigidis et ... farmacia ...
... luna ... melancolia ... in ... colerica ...
et in ... luna ... ... flegma ...
... ... vomitu ... farmacia ...
... ... medicine ...
... in ... luna ... ...
... luna ... ... medicina
... anno

Marcius

prima primi et s[ecun]da quarta
... bona p[ro] melancolia (quartana ac podagra vel ... in ... ...
t[er]cia bona in ... ...
... podagra ... luna in ... ...
optima ad dolorem stomachi vel ... in ...
stomachi ... ... melancolia ... ...
... ... p[ro] dolore ...
... ... bona
... ... xxv xxvi ... ... bone
... podagra ... ... x xii xiii xxi ...
... ...

Aprilis

vii viii bona in ... melancolia ...
... lunis ... lunis ... ...
... ... bene in ... ...
... ... de serapino ...

viij bone in Scorpione assignata est quarta ad lune xxxvj. xxvij bone
in electuario medicine et [illegible] optimum epilenticis et quartanis luna in
sole in Sagittario existente et signis colericis quibus dictis epilenticis valet

Maius

Quarta quarta bone in potione pro melancolia et quarte optima xiiij
xiiij bone in pilulis pro omnibus xxxi. xxxij. bone pro passionibus pulmonis
viij [illegible] et pro dolore vesice [illegible] viij [illegible] et [illegible] illa
loca appropriata

Junius

Prima sexta bone pro omnibus in potione nisi quod aquosis debilitatibus [illegible]
[illegible] xx. xxi. bone in pilulis pro omnibus eo quod ibi sunt aspectus amicabiles
[illegible] xxx. bone in electuario pro omnibus xxviij xxix impeditur quia
sol [illegible] orientis dies est [illegible] et [illegible] [illegible]

Julius

Julio usque ad medietatem Augusti omnes farmacie sunt suspecte quarta
bona pro memoria vij viij bone in pilulis medicine et [illegible] xx bone
pro passionibus stomachi et pedibus xxvj xxvij bona in electuario pro omnibus
xxx xxxj bona in potione eo quod tunc dies clara

Augustus

Tercia quarta bone in pilulis et pro passionibus splenis et vesice optime
[illegible] xiiij xiiij bone in electuario quartis pulmonis et pedibus
optime xxij xxiij bone in potione omnibus xxx xxxi bone in
pilulis pro omnibus

September

Prima bona in pilulis vij viij xx bone in electuario passionibus
[illegible] optime [illegible] xxiiij bone in potione vomitus [illegible]
[illegible] asperis [illegible] xxvij xxviij bone in pilulis pro om-
nibus

October

Quarta quinta medicinis vj vij viij bone in electuario pro omnibus humoribus
xxv xxvj bona pro potione vomitus [illegible] viij [illegible] xxxi
xx bone in pilulis pro omnibus humoribus xxxi bona

November

Tercia quarta bone in electuario in omnibus humoribus xij xiij bona in
potione et vomitus [illegible] xx xxi bone in pilulis xxx bona
in electuario

December

Prima sexta bone in electuario Nona decima bone in potione xvj xvij xx
bone in pilulis pro omnibus humoribus xxvj xxviij xxix bone in elec-
tuario pro omnibus humoribus

Capitulum de vulneribus

[illegible] Ptolomeus in Centiloquio tangere [illegible] luna existente [illegible]
[illegible] [illegible] apparere [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] luna ascendente [illegible] [illegible] celi [illegible] [illegible] ad
[illegible] luna [illegible] existente in angulo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] Et quod [illegible] [illegible] caput
in [illegible] luna existente in [illegible] in capite [illegible] [illegible]
[illegible] luna [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] luna in
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] corpus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mala [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Marcius

Quarta [illegible] in capite [illegible] et [illegible] viij [illegible] [illegible] [illegible]

et no sanabitur Septima suspectus valet in collo viij quarta mala
cum luna et tunc applicat minuere infirmis a sabbato, et vadijs x et
et luna tendit ad plures stellas et in sabbato et vadijs x et
xvj quorum applicat sabbati et minuere infirmi. De mala — Ipsius
ypocondria viij quarta marcij et tunc hora infra estivos Decima
mala cum ventrem. Vicesima mala cum ylia. xxj mala
dolorosum cum pudenda. xxiij mala in corpore. xxiiij mala
et applicat minuere consensus. xxvij. dolorosa ad quartam sabbati
mala in tibijs

Aprilis

Et cause mortis valent in primo die ipsius. Prima mala in capite
viij suspecta in manibus et brachijs. Undecima mala cum ventrem. xij
mala in naribus. Vicesima mala in corpore. xxj mala cum genua.
xxvj xxviij mala sanissimum

Maius

Tercia mala cum inguines stomachi. Septima suspecta cum ypocondria. xvj
xvij mala in naribus. xxiij. xx mala cum genua. xxiiij mala in
tibijs. xxv mala in capite. xxxj suspecta in brachijs

Junius

Prima mala cum inguines stomachi et dolorosum. iij suspecta cum
ypocondria. viij suspecta cum ylia et nates. xiij mala suspecta in corpore
xv mala cum genua. xxj xxij xxiij mala in talo cum capite
xxvj mala in manibus et brachijs. xxx suspecta cum inguines cave

Julius

Secunda mala cum ypocondria. Septima octava mala cum pudenda. xiij
mala cum crura et nates. xviij mala in talo. xxij mala in collo. xiij
xxv mala cum stomachum ventris. xxviij mala cum inguines cave.
xxx suspecta cum ypocondria

Augustus

Prima mala cum nates. iij mala cum pudenda. viij mala cum genua.
xij mala cum crura. xv mala in capite. xviij mala in collo.
xxij suspecta in pectore. xxiiij mala in ypocondrijs. xxvij.
xxxj mala cum nates

September

Secunda mala in corpore. iij mala cum genua. x suspecta in talo.
xiij suspecta in capite. xvij mala in brachijs. xxj mala cum
inguines stomachi et pectus. xxiij mala in ypocondrijs. xxvj
xxx suspecta cum ylia et nates. xxx suspecta in capite

October

Secunda suspectum valet in genibus sed cum quarta aspice virgo infra
sabbati et marcij. Sed in quartis in libra genua. Cave h[illegible]
sabbati et marcij in eadem genua. xxviij ex hoc oculi loquimur pro
aspiciat et curet in eadem genua et sabbatus et vulneratus in
et applicat minuere quia tunc quarta ad sabbatum et vulneratus in
loco moventi illo ipse. Tercia mala in tibijs. viij viij pessima
valet in talo et capite quia sanior perdurat maxime in capite
xv suspecta valet cum pectoralia. xxij sed quia in naribus valet
a sole et liberat pro tunc et quarta sabbati et luna ante martis
versus et vene quia sanior durat infecta a vadijs martis et
maxime cum nates et pudenda. xxx et xxx suspectum
in manibus maxime in tibijs sub genibus propter digitos

November

Tercia sed suspectissime in capite propter aspectus versus infortune

finit caput aspiciendo (xiij. xiiij. indicatos eo [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] aspiciendo [illegible] xviij malus cum ylia et [illegible]
[illegible] mortale [illegible] xx malus in [illegible] xxiiij malus cum
[illegible] xxviij pessimus cum [illegible]

September

Tertia suspectus valde in capite [illegible] qui est [illegible] via [illegible]
malus in capite [illegible] [illegible] calculum [illegible]
[illegible] in [illegible] et manibus [illegible] aspiciens [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] venit [illegible]
[illegible] minus et [illegible] minime [illegible] ad [illegible]
xij cum [illegible] pessimus et [illegible] [illegible] videtur [illegible]
xvj malus cum ylia et [illegible] malus in [illegible] est [illegible]
dolor [illegible] et [illegible] [illegible] aut [illegible] aut [illegible]
xxiiij malus cum [illegible] xxv pessimus [illegible] xxxi pessimus in
capite

Crises

Possunt itaque altissimi [illegible] superiores [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esset
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] magnum [illegible] [illegible] forma [illegible]
[illegible] corrumpere intendunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agit [illegible] suo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] elementa componi [illegible] a [illegible] celestibus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] ab [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] subsistens [illegible] [illegible] [illegible] in
fine [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a corporibus celestibus [illegible] sic et [illegible] a [illegible] [illegible] itaque
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] luna [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signum et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ut [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] influxum celeste [illegible] [illegible] ut [illegible] influentia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] celeste
[illegible] [illegible] celesti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] influxum [illegible] [illegible] [illegible] aspiciendo et
[illegible] [illegible] [illegible] influxum [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] luna [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in ambabus [illegible]
[illegible] luna [illegible] ad [illegible] in ambabus [illegible] et [illegible]
octavo [illegible] [illegible] [illegible] influxum in [illegible] influxum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in morbum aut [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] causas [illegible]

Marcus

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mala et maxime in [illegible]
[illegible] [illegible] oppositio [illegible] [illegible] pessima [illegible] [illegible]

et computes septem signis a loco lune ad diem viii^m iudicialem sunt
[illegible] in signis Galieni de [illegible] Quinta bona medela morbis de
loris capitis melior eo quod luna in ariete que caput aspicit quinta vero
et in capite [illegible] eo quod luna in ariete [illegible] aspicit et in quo capite
septem signis ab ariete medela si vero luna fuit [illegible] mar[illegible]
[illegible] stelle de [illegible] pessima [illegible] Septima autem medicine
mala xia bona xi mala [illegible] xvi bona omnibus [illegible]
malis [illegible] flegmaticis et medela xvii mala [illegible]
xx laboriosa [illegible] morbis [illegible] xxiiii [illegible] medela podagre
peyor xxvi bona omnibus morbis et sanguine melior ut [illegible]
[illegible] xxx mala omnibus

Aprilis

Prima mala medela morbis [illegible] peyor et [illegible] [illegible]
bona omnibus morbis [illegible] quia [illegible] et lune tertia medela
flegmaticis [illegible] bona Septima mala colericis morbis et flegmaticis [illegible]
peyor [illegible] bona xi bona sanguineis melior xvii mala et flegmaticis
[illegible] dolorem [illegible] xviii bona xxix mala et laboriosa omnibus [illegible]
mala et sanguine morbis xxiii [illegible] bona omnibus xxvii mala
laboriosa [illegible] saluber [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]

Maius

Prima bona et 2a bona pessima [illegible] quartana [illegible] et [illegible] bona
viii mala [illegible] bona xx mala [illegible] xvi bona xvii [illegible] mala
xx [illegible] bona xxviii mala xxvi [illegible] bona xxix [illegible]
xxxi mala

Junius

Prima mala 2a bona vi mala vii bona viii mala xi bona
[illegible] xv mala (mala) xvi mala xvii [illegible] bona et
et suspecta xxiii mala xxv [illegible] bona et salubris xxi mala
xxx suspecta omnibus saluber xxvi z

Julius

Prima mala 3a [illegible] vii mala iiii bona viii mala
xii [illegible] bona ad fluxum ventris xiiii mala et suspecta
salubris xxv mala xxiii bona xxiiii [illegible] xviii mala [illegible]
xxvi bona xxvii mala [illegible] [illegible] xxxi bona xxv mala

Augustus

Prima mala tercia bona quarta septima mala x [illegible] bona xii mala
xiiii bona xv mala xvii mala xxv valde bona xxi xxiiii
mala xxx bona xxvii mala

September

Prima bona tertia quarta mala v vi [illegible] bone x [illegible] mala
xv mala xiii xiiii xv salubres omnibus xvi xviii [illegible] debiles
omnibus [illegible] salubres viii [illegible] xxii bona et salubris xxiii mala
xxix mala xxx bone usque ad finem mensis

October

Prima secunda mala tercia bona x x laboriose omnibus xiii [illegible]
bona xvi mala xxvi bona xxii [illegible] [illegible] xxi
[illegible] laboriosa [illegible] salubris viii [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]

November

Secunda bona vi [illegible] laboriosa et mala xiii laboriosa xx xx
laboriose xxi xxii bone xxviii [illegible]

December

Tria quarta male vi bo[na] q[ui]n[t]a mala xi bona xii xiii xvi male
xviii xxviii bone xxix bona xxx xxix et ultima male

Cap[itulu]m de vestibus ((Nos[ce]mus et scilicet deus qui solus tantum
rerum indaga[t] et modos nesciendi cas[us] licet enim quod quarum causas [illegible]
[illegible] intelligit deus plures causas illius effectus non intelligit qui
plures cause non sunt alias intelligit [illegible] quod non est secundum [illegible] modos causarum
[illegible] intelligit solus et quod [illegible] [illegible] [illegible] contra [illegible]
humanum est cognoscere veritatem solus dei [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut quibus
[illegible] adamante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ignorat et si adamas
[illegible] aliis [illegible] [illegible] et [illegible] pelli [illegible] [illegible] quibus
[illegible] causas assignant effectus [illegible] negare [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
luna [illegible] in signo [illegible] et maxime in leone pessimum et [illegible]
vestem in induere atque mutare et maxime si [illegible] [illegible] [illegible] ad aquam
infortunatus ut patebit in [illegible] Marcius
xiii xviii die noves vestes induere [illegible] eo quod luna in leone in
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] stellas [illegible] male

Aprilis
viii xxv infortunati dies Maius vi vii infortunati ad induendum
vestes Iunius Tria quarta mali et [illegible] multo peior propter [illegible]
martis Iulius prima pessima xxvii [illegible] simile
Augustus xxiii xxx infortunati dies September
xx xxi infortunati October xxii xxviii multum mali eo
[illegible] impeditur [illegible] Saturni et martis November xxii xxiii
infortunati December xv xvii infortunati

Cap[itulu]m de electionibus Ptolomeus [illegible] et omnes astronomi ponunt quedam
signa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
fortuite [illegible] ut [illegible] Albumasar in magno introductorio parte
prima [illegible] [illegible] non esset [illegible] in his inferioribus [illegible] planetis [illegible]
[illegible] [illegible] atque [illegible] hos bonos hos vero malos appellatos bonos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oppositos vero [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et ad lunam [illegible] [illegible] [illegible] est quasi quidam satelli
tes planetarum [illegible] [illegible] suscipiens atque [illegible] ad nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atque sic [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut in [illegible]
[illegible] [illegible] aspice memoria [illegible] Ptolomeus in [illegible] [illegible] luna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in terra quandam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] est memoria [illegible] quod dicit [illegible] luna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible]
[illegible] suffragante [illegible] [illegible] bonas et malas et varia [illegible] planetarum
et lune [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] Marcius

[S]ecunda bona contrahere matrimonium / iudicare . viij . aspectus veneris et iovis
lege veneraria contrahere . malum in quo luna deficit . Tercia mala
in omnibus operibus et quicquid incipit non perficit . Quarta optima in omnibus
adire magnates et facultatem inveniet . [illegible] . viij . coniunctiones veneris
et aspectus Iovis . viij . mala in omnibus . viij . propter malum lege querere
sapienciam bona . x . mala et infortunata dies . xi . xij boni
bella et amorem querere mulierum propter aspectum amicos martis et veneris
nam in bellis tunc victoria consequitur in amore lucrum . xiij
quiescere ab omnibus operibus maxime sinistra [illegible] . eo quod luna in cancro
cum cauda draconis iungitur . xv mala et iniuria quia qui
[illegible] incipit non perficit . xvj boni aspectus martis diverti et propter saturni
[illegible] et [illegible] veneris . xvij bona appetere bella malum . xviij
querere sapientem et consilia bona atque probos applicare disciplinis
xix mala in omnibus propter amorem . xx bona in omnibus . xxi
[illegible] Iovis . xxij bellis dampnabuntur propter lunam cum cauda
draconis in capricorno maxime sinistra [illegible] . eo quod luna vacua cum
draconis in capricorno et usque ad finem mensis indurantes . Aprilis

Prima mala in omnibus propter [illegible] saturni et similiter tercia non valet lege aspectus querere
bona sicut cum luna combusta . Tercia satis bona propter [illegible] tercia bona propter
in omnibus propter quod duce sponsalia quia tunc venus est sub radiis . viij mala
in omnibus operibus propter aspectus saturni accidentis [illegible] . viij bona
loqui cum principibus et [illegible] legaciones . x mala et impediens
que ad amorem pertinent [illegible] loqui propter martem tunc et quarto
aspiciente . xij mala propter saturni . xviij bona . xix mala in
aspiciente . xij bona in omnibus operibus propter Iovis . xxvij mala
omnibus . xxij bona propter saturni et propter martis / Maius
in omnibus operibus

[P]rima bona loqui cum magnatibus tercia in [illegible] suspecti dies in omnibus
operibus [illegible] dies eo quod luna cum cauda draconis in cancro . viij
[illegible] . ix pessima in quibuslibet [illegible] / [illegible] mala . xij
bona propter [illegible] veneris / xv pessima in quibuslibet saturni et martis / xvi bona in omnibus / xvij
dies laboriosa propter [illegible] . xxi / xxiij mali / xxv
xxvi boni querere dignitates atque leges / xxviij bona / sapiencia querenda atque memoria [illegible]
bona ad amorem / xxx bona [illegible] querenda
Iunius
[S]ecunda mala in omnibus / tercia bona [illegible] optima / [illegible] bona . xij . xv
[illegible] mali / xvij bona / xviij mala / [illegible] bona in omnibus / xx mala
[illegible] . xxij mala in omnibus nisi bellum inire bona / xxiiij bona in omnibus
/ xxv . [illegible] pessimi in omnibus Iulius
[S]ecunda mala in omnibus / tercia . iiij . v . boni cum principibus loqui matrimonium
contrahere propter aspectus Iovis et veneris / vj . mala eo quod incipit perficit / [illegible]
[illegible] mala propter saturni / [illegible] bona querere sapienciam / xij bona [illegible]
in ea [illegible] propter lunam cum cauda draconis in cancro / xiiij mala
in omnibus / xv bona / xvj mala in omnibus / xvij [illegible] bona querere
ad bellum optima / xx . xxi bona / xxv . xxx mala et inutilia [illegible]
[illegible] bona Augustus
[P]rima mala tercia bona in omnibus . iiij . vij . mali / xviij boni in omnibus
xij mala / xiiij bona [illegible] dignitates / xvj bona [illegible] ad bellum

xvij mala / xviij bona / xx mala aptitudo dierum bona / xxj bona in omnibus / xxv bella consilia omnibus eo quod luna combusta et applicat saturno / xxvij / xxviij mali / xxxvij mala in

September

Prima bona in omnibus / secunda mala preter matrimonium / tertia mala ad bella et quia consilia bona / quarta bona in omnibus / vij / viij boni xij, xvj mala / similiter xviij / xxij boni dies et electiones bone usque ad finem / xxiij / xxiiij mediocriter mali

October

Prima bona sed variatur propter quod mercurius cum saturno qui mercurius applicat lune de sero opposite / secunda mediocriter mala in omnibus operibus / tertia quarta vij boni viij xi mali / xij mediocriter bona in omnibus operibus / xvj mala / xviij mediocriter bona / xx mala contra matrimonium / paupertas eum sequitur propter quod mercurius cum saturno / xxj mediocriter bona propter quod sol ... variabiles dies propter quod saturni martis et veneris cum luna / xxiij / xxiiij mala eo quod luna combusta / xxx mala / xxxvij mala in omnibus / xxxj bona

November

Secunda bona sexta mala in omnibus / decima bona in omnibus / xij / xv mali dies / xvij bona / xxj / xxij mali / xxxiij mala eo quod luna combusta / xxvj / xxvij mali

December

Secunda bona iiij vel v mala v bona / vj vi / xij mali / xv bona mediocriter / xvj / xvij mali / xxj bona / xxiij mediocriter mala / xxx mala / xxxj mala alij boni. Secunda feria luna opposita in domo falsitatis mediocriter vel minus efficacis ut sunt xx. xxj. martij / xij / xv aprilis / xvj / xxij / xv maij / xx / xi / xij junij / xx / vij / viij julij / iij / iiij / xx / xxxj augusti / xxvij / xxviij septembris / xxiij / xxv octobris / xx / xxj / xxij novembris / xvj / xviij / xx decembris

[marginal addition:] Supra Sengas astronomorum va

Causa in incepcione fundacionis aliquorum rerum tenes illud loca incipe ut consideres domum ... ex superiori ... significatorum placetu illud loca aspiciendum sit quod luna in signis fixis aut communibus nisi variabilis non ... ... nisi ... sit in signo aereo vel igneo quia ... ... signa sunt ... ... locorum. Unde volens edificare castra aut pontes super aquis et fundamenta ponat lunam ... sit quod luna aucta ... eo quod ibi est exaltacio lune et ... domini domus exaltacionis quod ... domus domini ... sit aspiciens saturnum ... ex 2o vel sexto aspectu et si aspiciat solem eo quod sol ... significator videtur et si sit aptus domus sit ... in ... ... Loquamur quod ... si quod domus gaudium sit luna ... ... loco ... si aliquid sit ... si ... ... sit saturnus in ... si locum de quo ... aliquid ... loca illorum sit ... ... quod ... in ... ut luna sit ... ... super alter et si ... sit ... vel aliquid opus de ... in ... luna in ... vel ... Marcius Septima bona ... gaudium ... quod ... / octava ... dies in omnibus edificationibus eo quod luna ipso ... in igneo applicata saturno ... / xx v bona incipere ... domus ... ... vij viij / xi xij / xx / xxij / xxvj boni dies Aprilis Secunda prima ...

Maius / iii viii xv xxiii xxv xxx xxxiii xxxvi xxxviii bone
Item Iunius / v xv xx xxv xxvi xxx xxxiii xxxv xxxviii bone
edificacionum / Iulius / Prima xii xxv xxxi xxxiii xxxv xxx
bone / Augustus / xv xvii xviii xxx bone incipiendis / [illegible] /
Tercia xvi xviii xx bone / October / iii xi xii xxv xxx xxxv xxix
xxx bone / Nouember / vii viii xvi xviii xxv xxxvi bone
December / Tercia vi xiii xxiii xxx bone

Tempora electa pro destruccionem edificiorum et expugnacionem ciuitatum uel castrorum

Marcius
iiii xxiiii bone / Aprilis / iii viii xv xxx
iii v xiii xiiii xxi xxiii bone / Iunius /
xviii bone / Maius / vi vii xxv xvii xxv xxvi bone / Iulius / Prima xv xx
iii iiii xii xiiii xxii xxiii xxx bone / Augustus / viii xv xx xxi
xxv xx xxvi xxviii bone / September / ii iii xx xvi xxx xxv xxx bone
xxv bone / October / Prima xv xx xvii xviii xxiii xxvii bone / Nouember /
Tercia iiii xxi xx xxiii xxxiii bone / December / ii iii xi xii
xx xxi xxx xxxi bone / Item de itineribus /

Uno quolibet mense si inueneris lunam coniunctam fortunato uel infortunato et
lunam in ariete cancro in primo libre atque sagittario uel piscibus liberam
ab aspectu malorum et saturni [illegible] [illegible] [illegible] seculis uel [illegible]
et [illegible] ipsa sit velox cursu et aucta lumine

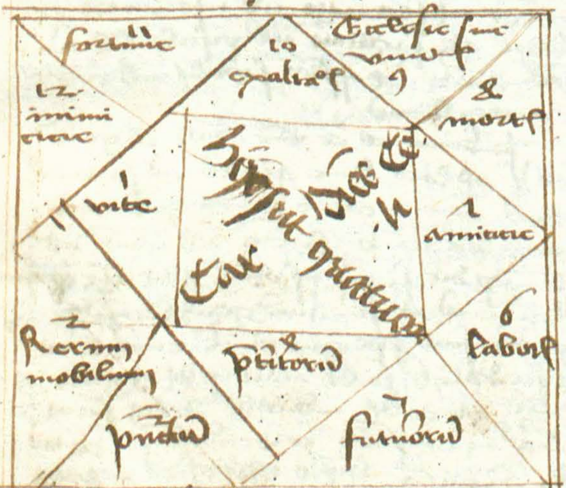
/ Emaciones et vendiciones eligunt
Item in vendicionibus et empcionibus / ex loco lune quando est fortunus
[illegible] luna existente in medietate [illegible] emens carius vendit quod emit
[illegible] luna existente in [illegible] et [illegible] si cum [illegible] omnis est
et [illegible] [illegible] [illegible] ad fortunas emens [illegible] [illegible] [illegible] ad infortunas perdit Et [illegible]
luna existente [illegible] fortunis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
signa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod emit [illegible]
Si igitur luna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signa
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in empcionibus et vendicionibus Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De plantacionibus arborum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Marcius /
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] v [illegible] vi bone [illegible] arbores [illegible]
[illegible] et alia [illegible] / Explicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

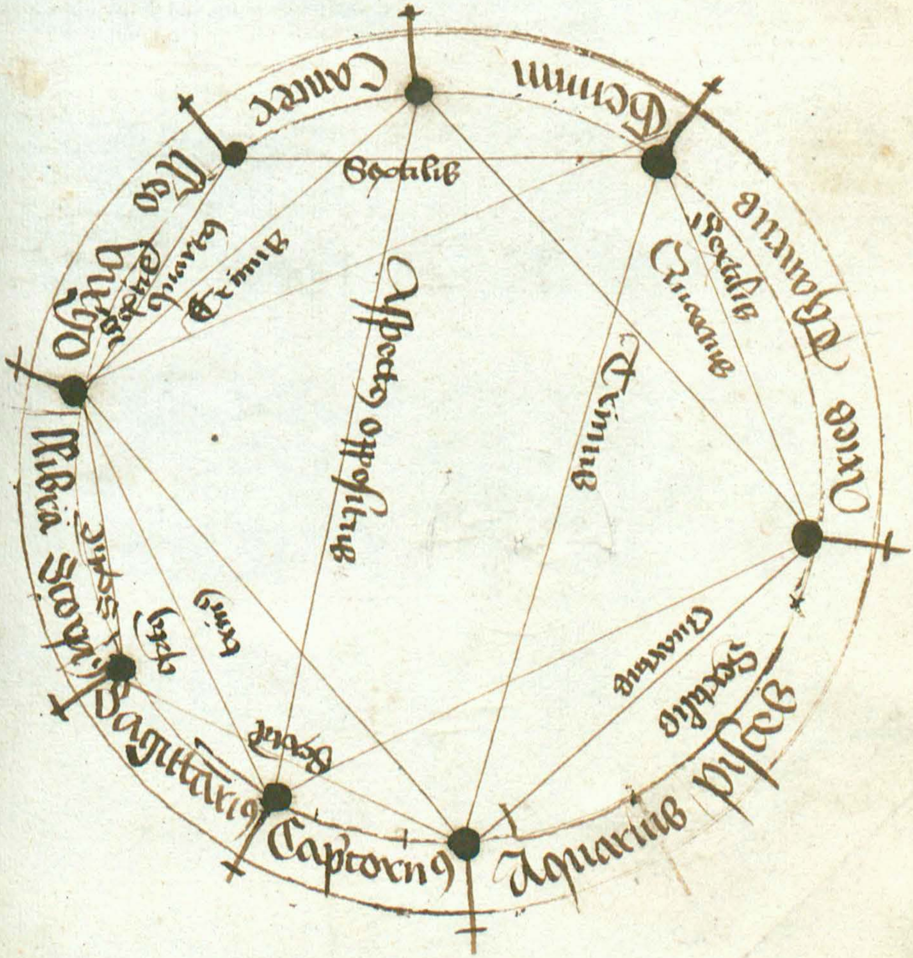
/ 7 ĩ Dn̄i optime

optima ~~[struck through]~~ fit in primo anno si festum bonum deinde primo anno
si ultra bona in vigilia Georgii bona sed habebis cito consumit
et cito deficient / Melius / in die festo Stanislai ultra bona primo
hoc usque ad finem cum individuis

Tam penultimum
Decoctis cumulis clara in ipso mox ... atque plan... / omnia omnes que depi
depenetur ... hoc anno non bene stabunt hoc omnia tamen ad ... corde ...
...o   Tam ultimum / In regno polonie Iudei tria
festo sancti Mathei non bene stabunt Reges et involvent multis laboribus
quos ... proficiet ... victoriam in bello in prima medietate termini
Tartaros / in secunda vero ... contra Tartaros fortunam habebunt in
peste habebunt sed non nimis magna incendia multa patientur / ...
... solupcionis violabunt Architecte reparabunt ac dispersionem habebunt
... non bene stabunt incipiunt a Mayo usque ad Septembrem annus
... carior quam predicta nobilibus ... multi ... fortunati ... multe
... spiritualibus ... omnia ... libera ... pro ... quorum
omnes ... sunt ... etc.

Domus Celi supra scripte
In prima vita / res mobilis in secunda /
Terna parentes / in quarta porcia fiunt /
Quinta filiorum / labor in sexto recipit /
Octava morte / sed septima gaudia amittes /
Ecclesias vult nona / decima et altum /
Undecima votum / Duodecima inimicos
- B

Cancer
Taurus
Aries
Piscis
Aquarius
Capricornus
Sagittarius
Libra
Virgo
Leo
Sextilis
Quartus
Trinus
Aspectus oppositus

[illegible] a fr[atr]e [illegible] de [illegible]

[illegible] prime [illegible]

Prem omnipotentis [illegible] celi et terre [illegible] et [illegible] Marg [illegible]

Marg[aret]a [illegible] de [illegible]

1483 habuit [illegible]

[illegible] sub [illegible] Paule [illegible] per [illegible] pax [illegible] [illegible]

[illegible] Bal[illegible]

[illegible] Hy regnant regnum et [illegible] per [illegible]

[illegible] filij Adam [illegible] eterne dum [illegible] sub [illegible]

[illegible] [illegible] ut [illegible] meridionale et [illegible]

Nomine [illegible] Amen

Item quod [illegible] decimum [illegible] modum [illegible] virtus moralis est virtus

[illegible]

[illegible] [illegible] equinoctiale [illegible]

[illegible] [illegible] regimen [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

Stanislaus